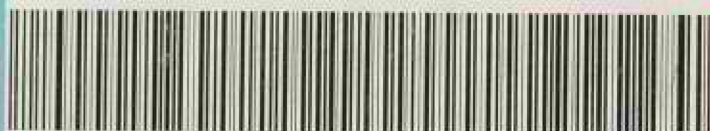
21

המפלגה הקומוניסטית הישראלית

הוועידה ה-XIV

(תל־אביב־יפו 31.5-3.6.1961)

לשלום, אחוות־עמים, עצמאות, דמוקראטיה וקידמה סוציאלית!

המפלגה הקומוניסטית הישראלית

הוועידה ה־14

(תל־אביב־יפו, 31.5-3.6.1961)

לשלום, אחוות־עמים, עצמאות, דמוקראטיה
וקידמה סוציאלית!

סדר־היום של הוועידה ה־14

דו"ח הוועד המרכזי: **החבר** שמואל מיקוניס, **המזכיר הכללי של המפלגה.**

דו"ח ועדת־הביקורת המרכזית: **החבר** צבי ברייטשטיין, **יו"ר־הוועדה.**

הרצאה על הצעת השינויים בתקנון־המפלגה: **חבר הלשכה הפוליטית** מאיר וילנר.

בחירת הוועד המרכזי וועדת־הביקורת המרכזית.

14th Congress
Communist Party of Israel

Tel-Aviv-Jaffa — 31.5-3.6.1961

AGENDA:

Report of the Central Committee:
Comrade **Samuel Mikunis**, General Secretary.

Report of the Central Control Commission:
Comrade **Zvi Breitstein**, Chairman of the Commission.

Report on proposal of Amendments to the Party Statute:
Comrade **Meir Vilner**, member of Political Bureau.

Election of the Central Committee and Central Control Commission.

מהלך הוועידה

פתיחת הוועידה

במעמד חגיגי ובאווירה נלהבת, בהשתתפות מאות הצירים, משלחות המפלגות־האחיות מחו״ל — מפלגת־הפועלים הפולנית המאוחדת, המפלגה הקומוניסטית הבולגרית, המפלגה הקומוניסטית של צרפת, המפלגה הקומוניסטית של קאנאדה, המפלגה הפרוגרסיבית של העם העובד בקפריסין — וקהל־אורחים גדול, נפתחה ב־31 למאי 1961, באולם קולנוע „יפאור״ אשר בתל־אביב—יפו, הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית. מעל בימת הנשיאות, על רקע קישוטי האדום־תכול־לבן מרהיבי־העין, התנוססה הסיסמה: „לשלום ועצמאות לאומית, לאחוות־עמים, דמוקראטיה וקידמה סוציאלית!״

הוועידה ה־14 של מק״י נפתחה ע״י חברת הוועד המרכזי פנינה פיינהויז. לאחר שירת ההמנונים — „האינטרנאציונאל״ ו„התקווה״ — ולאחר דברי־הפתיחה הביא המזכיר הכללי של מק״י, החבר שמואל מיקוניס, את הדין־וחשבון של הוועד המרכזי לוועידה ה־14, שלווה תכופות בתשואות־הסכמה של הצירים והאורחים.

בסערת־תשואות אדירה ובקימה קיבל קהל הצירים והאורחים את ברכת המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות, וכן את ברכות המפלגות הקומוניסטיות של סין ואלג׳יריה. ברכת מפלגת־הפועלים הפולנית המאוחדת, שהושמעה ע״י חבר הוועד המרכזי וינצנטי קראסקו, וברכת המפלגה הקומוניסטית הבולגרית, שהובאה ע״י חבר הוועד המרכזי איוואן ראיקוב, נתקבלו בקימה ובמחיאות־כפיים ממושכות.

כן נתקבלו ברכות ממפלגות קומוניסטיות מרחבי־תבל וממקומות־עבודה ושכונות־עמלים רבים בארץ, והן נקראו במושבים הבאים של הוועידה. גם נאומי־הברכה של נציגי המפלגות־האחיות מצרפת, קאנאדה וקפריסין הושמעו במושבים הבאים.

נשיאות מושב־הפתיחה

בנשיאות מושב־הפתיחה של הוועידה ה־14 ישבו:

אורחי הוועידה מחו״ל: משלחת מפלגת־הפועלים הפולנית המאוחדת, חברי הוועד המרכזי וינצנטי קראסקו ויוזף צ׳סאק; משלחת המפלגה הקומוניסטית הבולגרית, חבר הוועד המרכזי איוואן ראיקוב והחבר ניקו יחיאל; נציג המפלגה הקומוניסטית הצרפתית, חבר הוועד המרכזי ראול קאלאס; נציג המפלגה הקומוניסטית הקאנאדית, חבר הוועד המרכזי הארי גורלניק; נציג המפלגה הפרוגרסיבית של העם העובד בקפריסין, חבר מזכירות־המפלגה יאניס קאטסורידס.

והחברים: עותמאן אבו־ראס, יהושע אירגה, מרדכי אירגו, וולף ארליך, ברל באלטי, עוזי בורשטיין, פסח בינצקי, צבי ברייטשטיין, אברהם ברמן, כמאל גטאס, מוניו גיסיס, בנימין גניזדוביץ׳, מונעם ג׳רג׳ורה, צבי גרוסגליק, משה דיגה, אליהו דרוקמן, פ. הרצברג, אברהם הס, א. ארי וולף, אסתר וילנסקה, מאיר וילנר, לאון זהבי, יעקב זילבר, משה זיסר, רסאן חביב, אמיל

חביבי, שפיק חורש, דוד חינין, ג׳ורג׳ טובי, תופיק טובי, פנחס טובין, יואל טנדלר, דובה יפה, סליבה כאמים, שמעון כהן, פואד כורי, שפיק כוריה, מרדכי כספי, אליעזר כץ, שושנה כץ, מיכאל לנדוי, אברהם לנצמן, אברהם לבנבראון, רות לוביץ׳, שמואל ליטבק, יצחק מרקוביץ׳, ג׳מאל מוסא, שמואל מיקונים, אסעד מאקי, יצחק נויברגר, חנא נקארה, מאיר סמו, משה סנה, משה סקוטלסקי, אלי פלג, זאב פוגלמן, פרדריק פורטנוי, אליעזר פיילר, פנינה פיינהויז, אלכסנדר פן, נתן פרופר, יאיר צבן, ראובן קמינר, סאלים אל־קאסם, יעקב קוג׳מן, מרדכי קטן, זאהי קרקבי, יוסוף שחאדה, אריה שחר, שלמה דוד, שלמה שמלי, רות שלוס, מוחמד שריידי, אמיל תומא.

בחירת מוסדות־הוועידה

המושב השני של הוועידה, בבוקרו של יום ה־1.6.1961, נפתח ונוהל ע״י היו״ר תופיק טובי, חבר הלשכה הפוליטית של המפלגה. בראשית המושב בחרה הוועידה פה־אחד את נשיאות־הוועידה, את הוועדה המתמדת, את ועדת־המאנדאטים ואת ועדת־הערעורים.

לנשיאות־הוועידה נבחרו החברים: עותמאן אבו־ראס, יהושע אירגה, מרדכי אירגו, וולף ארליך, ברל באלטי, עוזי בורשטיין, צבי ברייטשטיין, אברהם ברמן, מונעם ג׳רג׳ורה, אליהו דרוקמן, אברהם הס, פ. הרצברג, אסתר וילנסקה, מאיר וילנר, לאון זהבי, תופיק זיאד, יעקב זילבר, אמיל חביבי, דוד חינין, חנא נקארה, תופיק טובי, פנחס טובין, סליבה כאמים, שמעון כהן, פואד כורי, מרדכי כספי, אברהם לבנבראון, רות לוביץ׳, שמואל ליטבק, אברהם לנצמן, ג׳מאל מוסא, שמואל מיקונים, מאיר סמו, משה סנה, אליעזר פיילר, פנינה פיינהויז, נתן פרופר, סאלים אל־קאסם, יעקב קוג׳מן, זאהי קרקבי, שלמה שמלי, אמיל תומא.

לוועדה המתמדת נבחרו החברים: צבי ברייטשטיין, אסתר וילנסקה, מאיר וילנר, דוד חינין, אמיל חביבי, סליבה כאמים, תופיק טובי, פנחס טובין, רות לוביץ׳, שמואל מיקונים, משה סנה.

לוועדת־המאנדאטים נבחרו החברים: מרדכי אירגו, ברל באלטי, אברהם הס, שמואל ליטבק, משה סקוטלסקי, פנינה פיינהויז, סאלים אל־קאסם.

לוועדת־הערעורים נבחרו החברים: עותמאן אבו־ראס, צבי ברייטשטיין, יהודה דן, שמעון כהן, סוהייל נסאר, חנא נקארה, הנס לברכט.

לאחר־מכן נמסר דו״ח ועדת־הביקורת המרכזית, שהוגש ע״י יו״ר־הוועדה החבר צבי ברייטשטיין, והושמעה הרצאת חבר הלשכה הפוליטית מאיר וילנר על הצעת התיקונים בתקנון־המפלגה, שהובאה לוועידה ע״י הוועד המרכזי.

הוויכוח הכללי

במושב השני של הוועידה ה־14 נפתח הוויכוח הכללי על דו״ח־הווע״מ. באותו מושב הופיעו החברים אברהם לנצמן, חבר הווע״מ פואד כורי, והמשורר פסח בינצקי, ונקראה ברכת מפלגת־הפועלים הרומנית.

המושב השלישי של הוועידה, שנערך ביום ה־1.6.1961 בשעות אחה״צ, נפתח ונוהל ע״י היו״ר יהושע אירגה, חבר הוועד המרכזי של מק״י. במושב זה נקראו ברכות המפלגה הקומוניסטית האיטלקית, מפלגת־הפועלים הסוציאליסטית ההונגרית, המפלגה הקומוניסטית של צ׳ילה, מפלגת האחדות הסוציאליסטית של גרמניה, המפלגות הקומוניסטיות של יפאן, בריטניה ותורכיה, מפלגת־העבודה של וייטנאם והמפלגה הקומוניסטית הבלגית.

רגעי־התעלות עברו על צירי־הוועידה כאשר משלחת של נציגי ועדי־פועלים וקבוצות־פועלים ממקומות־עבודה במחוז תל־אביב—יפו באה לברך את הוועידה. יו״ר המושב, החבר יהושע אירגה, קידם בברכה את פני המשלחת ומזכיר ועד פועלי „קו", שלמה דוד, הביא את דבר משלחת ועדי־הפועלים שעמדו בראש המאבק ושביתת־הרבבות נגד ההיטלים וההתייקרויות.

במושב זה הירצה החבר אליעזר פיילר על מצוקת ההתיישבות העובדת והתעוררותה למאבק, חבר הוועד המרכזי וולף ארליך הירצה על החינוך הרעיוני־הפוליטי במפלגה, וחבר הוועד המרכזי ג׳מאל מוסא הירצה על מצב הפועלים הערביים.

בוויכוח השתתפו החברים: אברהם לבנבראון, מוחמד שריידי, יהונתן שלום, חנה וייסלוביץ׳, חוה סלוצקה־קסטין, מורד חוה, יהונתן שטרן, חבר ועדת־הביקורת המרכזית יעקב זילבר, מחמוד דג׳ש, חיים תיבון, ישראל צנטנר, יגאל אליהו וחבר הוועה״מ שלמה שמלי.

במושב זה נקראו עשרות ברכות, שנשלחו לוועידה ה־14 מוועדי־פועלים, מקבוצות פועלים, מקבוצות תושבים בשכונות של כמה ערים ומקבוצות קוראים של העתונות הקומוניסטית.

המושב הרביעי של הוועידה, שנערך בערבו של ה־1.6.1961, נפתח ונוהל ע״י היו״ר ג׳מאל מוסא, חבר הוועד המרכזי של מק״י. בישיבה זו הושמעו הרצאות חברי הלשכה הפוליטית של המפלגה אסתר וילנסקה ואמיל חביבי. החברה א. וילנסקה הירצתה על השלב הנוכחי במאבק המעמדי בארץ ובעיות אחדות־הפעולה של העמלים. החבר א. חביבי הירצה על הדרך לכינון יחסי שלום ואחווה בין שני העמים ועל האחדות האינטרנאציונאליסטית של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

בתשואות סוערות ובשירת המנון הנוער הדמוקראטי נתקבלה משלחת ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי, שבאה לברך את הוועידה בשם משמרתה הצעירה של מק״י. לאחר דברי־הברכה של החבר ג׳מאל מוסא, קרא מזכיר־בנק״י בנימין גבירודוביץ׳ את ברכת הנוער הקומוניסטי.

במושב זה הביא חבר הוועה״מ של המפלגה הקומוניסטית הצרפתית, ראול קאלאס, את ברכת מפלגתו לוועידה ה־14 של מק״י ונקראו ברכות מפלגת העם האיראני „טודה" והמפלגה העממית המהפכנית המונגולית.

חבר הוועה״מ ברל באלטי הירצה על „קול־העם" ובוויכוח השתתף חבר הוועה״ב אברהם ברמן.

המושב החמישי של הוועידה, שנערך בבוקרו של יום ה־2.6.1961, נפתח ונוהל ע״י היו״ר סאלים אל־קאסם, חבר הוועד המרכזי של המפלגה. חבר הוועד המרכזי פנחס טובין הירצה על פעולות המפלגה בשטח המוניציפאלי, חבר הוועד המרכזי עוזי בורשטיין הירצה על עבודת ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי וחבר הלשכה הפוליטית דוד חנין הירצה על תפקיד ארגוני המפלגה וחבריה בחישול אחדות־הפעולה של העמלים.

במושב זה נקראו ברכות המפלגות הקומוניסטיות של צ׳כוסלובקיה, נורווגיה ושוודיה, מפלגת־העבודה הקוריאנית והמפלגה הקומוניסטית האוסטראלית. כן נקראו עוד עשרות ברכות מקבוצות עמלים ותושבי־שכונות.

אסעד קווייקר מן הכפר ירכא הביא את ברכתם של תושבים דרוזיים לוועידה ה־14.

בוויכוח השתתפו החברים: יוסף שחאדה, משה זיסר, עותמאן אבו־ראס, עזרא בלבול, המבקר הספרותי מיכאל הרסגור, ברכה אבין, שמשון אשל, פנינה פיילר, יהודה שייביץ׳, חסן בקרי, עודד קפלן, חבר הוועה״מ אברהם הס,

ארנה כאמים ודאוד תורכי. כן נקראה ברכת הסופרת־החברה רוזה וול, שעשתה באותו זמן בסין העממית.

המושב השישי, שנערך ביום ה־2.6.1961 אחה"צ, נפתח ונוהל ע"י היו"ר עוזי בורשטיין, חבר הוועד המרכזי של מק"י. רוח רעננה פרצה אל האולם בדמות עשרות ילדים וילדות נושאי פרחים ובאלונים צבעוניים, שהביאו את ברכת „ילדי־עמל". ברכה זו נקראה בקול צלול מפי הילדה מאיה בירך והיו"ר השיב לילדים בדברי־תודה על ברכתם הלבבית ובאיחולים כי יגדלו ויהיו לקומוניסטים טובים. קהל הצירים והאורחים קם ושר יחד עם הילדים את המנון הנוער הדמוקראטי.

במושב זה נקראו ברכות המפלגות הקומוניסטיות של בראזיל, אוסטריה, ארגנטינה ופינלאנד.

חברת ועדת־הביקורת המרכזית רות לוביץ' הירצתה על הפעולה בארגונים ההמוניים, ובוויכוח השתתפו החברים: אלי פלג, שפיק כוריה, יוכבד גניזדוביץ', משה דיגה, ברוך דוד, עבד אל־חמיד מתאני, מרדכי שרוני, נאסרי אל־מור, זאב פוגלמן, נימר מורקוס, מנשה כליפה, דניאל שוואם וחבר הוועה"מ פ. הרצברג. כן נקראה ברכת הבמאי־החבר א. ארי וולף.

המושב השביעי, שנערך ביום ה־2.6.1961 בשעות הערב, נפתח ונוהל ע"י היו"ר שמואל ליטבק, חבר הוועד המרכזי של המפלגה. במושב זה הושמעו הרצאות חברי הלשכה הפוליטית של מק"י משה סנה ותופיק טובי. החבר מ. סנה הירצה על שילוב המערכה הפארלאמנטארית של סיעת־מק"י עם מאבקי המפלגה והעם העובד והיתווה את קווי מערכת־הבחירות. החבר ת. טובי הירצה על מאבק התושבים הערביים נגד מדיניות הדיכוי הלאומי של ממשלת בן־גוריון.

במושב זה בירכו את הוועידה נציגי שתי מפלגות־אחיות — יאניס קאטסורידס, חבר מזכירות המפלגה הפרוגרסיבית של העם העובד בקפריסין, והארי גורלניק, חבר הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הקאנאדית. דבריהם נתקבלו בתשואות רמות. כן נקראה ברכת המפלגה הקומוניסטית המערב־גרמנית.

בוויכוח השתתפו החברים: יהודה להב, איברהים עבדול האדי, ראובן קמינר והמשורר אלכסנדר פן.

המושב השמיני של הוועידה, שנערך ב־3.6.1961 בבוקר, נפתח ונוהל ע"י היו"ר משה סנה, חבר הלשכה הפוליטית של מק"י. בוויכוח, שנסתיים במושב זה, השתתפו החברים: ניקולה עאקלה, סלבה וליקובסקה־מיקוניס, מנחם לוזן, גולדה דרוקמן וברוך אילון. הוחלט לצרף לפרטי־כל את דברי החברים שלא הגיעו לרשות־הדיבור ואשר הגישו את דבריהם בכתב.

במושב זה נקראו ברכות המפלגות הקומוניסטיות של ניו־זילנד, קולומביה, מארטיניק, סאן־מארינו, אורוגוואי, ונצואלה והולאנד.

לאחר תום הוועידה ה־14 נתקבלו ברכות, שנתעכבו מסיבות טכניות שונות, ממפלגת־העבודה האלבאנית ומהמפלגות הקומוניסטיות של אינדונזיה ואירלאנד.

החבר ברל באלטי מסר את דו"ח ועדת־המאנדאטים.

היו"ר, החבר מ. סנה הודיע, כי לאור הליכוד הפוליטי המלא של המפלגה, ולאחר שלא נתגלעו חילוקי־דעות בוויכוח, בו השתתפו 70 צירים, הודיע החבר שמואל מיקוניס, המזכיר הכללי של המפלגה, כי הוא מוותר על זכותו להשיב למתווכחים.

חברת הלשכה הפוליטית א. וילנסקה הביאה להחלטה את דו"ח הוועדה המתמדת. וחבר הלשכה הפוליטית מ. וילנר הביא להחלטה את הצעות התיקונים בתקנון.

לאחר־מכן אישרה הוועידה — פה־אחד — את הצעת התיקונים בתקנון־המפלגה, שהובאה ע"י הוועד המרכזי.

פה־אחד אושר הדו"ח של הוועד המרכזי.

פה־אחד אושר הדו"ח של ועדת־הביקורת המרכזית.

פה־אחד אושר הקול־קורא של הוועידה ה־14 אל עמלי־ישראל.

החבר צבי ברייטשטיין מסר את דו"ח ועדת־הערעורים.

המושב התשיעי, שנערך ב־3.6.1961 בשעות אחה"צ, נפתח ונוהל ע"י היו"ר דוד חינין, חבר הלשכה הפוליטית של מק"י. במושב זה נבחרו — לאחר דיון — המוסדות המרכזיים החדשים של המפלגה הקומוניסטית הישראלית — הוועד המרכזי ומועמדיו וועדת־הביקורת המרכזית.

המושב העשירי של הוועידה נפתח ע"י היו"ר אמיל חביבי, חבר הלשכה הפוליטית של מק"י. יו"ר ועדת־הבחירות, החבר בנימין גניזדוביץ', מסר את תוצאות הבחירות למוסדות המרכזיים של המפלגה.

המזכיר הכללי של מק"י, החבר שמואל מיקוניס, נשא את נאום־הנעילה של הוועידה, שנתקבל בהתלהבות ובתשואות רמות ע"י קהל הצירים והאורחים. מושב־הנעילה נסתיים בשירה אדירה של ה„אינטרנאציונאל".

בהמשך הערב נערך נשף חגיגי, שהחל בדבריו הפיוטיים של המשורר־החבר אלכסנדר פן. ילדי־נצרת הציגו מסכת־ריקודים בשם „אחוות־עמים". כן הופיעו הזמרת צלינה אלפנדרי, הרקדנים אילנה וחואן, החברה בתיה שקראה את שירה האחרון של החברה המשוררת המנוחה חיה קדמון „ארץ אהובה" (שהוקדש על־ידה לוועידה ה־14 של מק"י). המשורר פסח בינצקי שקרא משיריו, להקה דראמאטית שהציגה את המערכון „חופשה של חצי שנה" מאת הסופר משה שמיר, ומקהלת בנק"י בניצוחו של החבר חיים רדקו.

בהתלהבות מיוחדת נתקבלה ברכת המפלגה הסוציאליסטית המהפכנית של קובה, שהגיעה בערב־הסיום של הוועידה.

אווירת הנשף היתה נלהבת ביותר — שירה המונית אדירה, ריקודים סוחפי־כל, גילויי אחווה יהודית—ערבית עמוקה. הקהל הגדול מילא את האולם עד אפס מקום, ורבים נאלצו להישאר בחוץ מחוסר מקום.

נשף־הנעילה של הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית נסתיים בשירת המנון־הקרב של מעמד־הפיעלים הבינלאומי — „האינטרנאציונאל".

דברי הפתיחה

של חברת הוועד המרכזי פנינה פיינהויז

חברים! בשם הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית הנני פותחת את הוועידה ה־14 של מפלגתנו.

4 שנים עברו מאז ועידתנו ה־13. תקופה זו היתה גדושה מאורעות כבירים. המחנה הסוציאליסטי, שבמרכזו ברית־המועצות, הגביל חיל. באוקטובר 1957 התרומם אל־על הספוטניק הראשון ובאפריל 1961 הגיע לקוסמוס יורי גאגארין. הרבה ארצות קולוניאליות השתחררו ואחרות מנהלות מאבק־דמים לשחרורן. מעמד־הפועלים והמוני־העם בארצות הקאפיטאליסטיות מנהלים מאבק עז לשלום ונגד הניצול המחפיר של המונופולים.

מוועידה זו אנו שולחים ברכת סולידאריות לקומוניסטים, לדמוקראטים ולכל שוחרי־השלום הנרדפים על צוואר והנמקים בבתי־הכלא בארצות הקאפיטאליסטיות והקולוניאליות והננו דורשים את שחרורם!

האימפריאליזם נחלש ומחפש מוצא במלחמות קטנות ומאיים במלחמה גדולה. כוחות־השלום בעולם כולו מתלכדים למאבק נגד סכנת־המלחמה ולהבטחת השלום.

גם בישראל חלו שינויים ניכרים בדעת הציבור. מתרועת־נצחון אחרי מלחמת־סיני עד להתפכחות חלקית אחרי ה„פרשה" ו„עסקי־הביש". נתרבו התובעים שינוי המדיניות הישראלית והמרתה במדיניות של שלום, עצמאות לאומית ונייטראליות במדיניות־החוץ. נתרבו התובעים דמוקראטיה, חיסול הדיכוי הלאומי של האוכלוסייה הערבית וקידמה סוציאלית במדיניות־הפנים.

מעמד־הפועלים והמוני־העם נחלצים בתוקף הלחץ של ההון הגדול הזר והמקומי למאבק נגד הניצול המחפיר. הננו מציינים בסיפוק, שהמפלגה וחברינו במקומות־העבודה ובשכונות אירגנו והדריכו מאבקים רבים של הפועלים והמוני־העם.

חברים! נתייחד עם זכרם של חברי המפלגה אשר הלכו מאתנו בין ועידה לוועידה. עם זכרו של מזכיר הוועד המרכזי מרדכי בילצקי, אשר כל חייו היו קודש לעניין השלום והקומוניזם, לעניין העם והמולדת. עם זכרה של החברה המשוררת חיה קדמון, מעמודי־התווך של השירה הישראלית המהפכנית, אשר איבדנוה בדמי־ימיה. עם זכרם של כל החברים אשר נלקחו מאיתנו בשנים אלו ואשר היו מסורים בלב ובנפש לעניין הנעלה של אושר האדם.

חברים! באו אלינו לוועידה אורחים יקרים, נציגי מפלגות קומוניסטיות־

החברה פנינה פיינהויז פותחת את הוועידה. נשיאות הוועידה.

אחיות, הננו מקדמים בברכה לבבית את משלחות המפלגות הקומוניסטיות האחיות!

הננו מקדמים בברכה את משלחת הוועד המרכזי של מפלגת־הפועלים הפולנית המאוחדת, חברי הוועד המרכזי וינצנטי קראסקו ויוזף צ׳סאק!

הננו מקדמים בברכה את משלחת הוועה״מ של המפלגה הקומוניסטית הבולגרית, חבר הוועד המרכזי איוואן ראיקוב והח׳ ניקו יחיאל!

הננו מקדמים בברכה את נציג הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הצרפתית, חבר הוועד המרכזי, ראול קאלה!

הננו מקדמים בברכה את נציג הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הקאנאדית, חבר הוועד המרכזי, הארי גורלניק!

הננו מקדמים בברכה את נציג הוועד המרכזי של המפלגה הפרוגרסיבית של העם העובד בקפריסין, חבר מזכירות־המפלגה יאניס קאטסורידס!

השתתפות נציגי המפלגות הקומוניסטיות האחיות בוועידתנו היא ביטוי חשוב של האינטרנאציונאליזם הפרולטארי, של אותה סולידאריות עמוקה האופיינית לתנועה הקומוניסטית והמהווה מקור חשוב לנצחונותיה!

יחי השלום! תחי הידידות בין העמים!

תחי הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

לאחדות־עמלים
ולחזית לאומית־דמוקראטית במאבק לשלום ואחוות־עמים, אי־תלות ונייטראליות, דמוקראטיה וקידמה

דין וחשבון הוועד המרכזי לוועידה ה־14, שהובא על־ידי המזכיר הכללי של המפלגה החבר שמואל מיקוניס

חברים!

התקופה שחלפה מהוועידה ה־13 של מפלגתנו היתה עשירת אירועים גדולים בעולם, במזרח־התיכון ובארצנו. זו היתה תקופה של שינויים היסטוריים עצומים ביחסי הכוחות העולמיים לטובת השיטה הסוציאליסטית העולמית ולרעת השיטה הקאפיטאליסטית העול־מית, לטובת עניין השלום העולמי ולרעת כוחות המלחמה והתוקפנות, לטובת עניין השחרור הלאומי של העמים מעול הקו־לוניאליזם ולטובת המאבק הגואה של תנועת הפועלים הבינלאומית נגד סכנות המלחמה, נגד הריאקציה והעבדות הקא־פיטאליסטית. הביטוי הבולט ביותר בזמן האחרון לניוון ולהתפוררות הנוספת של כוחות הקולוניאליזם והתוקפנות הן המ־פלות המבישות של ההתערבות הצבאית האמריקאית בקובה ובלאוס. הביטוי ה־מובהק ביותר לעליית עצמתו והשפעתו הבינלאומית הסוערת של הסוציאליזם היא הטיסה לחלל הקוסמי, הראשונה ב־תולדות האנושות, של האדם הסובייטי, הקומוניסט יורי גאגארין.

לאור השינוי היסודי ביחסי הכוחות העולמיים, לאור כיוון ההתפתחות ההיסטורית בזמננו, לאור הצרכים הלאומיים של עמנו וארצנו, תהא נקודת־המוצא של ועידתנו ה־14 ההכרח במפנה יסודי של המדיניות הישראלית והמרתה במדיניות של שלום ואחוות־עמים, אי־תלות ונייטראליות, דמוקראטיה וקידמה סוציאלית ותרבותית.

בין ועידה לוועידה

מפלגתנו הקומוניסטית באה לוועידה ה־14, כאשר בארץ שורר מצב שונה לעומת המצב, בו התכנסה ועידתנו ה־13 במחצית שנת 1957 ולעומת

המצב שבא לידי ביטוי בסוף שנת 1959 בבחירות לכנסת הרביעית. הידרדרות המדיניות הכוללת של ממשלת בן־גוריון ב־4 השנים האחרונות, עד לשפל שאליו הגיעה בזמן האחרון, הוכיחה את הנכונות והחיוניות של מדיניות מפלגתנו הקומוניסטית כל השנים.

מה השוני במצב ?

השוני במצב הוא בכך, כי משבר מדיני חמור נתגלה כעת בארצנו — משבר השלטון והמדיניות של בן־גוריון. במשך שנים רבות נדמה היה, שלטה הדעה, כי השלטון הבן־גוריוני הוא יציב ואיתן וכי מדיניותו נהנית מתמיכת רוב העם. מפלגתנו הקומוניסטית היתה היחידה באותה תקופה, הן במאבק העקרוני נגד שלטון זה ומדיניותו, והן בראיית חולשתו ואי־יציבותו של השלטון. אנחנו הערכנו נכונה, כי שלטון ומדיניות, העומדים בסתירה לאינטרסים הלאומיים של העם והמולדת, לאינטרסים הכלכליים והחברתיים של מעמד הפועלים והשכבות העממיות, לא יוכל להיות יציב, לא יוכל לאורך ימים להוליך שולל את המוני העם.

והנה, בתום שנה אחת בלבד מאז הבחירות האחרונות, לא מפלגתנו הקומוניסטית לבדה, כי אם כל המפלגות בישראל, אלה שהשתתפו בקואליציה הקודמת ואלה שעמדו מחוצה לה, הכריזו על התנגדותן להקמת ממשלה בראשותו של בן־גוריון, ואף במפלגתו שלו, במפא״י, קמה התנגדות רחבה וחריפה למנהיגותו. תמורה זאת בזירה הפוליטית משקפת את התמורה המתחו־ללת בקרב המוני העם, את אכזבת ההמונים ומורת־רוחם משלטונו ומתעלוליו של בן־גוריון.

הגילויים המרעישים של ה„פרשה" הידועה חשפו לעיני העם את הריקבון והשחיתות השוררים מכבר בצמרת השלטון. ה„פרשה" חשפה את אופיו האמיתי של השלטון הבנגוריוני, שאיננו שלטון דמוקראטי, כפי שהוא ביקש להיראות, כי אם שלטון רודני של כת מיליטאריסטית הרפתקנית, המסכנת את בטחון ישראל מחוץ ואת חרויות העם מבית. אותו „עסק־ביש" משנת 1954 ששימש עילה ל„פרשה" בשנת 1960/61, לא היה מקרה בודד, אלא חולייה אחת בשרשרת ארוכה של „עסקי־ביש", אחד הגילויים של שיטת הרפתקנות צבאית, שהגיעה לשיאה במלחמת־סיני. מבן־גוריון וחבר קציניו במדים ובלא־מדים ניטלה היכולת להסתתר מאחורי טלית המסתורין והקדושה — „בטחון המדינה". גילויי השחיתות, החתירות והתככים האפלים, עדויות־השקר וזיופי המסמכים, הפרת החוק והמרות של מוסדות השלטון המוסמכים, ועל הכל — ההרפתקנות הצבאית והמשחק באש על חשבון חייהם של אחרים, הרסו את פולחנו של בן־גוריון, זעזעו עמוקות את האמון של האנשים הישרים בצמרת מערכת הבטחון כאחראית לבטחונה של ארצנו. מפלגתנו הקומוניסטית ראתה את חומרת העניין עוד בעת החילופים של שר־הבטחון דאז פ. לבון בבן־גוריון בתחילת שנת 1955 ודובר סיעתנו הזהיר בעת הדיון בכנסת ב־21 בפברואר 1955 מפני המצב בצמרת מערכת הבטחון, „הטומן בחובו סכנות של השתלטות הצבא על המדינה, של דיקטאטורה צבאית". הגילוי של בן־גוריון בתחילת ינואר 1959 בדבר הצעת אחד ממקורביו לבצע „פוטש" צבאי והמאמר המפורסם של בטאון בן־גוריון בשפה האנגלית „ג'רוסלם־פוסט" מאוקטובר 1960, המצדיק תפיסת השלטון ע״י הקצונה, אם אנשי השלטון האזרחיים שוקעים — כדבריו — „במישחקים פוליטיים עקרים", מוכיחים מעל לכל ספק, כי כל זמן שבן־גוריון ובחוריו נשארים על יד ההגה של השלטון, אורבת למדינת ישראל סכנה של חיסול הדמוקראטיה וכפיית דיקטאטורה אישית־צבאית.

השוני במצב הוא בכך, שגילויי ה„פרשה" עוררו תנועה המונית — של עמלי העיר והכפר, אינטליגנציה, סטודנטים ונוער — נגד בן־גוריון ונושאי־כליו, נגד תעלוליהם הרודניים בממשלה, במפא"י ובהסתדרות. תנועה זו, שהתעוררה להגנת הדמוקראטיה, לא הצטמצמה למאבק נגד סכנת הדיקטאטורה האישית־צבאית בלבד. היא העלתה ביקורת על צדדים שונים של המדיניות הבן־גוריונית, החלו להתפרסם ערעורים על התכלית המדינית ועל התוצאות המדיניות של מלחמת־סיני, החלה בחוגים ציבוריים שונים רביזיה כלפי מדיניות־החוץ של בן־גוריון. בעת ובעונה אחת החריף המאבק המעמדי של העמלים. המוני העובדים גילו נכונות להגן על עצמאות ההסתדרות מפני החתירה של בן־גוריון ועוזריו לשעבדה כליל לממשלה משרתת ההון המונופוליסטי. ועדי־פועלים ממאות מקומות עבודה בכל מרכזי הארץ נחלצו למאבק נגד שוד המסים והיוקר והתלכדו בשביתת־מחאה־ואזהרה רבת־רושם ב־23 בינואר ש.ז. התביעה להעלאת השכר הקיפה את האיגודים המקצועיים בכל הענפים. בחוגי החקלאות העובדת גברה הנטייה להתנגדות פעילה למדיניות הממשלה, המקצצת בייצור החקלאי ומדלדלת את היצרנים החקלאיים. למאבק על העלאת השכר נכנסו המורים, הרופאים וחוגים אחרים של האינטליגנציה העובדת. בעלי־המלאכה התלכדו בהתנגדותם לקיפוח, שהממשלה נוקטת כלפיהם במדיניותה הכלכלית והתקציבית. האוכלוסיה הערבית הביאה לכלל ביטוי, תוך תמיכת הכוחות הדמוקראטיים היהודיים, את התנגדותה הנמרצת לנישול נוסף של הפלחים מאדמותיהם, המונח ביסוד הצעת „החוק לריכוז קרקעות". בכל שדרות העם התעוררה התנגדות לשלטון.

משבר השלטון והמדיניות הבנגוריונית העמיק עד כדי כך, שלא נמצאה האפשרות להתגבר עליו במסגרת הכנסת הרביעית. ההתעוררות הדמוקראטית שהתחוללה בציבוריות הישראלית מנעה כל נסיון של הטלאת הקרע בקואליציה השלטת בדרך המסורתית של קנוניות על חשבון האינטרסים של המוני העם. כך הגענו להכרזת הבחירות לכנסת ה־5, שמועדן נקבע ל־15 באוגוסט ש"ז.

הדחת פ. לבון מתפקיד המזכיר הכללי של ההסתדרות, למרות זה ש־40% ממרכז מפא"י התייצבו נגד בן־גוריון ותכתיבו, והבטחון העצמי המופגן של קבוצת דיין־פרס־אלמוגי בחתירתם להשליט את מרותם על מפא"י, על המדינה וההסתדרות, — אמצעים אלה לא ירפאו את מפא"י מהפירוד הפנימי המאיים בפילוגה. התפתחות זו דחפה זמנית את המחלה פנימה, אולם בבוא העת היא תפרוץ ביתר־שאת החוצה. בן־גוריון הבין זאת בעבר ומבין זאת עוד יותר בהווה. הוא ביקש עוד בכנסת ה־4 לבטל את שיטת הבחירות היחסיות כדי להבטיח לעצמו רוב מלאכותי „נצחי". הוא ממשיך לנפנף בדגל זה גם כעת, אם כי בתנאים הנתונים פחתו הסיכויים לשינוי שיטת הבחירות היחסיות. הרוב בכנסת, הרוב בעם הוא נגד בן־גוריון.

מפלגתנו צדקה

המשבר הזה של שלטון בן־גוריון וגילויי ההתנגדות למדיניותו האנטי־עממית מהווים אישור לניתוח המציאות הישראלית ומגמות התפתחותה, כפי שניתנו על־ידי מפלגתנו הקומוניסטית. כל ההתרחשויות האלה פתחו פתח וסיכוי למערכה מוגברת למען שינוי המדיניות הישראלית ושינוי השלטון בכיוון הדמוקראטיה, השלום, העצמאות הלאומית והקידמה הסוציאלית, כפי שהותוותה באורח מתמיד ע"י מפלגתנו.

מציאות החיים עצמה אישרה, כי מפלגתנו הקומוניסטית צדקה באומרה, כי בן־גוריון עושה פלסתר את הדמוקראטיה, המשמשת בשבילו אך מסווה

לשלטון־יחיד, לדיקטאטורה אישית־צבאית. צדקנו כשהתרענו כי בן־גוריון נושא את שם ה„בטחון" לשווא וכי למעשה הוא מנצל את „טעמי הבטחון" וסודיותם למטרות שאין להן ולא כלום עם עניין הבטחון הלאומי והן אף מנוגדות לבטחון זה. מפלגתנו צדקה וגילתה דאגה בטחונית ופטריוטית למופת, תוך ראיית הנולד, כאשר יחידה שללה וגינתה את מלחמת־סיני וקראה להפסקתה המיידית ולפינוי שטחי־הכיבוש. כאשר הוקיעה את הכזב והצביעות שבהצהרות־השלום של בן־גוריון ונושאי־כליו, שמאחוריהן מסתתרת חתירה להתמודדות צבאית עם הארצות השכנות — בברית עם האימפריאליזם ובשירותו. צדקנו, כאשר גילינו מאחורי מסך העשן של מליצות ה„קוממיות" וההתנשאות הלאומנית את כבלי השעבוד של ארצנו לאיסטראטגיה התוקפנית של הריאקציה האימפריאליסטית, לרבות גרמניה הניאו־נאצית. נעשתה מוחשית יותר הסברתנו, כי לא אינטרס הפועלים, ההתיישבות העובדת ושאר השכבות העממיות מדריך את השלטון הבנגוריוני, כי אם אינטרס הון המונופולים הזרים ושותפיהם המקומיים. מפלגתנו צדקה באומרה, כי הדמוקראטיה אינה ניתנת לחלוקה וכי קיום הממשל הצבאי המדכא באזורי האוכלוסיה הערבית מאיים תמיד ליהפך קרש־קפיצה לממשל צבאי ומשטרתי כולל בארצנו. קלענו לאמת העמוקה, כאשר הגדרנו את ה„פרשה", שנקראה על שמו של פ. לבון, כ„פרשת בן־גוריון", כפרשת משבר השלטון והמדיניות של המיליטאריסטים הישראליים.

אין אנו מתיימרים לומר, כי צידקת מדיניותנו ונכונותה ידועה כבר בקרב המוני העם הרחבים. הנכון הוא, כי דבר האמת של מפלגתנו הקומוניסטית רחוק עדיין מלהיות נחלתו של רוב העם, אבל הודות למאבקנו ולהסברתנו והודות לנסיון העצמי שהעם רוכש בהדרגה, החלו אמיתותינו לחדור, ולו גם במידה חלקית, להכרתם של חוגים ציבוריים שונים. במצב חדש זה נוצרו תנאים חדשים, נפתחו אפשרויות חדשות וסיכויים חדשים למאבקה הפטריוטי של מפלגתנו הקומוניסטית, לחילוץ ארצנו מהמיצר ולהעלאתה על דרך חדשה של אי־תלות בזרים, של הבטחת חירות העם, בטחונו, רווחתו ועתידו המאושר.

בין ועידה לוועידה עסקה מפלגתנו לא רק בניתוח האירועים וקביעת המגמות של ההתפתחות הפוליטית־חברתית על יסוד הקו הגנראלי של המפלגה, אלא גם ובעיקר בפעולה הסברתית־תעמולתית־ארגונית למען העלאת ההכרה וכושר הקרב של העמלים. נציגינו בכנסת, בהסתדרות וברשויות המקומיות, פעילינו במקומות־העבודה ובשכונות־המגורים, הביאו לידיעת הציבור את דבר מפלגתנו, נאבקו למען מדיניותה, עוררו למאבק את המנוצלים והמדוכאים, את נפגעי המשטר הבנגוריוני, ועזרו להם לנהלו באופן נכון ויעיל. שומה היה עלינו לנהל את מאבקנו אל מול שיסוי אנטי־קומוניסטי פרוע, אל מול התנקשויות משטרתיות ומאסרים המוניים, (מאורעות ה־1 במאי 1958 בנצרת ובאום־אל־פאחם), אל מול עלילות ודיבות שפלות על מפלגתנו הקומוניסטית, שפקעו לאחר־מכן כשלפוחית סבון, אל מול איומים חוזרים ונשנים בהוצאת מפלגתנו מההסתדרות ואל מחוץ לחוק, בתנאים של טירור משטרתי, פוליטי וכלכלי. מסע האנטי־קומוניזם הפרוע, שנוהל והודרך ע״י הכת המיליטאריסטית השלטת ועוזריה במפלגות שונות, נועד להשתיק את קול האמת של מפלגתנו, לחפות על ריקבונה והרפתקנותה של המדיניות הבנגוריונית, להרתיע את החוגים הציבוריים שהחלו מפקפקים בנכונות המדיניות של בן־גוריון ולמנוע התעוררות והתלכדות דמוקראטית בקרב העם. היינו האופוזיציה הפועלית המהפכנית היחידה בכנסת ובהסתדרות — נאמנה לאינטרסים הלאומיים, לאינטרסים הכלכליים והחברתיים של מעמד הפועלים והמוני־העם, נושאת דגל השלום ואחוות־העמים היהודי והערבי, העצמאות הלאומית והדמוקראטיה,

הקידמה הסוציאלית והקידמה התרבותית. כעת יותר מאי־פעם נפתחו סיכויים להצלחת מדיניותה של מפלגתנו, שהיא מדיניות המבטיחה שלום ורווחה לישראל.

העמקת התלות - העמקת המשבר

משבר השלטון הבנגוריוני ומדיניותו הוא העמוק ביותר לעומת המשברים הקודמים. שורשיו נעוצים בעובדה המכרעת, כי בתקופת השנים האחרונות הגבירו שליטי ישראל את תלות ארצנו באימפריאליזם. בצד ההשתעבדות הנוספת להון הפינאנסי האמריקאי, הצטיינו שנים אלו ברתימת ישראל לכוחות הקיצוניים, התוקפניים ביותר של נאט"ו. בהידוק שיתוף־הפעולה העבדותי עם המיליטאריזם הגרמני והקולוניאליזם הצרפתי, בהפיכת ארצנו לשלוחת הניאו־קולוניאליזם באפריקה ואסיה, לעמדה קידמית של „המלחמה הקרה" במזרח־התיכון נגד ברית־המועצות, נגד הקומוניזם.

מאז הרפתקת־סיני, מאז ההשתתפות במלחמה התוקפנית של הקולוניא־ליזם הצרפתי והבריטי נגד מצרים בסוף שנת 1956, הוסיפו חוגי בן־גוריון לגלות היענות לכל מיני פרובוקאציות של האימפריאליסטים נגד עצמאות העמים הערביים (למשל, בשנת 1958 — מתן מעבר אווירי חופשי בשמי ישראל לפולשים האנגלו־אמריקאיים לירדן; התייצבות על משמר משטרו של חוסיין בירדן והבטחת פלישה צבאית להצלתו; צעדים מופגנים לטובת הכוחות הפרו־אימפריאליסטיים בראשותו של נשיא לבנון לשעבר כאמיל שמעון). מעשים אלה עוד החמירו את הסיכסוך הישראלי־ערבי והרחיקו לאין־שיעור את סיכויי השלום הישראלי־ערבי.

בשנים אלו הומרץ גם התהליך של חדירת והשתלטות ההון המונופוליסטי של החוגים האימפריאליסטיים על הכלכלה הישראלית. התחיקה והמדיניות הפיסקאלית הכללית של הממשלה פעלו למען הבטחת רווחים קולוניאליים להון המונופוליסטי הזר ולשותפיו הישראליים. הוחל בקו של מכירה כללית זולה של נכסי ישראל להון המונופוליסטי הזר. הנהגת ההסתדרות דאגה מצידה להבטחת עבודה זולה וממושמעת להון הגדול ובכך סייעה לממשלה להיהפך יותר ויותר לכלי־שרת בידי המונופולים הזרים. מעמד־הפועלים, ההתיישבות העובדת, האינטליגנציה העובדת, בעלי־המלאכה ושכבות סוציאליות אחרות של הזעיר־בורגנות והבורגנות הבינונית נפגעו יותר ויותר ממדיניות כלכלית אנטי־עממית זו והפגינו את מורת־רוחם ממנה בצורות שונות, למרות הלחץ הכבד של המנגנון הממלכתי ועושי דבר ההון הגדול במוסדות ההסתדרות.

האופייני לתקופת־זמן זו מבחינה פנים־ישראלית הוא: התקפת ההון הגדול והממשלה על מעמד־הפועלים, על ההתיישבות העובדת וכלל העמלים להורדת רמת־חייהם; גידול שיעור האינפלאציה, יוקר המחיה ועול המסים; התנקשות בחירויות הדמוקראטיות של העם („חוק בטחון המדינה", החתירה לשינוי שיטת הבחירות וכו׳); החמרת הדיכוי הלאומי של האוכלוסיה הערבית (נישול מהקרקע, גירוש פועלים ערביים מהעבודה, משפטים צבאיים וכו׳); התקפה זדונית על חופש פעולתה של המפלגה הקומוניסטית במדינה ובהסתדרות, התחצפותה של הריאקציה בציבוריות הישראלית. ומן הצד השני אופיינית לתקופת־זמן זו החרפת הניגודים המעמדיים, הכלכליים והפוליטיים־רעיוניים בחברה הישראלית, הצטברות של מרירות, מורת־רוח, רוגז וזעם אצל כל השכבות המנוצלות, המקופחות והמדוכאות.

בזמן הבחירות של שנת 1959 לא הביאה עדיין הצטברות זו להתפרצות ולהתגלות של רצון העם בשינוי השלטון והמדיניות. הנסיון העצמי של המוני

העם לא היה מספיק עדיין; הטירור הפוליטי והכלכלי מזה, תעמולת הסלף והשיסוי של אויבי השלום והקידמה מזה — מנעו עדיין מהמוני העם להבחין בין השקר של הריאקציה השלטת ובין האמת של מפלגתנו הקומוניסטית. תוצאות הבחירות סימנו מיפנה כללי ימינה ונסיגה רצינית של מפלגתנו בכלל זה.

יחד עם זאת הערכנו, כי לתזוזה הזאת ימינה בסיס רעוע ובלתי־יציב, כי היא איננה מתיישבת ולא תוכל להתיישב עם האינטרסים של מעמד־הפועלים והמוני העם הרחבים ביותר, כי היא עוד תוליך להחרפת הסתירות בין האינטרסים של העם והמולדת לבין מדיניות המנצחים בבחירות. ואכן, שנה אחת בלבד לאחר הבחירות, לאחר נצחונה הגדול של מפא״י, הועמדה מפלגה זאת בפני מצב של קרע פנימי חמור, בפני משבר עמוק, המשקף למעשה את משבר המדיניות של חוגי בן־גוריון. אם במושב ה־18 של מליאת הוועד המרכזי (11.11.59) הערכנו, כי „עליית כוחה של מפא״י אינה מבטאת הזדהות הבוחר עם כל הצדדים של מדיניות בן־גוריון — אין זה יפוי־כוח מלא למפא״י מצד כל אלה שתמכו בה בבחירות״, הרי כיום יכולים ורשאים אנו להוסיף, כי אף במפא״י גופא — בשורותיה ובהנהגתה — לא היתה קיימת הזדהות מלאה עם רבים מהצדדים של מדיניות החוגים המיליטאריסטיים בראשות בן־גוריון.

המגמה הפוליטית־חברתית שהסתמנה בבחירות 1959 מתחילה לאבד ותוסיף לאבד את הקרקע בקרב מעמד־הפועלים והמוני העם. זהו תהליך בלתי־נמנע והחובה המוטלת על מפלגתנו היא לפעול יותר בהסברה, בתעמולה ובארגון מאבקים המוניים, כדי לקדם את קצבו של תהליך זה.

זכותה הגדולה של מפלגתנו היא בכך, שהיא הוקיעה בעוז ובבהירות את הדרך הנפסדת והמסוכנת של חוגי בן־גוריון, הזהירה בעוד מועד מפני צעדיהם ההרפתקניים, הזעיקה את העם למאבק נגדם. עיסקת־הנשק עם הגנראלים של היטלר, הפגישה המחפירה בן־גוריון—אדנאור בניו־יורק, ביקור בן־גוריון בארה״ב, בבריטניה, בצרפת, בבלגיה ובהולנד לקבלת שליחות ניאו־קולוניאליסטית מטעם שליטי ארצות אלו והתיאום איתם בשדה מירוץ־הזיון, בידוד ישראל באו״ם ובדעת־הקהל העולמית בשאלת הפליטים הערביים, החרמת ישראל בכינוסים של עמי אסיה ואפריקה, גינוי ישראל בוועידת קזאבלאנקה, ההצבעות באו״ם לצד האימפריאליסטים נגד עניין השלום ושחרור העמים, התעלמות הממשלה ממסע צלב־הקרס והאנטישמיות בממלכת־בון וייזום כינוסים אנטי־סובייטיים ומסע עלילות והאשמות באנטישמיות את מדינת הסוציאליזם ואחוות־העמים, הגילויים סביב הכור האטומי ליד באר־שבע, הגילויים בקשר ל„פרשה״ ותוצאותיהם, כניעת הממשלה ללחץ ולסחטנות של הכוחות הניאו־נאציים בעניין משפט אייכמן, המרצת המדיניות של העשרת העשירים ודילדול העמלים, הלחץ להכנעת ההסתדרות למרות הממשלה, המזימות לנישול נוסף של הפלחים הערביים מאדמתם — מניין בלתי־מלא זה של מהלכי המדיניות הרשמית ותוצאותיה מעיד על אופיה ההרפתקני המדהים, על הניגוד התהומי בינה לבין האינטרסים הלאומיים של ישראל, בינה לבין רצון השלום והצרכים החיוניים של העם, בינה לבין כיוון ההתפתחות ההיסטורית הבינלאומית בזמננו.

משענת קנה רצוץ

קשה למצוא למהלכי המדיניות הבנגוריונית צידוק מבחינה לאומית־ישראלית. ההיפך הוא הנכון. זוהי מדיניות אנטי־לאומית המעוותת את רצון העם ומתנכרת לצרכים החיוניים של עמנו וארצנו. ההיצמדות של שליטי ארצנו לאימפריאליזם היא — מחוץ לשיקולים המוסריים־פוליטיים והסוציאליים —

היצמדות לכוח שוקע שגורלו נחרץ לאבדון, לכוח העומד על רגלי חימר. „כשרונו" של כוח זה הוא רק להזיק, לחבל, לסכסך, אולם לא לעזור לאחרים. הוא נעשה אף בלתי מסוגל לעזור לעצמו בסבכי התמורות היסודיות המתחוללות בעולם.

בנאום שנשא קנדי בעיר דטרויט ב־26 באוגוסט 1960, הוא היה נאלץ לקבוע בצער, כי „יחסי הכוחות בעולם משתנים בהדרגה לטובת הגוש הסובייטי־סיני" וכי „עוצמת הקומוניסטים גדלה וממשיכה לגדול בקצב מהיר יותר מזו שלנו". ובהופעתו הראשונה כנשיא ארה"ב לפני שני בתי הקונגרס האמריקאי בינואר ש"ז, סיכם שוב, כי „הזמן אינו פועל לטובתנו" — כאילו העתיק את הדברים בשינוי נוסח מתוך מסמכי ההתייעצויות של המפלגות הקומוניסטיות והפועליות. על אלה משעינה המדיניות הבנגוריונית את יתדות ישראל...

רק מוכי עיוורון פוליטי, המעדיפים את האיבה לקומוניזם על פני האינטרסים האמיתיים של העם והמולדת, יכלו להרשות לעצמם לנהל את מדינת ישראל תוך התעלמות גמורה מתוכן התקופה ומהשינוי ביחסי הכוחות העולמיים. והרי פרק־זמן זה הצטיין בהצלחות היסטוריות עצומות של ברית־המועצות וכל ארצות השיטה הסוציאליסטית העולמית — בבניית הקומוניזם והסוציאליזם, במשק, בתרבות, במדע ובטכניקה, בהעלאת רמת־החיים של העמלים. מדיניות־החוץ הלנינית של דו־קיום־בשלום, של הגנת תנועות השחרור הלאומי של עמי אפריקה, אסיה ואמריקה הלאטינית, של מאבק נמרץ למען פירוק נשק כללי ומלא, למען חיסול מלא וסופי של הקולוניאליזם, של תמיכה עקבית בכל כוחות השלום והקידמה של ימינו — מדיניות זו זכתה להכרה ולהוקרה נלהבת של כל העמים, של מרבית ומיטב האנושות. מדיניות זו קרעה אופקים חדשים וסיכויים מזהירים לפני כל העמים צמאי החופש והשלום, כולל עמנו אנו. האופייני ל־4 השנים האחרונות היא העלייה הסוערת של עוצמתה והשפעתה הבינלאומית של השיטה הסוציאליסטית העולמית, הנהפכת לגורם המכריע בהתפתחות החברה האנושית. דבר זה הוא מקור עידוד, תקווה ובטחון לעמים הנאבקים על החיים, על השלום ועל עתיד מאושר.

לעומת זה, האימפריאליזם, האפוטרופוס של בן־גוריון, נחלש יותר ויותר. מעמדו הבינלאומי של האימפריאליזם הוסיף להתערער בלחץ הנצחונות העצומים של השיטה הסוציאליסטית העולמית בתחרות־השלום שלה עם השיטה הקאפיטאליסטית העולמית, בגלל התהליך המזורז של התפוררות השיטה הקולוניאלית של האימפריאליזם, בגלל המהלומות שניתכו עליו ע"י גיאות הקרבות המעמדיים בארצות הקאפיטאליסטיות, בגלל העמקת והחרפת ניגודיו הפנימיים. „המלחמה הקרה", מירוץ־הזיון הטרמו־גרעיני, החבלה בעניין פירוק־הנשק, הפרובוקציות הפוליטיות והצבאיות, ההכנות למלחמה גרעינית — כל אלה לא לבד שלא יכלו לחלץ את האימפריאליזם מקשייו, אלא אף העמיקו את בידודו, ניוונו והתפוררותו. האופייני לתקופת 4 השנים האחרונות הוא מפולת הקולוניאליזם, העמקת המשבר הכללי של הקפיטאליזם.

גם במזרח הקרוב והתיכון לא התפתחו המאורעות לפי הקו הקולוניאליסטי התוקפני של המעצמות האימפריאליסטיות. „דוקטרינת אייזנהאור" בטלה ועברה מן העולם. בעיראק התחוללה מהפכה לאומית אנטי־אימפריאליסטית; בתורכיה נפל משטרו הרקוב של מנדרס. „ברית בגדאד" שנהפכה ל„ברית המרכז" (סנט"ו), נפגמה ונחלשה עם פרישת עיראק. נסיונות ההתערבות הצבאית של האימפריאליסטים בסוריה בשנת 1957 בעזרת תורכיה, עיראק וירדן וכן בדרך של התנגשות מזויינת בין ישראל וסוריה כדי לחולל שם הפיכה כדוגמת ההפיכה בירדן, נכשלו לחלוטין. כזה היה גם גורל נסיון ההתערבות בענייניה הפנימיים של לבנון לטובת כנופיית־שאמעון הפרו־

אימפריאליסטית. כשלון חרוץ נחלה הפלישה הצבאית האמריקאית־בריטית ללבנון ולירדן ביולי 1958 במטרה לדכא את המהפכה הלאומית בעיראק. כל הנסיונות האלה הושמו לאל על־ידי התייצבותן ההחלטית של ברית־המועצות וכל ארצות הסוציאליזם נגד התוקפנות האימפריאליסטית, בעד הבטחת עניין השלום ועצמאות העמים, על־ידי התנגדות העמים הערביים וכל העמים שוחרי השלום והחופש.

המאמצים של החוגים השליטים בקע״ם, ולאחר מכן גם בעיראק, לחולל נסיגה מרחיקת־לכת בכיוון התפשרות עם האימפריאליזם בחוץ ועם הריאקציה הפרו־אימפריאליסטית בפנים נבעו מהאופי הכפול של הבורגנות הלאומית השלטת באותן הארצות, מאי־יציבותה, מסתירותיה המרובות, רתיעתה מפני התביעות הצודקות של המוני הפלחים ועמלי העיר דוחפת אותה להתפשרות עם ההון הגדול — עם האגף הימני של הבורגנות ואף עם הפיאודאלים. מכאן — נטייתה לפשרה ושיתוף־פעולה עם האימפריאליזם. אולם נטייה זו נתקלת בהתנגדות הכוחות העממיים האנטי־אימפריאליסטיים העיקביים, הניצבים להגנת העצמאות הלאומית והדמוקראטיה ולהבטחת הקשרים הידידותיים עם ברה״מ ועם ארצות סוציאליסטיות אחרות. הבורגנות השלטת פועלת בסימן הסתירה והתנודה המתמדת בין היקף הקשרים עם ברית־המועצות וארצות הסוציאליזם האחרות ובין היקף הקשרים עם ארצות־הברית, עם המונופולים האמריקאיים, המערב־גרמניים והבריטיים; בסימן הסתירה בין מדיניות־החוץ הנייטראליסטית ובין מדיניות־הפנים הריאקציונית, המצטיינת בדיכוי פרוע ועריץ של הקומוניסטים והכוחות הדמוקראטיים האחרים, דיכוי המפלג והמחליש את החזית הלאומית האנטי־אימפריאליסטית.

האינטרס האובייקטיבי של המאבק נגד הקולוניאליזם, נגד הברית הצבאית התוקפנית של „סנט״ו”, בעד עצמאות העמים והבטחת השלום מונח ביסוד הסיוע הכלכלי הסובייטי לעיראק ולקע״ם, כמו לארצות נייטראליות אחרות. סיוע זה נועד לחזק את עצמאותן, את מעמדן הנייטראליסטי בזירה הבינלאומית, את כוח עמידתן אל מול הלחץ האימפריאליסטי הבלתי־פוסק.

המאבק הפנימי לשידוד־מערכות פוליטי בקע״ם ובעיראק גם יחד, הוא המאבק לביצור העצמאות הלאומית ולביטול הסתירה בין מדיניות־החוץ הנייטראליסטית לבין מדיניות־הפנים הריאקציונית. התנועה הקומוניסטית העולמית, כולל המפלגה הקומוניסטית הישראלית, סולידארית עם המפלגות הקומוניסטיות ועם כל הכוחות הדמוקראטיים והאנטי־אימפריאליסטיים העיקביים במצרים, בסוריה, בעיראק ובארצות הערביות האחרות, עם מאבקם נגד הטירור האכזרי כלפי טובי הלוחמים הפטריוטיים, עם מאבקם למען ענין השלום וביצור העצמאות הלאומית, למען החירויות הדמוקראטיות והקידמה הסוציאלית והתרבותית.

בסיכומו של דבר — המאזן של ההתפתחות במזרח התיכון בתקופת 4 השנים האחרונות הוא — החלשת עמדות הקולוניאליזם. גם באזורנו פועל הזמן בקצב גובר והולך נגד האימפריאליזם.

המצב המיוחד של ישראל כגורם חדש ומוחרם במזרח התיכון, כגורם בעל מעמד מעורער בזירה הבינלאומית, מדגיש עוד יותר את האופי הנפסד והמסוכן של המדיניות הבנגוריונית, הנשענת על האימפריאליזם השוקע. המיפנה במדיניות הישראלית נהפך לכורח חיוני ודחוף.

המדיניות השלטת - בסבך של סתירות

המדיניות המסורתית של ממשלת בן־גוריון מהווה פקעת של סתירות. צאו וראו: עצם לידתה של ישראל, עצם כינונה כמדינה, היותה חולייה בשרשרת

המאורעות הקשורים בתהליך התפוררות השיטה הקולוניאלית של האימפריאליזם באסיה ובאפריקה, לרבות המזרח־התיכון. והנה, בניגוד למקור לידתה האובייקטיבי של ישראל, בניגוד לבסיס כינונה כמדינה עצמאית, שיעבדה ממשלת בן־גוריון את ארצנו לקולוניאליזם הנפשע לאחר ששוחררה מהעול הבריטי.

ישראל שוכנת בתוך־תוכו של העולם הערבי, אתו קשור גורלנו ועתידנו. עמי האזור עומדים במאבק צודק נגד הקולוניאליזם, בעד חירותם הלאומית, נגד מדיניות הכוח וההתערבות של המעצמות האימפריאליסטיות. והנה, תחת להעריך נכונה את התהליך המתקדם הזה, תחת לחפש דרכים לשילוב ארצנו במאבק האנטי־קולוניאלי ולפתוח בכך את הדרך לחיסול הסכסוך הישראלי־ערבי — נקטה ממשלת בן־גוריון בעמדות של איבה והתנגדות פעילה לתנועות השחרור של העמים השכנים בשירות הקולוניאליזם.

השלום הוא משאת־נפשם של המוני עם ישראל, אשר רבים מהם חזו מבשרם את זוועות מלחמת־העולם השנייה וההשמדה מידי היטלר ואייכמן. והנה — קשרה ממשלת בן־גוריון את ישראל למרכבת זוממי המלחמות ה„קטנות" והמלחמה הטרמו־גרעינית בנאט"ו—בון וסיגלה לעצמה את המדיניות מ„עמדות של כוח" ושל „הכרעה צבאית" לגבי הסכסוך הישראלי־ערבי תוך התעלמות מלקח הכשלונות המחפירים של מדיניות ההכרעה הצבאית של האימפריאליסטים הבריטיים, הצרפתיים והאמריקאיים באזורנו גופא.

ישראל קמה בתמיכתם העקרונית של ברית־המועצות, של ארצות הדמוקראטיה העממית ושוחרי החופש בעולם כולו, הנאמנים לעקרון הלניני בדבר זכות ההגדרה העצמית של העמים. יתירה מזו: עם ישראל ומיליונים מבני העם היהודי ניצלו מהשמדה פיסית אכזרית מידי חיות־הטרף ההיטלריסטיות — תודות לברית־המועצות, אשר במחיר קורבנות עצומים מיגרה את החייה הנאצית בשדות־הקרב והצילה את האנושות כולה מעבדות פאשיסטית. והנה — במקום הכרת תודה וטיפוח קשרי ידידות עם ברית־המועצות והארצות הסוציאליסטיות האחרות, מנהלת הממשלה מדיניות של איבה והשמצה שבטירוף נגדן ותומכת בכל הכוחות האנטי־סובייטיים בעולם באמתלאות שונות ומשונות ביותר, שהמכנה המשותף שלהן הוא הצביעות, הכזב, והשרות למלחמה הקרה. ואילו עם יורשי היטלר וממשיכי דרכו בממלכת בון היא מטפחת קשרי ידידות ושיתוף־פעולה הדוק ביותר.

ההכרה וההרגשה של המוני העם היא, כי אין ארצנו יכולה לשכון לבטח לאורך ימים באזור, אם לא יחוסל הסכסוך הישראלי־ערבי, אם לא יושכן שלום בין ישראל והארצות הערביות. והנה, במקום חתירה לשלום, פעלה הממשלה בכיוון ההפוך לשלום, בכיוון המלחמה היזומה, היא מלחמת סיני; במקום חתירה לפתרון צודק ובדרכי שלום של הבעייה הא"י על יסוד הבטחת הזכויות הלאומיות הצודקות של שני העמים, התעלמה ממשלת בן־גוריון ומוסיפה להתעלם מהזכויות הלאומיות הצודקות של העם הערבי אף כשהיא מבודדת לגמרי בשאלה זאת בזירה הבינלאומית.

ישראל היא מדינה יהודית. העם היהודי סבל במשך דורות רבים מדיכוי לאומי אכזרי ובארצות הקאפיטאליסטיות הוא ממשיך עד היום לעמוד מול גלים של אנטישמיות פרועה וצלבי־קרס, המונעים על־ידי הניאו־נאציזם הגרמני והריאקציה הקאפיטאליסטית הבינלאומית. והנה — בניגוד למארטירולוגיה זו של העם היהודי, בניגוד לרגשות עמנו ואינטרס הדמוקראטיה הישראלית, מתמידה ממשלת בן־גוריון בממשל הצבאי, במדיניות הדיכוי הלאומי והגזעני נגד האוכלוסייה הערבית בארץ. הממשלה אף אינה נרתעת מלנהל מדיניות של אפלייה עדתית כלפי היהודים יוצאי ארצות המזרח בכל שטחי החיים.

ישראל נבנתה והוקמה בראש־וראשונה בזכות מעמד הפועלים, ההתיישבות העובדת, העם העובד כולו. על כתפיהם נישאו כל השנים הבניין, הפיתוח והמאבק לעצמאות. מאז ועד היום ולעתיד לבוא היה ויהיה העם העובד היוצר של כל הערכים החומריים והתרבותיים של ארצנו. והנה — במקום להבטיח את האינטרסים החיוניים של העם העובד, של כל הכוחות היוצרים בארץ, מנהלת הממשלה — ממשלת שלוש מפלגות־הפועלים הציוניות — מדיניות אנטי־עממית של דילדול העמלים וניצולם האכזרי, ולעומת זה — מדיניות של העשרת העשירים ופיטום ההון המונופוליסטי הזר והמקומי, מדיניות של זכויות־יתר לבורגנות השפילית והספסרית הגדולה.

הבטחת העצמאות הפוליטית של ארצנו וקיום משקה הלאומי מותנים בהבטחת העצמאות הכלכלית והפיתוח הכלכלי העצמאי של מקורותיה ואוצרותיה הטבעיים, בהקמת תעשיות־יסוד והבטחת פיתוח מאוזן של התעשייה והחקלאות. והנה — נקטה הממשלה במדיניות של שערים פתוחים לחדירתו והשתלטותו של ההון המונופוליסטי הזר על ענפי הכלכלה והאוצרות הטבעיים החשובים ביותר, מה שגורם לעיוות הפיתוח הכלכלי, מרחיק אותנו מעצמאות כלכלית ומגביר את תלות ארצנו בזרים. ה„סיוע" האמריקאי וה„שילומים" המערב־גרמניים נהפכו למנופים של השתלטות ההון הזר על ארצנו, של מיליטאריזאציה מרושעת בשירות התוכניות התוקפניות של נאט"ו.

כל הסתירות והעיוותים האלה, המציינים את המדיניות הישראלית הרשמית, תוך מזימות החיסול של החירויות הדמוקראטיות וכינון דיקטאטורה אישית־צבאית, תוך טיפוח שוביניות ואובסקוראנטיזם בציבור, בחינוך ובתרבות, העמיקו את הקרע בין המדיניות השלטת לבין האינטרסים היסודיים של העם והמולדת.

המצב הבינלאומי ומדיניות־החוץ הישראלית

א) מדיניות השלום הסוציאליסטית

המצב הבינלאומי בימינו משקף את התמורות היסודיות המתחוללות ביחסי הכוחות העולמיים והוא נקבע על־ידי מהלכה ותוצאותיה של ההתחרות ההיסטורית בין שתי השיטות החברתיות המנוגדות — הסוציאליסטית מכאן והקאפיטאליסטית מכאן — השוני העמוק בין המדיניות הבינלאומית של השיטה הסוציאליסטית לזו של השיטה הקאפיטאליסטית. שני עולמות — שני סוגים של מדיניות. הסוציאליזם נושא לעמים שלום וקידמה; הקאפיטאליזם נושא לעולם מלחמות ושיעבוד.

ההתייעצות ההיסטורית של 81 המפלגות הקומוניסטיות במוסקבה בנובמבר 1960, גילוי־הדעת והקול־קורא אל עמי העולם מטעם התייעצות זו, המהווים המשך ופיתוח נוסף של רעיונות הוועידות ה־20 וה־21 של מקב"מ ושל הצהרת־מוסקבה מנובמבר 1957, נתנו תשובות על השאלות הבוערות ביותר של תקופתנו, שפכו אור בהיר על קווי ההתפתחות וכיוון ההתפתחות של האנושות בתקופתנו. המצב הבינלאומי הנוכחי מאשר באופן מלא את נכונות וחיוניות ההנחות והמסקנות של התייעצות היסטורית זו.

מהן השאלות הבוערות ביותר של תקופתנו? הווה אומר — שאלת השלום והמלחמה, שאלת עצמאות העמים והקולוניאליזם, שאלת הדמוקראטיה והריאקציה, שאלת הסוציאליזם והקאפיטאליזם. הבעיות הניצבות כיום להכרעה והקובעות את גורל הציביליזציה הן: איך לגאול את העולם ממלחמות, מחרפת הקולוניאליזם, משעבוד העמים, מאי־השוויון הגזעני; באיזה אופן על העמלים לגאול את עצמם מדיכוי המונופוליות, מאי־השוויון הסוציאלי, מהניצול

הקאפיטאליסטי, מאבטלה, מחסור ומצוקה, מסכנות ריאקציה פוליטית וניאו־פאשיזם — מבני־לוויה אלה של המשטר הקאפיטאליסטי.

האוטוריטה הבינלאומית העצומה של ברית־המועצות וכל ארצות המחנה הסוציאליסטי נעוצה בזה, שבוני הקומוניזם והסוציאליזם, שמחנה עולמי אדיר זה נותן תשובות ברורות לכל שאלות־היסוד המסעירות את האנושות בימינו, תשובות התואמות את מיטב רצונותיה ושאיפותיה. האוטוריטה וההשפעה הבינלאומית העצומה של השיטה הסוציאליסטית העולמית נעוצות בעובדה המכרעת, שלא רק תשובות היא נותנת, אלא פועלת נמרצות יום־יום ברוח תשובות אלה ומעמידה את כל הנצחונות ההיסטוריים של סוציאליזם, המגלמים את הכוח הגדול של רעיונות המארכסיזם־לניניזם, לשירות עניין השלום ושחרור העמים, לעניין הדמוקראטיה והקידמה, לעניין העתיד הזוהר של האנושות כולה.

המדיניות הבינלאומית של ברית־המועצות וכל ארצות הסוציאליזם מלהיבה את העמים ורוכשת את תמיכתם, כיוון שהיא מדיניות עקבית ועקרונית של דו־קיום בשלום ותחרות־בשלום בין הארצות הסוציאליסטיות לבין הארצות הקאפיטאליסטיות; כיוון שזוהי מדיניות של מאבק נמרץ למען הפסקתה המוחלטת של המלחמה הקרה, לאיסור הניסויים והייצור של נשק גרעיני, לפירוק הגושים הצבאיים, לחיסול הבסיסים הצבאיים, לפירוק־נשק כללי ומוחלט בפיקוח בינלאומי קפדני, לפתרון השאלות הבינלאומיות השנויות במחלוקת בדרך של משא־ומתן והסכם הדדי, לכיבוד שוויון הזכויות של העמים, כיבוד שלימותן הטריטוריאלית, עצמאותן וריבונותן של המדינות, לאי־התערבות בענייניו הפנימיים של הזולת, לפיתוח רחב של קשרי המסחר, התרבות והמדע בין העמים. או מדיניות זאת של דו־קיום בשלום, או מלחמה טרמו־גרעינית הרסנית — רק כך עומדת השאלה כיום הזה. כל העמים והקומוניסטים בראשם דוחים נמרצות את האפשרות המזוועת של מלחמה גרעינית וניצבים לצד האפשרות של שמירת השלום, של דו־קיום בשלום. רצון זה של העמים הוא שקבע את קבלתה של תוכנית ברה״מ לפירוק־נשק כללי ומוחלט ע״י עצרת האומות המאוחדות מבלי שאף נציגי המעצמות האימפריאליסטיות יעיזו להופיע נגדה. הסיסמה אותה העלה הח׳ חרושצ׳וב — עולם ללא נשק, עולם ללא מלחמות — נעשתה לא במקרה לסיסמת־קרב של המוני העמים בכל חלקי העולם.

לאושרה של האנושות הגיע המדע להישגיו בשטח האטום בזמן שקיימת שיטה סוציאליסטית עולמית, הכובלת את ידיהם של אחוזי הטירוף המלחמתי־האטומי. לאושרה של האנושות ולטובת השלום הוא שברית־המועצות דווקא השיגה עליונות גם בשטח המדעי־טכני־צבאי, המיועדת להבטחת בטחון המחנה הסוציאליסטי, לציננון ההתלהבות התוקפנית של נאט״ו—בון, להגנה על עצמאות העמים ולשמירת השלום בעולם כולו.

סמלית ומאלפת, לגבי אופייה ההומאני העמוק של המדיניות הסובייטית, היתה הקריאה של הח׳ חרושצ׳וב אל כל העמים לשלום ולפירוק־נשק כללי, ביום הנצחון הגדול של ה־13 באפריל 1961, יום המראת האדם הסובייטי לחלל הקוסמי. העובדות מלמדות, כי מדיניות־החוץ הסובייטית לא רק תואמת את האינטרסים של כל העמים, אלא משמשת ביטוי נמרץ לשאיפותיהם, למחשבותיהם ולרגשותיהם הנעלים ביותר של כל האנשים הפשוטים בעולם כולו.

ב) מדיניות־החוץ האימפריאליסטית

מהי לעומת זאת המדיניות הבינלאומית של האימפריאליזם? עובדות־

יום־יום מספרות על כך: האימפריאליזם מחבל זה קרוב לשנתיים בהחלטת עצרת האו"ם על פירוק־הנשק, בביטול סופי של הניסויים הגרעיניים; במקום פירוק־נשק, הם מציעים פיקוח בינלאומי על הנשק והצבאות של המדינות, שפירושו הוא להבטיח זכויות־יתר לתוקפנות ותנאים נוחים לאלה הזוממים התקפת־פתע בוגדנית על ברית־המועצות. ברית־המועצות הודיעה כי היא מקבלת את הצעות הפיקוח של המערב בתנאי שהוא יסכים לפירוק־נשק, אולם הם בשלהם — בחבלתם בענין נאצל זה. גם בענין הניסויים הגרעיניים הם נוקטים באותה דרך של חבלה וצביעות: מצד אחד — דברת וסחבת ללא־סוף, ומצד שני, מאחורי הגב, כפי שמסתבר מהודעת נציג ברה"מ בז'נבה, — ביצוע ניסויים גרעיניים בסהארה באמצעות דה־גול.

האימפריאליזם שואף להאריך ולהחריף את המלחמה הקרה, למנוע את ההפגה במתיחות הבינלאומית ולהגביר את מירוץ־הזיון. הוא ממשיך בעקשנות בהכנות למלחמת־עולם שלישית. כיוון זה של האימפריאליזם, מגמתו לפתח מלחמות „קטנות" ומלחמה גדולה. בתנאים בהם קיימים אמצעים איומים של הרס והשמדה, נהפכת מלחמה לסכנת־מוות לאנושות כולה, לסכנת כליון של מאות מיליונים אנשים. הכנת מלחמה, מאבק נגד תנועת השחרור הלאומי של העמים, מאבק נגד תמורות חברתיות בארצות הקאפיטאליסטיות גופא — אלה הם עיקרי הפרוגראמה של האימפריאליזם. זאת היא הפרוגראמה הנפשעת של האימפריאליסטים האמריקאיים, המערב־גרמניים, הבריטיים והצרפתיים ומהם — האימפריאליזם האמריקאי והמיליטאריזם המערב־גרמני מהווים את הגורמים התוקפניים ביותר, את האויבים הקיצוניים ביותר של הדו־קיום בשלום, של פירוק־הנשק והפגת המתיחות הבינלאומית. אין, לכן, כל פלא בכך, שהאימפריאליזם שנוא כיום על כל העמים, כי הוא מבודד בקרב מרבית ומיטב האנושות, כי מדיניותו נמצאת במשבר עמוק ומעמיק.

על השאלה — מהו המוצא מהמצב המסוכן הזה — נתנה תשובה ברורה, בדוקה ומוסמכת התייעצות־מוסקבה של המפלגות הקומוניסטיות: המלחמה היא בת־לוויה תמידית של הקאפיטאליזם. אופיו התוקפני לא נשתנה, אולם נשתנה מצבו: חלף, עבר הזמן, כאשר לאימפריאליסטים היתה אפשרות לקבוע לפי שרירות לבם — תהא או לא תהא מלחמה; כיום, אי־נמנעות פאטאלית של המלחמה אינה קיימת, התגבשו כוחות ריאליים המסוגלים להכשיל את תוכניותיו התוקפניות של האימפריאליזם; במאמצים מאוחדים של המחנה הסוציאליסטי העולמי, של מעמד־הפועלים הבינלאומי, של התנועה לשחרור לאומי, של כל הארצות המתנגדות למלחמה, ושל כל הכוחות שוחרי השלום — אפשר למנוע מלחמת־עולם!

ג) התפוררות הקולוניאליזם

המצב הבינלאומי מושפע לטובה ע"י ההתפוררות המזורזת של השיטה הקולוניאלית של האימפריאליזם, ע"י זה שהעמים שהשתחררו באסיה, באפריקה ואמריקה הלאטינית מופיעים ככוח אנטי־אימפריאליסטי שוחר־שלום פעיל ועצמאי. למעלה מ־1500 מיליון נפש יצאו מעבדות קולוניאלית לחרות מאז תום מלחמת העולם השניה. כ־80 מיליון בלבד נאנקים עדיין תחת העול, אולם גם יום שחרורם קרב ובא.

בתקופת הפריחה של הקולוניאליזם, ערב מלחמת העולם השניה, תפשו הקולוניות והקולוניות־למחצה 66.7% מכלל הטריטוריה העולמית ואוכלוסייתן היוותה למעלה מ־56% מכלל אוכלוסיית העולם, ואילו בשנת 1960 — רק 9.8% מכלל הטריטוריה העולמית ו־2.7% מכלל אוכלוסיית העולם. בשנת 1945 היו בין 51 חברות האו"ם רק 15 מארצות אסיה ואפריקה ואילו בסוף 1960 —

50 מבין 99 וב־1962 — 58 מבין 108. (לפי U.S. News and World Report 22.8.60). במצב חדש זה נעוצה העובדה, שהכרזתו של הח׳ חרושצ׳וב בעצרת האו״ם, כי „הגיע הזמן לחיסול גמור של הקולוניאליזם״ נהפכה להחלטה רשמית של המושב ה־15 של עצרת האומות המאוחדות.

את חוית האימפריאליזם באמריקה הלאטינית פרץ העם ההירואי של קובה. הוא הוכיח שבתקופתנו גם ארץ קטנה יכולה לעמוד בהצלחה נגד הלחץ, הסחטנות וההתערבות של המעצמה האימפריאליסטית העצומה ביותר. עם לאוס הכשיל את ההתערבות המזויינת של ארה״ב באמצעות שכיריה הלאוסיים הבוגדניים. המאבק הנועז של העם ההירואי של אלג׳יריה ועזרת מעמד הפועלים וכל הכוחות הפטריוטיים של צרפת בהדרכת המפלגה הקומוניסטית הצרפתית ההירואית אילצו את הקולוניאליסטים הצרפתיים להסכים למו״מ עם ממשלתו של עם אלג׳יריה, התובע את זכותו להגדרה עצמית, לעצמאות לאומית. הנצחון ההיסטורי של העמים נגד הקולוניאליזם נתאפשר תודות למאבקם העקשני ולהחלשת האימפריאליזם. התמיכה הכל־צדדית במאבק זה של ברית־המועצות וכל ארצות הסוציאליזם היתה הגורם המכריע בנצחון זה! אהדתנו וברכתנו הלוהטת שלוחה מכאן לעם אלג׳יריה ההירואי, למפלגת־האחות שלנו — למפלגה הקומוניסטית הצרפתית, לעמי קובה, לאוס וקונגו, לכל עמי אפריקה, אסיה ואמריקה הלאטינית הנאבקים נגד הקולוניאליזם והניאו־קולוניאליזם, למען השלום, העצמאות הלאומית והקידמה!

ד) רקבון הקאפיטאליזם ושגשוג הסוציאליזם

האופייני בשלב הנוכחי ביחסים הבינלאומיים הוא שהשיטה הסוציאליסטית העולמית המשגשגת נהפכת לגורם מכריע בהתפתחות החברה האנושית ואילו השיטה הקפיטאליסטית נתונה בתהליך של ירידה והתפוררות. ריקבון הקפיטאליזם מתגלה בכוח רב ביותר בארץ הראשית של המחנה האימפריאליסטי — בארה״ב. האימפריאליסטים עצמם אינם מסוגלים להעלים זאת. „יום־יום 17 מיליון אמריקאים הולכים לישון רעבים״ — ציין נשיא ארה״ב קנדי לפני שני בתי הקונגרס בהופעתו הראשונה. הקפיטאליזם המונופוליסטי־ממלכתי אשם בזה שלמעלה מ־7 מיליון מובטלים מצויים בארה״ב, כי תעשיית הפלדה, למשל, פועלת בפחות מ־50% מכושר התפוקה שלה, כי כושר התפוקה של התעשייה נשאר בלתי מופעל במידה גדלה והולכת, כי על אף ההגדלה הענקית של ההקצבות הצבאיות, המבוצעת על־ידי הורדת רמת החיים של העמלים, הואט קצב הגידול של הייצור בארה״ב בשנים האחרונות; ירד משקלה הסגולי של ארה״ב בתוככי המחנה האימפריאליסטי.

השיטה הקאפיטאליסטית, הנמצאת כעת בשלב ה־3 של המשבר הכללי של הקפיטאליזם, נטרפת יותר ויותר ע״י התחדדות הניגודים וההתחרות הפרועה של המעצמות האימפריאליסטיות בינן לבין עצמן, הגורמות להתרו־פפותה של נאט״ו, בינן לבין הקפיטאליזם הלא־אימפריאליסטי והארצות מעוטות־הפיתוח — נוסף על החרפת הסתירות בין ההון המונופוליסטי לבין העמלים ושכבות־הביניים בכל ארץ, בין אופן הייצור החברתי לבין אופן־הניכוס הקפיטאליסטי. מאבקים מעמדיים ועממיים רבי־עוצמה־ותנופה בארצות קפיטאליסטיות עיקריות (בלגיה!) מזעזעים את אושיות הקפיטאליזם.

האנטי־קומוניזם בן־זמננו, יורשו של האנטי־קומוניזם ההיטלריסטי, מופיע כהתגלמות הניוון והשקיעה של האידיאולוגיה והמדיניות הבורגנית, כביטוי ההחרפה הנוספת של המשבר הכללי של הקפיטאליזם. נהימת חיה פצועה קולו, ארס נחשים עקבו. האנטי־קומוניזם כאילו מכריז ואומר: הקאפיטאליזם נחלש מאד, איבד את הפרסטיז׳ה הבינלאומית, נגוע בחוליים שונים ומשונים, אולם

כוחו רב עדיין להזיק, לחבל, לגרום לאסונות. האנטי־קומוניזם הוא דגל הכנת המלחמה והחנקת חופש העמים — וזה מחייב לעירנות את העמים, את כל שוחרי השלום, והקומוניסטים בראש וראשונה, המבינים היטב, כי אין תפקיד חשוב ונעלה יותר בזמננו מאשר תפקיד הצלת האנושות משואה אטומית ומסכנת הפאשיזם.

לעומת זאת נכנסה השיטה הסוציאליסטית העולמית לשלב חדש, גבוה יותר, של התקדמות ושגשוג. את הכלכלה הסוציאליסטית מאפיין הקצב הגבוה של ההתפתחות. הנפח הגולמי של הייצור התעשייתי גדל בברה״מ בשנת 1960 פי 45 בהשוואה לשנת 1913. עד מהפכת אוקטובר תפסה רוסיה בשטח התפוקה התעשייתית את המקום ה־4 באירופה — אחרי בריטניה, גרמניה וצרפת; כעת — תפוקה זאת בברית־המועצות עולה בהרבה על התפוקה התעשייתית של שלוש הארצות האלה גם יחד. לא רחוק היום בו תשיג ותעבור ברית־המועצות הן מבחינת הנפח הכללי של הייצור התעשייתי והן מבחינת ייצור מוצרי התעשייה החשובים ביותר לכל גולגולת את הארץ הקפיטאליסטית המפותחת ביותר, את ארה״ב, ותיהפך לארץ התעשייתית הגדולה ביותר בעולם. הערובה לכך — שיעורי הגידול הגבוהים של הכלכלה הסוציאליסטית.

ב־7 השנים האחרונות הגיע הגידול השנתי הממוצע של הייצור התעשייתי בברה״מ ל־11,1% ואילו בארה״ב — 2,4% בלבד. פירוש הדבר שהתעשייה הסובייטית מתפתחת פי 5—4 מהר יותר מזו האמריקאית. בפרק זמן זה גדל שטח הגידולים החקלאיים בברה״מ ב־46 מיליון הקטאר. כל ארצות הסוציאליזם הגדילו את ייצורן התעשייתי פי 6 בהשוואה לרמת הייצור בארצותיהן בשנת 1937, ואילו הארצות הקפיטאליסטיות — פי 2. ההצלחה של תוכנית השבע של ברה״מ עלתה על המשוער. השנתיים הראשונות של ביצוע תוכנית זו הראו גידול הייצור התעשייתי ב־22,1% לעומת 17% המתוכננים. ב־1960 בלבד עלה הייצור של האנרגיה החשמלית ל־292 מיליארד קילובאט־שעה וזה פי 155 בהשוואה לשנת 1913. בשנת 1960 היווה הייצור התעשייתי של כל ארצות הסוציאליזם 36% מכל הייצור העולמי וב־1965 הוא יעלה על 50%. בשנות המשטר הסוציאליסטי היה הגידול התעשייתי בארצות השיטה הסוציאליסטית כדלקמן: ברה״מ פי 45; סין פי 13; בולגריה פי 11; פולין פי 7; דד״ר פי 4; צ׳כוסלובקיה פי 4; הונגריה פי 4.5; רומניה פי 5; אלבניה פי 22. הבעלות הציבורית על אמצעי הייצור במשטר הסוציאליסטי מביאה לכך שהגידול המהיר של הייצור החומרי מוליך להעלאה מתמדת של רמת־החיים של כל בני החברה הסוציאליסטית.

השכר הריאלי בברה״מ גדל בשנת 1959 פי 2 בהשוואה לשנת 1940. אולם, במשטר הסוציאליסטי הכנסות העמלים נמדדות לא רק לפי השכר, אלא גם לפי ההנאה מזכויות ומשירותים סוציאליים: החינוך וההשכלה, הגנת הבריאות, הביטוח הסוציאלי וכן תשלומים והנחות מיוחדות מטעם המדינה. לפי מספר הרופאים על כל 10,000 איש יצאה ברה״מ למקום הראשון בעולם. שום ניכוי משכר־העבודה לקרן־פנסיה כפי שזה נהוג בארצות הקפיטאליסטיות. כל הפועלים והעובדים עברו ליום עבודה של 7 ו־6 שעות ומשנת 1964 יתחיל המעבר ליום עבודה של 6 ו־5 שעות מבלי שייפגע בכך השכר. יתירה מזו — השכר ממשיך וימשיך לעלות. ביטול מלא של המסים, המועטים גם כיום, יום־עבודה ושבוע־עבודה הקצרים ביותר ורמת־חיים הגבוהה ביותר בעולם יהיו מנת־חלקם של בני החברה הסוציאליסטית בעתיד הקרוב ביותר.

מערכת החינוך הסובייטית מפליאה ממש בשיטתה וברמת הלימודים. בברה״מ מצויים יותר תלמידים בבתי־הספר הגבוהים מאשר בארה״ב והמספר השנתי של המהנדסים הבוגרים הוא גדול פי 3 מאשר בארה״ב. 39% מכלל

הפועלים הם בעלי השכלה תיכונית וגבוהה. המשטר הסוציאליסטי פתח אפשרויות בלתי מוגבלות להתפתחות החברה, לגאולת האדם ותבונתו מכבלי העבדות והמוגבלות של המשטר הקפיטאליסטי. לפיתוח עצום של המדע הסובייטי אשר פתח תקופה חדשה בהתפתחות הציביליזאציה העולמית בהניחו את היסוד לכיבוש הקוסמוס. טיסת יורי גאגארין אל החלל החיצון ושובו בשלום אל כדור־הארץ הפגינו בבהירות את עוצמת הסוציאליזם, את חיוניות המארכסיזם־לניניזם.

ברכתנו הלוהטת שלוחה מכאן למפלגה הקומוניסטית ההירואית של ברית־המועצות ולוועד המרכזי הלניני שלה, לכל המפלגות־האחיות של ארצות הסוציאליזם, המדריכות את בניין הקומוניזם והסוציאליזם, המייצגות את הכוח המארגן והמלהיב את אוכלוסיית־המיליארד לצעוד מנצחון אלי נצחון!

כל מי שעיניו לא טחו מראות את המציאות, כפי שהינה, יכול להיווכח באופן הברור ביותר בעליונותו של הסוציאליזם על הקפיטאליזם, בעליונות כוחות השלום על כוחות המלחמה, כוחות העצמאות על כוחות הקולוניאליזם, כוחות הדמוקראטיה על כוחות הריאקציה. כל הכוחות הכבירים האלה — העמים הבונים את הסוציאליזם והקומוניזם, התנועה המהפכנית של מעמד הפועלים בארצות הקפיטאליסטיות, התנועה לשחרור לאומי של העמים המדוכאים, התנועות הכלל־דמוקראטיות — מתמזגים לזרם כללי אחד של מאבק נגד האימפריאליזם והם־הם הערובה לנצחון ענין השלום ושחרור העמים, הדמו־קראטיה והסוציאליזם.

ה) מדיניות־חוץ הרפתקנית

אם מדיניות־החוץ והמדיניות הצבאית של ארה״ב, של האדמיניסטראציה של קנדי, מוגדרת אף על־ידי העתונות האמריקאית הגדולה כמדיניות הרפתקנית (קובה, לאוס), הרי פי כמה הולמת ההגדרה הזאת את מדיניות־החוץ של ממשלת בן־גוריון. משרד־החוץ שלה הוא למעשה זרוע של משרד הבטחון ושניהם יחד — זרוע של מדיניות ואשינגטון — בון — פאריס. אם תאב אתה לדעת מה הם היום ומה יהיו מחר צעדי מדיניות־החוץ הישראלית — הקשב לנאומי סגן שר הבטחון ש. פרס, שר החקלאות מ. דיין והרמטכ״ל צ. צור, ואם גרמנית, צרפתית ואנגלית אתה יודע ומצוי על יד בטאוני אדנאור, דה־גול וקנדי — אתה משוחרר גם מלהקשיב לנאומי פרס, דיין וצור. כיון שמהווים הם בסך־הכל תרגום גרוע ונוקשה לעברית סולדאטית מאותם בטאונים של המיליטאריזם הניאו־נאצי, של הקולוניאליזם והריאקציה האימפריאליסטית הבינלאומית.

הרקע הכללי של המדיניות הבינלאומית ושל יחסי הכוחות הבינלאומיים מקל על אבחנתה של מדיניות־החוץ הבנגוריונית, על ראייתה הכוללת כמדיניות הסרת אובייקטים לאומיים, ישראליים: במזה״ת ובקנה־מידה בינלאומי היא מהווה אחד הברגים של מדיניות־החוץ והמדיניות הצבאית ההרפתקנית של נאט״ו. הדולארים האמריקאיים והמארקים המערב־גרמניים הם הקובעים את האופי הוואסלי של מדיניות־החוץ הבנגוריונית.

בספרו Seven Fallen Pillars כתב ג׳ון קמחי (עמ׳ 417/418): „למרות זה שהכנסת מתכנסת במרחק של פחות ממיל אחד מחומות העיר העתיקה הערבית של ירושלים, היא היתה צמודה יותר ללונדון, פאריס או ואשינגטון מאשר לשכן הערבי... הם היוו שני עולמות שונים, לא שני חצאים של אותה העיר. היה זה לא רק סמלי. ישראל החלה פונה יותר ויותר בגבה אל המזרח התיכון ובפניה — אל המערב או אל הצפון... אם ישראל יכולה אפילו להפיק איזה שהם יתרונות לטווח קצר מהיותה הלויטננט הנאמן של המערב בתקופת

המתיחות הקיימת באזור, תהיה זו יותר פוליטיקה של משאלה ואשליה, ושום תועלת לא תהיה בה בחשבון אחרון לא למערב ולא לישראל".

בספרו של ג'יימס מקדונאלד, השגריר הראשון של ארה"ב בישראל, בשם „שליחותי בישראל", אנו קוראים את הכרזתו של לואיס ג'ונסטון — שר ההגנה דאז של ממשלת ארה"ב: „ישראל חשובה מבחינה איסטראטגית ועלינו לתמוך בה." (עמ' 177). ודוד הורוביץ — נגיד בנק ישראל כיום — מספר בספרו „בשליחות מדינה נולדת" (עמ' 112/113, מהדורת 1952) בדבר ההתקשרות של שליטי ארצנו, ערב הקמתה של מדינת ישראל, עם חברות הנפט האמריקאיות במגמה „שיסייעו לעניין הציוני". מאז ועד היום הזה חדרו מונופוליות־הנפט האמריקאיות באמצעות „קורפוראציית־הנפט האמריקאית־ישראלית" לזכיונות הנפט בארצנו. אולם העיקר בשביל הרוקפלרים ואילי־הנפט האחרים לא היתה חדירה זו, אלא הטיפוח של השלטון הישראלי כמכשיר חשוב להגנת האינטרסים שלהם בבארות הנפט העצומות של המזרח־התיכון, כמכשיר של איום וכוח נגד תנועות־השחרור האנטי־קולוניאליות באזור, המהוות סכנה רצינית לשליטתם באוצרות הזהב השחור.

לאותה מטרה גופא קלע היבוא העצום של הון זר לארצנו. ההון האמריקאי שהובא לארץ בדרך המענקים, מילוות ממשלתיים, עודפי־תוצרת חקלאיים, מגביות, רכישת איגרות־חוב ישראליות, השקעות והלוואות של בנקים מסחריים ובעלי הון פרטיים, וכן ה„שילומים" והפיצויים ממערב־גרמניה והשקעות הון צרפתי ואחר הסתכם — עד מחצית 1960 — בסך 3,540 מיליון דולאר. הסיבה ליבוא הון זה לישראל נעוצה בכוונותיהן ומטרותיהן של ארה"ב, מערב־גרמניה, צרפת וכו' להחזיק את ארצנו בתלות מלאה באימפריאליזם ולטפח אותה כבסיס וכמכשיר לאינטרסים הפוליטיים, הצבאיים, הכלכליים והסוציאליים של הריאקציה האימפריאליסטית — הן במזרח התיכון והן בזירה הבינלאומית.

בשעת הדיון של הקונגרס האמריקאי על ה„סיוע" לישראל בשנת 1951 חיוו הסנאטורים טאפט ודוגלאס את דעתם כדלקמן: „החשיבות של ישראל כגורם איסטראטגי רב־ערך קובעת את ההכרח החיוני של סיוע לאומה חדשה זו... ישראל מהווה נקודת־הישענות באזור ההוא בשביל הדמוקראטיה החופשית. לאור האינטרסים האמריקאיים עצמם, אין אנו יכולים להתעלם מן המצב הנראה לעין בארצות ההן". (The Mutual Security program. Hearings before the Committee of Foreign Affairs, 82nd Congress, First Session, (Washington 1951, p. 644/5 הנה — אישור אמריקאי למטרות האמיתיות של ה„סיוע" הזה, אשר נהפך למעשה לסיוע למדיניות התוקפנות, הקולוניאליזם והריאקציה של ארה"ב ושותפיה הבכירים בנאט"ו, להתהוותה של בורגנות קומפראדורית עשירה בישראל ולמנוף שיעבודנו הכל־צדדי.

אילו תלוי היה הדבר בבן־גוריון ונושאי־כליו היתה כבר ארצנו מזמן כלולה רשמית בנאט"ו ובכל ארגוניה ונתונה לשירות בסיסים צבאיים זרים. אולם, דבר זה, למרות תביעות ממשלת ישראל, לא היה נוח לאימפריאליסטים כלפי הארצות הערביות, כל זמן שלא אבדה תקוותם להמשיך בשוד הנפט הערבי ולהישען שם על חוגים פרו־אימפריאליסטיים ריאקציוניים. לארה"ב ולשותפיה לנאט"ו הכללת ישראל בברית תוקפנית זו לא היתה גם כה חיונית, כיוון שהם סמכו — ולא בלי יסוד! — כי ישראל כולה, בפיקוח החוגים המיליטאריסטיים השליטים, תעמוד לשירות האימפריאליסטים בכל עת מצוא, כפי שיידרש. „ברית־הגנה — כתב „דבר" מ־22 במארס ש"ז — עם מעצמות זרות אין לנו, אבל „יחסי־הגנה" עם מעצמות זרות יש לנו והם ממלאים תפקיד חשוב מאד בהגנתנו". הוא שאמרנו: רשמית, לא בנאט"ו, אולם למעשה בנאט"ו מכף רגל ועד ראש ובאדיקות פרו־אימפריאליסטית, העוברת על זו של כמה חברות

נאט״ו עצמן, כגון — נורבגיה ודניה; וזה ממלא תפקיד חשוב לא בהגנת ישראל, כפי ש„דבר״ קובע, אלא בהגנת האינטרסים של המעצמות האימפריאליסטיות, המוכחת ע״י תולדות 13 שנות קיומה של ישראל.

עובדות־יסוד אלה קבעו, שמדיניות־החוץ הישראלית נעה בכיוון המנוגד בתכלית הניגוד לאינטרסים הלאומיים שלנו ולתהליכים ההיסטוריים המתקדמים של תקופתנו גם יחד.

ז) יחסי ישראל — בון

פרשה מחפירה ומסוכנת ביותר היא פרשת יחסי ישראל־בון. הסכם השילומים בין ישראל ושלטונות מערב־גרמניה בעידוד שליטי ארה״ב משנת 1952, שתואר כהסכם חסר־כל־פניות, היה מתחילתו — כפי שמלמד הנסיון — צעד להתחברות הדוקה של שליטי ארצנו עם כוחות הניאו־נאציזם והמיליטאריזם הגרמני, השליטים בממלכת בון. לאדנאור, גלובקה והרמן אבס היו בהסכם הזה שתי מטרות: האחת פוליטית והשניה כלכלית. צריך לומר — הם השיגו את שתיהן יחד.

מהבחינה הכלכלית הם הצליחו להפוך את ארצנו לשוק חשוב בשביל התוצרת המערב־גרמנית, בשביל יצוא סחורות והון של המונופולים המערב־גרמניים, לנקודת־מוצא בהתפשטותו המחודשת של האימפריאליזם הגרמני לעבר המזרח התיכון.

מהבחינה הפוליטית הם השיגו תעודת־הכשר מוסרית מאת ממשלת בן־גוריון למשטר הניאו־נאצי, ליורשי היטלר וממשיכי דרכו בממלכת בון, שידיהם אף הן מגואלות בדם ששת־מיליוני אחינו המושמדים. תעודת־הכשר מחפירה זו, אשר חיללה את זכר מיליוני המעונים ופגעה עמוקות בכבודנו הלאומי וברגשות העם היהודי כולו, ניתנה „בשם העם היהודי״ בלוויית הכרזות־שבח מפי בן־גוריון ל„דמוקראטיה״ של אבירי צלב־הקרס בחסותו של אדנאור. תעודת־הכשר זו היתה נחוצה לשליטי־בון בשביל שבירת ההתנגדות בארצות המערב לחידוש המיליטאריזם הגרמני והיא עזרה להם ולשליטי ארה״ב בהרבה במטרה נפשעת זו.

בעקבות ה„שילומים״ באו עיסקות־הנשק בין ממשלת בן־גוריון לבין הגנראלים של היטלר. בא לביקור לישראל ונתקבל בידידות ע״י שר־האוצר אשכול — הרמן אבס, אשר מימן בשעתו את מפלגת־היטלר, היה מעמודי התווך של הכלכלה המיליטאריסטית ההיטלראית, עמד בראש המוסד לשדידת העמים במזרח ובדרום־מזרח אירופה, נידון בנגרב בעד זה ל־15 שנות מאסר ב־1946 — האיש אשר אף השלטונות האמריקאיים נאלצו להכלילו ברשימת פושעי־המלחמה, כיוון שחוץ מהפשעים האלה הוא היה קשור עם אייכמן בתור ספק מטעם אי. ג. פארבן של הגאז המרעיל להשמדת המיליונים. ולאחר־מכן — פגישת „האמון והידידות״ של בן־גוריון ואדנאור בניו־יורק, פגישה שהיתה חיונית לאדנאור לרגל סערת דעת־הקהל העולמית נגד גל האנטישמיות וצלבי־הקרס שהתעורר במערב־גרמניה והועבר משם גם לארצות קאפיטאליסטיות אחרות. צעדים אלה של בן־גוריון ונושאי כליו בשלטון עוררו, כזכור, סערה בציבוריות שלנו והפגנות־מחאה המוניות מטעם ארגון הלוחמים האנטי־נאציים וארגונים דומים אחרים, ואילצו את הממשלה להתפטר. אולם, המיליטאו־יסטים ומשרתי האימפריאליזם הישראליים אינם שייכים לאלה הלוקחים בחשבון את הרצון והרגש של העם. „גרמניה של היום אינה גרמניה של אתמול״ — טען להצדקתו ובניגוד לעובדות־הברזל בן־גוריון. „גרמניה של היום״, של אדנאור, גלובקה והויזינגר, פרץ׳ ושפידל, נהפכת ברצון ארה״ב לכוח המכריע של נאט״ו באירופה, לכוח־מחץ תוקפני המצוייד בכל אמצעי־ההשמדה המודרניים, המאיים באופן החמור ביותר על שלום העולם. כל מנגנונה של ממלכת־בון מוצף בתלמידיו

וחבריו לנשק ולרצח של היטלר ואייכמן. והנה, בעצרת ה־15 של האו״ם התריעו דוברי הארצות הסוציאליסטיות ושל חלק מהארצות הלא־סוציאליסטיות, כדוגמת פידל קאסטרו, נגד סכנה איומה זו, נגד מתן נשק גרעיני לבון, תוך הזכרת הרצח האכזרי של ששת מיליוני היהודים על־ידי חיית־הטרף ההיטלריסטית. אולם, שרת־החוץ ג. מאיר מילאה פיה מים בנאומה בעצרת זו לגבי סכנת המיליטאריזם הגרמני וצידוד בנשק גרעיני — היא לא מיחתה, לא הזהירה. לא האחריות והכבוד הלאומי קובעים אצל שליטי ארצנו, אלא השוחד האימפריאליסטי והאנטי־קומוניזם והם־הם שמדרדרים אותם לבגידה לאומית! הקו הזה משפיע גם על טיפול הממשלה במשפט־אייכמן.

מן הרגע הראשון ללכידתו של אייכמן היתוותה מפלגתנו הקומוניסטית את הקו הנכון להכנת המשפט ולניהולו. אמרנו: המשפט הזה צריך לגולל את היריעה כולה של פשעי הפאשיזם ההיטלריסטי ושואת העם היהודי באירופה; לא רק גזר־דין מוות על רב־הטבחים אייכמן צריך להוציא המשפט, אלא גם גזר־דין מדיני־היסטורי על הנאציזם והמיליטאריזם הגרמני, על האנטישמיות והגזענות; לא רק את שמות המרצחים ההיטלריסטיים שאינם בחיים צריך להעלות המשפט, אלא גם את שמות תלמידיהם ויורשיהם ושותפיהם־לרצח של היטלר־אייכמן היושבים עדיין בממשלת־אדנאור ובכל מנגנונה המסועף!

הממשלה לא הלכה בקו זה, שהוא הביטוי המובהק של רצון עמנו ושל האינטרס האנושי הכללי. מצד אחד ביקשה הממשלה בלכידתו ובשיפוטו של אייכמן להחליש את רוגז העם על קשריה עם גרמניה הניאו־נאצית ומצד שני — להצר את יריעת המשפט, לסלף את יעודו ההיסטורי ולנתק את פשעי הנאציזם בעבר ממזימות וסכנות הניאו־נאציזם בהווה בעקבות הקנוניות הטמאות בין בן־גוריון לאדנאור.

דעת־הקהל הישראלית, דעת הקהל המתקדמת בעולם, תרמו לכך שהמשפט נגד אייכמן כבר פרץ את התחומים שנתחמו לו ע״י בן־גוריון ואדנאור. כבר הוזכר במשפט, בניגוד לרצון הממשלה, שמו של האנס גלובקה, יד־ימינו של אדנאור, אחד הפושעים מפמליית משרתיו של היטלר, שהכין את הבסיס המשפטי למעשה ההשמדה שבוצע על־ידי אייכמן. אם יוגבר הלחץ של הציבוריות הישראלית, כי אז יגלה המשפט את האמת כולה על כל שותפיו של אייכמן, השורצים בגרמניה המערבית ובשורה של ארצות קאפיטאליסטיות אחרות.

עובדה היא, כי בסוף חודש מארס פירסם „ניו־יורק הרלד טריביון", שישראל מסרה הודעה מרגיעה לאדנאור בעניין משפט־אייכמן; כי הובטח לד״ר אדנאור שעדותו של אייכמן תכלול גילויים חדשים מעטים בלבד על פושעי־מלחמה נאציים. עובדה היא, כי המשלחת האדנאורית הרשמית למשפט־אייכמן מדריכה את הסניגור סרוואציוס, שהוא עצמו עובד בשביל ה„דויטשה באנק" המונופוליסטי שבראשו הרמן אבס הידוע, ומייצג את מרעי־אייכמן בבון. בהתאם לקו זה, של חיפוי על עוזריו של אדנאור מזה ועל הקאסטנרים מזה, התנהלה חקירתו של אייכמן, הופיעה ופועלת הקטגוריה.

נעשה ברור יותר ויותר, כי הממשלה ובן־גוריון בראשה מבקשים להצר ככל האפשר את היקף המשפט בהתאם לאינטרס שליטיה הניאו־נאציים של בון. הקנוניות של העבר והפיתיון של מילווה מיוחל מאת אדנאור קובעים את הקו הנפסד הזה של הממשלה. ובכדי להסיח את הדעת ממשחקם הטמא נזקקו החוגים השליטים לאמצעי הבדוק — להסתה אנטי־סובייטית.

החוגים השליטים ובן־גוריון בראשם, אשר תיאמו עם אדנאור את קיצוץ כנפי המשפט, הביאו על פי חוק מיוחד את סרוואציוס, כדי ללמד סניגוריה על אייכמן, מממנים את ההגנה על רב־טבחים זה מכספי העם, מעניקים חיפוי של שתיקה והשתקה על פושעי־המלחמה הנאציים השליטים בבון, מבטיחים חסינות לשני פושעים נאציים מודעים, הקרואים ע״י סרוואציוס להעיד בירושלים לטובת

אייכמן — חוגים אלה ושופרם „דבר" העיזו עוד לחרוץ לשון על ברית־המועצות. משטוקהולם הבירה העלתה שרת־החוץ ג. מאיר ב־9 במאי את „הכזב הקדוש", כאילו מסרבת ברה"מ לספק מיסמכים למשפט אייכמן. מתל־אביב העיר העלה „דבר" ב־10 במאי את הכזב הגבלסי, כי „מחריד הוא יחס העתונות הסובייטית למשפט אייכמן"... לא חשוב לה לגברת מאיר, שמנהל משרד־החוץ שלה הד"ר יחיל הבהיר במסיבת־עתונאים, כי לפנייה של ישראל השיבה ברה"מ, כי את כל החומר שהיה בידה היא כבר העמידה לרשות התביעה המשפטית בנירנברג; לא חשוב לו ל„דבר" שעתוני ושבועוני ברה"מ פירסמו ומפרסמים מאמרים על משפט אייכמן כפי שאנטי־פאשיסטים עיקביים, שבעצמם חיו את זוועות המלחמה, יכולים להגיב על משפט כזה. כי הרי לא האמת חשובה להם אלא הכזב וההשמצה האנטי־סובייטית. על מה, בעיקר, יצא הקצף? — על ש„פראבדה" והעתונות הקומוניסטית בעולם כולו הוקיעה את כוונת ממשלת בן־גוריון להשתיק את פשעיהם של גלובקה ודומיו. והנה — לא עברו אלא ימים מעטים ולא אחר, אלא המנהל הכללי של משרד־החוץ הישראלי, הד"ר יחיל, הודה כי התייעצויות רבות התקיימו בממשלה, אם להרחיב את היקף המשפט, אם לקשור את מעשי הממשלה הנאצית עם ממשלות מסויימות הקיימות היום, וכי לבסוף הוחלט להגביל את המשפט לאייכמן בלבד, כדי לא ללבות בישראל את איבת הציבור לגרמניה של היום — ודבריו אלה נמסרו בבטאון הממשלתי. „ג'רוסלם פוסט" מיום 24.5.61. הודאת בעל־דין זו היא הדגמה מוחצת לכלל שקבענו לא אחת, כי ככל שהשיסוי האנטי־סובייטי הוא פרוע וארסי יותר כן זה מעיד שהאמת בעמדה הסוב־יטית היא חותכת יותר ואיתנה יותר.

אף עם המיגבלות המלאכותיות מתגלה ממלכת־בון במהלך המשפט כיורשתו של ה„רייך" ההיטלריסטי. גילוי זה מזכיר ומבליט בפני דעת־הקהל הישראלית והעולמית, כי קיימת כיום גרמניה אחרת באמת, העוקרת את הנאציזם ואת האנטישמיות משורשם והניצבת במאבק עקשני ובלתי מתפשר נגד קימום המיליטאריזם המערב־גרמני התוקפני — הרי היא הרפובליקה הדמוקראטית הגרמנית. דגלה של גרמניה זאת הוא דגל המאבק נגד הפאשיזם, הגזענות והאנטישמיות — דגל השלום, אחוות־העמים, הדמוקראטיה והסוציאליזם. שליטי ישראל ומנהיגי הציונות אינם יכולים לעכל את האמת הזאת וכאשר נשיא הפדראציה הציונית הצרפתית אנדרה בלימל העלה על נס, אחרי ביקורו במזרח־גרמניה, את אופי ממשלתה ויחסה ליהודים, הוא הודח מתפקידו בעבור „חטא" זה. „במאבק נגד השאיפות התוקפניות של המיליטאריזם המערב־גרמני — קובע גילוי־הדעת של התייעצות המפלגות הקומוניסטיות — נועד תפקיד חשוב במיוחד לרפובליקה הדמוקראטית הגרמנית. משתתפי ההתייעצות רואים כחובתם של כל מדינות המחנה הסוציאליסטי, של כל העמים שוחרי השלום, את ההגנה על חסינות דד"ר — המעוז הקידמי של הסוציאליזם באירופה המערבית, המבטאת האמיתית של השאיפות שוחרות־השלום של העם הגרמני".

מפלגתנו הקומוניסטית מנהלת מאבק פטריוטי עקיב נגד מדיניות ההתיידדות של שליטי ארצנו עם שליטי מערב־גרמניה. נאבקנו ונוסיף להיאבק למען ימלא משפט־אייכמן את תעודתו בנאמנות, למען ביטול עיסקות הנשק והקשרים הפוליטיים־צבאיים בין ממשלת ישראל וממשלת בון, למען תיפסק ברית טמאה ומחפירה זו לטובת בטחונה ומעמדה הבינלאומי של ארצנו.

ז) צדדים נוספים של מדיניות החוץ

עם התהוות המדינות החדשות באפריקה התייצבה הממשלה בשירות הניאו־קולוניאליזם ביבשת זו מטעם צרפת, בריטניה, בלגיה, ארה"ב. במסווה של „אהדה" ו„סיוע", הממומן ממקורות לא־ישראליים, מופיעים נציגי ושליחי ארצנו באותן הארצות במטרה לעזור לניאו־קולוניאליזם לשמור ולהרחיב את

עמדותיו הכלכליות והפוליטיות ולמנוע התפתחות דמוקראטית אנטי־אימפריא־ליסטית; הם באים לשם בדגל האנטי־קומוניזם. אין שירות זה נעשה, כמובן, ללא תמורה נאותה ממעצמות המערב.

בראיון לכתב־העת הציוני בצרפת „לה־טר־רטרוּוה" (15.6.1959) קבע ש. פרס, כי „מה שאנו עושים באפריקה זה למען ,העולם החופשי'; יחסינו הדו־צדדיים עם אפריקה ואירופה הולמים את המגמה האפריקאית של המעצמות האירופיות". כידוע, הציע בן־גוריון במברק הברכה שלו לקנדי, לרגל בחירתו לנשיאות ארה"ב, את שירותי ישראל בשטח ה„סיוע" לארצות החדשות מעוטות הפיתוח. במברק־התשובה לבן־גוריון (12.12.1960) הדגיש קנדי, כי „היה ועוד יוסיף להיות רקע משותף במדיניות החוץ שלנו. כפי שאמרת, קיים שטח חדש וחשוב במיוחד לפעולה משותפת בפיתוח תוכניות־סיוע יעילות לאומות העולם הפחות־מפותחות והרעבות". יקצר המצע מכדי לפרט את כל ההכרזות של שרי ודוברי הממשלה ברוח שתי הדוגמאות שהבאנו, המאשרות את הערכתנו לגבי אופי הפעילות של הממשלה בארצות אפריקה.

שליחות ניאו־קולוניאליסטית זו, אשר גם הסמינאר האפרו־אסיאתי בתל־אביב לחינוך קאדרים פרו־מערביים ואנטי־קומוניסטיים מבני אפריקה ואסיה הוא חלק ממנה, וההופעה של נציגי הממשלה בזירה הבינלאומית עם הקולוניאליסטים נגד העמים המשוחררים והמשתחררים מעולם (אלג'יריה, קונגו, תמיכה בניסויים הגרעיניים של דה־גול בסהארה וכו') — דנות מראש לכשלון חרוץ את מאמצי קשירת הקשרים עם המדינות החדשות. מדיניות זאת משניאה את ישראל על העמים המשוחררים, ואותם „ידידים" מבין שליטי המדינות החדשות אשר בן־גוריון מסוגל לרכוש אותם לצידו, מפאת היותם משרתי האדונים האימפריאלי־סטיים, כמו הכומר יולו או צ'ומבה, אינם גשר אלא מכשול בדרך ההתקרבות של ישראל לעמי אפריקה ואסיה. „יחסינו עם אפריקה מחייבים שינויים במדיניות שלנו — הכריז שר התחבורה בן־אהרון עם שובו מאפריקה המערבית. בכמה חלקים באפריקה — ודווקא במדינות המתקדמות ביותר — מורגשת הסתירה בין המדיניות שלנו לבין העבודה הקונסטרוקטיבית שאנו מבצעים שם וספק רב אם מצב כזה יימשך עוד זמן רב". („למרחב" — 12.5.61).

כחלק בלתי־נפרד של המערך האימפריאליסטי ממשיכים נציגי הממשלה באו"ם לתת יד לאימפריאליסטים במדיניותם הנואלת למנוע מסין העממית לתפוס את מקומה החוקי באו"ם. כחלק בלתי־נפרד ממערך זה מקיימים שליטי ישראל את חלקם המלא ב„מלחמה הקרה" על־ידי הסתה בלתי־פוסקת ובלתי־מרוסנת נגד ברה"מ וארצות סוציאליסטיות אחרות. ה„נושא" מתחלף מדי פעם בפעם, אולם השיטנה, הקיטרוג ועלילות־הכזב בתוקפם עומדים. בזמן האחרון עלו שוב ג. מאיר ובן־גוריון על „סוס הרכיבה" של „זרימת הנשק" מברה"מ לקע"ם... אולם, זה סוד גלוי, כי נשק מוזרם למרבית ארצות המזרח התיכון ע"י המעצמות האימפריאליסטיות. מעצמות אלה סיפקו ומספקות נשק לארצות האזור, הקשורות קשר פוליטי־צבאי עמהן (ארצות סנט"ו, ירדן, לבנון, סעודיה, ישראל). ואילו משלוחי הנשק מהמחנה הסוציאליסטי מכוונים לאותן הארצות שניתקו את עצמן מתלות מדינית־צבאית במעצמות האימפריאליסטיות. לא לפי סימן־ההיכר הלאומי של הארץ הנתונה בא הנשק, כי אם לפי כיוון מדיניותה. בשנת 1948 קיבלה הרי ישראל נשק מה„מזרח" ולא מה„מערב", מכיוון שהיה זה מאבק צודק לעצמאות. ועל הכל — ברית־המועצות הציעה וחזרה והציעה למעצמות המערב הסכם בדבר הפסקת כל משלוחי הנשק מכל מקור שהוא לכל ארצות המזרח־התיכון והצעה זו נדחתה לא רק ע"י מעצמות המערב, אלא גם על־ידי בן־גוריון וג. מאיר.

האין זאת צביעות וזדון מצד הבנגוריונים להמשיך לספסר בשאלה זו?! האם לא ברור, כי לא אינטרס לאומי, אלא אינטרס המלחמה הקרה נגד ברה"מ

מונח ביסוד תעמולה זו?! כזובים וצבועים. לכן, לאור זה — הם ה„רמזים" הנשמעים לפעמים מצד בן־גוריון וג. מאיר כאילו שאיפתם היא לשפר את היחסים עם ברית־המועצות... „רמזים" אלה מיועדים מצד אחד „לספק" את ההרגשה הרווחת בעם שקשרי ידידות עם ברית־המועצות נחוצים לישראל כאוויר לנשימה ומצד שני — כדי להוליך שולל את העם כאילו לא בבן־גוריון תלוי הדבר, אלא בברית־המועצות. בתעמולה הכוזבת, המייחסת לברית־המועצות מדיניות אנטי־ישראלית, מבקשים חוגי בן־גוריון לחפות על מדיניותם שלהם עצמם, האנטי־סובייטית הקיצונית.

רתימת ארצנו אל מרכבת האימפריאליזם, העמדת ישראל לשירות הקולוניאליזם, ההתחברות עם הכוחות והתוכניות המלחמתיות של מעצמות־המערב האימפריאליסטיות, והמדיניות „מעמדות של כוח" כלפי הארצות הערביות — כל זה גורף את ארצנו יותר ויותר למירוץ־זיון מרושש, למיליטאריזציה של כל שטחי החיים, למצב של סכנת־מלחמה מתמדת. ההוצאות הצבאיות העצומות חורגות הרחק מצורכי ההגנה הלאומיים המוצדקים והמחוייבים על פי צורכי בטחונה ועצמאותה של ישראל — הן מהוות חלק בלתי־נפרד ממירוץ־הזיון הגלובאלי של הכוחות האימפריאליסטיים התוקפניים. הבטחון לא ייתכן במצב הנוכחי בלי הגנה לאומית, אולם הוא תלוי ביסודו ובעיקרו בנקיטת מדיניות של שלום, אי־תלות ונייטראליות.

מגמות הכוחות המיליטאריסטיים הישראליים הן להריץ עוד יותר את ארצנו במסלול נפסד והרפתקני זה, לרתום עוד יותר את ישראל למרכבת הכוחות הקיצוניים של המערב האימפריאליסטי, להידחק אל „המועדון האטומי" (הכור האטומי בנגב), להפוך את ארצנו לבסיס צבאי טילי־אטומי של נאט"ו־בון. זוהי מדיניות של איבוד־לדעת אף בשביל מעצמה גדולה כארה"ב, על אחת כמה וכמה בשביל מדינה קטנה כישראל.

המדיניות הזאת מבודדת את ארצנו במזרח־התיכון, מעמי אסיה ואפריקה, מן העמים בוני הסוציאליזם והקומוניזם, מכל העמים הנאבקים על שחרור לאומי וחברתי, מן הכוחות הנאבקים על שלום העולם, ממרבית האנושות. המדיניות הזאת מרחיקה את סיכויי השלום הישראלי־ערבי, היא כרוכה בסכנות איומות לשלומה ובטחונה של ארצנו ולעתידה במזרח־התיכון; היא נמצאת בסתירה משוועת לרצון השלום של עמנו, לאינטרסים הלאומיים החיוניים שלנו.

על רקע התמורות הדינאמיות היסודיות ביחסי הכוחות העולמיים מודקרת עוד יותר המדיניות הזאת כמדיניות מוכת עיוורון וחסרת־סיכוי, כמדיניות שנידונה לכשלון חרוץ מלכתחילה, שמעמידה את ארצנו בצד כוחות שוקעים ומתפוררים המנהלים מערכה אבודה כנגד המצעד המנצח של הכוחות האדירים של השלום, השחרור הלאומי, הדמוקראטיה והסוציאליזם.

במועצת „הקיבוץ המאוחד" מסוף אפריל ש"ז אמר אחד ממנהיגיו ל. לוויטה בנאומו, כי „המצב בממשלת ישראל מזכיר את המימרה שסוציאליסט אחד אמר על צרפת: השמאל שותק, כי אנשיו בשלטון; הימין שותק, כי רעיונותיו בשלטון". הגדרה קולעת ביותר! אולם, מצב־שתיקה זה הופר באופן רציני בזמן האחרון. הולכים ומתרבים קולות ההתנגדות למדיניות הבן־גוריונית ומגמותיה המסוכנות. במפלגות ובחוגים ציבוריים שונים מופיעים יותר ויותר על פני השטח ספקות וערעורים לגבי צדדים שונים של המדיניות הזאת. המאבק נגד הרודנות של בן־גוריון והכת המיליטאריסטית שלו, המאבק הפנימי במפא"י גופא סביב ה„פרשה", משקף את הספקות והערעורים הללו, נוכח החרפת הסתירות בין המדיניות הבן־גוריונית לבין האינטרסים של המוני העם. העורך הפוליטי של „הארץ", החותם בכינוי „פולס", יצא במאמר של ערעור על מדיניות החוץ הישראלית בהגדירו אותה כדלקמן: „האהדה המדינית שלנו נתונה כיום לכל הגורמים שבמחנה המערב שהם שמרניים, אוטוריטאריים, אבסולוטיסטיים,

דיקטאטוריים, ולמותר למנות אותם אחד אחד..." הוא תקף את המדיניות הערבית של הממשלה והאשים אותה בפחד מפני הפסקת המלחמה הקרה. הד"ר גולדמן הכריז במסיבה השבועית של המועדון המסחרי בתל־אביב (5.5.61), כי „מדיניות־החוץ הרשמית הביאה את ישראל למצב מסוכן מאד", כי „הבעיות המרכזיות של ישראל טרם נפתרו והם יחריפו וילכו נוכח החלשת כוחו של המערב". פרופ' ע. א. סימון מהאוניברסיטה העברית ומראשי „איחוד" פירסם ב־24.3.61 מאמר ב„הארץ" „תוכנית למדיניות בלי בן־גוריון", הקובע את ההכרח בשינוי המדיניות הישראלית — מדיניות החוץ והמדיניות הערבית. מאמר שהופיע ב„הצופה" (ב־5.5.61) מאת א. גולדראט, מעסקני המפלגה הדתית הלאומית, טוען גם הוא למדיניות של שלום ונייטראליות. ברוח זו מופיעים גם מנהיגי ודוברי המפלגה הליבראלית — מ. קול, י. שערי ואחרים. האם גם לאחר כל ההכרזות האלה מצד הימין יוסיף עוד י. חזן ממפ"ם לכנות את הממשלה הזאת כ„ממשלה הטובה ביותר"?...

אחת הסיבות לביקורו של בן־גוריון בקנדה ובארה"ב בימים אלה היא דאגתו לנוכח הערעור הזה בציבוריות הישראלית על מדיניותו המיליטאריסטית־הרפתקנית ועל ריתוקה הקיצוני למערב; הוא הנסיון לאגור „מעט כבוד" ולשפר את הפרסטיג'ה שלו ע"י פגישותיו עם מדינאי נאט"ו לקראת הבחירות לכנסת ה־5 וזה — נוסף על רצונו לסלק כמה „אי־הבנות" בלתי נעימות לו ביותר עם האדמיניסטראציה של קנדי.

במשבר השלטון והמדיניות הבן־גוריונית משתקפת, ללא ספק, גם השפעת החלשתם השיטתית של האפוטרופסים האימפריאליסטיים של חוגי בן־גוריון. כל הסימנים מעידים, כי התסיסה המתחוללת מתחת לפני השטח ועל פני השטח של הציבוריות הישראלית נעה ותוסיף לנוע לאפיק העמדות והסיסמאות של מפלגתנו הקומוניסטית.

הבעיה היא — הצלת ארצנו ועמנו מסכנות חמורות. הבעיה היא — נקיטת מדיניות אחרת, הקמת שלטון אחר. זהו הצורך החיוני והדחוף של ישראל. לישראל נחוצה מדיניות של שלום ועצמאות לאומית, של נייטראליות, העשויה — כפי שמלמד הנסיון של ארצות אחרות בחלקי עולם שונים — להוציא את ישראל ממבוי הבדידות, לשנות לטובה את מעמדה ומצבה הבינלאומי, להבטיח לארצנו תנאים ליחסים מדיניים וכלכליים תקינים עם כל המדינות על יסוד של שוויון, אי־התערבות וכיבוד הריבונות הלאומית, לתת לנו יתרונות עצומים גם בשטח הכלכלי ובכל שאר שטחי החיים. המעבר לאי־תלות ונייטראליות יעלה את ארצנו על דרך משותפת עם שכנינו הערבים ויקרב את השלום עמהם, יפתח לנו דרך רחבה אל עמי אסיה ואפריקה הנוקטים קו של נייטראליות, יאפשר לנו ליתנות מידידות ועזרה מארצות הסוציאליזם ללא כל תנאים, יתרום לביצור עצמאותנו ולהשגת העצמאות הכלכלית. פירושה של מדיניות זו הוא:

1) ניתוק המדיניות הישראלית מהתלות במעצמות המערב האימפריאליסטיות; ניתוק כל התקשרות מדינית־צבאית עם תוכניותיה המלחמתיות והקולוניאליסטיות של נאט"ו; התנגדות נמרצת להחייאת המיליטאריזם הגרמני וציודו בנשק אטומי.

2) תמיכה במאמצים של הכוחות שוחרי השלום בעולם לחיסול „המלחמה הקרה", לביצור דו־הקיום בעולם, לאיסור הניסויים הגרעיניים והנשק הגרעיני, לפירוק־נשק ולפתרון כל השאלות השנויות במחלוקת בדרכי שלום ומו"מ; תמיכה בהצעותיה של ברה"מ למעצמות־המערב בדבר הסכם על הפסקת משלוחי הנשק מכל מקור שהוא לכל ארצות המזרח־התיכון, ובדבר קביעת המזרח־התיכון כאזור מפורז מנשק אטומי; אי־ייצורו ואי־החזקתו של נשק אטומי בשום ארץ מארצות המזרח־התיכון; ועל כולם — מיפנה בגישה לשאלות

הסכסוך הישראלי־ערבי, נכונות לפתרונן בדרכי הסכם הדדי ושלום על יסוד הזכויות הלאומיות הצודקות של שני העמים.

3) תמיכה במאבק העמים הקולוניאליים והתלויים לחיסול מלא ומוחלט של הקולוניאליזם, לשחרור לאומי ולביצור עצמאותם הלאומית.

4) קשירת קשרי ידידות, מסחר ותרבות עם ברית־המועצות ושאר ארצות הסוציאליזם.

במחנן ישראל, מעמדה הבינלאומי ועתידה — במדיניות של שלום, אי־תלות ונייטראליות!

מאבקנו לשלום בין ישראל והארצות הערביות

השלום הישראלי־ערבי הוא האינטרס החיוני והרצון העמוק של המוני היהודים והערבים גם יחד. השינוי ממדיניות התמיכה בכוחות הקולוניאליזם וההתוקפנות למדיניות של שלום, אי־תלות ונייטראליות יפלס את הדרך למשא ומתן על שלום ישראלי־ערבי, לפתרון הבעיה היסודית והכאובה ביותר של ארצנו. העובדה הטראגית שלאחר 13 שנות קיומה של מדינת־ישראל לא לבד שלא חוסל הסכסוך הישראלי־ערבי אלא אף החמיר, היא כתב־אשמה חמור ביותר כלפי המדיניות הבן־גוריונית ועדות חותכת לפשיטת־הרגל של מדיניות זו.

הסכסוך הישראלי־ערבי הוא מעשה־ידיהם של האימפריאליזם ועושי־דברו בקרב שני העמים. האימפריאליזם אשר גרם למלחמת 1948 בא״י הוא גם שמנע את השכנת השלום בין ישראל והארצות הערביות. כתוצאה מכך, הבעיה הא״י נשארה בלתי־פתורה עד היום הזה: הזכויות הלאומיות של העם הערבי הא״י לא הגיעו לידי מימוש ומאות אלפים מבניו מתקיימים בתנאים בלתי־אנושיים במחנות־הפליטים בארצות השכנות. ומדינת־ישראל — מצד שני — לא השיגה את ההכרה של העמים הערביים.

האחריות להיעדר שלום ישראלי־ערבי הרובצת על שליטי ארצנו נובעת ממדיניותם הבלתי־מציאותית וההרפתקנית, המעדיפה התנכרות לזכויותיו של העם הערבי הא״י על פני השלום, המעדיפה הכרעה צבאית של הסכסוך הישראלי־ערבי על פני פתרונות בדרך הסכם הדדי צודק, המעדיפה ההתחברות משעבדת עם מעצמות האימפריאליזם על פני שילוב ישראל במשפחת עמי־המזרח־התיכון.

במשך כל השנים האלה עמלו שליטי ארצנו לא למען הבנה בין שני העמים, אלא למען טיפוח איבה ביניהם להנאת המדיניות האימפריאליסטית של „הפרד ומשול״; לא למען חיפוש דרך להסכם הדדי, אלא למען האדרת פולחן הכוח והאלימות; לא למתיחת גשר בין היהודים והערבים, אלא לכריית תהומות ביניהם; לא לשם התערות ישראל באזור המזרח התיכון, אלא לתלישתה הפוליטית, הכלכלית והתרבותית מסביבתה הטבעית. שליטי ארצנו נהפכו למכשיר האינטרסים האימפריאליסטיים באזור המזרח־התיכון נגד תנועות השחרור הלאומי של העמים הערביים, הערימו מכשולים עצומים בדרך לביצור עצמאותנו הלאומית, לחיסול הסכסוך הישראלי־ערבי ולהבטחת בטחוננו. כתוצאה מזה הועמדה ישראל במצב של מדינה מבודדת ומוחרמת לא רק בסביבתנו הקרובה, אלא אף במרבית מדינות אסיה ואפריקה; נגררה למירוץ־זיון מרושש ומסוכן העולה לנו מאות מיליונים לירות כל שנה ופוגע בפיתוח הארץ וברמת־החיים של העמלים והמוני העם. מדיניות הכוח של החוגים השליטים ביחסי ישראל־ערב הוליכה למיליטאריזציה גמורה בכל שטחי חיינו, להתחברות עם הריאקציה האימפריאליסטית העולמית, להתנקשות בחירויות הדמוקראטיות של העם והפיכת סדרי השלטון הדמוקראטיים לפיקציה, לחיפוי על הרודנות האישית־צבאית של בן־גוריון ונושאי־כליו.

צירי הוועידה ואורחיה, שירת ההמונים.

מצויים לא מעט אנשים תמימים בארצנו, אשר נתפסו לתעמולה השיטתית הרשמית כאילו שליטי ארצנו רוצים בשלום עם הערבים. אמונה זאת מסתמכת על „הכרזות שלום" לאין־ספור של בן־גוריון וחבריו לשלטון. אנשים אלה אינם מבחינים, כי מתחסדות וצבועות הן „הכרזות שלום" אלה, כאשר אין בצידן נכונות להסכם המביא בחשבון גם את הזכויות והתביעות הצודקות של העם הערבי הא"י, וכי לאמיתו־של־דבר חותרים בן־גוריון ונושאי־כליו המיליטריסטיים להכרעה צבאית עם הארצות השכנות — בברית עם האימפריאליזם ובשירותו.

הדיבורים נבחנים במעשים. המעשה ההרפתקני של המלחמה היזומה מצד בן־גוריון — מלחמת־סיני — לא העיד על „רצון השלום" של שליטי ארצנו! והרשאת הפרוזדור האווירי בשמי ישראל לכוחות הפלישה הצבאית של בריטניה וארה"ב לירדן וללבנון בחודש יולי 1958, והדרישה של הרמטכ"ל לשעבר, משה דיין, לעשות את „מיבצע־סיני" למדיניות־קבע של ישראל, והכרזת בן־גוריון בדצמבר 1959, בהזדמנות הסעודה לכבוד המשלחת האמריקאית של „המגבית היהודית המאוחדת", בדבר הצורך „ללמד לקח" את הערבים, או כי „ישראל תפרוץ את המצור שבו היא מצוייה וייתכן שתשלם ביוקר"... — האם כל זה מתיישב עם „רצון השלום" המוכרז?!

בפתיחת הוועידה ה־9 של ההסתדרות בחודש פברואר 1960 הכריז בן־גוריון, כי „בעשור השני צפוי לנו מבחן צבאי מכריע". במרכז מפא"י הוא נקט בלשון יותר „מדוייקת" בקבעו, כי מבחן־המלחמה „יקרה" במחצית הראשונה של העשור. בראיון עם „במחנה" — בטאון צה"ל — בסוף דצמבר 1960 הסביר הרמטכ"ל החדש, רב־אלוף צבי צור, ש„כל התמודדות הצפויה במזרח התיכון תהיה בהכרח קצרה. שתי סיבות לדבר. כל הגורמים הבינלאומיים רגישים למתרחש כאן. הם לא ישבו בחיבוק־ידיים במקרה של התלקחות. ושנית — לזירה הוכנסו בשנה האחרונה כלי־נשק מודרניים, מהירים ורבי־עוצמה. במלחמה קצרה ניתן להשיג הישגים רק אם הלחימה מהירה היא. לכן צריך צה"ל לרכז המאמץ באותם הכוחות אשר באמצעותם אפשר להשיג הכרעה מעין זו".

בדיון על תקציב משרד־החוץ בכנסת, ב־20 למארס 1961, אמרה שרת־החוץ ג. מאיר, כי „השלום באזור תלוי בכוחה המרתיע של ישראל, והכוח המרתיע הוא בראש וראשונה הכוח הצבאי והבטחוני". בכנס מטות הבחירות של מפא"י מתחילת אפריל התנבא בן־גוריון, כי „השלום לאורך הגבולות הוא מדומה"... — „נבואה" חשודה מאוד, ובמיוחד לאור העובדה, כי כ־10 ימים לפני זה הופץ ביוון דו"ח „סודי" של נאט"ו לדרום־אירופה, שלפיו השקט בגבולות יוון ובולגריה הוא „מדומה ומשלה"... אלה הן „נבואות"־משאלות של מבעירי גבולות מנוסים. בנאום מיליטאריסטי מובהק השליך סגן שר־הבטחון ש. פרס ב־6 במאי ש"ז בעצרת מפא"י באולם „מוגרבי" את כל יהבו על הכוח הצבאי בפתרון הסכסוך הישראלי־ערבי וקבע — בוויכוחו עם דורשי שינוי המדיניות הישראלית בכיוון של נייטראליות ושלום עם ארצות ערב — כי „יצירת מטוס סילוני בארץ חשובה הרבה יותר מכל האלטרנאטיבות המדיניות המוצעות". ובאחרונה, הנאום של בן־גוריון בכינוס המוניציפאלי של מטה־הבחירות המפא"יי, ונאומו של הרמטכ"ל בפתיחת תמרון הקיץ של הצבא מ־11 במאי, המוכיחים, כי השקט בגבולות הוא כצנינים בעיניהם. ראש־הממשלה והרמטכ"ל התרעמו על „שאננות מסוכנת" של הציבור ועל „אשליות" השלום עם הארצות הערביות וקראו ל„מתיחות בטחונית" ולהגברת מירוץ־הזיון ולניפוח נוסף של התקציב הצבאי המנופח בלאו־הכי. האם לא ברור מכל אלה, כי כל ההכרזות על הרצון בשלום הן בבחינת זריית־חול בעיניים ואמצעי לאונאת דעת העם?! האם לא ברור, כי „רצון שלום" זה הוא חיבור של מלים ריקות, אם אין הן מבוססות על נכונות להסכם הדדי ולא להכרעה חד־צדדית?!

כל הקונצפציה המיליטאריסטית וההרפתקנית הזאת של בן־גוריון וכת־

קציניו במדים ובלא־מדים מוכיחה, כי לא לשלום פניהם, אלא להתמודדות צבאית — להתמודדות „קצרה ומכרעת". תוכניות כאלה של מלחמות מקומיות „קטנות" הן עכשיו באופנה במחנה האימפריאליסטי ולמענן מייצרים אפילו נשק אטומי בגודל מתאים. אף הקמת הכור האטומי בנגב לא נתפרשה אחרת, אלא כחלק של מערכת ה„הרתעה" ו„מלחמת הבזק" מיסודו של בן־גוריון. אולם, אף לפני 4 שנים ומעלה נכשלה כשלון חרוץ והופסקה תוך ימים ספורים המלחמה ה„קטנה" האנגלו־צרפתית־ישראלית נגד מצרים; נכזבה והכזיבה השיטה לפתור את הבעיה הישראלית־ערבית בכוח תוך הישענות על מעצמות הקולוניאליזם. פי־כמה תאכזב ותוכשל דרך כזאת בעתיד מפאת השינוי המתמיד ביחסי־הכוחות הריאליים בעולם לרעת הכרעות צבאיות ולטובת עניין השלום וההסכם בין העמים. תוכניות ההכרעה הצבאית הן תוכניות־יאוש הרפתקניות. תוכניות אלו אינן לוקחות בחשבון את לקח העבר ואת סכנת ההרס והקורבנות המרובים שמלחמה תטיל על ארצנו, את סכנת הקאטאסטרופה הנשקפת לעמנו ממלחמה חדשה.

לא זו הדרך! עלינו לבחור בדרך החיים והשלום. כל בעלי האחריות הלאומית והתבונה המדינית מבינים, כי את הבעיה הא"י, את בעיית הסכסוך הישראלי־ערבי אפשרי והכרחי לפתור לא מתוך עמדות של כוח והישענות על האימפריאליזם, אלא מתוך עמדות של הסכם ונאמנות לאינטרס השלום של שני העמים — מתוך הכרה הדדית בזכויות הלאומיות הצודקות של עם ישראל והעם הערבי הא"י. מפלגתנו הקומוניסטית — בהיותה מסורה בלב ונפש לעניין החיוני של חיסול הסכסוך הישראלי־ערבי והשכנת השלום בין ישראל והארצות הערביות — דחתה, דוחה ותוסיף לדחות בכל התוקף את התוכניות של החוגים המיליטא־ריסטיים השליטים בארצנו לקראת הכרעה צבאית של הסכסוך הישראלי־ערבי, לקראת מלחמה יזומה באיזו צורה שהיא, כשם שאנו גינינו, מגנים ונוסיף לגנות בכל התוקף את ההכרזות של שליטים ערביים על כוונתם להכחיד את מדינת ישראל. בכל הזמנים, ובאופן מיוחד בזמננו אנו, המלחמה לא פתרה ואינה מסוגלת לפתור את הבעיות השנויות במחלוקת בין העמים, אלא מחמירה ומחריפה אותן.

האוריינטאציה על הכרעה צבאית של הסכסוך הישראלי־ערבי היא המקור הראשי לפגעים החמורים הפוקדים את ארצנו, לסכנות החמורות הנשקפות למעמדנו הבינלאומי, לשלומנו ובטחוננו: היא משמשת, כידוע, אף כצידוק להתחברות עם קיצוני הריאקציה האימפריאליסטית, לרבות הגנראלים והמדינאים לשעבר של היטלר, כמקור של רכש צבאי, כגורם מסייע כביכול לבטחון ישראל. אולם, שיעבוד המדיניות הישראלית לכוחות הקולוניאליזם והמיליטאריזם הגרמני — מ„טעמי בטחון", כביכול — הוא עצמו נהפך סכנה גדולה לבטחון ארצנו. בכלל, לרצות לפתור את הסכסוך הישראלי־ערבי בדרך המלחמה זה לא יותר נבון ומעשי מאשר לרצות לכבות דליקה באמצעות בנזין. בימינו, בימי הנשק הגרעיני, אף מעצמה גדולה כארה"ב נאלצת לשקול את הסיכון לקיומה הכרוך בהצתת מלחמה; על אחת־כמה־וכמה מסוכן הדבר למדינה קטנה כישראל.

האוריינטאציה של בן־גוריון ונושאי־כליו המיליטאריסטיים על הכרעה צבאית מתבססת על ההנחה, כי תמורת שירותיהם למעצמות האימפריאליסטיות, אלה האחרונות תעמודנה מאחוריהם. אם לשפוט לפי נסיון מלחמת־סיני, הרי המעצמות האימפריאליסטיות לא תעמודנה, אלא „תברחנה" מאחוריהם והן תברחנה כיוון שתוברחנה ע"י אותם הכוחות אשר להם עליונות בעולם של ימינו — גם מוסרית־פוליטית וגם צבאית. ההנחה דלעיל מתעלמת לפחות משתי עובדות יסוד חשובות ביותר: 1. ההחלשה השיטתית של כוחות הקולוניאליזם והמלחמה; 2. משקל האינטרסים הגלובאליים של ארה"ב ושותפיה לנאט"ו בארצות הערביות. אישור לכך ניתן בסוף אפריל ש"ז בעצרת האו"ם בעת הדיון בשאלת הפליטים

הערביים. כאשר ההצעה האמריקאית החרידה את המשלחת הישראלית, מכיוון שהצעה זו דיברה רק על „ריפאטריאציה" ולא הזכירה את יישובם מחדש של הפליטים בארצות־ערב תוך הסתמכות על החלטות האו"ם בעבר... באמצע חודש מארס ש"ז הודיע עוזר שר־החוץ של ארה"ב, ג'והן הולנד, לסנאטור קנט קיטינג מניו־יורק, כי הסטייט־דפארטמנט לא יפעל למען חופש־שיט ישראלי בתעלת־סואץ — וזאת בניגוד להבטחות התגיגיות של ערב הבחירות מצד קנדי ואנשיו. ובתחילת חודש מאי — ההודעה של סגן שר־החוץ האמריקאי ברוקס הייס לאותו סנאטור קיטינג בעניין החרם הערבי, אשר הוערכה ע"י החוגים השליטים והעתונות הישראלית כהודעת־הזדהות עם החרם הערבי על סחורות ישראל ועל אוניות המובילות סחורה לישראל, והצדקתו למעשה. הנה כי כן — זהו ה„גמול" האימפריאליסטי לאחד מגרוריו הנאמנים ביותר! הצרה האמיתית היא בכך שהחוגים השליטים אינם מסוגלים להבין, כי השורש למפלותיהם המדיניות נעוץ במדיניותם הם, שהיא בלתי־צודקת, בלתי־מציאותית ולכן גם מסוכנת וחסרת־סיכויים. הם מתעלמים בפשטות מלקח נסיון העבר שלהם עצמם, מלקח הנסיון ההיסטורי הכללי, שהאימפריאליסטים משעבדים ומנצלים את העמים למטרותיהם הם בעזרת עושי־דברם המקומיים, אולם מפקירים אותם ללא היסוס ומטילים אסון על העמים, כאשר זאת תובעים מהם האינטרסים הנפשעים שלהם.

כל בר־דעת מבין, כי ההתעלמות של החוגים השליטים בארצנו מקיומה של בעיה א"י, מהזכויות הלאומיות הצודקות של העם הערבי מהווה את המכשול העיקרי בדרך חיסול הסכסוך הישראלי־ערבי והשכנת השלום בינינו לשכנינו. התעלמות זאת לא הורידה ולא תוריד את הבעיה הכאובה מסדר־היום הן בזירה המזרח־תיכונית והן בזירה הבינלאומית. ההחלטות בשאלה הא"י שנתקבלו בוועידת באנדונג, בוועידה האפרו־אסיאתית בקאהיר, בוועידת קאזאבלאנקה והדיונים בשאלה זו באו"ם מוכיחים זאת. ההתפוררות של השיטה הקולוניאלית הוכיחה מעל לכל ספק, כי כוח זכויות העמים בתקופתנו עדיף הוא על כוח הנשק והדיכוי. מדיניות ההתעלמות של שליטי ארצנו מכל אלה היא בעוכרי השלום, בעוכרי ישראל בראש וראשונה.

האינטרסים החיוניים של עמנו וארצנו תובעים לא היערכות למלחמה, אלא היערכות לשלום עם העמים הערביים. מלחמה ובטחון — הם דבר והיפוכו. בטחוננו יובטח לא על־ידי מירוץ־זיון, אלא על־ידי חיסול הסכסוך הישראלי־ערבי, על־ידי מדיניות של שלום ועצמאות לאומית. עם ישראל והעמים הערביים עז רצונם בשלום, בחיסול יחסי האיבה. בקיום הסכסוך הזה מעוניינים רק האימפריאליסטים ועושי־דברם, המטפחים אותו ומנצלים אותו לצורכי „המלחמה הקרה", להעלאת המתיחות המלחמתית, להתערבות בענייניהן הפנימיים של ארצות האזור, למאבק נגד תנועות השחרור הלאומי האנטי־אימפריאליסטיות של העמים הערביים. קיום הסכסוך מגביר ומעמיק את תלותה של ישראל באימפריאליזם. חיסול הסכסוך יתן לנו בטחון, ישים קץ לשפיכות־דמים ולסכנת המלחמה בגבולותינו, יצמצם במידה מכרעת את ההוצאות הצבאיות, יקל את עומס המסים וירחיב את שרותי הבריאות, החינוך והשיכון, יסייע לשיפור המצב הכלכלי ולפיתוח הארץ, יפתח דרכים לקשרי כלכלה ושיתוף־פעולה פורה בינינו לבין שכנינו, ישנה לטובה את מעמד ארצנו בזירה הבינלאומית; זה יהווה תרומה לשלום העולם, תרומה חשובה לשלום האזור.

יכול בן־גוריון להכריז, כפי שהכריז, כי „ישראל היא מדינה אירופית", או כי ישראל יכולה לחיות ולהתקדם בלי שלום עם הארצות הערביות, אך הרי אין זה משנה את העובדה, כי ישראל שוכנת במזרח־התיכון, כי גורלנו קשור ודבוק בגורל עמי האזור, וכי היעדר השלום הישראלי־ערבי הוא הדבר החמור ביותר במצב עמנו וארצנו. עמידת מפלגתנו בראש המאבק להסרת המכשולים

מדרך השלום הישראלי־ערבי הוא השירות הפאטריוטי הגדול ביותר לעם ולמולדת. זהו האלמנט הלאומי המיוחד במאבקנו הכללי בעד השלום בעולם כולו.

נקודת-המוצא של מפלגתנו הקומוניסטית לפתרון בעיית היחסים הישראליים־ערביים היא זכות ההגדרה העצמית של העמים; היא העובדה, כי ארץ־ישראל בהתפתחותה ההיסטורית נהייתה מולדתם של שני העמים, היהודי והערבי; היא הצורך והאפשרות להבטיח את הזכויות הלאומיות הצודקות של שני העמים; היא החובה והאפשרות להסדיר את יחסי ישראל־ערב בדרכי שלום, בדרכי מו״מ והסכם הדדי.

גישה לנינית, גישה דמוקראטית לפתרון הבעיה הנדונה, להבטחת שלום ישראלי־ערבי צודק ויציב, מחייבת הכרה הדדית בזכויות הלאומיות הצודקות של שני העמים. לפיכך דורשים אנו מדיניות ישראלית, אשר תכיר בזכויותיו הצודקות של העם הערבי הא״י ובחובה לתקן את העוול ההיסטורי שנגרם לו על־ידי שלילת זכויות אלו ממנו. עם ישראל זקוק אף הוא להכרה מצד המדינות הערביות במדינת ישראל, לרבות: הכרה בזכותה לחופש שיט בתעלת־סואץ ובמיצרי ים־סוף, ביטול החרם הערבי על ישראל, הסדר מוסכם של שאלת מימי הנהרות המשותפים לישראל והארצות השכנות, כינון יחסים תקינים עם ישראל. גם בשביל השגת הכרה זו מצד עמי ערב דרושה מן הצד הישראלי הכרה בזכות הפליטים הערביים לחזור לישראל, הבטחת פיצויים נאותים לפליטים שיחליטו לא לחזור, והנכונות מצד ישראל להמיר בדרך הסכם הדדי את קווי שביתת־הנשק הארעיים בגבולות של שלום ושל קבע. כל זה — על יסוד זכות ההגדרה העצמית של העמים.

השלום ייכון, אם יהיה הסכם הדדי ישראלי־ערבי, והדדיות ההסכם מותנית בנכונות של שני הצדדים להכיר בזכויות הצודקות של שני העמים.

זאת היא תוכניתנו להשכנת שלום בין ישראל וארצות־ערב — תוכנית נכונה, צודקת, דמוקראטית, תואמת את אינטרס השלום, את האינטרסים הלאומיים של שני העמים, את בטחונם ועתידם המשותף. יחד עם זאת אנו חוזרים ומצהירים, כי מפלגתנו הקומוניסטית תעודד ותקדם בברכה כל הסכם־שלום, שיושג בין מדינת ישראל ובין המדינות הערביות, אשר יקח בחשבון את הזכויות הלאומיות הצודקות של העמים.

אנחנו מציינים בסיפוק רב, כי הניתוח והמסקנות של מפלגתנו הקומוניסטית לגבי בעיית היחסים הישראליים־ערביים, אשר במשך שנים נפגשו בשיסוי אנטי־קומוניסטי פרוע מצד החוגים השליטים ותומכיהם מימין ומשמאל, חדרו במידה זו או אחרת, בהסתייגות זו או אחרת ובניסוח זה או אחר לחוגים רחבים למדי של הציבוריות הישראלית. באופן מיוחד בולט הדבר בזמן האחרון. פולמוס וויכוח חריף בשאלות מדיניות־החוץ והסכסוך הישראלי־ערבי מתנהל בעתונות ובציבוריות והוא חוצה את רוב המפלגות בארצנו, לרבות מפא״י, אשר מיעוט ניכר בתוכה מתנגד לקו הבן־גוריוני. הוויכוח הזה מגלה את התערערות האמון של חוגים די נרחבים בכיוונה של מדיניות־החוץ השלטת וביחסה לבעיית הפליטים והשלום הישראלי־ערבי, את התביעה למיפנה במדיניות ולשינויי־גברא בצמרת מדיניות־החוץ והבטחון של ישראל.

מודאג ונחרד מהתפתחות זו, נזקק בן־גוריון בכנס מטות־הבחירות של מפא״י להכרזת־הרתעה אווילית וכוזבת מעיקרה ש„העצה להחזיר הפליטים הערביים לישראל כמוה כעצה לבטל מדינת־ישראל״.

ברור לכל בר־דעת, כי הבטחת זכות הפליטים הערביים לחזור לישראל תבטל לא את מדינת ישראל, אלא את הסכסוך הישראלי־ערבי. העצה הציונית אשר בן־גוריון וחסידיו נותנים לפליטים הערביים להתיישב בארצות הסמוכות מקוממת נגד ארצנו לא רק את העמים הערביים, אלא גם את דעת הקהל העולמית. „אפילו ממשלות ידידותיות אינן מקבלות את עמדת ישראל בשאלת

הפליטים" — אמר ד"ר גולדמן בישיבת הוועד הפועל הציוני בתחילת חודש זה. מי שדרש זכות לחזור לארץ־ישראל בשביל צאצאי היהודים שהוגלו מכאן לפני 1900 שנה אינו יכול לשלול זכות זו מילידי הארץ שנעקרו ממנה בימי מלחמה לפני 13 שנה בלבד! בל יהלכו עלינו אימים ב„ביטול מדינת ישראל" אלה, אשר קיבלו הרי בשעתו בהתלהבות את החלטת האו"ם משנת 1947, שלפיה בשטח המדינה היהודית היו בצד 600 אלף יהודים 450 אלף ערבים!

האנשים הפשוטים והתמימים, אשר הלכו שולל אחרי התעמולה הרשמית, כאילו החזרת פליטים תהא אסון לישראל, צריכים להבין, כי מניעת השלום היא הרת־אסון בשביל ישראל ואילו כריתת שלום, שתשים קץ לטראגדיה של הפליטים הערבים, תביא רווחה לישראל. גם מבחינה כלכלית צפוי מכאן לא „אסון", אלא מפנה לטובה הן בשביל היהודים והן בשביל הערבים. שהרי הסכם־שלום יביא בין השאר להסדר חלוקת מימי הנהרות המשותפים לישראל ולארצות ערב, לתוכניות השקייה ופיתוח נרחבות, להפיכת אדמות צחיחות (שהן כיום 80 אחוז משטח ישראל) לאדמות חקלאיות ראויות לעיבוד, וכך יורחב הבסיס להרחבת החקלאות הישראלית. הסכם־שלום ישחרר מאות מיליונים מהתקציב הצבאי למימון תוכניות הפיתוח והקליטה, וללא־ספק תבוא גם עזרה פינאנסית בינלאומית להרחבת הפיתוח הכלכלי ולישוב הפליטים הערבים שיחזרו לישראל. בזה האופן תינתן תנופה לכלכלה הישראלית בכללה לטובת כל תושביה של הארץ, היהודים והערבים כאחד.

ולאלה השואלים „מה יהיה אם אנחנו נציע בכנות שלום עם הארצות הערביות והם לא יסכימו?" — הננו לענות: ראשית, הכרחי מיפנה במדיניות הישראלית. הכרחית קודם־כל נכונות להסכם הדדי; שנית, יש כל היסוד להניח, על סמך ההודעות של מדינאים ערביים בכינוסים בינלאומיים, כי יוזמת־שלום כנה מצד ישראל תתקבל בחיוב ע"י העמים הערביים; שלישית, כל צד אשר ינקוט יוזמת־שלום כנה ורצינית יזכה לאהדה ולתמיכה בינלאומית רחבה. מכל האמור ברור, כי בכל מקרה, תביא מדיניות של שלום לישראל רק תועלת ובשום פנים לא נזק. ועוד יש לציין, כי במידה שהדיכוי הלאומי כלפי האוכלוסיה הערבית בארצנו מערים מכשולים בדרך השלום הישראלי־ערבי, בה במידה תהיה לביטול מדיניות הדיכוי הלאומי והאפליה, לביטול הממשל הצבאי, השפעה חיובית על דעת הקהל בארצות הערביות לטובת השלום עם ישראל.

עם ישראל ועמי ערב רוצים בשלום — זה נעלה מכל ספק! עם ישראל נכסף ליום הגדול בו יושכן שלום בין ישראל והארצות הערביות. מפלגתנו הקומוניסטית עמדה ותוסיף לעמוד — למרות כל השיסוי האנטי־קומוניסטי, למרות כל הקשיים — בראש המאבק למען נצחון עניין השלום הישראלי־ערבי. אין כל ספק בכך, כי הנצחונות הנוספים של מדיניות דו־הקיום בעולם, הפרספקטיבה של פירוק־נשק, התמוטטות השרידים האחרונים של הקולוניאליזם והתגברות הכוחות האנטי־אימפריאליסטיים באזור שלנו ובעולם כולו — כי כל אלה, בד בבד עם התגברות המאבק של המוני העם בארצנו, יסייעו לערעור יעיל ומהיר יותר של יסודות המדיניות הנפסדת של חוגי בן־גוריון, להכשרת הקרקע לשינוי המדיניות הישראלית ולשינוי גישתה לפתרון הבעייה של השכנת השלום בין ישראל וארצות ערב.

מפלגתנו הקומוניסטית חוזה את הסיכוי הזה, בטוחה בהתגשמותו, ותוסיף במשנה־מרץ לעודד וללכד את כל הכוחות הדמוקראטיים ושוחרי השלום בארצנו למאבק בעד שלום צודק ויציב בין ישראל והארצות הערביות.

בצבת ההון המונופוליסטי

המשטר של מדינת ישראל, המדיני־כלכלי־חברתי, הוא משטר קאפיטאליסטי, הנתון לתלות כוללת בהון המונופוליסטי של מעצמות האימפריאליזם.

במקביל לטענה השגורה אך המופרכת מעיקרה — כפי שהוכחנו — שהשיעבוד לאימפריאליזם נגזר על ישראל בגלל צורכי הרכש הצבאי והכוננות הצבאית נגד ארצות ערב, מופיעה גם הטענה, כי צורכי הפיתוח והעצמאות הכלכלית חייבו ומחייבים, כביכול, את התחברות ישראל עם המעצמות האימפריאליסטיות. אולם המציאות עצמה מפריכה את הטענה הזו: השיעבוד לאימפריאליזם, להון המונופוליסטי הזר גורם להורדת רמת־החיים של העמלים, לעיוות מחמיר והולך של הכלכלה הישראלית, לחבלה באינטרס בניינה וביצורה של כלכלה לאומית עצמאית ובריאה.

ה„סיוע", ה„שילומים" והשקעות ההון המונופוליסטי הזר הכתיבו לממשלת ישראל את מדיניותה הכוללת. נקודת־המוצא של המדיניות הפיסקאלית והתחיקה הכלכלית בארצנו היתה ונשארה, כתוצאה משיעבוד זה, יצירת התנאים הטובים ביותר לפלישתו של ההון המונופוליסטי הזר, להשתלטותו על כל ענפי המשק החיוניים ולהבטחת רווחיו העצומים — על חשבון המוני העם והמשק הישראלי.

היבוא העצום של הון זר לישראל, בסך 3,500 מיליון דולאר, שברובו הגיע לצינורות הממשלה, הביא להתהוותו של סקטור קאפיטאליסטי־ממלכתי רב־עוצמה. ממשלת ישראל, שניהלה מדיניות של התקשרות חד־צדדית עם מעצמות־המערב ושל תלות מוחלטת בתכתיבן, לא כיוונה את זרם ההון העצום הזה לבניינה וביצורה של כלכלה לאומית עצמאית לטובת המוני העם, אלא הלכה בדרך של עידוד והבטחת האינטרסים של ההון הזר ושל הפיכת המשק הישראלי לסניף של המונופולים הזרים. למעלה מ־400 מפעלים כלכליים גדולים בענפים חיוניים ביותר נמצאים בשליטת ההון הזר — האמריקאי בעיקר. ממשלת ישראל, חחת להרחיב את הבעלות הממלכתית על מפעלי־יסוד — העבירה ומעבירה מפעלים ממלכתיים לידי ההון הזר. ויחד עם זאת היא הזרימה ומזרימה אמצעים גדולים מאוצר המדינה למפעלים קאפיטאליסטיים פרטיים המשותפים להון הזר ולהון המקומי הגדול ע"י השתתפותה במימון מפעליהם בשיעור המגיע ל־50% ומעלה ולעתים אף ל־100%. והנה כמה הדגמות למימון ממלכתי זה של מפעלים קאפיטאליסטיים בבעלות זרה ומקומית:

המפעל	חלקו של המימון הממלכתי באחוזים
קייזר פרייזר (אשקלון)	79
חולה טקסטיל (קרית־שמונה)	71
סיבי (דימונה)	83
סגת (סוכר)	100
פרי־סוכר	78
כיתן (דימונה)	86
כור (פלדה)	55

שר האוצר הודה בעצמו בנאום בכנסת, כי במקרים מסויימים הממשלה מספקת את הון ההשקעה ואילו הבעלים הקאפיטאליסטיים העתידים „משקיעים" את... השם. במדיניות זו הממשלה סייעה להתאדרותה, להתבססותה ולהתעשרותה של בורגנות קומפראדורית גדולה.

לאחר שהממשלה השקיעה מאות מיליונים לירות בשיקומם ובהרחבתם של הזכיונות הבריטיים לשעבר, היא התחילה להעבירם בזיל־הזול לבעלות המונופולים של ארה"ב ומדינות אחרות. כך מעבירה הממשלה את מניותיה בחב' החשמל למשקיעים זרים; כך היא מעבירה את ים־המלח לשליטת בנקים אמריקאיים; גורל דומה פקד את מפעלי „דשנים וחומרים חימיים"; כך העבירה הממשלה את צינור הנפט אילת־חיפה לזכיון רוטשילד ושות'; כך נכנעה הממשלה לתכתיב של „הבנק העולמי" שבשליטה אמריקאית והסכימה להעביר

את נמלי הארץ ל„רשות הנמלים" המיוחדת, שתוציא את הנמלים מבעלות הממשלה. כך מסרה הממשלה בפרוטות ממש זכיון על שטחי הפוספאטים בנגב לחברה אמריקאית „אלומינה" תוך התחייבות האוצר להבטיח לה דרכי־גישה, כבישים ומסילת־ברזל על חשבון משלם־המס הישראלי. כך מפקירה הממשלה את האינטרסים הכלכליים החיוניים של ארצנו לטובת האינטרסים של ההון המונופוליסטי.

ההון המונופוליסטי הזר אינו פוסח גם על המפעלים הכלכליים של ההסתדרות. מפעלים אלה, ובמיוחד מפעלי החרושת, שמשקלם בתפוקה התעשיי־תית הכוללת הגיע ב־1959 ל־20.7%, שבראשיתם היו מפעלים קואופרטיביים יצרניים, צרכניים, קבלניים ואשראיים, נהפכו במשך הזמן למפעלים קאפיטא־ליסטיים מובהקים בבעלות משותפת של „חברת העובדים" ושל בעלי הון זרים וישראליים. חברת „אמפאל" האמריקאית היא אחד הצינורות העיקריים להעברת השקעות ומילוות של בעלי הון אמריקאיים אל מפעלי ההסתדרות. (250 מיליון דולאר בשנים 1948/59). בזמן האחרון חדר גם הון מערב־גרמני למפעלים אלה. כך רכש בנק גרמני בפראנקפורט מניות מבוכרות של חב' „כור". שותפות זאת מגבירה את שירותה של הביורוקראטיה ההסתדרותית לבעלי ההון, את הירתמותה לרדיפת הרווח העליון של המפעלים ההסתדרותיים וממילא של המפעלים הקאפיטאליסטיים־הפרטיים. זה מגביר את הלחץ על הצמרת של מפא"י להתייצב לצד האינטרסים של ההון הגדול.

שיעבוד ישראל לאימפריאליזם, להון המונופוליסטי הזר, הוליך את ההתפתחות הקאפיטאליסטית בארצנו בכיוון של עיוות הכלכלה הישראלית, של התרחקות גדלה והולכת מעצמאות כלכלית, של גידול שיטתי של הגרעון המסחרי — למרות ההגדלה הניכרת של הייצור והיצוא. (בכל 100 דולאר של יצוא ישראלי כלולים 53 דולאר של יבוא־לצורך־יצוא), הגורר בעקבותיו יבוא הון נוסף מבחוץ לכיסוי הגרעון במאזן התשלומים הבינלאומיים, המגיע ל־350 מיליון דולאר לשנה.

החוגים השליטים סיגלו לעצמם סיסמה חדשה: „שגשוג כלכלי קודם לעצמאות כלכלית" ובמלים אחרות — השגשוג של ההון המונופוליסטי הגדול הזר והמקומי קודם לעצמאות כלכלית. קודם להקמת תעשיית־יסוד עצמאית, שהן התנאי הראשוני לתיקון מצבה של הכלכלה הישראלית, להשתחררותה מהיבוא העצום של אמצעי־ייצור.

שיעבוד ארצנו להון הזר הוליך את ההתפתחות הקאפיטאליסטית בארצנו בכיוון של פיראמידה הפוכה עם בסיס יצרני צר (התעשייה והחקלאות — רק 33% מכלל ההכנסה הלאומית) לעומת הענפים הבלתי־יצרניים (51% מכלל ההכנסה הלאומית), בכיוון של דיספרופורציה חמורה בבניין המשק בין הייצור של אמצעי הייצור (1/5) ובין הייצור של אמצעי צריכה (4/5), הגורמת להגברת יבוא־החוץ, בכיוון של הורדת רמת־החיים של מעמד־הפועלים והמוני העם והתנקשות מתמדת באינטרסים של מרבית העם.

א) מיליטאריזציה מזורזת

אחת התוצאות משיעבוד זה הוא גידול בלתי־פוסק של ההוצאות הצבאיות העצומות, העולות מבחינת משקלן בהכנסה הלאומית, על אלה של ארה"ב. עד מארס 1960 הגיעו הוצאות צבאיות אלה ל־2813 מיליון ל"י. באותו פרק זמן הגיעה ההכנסה הלאומית ל־20 מיליארד ל"י. לפי זה היוו ההוצאות הצבאיות אצלנו 14% מכלל ההכנסה הלאומית ב־12 השנים האחרונות, לעומת 12.5% בארה"ב ו־3.4% בדנמרק, שהיא חברה בנאט"ו.

הניפוח של ההוצאות הצבאיות בארצנו אינו מבטיח בטחון, אלא מודרך ע"י כוננות למלחמה יזומה, להכרעה צבאית של הסכסוך הישראלי־ערבי, להפיכת

צה״ל לצבא משולב במערכה המלחמתית הכוללת של נאט״ו — כלומר, הוא מוליך לאי־בטחון!

הוצאות עצומות אלה הן הסיבה העיקרית לאינפלאציה ולירידת ערך המטבע הישראלי; להתייקרות, להעלאת נטל המסים, העקיפים בעיקר, על המוני העם, לצמצום השירותים הסוציאליים, להקטנת היקף ההשקעות בפיתוח המשק ממקורות־פנים — הן גם אחת הסיבות החשובות לגרעון במאזן המסחרי ובמאזן התשלומים. לפי נתוני „בנק ישראל" התבטא התהליך האינפלאציוני בארצנו בדיספרופורציה אשר בריבוי אמצעי־התשלום במחזור מאז הקמת המדינה בשיעור פי 8.5 — לעומת גידול הייצור פי 4 ומשהו. אחת התוצאות של האינפלאציה — ירידת ערך המטבע הישראלי. בעוד הערך הריאלי של לירה זו היה שווה עם הופעתה ל־3 דולאר, הרי כעת ערכה הריאלי בבורסה הוא 42 סנט — ירידה פי 7 ומעלה! אולם שער זה של הלירה אינו משקף באופן מלא את ירידתה היות וגם ערך הדולאר ירד באותן השנים.

האינפלאציה מהווה גורם לחלוקה־מחדש של ההכנסה הלאומית: 1) להתעשרות התעשיינים והסוחרים הגדולים, להגדלת רווחי ההון הזר המקבל תמורה גדלה והולכת במטבע ישראלי עבור מטבע־החוץ. 2) להתרוששותם של העמלים, באשר העלאת השכר הנומינאלי — אם היא מבוצעת — לעולם אינה מדביקה את האמרת היוקר.

תוצאה אחרת של האינפלאציה היא ההתייקרות, הנובעת מירידת ערך הכסף ומהעלאה בלתי־פוסקת של מסי העקיפין, וכן ערעור סחר־החוץ והגדלת הגרעון. הגדלת הגרעון המסחרי נעוצה בעובדה היסודית, שסחר־החוץ שלנו הוא חד־צדדי, עם מעצמות המערב, הכופות על ישראל את היבוא של סחורותיהן ומונעות את היצוא הישראלי לאותן ארצות, שהיו מוכנות לסחור עם ישראל על יסוד חליפין (הארצות הסוציאליסטיות). על הגרעון המסחרי משפיעה גם החד־צדדיות של הרכב הסחורות המיוצאות, הנתון להתנודות מתמידות מבחינת המחירים בשוקי הייצוא — ההדרים ומוצריהם והיהלומים תופסים 56% מכלל הייצוא. הייצוא הישראלי הוא רובו ככולו מלאכותי מבחינה כלכלית והוא מתאפשר על ידי הפסד הנישא על שכמו של העם, על חשבון הפרמיות ליצואנים, שגדלו בשנים 1956/61 פי 15 בעוד שהיצוא גדל פי 2.5.

ב) התעשרות העשירים

כמה ממנהיגי מפא״י, מחסידי בן־גוריון ואף ממתנגדיו, מופיעים לא פעם עם „תיאוריה" שלפיה „נשתנו הזמנים", עברנו בישראל „ממעמד לעם", „תורת המעמדיות הצרופה" נתיישנה, ואין בעצם נגד מי להיאבק... נימוקים אלה מועלים בכדי „להוכיח", בין היתר, שאין מקום בישראל להפגנות ה־1 במאי, כיוון ש„אין למצוא" בארצנו את „הקאפיטאליסט מוצץ הדם"...

ל„תיאוריות" אלה ואין ולא כלום עם המציאות המעמדית הישראלית והן מופרכות ע״י המאבק היומיומי של המנוצלים והמדוכאים, של מעמד הפועלים, החקלאות העובדת, האינטליגנציה העובדת ושכבות עממיות אחרות, נגד מנצליהם ומדכאיהם הקפיטאליסטיים מחוץ ומבית. כאשר ממשלת בן־גוריון, שבמרכזה 3 מפלגות־הפועלים הציוניות, — זו „הממשלה הטובה ביותר שהיתה פעם לישראל" לפי י. חזן — ניצבת בעוז ובהתמדה לצד המנצלים והמדכאים, עליהם נמנית גם היא.

המציאות הישראלית היא זו, שהקצב המהיר של ההתפתחות הקפיטאליסטית והמדיניות המכוונת של הממשלה גרמו לקיטוב סוציאלי מזורז: להתהוות שכבת מיליונרים מזה, הגורפים רווחי־על ומתעשרים בלי הרף, ולהתרוששות מעמד הפועלים וכל השכבות העמלות והעממיות מזה. אגב התהוות

דלת־עם המונית הנתונה במצוקה קיצונית. התהליך של התעשרות העשירים והתרוששות העמלים התגבר במיוחד בשנים האחרונות.

הנתונים על הרווחים שהתפרסמו במאזני חברות ההון, — למרות היותם מוקטנים ע"י רישום חלק ניכר מהם כניכוי לבלאי מופרז ולקרנות רזרביות שונות וכן כמשכורות שמנות לבעלי ההון המופיעים כמנהלים, כ„הוצאות" לניהול, ייעול, נסיעות, בניית בניינים משרדיים וכיו"ב — מראים עלייה תלולה ברווחים של חברות־הון אלה.

קנה־מידה לכך יכול לשמש המדד של שערי המניות הרשומות בבורסה (לפי נתוני בנק ישראל); והנה — לעומת ממוצע של 100 בשנת 1950 עלו שערי המניות ל־150 נקודות בינואר 1959, ל־274 בדצמבר 1959 ול־418 ביוני 1960. „הירחון הסטאטיסטי לישראל", חלק ב' מס' 12, מדצמבר 1960 מציין, (עמ' 1097), כי המדד של שערי המניות הוסיף לעלות מ־418.4 ביוני 1960 עד 584 באוקטובר 1960. „בכמה מקרים — מציין הסקר של בנק ישראל מס' 11 מדצמבר 1959 — עלה ערך הנכסים של החברות על המשתקף במחירי המניות שלהן בבורסה". סקר־אוקטובר 1960 של בנק זה סיכם, כי „בשוק המניות הרגילות נמשכה ואף גברה הגיאות... שררה אופטימיות לגבי סיכויי העסקים בעתיד הנראה לעין..." עלייה זו של ערך המניות בבורסה ב־484% לעומת שנת 1950, שעיקרה בא בפחות משנתיים (ינואר 1959 — אוקטובר 1960), היא סימן מובהק לעלייה המסחררת של רווחיות השקעות־ההון בישראל. תהליך זה נמשך ובנאומו ב־23 באפריל ש"ז יכול היה ד"ר י. פורדר, יו"ר הדירקטוריון של „הבנק הלאומי", לציין, כי „אנו עדים להתפתחות בלתי רגילה של שוק המניות ולגיאות בשערים. דבר זה איפשר למפעלים שונים — תעשייתיים, פינאנסיים ואחרים — להוציא בשנת 1960 אמיסיות בסכום 27 מיליון ל"י... בשלושת החודשים הראשונים של שנת 1961 הוצאו אמיסיות של מניות בלבד בסכום של 20 מיליון ל"י בערך, אשר נתקבלו בשוק ללא קשיים". הורדת שיעור מס ההכנסה על חברות והקפאת השכר הנומינאלי מוגדרות ע"י סקר הבנק כגורמים חשובים בעליית הרווחים המסחררת של חברות־ההון ובעלי־ההון. הנה כך משרתות הממשלה והנהגת ההסתדרות את אינטרס הרווחים המנופחים של ההון הגדול.

רווחי הבנקים הראו אף הם עלייה בלתי פוסקת מ־15.6% בשנת 1957 ל־31.9% בשנת 1959. רווחי חברות ההון עלו בשנים האחרונות בשיעור מדהים ממש. הנה כמה דוגמאות: חברת „דלק" שילמה בשנת 1958 דיבידנדה בשיעור של 35%; מפעלי הנייר האמריקאיים בחדרה הגדילו את הרווח הנקי מ־486 אלף ל"י בשנת 1956/7 ל־1.25 מיליון ל"י בשנת 1957/8 ול־2.38 מיליון ל"י בשנת 1958/9 — הגדלת הרווח תוך שנתיים ב־300%; חברת „רסקו" הגדילה בשנים 1958/60 את רווחיה ב־100%; סניף בית־החרושת „עלית" שהוקם בצפת — הושקעו בו 800 אלף ל"י (מזה — 300 אלף ל"י הלוואה ממשלתית). בשנת 1959 הוא שילם 92 אלף ל"י שכר־עבודה, ואילו הרווח הגיע ל־1.25 מיליון ל"י; חברת „אמקור" רשמה רווח מוצהר בשנת 1958 בסך 3 מיליון ל"י מן ההון המושקע בסך 1.2 מיליון ל"י; חברת „קייזר־פרייזר" השיגה בשנות 1957/8 רווח מוצהר בשיעור 80% מההון המושקע; בית־החרושת „אליאנס" לצמיגים הודיע על גידול רווחיו הנקיים מ־475 אלף ל"י בשנת 1956 ל־1.6 מיליון ל"י בשנת 1959; בית־החרושת השני לצמיגים „ג'נראל טיירס" העלה באותן 3 השנים את רווחיו מ־300 אלף ל"י ל־1.3 מיליון ל"י; „החברה המרכזית למסחר והשקעות" הגדילה את הרווח הנקי בשנות 1954/8 מ־203 ל־733 אלף ל"י; תוך שלוש שנים הגדילו „דשנים וחומרים חימיים" את הרווח הגולמי מ־1.2 ל־5.58 מיליון ל"י.

חברות הפיתוח הממשלתיות גם הן השיגו בשנים 1959/60 רווח גולמי בסך 38.8 מיליון ל״י ורווח נקי בסך 8.8 מיליון ל״י לעומת הגרעונות שהיו מנת חלקן בעבר. „השנתון הכלכלי״ שהוצא בשנת 1960 ע״י „ג׳רוסלם פוסט״ מביא פרטים מאלפים על היקף השליטה של קבוצות־ההון המונופוליסטיות העיקריות על הכלכלה הישראלית: קבוצת „אמפל״ — בנק הפועלים, קבוצת בנק דיסקונט, החברה הכלכלית הא״י המהווה מכשיר פינאנסי של ההון האמריקאי האדיר — (הקונצרן קון־לב, בית לחמן), — השקעות אפריקה־א״י, החברה המרכזית למסחר והשקעות, קב׳ דרום אפריקה החדשה (בנק יפת), קב׳ מיאמי (פדרמן—בנק פויכטוונגר), קבוצת „כור״. באמצעות השקעות ישירות והלוואות הן שולטות בעשרות מפעלים כלכליים מהחשובים ביותר ונהנות מרווחיות גבוהה. קב׳ „אמפל״, לדוגמה, השקיעה בשנת 1959 — 10 מיליון דולר ו־22 מיליון דולאר בחורת הלוואות; קב׳ בנק דיסקונט — 6.3 מיליון ל״י השקעות קודמות ו־2 מיליון דולאר השקעה חדשה; החברה המרכזית למסחר והשקעות — 11.37 מיליון ל״י; קב׳ מיאמי — 24.5 מיליון דולאר ב־1959; קב׳ „כור״ — כ־40 מיליון ל״י וכו׳. מתוך 163 מפעלי תעשייה ישראליים שמעסיקים מעל ל־100 עובדים כל אחד, ובהם כ־40 אלף פועלים, כארבעים מפעלים הם בבעלות או בשליטת 8 קבוצות ההון האלה, המעסיקות מ־10 עד 13 אלף פועלים.

הדו״ח של המומחה האמריקאי לכלכלה, הפרופ׳ אדוארד א. טננבאום, שביקר בישראל במחצית שנת 1960 מטעם „המינהל לשיתוף־פעולה בינלאומי״ של ממשלת ארה״ב, קובע, כי „היוזמה הפרטית והשקעות־חוץ פורחות בישראל, כפי שלא פרחו מעולם; העידוד של השקעות הון פרטי, מקומי וזר, משמש אבן־פינה למדיניות הכלכלית של הממשלה״, וכן כי ההסתדרות שיתפה פעולה במניעת „העלאות־שכר בלתי־מוצדקות״, וזאת במידה שאין לה כמעט אח־ ודוגמא בעולם. העתון ההמבורגי „די וולט״ כתב במוספו הכלכלי (12 בספטמבר 1959), כי ההון המערב־גרמני נוטה להשקעות בישראל, כיוון שבישראל קיים „אקלים־השקעות טוב בשביל הון מהחוץ וזאת בגלל היות ההסתדרות נותן־ עבודה גדול... ואינה שבוייה לעקרונות מרכסיסטיים״... ובכן, ממשלת בן־ גוריון וההסתדרות מעוררות את התפעלותו של ההון המונופוליסטי הבינלאומי; מנהיגי אחה״ע ומפ״ם רשאים לזקוף גם לזכותם את ההתפעלות הזאת!

ה„אקלים״ הזה הוא פרי הפראקטיקה של הממשלה להבטחת רווחים גבוהים למשקיעים על־ידי הלוואות, מענקים, פטורים ממסים, מתן חופש לקביעת מחירים מונופוליסטיים וכו׳ — הוא פרי הפראקטיקה של הנהגת ההסתדרות לבלימת המאבק המעמדי, לריסון הביעות העלאת השכר ולזירוז עליית האינטנסיביות ופריון העבודה בעת ובעונה אחת. בעשר השנים 1950/59 נתנה הממשלה הלוואות מאוצר המדינה בתנאים נוחים מיוחדים ל„מפעלים מאושרים״, הנהנים מזכויות יתר מיוחדות לפי חוק עידוד ההון, בסך 332.2 מיליון ל״י (לפי דו״ח מרכז ההשקעות ליום 31.12.1959). העברות ההון מהארץ אל משקיעי־החוץ מרווחי „המפעלים המאושרים״ גדלו מ־370 אלף דולאר בשנת 1954 ל־2.3 מיליון דולאר בשנת 1959. העברות אלו הוסיפו לגדול בשנת 1960. בסכום הכללי של מס־ההכנסה שהממשלה גובה — חלקן של חברות־ההון הוא 20% לעומת 45% של העובדים השכירים. בתקציב שנת 1961/62 נקבע סכום של 140 מיליון ל״י כפרמיות ליצואנים.

הכלכלן הבורגני ד״ר ל. ברגר מציין במאמרו בספר התעשייה — הוצאת המחלקה הכלכלית של הסוכנות היהודית — כי „מפעלים מאושרים פטורים ממס הכנסה על רווחים מיבוא מוצרי־מותרות מסויימים (כגון אריגים). דבר שבמוהו כגביית המס הזה על־ידי המפעלים המונופוליסטיים האלה לעצמם — אף זאת בסיסמה של עידוד היצוא״. הסך־הכל המעשי, התוצאה הממשית של

„המדיניות הכלכלית" הזאת היא הפיכת ישראל לגן־עדן, למקור של רווחי־על מונופוליסטיים לבעלי ההון הזרים והמקומיים. „תכלית" זאת הושגה במלואה, אולם תכלית העצמאות הכלכלית היא מאתנו והלאה. „כאמת־מידה להערכת התכליתיות שבהשקעות חדשות בתעשייה — מציין באותו מאמר הד"ר ל. ברגר — יש לקבל בתנאי המשק הישראלי את מידת השפעתן על המאזן המסחרי. כשם שאמת־מידה להתפתחות התעשייה היא שיעור הוזלת הוצאות הייצור, כך אמת־המידה לבחירת סוגי ההשקעות התעשייתיות היא שיעור תרומתן למטרה של תיקון מחזורי הסחורות עם חוץ־לארץ... על אף המדיניות המעניקה פרסים במסים ובאשראי לייצור התעשייתי (חוק לעידוד השקעות הון), על אף הפרסים ליצוא וההגנה על תוצרת הארץ שהגיעה לקיצוניות במדיניות היבוא — מגלה הגרעון המסחרי הישראלי נטייה לגידול". בחודשים ינואר־פברואר 1961 בלבד גדל הגרעון המסחרי ל־31 מיליון דולאר לעומת 26 מיליון דולאר בתקופה המקבילה אשתקד. הגרעון המסחרי, מאזן התשלומים הבינלאומיים הגרעוני הם לא רק „עקב אכילס" של הכלכלה הישראלית, אלא גם בבואה נאמנה לאופי הנפסד של המדיניות הכלכלית של הממשלה, שלא היתה ואיננה מנוף להשגת עצמאות כלכלית, אלא להשתלטות ההון המונופוליסטי הזר ולהעשרת העשירים מחוץ ומבית על חשבון העם העובד. הגרעון במאזן התשלומים גורם לגידול חובות־החוץ, שהגיעו בראשית שנת 1961 ל־1,559 מיליון ל"י בעוד הגרעון בתקציבי הממשלה גורם לגידול חובות־הפנים, שהגיעו באותו הזמן לסך 1,056 מיליון ל"י. בסך־הכל הגיעו חובות המדינה החיצוניים והפנימיים לסכום העצום של 2 מיליארד ו־615 מיליון ל"י.

ג) התרוששות העמלים — היחסית והמוחלטת

במקביל לתהליך ההתעשרות של העשירים פועל התהליך של התרוששות העמלים: ההתרוששות המוחלטת, המתבטאת בירידת הערך הריאלי של השכר, בהורדת רמת־החיים הכללית של העמלים, בתת־תזונה ובמצוקת־דיור המונית, בהמרצת מאמץ העבודה, בריבוי תאונות העבודה, באבטלה וכו'; ההתרוששות היחסית, המתבטאת בירידת חלקו של מעמד־הפועלים בסכום הכולל של ההכנסה הלאומית לעומת גידול חלקם של בעלי ההון.

הסטאטיסטיקה הרשמית עושה להטים לא מעטים כדי להעלים את הירידה השיטתית של חלק מעמד־הפועלים וכלל העמלים בהכנסה הלאומית ואת עליית חלקם המתמדת של החברות ובעלי ההון בהכנסה זו. לפי אומדני בנק ישראל משנת 1959, עליית חלקם של הרווחים וירידת חלקו של שכר העבודה בהכנסה הלאומית מתבטאות כדלקמן:

השנה	1957	1958	1959
ההכנסה הלאומית	100	113	129
ס"ה השכר	100	108	119
ס"ה הרווחים	100	120	142

המדובר הוא באומדן רשמי, אשר בו המונח „שכר" הוא מוגזם ורחוק מדיוק, היות ובמונח זה כוללים גם את המשכורות הגבוהות של שכבת המנהלים בדרגות הגבוהות ואף חלק מן ההכנסות של בעלי המפעלים, הרשום בחור „משכורות", ולעומת זאת מוקטנים באופן מלאכותי הרווחים הממשיים של בעלי ההון ע"י העברת חלק מהם על חשבון בלאי מופרז, קרנות רזרביות שונות והוצאות אחרות.

אולם, אף אומדנים רשמיים אלה מדברים בעד עצמם. בשנת 1959

לדוגמה, גדלה ההכנסה הלאומית לעומת השנה הקודמת ב־300 מיליון ל״י, אבל הנהנים העיקריים היו שוב העשירים: בחלקם של 72% מהמפרנסים (פועלים, פקידים, מורים, שכירים אחרים) נפלו 40% מעליית ההכנסה הלאומית; בחלקם של כ־10% מהמפרנסים (הבורגנות הגדולה והשכבה העל־יונה של מנהלי עסקים) נפלו 60% מעלייה זו, ואילו 18% מכלל המפרנסים — החקלאים, רוב בעלי־המלאכה וכיו״ב — לא נהנו כלל מגידול זה של ההכנסה הלאומית („למרחב״, 21.9.60). נתונים אלה מאשרים בבהירות את הנחתנו בדבר מגמת הירידה בחלקו של השכר בסכום הכולל של ההכנסה הלאומית, בדבר ההתרוששות היחסית של מעמד הפועלים והמוני העובדים.

ההתרוששות המוחלטת של מעמד־הפועלים מתבטאת בירידה ישירה של רמת־חייו. נעמוד על הנתונים העיקריים להוכחת הדבר:

בשנות 1949—60 עלתה התפוקה לכל עובד בתעשייה (במחירים שווים) ב־80% ואילו ערך השכר היומי הממוצע של פועלי התעשייה ירד, בחישוב לדולרים, מ־7.12 ל־4.20 דולר — ירידה ב־41% (בלי לקחת בחשבון את ירידת ערך הדולר עצמו); ואם לקחת בחשבון את שאר סוגי הפועלים — בחקלאות או בעבודת־דחק, הרי שיעור הירידה של השכר הריאלי הוא עוד יותר גדול. ההתייקרות הבלתי־פוסקת של דברי התצרוכת ההמונית, עליית שכר־הדירה, ההגדלה הבלתי־פוסקת של המסים (מסי העקיפין מהווים 64% מכלל המסים, והמסים הישירים נופלים גם הם בעיקר על שכם העמלים), הקפאת שכר העבודה הנומינאלי במשך שנים והפיכת תוספת־היוקר לפיקציה — כל אלה מורידים בלי ספק את השכר הריאלי של הפועל. אחת הדוגמאות הבולטות להשפעתה ההרסנית של ההתייקרות על מצב העמלים היא ההתייק־רות האחרונה לרגל העלאת המסים וההיטלים בתחילת ינואר ש״ז, אשר ביום אחד בלעה את ערך ההעלאה של שכר העבודה ב־6%, עליה החליט הוועד־הפועל של ההסתדרות.

לפי סקר בנק ישראל מס׳ 10, אוגוסט 1959, מתקבל, כי שני שלישים מכל הפועלים (העירוניים היהודיים) מקבלים שכר ירוד, המפגר אחרי מינימום המחיה; רבע מכל הפועלים מקבל שכר בינוני הנע סביב רמת מינימום המחיה; ורק 9% מכל הפועלים משתכרים מעל למינימום המחיה. רמת־שכרם של הפועלים החקלאיים ושל הפועלים הערביים (שאינם כלולים באותו סקר) היא עוד יותר ירודה.

לתמונה זו יש עוד לצרף את פגעי האבטלה: לפי דו״ח בנק ישראל לשנת 1959 לא הועסקו 24% מכלל הכוח האזרחי באופן מלא או חלקי וחלוקתם היא — 39.100 מובטלים מלאים ו־105.200 מובטלים חלקית, ובכללם רבבות פועלים בשכר־דחק. על היקף המוני של האבטלה בקרב הנוער התריע דו״ח הוועדה לענייני תעסוקת הנוער מטעם משרד העבודה (ספטמבר 1960).

ואשר להתיישבות העובדת — הרי ההכנסה הממוצעת של מועסק בחק־לאות היוותה רק 58% מההכנסה הלאומית לכל מועסק.

התנאים הסוציאליים של מעמד־הפועלים וכלל העובדים השכירים נמצאים אצלנו בפיגור רב לעומת שורה של ארצות קאפיטאליסטיות. חוקי־העבודה הקיימים הם לקויים ואינם מבוצעים הלכה למעשה (איסור עבודת־לילה, איסור עבודת שעות נוספות, איסור הלנת שכר, איסור העסקת ילדים, וכדו׳). לגבי זכויות סוציאליות היוניות אין עדיין שום תחיקה (חוק ביטוח מפני אבטלה, חוק שכר שווה בעד עבודה שווה, חוק שבוע עבודה מקוצר לעובדים בעבודות קשות, חוק פיצויי פיטורין, חוק שכר־מינימום וביטול שכר־הדחק, תחיקה מפורשת להבטחת בטיחות בעבודה, הבטחת זכות קדימה לכספי הפועלים במקרה של פירוק המפעל או פשיטת־רגל, הבטחת תשלומי המעבידים לקרנות

הביטוח והענשת המשתמטים). מכת־מדינה מהווה אצלנו ריבוי תאונות־העבודה — אחד הגבוהים ביותר בעולם.

לתמונה זו יש עוד להוסיף, כי מספר הנזקקים לסעד — לפי נתוני משרד הסעד — מגיע ל־20% מכלל התושבים.

ההתרוששות המוחלטת של מעמד־הפועלים מתבטאת, כאמור, גם בעלייה גדולה ומתמדת של אינטנסיביות העבודה, וכן בהארכת שעות העבודה. סקר בנק ישראל מס׳ 11 מגלה את קוו הירידה של שכר העבודה לכל יחידת תוצרת, המאשרת אף היא את הנחתנו דלעיל, כדלקמן:

1956	1957	1958	1959
100	94.8	91.9	89.6

סקר בנק ישראל מס׳ 13 (אוקטובר 1960) קובע, כי „בתעשייה ובחקלאות חלה עלייה במספר שעות העבודה בממוצע לשכיר״; כי „בחמשת החודשים הרא־שונים (הכוונה לשנת 1960) הגיע שיעור גידולו הריאלי של הייצור התעשייתי ל־14—15% בהשוואה לאותם חודשים ב־1959״. אולם יחד עם זאת — „מספר המועסקים בתעשייה ב־5 החודשים הראשונים של שנת 1960 גדל ב־6—7%... כמעט בכל הענפים היה הגידול בתעסוקה איטי מן הגידול בתפוקה... בענפי המתכת הבסיסית, הכימיה, הנפט והציוד החשמלי, שבהם גדלה התפוקה בשיעור העולה על הממוצע, תוך גידול איטי, או אף בלי גידול של ממש בתעסוקה״. אין ספק, כי הגדלת התפוקה לכל עובד היא בחלקה הארי תוצאה מהמרצת האינטנסיביות בעבודה ומהארכת שעות העבודה. מבחינת תאונות העבודה תופסת ישראל את המקום הראשון בעולם. „אנו עולים בשליש על הממוצע בעולם״ — אמר שר העבודה יוספטל בכנס ארצי של ועדות בטיחות. „על אלף פועלים בישראל יש למעלה מ־90 תאונות עבודה בשנה... לצערי עלי להוסיף שגם השנה האחרונה היתה רעה. התאונות גדלו ב־10% בערך, בשעה שמספר הפועלים גדל רק ב־5—6%״. (אגרת לחבר ועדת הבטיחות, אפריל 1961).

גרוע עוד יותר הוא מצבו של הפועל הערבי מכיוון שחוץ מניצולו הסוציאלי המוגבר כפועל, המתבטא בדרגת־שכר נמוכה יותר משל הפועל היהודי, הרי הוא ברוב המקרים משולל יציבות במקום עבודתו וצפוי לנישול שרירותי ממקום העבודה בתוקף מדיניות הדיכוי הלאומי כלפי האוכלוסיה הערבית בכלל.

ניצול מיוחד הוא מנת־חלקם של האשה העובדת והנוער העובד הן מבחינת השכר הירוד והן מבחינת הגישה הסלקטיבית הקיימת במיוחד לגביהם בשוק־העבודה.

עובדי עבודה רוחנית, עובדי המדינה והרשויות המקומיות, בעלי המקצועות החופשיים, אנשי המדע והרוח, עובדי התרבות והאמנות, המהווים חלק מכלל העם העובד, נתונים בתנאי קיום שאינם הולמים את שירותם לחברה ואת צרכיהם ההכרחיים. שביתותיהם המרובות והממושכות מעידות אף הן, כי לא שפר חלקם בתנאי השלטון הקיים.

הנה כי כן, העובדות הן חזקות יותר מנסיונותיהם של עושי דבר הבורגנות בקרב מעמד־הפועלים לייפות את מצב הפועלים וכלל העמלים בחברה הקאפיטאליסטית שלנו. העובדות מוכיחות את דבר ההתרוששות של מעמד־הפועלים, את דבר המצוקה והמחסור של כלל העמלים. הממשלה והנהגת ההסתדרות, כל דאגתן נתונה ל„עידוד ההון״ — כלומר להתעשרות העשירים, וממילא להתרוששות היחסית והמוחלטת של מעמד־הפועלים וכלל העמלים. מנהיגי מפ״ם ואחה״ע בממשלה נותנים חיפוי „שמאלי״ למדיניות אנטי־עממית נפסדת זו של הנהגת מפא״י, והם נושאים באחריות מלאה

לתוצאותיה. המציאות עצמה מעוררת מאבק מעמדי מוגבר נגד הניצול והדלדול של העמלים, נגד פגעי העבדות הקאפיטאליסטית.

ד) משבר החקלאות ומצב עובדיה

השתלטות ההון המונופוליסטי ומדיניות הממשלה בשירותו פגעו קשות בחקלאות ובעובדי האדמה. למרות הגידול הניכר של ההתיישבות העובדת ושל הייצור החקלאי קיימת רווחיות ירודה של המשק החקלאי ומצוקה גוברת של החקלאות העובדת. סקר בנק ישראל מס' 13 מאוקטובר 1960 מראה, כי ירידת הרווחיות בחקלאות נמשכת, כי ההרחבה הריאלית של הייצור החקלאי ב־12—13% (באותה שנה) הביאה עלייה „בערך המוסף" בין 3—6% בלבד. אילוסטראציה למצב זה נותנים הנתונים הבאים:

1. במשק הקיבוצי הכולל גדל הייצור מאז שנת 1952/53 ב־71% ובאותו זמן גדל סכום החובות ב־231%, תשלום הריבית גדל ב־447%, והסכום החסר למימון ההשקעות גדל ב־430%.

2. במושבים החדשים המתקדמים ביותר מכניס משק־חלב למשפחות מטופלות לא יותר מ־250 ל"י לחודש, משק־שדה מכניס לא יותר מ־147 ל"י ובמושבים אחרים ההכנסה היא עוד יותר נמוכה; ההכנסה הממוצעת של מועסק בחקלאות מגיעה כאמור ל־58% מההכנסה הממוצעת של מועסק בענפי משק אחרים. (לפי הנספח לנאום שר החקלאות בכנסת, פברואר 1960). רבים מהמתיישבים החדשים נזקקים לעבודות־חוץ להשלמת הכנסתם. ברבים מהמושבים והקיבוצים החדשים ובחלקה — גם בהתיישבות הוותיקה, קיימים תנאי־דיור איומים. העזיבות הבלתי פוסקות של מקומות־ישוב חקלאיים, מן המושבים ומן הקיבוצים, בגלל המצוקה הביאו לידי כך שבאזורים חקלאיים שונים עומדים למעלה מ־2200 בתים ויחידות משק עזובים. („דבר" 25.11.1960).

3. הפועלים החקלאיים השכירים מקבלים ליום־עבודה שכר ממוצע של 7,9 ל"י לעומת 10 ל"י בתעשייה וכמעט לכולם אין — לא עבודה קבועה ולא תנאים סוציאליים מתאימים.

הגורמים שהביאו לניצול ומצוקה גוברת זו הם:

(1) ההון התעשייתי המקבל מחירים גבוהים בעד המוצרים התעשייתיים שהוא מספק לחקלאים ללא כל יחס למחירים הנמוכים של התוצרת החקלאית הנמכרת. (ההפרש בין ההוצאות וההכנסות).

(2) ההון המסחרי המנצל את היצרנים החקלאיים ע"י דמי־התיווך הגבוהים שהוא מכנס לעצמו, ע"י הפער בין המחירים שמקבל היצרן ובין המחירים שמשלם הצרכן.

(3) הון הנשך הבנקאי והפרטי, הפושט את עור החקלאים. בשנת 1958/9, למשל, שילמה ההתיישבות העובדת ריבית בסך 25 מיליון ל"י שהם כ־11% מהכנסות החקלאים. שער הריבית השחורה מגיע עד 30% לשנה.

(4) ההון הזר ע"י היבוא המחבל של תוצרת חקלאית אמריקאית. רק בשנה האחרונה קלט השוק הישראלי, לפי הודעת שר־החקלאות של ארה"ב דאז, יבוא חקלאי אמריקאי בסך 60 מיליון דולאר ועוד היד נטויה להרחבת היבוא המחבל בייצור המקומי. שר החקלאות מ. דיין נתן הוא עצמו אישור לתוצאות השליליות של „העזרה" האמריקאית ולחבלתה במשק החקלאי הישראלי בנאומו שפורסם ב„דבר" ב־5 במאי ש.ז., בו הוא הסביר את הדמפינג האמריקאי המזיק של אבקת־חלב, שהביא בשנת תשי"ט לשפיכת 8 מיליון ליטר חלב אצלנו ולשחיטת 9,241 פרות ומבכירות ו־3,265 עגלות...

זוהי אחת מתוצאות התלות של ישראל ב„סיוע" האמריקאי, המביאה לקיצוצים חוזרים ונשנים של הייצור שלנו בענפי משק שונים —

רפת, לול, גידול בקר, גרעינים וכו׳ — לטובת היבוא החקלאי האמריקאי. בתחילת חודש מארס השנה הגבילה הממשלה את מכסות ייצור הכותנה ללא כל הצדקה. בתחילת חודש מאי הזהיר שר החקלאות מ. דיין את משקי עמק הירדן מפני הרחבת ענף הבננות. החקלאים מוחזקים במצב של „קדחת" מתמדת של קיצוצים, איסורים, אזהרות — בהתאם לרוח הנושבת מוואשינגטון. תוצאה אחרת היא — הגבלות מלאכותיות של היצוא החקלאי שלנו. אופייני בנידון זה הוא משבר הלול החמור בגלל התנגדותה של ממשלת ארה"ב ליצוא ביצים מישראל למעלה מ־300 מיליון יחידות לשנה.

(5) נטל המסים הכבד, חוסר פיצוי מתאים על נזקי הבצורת, מניעת הביסוס של ההתיישבות החדשה.

(6) משבר עודף־הייצור הנובע לא מעודף של תוצרת, אלא מ„עודף" הירידה של כוח־הקנייה בקרב המוני העם המרוששים, מעובדת תת־התזונה של דלת־העם העירונית ומעודפי המזון האמריקאיים הנכפים על הארץ. על יסוד „עודף־ייצור" יחסי זה גוזרת הממשלה על החקלאים צמצום ייצור.

אין שום פתרון בתקציב לבעייה הבוערת של ביסוס ההתיישבות החדשה ולא לבעייה הבוערת של שחרור החקלאות העובדת מצפורני הנשך.

המשמעות של התקפת ההון המונופוליסטי והממשלה על ההתיישבות העובדת היא — הרס הדרגתי של המשק המעורב ומיבנהו כמשק של יצרנים עצמאיים, פרטי או קואופרטיבי, המשמש את הבסיס התזונתי של תושבי ארצנו.

ההון המונופוליסטי והממשלה מתכננים את הפיכת החקלאות הישראלית לחקלאות מונוקולטורית של גידולים המיועדים לתעשייה ובעיקר ליצוא, לחקלאות של „משק מתמחה" על בסיס של חוות קאפיטאליסטיות המבוססות על עבודה שכירה עונתית וזולה. התוצאה תהיה: הגברת התלות של ארצנו ביבוא מזונות מהחוץ וכן הגברת התכתיב מצד קוני יצואנו החקלאי בשטח המחירים. התוצאה תהיה: עדיפות החוות הקאפיטאליסטיות על פני היצרנים החקלאיים העצמאיים בכל צורות ההתיישבות.

הוועידות והכינוסים של החקלאים מכל צורות ההתיישבות הציגו ומוסיפים להציג את דרישותיהם הצודקות, התואמות הן את האינטרסים שלהם והן את האינטרסים של המשק הלאומי.

ההתיישבות העובדת, על כל צורותיה, נכנסת יותר ויותר למאבק על דרישותיה הצודקות מאת הממשלה והסוכנות, נגד היפגעותה ע"י ההון הגדול המרושש והמנצל. החקלאים נוכחים לדעת יותר ויותר, כי שרי הממשלה, שהם מנהיגי מפלגות הפועלים ה„חלוציות", יודעים אומנם לדקלם על ההתיישבות העובדת כעל „ציפור־הנפש", אבל הם אוטמים למעשה את אוזניהם לזעקת החקלאים. החקלאים נוכחים וייווכחו לדעת מנסיונם העצמי — מי להם ומי לצריהם.

מפלגתנו הקומוניסטית נותנת עידוד ותמיכה למאבק ההתיישבות העובדת. מפלגתנו חושפת את שורשי המשבר של החקלאות ומתווה לפני עמליה את דרך מאבקם וסיכויי נצחונם.

ה) הסכנות ליצרנים הזעירים והבינוניים במלאכה ובחרושת

בשנים האחרונות גבר התהליך של ריכוז הייצור במפעלים גדולים, של ריכוז והרכז מזורז של ההון בתעשייה, בחקלאות, בבנקאות ובמסחר. זהו תהליך אובייקטיבי, זהו חוק הקאפיטאליזם. מדיניות הממשלה המריצה אותו, מכיוון שהמפעלים המרוכזים האלה, לרבות מפעלי־הסתדרות מסויימים, הם ברובם שלוחות של חברות־הון גדולות, אמריקאיות בעיקר, אשר להן

הממשלה משועבדת ואותן היא משרתת, תקציב הפיתוח, „מרכז ההשקעות" וכן בנק פיתוח התעשייה, המשותף לממשלה ולמינהל הסיוע האמריקאי, עומדים על משמר האינטרסים וזכויות־הייתר של המפעלים הגדולים.

על תהליך הריכוזיות וההתעשרות הבלתי־רגילה של שכבה דקה של בעלי הון גדול מעידים הנתונים הסטאטיסטיים, שלפיהם כבר בשנת 1958 ריכזו 3.5% מכל המפעלים התעשייתיים בארץ כ־46% מכל המועסקים ובתעשייה ההסתדרותית ריכזו 11% מכל המפעלים ו־64% מכל המועסקים. בשטח היצוא ריכזו בשנת 1957 58 פירמות־יצוא מתוך 1047 (כלומר — 5%) 79% מכלל היצוא לפי ערך הסחורות, תוך קבלת מענקים והלוואות נוחות בסך מאות מיליוני ל״י מאוצר המדינה. תהליך דומה קיים גם בבנקאות. שלושת הבנקים הגדולים — „הבנק הלאומי לישראל", „בנק דיסקונט" ו„בנק הפועלים" — ריכזו בשנת 1959 61% מכלל האשראי הבנקאי. מהנתונים של סקר בנק ישראל מס׳ 13, מאוקטובר 1960, נובע, כי חלק ניכר מהרווחים של הבנקים באו מהשתתפותם במפעלים תעשייתיים ואחרים, או מחברות־הבת שהבנקים הקימו להשקעות במשק הישראלי. כך מתמזג ההון הבנקאי והתעשייתי להון פינאנסי.

מהתהליכים האלה בהתפתחות הקאפיטאליסטית של ארצנו נפגעים קשות לא רק מעמד־הפועלים, ההתיישבות העובדת והאינטליגנציה העובדת, אלא גם בעלי־המלאכה, המקיימים 30 אלף בתי־מלאכה ומעסיקים כ־25 אלף פועלים, וכן כלל היצרנים הזעירים והבינוניים, חנוונים, סוחרים קטנים ובינוניים. המפעלים הגדולים, ההון המונופוליסטי והממשלה דוחקים את רגליהם של בעלי המפעלים הזעירים והבינוניים ומפעילים מדיניות של לחץ והצרת צעדיהם בכוונה להביא לחיסולם או לבליעתם ע״י הגדולים. אולם, המפעלים הקטנים והבינוניים בכל ענפי המשק נאבקים על קיומם וזכויותיהם, ובעליהם נאבקים נגד מגמות החיסול והבליעה של ההון המונופוליסטי הגדול, שהוא גם ברובו הון זר. לא הבורגנות הזעירה והבינונית בלבד, אלא גם חלק מהשכבה הקאפיטאליסטית התעשייתית היותר גבוהה אינו מגלה נכונות להיבלע ע״י ההון המונופוליסטי הזר ועל זה מעידה אזהרתו של שר־המסחר והתעשייה, פ. ספיר, ב„מועצת התעשייה" (לפי „דבר" מיום 26.10.60) לתעשיינים הישראליים, שהם צפויים לכליה משקית, אם לא יצטרפו „לתנופת ההרחבה והגדלת הממדים של מפעליהם תוך הגדלת הפריון". ההון המסחרי הגדול פוגע קשות בחנוונים ובסוחרים הקטנים, ההון הבנקאי — באגודות השיתופיות לאשראי. מ־93 אגודות שיתופיות לאשראי שהיו קיימות אחרי קום המדינה, נותרו בשנים האחרונות רק 28. זוהי מדיניות מודעת של הממשלה להריסת היצרנים הזעירים והבינוניים לטובת ההון המונופוליסטי הגדול.

כך גובר גם האנטאגוניזם בין שכבות־הביניים של העם לבין קומץ המונופולים החמסניים.

ז) המאבק של נפגעי ההון המונופוליסטי

במידת ההתפתחות הקאפיטאליסטית והגברת הניצול הקאפיטאליסטי, מחריף המאבק המעמדי בין העבודה וההון, בין מעמד־הפועלים והבורגנות. בעת ובעונה אחת גובר האנטאגוניזם בין כל שכבות העם — החל ממעמד הפועלים וגמור בבורגנות הלאומית — לבין קומץ המונופוליסטים הזרים ושותפיהם המקומיים. מחוץ למאבק של מעמד־הפועלים, מתרחב ומחריף המאבק של ההתיישבות העובדת לכל צורותיה וענפיה, של האינטליגנציה העובדת, של בעלי־המלאכה והזעיר־בורגנות העירונית. אין כמעט ארגון

כלכלי־סוציאלי מקרב השכבות העממיות האלה שלא התעורר למאבק, אם כי בהיקף ובתנופה שונים.

מאבק זה מתנהל בתנאים קשים ביותר, אפילו בהשוואה לשורת מדינות קאפיטאליסטיות ותיקות, מאחר שכל מפלגות־הפועלים, פרט למפלגתנו הקומוניסטית, משתתפות בשלטון המשרת את ההון המונופוליסטי המנצל והמדכא. עובדה זו בלבד, בצד הטרור הכלכלי והמשטרתי, בצד הרעלת נפש הציבור ברעל השוביניזם והאנטי־קומוניזם, מפעילה השפעה משחיתה, מרפה ומפלגת על מעמד־הפועלים וההתיישבות העובדת, ומחלישה בכך את כוח המשיכה של מעמד־הפועלים לגבי שכבות עממיות אחרות. זהו השירות הגדול של הרפורמיזם הישראלי להון הגדול.

אולם, כל המנגנון המדכא של שלטון־המדינה, כל שירותי הבילוש והלחץ של ה״ש״ב, כל התקיפות והלחץ של המעבידים, כל השיטה הבולמת של צמרת ההסתדרות ושל הנהגות המפלגות הרפורמיסטיות, אין בכוחם לעצור ולהחניק את המאבק המעמדי הפורץ — באיטיות, אמנם, אבל בכוח גובר והולך — את המחסומים האלה. למרות כל גורמי הפילוג וההשחתה בקרב מעמד־הפועלים שלנו, הוא מתאחד מזמן לזמן למאבק נוכח התגברות ההתקפה של ההון והממשלה על פת־לחמו וזכויותיו. מוכיחה זאת תנועת השביתות הבלתי־פוסקת בארצנו בכל השנים ובייחוד בשנה האחרונה.

על המגמה של התפתחות המאבק המעמדי מעידה המערכה של העמלים בעד תשלום תוספת היוקר ביולי 1960; נגד ההיטלים המייקרים את המחייה והגוזלים את תוספת היוקר באוגוסט 1960; נגד המלצות הוועדה הממשלתית להעלאה תלולה של שכר־הדירה, ואחרון־אחרון — שביתת־האזהרה של רבבות־הפועלים ב־23 לינואר 1961, ועצרות־המחאה וההפגנות ב־15 במארס 1961 נגד העלאת המסים, היוקר ובעד העלאת שכר העבודה. מערכות אלה הצטיינו בכך שהן איחדו חלקים ניכרים של מעמד הפועלים ושכבות עממיות נוספות. חברינו, שהשתתפו במאבקים האלה, שקדו על האחדות של העמלים, הדפו את התירות הפלגנים, מילאו תפקיד של גורם יוזם ומדרבן, של הגורם העקבי ביותר בהגנת האינטרסים של העמלים. נוכח הלחץ הכבד של הריאקציה השלטת, נאלצים הפועלים לפעמים לחפש צורות שונות של מאבק ומחאה. בלחץ זה נכפית על הפועלים מפעם לפעם בוררות כדי למנוע, או להפסיק מאבק מעמדי, כדי להבטיח את האינטרסים של המעבידים. האינטליגנציה העובדת ובאופן מיוחד ההתיישבות העובדת, וכן בעלי־המלאכה והסוחרים הקטנים נזקקים אף הם לצורות שונות של מחאה ומאבק; אולם למעמד־הפועלים, לכלל העמלים ולשכבות עממיות אחרות מתבהר בהדרגה, כי צורת השביתה היא הצורה היעילה ביותר במאבק נגד הניצול והדיכוי.

הקומוניסטים מבינים היטב, כי הגברת המאבק של מעמד הפועלים, ההתיישבות העובדת, האינטליגנציה העובדת וכן של השכבות העממיות לא תבוא באופן אוטומאטי. בגלל הלחץ הכבד של המונופוליות והמנגנון המדכא מתפתח המאבק תוך עליות וירידות, ולפעמים הוא מפגר בהרבה לעומת הדרישות והתפקידים שהבשילו. הנסיון העצמי וההדרכה הנאמנה של מפלגתנו הקומוניסטית יסייעו למנוצלים ולמדוכאים להדוף את התקפת המונופוליות ולהגן על ענייניהם.

שליטת ההון המונופוליסטי הזר ושותפו — הבורגנות הישראלית הקומפראדורית — בכל ענפי המשק הישראלי הופכת אותו לכוח העיקרי המכוון את המדיניות האנטי־לאומית והאנטי־עממית של הממשלה. בחיסול שליטה זו מעוניין רוב העם. המאבק הכלכלי־סוציאלי לחיסול שליטת

המונופולים משתלב עם המאבק הפוליטי לחילוץ ישראל משיעבודה לאימפריאליזם.

ההכרח דוחף להיאבק על העלאת השכר והטבת התנאים הסוציאליים, נגד היוקר ונטל המיסים. באחדות העמלים הסיכוי להצלחת המאבק.

ואלה עיקרי המאבק להבטחת העצמאות הכלכלית, להבראת המשק הישראלי, להגנת האינטרסים של מעמד־הפועלים, ההתיישבות העובדת, האינטליגנציה העובדת וכל נפגעי השליטה של ההון המונופוליסטי הזר:

1) לעצמאות כלכלית והבראת המשק

* חיסול שליטת ההון המונופוליסטי הזר בכלכלה הישראלית בדרך ביטול זכויות־הייתר וצמצום הרווחים שלו, בדרך הלאמת הזכיונות הזרים, אוצרות־הטבע ומפעלי־מפתח הנמצאים בבעלות גלויה של ההון המונופוליסטי הזר או במסווה של חברות מעורבות ואף „ישראליות".
* ביטול החוזים המשעבדים עם ארה"ב ועם מדינות אימפריאליסטיות אחרות.
* הקמת רשות לאומית שתרכז בידיה את היצוא והיבוא. הפסקת היבוא המתחרה בייצור המקומי.
* דמוקראטיזציה של מוסדות ניהול הסקטורים הממלכתיים־ציבוריים של הכלכלה הישראלית.
* השגת סיוע כלכלי, טכני ומדעי מברית־המועצות ומהארצות הסוציאליסטיות האחרות להקמת תעשיות־יסוד ולפיתוח האוצרות הטבעיים — על יסוד מדיניות ישראלית של שלום, אי־תלות ונייטראליות.
* הרחבת סחר־החוץ הישראלי על־ידי קשרי־גומלין עם השווקים הסוציאליסטיים והאפרו־אסיאתיים; הרחבת הייצור למען השוק הפנימי והיצוא; ובדרך זאת — צמצום הגרעון במאזן המסחרי ובמאזן התשלומים הבינלאומיים.
* ביעור מוחלט של הריבית השחורה; הכוונת מרבית האשראי לייצור תעשייתי וחקלאי בריבית נמוכה.
* פיקוח על מחירים ורווחים. העלאת כושר הקנייה של ההמונים.
* קיצוץ התקציבים הצבאיים־משטרתיים והעמדתם על צורכי הגנת ישראל בלבד; הגדלת תקציבי הפיתוח, הבנייה ושירותי החינוך, הבריאות והסעד.
* ריסון האינפלאציה, ייצוב המטבע הישראלית.
* עידוד המחקר המדעי, הניסוי וההדרכה הטכנית לצורכי שלום, לטובת המשק והעם.

2) להגנת מעמד־הפועלים וכלל העובדים השכירים

הגנת האינטרסים של מעמד־הפועלים וכלל העמלים, של הכוחות היצרניים העיקריים של חברתנו, הוא האינטרס של העם העובד והמשק הלאומי גם יחד.

מפלגתנו נאבקת למען:

* העלאת רמת־החיים של מעמד־הפועלים וכלל העובדים השכירים: העלאת השכר של העובדים ע"י קיצוץ הרווחים של המעבידים.
* קליטה יצרנית של העולים החדשים ע"י סיפוק תעסוקה ושיכון; חיסול המעברות ע"י הקמת שיכונים בבעלות המדינה או הרשויות המקומיות והשכרתם ללא דמי־מפתח ובשכר דירה מוזל.
* הבטחת עבודה לכל דורשיה; הרחבת חוק הביטוח הלאומי על ביטוח מפני אבטלה — על חשבון הממשלה והמעבידים.

* ביטול שכר־הדחק; חקיקת חוק על שכר־מינימום, שיבטיח לכל עובד את המינימום הדרוש למחייתו ולמחיית משפחתו. העלאת השכר והתנאים הסוציאליים של הפועלים החקלאיים ושאר סוגי הפועלים המקופחים.

* התקנת מדד־יוקר אמיתי בפיקוח נציגי העובדים; תשלום תוספת־יוקר אחת ל־3 חודשים על כל נקודה של עליית המדד; הדיפת המזימות לבטל כליל את צמידות תוספת־היוקר למדד המחירים.

* השלמת התחיקה הסוציאלית על־ידי חקיקת חוקים נוספים להבטחת התנאים הסוציאליים של העובדים, תיקון הליקויים בחוקי־העבודה הקיימים, הקפדה על ביצוע נאמן של החוקים הסוציאליים הקיימים.

* שכר שוה בעד עבודה שוה — איסור הקיפוח והאפלייה בשכר של נשים עובדות ונוער עובד, של העמלים הערביים, של העובדים בני „עדות המזרח"; פתיחת לשכות־העבודה לפני הקשישים עד גיל הפנסיה והנהגת שוויון בתעסוקה ללא הבדל לאום, עדה, מין וגיל.

* הקפדה על יום־עבודה מאכסימאלי של 8 שעות ועל ההקלות המיוחדות לאשה העובדת ולנוער העובד; קיצור יום־העבודה ושבוע־העבודה ללא הפחתת השכר; יום־עבודה מקוצר לעובדים בעבודות קשות ומזיקות לבריאות; מתן נופש־הבראה שנתי ודמי הבראה לכל עובד; חופשת־לידה של 3 חודשים לאשה העובדת בתשלום שכר מלא; הקמת מעונות לתינוקות ולילדים ליד בתי־החרושת ומפעלים אחרים המעסיקים נשים עובדות.

* מערכה שיטתית מצד משרד־העבודה למניעת תאונות־עבודה — על־ידי השלמת התחיקה, על ידי הוצאת תקנות מפורטות לביצוע החוק, על־ידי הקמת ועדות־בטיחות בכל המפעלים, והעיקר — על־ידי חיוב המעבידים להתקין מיתקנים וסידורים מאטריאליים להעלאת הבטיחות בעבודה.

* העלאת ההקצבות בתקציב המדינה לשירותים הציבוריים, לשיפור תנאי המגורים של העמלים; העלאה ניכרת של ההקצבה לקופת־חולים של ההסתדרות; ביטול כל צורות התשלום מתלמידי בתי־הספר היסודיים; הורדת שכר־הלימוד בבתי־הספר התיכוניים, המקצועיים והגבוהים על־ידי הגדלת השתתפות הממשלה בתקציביהם; העלאת התמיכה לנזקקי־הסעד; העלאת הגימלאות לנפגעי ולנכי מלחמת העצמאות והמלחמה האנטי־נאצית; דאגה לאלמנות וליתומים של חללי המלחמה.

* שינוי יסודי בשיטת המסים — קיצוץ דראסטי של מסי העקיפין המייקרים את המחייה והנופלים על שכם המוני הצרכנים; ביטול השחרורים ממס־הכנסה וממסים אחרים של חברות ההון ו„המפעלים המאושרים" והקלת נטל המסים מעל הפועלים, כלל העובדים השכירים, בעלי־המלאכה והשכבות העממיות האחרות; העלאת מסי־הרכוש; הטלת מסי־יתר על רווחי הבנקים ומפעלי ההון הזר.

* העלאת השכר ושיפור תנאי־העבודה של המורים, הפקידים, הרופאים, המהנדסים ושאר סוגי האינטליגנציה העובדת; מתן אפשרות להשתלמותם המקצועית ולהעלאה מתמדת של דרגת השכלתם.

3) להגנת ההתיישבות העובדת

* עידוד החקלאות, ובמיוחד השיתופית, על כל צורותיה; ביסוס ההתיישבות החדשה.

* הבטחת מיכסות־קרקע הכרחיות לחקלאים מעוטי־הקרקע; העברת קרקעות „הקרן־הקיימת" לבעלות המדינה; מסירת האדמה לעובדיה.

* ביטול המחסור החמור באבות המזון — גרעינים ושמנים; עידוד הדייג ופיתוחו.

✶ עזרה לחקלאות העובדת ובעיקר לקיבוצים ולמושבים על־ידי שחרור מתשלום החובות לבנקים ולמוסדות המיישבים (מוראטוריום וקונברסיה); על ידי מתן אשראי זול ארוך־מועד להון־השקעות ולהון־חוזר; על־ידי הוזלת מחירי המים, החשמל, הדלק, הזבלים, המספוא והוצאות ייצור אחרות; על־ידי קיצוץ רווחי התיווך; על־ידי סובסידיות למען העלאת המחיר ליצרן והורדת המחיר לצרכן.

4) להגנת היצרנים העצמאיים העירוניים

✶ עזרה לבעלי־המלאכה, ליצרנים זעירים ובינוניים באמצעות אשראי, אספקת חומרי גלם, ציוד, מכונות וחלקי חילוף בתנאים נוחים.

✶ הגנה על היצרנים מפני קרטליזאציה ובפני ההתחרות הבלתי־שווה מצד מפעלי ההון המונופוליסטי.

הדרישות האלה, תוכנית המאבק שלנו, הן בעלות אופי דמוקראטי כללי והודן מכוון נגד ההון המונופוליסטי הזר והבורגנות הישראלית הגדולה השותפה לו. המאבק המעמדי של מעמד־הפועלים נגד הניצול וההתרוששות ניצב בראש ומשתלב עם המאבק של כל שכבות העם הנפגעות מהשליטה וההסתערות של ההון המונופוליסטי הזר. בזאת כוחה וסיכויי הצלחתה של הפרוגראמה המותווית על־ידי מפלגתנו.

להגנת הדמוקראטיה והחופש

מדיניות התלות של הממשלה באימפריאליזם, בהון המונופוליסטי הזר והמקומי מתנקשת לא רק בעצמאותנו הלאומית ובמשקנו הלאומי, מסכנת לא רק את בטחוננו ואת האינטרסים החיוניים של מעמד הפועלים והמוני העם, אלא גם את הדמוקראטיה הישראלית. הלניניזם מלמד והנסיון ההיסטורי מאשר, כי את המונופולים ההמסניים בתחומי שליטתם תואמת ריאקציה פוליטית.

המונופולים ועושי־דברם השליטים בארצנו שואפים מזמן להפר את הדמוקראטיה הבורגנית המקוצצת בלאו־הכי. חוגי בן־גוריון עומדים בראש המערכה לחיסול החירויות הדמוקראטיות של העם ולכינון דיקטאטורה אישית־צבאית, שתישען על הכת הצבאית המכונה „צעירי־מפא״י". מפלגתנו הקומוניסטית היתה ונשארה הכוח הפוליטי העקבי ביותר במאבק נגד המגמות והצעדים האנטי־דמוקראטיים של השלטון הבן־גוריוני, במאבק לליכוד חזית לאומית־דמוקראטית לשם הגנת הדמוקראטיה, הרחבתה וביצורה. במידה שעושי דבר האימפריאליזם וההון המונופוליסטי בשלטון ארצנו מפחדים מפני השימוש של המוני־העם בחרויות הדמוקראטיות נגדם, בה במידה ולמעלה הימנה מעוניינים מעמד־הפועלים והמוני העם להגן על הדמוקראטיה ולשמרה, מכיוון שזה מאפשר להם תנאים יותר נוחים להתלכדות ולמאבק על השלום והלחם, על העצמאות והקידמה.

„המונופולים — נאמר „בגילוי־הדעת" של התייעצות 81 המפלגות הקומוניסטיות במוסקבה מנובמבר 1960 — שואפים לבטל או לקצץ עד קצה הגבול את הזכויות הדמוקראטיות של המוני העם... בשורת ארצות מתגבר תהליך הפאשיזאציה בצורות חדשות: השיטות הדיקטאטוריות של הממשל משולבות בפיקציה של הפארלאמנטאריזם, הנטול תוכן דמוקראטי והמובא עד לידי פורמא־ליות גרידא". חתירתם של חוגי בן־גוריון לחסל את החרויות הדמוקראטיות ולכונן דיקטאטורה אישית־צבאית — אם במסווה פארלאמנטארי מרוקן מכל תוכן דמוקראטי ואם בדרך פוטש צבאי ללא מסווה — תואמת את האינטרסים האלה של ההון המונופוליסטי השליט בכלכלתנו והמכתיב לבן־גוריון את מדיניותו האנטי־לאומית והאנטי־עממית. התירה זו מעידה על חולשת החוגים השליטים, על חששותיהם המוצדקים — למרות הרוב שעמד לרשותם בכנסת

ובהסתדרות — מפני התגברות המאבק של המוני העם בהדרכת הכוחות הדמוק־ראטיים נגד מדיניותם הריאקציונית.

מכאן — דביקותם בתקנות־ההירום הבריטיות־קולוניאליות וחקיקת חוקי שרירות משטרתית במגמת פאשיזאציה של המדינה, כגון „חוק השיפוט הצבאי", „חוק תקיפת שוטרים", ועל כולם — החוק המק־קארתיסטי המובהק, „חוק בטחון המדינה", שאין לו ולא כלום עם בטחון המדינה, אלא עם ביטוח השלטון של הכת המיליטאריסטית, עם הבטחת בסיס „חוקי" לרדיפת כל הכוחות הדמוקראטיים ולהרתעת המוני העם ממאבקם. החוק הזה, אשר רק הסיעה הקומוניסטית בכנסת הצביעה נגדו, משמש בידי הכת המיליטאריסטית השלטת והבולשת שלה מכשיר מסוכן להפיכת ישראל למדינת־משטרה מובהקת, להתנקשות בחופש הפרט והכלל. בכיוון זה מופנים המאמצים של חוגי בן־גוריון לחסל את שיטת הבחירות היחסיות, הדמוקראטית לכנסת ולרשויות המקומיות, כדי להבטיח את התנאים לממשל דיקטאטורי בחיפוי של כנסת בהרכב מסולף, נטולת כל תוכן דמוקראטי וחסרת סמכויות של ממש. מזימות ריאקציוניות אלה מוסוות בדאגה, כביכול, לשלום החברה הישראלית, הסובלת מ„משטר המפלגות"; למעשה זוהי הדאגה לדיכוי חופש המאבק הפוליטי. הפחד מפני המאבק הדמוקראטי של המוני העם הוא אשר הוליך את השליטים לפראקטיקה של דיכוי הפגנות ושביתות בכוח המשטרה, הגברת הדיכוי של האוכלוסיה הערבית, הגבלת חופש העתונות וחופש האינפורמאציה בסיסמת־הרמייה של „בטחון", הרחבת סמכות השיפוט הצבאי על חלק ניכר של האוכלוסיה האזרחית וכו', ואחרון אחרון — במחסן־הנשק של הכת המיליטאריסטית הבן־גוריונית שמורות תמיד תוכניות לביום מתיחות בגבולות, להעלאת הבהלה המלחמתית והרוח השובינית, הנוחות להשתלטותה על הציבור.

„הפרשה" חשפה את האופי ההרפתקני האמיתי של הכת הצבאית בראשות בן־גוריון ואת מזימותיה לכונן דיקטאטורה אישית־צבאית בישראל. כל ההת־פתחות סביב ה„פרשה" גילתה את השחיתות בצמרת הבטחון, את אי־רתיעתם של קצינים בכירים מפני כל מעשה פלילי במאבקם מאחורי הקלעים לסילוק כל אדם המפריע להם במידה זו או אחרת לבצע את מעשיהם ההרפתקניים מאחורי הגב של הכנסת והממשלה, מעשים המסוכנים לבטחון ישראל ולמעמדה הבינ־לאומי. התייצבותו המלאה של בן־גוריון מאחורי כת „הקצינים הבכירים", הגנתו הטוטאלית עליהם, נסיונותיו לטהר אותם מכל רבב, בניגוד ברור למסקנות ועדת שבעת השרים בראשותו של שר־המשפטים שאושרו פה־אחד על־ידי הממשלה — כל זה העיד על טיב ה„דמוקראטיה" אותה מועיד לארצנו בן־גוריון.

מסקנות ועדת השרים, שזיכו את פ. לבון מאחריות ל„עסק־הביש" ההר־פתקני, לא השאירו ספק בלב העם מי הם האחראים האמיתיים למעשים אלה — הרי הם נושאי־כליו של בן־גוריון במדים ובלא מדים. הלחץ מצד בן־גוריון והאולטימאטום שהגיש למרכז מפא"י על פיטורי פ. לבון מתפקידו כמזכיר כללי של ההסתדרות, הכרזותיו המעליבות והמבזות את שרי הממשלה, נימוקיו הכוזבים והודעותיו הסותרות בקשר להתפטרותו נתקבלו בקרב העם במורת־רוח, עוררו בקרב ההמונים הרחבים ביותר את אי־האמון בשליט ובכת „הקצינים הבכירים", העמידו את הציבור שלנו על הסכנה הנשקפת מצידם לדפוסים הדמוקראטיים של חיינו הממלכתיים והחברתיים. ביטוי לכך ניתן בהתעוררות ללא תקדים בתולדות ישראל של הכוחות הדמוקראטיים — של הפועלים, אנשי הרוח והמדע, הסטודנטים והאינטליגנציה העובדת, של ארגונים ומפלגות פולי־טיות — נגד הסכנה לדמוקראטיה הישראלית, בעד שמירתה וביצורה.

הננו עדים לכך, כי ככל שהתרחב המאבק הדמוקראטי, הוא הביא אישים וחוגים ציבוריים שונים לכלל הבנה, כי ההתנקשות של בן־גוריון בדמוקראטיה אינה תופעה בודדת, אלא שהיא נובעת ממדיניותו הכוללת — ממדיניותו המילי־

* עזרה לחקלאות העובדת ובעיקר לקיבוצים ולמושבים על־ידי שחרור מתשלום החובות לבנקים ולמוסדות המיישבים (מוראטוריום וקונברסיה); על ידי מתן אשראי זול ארוך־מועד להון־השקעות ולהון־חוזר; על־ידי הוזלת מחירי המים, החשמל, הדלק, הזבלים, המספוא והוצאות ייצור אחרות; על־ידי קיצוץ רווחי התיווך; על־ידי סובסידיות למען העלאת המחיר ליצרן והורדת המחיר לצרכן.

4) להגנת היצרנים העצמאיים העירוניים

* עזרה לבעלי־המלאכה, ליצרנים זעירים ובינוניים באמצעות אשראי, אספקת חומרי גלם, ציוד, מכונות וחלקי חילוף בתנאים נוחים.

* הגנה על היצרנים מפני קרטליזאציה ובפני ההתחרות הבלתי־שווה מצד מפעלי ההון המונופוליסטי.

הדרישות האלה, תוכנית המאבק שלנו, הן בעלות אופי דמוקראטי כללי וחודן מכוון נגד ההון המונופוליסטי הזר והבורגנות הישראלית הגדולה השותפה לו. המאבק המעמדי של מעמד־הפועלים נגד הניצול וההתרוששות ניצב בראש ומשתלב עם המאבק של כל שכבות העם הנפגעות מהשליטה וההסתערות של ההון המונופוליסטי הזר. בזאת כוחה וסיכויי הצלחתה של הפרוגראמה המותווית על־ידי מפלגתנו.

להגנת הדמוקראטיה והחופש

מדיניות התלות של הממשלה באימפריאליזם, בהון המונופוליסטי הזר והמקומי מתנקשת לא רק בעצמאותנו הלאומית ובמשקנו הלאומי, מסכנת לא רק את בטחוננו ואת האינטרסים החיוניים של מעמד הפועלים והמוני העם, אלא גם את הדמוקראטיה הישראלית. הלניניזם מלמד והנסיון ההיסטורי מאשר, כי את המונופולים החמסניים בתחומי שליטתם תואמת ריאקציה פוליטית.

המונופולים ועושי־דברם השליטים בארצנו שואפים מזמן להפר את הדמוקראטיה הבורגנית המקוצצת בלאו־הכי. חוגי בן־גוריון עומדים בראש המערכה לחיסול החירויות הדמוקראטיות של העם ולכינון דיקטאטורה אישית־צבאית, שתישען על הכת הצבאית המכונה „צעירי־מפא״י". מפלגתנו הקומוניסטית היתה ונשארה הכוח הפוליטי העקבי ביותר במאבק נגד המגמות והצעדים האנטי־דמוקראטיים של השלטון הבן־גוריוני, במאבק לליכוד חזית לאומית־דמוקראטית לשם הגנת הדמוקראטיה, הרחבתה וביצורה. במידה שעושי דבר האימפריאליזם וההון המונופוליסטי בשלטון ארצנו מפחדים מפני השימוש של המוני־העם בחרויות הדמוקראטיות נגדם, בה במידה ולמעלה הימנה מעוניינים מעמד־הפועלים והמוני העם להגן על הדמוקראטיה ולשמרה, מכיוון שזה מאפשר להם תנאים יותר נוחים להתלכדות ולמאבק על השלום והלחם, על העצמאות והקידמה.

„המונופולים — נאמר „בגילוי־הדעת" של התייעצות 81 המפלגות הקומוניסטיות במוסקבה מנובמבר 1960 — שואפים לבטל או לקצץ עד קצה הגבול את הזכויות הדמוקראטיות של המוני העם... בשורת ארצות מתגבר תהליך הפאשיזאציה בצורות חדשות: השיטות הדיקטאטוריות של הממשל משולבות בפיקציה של הפארלאמנטאריזם, הנטול תוכן דמוקראטי והמובא עד לידי פורמאליות גרידא". חתירתם של חוגי בן־גוריון לחסל את החרויות הדמוקראטיות ולכונן דיקטאטורה אישית־צבאית — אם במסווה פארלאמנטארי מרוקן מכל תוכן דמוקראטי ואם בדרך פוטש צבאי ללא מסווה — תואמת את האינטרסים האלה של ההון המונופוליסטי השליט בכלכלתנו והמכתיב לבן־גוריון את מדיניותו האנטי־לאומית והאנטי־עממית. חתירה זו מעידה על חולשת החוגים השליטים, על חששותיהם המוצדקים — למרות הרוב שעמד לרשותם בכנסת

ובהסתדרות — מפני התגברות המאבק של המוני העם בהדרכת הכוחות הדמוק־ראטיים נגד מדיניותם הריאקציונית.

מכאן — דביקותם בתקנות־החירום הבריטיות־קולוניאליות וחקיקת חוקי שרירות משטרתית במגמת פאשיזאציה של המדינה, כגון „חוק השיפוט הצבאי", „חוק תקיפת שוטרים", ועל כולם — החוק המק־קארתיסטי המובהק, „חוק בטחון המדינה", שאין לו ולא כלום עם בטחון המדינה, אלא עם ביטוח השלטון של הכת המיליטאריסטית, עם הבטחת בסיס „חוקי" לרדיפת כל הכוחות הדמוקראטיים ולהרתעת המוני העם ממאבקם. החוק הזה, אשר רק הסיעה הקומוניסטית בכנסת הצביעה נגדו, משמש בידי הכת המיליטאריסטית השלטת והבולשת שלה מכשיר מסוכן להפיכת ישראל למדינת־משטרה מובהקת, להתנקשות בחופש הפרט והכלל. בכיוון זה מופנים המאמצים של חוגי בן־גוריון לחסל את שיטת הבחירות היחסיות, הדמוקראטית לכנסת ולרשויות המקומיות, כדי להבטיח את התנאים לממשל דיקטאטורי בחיפוי של כנסת בהרכב מסולף, נטולת כל תוכן דמוקראטי וחסרת סמכויות של ממש. מזימות ריאקציוניות אלה מוסוות בדאגה, כביכול, לשלום החברה הישראלית, הסובלת מ„משטר המפלגות"; למעשה זוהי הדאגה לדיכוי חופש המאבק הפוליטי, הפחד מפני המאבק הדמוקראטי של המוני העם הוא אשר הוליך את השליטים לפראקטיקה של דיכוי הפגנות ושביתות בכוח המשטרה, הגברת הדיכוי של האוכלוסיה הערבית, הגבלת חופש העתונות וחופש האינפורמאציה בסיסמת־הרמייה של „בטחון", הרחבת סמכות השיפוט הצבאי על חלק ניכר של האוכלוסיה האזרחית וכו'. ואחרון אחרון — במחסן־הנשק של הכת המיליטאריסטית הבן־גוריונית שמורות תמיד תוכניות לביום מתיחות בגבולות, להעלאת הבהלה המלחמתית והרוח השובינית, הנוחות להשתלטותה על הציבור.

„הפרשה" חשפה את האופי ההרפתקני האמיתי של הכת הצבאית בראשות בן־גוריון ואת מזימותיה לכונן דיקטאטורה אישית־צבאית בישראל. כל ההת־פתחות סביב ה„פרשה" גילתה את השחיתות בצמרת הבטחון, את אי־רתיעתם של קצינים בכירים מפני כל מעשה פלילי במאבקם מאחורי הקלעים לסילוק כל אדם המפריע להם במידה זו או אחרת לבצע את מעשיהם ההרפתקניים מאחורי הגב של הכנסת והממשלה, מעשים המסוכנים לבטחון ישראל ולמעמדה הבינ־לאומי. התייצבותו המלאה של בן־גוריון מאחורי כת „הקצינים הבכירים", הגנתו הטוטאלית עליהם, נסיונותיו לטהר אותם מכל רבב, בניגוד ברור למסקנות ועדת שבעת השרים בראשותו של שר־המשפטים שאושרו פה־אחד על־ידי הממשלה — כל זה העיד על טיב ה„דמוקראטיה" אותה מועיד לארצנו בן־גוריון.

מסקנות ועדת השרים, שזיכו את פ. לבון מאחריות ל„עסק־הביש" ההר־פתקני, לא השאירו ספק בלב העם מי הם האחראים האמיתיים למעשים אלה — הרי הם נושאי־כליו של בן־גוריון במדים ובלא מדים. הלחץ מצד בן־גוריון והאולטימאטום שהגיש למרכז מפא"י על פיטורי פ. לבון מתפקידו כמזכיר כללי של ההסתדרות, הכרזותיו המעליבות והמבזות את שרי הממשלה, נימוקיו הכוזבים והודעותיו הסותרות בקשר להתפטרותו נתקבלו בקרב העם במורת־רוח, עוררו בקרב ההמונים הרחבים ביותר את אי־האמון בשליט ובכת „הקצינים הבכירים", העמידו את הציבור שלנו על הסכנה הנשקפת מצידם לדפוסים הדמוקראטיים של חיינו הממלכתיים והחברתיים. ביטוי לכך ניתן בהתעוררות ללא תקדים בתולדות ישראל של הכוחות הדמוקראטיים — של הפועלים, אנשי הרוח והמדע, הסטודנטים והאינטליגנציה העובדת, של ארגונים ומפלגות פולי־טיות — נגד הסכנה לדמוקראטיה הישראלית, בעד שמירתה וביצורה.

הננו עדים לכך, כי ככל שהתרחב המאבק הדמוקראטי, הוא הביא אישים וחוגים ציבוריים שונים לכלל הבנה, כי ההתנקשות של בן־גוריון בדמוקראטיה אינה תופעה בודדת, אלא שהיא נובעת ממדיניותו הכוללת — ממדיניותו המילי־

טאריסטית, מהתחברותו עם הכוחות הריאקציוניים הקיצוניים בנאט"ו, מגישתו ההרפתקנית לשאלת היחסים הישראליים־ערביים ומשאיפתו לקצץ את סמכויות ההסתדרות ולכבול את חופש המאבק המעמדי. המאבק הדמוקראטי הזה צריך שיהיה לו המשך, הרחבה והעמקה, מכיוון שהסכנה לדמוקראטיה בעינה עומדת, גם אם הונחתה מכה מוסרית־פוליטית על ראש חוגי בן־גוריון — הן בציבור והן במרכז מפא"י; מכיוון שחוגים אלה מוסיפים לחתור באותו הכיוון להבטחת שלטונם הרודני.

השתלשלות ה„פרשה" חשפה את הרקע של הקרע החוצה את מפא"י מבפנים והמשקף תהליכים מסויימים בקרב מעמד־הפועלים והמוני העם. הקרע נוגע לא רק לשאלת המיליטאריזם והאוריינטאציה המדינית־חיצונית, אלא גם בשאלה אחרת, רצינית מאוד: בדבר סמכות ההסתדרות ובדבר הגישה לדרישות הפועלים והעובדים השכירים בכלל. גם שאלה זאת, מלבד כל האספקטים האחרים, היא שאלת הדמוקראטיה.

חוגי בן־גוריון, בהתאמה גמורה לאינטרס המעמדי הכולל של ההון הגדול, רוצים בהכנעתה הגמורה של ההסתדרות למרותה ולפקודתה של הממשלה, המשרתת את ההון המונופוליסטי ומרוששת את העמלים. הם רוצים לחסל את הערכים המעמדיים הדמוקראטיים של תנועת העבודה, לשתק לגמרי את ההסתדרות כארגון מקצועי עצמאי, לבטל את חופש השביתה, להנהיג בוררות־חובה „על־מעמדית", ולהעניק לאלות־המשטרה סמכות מתאימה „לטפל" בתביעות הפועלים בעניין השכר, המסים, התנאים הסוציאליים וכו'. חלק אחר של הנהגת מפא"י הקשור בהסתדרות והעומד תחת הלחץ הגדל והולך של חבריה במאבקם נגד היוקר, בעד העלאת השכר וכו', אינו יכול שלא לקחת על עצמו את התפקיד לתת ביטוי כלשהו לדרישות של פועלים, אינו יכול שלא להעמיד את ההסתדרות במידה מסויימת כצד נגד הסתערות ההון הגדול והממשלה לשדוד את העם העובד.

יוצא, איפוא, כי אותה החרפת הניגודים המעמדיים, אשר מניעה את חוגי בן־גוריון בשלטון המדינה להתנקש בסמכויותיה האיגודיות־מקצועיות ובעצ־מאותה של ההסתדרות, מניעה מצד שני חלק של צמרת ועסקני מפא"י בהנהגת ההסתדרות להגן על סמכויותיה של ההסתדרות ולא להעמיק מדי את הניגוד בינה לבין המוני הפועלים המאורגנים בה. הקרע בשאלה זו בפנים מפא"י והמאבק סביבה מעודד מצד אחד את הפועלים להיאבק על דרישותיהם החומריות הצודקות (המערכה של ועדי־הפועלים נגד שוד המסים והיוקר) ומצד שני הוא נהפך למנוף של מאבק נגד נסיונות חוגי בן־גוריון להשתלט על ההסתדרות, למנוף של מאבק להגנת הדמוקראטיה.

המשפטים שהתנהלו סביב ההאשמות שהוטחו על ראשי המשטרה גילו את הרקבון בצמרת המשטרה, הקרואה לשמור על „חוק וסדר" במדינה. הש"ב, שלטון סתר זה, ממשיך ביתר־שאת להטיל את מרותו ואימתו על האזרחים בבי־קורת המק־קארתיסטית שהוא מפעיל על עובדי מדינה (השאלון הידוע) ועל כוחות אופוזיציוניים לשלטון, בהאזנה לכל שיח ושיג של חברי כנסת, של שרי ממשלה, של אנשי ציבור מכל החוגים, במניעת חופש המגע של חברי־הכנסת הקומוניסטיים עם ציבור הבוחרים באזורי הממשל הצבאי, ביחס של זלזול לכנסת ולהסינותם של חברי־הכנסת. פראקטיקה בזויה זו נמשכת במלוא הקיטור בד בבד עם החדרת סוכנים ופרובוקאטורים לכל מיני ארגונים שאינם לרצון בן־גוריון, הזמנת אנשים לבולשת כדי להפחידם ולהרתיעם מפעולה במפלגה הקו־מוניסטית הישראלית או באגודות לידידות בין ישראל ובין ארצות הסוציאליזם או בארגונים דמוקראטיים אחרים (למשל, בחזית העממית הערבית), חקירת תיירים ישראליים החוזרים מארצות סוציאליסטיות, בילוש במקומות העבודה ובמוסדות ציבור — כזאת היא ה„דמוקראטיה" של בן־גוריון. לאחר התגלות

עלילת־השקר על פ. לבון, בהיותו שר־בטחון, והחיפוי של בן־גוריון על המע־לילים ועל מעשיהם הפליליים, יבינו האנשים על־אחת־כמה־וכמה את הזדון של עלילות־השקר על מפלגתנו הקומוניסטית מצד הש"ב ושופרותיו.

ההשתלטות של ההון החמסני, רדיפת הבצע האופיינית לו, ההסתאבות של שלטון־יחיד, החינוך לקאריירה המלווה שלטון זה — כל אלה הציפו את הארץ בתופעת השחיתות והפשע במנגנון השליט ובחיי החברה. אף דוח־ות מבקר־המדינה מצלצלים כפעמון־אזעקה המתריע על התפשטות נגע השחיתות.

על רקע המשטר הזה — מיליטאריזם, רודנות, הרפתקנות, ניוון מוסרי ושחיתות — ובאינטרס המשטר הזה, מתפתחת התקפה האידיאולוגית הריאקציו־נית על חיי החברה, על החינוך והתרבות. מטפח השלטון את פולחן „אורח־החיים האמריקאי", את פולחן הצבאיות, את השוביניות והקלריקאליזם בלימודי „התודעה היהודית" בבתי־הספר, את האמריקניזאציה מסלפת המדע וההשכלה הגבוהה. בהתאם לקו זה מטילה הממשלה על אנשי המדע הישראליים עבודות מחקר בשביל מכונת המלחמה האמריקאית, שנגדה התריעו הפרופסורים דה־שליט וקאצ'אלסקי, — במקום לאפשר להם מחקר מדעי לטובת הפיתוח, הבניין והקידמה של המולדת.

תופעות ניוון, שחיתות ופשיעה קשות פושות גם בקרב הנוער. בהתאם ל„הסכם התרבות" עם ארה"ב, ממשיכים להזין את הנוער בספרות ובסרטים גנגסטריים ופורנוגראפיים משחיתים, במוסיקה מטמטמת, באידיאולוגיה של אנטי־קומוניזם, אנטי־סוביטיזם, שנאת העמים השכנים, התבטלות קוסמופוליטית, ניהיליזם לאומי, פאטאליזם „אטומי", וקאריירזם מסואב. „קול ישראל", הנמצא בשליטה הבלעדית של חוגי בן־גוריון, מסייע לקו הריאקציוני הזה. ביטול זרם העובדים בחינוך והאיסור על פעולת ארגוני־נוער מתקדמים בבתי־הספר הכבידו אף הם על המאבק בתופעות ההפקרות, הריקנות והציניות בקרב הנוער.

העלאת שכר־הלימוד חוסמת את בתי־הספר התיכוניים והגבוהים בפני בני העמלים.

יחס הביטול והזלזול שגילה בן־גוריון לספרות ולשירה הישראלית, אטימת אוזניו של השלטון לזעקת מוסדות האמנות, התרבות והספורט הנמצאים במצוקה, ברית הלבבות שהתרקמה בין ראש המיליטאריזם הישראלי, בן־גוריון, לבין ראש הפאשיזם הישראלי בשירה, אורי צבי גרינברג — כל אלה מציינים את האופי הריאקציוני של השלטון הבן־גוריוני גם במערכת החינוך, המדע, התרבות והאמנות.

מפלגתנו הקומוניסטית, בראותה את המערכה על הדמוקראטיה כראשונה־במעלה, קוראת להיאבק נגד מזימות הדיקטאטורה הצבאית־אישית, נגד הסתערות הריאקציה ולהרים את דגל ההגנה על החירויות הדמוקראטיות, את דגל החופש והקידמה — למען:

✶ חקיקת חוקת־יסוד דמוקראטית וחילונית למדינת־ישראל ע"י הכנסת.

✶ כיבוד החירויות הדמוקראטיות של העם והרחבתן; הגנה על חופש הפרט, חופש המגורים והתנועה, חופש הדיבור, העתונות, ההתארגנות, האספות, התעמולה הפוליטית, ההפגנה והשביתה; עקירת הלחץ הכלכלי והטרור המש־טרתי־בולשתי.

✶ שוויון זכויות מלא, הלכה למעשה, לכל תושבי ישראל ובכל שטחי החיים המדיניים, הכלכליים, החברתיים והתרבותיים, ללא הבדל לאום, עדה, מין והשקפת עולם.

✶ ביטול תקנות־החירום הבריטיות הקולוניאליות והחוקים האנטי־דמוקראטיים שנחקקו בכנסת; ביטול הממשל הצבאי באזורים הערביים.

✶ שמירה על שיטת הבחירות היחסיות הכל־ארציות; התנגדות לכל צורה שהיא של בחירות אזוריות, חד־מאנדאטיות או תלת־מאנדאטיות.

✶ הפרדת הדת מן המדינה; חופש הדת, המחשבה והמצפון; אי־כפיית אורח־החיים הדתי על בלתי־דתיים ואי־כפיית אורח־החיים החילוני על דתיים.

✶ ביקורת ציבורית על „קול ישראל" ופרסומי הממשלה.

✶ ביטול אי־שוויון האשה בדיני אישות (נישואים וגירושים), ירושה, וכיו"ב.

✶ זכות לחיילים ולעובדי המדינה להשתתף בחיים המדיניים והציבוריים.

✶ הבטחת מרות אזרחית ופיקוח פארלאמנטארי יעיל על מערכת הבטחון; הבטחת ביקורת פארלאמנטארית ממשית על השירותים החשאיים.

✶ הבטחת אופי מתקדם, חילוני ודמוקראטי של החינוך.

✶ חופש פעולה לכל תנועות־הנוער ללא הפליה בבתי־הספר.

✶ הבטחת השכלה כללית טכנית לנוער העובד — חינם; דאגה חומרית ותרבותית לנוער הלומד בכל שלבי הלימוד — מצד מוסדות המדינה.

✶ הפסקת המיליטאריזאציה של הנוער; קיצור תקופת השירות הצבאי — העמדת גיוס בנות על בסיס התנדבות; המרת הגדנ"ע בחינוך ספורטיבי מורחב; תמיכה חומרית ומוסרית מצד המדינה להתפתחות הספורט הישראלי.

✶ טיפוח ערכי הקידמה של התרבות והמסורת הלאומית, של התרבות האנושית הכללית בחינוך הדור הצעיר; ביטול ההוראות הריאקציוניות — השוביניות והקלריקאליות — בהנחלת ה„תודעה היהודית" בבתי־הספר; הפסקת היבוא של דברי־דפוס וסרטים קלוקלים, המשחיתים את נפש הנוער והדוחקים את רגלי הספרות והאמנות המחנכת.

✶ עידוד המחקר הישראלי בשדה המדע והטכניקה בשירות העם והמו־לדת, במגמת השלום והקידמה.

✶ עזרה ממלכתית למוסדות הישראליים של תרבות, ספרות ואמנות.

ההתעוררות הציבורית הגדולה סביב ה„פרשה" מעידה על הבשלת התנאים והאפשרויות למאבק המוני מוגבר ומלוכד להגנת החרויות הדמוקראטיות של העם, להגנת הסדרים והדפוסים הדמוקראטיים של חיינו הממלכתיים והחברתיים, להגנת החופש והקידמה.

בעד שוויון זכויות לאוכלוסיה הערבית

במדיניות הדיכוי הלאומי לגבי האוכלוסיה הערבית, הנתונה ברובה בסד הממשל הצבאי, הגיעו שליטי ארצנו לשיא ההתנכרות לעניין הדמוקראטיה, לאינטרס השלום הישראלי־ערבי. ב־4 השנים האחרונות לא רפתה מדיניות זו, ובתקופות מסויימות אף הוחמרה. באופן מיוחד מסתער הממשל הצבאי האכזרי על האוכלוסיה הערבית, כאשר מתחילה בקירבה התעוררות נגד מדיניות הממ־שלה, או כאשר נציגיה מנסים להתכנס, לטכס עצה ולהתוות את דרכי המאבק נגד גזירה זו או אחרת של הממשלה. והיות והגזירות ניתכות בזו אחר זו, הרי שתוכפים גלי הסתערות־הזעם של הממשל הצבאי נגד הכוחות הדמוקראטיים הערביים הניצבים על משמר הגנת האינטרסים של האוכלוסיה הערבית המדו־כאת. עז רצונו של ממשל־הדיכוי הצבאי שהאוכלוסיה הערבית תקבל את האפליות והגזירות בהכנעה, בהרכנת ראש, בהסתר מדעת־הקהל הישראלית והבינלאומית. אולם מבוקשו לא ניתן לו ולא יינתן לו. האוכלוסיה הערבית משתכנעת יותר ויותר, כי לולא מאבקה, הנתמך ע"י הכוחות הדמוקראטיים היהודיים והמפלגה הקומוניסטית בראשם, היה מצבה חמור פי כמה. במידה שניתנו אי־אלה הקלות חלקיות בהגבלות השרירותיות על חופש התנועה בתחום הממשל הצבאי, הן לא ניתנו לאוכלוסיה הערבית כמתנת־חסד, אלא בעקבות המאבק והודות למאבק הממושך נגד הממשל הצבאי בכללו. ההישג הגדול שבהחלטת ההסתדרות לפתוח את שעריה לפני הפועלים הערביים הוא תוצאה

של מאבק רב־שנים, אותו ניהלה והדריכה מפלגתנו הקומוניסטית, לארגון איגודי־מקצועי משותף של הפועלים היהודיים והערביים. זהו הישג לא רק לפועלים הערביים, אלא גם לפועלים היהודיים, להסתדרות כולה, מכיוון שהוא תיקן מעוות גדול של פירוד פועלים לפי הבדל לאום, ונתן חיזוק מוסרי לתנועת הפועלים הישראלית ולהסתדרות הפועלים הכללית.

החדש לתקופת השנים האחרונות הוא התרבות החוגים הציבוריים והאר־גונים הפוליטיים המופיעים במידה זו או אחרת בעד ביטול הממשל הצבאי, בעד ביטול האפלייה הלאומית של האוכלוסייה הערבית. דבר זה בא לכלל ביטוי גם בדיונים ובהצבעות בכנסת על נושאים אלה. קיימת בהחלט תזוזה בדעת־הקהל הישראלית לטובת ביטול הממשל הצבאי, ומוטלת עלינו החובה להתמיד בליכוד כל הכוחות למען הוצאת דבר הביטול מן הכוח אל הפועל.

אולם, בעוד מתרבים הכוחות בקרב האוכלוסייה היהודית בעד ביטול הממשל הצבאי, מבצע השלטון בהתמדה ובעקשנות את התוכניות הגזעניות של נישול הפלחים מאדמתם שעדיין נשארה להם לפליטה ומגביר את פעולות הפילוג בקרב האוכלוסייה הערבית בדגל האנטי־קומוניזם ובשוט ההפחדה והמאסרים האדמיניסטראטיביים, לשם החלשת כוח התנגדותה. „חוק ריכוז הקרקעות" הוא הדגם הנפשע האחרון של נישול פלחים ערביים מאדמתם, כחלק של התוכנית הנשלנית הכוללת הידועה בשם „ייהוד" הגליל והמשולש. בזמן האחרון הועמדו, כידוע, הפלחים גם בפני נסיון השלטונות לגזול אדמות בעמק בית־נטופה.

להדגמת מדיניות הנישול של הפלחים די לציין, כי השטח הממוצע ביחי־דת משק באותם הכפרים הערביים שנשארו בשטח ישראל היה לפני קום המדינה 67 דונם, אולם כתוצאה ממדיניות הנישול ירד השטח ליחידת משק ל־44 דונם ב־1951. לפי „חוק רכישת מקרקעין" וכיו"ב נגזלו מהפלחים מיליון ורבע דונמים, אולם מגמת הממשלה היא לצמצם עוד יותר את שטח־האדמה שברשותם של הפלחים הערביים.

המדיניות של נישול הפלחים מקרקעותיהם וחוסר כל דאגה למצבה החמור של החקלאות הערבית הביאו לידי צמצום ניכר של עובדי האדמה הערביים. 77% של האוכלוסייה הערבית מרוכזים בכפרים, אך רק 45% מתפרנ־סים מחקלאות, כתוצאה מהנישול, לעומת 65% בימי המנדאט הבריטי. הפלחים הערביים מופלים לרעה בהשוואה לעובדי־האדמה היהודיים. הנתונים אף הם במצוקה; בעוד השטח בהשקייה מכלל השטח המעובד הוא 37.7% בחקלאות היהודית, הרי בחקלאות הערבית הוא מגיע ל־3.7% בלבד; בעוד מספר המועס־קים הערביים בחקלאות מגיע ל־17% מכלל המועסקים בחקלאות במדינה, הרי חלקה של החקלאות הערבית בענף החקלאות של ההכנסה הלאומית מגיע ל־9.5% בלבד; בהשוואה להכנסתו הירודה של החקלאי היהודי, הכנסתו של החקלאי הערבי היא רק 52%; בתוך תקציב הפיתוח לחקלאות לשנת 1961/62, שהסתכם ב־105 מיליון ל"י, רק 0.5 מיליון ל"י או 0.4% נועדו לחקלאות הערבית בתור הלוואות. בהוותה 11% מכלל אוכלוסי הארץ, הרי חלקה של האוכלוסייה הערבית בהכנסה הלאומית מגיע ל־4—5% בלבד. זה מעיד על רמת־החיים הירודה במיוחד של אוכלוסייה זו.

המחסור באשראי למימון הוצאות הייצור הוא חמור בחקלאות הערבית עוד יותר מאשר ביהודית. החקלאים, מגדלי הטבק, נאלצים להזדקק למקדמות מאת החברות המונופוליסטיות המשווקות, המשתלטות עליהם למעשה. המפרעות ליצרנים החקלאיים, למגדלי הטבק, אינן עולות על 10 ל"י לדונאם. אולם אף באמצעותן ניכפים על היצרנים היקף הגידולים, המחירים ושאר תנאי השיווק. היבוא המתחרה של תוצרת חקלאית, שהיא טיפוסית לחקלאות הערבית, —

כמו חומוס, זיתים, שום — פוגע אף הוא בפלח הערבי. הכינוסים של פלחים ערבי״ם נגד „חוק ריכוז הקרקעות״ ביטאו את זעם האוכלוסייה הערבית נגד הגזל והדיכוי הלאומי ואת נכונות המאבק נגדם.

גורם נוסף, במסגרת הדיכוי והאפלייה הלאומית, הבולם את התפתחותו של הכפר הערבי הוא עיכוב המוניציפאליזאציה. בשנת 1958, מתוך אוכלוסייה ערבית כפרית של 156 אלף נפש, נמצאו 108 אלף כ־70%, מחוץ למוניציפאלי־זאציה (מחקר משרד הפנים על המסים המוניציפאליים 1958). צמצום שטח הבנייה של הכפרים הערביים והישובים העירוניים והריסת מבנים שניבנו „בלי רשיון״, היא גזירה נוספת על יתר הגזירות. בעלות האופי הנשלני והמדכא, של הממשל הצבאי. מה שנוגע לתעשייה, הרי לא לבד שאין כל דאגה ממשלתית לפיתוח תעשייה באזורים הערביים אלא אף מפלים לרעה את התעשיות הערביות הזעירות ודוחפים אותן להצטמקות, או ל„התחסלות״.

הנישול מהקרקע והדלדול של הפלחים מאלץ אלפים רבים של ראשי משפחות לנדוד מהכפרים לחפש עבודה באזורים עירוניים. אולם, גם דרך זו היא רבת מכשולים, פגיעות והתעללויות, מכיוון שנדידה זו קשורה בהשגת רשיון־תנועה מאת הממשל הצבאי, מכיוון שבישובים הערביים לא הוקמו לשכות־עבודה. במידה שהעמלים הערביים משיגים עבודה שלא באמצעות הלשכה הרי עובדים הם תחת שוט הסכנה המתמדת של גירוש מהעבודה ע״י פקידי לשכת העבודה על סמך „חוק שרות התעסוקה״.

הפועל הערבי מקבל שכר ירוד ב־35%—20 מזה של הפועל היהודי. הנתונים של סקר כוח האדם משנת 1959 בסעיף חלוקת המפרנסים מראים, כי בעוד שבקרב היהודים מהווים המובטלים לחלוטין — 5%, הרי בקרב הערבים הם מהווים 10.9%; מובטלים חלקית — 14.2% בקרב היהודים, 21.5% בקרב הערבים.

הנהגת ההסתדרות מצידה אינה מקיימת למעשה את שוויון הזכויות לגבי 24 אלף חבריה הערביים. היא אינה מקימה מועצות־פועלים מקומיות וסניפי מוסדות העזרה ההדדית של ההסתדרות. כשם שהממשלה אינה מקימה שם לשכות־עבודה שתדאגנה לתעסוקה. הפועל הערבי הוא עדיין בן־חורג בהסתדרות מבחינת זכויות־החבר, התעסוקה, השרותים, וההגנה על שוויון שכרו והתנאים הסוצי־אליים. הכינוס הארצי של הפועלים הערביים בחיפה מ־22 באפריל ש״ז היה כינוס של אזעקה, מחאה ותביעה לביטול הניצול האכזרי והאפלייה הלאומית של הפועלים הערביים, להבטחת תעסוקה ושוויון־זכויות במדינה ובהסתדרות לעמלים הערביים, להפסקת הנישול של הפלחים ולביטול הממשל הצבאי. הכינוס קרא לסולידאריות העמלים היהודיים והערביים, למאבק משותף על הגנת הדמו־קראטיה, השלום וזכויות העמלים.

קשה במיוחד הוא מצב האינטליגנציה הערבית, שבפניה חוסמים את הדרך לתעסוקה — הן במנגנון הממשלתי והציבורי והן אצל מעבידים פרטיים. מכלל המועסקים בממשלה ובמינהל הציבורי היוו הערבים 2.6% בלבד, לפי הסקר של שנת 1959.

בכפרים הערביים במיוחד אינו מבוצע חוק חינוך החובה במלואו. חלק ניכר מהילדים שם נמצא מחוץ לכותלי בית־הספר היסודי. לא קיים חינוך מקצועי לנערים הערביים. לעומת 11,070 תלמידים יהודיים בבתי־ספר לנערים עובדים — רק 68 נערים ערביים. לעומת 18,812 תלמידים יהודיים שנהנו מהנחה בשכר הלימוד מטעם משרד החינוך והתרבות — רק 461 תלמידים ערביים. בחינוך הגבוה — סטיפנדיות ל־450 תלמידים יהודיים, לערביים — אפס. לעומת 2,264 מסיימי בחינות־בגרות יהודיים — 28 ערביים. (נתונים אלה שאובים מהשנתון הסטאטיסטי מס. 11 — 1960 והם מתייחסים

לשנים 1958/59). במקום ללמוד ולהשתלם במקצוע, נאלצים נערים ערביים רבים ללכת לעבודה שחורה — ללא שעות־עבודה מוגבלות, ללא כל תנאים סוציאליים, בתנאי־„דיור" איומים בחדרי־מדרגות ובבניינים עזובים. נדמה לנו, כי „הסתדרות הנוער העובד" היתה צריכה להתפנות קצת למחשבה על המצב המביש הזה בו נתונים הנערים העובדים הערביים.

האפלייה הלאומית נותנת את אותותיה בכל שטחי החיים: בשיכון, בשרותי הבריאות, החינוך וכו'.

התפתחות נוספת במלאכת הדיכוי של האוכלוסייה הערבית נתגלתה בשיסוי הגזעני הפרוע של מ"מ היועץ של בן־גוריון לעניינים ערביים, לובראני, אשר העליל על הכלל הערבי בארצנו את עלילת התמיכה במזימות השמדתה של מדינת ישראל והאהדה להשמדת העם היהודי נוסח היטלר. סיפוריו של לובראני על מקרים בודדים ואלמוניים נועדו ליצירת „רקע" בשביל שיסוי גזעני כולל של התושבים היהודיים בתושבים הערביים.

מפלגתנו הקומוניסטית היתה הראשונה להוקיע את הזדון הגזעני של לובראני ולהזעיק את דעת־הקהל נגדו. אנו מציינים בסיפוק, כי העתונות הישראלית לא נענתה בדרך־כלל להזמנת ההסתה מצד לובראני ושורה של עתונים אף הביעו במידה שונה ובנימוקים שונים את יחסם השלילי למסע ההסתה הנפשע של לובראני.

הדיכוי הלאומי האכזרי של האוכלוסייה הערבית הוא אחד מביטוייי הלוואי למדיניות מ„עמדות של כוח" כלפי הארצות הערביות השכנות, למדיניות העשרת העשירים על חשבון המנוצלים והמדוכאים, למדיניות החנקת החרויות הדמוקראטיות בארץ כולה. קו אופייני במדיניות הממשל הצבאי בשנים האחרונות הוא הגברת המאמצים לפילוג הציבוריות הערבית תוך הגברת הרדיפות ואמצעי הענישה האדמיניסטראטיביים כלפי הכוחות הדמו־קראטיים, והקומוניסטים בראשם. קו זה נועד לטפח אזלת־יד בקרב האוכלוסייה הערבית, יאוש והסתגלות־של־הכנעה למצב. הוא נועד להחליש את ההתנגדות של האוכלוסייה הערבית ואת מאבקה נגד שלטון הרשע של קציני בן־גוריון ולהקים חייץ בינה לבין מגינה הנאמן — המפלגה הקומוניסטית. שיטת הטרור והשוחד של הממשל הצבאי מהווה גם מכשיר להשתלטות מפא"י ומשרתיה הנרצעים בקרב האוכלוסייה הערבית גופא על הישובים הערביים. תפקיד מיוחד במינו ממלאת באוכלוסייה הערבית — מפ"ם. הנהגת מפלגה זו ועסקניה מסייעים לממשל הצבאי במלאכה הבזויה של פילוג, פירוד וסכסכנות בקרב הציבוריות הערבית, המכוונת בחודה נגד מפלגתנו הקומוניסטית. מצד אחד הם מכריזים על התנגדות לממשל הצבאי כדי לרכוש אמון בקרב חלקים מסויימים של האוכלוסייה הערבית; מצד שני — הם מפלגת־שלטון ונושאים באחריות למדיניות הדיכוי והנישול.

אל מול שיטות אלו של הממשל הצבאי ועוזריו הגלויים והצבועים, נקטנו ונוסיף לנקוט קו של הגברת־יתר והעמקת־יתר של פעולת המפלגה להגנת האוכלוסייה הערבית, להגנת הזכויות והאינטרסים היומיומיים של הפועלים, הפלחים ושכבות עממיות אחרות; מאבק מוגבר נגד תמרוני הפירוד וכוחות הפירוד בציבוריות הערבית ונגד ההסתה האנטי־קומוניסטית; טיפוח אחדות דמוקראטית פנים־ערבית ושילובה בחזית דמוקראטית יהודית־ערבית כוללת למען האדרת והצלחת המאבק לביטול הממשל הצבאי והבטחת שוויון זכויות אזרחי ולאומי מלא לאוכלוסייה הערבית בכל שטחי החיים.

השוביניזם, הגזענות והדיכוי הלאומי הם נשק מורעל ומסוכן בידי הריאקציה השלטת לא רק כלפי האוכלוסייה הערבית, אלא גם כלפי האוכלוסייה היהודית. שיטה זאת, הפוגעת בעמלים הערביים, מסייעת גם להגברת הניצול

של העמלים היהודים; היא מרעילה את האווירה הציבורית בארץ בנגיפי שנאת־העמים, אשר את תוצאותיה האיומות חזינו בבשרנו במשך דורות, אשר ממשיכה להכות ביהודים בצורות שונות עד היום הזה בארצות הקפיטאליסטיות. משפט אייכמן אינו רק ביטוי לשואה האיומה שפקדה את עמנו מידי הגזענות ההיטלריסטית — הוא גם אזהרה מפני גזענות, מפני הסכנות הנעוצות בגזענות.

הדיכוי הלאומי של האוכלוסייה הערבית הוא מכשול בדרך עמנו אל החופש. עם המשעבד זולתו, אינו חופשי הוא בעצמו. הדיכוי הוא גרזן המונף על הדמוקראטיה הישראלית; הדמוקראטיה אינה ניתנת לחלוקה. הדיכוי הלאומי הוא אות־קיון על מצחם של חוגי בן־גוריון. הוא מסייע להרעלת דעת־הקהל בארצות הערביות ובכל הארצות ברעל האיבה לישראל — הוא מעטה חרפה על ארצנו!

אנו קוראים מעל במת ועידתנו ה־14 לכל הכוחות הדמוקראטיים היהודיים להתלכד בחזית מאבק נמרץ נגד הדיכוי הלאומי של האוכלוסייה הערבית בארצנו. לזאת מחייב אותנו אינטרס הגנת הדמוקראטיה והרחבתה, אינטרס השלום הישראלי־ערבי, האינטרס של מאבק עמנו נגד האנטישמיות וצלב־הקרס, אינטרס בריאותו הרוחנית של הנוער שלנו, אינטרס מעמדה הבינלאומי של ישראל. יוסרו המכשולים מדרך הידידות ושיתוף־הפעולה של שני העמים־האחים היהודי והערבי!

ואלה עיקרי מאבקנו נגד הדיכוי הלאומי של האוכלוסייה הערבית:

* ביטול מוחלט ומיידי של הממשל הצבאי.
* ביטול האפלייה ברמת־השכר ובאספקת התעסוקה לפועלים הערביים; שכר שווה בעד עבודה שווה; שוויון בתנאים הסוציאליים; פתיחת כל לשכות העבודה לדורשי העבודה הערביים; הקמת לשכות עבודה בישובים הערביים, העירוניים והכפריים; הבטחת שוויון־זכויות מלא ולמעשה לפועלים ולפלחים הערביים בהסתדרות.
* הפסקת הגישול של הפלחים הערביים מאדמתם והחזרת קרקעות ל„פליטים המקומיים" המנושלים מאדמתם ומכפריהם; שחרור כל התקדשים („ואקף") המוחזקים בידי הממשלה והעברתם לרשות העדה המוסלמית, כפי שנעשה לגבי נכסיהן של שאר כל העדות הדתיות בארץ.
* עזרה מיוחדת לחקלאות הערבית על־ידי הקצבות מאוצר־המדינה לפיתוחה ולהעלאת רמתה הטכנית, ע"י הבטחת אשראי ארוך־מועד, ע"י אספקת חשמל ומים במחירים זולים, ע"י השוואת המחירים בעד התוצרת החקלאית הערבית, ע"י הבטחת השירותים הציבוריים בתמיכת תקציב המדינה.
* פיתוח תעשייתי של האזורים הערביים.
* הפסקת נדודי הבדואים ועינוייהם, הבטחת קרקע ותנאים אנושיים להתיישבותם.
* הבטחת תעסוקה ושדה־פעולה לבוגרי בתי־הספר העל־יסודיים, לאינטליגנציה הערבית.
* עידוד היצירה התרבותית הערבית המתקדמת; לימוד הערכים המתקדמים מן ההיסטוריה והספרות הערבית בבתי־הספר; טיפוח שיתוף־פעולה יהודי־ערבי בשדה התרבות והאמנות.
* מוניציפאליזציה מלאה של הישובים הערביים בדרך הקמת מועצות מקומיות נבחרות; הבטחת שרותים ציבוריים לכל הישובים הערביים.
* תיקון חוק־האזרחות על־ידי ביטול הסעיפים המונעים אזרחות מתושבים ערביים רבים.

מאבק יהודי־ערבי משותף וסולידארי הוא הערובה לנצחון העניין

הנאצל של ביטול מדיניות הדיכוי הלאומי והבטחת שוויון־זכויות אזרחי ולאומי לאוכלוסיה הערבית בארצנו;

מאבקנו בחזית האידיאולוגית

מפלגתנו הקומוניסטית, המיוסדת על תורת המארכסיזם־לניניזם, עומדת ותוסיף לעמוד בוויכוח אידיאולוגי עם הרפורמיזם והאופורטוניזם הימני הישראלי, עם אויביו ומסלפיו של המארכסיזם־לניניזם, עם ההשפעות המזיקות של האידיאולוגיה הבורגנית־הציונית על מעמד־הפועלים והמוני העם, המסיטות אותם ממאבקם המהפכני להבטחת ענייניהם השוטפים ולהשגת מטרותיהם היסודיות. מפלגתנו הקומוניסטית תמשיך בפעילות המעוררת את המוני העמלים לעבור לעמדות המאבק העיקבי נגד הריאקציה השלטת, נגד שליטת ההון המונופוליסטי הזר והמקומי, נגד הקאפיטאליזם ובעד הסוציאליזם.

„בתנאים של היום — קבע גילוי־הדעת של התייעצות המפלגות הקומוניסטיות והפועליות מנובמבר 1960 — מקבלות שאלות האידיאולוגיה חשיבות מיוחדת. כנגד הישגי הסוציאליזם נוקט מעמד־המנצלים עיבוד רעיוני אקטיבי גובר והולך של ההמונים, מתאמץ להחזיקם בשבי הרוחני של האידאולוגיה הבורגנית. הקומוניסטים רואים את תפקידם בניהולה ובהרחבתה של התקפה נמרצת בחזית האידיאולוגית, בחתירה לשחרור המוני העם מהשיעבוד הרוחני לאידיאולוגיה הבורגנית על כל סוגיה וצורותיה, — בכלל זה מהשפעתו המשחיתה של הרפורמיזם, — בהפצת רעיונות מתקדמים בקרב ההמונים, רעיונות המבטיחים קידמה חברתית, רעיונות דמוקראטיים, שוחרי־חופש, בהפצת האידיאולוגיה של הסוציאליזם המדעי".

המציאות הישראלית נותנת אישור מלא לניתוח זה ולחיוניות המסקנה היסודית של „גילוי־הדעת". חזית המאבק של הבורגנות הציונית הגדולה ומשרתיה בקרב מעמד־הפועלים נגד רעיונות הסוציאליזם המדעי ונגד כוח ההשפעה של הישגי הסוציאליזם החי ומשגשג מתנהלת בדגל הטמא של האנטי־קומוניזם, דגל „המלחמה הקרה", דגל החיפוי על המשבר העמוק ופשיטת־הרגל של הרפורמיזם הישראלי, של האידיאולוגיה הבורגנית־ציונית. הבה ונבהיר כמה צדדים של חזית המאבק האידיאולוגי בארצנו. נתחיל בשאלת הציונות.

א) פשיטת־הרגל של הציונות

בשנים האחרונות החמיר במיוחד המשבר הרעיוני, המדיני והארגוני של הציונות. הציונות — זה הנאציונאליזם הבורגני היהודי — הינה, כידוע, האידיאולוגיה והמדיניות הריאקציונית השלטת בציבוריות הרשמית של ארצנו, בכל מוסדות החינוך והתרבות. החוגים השליטים בארצנו מזה 13 שנה הם אותם חוגים שעמדו בראש ההסתדרות הציונית העולמית עד קום מדינת־ישראל. מאז ועד היום הזה הם האדוקים ביותר והקיצוניים ביותר בתפישה המקורית של הציונות. חוגים שליטים אלה מוכיחים במדיניותם יום־יום את האמת האובייקטיבית, כי הציונות הנה המכשיר הרעיוני של הבורגנות היהודית בתקופת האימפריאליזם ואחות־הברית בינה לבין הריאקציה האימפריאליסטית.

זכותה הגדולה של מפלגתנו הקומוניסטית היא, שחשפה את מהותה האמיתית של הציונות, כמכשיר מעמדי של הבורגנות היהודית הגדולה במאבקה נגד האינטרסים האמיתיים של העמלים היהודים, נגד הקידמה והסוציאליזם — כשלוחה היהודית של האימפריאליזם. הוכחנו לא פעם את חוסר השחר שבטענת החוגים ה„שמאליים" בתנועה הציונית, כאילו הליכת הציונות בתלם האימפריאליזם נועדה „לנצל" את האינטרסים של המעצמות

האימפריאליסטיות למען הגשמת רעיונה. הוכחנו, כי כל ההיסטוריה הציונית היא היסטוריה של ניצול הציונות על־ידי האימפריאליזם למטרותיו שלו ולרעת האינטרסים של העמלים והמוני העם היהודי. הסתירה העמוקה בין האידיאולוגיה והמדיניות הציונית לבין מציאות החיים של ההמונים היהודים והאינטרסים החיוניים שלהם היא מקור המשבר החמור — הרעיוני, הפוליטי והארגוני — העובר על התנועה הציונית בשנים האחרונות.

„חזון" ומציאות

החדש הוא בכך, שהמנהיגים הציונים הראשיים נאלצו בעצמם להודות, כי „הציונות עומדת עכשיו לפני המשבר המוסרי והרוחני הגדול ביותר מאז קומה" — כדברי נשיא ההסתדרות הציונית, הד"ר נחום גולדמן, בשידורו ב„קול ישראל" לרגל יום הולדתו ה־100 של הרצל. „הדיבורים על משבר בתנועה הציונית אינם מצב יוצא מן הכלל, אלא הכלל עצמו" — פיתח את רעיון המשבר הד"ר גולדמן בקונגרס הציוני הכ"ה. „זהו משבר משולש של האידיאה, התנועה והפראקטיקה הציונית... היקפו ועומקו של המשבר מעידים, כי אין הוא משבר תולף" — דבר „מבפנים", בטאון הקיבוץ המאוחד. כמובן, היה זה יותר מדי מצידנו לדרוש ממנהיגים ציוניים אלה יכולת־ניתוח והתמצאות בשורשי המשבר הזה. עדיין אין הם מסוגלים ואף לא מעוניינים לראות את האמת לאמיתה, כפי שרואים אותה אנחנו, המארכסיסטים־לניניסטים, כי שקיעת הציונות היא אחד הגילויים של שקיעת האימפריאליזם, של עליית כוחות השלום, הדמוקראטיה והסוציאליזם, אשר עמהם קשור גורל העם היהודי בכל מקום ומקום.

במה, אם־כן, מתבטא משבר עמוק זה של הציונות? התשובה היא: בהתבדות היסודות והעקרונות שעליהם מיוסד הרעיון הציוני, באי־עמידתם במבחן המציאות והמגמות הברורות של ההתפתחות ההיסטורית בתקופתנו. הבה נבחון את הצדדים החשובים ביותר של השאלה הנדונה.

יסוד־היסודות של תורת הציונות הוא: שלילת ה„גולה" — „קיבוץ גלויות". בניגוד למארכסיזם־לניניזם, הרואה את מהותה המעמדית של השאלה הלאומית ואת הדיכוי הלאומי, לרבות סבלות העם היהודי ונגע האנטישמיות בארצות הקפיטאליסטיות, כגילוי של משטר הניצול המעמדי של השיטה הקפיטאליסטית, רואה הציונות בפיזורו של העם היהודי בעולם את אסונו. אנחנו אמרנו ואומרים: החוקים היסודיים של כל פורמאציה חברתית־כלכלית, אשר קבעו וקובעים את גורל העמים, קבעו וקובעים גם את גורל היהודים שבקרבם הם חיים. השחרור הלאומי המלא והסופי של כל העמים, לרבות העם היהודי, קשור קשר בל־יינתק במאבק לנצחון הסוציאליזם; הם אמרו: ההצלה האחת והיחידה ליהודים היא יציאתם ההמונית מכל הארצות והריכוז של העם היהודי כולו במדינת ישראל. הקמת מדינה יהודית, טענו הציונים, דרושה כמכשיר, ככלי־קיבול של „קיבוץ הגלויות".

והנה — קמה מדינת ישראל, שעריה נפתחו לרווחה לפני כל יהודי. אולם המוני העם היהודי אינם עולים ואינם מתכוונים לעלות לישראל. פרט לכמה מאות אלפי היהודים אשר עלו ארצה מאירופה בשנים הראשונות לאחר הקמת המדינה בעקבות השואה הנאצית, ובחלקם מארצות ערב — בעקבות המלחמה הישראלית־ערבית, עלו מתוך בחירה חופשית חיובית לחיות במדינה יהודית רק יחידים. יתר על כן — לא רק המוני מיליוני היהודים דוחים בכל תוקף את תורת הציונות בדבר „יציאת הגולה" ו„קיבוץ־גלויות", אלא אף הציונים עצמם — באמריקה, באירופה, באפריקה הדרומית, לרבות

מנהיגי ההסתדרות הציונית — החלו שוללים את יסוד־היסודות של הציונות. הם החלו בשלילת המושג „גולה" לגבי ארצות מושבם בהחליפם אותו במושג „תפוצה" וגמרו בשלילת ההכרח והמיצווה של העלייה לישראל.

המטרה של הציונות היתה „פתרון הבעייה היהודית הכל־עולמית" באמצעות הקמת המדינה היהודית כמכשיר לפתרון זה. והנה — הוקמה המדינה, אולם היא אינה משיגה את המטרה היסודית של הציונות. הד"ר גולדמן, הוא שקבע בקונגרס הציוני הכ"ה האחרון, כי אין המדינה פותרת את בעיית היהודים — בהכירנו, כי „המרכז הגדול והאחד והיסוד לקיומנו כעם יכולה להיות רק ישראל. אין זאת אומרת, שהקהילות היהודיות בכל חלקי תבל אינן יכולות לחיות את חייהן העצמיים"... בקו זה היה גם נשיא הקונפדראציה של „הציונים הכלליים" עזרא שפירא כשהכריז בקונגרס: „אם דוגלים אנו באחדות האומה — אין לשלול את עובדת המשך קיומן של התפוצות". „הציונים בעצמם — אמר הד"ר פרץ ברנשטיין לאחר פגישתו עם העסקנים הציוניים בארה"ב — אינם יודעים לשם מה הם קיימים בתור שכאלה... פתאום מגלים, שמטרות הציונות מלכתחילה לא היו ברורות"... הוגה־הדעות הציוני, הפרופ' מרטין בובר, בנאומו בפאריס, „שלל את הגירסה בדבר נורמאליזאציה של העם היהודי עם הקמת מדינת ישראל; התפוצה מוסיפה להתקיים, על בעיותיה, ושובו של העם היהודי כולו למולדתו נשאר בגדר רעיון משיחי". זוהי הסתלקות מיסוד־היסודות של הציונות, זהו ביטוי עיוני למציאות ממשית, המעידה כי לקיבוצים היהודיים לארצותיהם אין כל כוונה להתחסל, לעזוב את מקומות־מושבם; כי אין אוזנם פתוחה לתעמולת־ההפחדה של בן־גוריון והאחרים בדבר „הכליון הצפוי" להם, אם לא יעקרו מארצותיהם; כי ההמונים היהודיים מבחינים בתמורות המתחוללות והעתידות להתחולל בעולם לטובת אותם הכוחות, אשר המאבק נגד כל אפלייה לאומית, גזעית או דתית, הוא להם עקרון מקודש. הקיבוצים היהודיים בעולם נוכחים לדעת יותר ויותר, כי עובדת היותם מחוץ לישראל אינה מהווה סכנה לבטחונם, וכי דווקא העם היהודי במדינת ישראל לא השיג את בטחונו באשמת אותה המדיניות הציונית הפרו־אימפריאליסטית אשר בשמה ולמענה מזמינים את יהודי העולם לעקור מארצותיהם ולעלות לישראל.

הנה כי־כן נאלצו המנהיגים הציוניים להסתלק הן מה„עיקרון" של שלילת הגולה וחיסולה והן מן העיקרון של פתרון השאלה היהודית על־ידי ייסוד מדינה יהודית. זוהי העדות החותכת לפשיטת הרגל של הציונות ולצידקת עמדתם של הזרמים הפרוגרסיביים האנטי־ציוניים בעם היהודי, הדוגלים ביחס חיובי לקיום היהודים בארצות מושבם והגורסים שעתידם יובטח עם נצחון כוחות השלום, הדמוקראטיה והסוציאליזם.

יסוד אחר באידיאולוגיה הציונית, שהוא הצד השני של מטבע „שלילת הגולה" ו„קיבוץ הגלויות", הוא — „נצח האנטישמיות". לדידה — האנטישמיות הוא חזיון נצחי ואוניברסאלי. זוהי הנחה אנטי־מדעית וריאקציונית, המייחסת מצד אחד לכל האנושות שנאה נצחית לעם היהודי ומטילה בעצם, מצד שני, אשמה כבדה של העם היהודי גופא כאילו נעוצה בעם זה תכונה מיוחדת לעורר שנאה אצל כל העמים. הנחה ריאקציונית ונפסדת זאת אינה עומדת במבחן ההתפתחות והמציאות ההיסטורית. הנסיון ההיסטורי הוא שהוכיח, כי האנטישמיות אינה תופעה נבדלת מההתרחשויות הפוליטיות והסוציאליות הכלליות, כי היא תופעת־לוואי של הריאקציה הפוליטית והסוציאלית, כי היא עולה עם עליית כוחות השחור, הפאשיזם והמלחמה, והיא יורדת עם עליית הקידמה והשלום. הגירסה הציונית על „נצח האנטישמיות" היא אנטי־היסטורית, אנטי־מדעית, כוזבת ביסודה.

„השאלה היהודית — סיכמנו בוועידתנו ה־13 — היא השאלה של סבלות העם היהודי בארצות שלטון ההון מאנטישמיות, שהיא צורה קיצונית של שוביניזם גזעי המטופח ע״י הממשלות והמעמדות המנצלים. הצאריזם, ההיטלריזם, המק־קארטיזם — הם ציוני מקום וזמן מובהקים לדרך כוחות הריאקציה והאנטישמיות. שורשי האנטישמיות כשורשי כל גזענות נעוצים בעצם היסודות של המשטר הקאפיטאליסטי, שהוא משטר הניצול והדיכוי המעמדי והלאומי, המעוניין להטות את עמלי העמים ממאבקם המעמדי נגד הקאפיטאליסטים לעבר עמים אחרים (יהודים, כושים וכו׳). ,נצח׳ האנטישמיות הוא כה ,מציאותי׳ כ,נצח׳ הקאפיטאליזם. פתרון השאלה היהודית הוא לכן חלק בלתי נפרד משאלת מיגור הקאפיטאליזם והחלפתו בסוציאליזם״.

„נצח האנטישמיות״ אינו אלא דחליל־שווא בידי הציונות. הנסיון ההיסטורי עצמו מעיד על זיקת־גומלין בין המנהיגות הציונית לבין כוחות האנטישמיות. הרי לא מקרה הוא הדבר, שהציונות, המנהיגים הציוניים, אשר אינם מקמצים בהכרזות אהבה ודאגה לעם היהודי, נרתמו מהיום הראשון לקיומה של תנועה זו למרכבת הריאקציה האימפריאליסטית, מקיימים „יחסי אמון וידידות״ ושיתוף־פעולה הדוק עם כוחות השחור האנטישמיים ביותר בעולם, ובעת ובעונה אחת עומדים מנהיגים ציוניים אלה במאבק בלתי פוסק נגד כל כוחות הקידמה בעולם, אשר לחמו ולוחמים בנגע האנטישמיות בארצותיהם. יתירה מזו: הם עושים כל מאמץ אפשרי כדי לנתק את המוני היהודים מתמיכה בכוחות הקידמה, להניא אותם מהתנגדות לאנטישמיות וממאבק נגדה — כדי להפר ולשבור התנגדות זו. מאז המו״מ של ד״ר הרצל עם מיניסטר־הפנים של רוסיה הצארית, פלווה, האחראי לפוגרום־קישינייב, ושל יורשו וולפסון — עם סטוליפין, על תמיכת הצאריזם בציונות תמורת פעולה ציונית למניעת יהודי רוסיה מהיאבק לזכויותיהם ומהשתתף בתנועה המהפכנית, ועד ההסכם בין ז׳אבוטינסקי ופורע היהודים פטליורה על צירוף יחידות יהודיות לצבאו למלחמה בברית־המועצות; מאז הליכת ארלוזורוב אל ממשלת היטלר לכרות את הסכם־ההעברה, ששבר את החרם הכלכלי היהודי העולמי על גרמניה הנאצית, ועד ד״ר קסטנר, ששיתף־פעולה עם הנאצים בשליחת יהודי הונגריה למחנות־ההשמדה וזכה לסניגוריה ולהזדהות מצד ראשי התנועה הציונית ושליטי ארצנו — ועד שליחותו של גולדמן אל אדנאור לכריתת הסכם־ה„שילומים״, שנתן הכשר פוליטי־מוסרי למשטר הניאו־נאצי בממלכת־בון, ועד עיסקות־הנשק של בן־גוריון עם הגנראלים של היטלר תוך „אמון וידידות״ — עובר קו רצוף ועקבי של ההנהגה המדינית הציונית, קו של שיתוף־פעולה עם הכוחות השחורים ביותר בעולם. הרעיון האוטופיסטי, הריאקציוני, ההרפתקני ופושט־הרגל בדבר כפיית „חיסול־הגולה״ על המוני היהודים לארצותיהם ו„קיבוץ־גלויות״ בתוקף אסונות וקטאסטרופות — הוא אשר מונח ביסוד מדיניות הבגידה הלאומית של הציונות. המדיניות הזאת עוררה ומעוררת סלידה בקרב המוני היהודים לארצותיהם, לרבות היהודים המרומים שהלכו שולל אחרי תעמולת הציונות, ובאחרונה — אף בקרב עסקנים ומנהיגים ציוניים מסויימים. המוכנה המשותף של „נצח האנטישמיות וחיסול הגולה״ — שתי אבני־היסוד של הציונות — הוא הסתגרות והתבדלות לאומית, בידוד עצמי וגיטו רוחני. כל זה מנוגד לאינטרס העליון של העם היהודי, כל זה מהווה מכשול למאבקם של המוני העם היהודי לארצותיהם על השלום, על שוויון־הזכויות, על חרותם ורווחתם שכם־אל־שכם עם המוני העם שבתוכם הם חיים. על־כן חסר־שחר הוא הנסיון להכתיר את הציונות כ„תנועת השחרור הלאומי״ של העם היהודי — נסיון הנקוט ביחוד על־ידי דוברי ה„שמאל״ הציוני.

המדיניות של החוגים השליטים בישראל היא המשך המדיניות המסורתית של ההנהגה הציונית ומהווה מכשול בדרכנו לאי־תלות ולקידמה. האידיאולוגיה הציונית של „קיבוץ־גלויות" הולידה את המגמות של התפשטות טריטוריאלית. היא מזינה את השוביניות האנטי־ערבית, את מדיניות הנישול והדיכוי לגבי האוכלוסייה הערבית בישראל, את אי־ההכרה בזכות הפליטים הערביים לחזור למולדתם, המונעת הסכם־שלום ישראלי־ערבי. אידיאולוגיה זו משמשת צידוק ל„שלום־בית" בין־מעמדי, לעידוד פלישת ההון הזר, לפירוד בין הפועלים היהודיים והערביים. האידיאולוגיה הציונית מונעת את הקמתה של חזית פועלים ושיתוף־פעולה של מפלגות־פועלים ציוניות עם המפלגה הקומוניסטית הישראלית בתירוץ שהיא אנטי־ציונית. כאילו היתה החברה הישראלית מחולקת לציונים ולא־ציונים, ולא למעמדות מנוגדים. המאבק נגד האידיאולוגיה הציונית הוא המאבק נגד הגורם המפלג בחיים היהודיים ובחיי מעמד־הפועלים והמוני־העם בארצנו. הוא המאבק החיוני לשידוד מערכות בציבוריות הישראלית ולהתלכדות הכוחות הפאטריוטיים למאבק על ישראל עצמאית ודמוקראטית, על אחוות־עמים וקידמה סוציאלית, על הבטחון והשלום.

בדגל האנטי־קומוניזם והשיטנה האנטי־סובייטית

מאז תקומתה ועד היום הזה נושאת הציונות את דגל האיבה למהפכה, לסוציאליזם. האנטי־קומוניזם והשיטנה נגד ברית־המועצות וכל ארצות הסוציאליזם הם לחם־חוקם של הציונות, הם מעיסוקיה העיקריים בתקופת ה„מלחמה הקרה" במיוחד.

הנסיון ההיסטורי מוכיח, כי גורל העם היהודי קשור בגורל תנועות הקידמה, בגורל הסוציאליזם בעולם. מאז מהפכת אוקטובר הסוציאליסטית הגדולה הוכח מעל לכל ספק, כי אויבי המהפכה והסוציאליזם נושאים בחובם שואת־השמדה להמוני העם היהודי ואילו מגיני המהפכה והסוציאליזם מביאים אתם בנצחונם הצלה ורווחה לעם היהודי.

ברית־המועצות היתה המדינה הראשונה בעולם, אשר העמידה את האנטי־שמיות מחוץ לחוק והטילה עונשים חמורים על כל גילוי מגילוייה של האנטי־שמיות. כן נהגו גם כל הארצות הסוציאליסטיות האחרות. המשטר הסוציאליסטי לא זו בלבד שביטל הלכה למעשה את כל ההגבלות והאפלייה לגבי היהודים, העניק שוויון־זכויות גמור וממשי ליהודים ופתח לפניהם דרך רחבה אל כל שטחי החיים הכלכליים, התרבותיים והמדיניים, אלא הוא עקר את השורשים המעמדיים, הכלכליים־סוציאליים של כל גילויי האיבה הגזענית והלאומית, מחנך־מחדש את המוני העם ברוח של אחוות־עמים. התעמולה הציונית נטפלת לא פעם לתופעות בודדות של אנטישמיות בארץ סוציאליסטית זו או אחרת במגמה לטפול על המשטר הסוציאליסטי את שקר האנטישמיות. אולם, עלילת־כזב זו מתנפצת אל סלע המציאות הסוציאליסטית. ודאי, ייתכנו עדיין בארצות הסוציאליזם תופעות של שוביניזם לאומי מצד בן עם אחד כלפי בן עם שני, אם כלפי יהודים ואם מצד יהודים. אולם תופעות כאלה אינן פרי הסוציאליזם, אלא ספיחי העבר הקאפיטא־ליסטי בתודעת בני־אדם בודדים, המפגרים אחרי ההוויה הסוציאליסטית של החברה. תופעות כאלה בארץ סוציאליסטית הן תמיד מנוגדות למשטר, הן מופנות — ביודעין או לא ביודעין — נגד המשטר, והמשטר הסוציאליסטי פועל נגדן.

ברית־המועצות מילאה בתולדות העם היהודי תפקיד של הצלה מהשמדה בשנות האינטרבנציה האימפריאליסטית נגד מהפכת־אוקטובר, בשנות הקונטר־רבולוציה ומלחמת־האזרחים. ביתר־שאת הוכח הדבר במבחן המלחמה בהיטלריזם, כאשר הצבא והעמים הסובייטיים עטורי־הגבורה מיגרו במחיר קורבנות עצומים

את החיה הנאצית, משמידת ששת מיליוני היהודים ומיליונים רבים של בני עמים אחרים, והצילו בכך את „שארית־הפליטה", את מיליוני היהודים הסובייטיים, את היישוב היהודי בא"י, את כל העם היהודי מהשמדה כללית. הדים מסויימים מפרשת ההצלה רוויית ההוד והגבורה של העם היהודי ע"י ברית־המועצות נישאים גם בחלל אולם „בית־העם" בירושלים, במשפטו של רב־הטבחים ההיטלריסטי אדולף אייכמן. ואחרון־אחרון — תמיכתה העקבית והנאמנה של ברית־המועצות במאבק העצמאות של עם ישראל.

מאז סיום מלחמת־העולם השנייה ועד היום הזה עומדת ברית־המועצות בראש המאבק נגד קימום המיליטאריזם הגרמני בפיקוד הגנראלים של היטלר, נגד החייאת הפאשיזם, למניעת השואה של מלחמת עולם טרמו־גרעינית, לפירוק־נשק כללי ומלא — להבטחת שלום העולם — בהתאם לאינטרסים החיוניים של כל העמים, כולל העם היהודי. הנסיון ההיסטורי מאשר את קביעתנו, כי אויבי הקומוניזם הם צורריו ומשמידיו של העם היהודי; מגיני הקומוניזם הם ידידיו ומציליו של העם היהודי; הדרך לשחרור היהודים מצרותיהם היא, כלגבי כל העמים, דרך נצחון הסוציאליזם והקומוניזם!

שליטי ישראל והמנהיגים „העולמיים" של הציונות ניצבים בעמדות המנוגדות תכלית ניגוד לאינטרסים החיוניים של העם היהודי — בעמדות השירות לאויבי השלום והעם היהודי. הקונגרס הציוני הכ"ה והכנסים שקדמו לו עסקו כולם בזריעת אי־אמון, איבה ושיטנה לסוציאליזם, לברית־המועצות, סביב „בעיית יהדות ברית־המועצות", לפי הקו הכללי של מפקדת „המלחמה הקרה".

מנהיגים ציוניים אלה, המתייחסים בזלזול לשפת אידיש, מפגינים חרדה צבועה לשפה זו בברית־המועצות דווקא. היעלמותה ההדרגתית של שפת אידיש מקרב היהודים של ארה"ב, בריטניה, צרפת, ארצות אמריקה הלאטינית וכו׳ נראית להם כתהליך טבעי ומובן, אבל תהליך זה נהפך בפיהם ל„אפלייה", כשהמדובר הוא בברית־המועצות. המציאות הוכיחה את צידקת דברו של מפלגתנו הקומוניסטית בוועידה ה־13 בעניין סיפוק הצרכים התרבותיים בשפת אידיש ליהודים הסובייטיים הנזקקים לה. נוסף על הפירסומים של ספרי־מופת של גדולי הסופרים והמשוררים היהודיים והפעילות התרבותית והאמנותית בשפת אידיש במקומות של ריכוזים יהודיים, יופיע בקרוב במוסקבה הגליון הראשון של כתב־עת קבוע באידיש „סאוויעטיש היימלאנד" — „המולדת הסובייטית". גם בשאלה זו סטרה המציאות על פניהם של המסיתים האנטי־סובייטיים ושל עוזריהם הרביזיוניסטיים.

הידידים הציוניים של הקולוניאליסטים משעבדי העמים, רוצים „לשחרר" את היהודים הסובייטיים, החופשיים והמאושרים בעולם, מ... הקומוניזם; הם מדברים על „העלאת" יהודי ברית־המועצות לישראל כאילו היו אלה עבדים, המוצגים בשוק למכירה ומצפים ממש לבואם של הסוחרים, תוך התעלמות והעלמה, כי אין יהודי ברה"מ מוכנים לעזוב את מולדתם הסוציאליסטית. ידידיהם של אדנאור וגלובקה, של הניאו־נאצים מבון, מחפשים „אפליית־יהודים" בברית־המועצות דווקא, ונוזפים בחבריהם בתנועה הציונית — בלייבוריסט וציר בית־הנבחרים הבריטי סידניי סילברמן, או אנדרה בלימל, המוקיעים את הדיבורים על אפלייה או אנטישמיות בברה"מ כשקר וכזב. המסיתים הציוניים האנטי־סובייטיים מלאים דאגה לא ליהודי ברה"מ, שאינם זקוקים לה וסולדים הימנה, אלא ל„מלחמה הקרה" של אדוניהם האימפריאליסטיים.

סכנה ממשית נשקפת לבטחונם ולשלומם של הקיבוצים היהודיים מצד מחרחרי מלחמה עולמית חדשה טרמו־גרעינית, מצד כוחות הפאשיזם והגזענות, מצד המיליטאריזם והרוואנשיזם הגרמני. אבל דווקא עם כוחות־שחור אלה מת־ידדים שליטי־ישראל ומנהיגי הציונות ואת שרץ האנטישמיות שבידיהם הם מטהרים. הוגי בן־גוריון וגולדמן, מוכרי הנשק הישראלי לגנראלים הנאציים מבון,

מטהרי המרצחים ההיטלריסטים שהשמידו שליש מבני העם היהודי. מקימי הגיטו והממשל הצבאי באזורים הערביים בישראל — אלה מעיזים בצביעותם ובחוצפתם להרעיש עולמות בסיסמת „הגנת יהודי ברה"מ".

מפלגתנו הקומוניסטית הדפה בהתמדה ובעוז את תעמולת הזדון של המנהיגים הציוניים נגד ברית־המועצות וארצות הסוציאליזם האחרות. גם להבא נתמיד בהפצת האמת על ברית־המועצות וכל ארצות הסוציאליזם. נחדיר בהכרת ההמונים את האמת העמוקה, כי אין לעם ישראל, אין לעם היהודי ידיד ומגן כברית־המועצות, כארצות הסוציאליזם, כתנועה הקומוניסטית העולמית.

פשיטת־הרגל של האידיאולוגיה הציונית, המשבר חשוך־המרפא של המדיניות הציונית קשורים ושלובים בשקיעת האימפריאליזם, בניוון הנוסף וההתפוררות של השיטה הקפיטאליסטית העולמית. האידיאולוגיה העולה בקרב המוני העם היהודי, כבקרב כל העמים, הוא המארכסיזם־לניניזם, הוא הקומוניזם. הפרספקטיבה ההיסטורית של עם ישראל, של העם היהודי, הוא שחרורו הלאומי והסוציאלי המלא בדרך המאבק והנצחון של הסוציאליזם.

כ) האם קיים סוציאליזם בישראל?

ההשפעה הגוברת של רעיונות המארכסיזם־לניניזם וגידול כוח המשיכה של הסוציאליזם והקומוניזם החי, המתפתח ומשגשג בברית־המועצות ובארצות הסוציאליסטיות האחרות, הוליכו את הקאפיטאליזם ועושי־דברם בקרב מעמד־הפועלים אל הנסיון העלוב „להוכיח", כי הקפיטאליזם בן־זמננו חדל להיות קפיטאליזם, או שאופיו השתנה מיסודו; כי בין הקפיטאליזם בן־זמננו לבין הסוציאליזם — המשותף עולה על המפריד. הם מפיצים את תורות־הכזב המשלות בדבר „קפיטאליזם עממי", בדבר „מדינת הרווחה הכללית" וכדומה. האידיאולוגים של ההון המונופוליסטי, הסוציאל־דמוקראטים הימניים ועריקי הקומוניזם הרביזיוניסטיים מתאמצים לטשטש את ריקבונו וניוונו המעמיק של הקפיטאליזם ולהציגו כמשטר הגולש באופן אבולוציוני אל חיק הסוציאליזם.

„תיאוריות" אלו מופצות גם בארצנו, אולם לשימוש פנימי בעיקר. כלפי חוץ, כלפי מעצמות המערב האימפריאליסטיות — וזאת היא האמת לאמיתה! — מציגים שליטי ישראל את ארצנו כגן־עדן לבעלי־ההון, למשקיעים הקפיטא־ליסטיים, ליוזמה החופשית של ההון. שר האוצר אשכול ביטא זאת בנאומו בכנסת ב־25.11.57 באומרו: „המשטר שלנו הוא משטר של הכשרת דרך וסלילת מסילות להון פרטי, אם הוא רק קיים ורוצה לבוא לכאן. זה מגיע להלוואות של 75% מכספי הממשלה לכל איניציאטיבה, ובלבד שתבוא". ונתן בן־נתן, עורכו הכלכלי המנוח של „דבר", הגדיר את ישראל כ„מדינת סעד בשביל משקיעי־הון". זה כאמור כלפי חוץ. אולם כלפי פנים, כלפי מעמד־הפועלים וכלפי עסקני פועלים מחו"ל, הם מציגים את משטר הניצול הקפיטאליסטי בארצנו כ„משטר הסוצי־ליסטי ביותר בעולם" — כדברי פ. לבון בוועידת מפא"י („דבר", 9.4.59). המשמעות האובייקטיבית של הכרזות כאלו היא מצד אחד הונאת הפועלים כאילו אין עוד צורך במאבקם לסוציאליזם „הקיים כבר", ומצד שני המאסת הסוציאליזם בעיניהם, על ידי הכתרת משטר הניצול האכזרי, האבטלה והעוני הקיים למעשה, בשם „סוציאליזם".

את ההנחה השרירותית האנטי־מדעית בדבר זה שמשק ישראל הוא, כביכול, ברובו סוציאליסטי (לדעת המכסימאליסטים), או כי בישראל הוקמו תאים חשובים להגשמת החברה הסוציאליסטית (לדעת המינימאליסטים), „מבססים" האידיאולוגים הבורגניים ומנהיגי מפא"י, מפ"ם ואחדות־העבודה על עובדת קיומו של משק ממלכתי, הסתדרותי וקיבוצי בכלל המשק הישראלי. „מי שבא הנה אינו זקוק לטלסקופ או למיקרוסקופ כדי לראות את הסוציאליזם

שלנו" — קבע ד. בן־גוריון (לפי „דבר") באספת בחירות בחולון בחודש אוקטובר 1959.

אולם, מה זה סוציאליזם? סוציאליזם פירושו — חיסול כל הצורות של דיכוי סוציאלי ולאומי; בעלות חברתית על אמצעי־הייצור העיקריים; ביטול הניצול של אדם בידי אדם; ביטול המעמדות המנצלים. סוציאליזם זהו שלטון פוליטי של מעמד־הפועלים בברית עם כלל העמלים, זהו משטר ללא עשירים ועניים. סימני־היכר אלה של הסוציאליזם אינם בנמצא במציאות הישראלית! דרוש אומץ־לב מפוקפק כדי להציג את החברה והמשק בישראל, המבוססים על התעשרות העשירים והתרוששות העמלים, על קיטוב סוציאלי חריף, על שליטה של הון מונופוליסטי זר ושותפו הקומפראדורי המקומי על ענפי המשק החשובים ביותר, על ניצול סוציאלי ודיכוי לאומי, כ„חברה ומשק סוציאליסטיים ברובם".

לפי „הנחות" אלה של מנהיגי מפא"י והאחרים צריך יהיה להסיק כי החברה והמשק בגרמניה הניאו־נאצית של אדנאור וגלובקה הם „סוציאליסטיים ברובם", כי הרי היקף המשק ברשות המדינה שם — בתעשייה לפחות — עולה על זה שבישראל: מ־25% עד 88% מתפוקת מכרות הפחם השונים; 72% מיציקת אלומיניום; 50% מתפוקת עפרות הברזל; 41% מייצור המכוניות וכו'. הוא הדין לגבי צרפת של דה־גול, בה 97%—95 מתפוקת הגז, הנפט, החשמל ותעשיית האווירונים; 75% ממניות חברות הספנות והתעופה; 40% מתעשיית המכוניות ו־30% מתוצרת הדשנים החימיים נמצאים בבעלות המדינה. (המקורות: Economic Survey of Europe in 1959, U.N., Geneve 1960; Deutsches Wirtschaftinstitut, July 1959.)

ה„אידיאולוגים" האלה בארצנו ובארצות האחרות מתעלמים ומעלימים בזדון, כי בעלות המדינה הקאפיטאליסטית על ענפים כלכליים מסויימים אינה מבטלת את האופי הקאפיטאליסטי של יחסי־הייצור. אמצעי־הייצור אינם נמצאים בידי החברה לטובת החברה: הערך העודף המיוצר ע"י העמלים נשלל מהם כמקודם ובמידה גוברת והולכת ע"י המעמד הקאפיטאליסטי; ומנגנון הדיכוי של המדינה, העומד לשירות ההון הגדול, סוכך על הניצול הקאפיטאליסטי האכזרי, ומוסיף עליו את דלדול העמלים באמצעות משאבת המסים וכו'. „מדיניות הממשלה לא היתה מודרכת ע"י כל אידיאה סוציאליסטית ואף לא אידיאה סוציאלית מחדשת" — פסק בצדק ל. לויטה, ממנהיגי „הקיבוץ המאוחד", במועצתו מסוף אפריל ש"ז.

המשק בבעלות המדינה, הקאפיטאליזם הממלכתי הישראלי, אינו ממלא אף את אותו התפקיד החיובי שהוא ממלא בארצות קולוניאליות לשעבר הניצבות בעמדות של הגנת העצמאות הלאומית ונייטראליות חיובית כהודו או אינדונזיה. משק ישראלי זה כפות ע"י ההון המונופוליסטי הזר, תלוי בו ומשועבד לו. משק זה, בו הושקעו מאות מיליוני ל"י מכספי משלמי המסים, נועד — עם הגיעו לרנטאביליות — למכירה בזיל־הזול לבעלי־הון ולחברות־הון זרות. זוהי הפראקטיקה היומיומית של הממשלה ודוגמאות אינן חסרות: צינור הנפט אילת־חיפה, דשנים וחומרים חימיים, נמלי הארץ, חברת החשמל, ובתור, — מפעלי ים המלח וכו'. הקאפיטאליזם הממלכתי בישראל מעודד, על חשבון משלם המס, את יבוא ההון הזר והשתלטותו על כל ענפי המשק הישראלי; הוא מתערב במידה גדלה והולכת בכלכלה הישראלית לטובת בעלי ההון הגדול מחוץ ומבית. אולם, לו גם הקאפיטאליזם הממלכתי בישראל היה דומה בקוויו היסודיים לזה של הודו או אינדונזיה, הרי גם אז היה ממלא תפקיד מעמדי — לא בשרות מעמד־הפועלים והמוני העם, אלא בשרות הבורגנות הלאומית, בשרות החשת התהליך של ההצבר הקאפיטאליסטי. הלאמה של ענפי כלכלה אלה או אחרים במדינה הקאפיטאליסטית וניהולם לטובת הציבור היא בעלת אופי דמוקראטי, אך לא סוציאליסטי.

השליטה של המדינה והקק"ל על מרבית קרקעות ישראל גם היא משרתת לא את האינטרסים של המוני העם, אלא בראש וראשונה את האינטרסים של ההון הגדול. בהתיישבות העובדת האדמה אינה שייכת לעובדיה ודמי החכירה של אדמות אלה מצטברים לסכומים ניכרים למדי. היו כבר אף מקרים של הפקעת אדמות מקיבוץ או ממושב והעברתן לרשות חברת־הון זו או אחרת. שטחי קרקע עצומים נמסרו כזכיונות לחברות־הנפט, לחברות מעורבות של הון מונופוליסטי זר והון מקומי. שטחי קרקע גדולים ומהמשובחים ביותר נמסרו לחברות־מטעים מונופוליסטיות וחוות חקלאיות קאפיטאליסטיות, וכן למפעלי חרושת קאפיטאליסטיים ולמפעלים שונים לפיתוח מחצבים.

המפעלים הכלכליים והכספיים של „חברת העובדים" וכן ההתיישבות הקיבוצית הקואופרטיבית אינם בשום פנים ואופן „תאים סוציאליסטיים" בישראל. גם כאשר מפעלי ההסתדרות החלו כקואופרטיבים יצרניים, צרכניים ואשראיים הם היוו — לפי הגדרתו של לנין — מפעלים קאפיטאליסטיים קואופרטיביים, גם אז הם לא יכלו לשמש תחליף למאבק המעמדי על מיגור השיטה הקאפיטאליסטית והמרתה בשיטה סוציאליסטית. האופי הקאפיטאליסטי של יחסי־הייצור שריר וקיים גם במפעלי ההסתדרות. אולם, מה שאופייני הוא לאידיאולוגים של מפא"י, אחה"ע ומפ"ם, כי גם כיום, כאשר מפעלי ההסתדרות נהפכו למפעלים קאפיטא־ליסטיים מובהקים תוך גידול משקלו של ההון המונופוליסטי הזר והמקומי במפעלים אלה, הם ממשיכים לזרות חול בעיניים בהציגם את מפעלי ההסתדרות כ„משק פועלים" ואפילו כמשק סוציאליסטי.

כל פועל המועסק ע"י מה שמכונה „מפעלי חברת־העובדים" יודע מנסיונו הוא, כי אין כל הבדל בין מפעלים אלה לבין מפעלים קאפיטאליסטיים אחרים, כי במקרים לא מעטים מפעלי ההסתדרות הם חלוצי השכלול של שיטות הניצול ושיטות האינטנסיביות בעבודה. הדו"חות השנתיים של מפעלי ההסתדרות מגלים את שותפיהם ואדוניהם הישנים והחדשים מחוגי ההון המונופוליסטי האמריקאי ואת דבר הרווחים השמנים שהם מפיקים מהמפעלים. התהליך הקובע, גם לגבי מפעלי ההסתדרות, הוא ירידת משקלו של ההון ההסתדרותי ועליית משקלו של ההון הזר. יותר ויותר נשמטת ותישמט השליטה של „חברת העובדים" על מפעליה.

המציאות המרה של ההתיישבות הקיבוצית אף היא סותרת את התיאוריה האנטי־מארכסיסטית של האידיאולוגים הקיבוציים בדבר זה שהקיבוץ מהווה „אי" של החברה הסוציאליסטית, ללא מנצלים ומנוצלים. אמצעי הייצור של ההתיישבות הקיבוצית שייכים, למעשה, לא לה, אלא לבנקים ולנושים האחרים. לפי חישוביו של הד"ר י. לווה, 95% מאמצעי הייצור האלה אינם שייכים לה. עובדה זאת בלבד משמיטה את הקרקע מתחת ל„הנחה" כאילו הקיבוץ הוא משק סוציאליסטי. ניצול ההתיישבות הקיבוצית ע"י ההון התעשייתי, המסחרי והון הנשך; העובדה שכל חבר קיבוץ נאלץ לעבוד 4 שעות ביום על תשלום ריבית בלבד; ההזדקקות מחוייבת המציאות להעסקת עובדים שכירים — כל אלה סותרים את ההנחה כאילו „מסתדר" הקיבוץ במסגרת המשטר הקאפיטאליסטי בארצנו ללא מנצלים ומנוצלים. זה שהקיבוץ מנוצל באופן קולקטיבי, כגוף מאורגן, אינו משנה את עובדת הניצול של עמלי הקיבוץ, המשתקף, כמובן, בהכנסה ירודה של כל מועסק בו לעומת הכנסתו של עמל שכיר עירוני. „משבר הקיבוץ הוא ביטויו של משבר החברה הישראלית" — קבע ש. רוזן במועצת „הקיבוץ הארצי" בסוף אוקטובר 1960. ובמלים אחרות — ה„אי" הקיבוצי הוא חלק בלתי נפרד מה„יבשה" הקאפיטאליסטית הישראלית הנתונה במשבר. וי. חזן ציין בנאומו, כי „המשק החקלאי כשלעצמו זכאי להתגאות ברווחיותו, אך זו צרה: שודדים ממנו את הרווחים שלו. זה טבעו של המשק הרכושני"... ובכן — „סוציאליזם", או אפילו „קומוניזם" כהגדרתו של בן־גוריון, הכפוף לקאפיטאליזם הישראלי ונשדד על־ידו!

האם יש לעג יותר גדול מזה לאידיאולוגים הרמאים בישראל, הטוענים שקיים כבר „סוציאליזם" בארצנו?!

כחלק מכלל החקלאות הישראלית נמצאת גם ההתיישבות הקיבוצית במשבר חמור, ומאותן הסיבות גופא של שיעבוד ארצנו לאימפריאליזם ולהון המונופוליסטי הזר. ההתיישבות הקיבוצית נתונה בצבת כל הסתירות והפגעים של המשטר הקאפיטאליסטי, בלחץ החדירה המוגברת של ההון המונופוליסטי לחקלאות הישראלית ומגמות הקיצוץ של המשק המעורב והחלפתו במשקים קאפיטאליסטיים מונוקולטוריים. הנתונים הסטאטיסטיים מראים את הירידה ומגמות ההצטמקות של ההתיישבות הקיבוצית. אשר בסוף 1958 היה משקלה בכלל האוכלוסייה 3.9% לעומת 6.5% בסוף שנת 1948 ובכלל האוכלוסייה הכפרית היהודית ירד משקלה באותו פרק זמן מ־51.6% ל־24.2%.

ההתפתחות הקאפיטאליסטית המזורזת בארצנו לפי קווי התלות בהון המונופוליסטי הזר החריפה את המשבר הכלכלי של ההתיישבות הקיבוצית וחשפה את הסתירה בין המציאות לבין האידיאולוגיה הקיבוצית. בין המציאות לבין כזב ה„סוציאליזם בישראל". פתרון הסתירה הזאת והאחרות במציאות הישראלית נעוץ במאבק של מעמד־הפועלים, של ההתיישבות הקיבוצית והמושבית, של כל בני הברית הטבעיים של מעמד־הפועלים לפי הקווים המותווים ע"י מפלגתנו הקומוניסטית. במאבק זה, אשר לו יהיה הנצחון, צפון גם הסיכוי להפיכת מפעלי ההסתדרות וההתיישבות העובדת, על כל צורותיה הקואופרטיביות, לעמדות־כוח של מעמד הפועלים הישראלי במערכותיו המעמדיות, היומיומיות וההיסטוריות.

אין כל ספק בכך, כי מעמד־הפועלים הישראלי, אנשי ההתיישבות העובדת, טובי האינטליגנציה העובדת, עמלי העיר והכפר, יהודים וערבים, רובם ככולם — משאת נפשם הוא הסוציאליזם. אנו בטוחים, כי בתהליך המאבק של המוני העם, ומעמד הפועלים בראשם בהדרכת מפלגתנו הקומוניסטית, תבשיל ותתחשל האחדות של הכוחות הנאבקים, הן נגד פגעי השליטה של ההון המונופוליסטי והן למען תמורות סוציאליסטיות בארצנו. כבכל ארץ קאפיטאליסטית, כן גם בארצנו, ההתפתחות הפנימית, התרחבות המאבק נגד ההון המונופוליסטי המשעבד והמנצל, העמקת והחרפת הסתירות הסוציאליות, תוליך באורח בלתי־נמנע את מעמד־הפועלים ובני בריתו אל המהפכה הסוציאליסטית. עמלי ישראל כעמלי כל הארצות הקאפיטאליסטיות שואבים ויוסיפו לשאוב בייתר־שאת עידוד והשראה במאבקם מההצלחות ומההישגים ההיסטוריים העצומים של עמלי ברית־המועצות וכל ארצות הסוציאליזם, מסולידאריות האחים הנאצלת של עמלי ארצות הסוציאליזם עם מאבקם הצודק של עמלי הארצות הנשלטות עדיין ע"י ההון.

למיפנה במדיניות הישראלית

המסקנה הבלתי־נמנעת מניתוח המציאות הישראלית והכוחות הפעילים בתוכה הוא הצורך במיפנה יסודי במדיניות ובשלטון הישראלי. החדש במצב הוא, כי חוגים ציבוריים שונים במפלגות ובארגונים פוליטיים שונים החלו להכיר בצורך זה.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית — מתוך נאמנות לעם ולמולדת, לעניין הדמוקראטיה ולאינטרסים היומיומיים והיסודיים של מעמד־הפועלים וכלל העמלים, לעניין הנשגב של שלום, אחוות־עמים וסוציאליזם — נאבקה ונאבקת בהתמדה למפנה יסודי במדיניות הישראלית, לחילוץ ארצנו מהסכנות האיומות האורבות לנו בדרך־לא־דרך של המדיניות הבן־גוריונית ההרפתקנית, להעלאת ישראל על דרך חדשה שתוליך את עמנו וארצנו אל עתיד מזהיר ומאושר.

המאבק של מפלגתנו למפנה במדיניות הישראלית, המתחייב מהשלב הנוכחי של התפתחות החברה הישראלית, מיחסי־הכוחות המעמדיים־ציבוריים

בתוכה, מבעיותיה המצריכות פתרון, הוא שלב הכרחי ומוקדם בדרך העפלתם של מעמד־הפועלים וכלל העמלים אל העתיד הסוציאליסטי של ישראל.

מטרתנו היסודית

דרך עמנו אל עתיד מזהיר ומאושר, כמו של העמים כולם, היא הדרך אל הסוציאליזם, אל הקומוניזם. תוכנה העיקרי של תקופתנו הוא המעבר בקנה־מידה כל־עולמי מן הקאפיטאליזם אל הסוציאליזם, מעבר שבו התחילה המהפכה האוקטוברית הסוציאליסטית הגדולה. מאז מהפכת־אוקטובר ועד היום הזה עלו כבר מיליארד בני־אדם, למעלה משליש האנושות, על דרך זו. הוקמה השיטה הסוציאליסטית העולמית, ההולכת ומתעצמת ומשגשגת בלי הרף, לעומת שקיעתה, ניוונה והתפוררותה של השיטה הישנה, הקאפיטאליסטית. הסוציאליזם נושא לעמים שלום ורווחה, הקאפיטאליזם — מלחמה, שיעבוד ומצוקה. עולם הסוציאליזם הוא עולם ללא מלחמות, ללא צבאות ונשק, ללא דיכוי לאומי וניצול מעמדי — זהו עולם של שלום, אחוות־עמים, דמוקראטיה, חופש והתעלות האדם.

הסוציאליזם נועד להנחיל לעמנו ולארצנו משטר חברתי חדש ושונה ביסודו מהמשטר הקאפיטאליסטי הנוכחי הקיים. הסוציאליזם הוא משטר המבטל להלוטין את החלוקה המשפילה של האנשים למנצלים ולמנוצלים, שלפיה רוב העם ובראש וראשונה העם העובד מחוייב לעבוד לטובת קומץ של מנצלים — הוא מבטל את ניצול האדם בידי אדם. בסוציאליזם אמצעי־הייצור העיקריים נמצאים בבעלות החברה כולה והאינטרס הציבורי הופך להיות האינטרס של כל אדם. זהו משטר המבטיח חופש מפחד המלחמה, המבטיח שלום יציב וידידות בין העמים; זהו משטר ללא עשירים ועניים, ללא פגעי אבטלה; משטר המבטיח עלייה מתמדת של רמת־החיים, חופש מפחד משברים כלכליים, התפתחות סוערת של הכוחות היצרניים לטובת החברה העמלה, התפתחות רוחנית כל־צדדית של האדם, שגשוג כל הכשרונות, פרוגרס מדעי ותרבותי בלתי־מוגבל של החברה; משטר המבוסס על השלטון הפוליטי של מעמד־הפועלים בברית עם כלל העמלים ובהדרכת מפלגתו המארכסיסטית־לנינית; משטר בו יבוטל הדיכוי הלאומי וכל צורות האפלייה לפי הלאום, העדה והמין; משטר המודרך על־ידי החוק היסודי של הסוציאליזם, שעיקרו הוא גידול ושיפור מתמיד של הייצור על יסוד טכניקה מעולה, כדי לספק במידה המלאה ביותר את הצרכים החומריים והתרבותיים הגדלים בלי־הרף של כל בני החברה; משטר בו העמל, ולא הרכוש או המוצא, הוא הקובע את עמדתו של האדם בחברה החדשה.

הסוציאליזם הוכיח את יתרונו לעומת הקאפיטאליזם הן בארצות קולוניאליות ופיאודאליות למחצה בעבר הלא־רחוק, כמו סין, או צפון־קוריאה, והן בארצות קאפיטאליסטיות מפותחות לשעבר כמו צ׳כוסלובקיה וגרמניה המזרחית. במידה שהשיטה הסוציאליסטית מתעצמת ומשגשגת והמארכסיזם־לניניזם מוכיח את צידקתו וחיוניותו, באותה המידה מתגבר מסע העלילות הגסות על המשטר הסוציאליסטי, מומרץ מסע האנטי־קומוניזם לזיוף ולסילוף המדיניות והמטרות של המפלגות הקומוניסטיות מצד הריאקציה האימפריאליסטית הבינלאומית ועושי־דברה בהנהגת המפלגות הסוציאל־דמוקראטיות. זהו נסיון נואש להחליש את השפעת הדוגמה המלהיבה של המשטר והחברה הסוציאליסטית, את הכוח המושך של רעיונות הסוציאליזם.

אחד הכזבים של הריאקציה הוא, כאילו המהפכה הסוציאליסטית אינה כורח היסטורי, אינה פרי ההתפתחות הפנימית בכל ארץ, אלא תוצאה מהתערבות חיצונית. בניגוד גמור לכזב זה בדבר „יצוא" של המהפכה הסוציאליסטית, אישר הנסיון ההיסטורי, כי היסוד הכלכלי לכל מהפכה נעוץ בהתחדדות הסתירות האנטאגוניסטיות בתוך כל ארץ קאפיטאליסטית בין כוחות־הייצור ויחסי־הייצור.

סתירה בלתי־מתפשרת זאת היא המולידה ובעקבותיה מתפתחים גורמים המביאים לסיטואציה מהפכנית ולהחרפה קיצונית של המאבק המעמדי עד כדי חיסול השלטון של המעמדות הנצלניים. המארכסיסטים דחו תמיד טאקטיקה הרפתקנית של פוטשיזם, של „קשירת קשר", על־אחת־כמה־וכמה הם דחו ודוחים כל רעיון בדבר כפיית המהפכה מבחוץ על ארץ זו או אחרת. הנסיון ההיסטורי מוכיח, כי רק התמיכה המכרעת של מעמד־הפועלים והמוני העם של אותה ארץ במפלגה המהפכנית, במפלגה המארכסיסטית־לנינית, מאפשרת לה להדריך ולהבטיח את נצחון המהפכה הסוציאליסטית.

אולם, המפלגות הקומוניסטיות, השוללות את „יצוא" המהפכה מבחינה תיאורטית ומעשית, נאבקו ותוספנה להיאבק נמרצות נגד היצוא האימפריאליסטי של קונטר־רבולוציה. את היצוא הזה אין צורך לחפש בנרות, — הוא היה קיים בעבר, הוא קיים בהווה. זכורה האינטרבנציה הצבאית של 14 המדינות הקאפי־טאליסטיות נגד מהפכת־אוקטובר ברוסיה הסובייטית. ורק בשבועות האחרונים היינו עדים ליצוא נפשע של קונטר־רבולוציה מזויינת מארה"ב הגדולה לקובה הקטנה, נגד המהפכה הלאומית־דמוקראטית של עם קובה.

עלילת־השקר של הריאקציה האימפריאליסטית בדבר „יצוא מהפכה" נחוצה לה כדי לטשטש או להצדיק את התערבותה בכל הצורות האפשריות, לרבות התערבות צבאית, בארצות זרות לטובת הריאקציה המקומית ונגד המאבק המהפכני של מעמד־הפועלים והמוני־העם. מעמד־הפועלים, המוני־העם בכל ארץ וארץ, הם אשר קובעים ויקבעו, מהו המשטר הרצוי להם. ההתפתחות של התקופה הנוכחית על מגמותיה הברורות מוכיחה, כי הסוציאליזם הינו ויהיה המשטר הרצוי לעמים.

בניגוד גמור לכזבי הריאקציה האימפריאליסטית, כאילו זקוקות המפלגות הקומוניסטיות למלחמה כדי להבטיח את נצחון הסוציאליזם, הראה הנסיון ההיסטורי, כי האימפריאליסטים הם שפתחו בשתי מלחמות־עולם הרסניות ביותר והם המכינים מלחמה טרמו־גרעינית חדשה במסווה של „הגנה" מפני „סכנת הקומוניזם". „העובדה, כי שתי מלחמות־העולם שהוצתו ע"י האימפריאליסטים, נסתיימו במהפכות סוציאליסטיות, אין משמעותה כלל, כי הנתיב למהפכה סוציאלית עובר בהכרח דרך מלחמת־עולם, בייחוד בתקופתנו, כאשר קיימת שיטה עולמית אדירה של הסוציאליזם" — נאמר ב„גילוי־הדעת". סוציאליזם ומלחמה הם דבר והיפוכו. אין תנועת הפועלים זקוקה למלחמה כדי להבטיח את נצחון הסוציאליזם. להיפך — תנאים של דו־קיום בשלום בין שתי השיטות העולמיות, תנאים של תחרות־שלום בין המדינות בעלות משטרים חברתיים מנוגדים, הם התנאים הנוחים ביותר לפיתוחם של מאבקי השחרור הלאומי והסוציאלי, למאבק על נצחון הסוציאליזם בקנה־מידה עולמי. לא מקרה הוא הדבר שהקומוניסטים רואים במאבק על השלום את תפקידם הראשון במעלה בתקופה זו של מעבר מקאפיטאליזם לסוציאליזם. המלחמה היא בת־לווייה של האימפריאליזם, השלום הוא בן־הלווייה ובן־הברית של הסוציאליזם.

המעבר מקאפיטאליזם לסוציאליזם הוא מעבר מהפכני, הוא מותנה בכינון הדיקטאטורה של הפרולטאריון בצורה זו או אחרת ובתפקיד המדריך של המפלגה המארכסיסטית־לנינית, בין שהמעבר מתחולל בדרך שלווה ובין בדרך בלתי־שלווה. „הצורות והדרכים של התפתחות המהפכה הסוציאליסטית — נאמר ב„גילוי־הדעת" — תהיינה תלויות ביחס הגומלין של הכוחות המעמדיים בארץ זו או אחרת, בכושר ההתארגנות של מעמד־הפועלים והאבאנגארד שלו, במידת ההתנגדותם של המעמדות השליטים. ללא תלות בכך, באלו צורות תיכון הדיקטאטורה של הפרולטאריון, משמעותה תהא תמיד — הרחבת הדמוקראטיה, המעבר מדמוקראטיה פורמאלית, בורגנית, לדמוקראטיה אמיתית, לדמוקראטיה

בשביל העמלים". כל המפלגות המארכסיסטיות־לניניות, כולל מפלגתנו הקומוניסטית הישראלית, מעדיפות להגשים את המהפכה הסוציאליסטית בדרכי שלום.

המטרה הקרובה

בעקבות הניתוח של המציאות הישראלית בשלב הנוכחי של התפתחות החברה הישראלית העלינו פתרונות לבעיות הבוערות של ארצנו והתווינו דרך קונקרטית למפנה יסודי במדיניות ובשלטון הישראלי: ממדיניות של תלות במעצמות האימפריאליסטיות — למדיניות של אי־תלות באימפריאליזם בכל שטחי החיים הממלכתיים והחברתיים ונקיטת עמדה של נייטראליות במדיניות הבינלאומית; ממדיניות של התקשרות ושיתוף־פעולה עם תוכניות המלחמה והתוקפנות של נאט"ו — למדיניות של הגנת השלום ותמיכה בפירוק־נשק כללי ומלא, תמיכה במאבק העמים לחיסול מלא של הקולוניאליזם ובדו־קיום בשלום בין המדינות בעלות משטרים חברתיים מנוגדים; ממדיניות ההתחברות עם שליטי בון הניאו־נאציים — למדיניות של מאבק נגד המיליטאריזם הגרמני ונגד ציודו בנשק גרעיני; ממדיניות „מעמדות של כוח" — למדיניות של הסכם ביחסי ישראל־ערב לטובת הבטחת שלום צודק ויציב בין ישראל לבין הארצות הערביות; ממדיניות של „מלחמה קרה" נגד ברית־המועצות והארצות הסוציאליסטיות האחרות — למדיניות של ידידות ושיתוף־פעולה אתן; משיעבוד ארצנו להון המונופוליסטי הזר הנצלני והטפילי — לחיסול השליטה של ההון הזר, להבטחת העצמאות הכלכלית והבראת המשק הלאומי לטובת המוני העם ופיתוח הארץ; ממדיניות של העשרת העשירים ודלדול העמלים — למדיניות של ריסון רווחי ההון הגדול והיוקר, העלאת שכר־העבודה ורמת החיים הכללית של העמלים והמוני העם; מממשל צבאי מדכא ומנשל — להבטחת שוויון־זכויות מלא לאוכלוסייה הערבית; ממדיניות של ריאקציה — למדיניות של דמוקראטיה בכל שטחי החיים הממלכתיים והחברתיים, של חופש וקידמה.

נקודת־המוצא של מפלגתנו הקומוניסטית בהתוויית תוכנית המאבק בשלב הנוכחי למעמד־הפועלים והמוני העם הרחבים היא המסקנה החשובה אליה הגענו במהלך ניתוחנו הכולל, כי האוייב הראשי הוא האימפריאליזם, המשעבד את ארצנו ומסכן את בטחונה; הוא ההון המונופוליסטי הזר החמסני, המנצל, המרושש והמונע את התפתחות משקנו הלאומי לקראת עצמאות כלכלית. הבורגנות המקומית הגדולה הקומפראדורית היא השותף והסוכן של המונופולים הזרים בתוך החברה הישראלית. החוגים המיליטאריסטיים השליטים הם משרתי האימפריאליזם, ההון הזר ושותפיו המקומיים. צירוף זה של כוחות פוגע קשות באינטרסים הלאומיים של ישראל, באינטרסים הכלכליים־חברתיים החיוניים של מעמד־הפועלים, ההתיישבות העובדת, האינטליגנציה העובדת ואנשי־הרוח, בעלי־המלאכה, היצרנים הזעירים והבינוניים של העיר והכפר, הבורגנות הלאומית, האוכלוסייה הערבית, באינטרסים של מרבית העם.

למען חזית לאומית־דמוקראטית

החדש במצב העניינים בארצנו הוא בזה, שבד בבד עם החרפת הסתירה המעמדית העיקרית של המשטר הקאפיטאליסטי — הסתירה בין העבודה וההון — מעמיקה, כסתירה המכרעת בשלב הנוכחי, הסתירה בין שליטת הון המונופולים הזרים ושותפיו לבין כל נפגעי הון זה. המציאות האובייקטיבית בשלב הנוכחי מחייבת את המאבק המוגבר ואת הליכוד של כל נפגעי ההון המונופוליסטי, מחייבת חזית פועלים מאוחדת כיסוד איתן לליכוד רחב זה. הולכים ונוצרים תנאים נוחים יותר לליכוד כל הכוחות האלה. מכיוון שמול תהליך השיעבוד של ישראל לאימפריאליזם וההשתלטות של ההון המונופוליסטי הזר מתחולל תהליך

אחר, מנוגד לראשון, המתבטא בצמיחת רוח ההתנגדות והמאבק של המוני העם להגנת הלחם והחופש, לשמירת השלום, מאבק שיגבר וילך ויבודד יותר ויותר את עושי דבר ההון המונופוליסטי הזר בארצנו.

הכוחות הבאים בחשבון למאבק זה מייצגים את הרוב המכריע של האומה ; האינטרסים שלמענם הם לוחמים חופפים את האינטרסים הלאומיים של ישראל. לכן תהא חזית הליכוד של כוחות אלה באופיה חזית לאומית. הדרישות המוצגות בפרוגראמה שלנו בהתאם לאינטרסים של מעמד־הפועלים והמוני העם הן דמוקראטיות. לכן תהא חזית הליכוד הלאומי במהותה דמוקראטית. המטרה היא, לכן, לעודד את הקמתה של חזית לאומית דמוקראטית נגד התלות באימפריאליזם, נגד התלות בהון המונופוליסטי הזר, נגד השלטון של עושי־דברם.

הדרישות המוצגות בתוכניתנו והצעדים המוצעים על ידינו לעת הזאת אינם נושאים אופי סוציאליסטי, אלא לאומי־דמוקראטי כללי. הם אינם מחסלים את ניצול האדם בידי אדם, אולם הם מבטיחים דמוקראטיה רחבה, המגינה על האינטרסים של העם, ומבטיחה שילוב המאבק בעד העצמאות הפוליטית והעצמאות הכלכלית כאחד. מחובתה של מפלגתנו להסביר ולהחדיר לתודעתם של פועלי ישראל, כי „במרכז תקופתנו עומד מעמד הפועלים הבינלאומי ויציר־כפיו העיקרי — השיטה העולמית של הסוציאליזם. הם הם הערובה לנצחון במאבק לשלום, לדמוקראטיה, לשחרור לאומי, לסוציאליזם ולפרוגרס האנושות". דבר זה מטיל על מעמד־הפועלים הישראלי אחריות גדולה וחובה גדולה לתפוס את מקומו המדריך, ההגמוני, במאבק הלאומי־דמוקראטי על ישראל עצמאית, דמוקראטית, שוחרת שלום וקידמה סוציאלית.

מפלגתנו הקומוניסטית רואה במאבק בעד הדמוקראטיזציה של החיים הכלכליים והחברתיים, של כל הארגונים והמוסדות המינהליים, הפוליטיים והתרבותיים מטרה חשובה ביותר. הקומוניסטים בעולם כולו, כולל הקומוניסטים הישראליים, רואים את המאבק לדמוקראטיה כחלק בלתי־נפרד של המאבק לסוציאליזם. המאבק והצלחות המאבק של החזית הלאומית־דמוקראטית, בהדרכת מעמד־הפועלים והמפלגה הקומוניסטית, נגד שליטת האימפריאליזם, נגד ההון המונופוליסטי הזר ועושי־דברו בממשלת ישראל, יעלו את ההכרה הפוליטית של כוחות החזית ויוליכו אותם להבנת המשימות של המהפכה הסוציאליסטית והכרחיות הגשמתה. הבנה זאת והכרת ההכרחיות בתמורות סוציאליסטיות מהפכניות הן תנאי הכרחי להתקדמות מן המאבק הלאומי־דמוקראטי אל המאבק על הסוציאליזם.

כדי להשיג אחדות דמוקראטית רחבה ולהבטיח את נצחון המאבק על מיפנה יסודי במדיניות ובשלטון הישראלי הכרחי להבטיח את אחדות הפעולה של מעמד־הפועלים. תנועת פועלים חזקה ומלוכדת היא הערובה הראשונה והראשית להשגת האחדות הרחבה של הכוחות העממיים. שנית — יש לקבוע מצע נכון כבסיס לשיתוף־פעולה עם כל שכבות־העם נפגעי ההון המונופוליסטי, או עם כל שכבה לחוד. שלישית — יש לנהל טאקטיקה נבונה של נכונות לפשרות, הדרושות לקידום המטרה ושאין בהן ויתור על עקרונות. עלינו להיות נכונים לפשרות כאלה, אשר מסייעות להשיג הישג קונקרטי, אם כי חלקי, ובכך הן מקרבות אותנו אל המטרה ומעלות את רמת־ההכרה של העמלים ואת כושרם הקרבי. ורביעית — במסגרת כל שיתוף־פעולה וכל חזית עם כוחות אחרים חייבת המפלגה לשמור על עצמאותה, להימנע מצד אחד מהתבטלות ולהיזהר מצד שני מפני התנשאות. הצלחת ההסברה והתעמולה למען האחדות תהיה תלויה בהצלחת הארגון של פעילות המונית מהפכנית, ואהדדי.

נגד הפלגנות והאנטי־קומוניזם !

הפילוג בשורות מעמד־הפועלים הישראלי מוסיף להיות המכשול העיקרי בדרך להשגת מטרותיו, בדרך הליכוד של שכבות־העם הנפגעות ממדיניות ההון המונופוליסטי והשלטון הבן־גוריוני. בפילוג זה מעוניין מעמד בעלי ההון הגדול הזר והמקומי, הממשלה, המנהיגים הימניים של מפלגות הפועלים הרפורמיסטיות, השליטים הן בממשלה והן בהסתדרות. בחיסול הפילוג הזה מעוניין מעמד־הפועלים, כלל העמלים, כל שכבות העם המנוצלות והנפגעות מהמשטר הקיים בארצנו. בלב ונפש שואפת ונאבקת לחיסול הפילוג מפלגתנו הקומוניסטית, אשר לה אין אינטרסים אחרים זולת האינטרסים של מעמד־הפועלים.

אנו יודעים היטב, כי אוייב האחדות של מעמד־הפועלים — ההון הגדול ועושי־דברו בממשלה ובהסתדרות — הוא אוייב עשיר, מאורגן, מנוסה ומסוכן: ברשותו גם אמצעי דיכוי, גם אמצעי שיחוד, גם אמצעי השפעה אידיאולוגית — בית־הספר, בית־הכנסת, ההדרכה הפוליטית בצבא ובגדנ״ע, העתונות, הרדיו, הקולנוע וכו׳; לטובתו פועל גם כוח ההרגל והמסורת של החברה הנצלנית. בניגוד לכל אלה יכול וחייב מעמד־הפועלים לחשל את אחדותו הלוחמת.

לעניין האחדות קיים יסוד אובייקטיבי איתן והוא — אחדות האינטרסים המעמדיים. הכרח אובייקטיבי זה באחדות עדיף על מניעי הפילוג. אחדות־הפעולה אינה עומדת בשום סתירה לוויכוח הרעיוני הפנימי בתוך מעמד הפועלים. להנחה זאת ניתן באחרונה אישור מעשי בשביתת־האזהרה של ה־23 בינואר ש״ז נגד העלאת המסים והיוקר ובעד העלאת שכר העבודה, שהקיפה המוני פועלים מכל ההשקפות והזרמים — החל בקומוניסטים וגמור בחברי „הסתדרות העובדים הלאומית״. הוכח, כי המאבק המעמדי המחריף מעמיד יום־יום את הפועלים וכלל העמלים לפני תפקידים משותפים ולפני ההכרח לפותרם בכוחות משותפים. אולם, כשם ששביתת־האזהרה של ה־23 בינואר „לא נפלה מן השמים״, אלא קדמה לה פעילות מודעת של קומוניסטים ופועלים בעלי־הכרה אחרים, כן גם — ובייתר־שאת — אחדות־הפעולה המתמדת והשיטתית של מעמד הפועלים לא תקום באופן אוטומאטי; היא דורשת ותוסיף לדרוש מאמצים גדולים — הסברתיים, תעמולתיים, ארגוניים — מצד הקומוניסטים וכל הפועלים בעלי ההכרה המעמדית. נסיון התנועה הקומוניסטית העולמית ונסיון מפלגתנו־אנו מראה, כי אחדות־הפעולה מלמטה, בתוך־תוכו של מעמד הפועלים, נתונה יותר ויותר למימוש וגדולים סיכויי הצלחתה למרות ההסתה האנטי־קומוניסטית. כל הצלחה ממשית, מלאה או חלקית, של ציבור פועלים מסויים, במאבקו על זכויותיו ושכר־עבודתו, מחזקת את הכרתו, שהוא יכול להשיג את דרישותיו רק בדרך אחדות־המאבק, רק בדרך הדיפת התקפת הפלגנים המופיעים בדגל האנטי־קומוניזם.

המאבק לאחדות־פעולה מלמעלה, בין מפלגתנו ומפלגות־פועלים אחרות, נתקל בקשיים עצומים, הנובעים מכמה סיבות. אחת הסיבות היא בזה, שמפא״י, אחה״ע ומפ״ם — הן מפלגות השלטון בארצנו. גם מפלגות הפועלים הבלתי־והאנטי־סוציאליסטיות, כמו „העובד הציוני״ ומפלגות הפועלים הדתיות, הפועל־המזרחי ופועלי אגודת־ישראל, גם הן מפלגות־השלטון. כלומר — מנהיגי כל המפלגות הללו יחד, ומנהיגי מפא״י בראשם, נושאים באחריות למדיניות האנטי־לאומית והאנטי־עממית בארצנו בשירות האימפריאליזם, בשירות ההון המונו־פוליסטי הזר והמקומי. היות ומדיניותם זו נוגדת את בטחון ישראל, את כבוד ישראל, את האינטרסים הלאומיים של העם — הרי נזקקים המנהיגים של מפלגות־שלטון אלה לתמרוני הסחה לגבי דעת הקהל בדרך ההסתה האנטי־קומוניסטית והאנטי־סובייטית. האנטי־קומוניזם — מטרתו להקים חייץ בין מעמד הפועלים והמוני העם לבין הסוציאליזם, לבין מפלגתנו הקומוניסטית, העומדת

בראש המאבק לאחדות־פעולה של מעמד־הפועלים, לאחדות־פעולה קומוניסטית־סוציאליסטית, לליכוד חזית לאומית־דמוקראטית. האנטי־קומוניזם גם הוא תמורה בעד הדולארים מוואשינגטון והמארקים מבון. עובדה היא, שלפני ובמשך התקופה הקצרה של „אי־הזדהות" יחסית במדיניות הממשלה, קיים היה שיתוף־פעולה מלמעלה ומלמטה במסגרת הליגה לידידות ישראל־סס"ר בין כל מפלגות־ההסתדרות — החל בקומוניסטים וגמור במפא"י וב„עובד הציוני". צמידותם של מנהיגים שליטים אלה לכוחות התוקפניים הקיצוניים בנאט"ו היא המניע העיקרי לאנטי־קומוניזם שלהם ולשיטנתם האנטי־סובייטית.

נוסף לזה — הסיעה הקובעת במפא"י מונהגת ע"י אנשים, ובן־גוריון בראשם, הניצבים בגלוי בעמדות האימפריאליזם, מגינים על השיטה הקאפי־טאליסטית, מזלזלים בזכויות הפועלים ובצרכיהם, מתייחסים להסתדרות — הארגון הגדול של העם העובד — כאל „ארגון חלקי", אשר דינו הוא להיות כפוף לממשלה; שנאתם לקומוניזם ופחדם מפני ההשפעה העולה של הסוציאליזם הוליכו אותם מכניעה לכניעה בפני הכוחות הריאקציוניים — הבינלאומיים והמקומיים, להסתלקות מעקרון מלחמת־המעמדות ואף מסיסמאות סוציאליסטיות רפורמיסטיות. קבוצה בן־גוריונית מנהיגה זו העמידה את עצמה, לאמיתו של דבר, אל מחוץ למחנה הפועלים.

הכוחות הקובעים בהנהגת אחה"ע ובאופן מיוחד בהנהגת מפ"ם עומדים בהתחרות מתמדת עם חוגי בן־גוריון בחזית האנטי־קומוניזם. בדגל האנטי־קומוניזם מנסים הכוחות הקובעים בהנהגת אחה"ע לטשטש את העובדה, שמבחינה רעיונית ופוליטית הם נהיו לפלג של מפא"י, עם הסתייגויות מסויימות בעלות אופי טאקטי בלבד. בדגל האנטי־קומוניזם מנסים הכוחות הקובעים בהנהגת מפ"ם לטשטש את המפנה היסודי ימינה שהם חוללו במפלגתם בלחץ התקפת ההון הזר, הבורגנות הישראלית וממשלת בן־גוריון על זכויותיו, חרויותיו ורמת־חייו של העם העובד וכן בלחץ טעמים „משקיים"... החריצות המיוחדת של מנהיגי מפ"ם אלה במלאכת ההסתה נגד מפלגתנו הקומוניסטית — בדגל הלאומנות הנאצרית האנטי־קומוניסטית בקרב האוכלוסייה הערבית ובדגל הלאומנות הציונית האנטי־ערבית בקרב האוכלוסייה היהודית — נועדה להסיח את דעת העמלים מהסתאבותם המחרידה בממשלת בן־גוריון ובשירותה, מכניעתם העבדותית חסרת־המצפון וחסרת־הכבוד לתכתיביו של הרודן, ממעילתם באמון בוחריהם ומהתנכרותם למצעם ערב־הבחירות.

סיכויי דו־הקיום בשלום, סיכויי העדיפות העולה של כוחות השלום והסוציאליזם על פני כוחות המלחמה והאימפריאליזם מגבירים גם את סיכויי קידום האחדות בתנועת הפועלים. סיכויים אלה ילכו וישתפרו גם בארצנו לאור ההתנגדות הגוברת במפא"י, מפ"ם ואחה"ע למדיניות בן־גוריון וחבורתו המילי־טאריסטית במדים ובלא מדים. צריך להיות ברור, כי הרוב המכריע במפלגות־הפועלים בישראל הינו שוחר שלום, דמוקראטיה וקידמה סוציאלית. אנחנו רואים בעמלים המאורגנים או התומכים במפלגות אחרות את אחינו למעמד וחובתנו היא לעזור להם במאבקם — מאבקנו. אין אנו מזהים את העמלים עם המנהיגים הרפורמיסטיים והאופורטוניסטיים של מפא"י, אחה"ע ומפ"ם, ועל אחת כמה וכמה לא עם המנהיגים הבוגדניים מסוגו של בן־גוריון. קיים ניגוד אובייק־טיבי בין האינטרסים של העמלים לבין המדיניות המעשית וההלכה האופורטוניסטית של הנהגות אותן המפלגות.

המאבק של מפלגתנו הקומוניסטית, המיוסדת על תורת המארכסיזם־לניניזם, נגד הרפורמיזם והאופורטוניזם הימני הישראלי, נגד אידיאולוגיה זרה ומסוכנת זו לאינטרסים החיוניים של מעמד הפועלים, לא זו בלבד שאינו סותר את מאבקנו לאחדות־פעולה של מעמד הפועלים, אלא אף מתיישב אתו ומסייע לו. המטרה של אחדות־הפעולה היא לחזק את מעמד הפועלים ולהבטיח את

נצחונו. בעוד האידיאולוגיה של הרפורמיזם והאופורטוניזם מחלישה את כוח התנופה המהפכנית של מעמד־הפועלים ומשבשת את דרכו אל הנצחון על העבדות הקאפיטאליסטית. חילוקי־הדעות הרעיוניים הקיימים בינינו לבין מפא״י, אחה״ע ומפ״ם, אינם צריכים להפריע לאחדות־פעולה בשאלות הבשלות והמוסכמות על תנועת הפועלים בארצנו, כמו למשל בשאלת הגנת הדמוקראטיה והדיפת סכנת הדיקטאטורה האישית, המאבק למען השלום, ההגנה על עצמאות ההסתדרות וסמכויותיה האיגודיות־מקצועיות, המאבק נגד ההתקפה על רמת־החיים של העמלים, נגד נטל המסים והיוקר, המאבק לביטול הממשל הצבאי וכו׳. חילופי־דעות וויכוח אידיאולוגי ענייני יוליכו להתגברות על אי־האמון ההדדי ויסללו מסילות לקירוב רעיוני, לאחדות מלאה סוציאליסטית־קומוניסטית.

ידנו מושטת לשיתוף־פעולה

מפלגתנו הקומוניסטית מושיטה יד לשיתוף־פעולה עם כל מפלגות־הפועלים בארץ על יסוד מוסכם שנקודת־המוצא שלו: הגנת הדמוקראטיה, הגנת האינטרסים של מעמד־הפועלים וכלל עמלי העיר והכפר, הגנת העצמאות הלאומית, תמיכה בעניין השלום. מפלגתנו מחייבת שיתוף־פעולה לא רק עם מפלגות־הפועלים האחרות, אלא גם עם השכבות העממיות של הזעיר־בורגנות והבורגנות הלאומית, למרות הניגודים המעמדיים הקיימים עמהן ומבלי לוותר על המאבק המעמדי במסגרת החזית הלאומית־דמוקראטית.

מאבקנו לאחדות אינו „תמרון" ואינו „טאקטיקה", כפי שטוענים הפלגנים. מאז „המניפסט הקומוניסטי" של מארכס ואנגלס ועד היום נאבקו ונאבקים הקומוניסטים לאחדות מעמד־הפועלים בקנה־מידה בינלאומי ולאומי. כיוון שהאחדות תואמת את האינטרסים העליונים של תנועת־הפועלים. של מפלגות הפועלים, שהן כאלה לא לפי השם בלבד.

אנו קוראים לאחדות־פעולה לוחמת לטווח קצר ולטווח ארוך הן למען חיזוק המאבק ללחם ולשלום, לעצמאות ודמוקראטיה, לקידמה סוציאלית ואחווה יהודית־ערבית, והן למען מאבק משותף בעד נצחון הסוציאליזם בארצנו. הנסיון של ארצות הדמוקראטיה העממית באירופה ובאסיה הוכיח את רצינות וכנות העמדה של הקומוניסטים לגבי שותפיהם ובני־בריתם למאבק על הסוציאליזם — לפני הנצחון, לאחריו ובתהליך הבנייה הסוציאליסטית. מופרכת היא הטענה של מנהיגי מפא״י, אחה״ע ומפ״ם כאילו אינם קיימים יסודות משותפים בין מפלגותיהם לבין מפלגתנו. אם לבדוק את הפרוגראמות ומצעי־הבחירות של מפלגות אלו יימצאו גם יסודות משותפים לשיתוף־פעולה סוציאליסטי־קומוניסטי — בצידם, כמובן, גם יסודות מנוגדים. השאלה היא רק, המוכנות מפלגות אלו להתייחס ברצינות ליסודות המשותפים האלה בפרוגראמות ובמצעי־הבחירות שלהן, כי הרי לא על המפריד, אלא על המאחד צריכה ויכולה להתבסס אחדות־פעולה! כן מופרכת היא הטענה כאילו רוצה מפלגתנו „להכתיב" לאחרים את רצונה. האמת היא, כי מפלגתנו מגלה תמיד נכונות ורצון כן לפעול יחד עם האחרים על יסוד מוסכם לקידום אינטרס האחדות. העניין הכללי של מעמד־הפועלים, והוא בלבד, עומד לנגד עיני מפלגתנו. על כך יעיד הנוהג שלנו לתמוך בשעת בחירות, ואף באורח חד־צדדי, במפלגת־פועלים זו או אחרת, בהתאם לנסיבות, כאשר זאת תובע האינטרס המעמדי הכללי נגד חזית הריאקציה. אחד הנימוקים ה„כבדים" אשר מפ״ם, למשל, מעמידה נגד מאבקנו לשיתוף־פעולה איתה, הוא — שלילתנו את הציונות. אולם עמדותיהן המנוגדות של מפ״ם ומק״י ביחס לציונות הרי אינן מונעות במציאות משתי המפלגות לנקוט עמדות זהות או דומות לגבי שורה של בעיות חיוניות של העם והמעמד. מה גם ששלילת הציונות להעשה היא כיום באופנה בקרב חוגים ציוניים רחבים ביותר...

הסירוב של הנהגת מפ"ם לפעול במשותף עם מק"י בעניינים המשותפים והמוסכמים — משמעותו חבלה בעניינים אלה והוכחה לגישה בלתי־רצינית ובלתי־אחראית כלפיהם. והרי שיתוף־פעולה בין מפלגות נפרדות מניח מראש קיומם של חילוקי־דעות אידיאולוגיים! האמת היא, שתירוצים וטענות אלה ואחרות המוטחים נגד מפלגתנו, מטרתם היא אחת ויחידה: להוליך שולל את העמלים ולחפות על הפלגנות המחבלת של בעלי הטענות האלה.

המרירות של חברי מפלגתנו נוכח מלאכת הפילוג, בדגל האנטי־קומוניזם, של מנהיגים ועסקנים מקרב מפלגות־הפועלים האחרות היא מובנת ומוצדקת בהחלט. אולם אסור שתהא גורם לזיהוי העמלים עם מנהיגים ועסקנים אלה, ל„זריקת" כולם לשק אחד. צריך להיות ברור, והנסיון מעיד על כך, כי אחדות־הפעולה אינה מושגת ע"י מו"מ בחדרי־חדרים, אלא במאבק פעיל נגד המעבידים, נגד הריאקציה השלטת, תוך התחברות והתמזגות עם העמלים מצד אחד והוקעת הפלגנים — עושי דבר המנצלים — מצד שני.

חשיבות מכרעת להצלחת העניין הגדול של אחדות מעמד־הפועלים והחזית הלאומית־הדמוקראטית נודעת לחיזוק כוחה של מפלגתנו הקומוניסטית, הגברת פעילותנו היומיומית בקרב העמלים ברוח של אחדות מהפכנית. על יסוד מדיניות מפלגתנו, הרחבת והעמקת הקשרים של חברי מפלגתנו ואוהדיה עם ההמונים — בזאת הערובה לחיזוק כוח מפלגתנו וקידום עניין אחדות העמלים גם יחד.

לחיזוק כוח מפלגתנו וייצוגה בכנסת ה־5

המשבר העמוק של המדיניות והשלטון הבן־גוריוני לא ניתן לפתרון במסגרת הכנסת ה־4 שנבחרה בנובמבר 1959. ההתעוררות הדמוקראטית הגדולה שהתחוללה בעם בעקבות הגילויים המרעישים של ה„פרשה" ו„עיסקי־הביש" מנעה את האפשרות של „הטלאת" המשבר הממשלתי בדרך המסורתית של קנוניות בין מפלגות־השלטון. הבחירות לכנסת ה־5, אשר תתקיימנה ב־15 באוגוסט ש.ז., תכליתן היא לתת ביטוי נאמן להתעוררות הדמוקראטית ברחבי העם ולממש את רצונו לא רק בהרחקת הדיקטאטורה האישית־צבאית של בן־גוריון, אלא גם בביטול מדיניותו, בהבטחת אותם עיקרים בהם התבקש, והם: שמירת הדמוקראטיה, שמירת השלום, שמירת הזכויות של העם העובד.

המשבר של המדיניות והשלטון הבן־גוריוני משתקף בראש וראשונה כמשבר של מפא"י, של הכוח הקובע בכל הממשלות שקמו במדינת ישראל עד היום הזה. אולם יחד עם זאת גם כמשבר של כל המפלגות שהשתתפו בקואליציות בן־גוריון ונשאו וממשיכות לשאת באחריות מלאה למדיניותו הרת־האסונות לישראל. יתירה מזו — המשבר העמוק של הממשל הבן־גוריוני, אשר במרכזו שלוש מפלגות הפועלים — מפא"י, מפ"ם ואחה"ע — הוא גם המשבר של הרפורמיזם, של האופורטוניזם הימני בתנועת הפועלים הישראלית, הנובע מהסתירה העמוקה בין מדיניות המנהיגים של אותן המפלגות לבין האינטרסים של העמלים, לבין שאיפות השלום, החופש והקידמה של מעמד הפועלים, של העם העובד כולו.

ההיערכות של המפלגות הפוליטיות, של המפלגות הממשלתיות ושל מפלגות האופוזיציה מימין, לקראת הבחירות לכנסת ה־5, נעשית בתנאים אחרים ושונים מן התנאים בהם נערכו הבחירות לכנסת ה־4. השוני הוא בכך, שההמונים רכשו נסיון פוליטי מסויים בחודשים האחרונים, כי הם נעשו עירניים יותר כלפי המדיניות הרשמית. מפלגות הקואליציה הבן־גוריונית במיוחד מחפשות דרכים איך לטשטש עקבות מתקופת ההיערכות לבחירות הקודמות לפני פחות משנתיים, כאשר הן הבטיחו „הרים וגבעות" לבוחריהן

ועשו הבטחותיהן פלסתר למחרת הבחירות. כאשר מכל מצעיהן הדמוקראטיים, החלוציים, הפועליים, הפרוגרסיביים והליבראליים נשאר רק המצע של בן־גוריון ונושאי־כליו המיליטאריסטיים. קשה היא הפעם, יותר מאי־פעם, ההיערכות של המפלגות האלה לבחירות, כיוון שהן מתחילות להגיע להבנה, כי יש גבול גם למלאכת המעילה המסורתית באמון הבוחרים.

משבר מפא״י

מפא״י — מפלגת השלטון הראשית — נמצאת במשבר קשה. קרע עמוק חוצה אותה לאורך ולרוחב. מפא״י הולכת אל הבחירות מפולגת ומסוכסכת מבפנים. בחומתה המעורערת ניבעו פירצות ובקיעים עמוקים. חישוקי הברזל אשר בן־גוריון ונושאי־כליו המיליטאריסטיים התקינו במהירות ובשיטות רודניות לבית־מפא״י, אינם יכולים ולא יוכלו לעמוד לאורך ימים בפני לחץ ההתגודדות הפנימית, בפני חלודת ההסתאבות של הרודנות הבן־גוריונית.

ה„טיהור״ שהוחל בו במפא״י ע״י קבוצת בן־גוריון אינו מסוגל לטהר בתוכה את האווירה הציבורית־פוליטית הדחוסה ולהביא מרפא למשברה. הדחת פ. לבון מתפקידו בהסתדרות ומחיקתו מרשימת המועמדים לכנסת ה־5, פיטורי נ. יהלום מתפקיד מרכז המחלקה הערבית של ההסתדרות והמזימות להדחתם של עסקנים אחרים, שאינם לרצון הרודן וקציניו במדים־ובלא־מדים, אך יעמיקו את המשבר של מפא״י. התוכן של משבר מפא״י הוא כזה שאין לפותרו באמצעים אדמיניסטראטיביים.

האופייני למשבר של מפא״י — ובכך משקלו ועומקו הספציפי — שהסתירות המעמיקות בין מדיניות הנהגתה בשירות האימפריאליזם וההון הגדול לבין האינטרסים של מעמד הפועלים, ההתיישבות העובדת ושכבות־הביניים של העם — שסתירות אלו פרצו פנימה וערערו את השורות אף של הנהגת מפא״י. הכוחות הבן־גוריוניים בהנהגת מפא״י, קבוצת פרס־דיין־אלמוגי, נושאת דגל המיליטאריזם והריאקציה, אשר כביטויו של מ. שרת „לא הכבוד והצדק, כי אם הפחד והחשבון״ משמשים נר לרגליה, נמצאה מותקפת ע״י אותם הכוחות במפא״י, אשר לא יכלו להתעלם לחלוטין מהחרפת הסתירות בין מדיניות מפא״י לבין האינטרסים והלכי־הרוח של המוני העם.

אחד מקווי־הפירוד הרציניים במפא״י עובר בשטח היחסים בין ההסתדרות ובין הממשלה. בן־גוריון ואנשיו חותרים בגלוי ובהתאמה גמורה לרצון ולאינטרסים של ההון הגדול לכוף את ההסתדרות כליל למרות המדיניות האנטי־פועלית והאנטי־עממית של הממשלה. במלים אחרות — בן־גוריון ונושאי־כליו המיליטאריסטיים חותרים לחסל כליל את עצמאות ההסתדרות, את סמכויותיה האיגודיות־מקצועיות, לבטל למעשה את זכות וחופש השביתה ולכונן במקומם בוררות־חובה ממשלתית, להפוך את ההסתדרות למכשיר צייתני של הממשלה וההון הגדול נגד האינטרסים של העם העובד. „ג׳רוזאלם־פוסט״, זה הבטאון בשפה האנגלית של פרס־דיין, לא נרתע אף מלכתוב באחד ממאמריו, כי סופה של ההסתדרות יהיה כסופו של הפלמ״ח, כלומר — חיסול.

לעומת מגמות חסלניות קיצוניות אלה קמו כוחות אחרים במפא״י, וּפ. לבון בראשם, להגן על סמכות ההסתדרות במערכת העניינים שבין ההון והעבודה, להתנגד להתערבות הממשלה במערכת היחסים האלה ולזילזולה הקיצוני בדעת הנהגת ההסתדרות בשאלות השכר, תוספת־היוקר, מסים והיטלים וכדומה. אומנם — פ. לבון עצמו ולא מעטים מתומכיו במפא״י נענו במשך שנים לתכתיב של הממשלה וההון הגדול כלפי ההסתדרות וסייעו לא במעט למדיניות העשרת העשירים ודלדול העמלים. אולם לנוכח החרפת הניגודים

המעמדיים הכלכליים והעמקת מורת־הרוח של העמלים ממדיניות זו, לא יכלו פ. לבון ותומכיו להתעלם מכך. לא יכלו מנהיגי מפא״י שהיו מופקדים על ההסתדרות לשמור על השפעתם בקרב המוני חברי ההסתדרות מבלי להביא לידי ביטוי כלשהו את אכזבתו של העם העובד ממדיניות הממשלה ואת התנגדותו לה. זהו ציר אחד של המחלוקת במפא״י.

קוו־פירוד אחר במפא״י עובר בשטח מדיניות־החוץ, בשאלת האוריינטאציה של מדיניות־החוץ הישראלית. המדובר הוא לא בקוו־פירוד עקרוני בין שתי אוריינטאציות יסודיות, אלא בין שתי אוריינטאציות במסגרת התלות במערב האימפריאליסטי: עם קיצוני נאט״ו או עם „מתוני״ נאט״ו; העתקת המשענת של המדיניות הישראלית לצד שליטי־בון הניאו־נאציים, לצד האולטרא־קולוניאליזם הצרפתי או הסתגלות מתמדת למהלכי המדיניות האמריקאית; מדיניות־חוץ כפונקציה של „רכש צבאי״ בכפיפות למשרד הבטחון, או כפונקציה של מדיניות כוללת יותר בכפיפות לממשלה; מדיניות־חוץ הנשענת על הרפתקנות מלחמתית, על קו של „הכרעה צבאית״ של הסכסוך הישראלי־ערבי, או מדיניות־חוץ פחות מיליטאריסטית, פחות קיצונית לגבי הארצות הערביות, תואמת יותר גם את המטרות של המדיניות האמריקאית כלפי הארצות הערביות בזמן האחרון.

ולבסוף — הניגוד הסמוי יותר מהעין בין אלה הרוצים לשמור על הערכים המעמדיים־פועליים של מפא״י לפי תפיסתה של הסוציאל־דמוקראטיה הימנית, הרפורמיסטית, לבין החסלנים הקיצוניים מסוגם של מ. דיין וש. פרס, שהתנערו מכל הערכים האלה ומתייחסים בזלזול למושגים ה„חלוציים״ של ותיקים וצעירים במפא״י — בהתיישבות העובדת ובעיר. מאז הופעת ה„פרשה״ וגילויי „עסקי־הביש״ על הבמה הציבורית נתגלה גם הניגוד החריף בין חסידי הפולחן האישי והסמכות הדיקטאטורית של בן־גוריון בתוך מפא״י ובמדינה, הנשענת על כת „הקצינים הבכירים״, לבין המצדדים בנוהג דמוקראטי יותר בפנים מפא״י ובמדינה. אין להוציא, כמובן, מכלל חשבון, שמחוץ לניגודים האלה, הנושאים אופי חברתי־פוליטי, מתכתשות בתוך מפא״י גם קבוצות אינטרסאנטיות, שנציגיהן דואגים להבטיח את מעמדן בשלטון — במדינה, בהסתדרות וברשויות המקומיות — ושהמלט היחידי לקיומן תחת גג אחד הוא הדאגה המשותפת להבטיח את המשך שלטונה של מפא״י.

המשבר של מפא״י, הקרע הפנימי שלה, הניגודים הראשיים החוצים אותה, נשארים בתוקפם גם לאחר השתלטותו המלאה של בן־גוריון וחבורתו עליה. אולם, גורמי הזמן והנסיבות הפוליטיות הביאו לכך, שלקראת מערכת הבחירות לכנסת ה־5 מופיעה מפא״י תחת שרביטו הבלעדי של הרודן, בהנהגה הבלעדית של בן־גוריון ונושאי־כליו על כל מיטענם החברתי־פוליטי, המיליטאריסטי והריאקציוני. ההופעה של בן־גוריון בכנס מטות־הבחירות של מפא״י בתחילת אפריל ש.ז. הוכיחה, כי הוא לא פרש מאף אלמנט אחד במדיניותו המסורתית — פרט ל„פרשה״. אולם, אם לבן־גוריון ולמפא״י הבן־גוריונית נוח לפרוש מה„פרשה״ לעת הזאת, הרי ה„פרשה״ לא תפרוש מהם — בתקופת מערכת הבחירות במיוחד.

ההופעה של בן־גוריון בכינוס מטות־הבחירות נתנה אישור מחודש להערכתנו ולאזהרתנו, כי המשכת שלטונו של בן־גוריון סותרת ומסכנת את עניין הדמוקראטיה, את עניין השלום, את ענייניו של העם העובד. הכינוס כולו, שעבר בסימן אומרי ה„כן״ לבן־גוריון, הוכיח שיש להקים סכר בפני הסכנות הנשקפות משלטונו של בן־גוריון לדמוקראטיה, לשלום ולזכויות של העם העובד, שבכדי להגן עליהם יש להנחיל תבוסה למפא״י הבן־גוריונית בבחירות.

מפלגות הבורגנות הישראלית

הקמת „המפלגה הליבראלית" ע"י מיזוג שתי המפלגות הבורגניות — „הציונים הכלליים" ו„המפלגה הפרוגרסיבית" — נבעה בראש־וראשונה מהצרכים והאינטרסים היסודיים של הבורגנות הישראלית הגדולה, המשולבת באינטרסים של ההון המונופוליסטי הזר. הצמרת של „הציונים הכלליים" ושל „המפלגה הפרוגרסיבית", המנוסה בשרות לאינטרסים של הבורגנות הגדולה ובסגידה להון הזר, פסקה כי במלוכד היא תוכל למלא את תפקידה המעמדי ביתר יעילות וביתר הצלחה. זירוז האיחוד הזה בתקופה האחרונה קשור כבר באירועי ה„פרשה" והשפעתם על הציבוריות הישראלית, ביומרה של הבורגנות הגדולה להתייצב כ„אלטרנטיבה" למפא"י.

אולם, בכדי להופיע כ„אלטרנטיבה" למפא"י חייבות היו שתי המפלגות האלה — „הציונים הכלליים" וה„פרוגרסיביים" — להבטיח לעצמן תמיכה ציבורית מצד שכבות הבינים של העם ומצד שכבה עמלה מסויימת, ההולכת שולל אחרי סיסמותיהן ה„כלל־לאומיות". צמרת המפלגות האלה נאלצה לקחת בחשבון את ההתמרמרות בשכבות הבורגנות הזעירה והבינונית לרגל דחיקת־רגלן והתרוששותן בעקבות ההשתלטות של ההון המונופוליסטי הזר ושותפיו הישראליים והעידוד הרב הניתן להם ע"י הממשלה. היא נאלצה, כמו־כן, לקחת בחשבון גם את העובדה, שההתעוררות הדמוקראטית בארץ בעקבות ה„פרשה" הקיפה גם את שכבות־הבינים והחוגים העמלים, אשר עליהם נשענות מפלגות אלה. הפחד מפני התסיסה בקרב משענותיהם הציבוריות, הפחד מפני התגלות הזהות הקיימת בין מדיניותם המעשית בשירות ההון הגדול לבין מדיניותו המעשית של בן־גוריון באותו שירות גופא, הפחד מפני התפתחות ההתמרמרות בבסיסם העממי בכיוון דמוקראטי ומפני סכנת פנייתם שמאלה של החוגים העמלים — פחד זה הוליך את מנהיגי „הציונים־הכלליים" וה„פרוגרסיביים" להוציא ממחסן־הגרוטאות של הקפיטאליזם את המסכה של ה„ליבראליזם" כתחפושת אידיאולוגית למפלגה המאוחדת — היא „המפלגה הליבראלית".

דגלה של „המפלגה הליבראלית" הוא דגל של ליבראליזם מול סוציאליזם, המעוטר מליצות על אופיו „הכלל־לאומי, הרב־מעמדי", שנועדו להוליך שולל את ההמונים. ההנחות והסיסמאות הדמוקראטיות שהועלו בהצהרת „המפלגה הליבראלית" באו לטשטש את הסתירה היסודית בין האינטרסים של ההון הגדול המנחה את מנהיגיה, לבין הבסיס הציבורי הזעיר־בורגני שהם מעוניינים לרוכשו. לפועלים, לעמלים, לשכבות העממיות המידלדלות אין במפלגה הליבראלית כל אלטרנאטיבה לשלטון ולמדיניות של בן־גוריון!

„חרות", בהופעתה לקראת מערכת הבחירות, נאלצה אף היא לקחת בחשבון את הלך־הרוח של נפגעי ההון המונופוליסטי ואת השפעת ההתעוררות הדמוקראטית על הבורגנות הבינונית והזעירה ועל חוגי עמלים מסויימים, המהווים אף הם את בסיסה הציבורי, עד מה ירדו מניות הפאשיזם והמיליטאריזם בקרב העם העידו מאמציו של בגין בוועידת „חרות" האחרונה לגנוז את קווי־האופי וסממני הפאשיזם המיוחדים ל„חרות" וליצור רושם כי היא נסוגה מסיסמת כיבושים צבאיים לשם הגשמת התוכנית של „הגבולות ההיסטוריים", של „שלמות המולדת" כתוכנית מדינית־צבאית אקטואלית... בגין אף ניסה להתנער מהעיקרון הז'בוטינסקאי המקודש של „שבירת ההסתדרות" בהכריזו כי מפלגתו תתן את ברכתה לאנשי „הסתדרות העובדים הלאומית", אם וכאשר הם יחליטו מרצונם להצטרף להסתדרות־העובדים הכללית.

יישור הקו עם „המפלגה הליבראלית", קירוב עמדות עם מפא"י הבן־

גוריונית. מאמצי גישור על פני הניגודים הפנימיים בין הנציגים של ההון הגדול לבין הנציגים של שכבות־הבינים והעמלים — כל הצעדים האלה ננקטו לנוכח בידודה של „חרות" ודחיית ידה המושטת לאיחוד במסגרת „המפלגה הליבראלית", לנוכח התנדפות אשלייתם להיהפך לכוח הראשי בכנסת ובציבור כיורשתה של מפא"י.

אולם, כל הניסוחים והטכסיסים החדשים האלה אינם משנים את העובדה המכרעת, כי „חרות" היא מפלגת ההרפתקנות המלחמתית הקיצונית, בעלת־הברית של האולטרה־קולוניאליזם הצרפתי, מפלגת השירות להון הגדול והריאקציה הסוציאלית. „חרות" אינה „אופוזיציה עקרונית" למדיניותו של בן־גוריון, כפי שהיא מעמידה פנים בדמאגוגיה שלה, אלא מהדורה עוד יותר גרועה, עוד יותר מסוכנת של אותה מדיניות גופא.

התלכדותן של מפלגות הבורגנות ב„מפלגה הליבראלית" והיערכותה המחודשת של „חרות" בדגל הליבראליזם הבורגני נושאות בכנפיהן סכנות של הגברת האונאה לגבי עמלים חסרי הכרה מעמדית, לגבי חוגי אינטליגנציה הנמצאים בשבי הנאציונאליזם הבורגני, לגבי שכבות־ביניים שאינן מבחינות עדיין בניגוד האינטרסים הקיים בינן לבין הבורגנות הגדולה השלטת ומדריכה את „המפלגה הליבראלית" ו„חרות" גם יחד. את האופי הקפיטאליסטי־המעמדי והעויין לסוציאליזם אינן משנות עמדות וסיסמאות דמוקראטיות מסויימות של הליבראליזם הבורגני, הנכפות עליו ע"י ההתפתחות הפוליטית בישראל ובעולם ושבהן הוא משתמש למען הסוואת פרצופו האמיתי ולמען פיצוי בסיסו הציבורי. בשביל העמלים ושכבות־הבינים של העם — לא „המפלגה הליבראלית", לא „חרות" ואף לא המפלגות הדתיות המתנכרות לאינטרסים היומיומיים של העמלים, כולל העמלים הדתיים — לא הן האלטרנאטיבה לשלטון ולמדיניות הבן־גוריונית. אלא דרך „החזית הלאומית־דמוקראטית" נגד האימפריאליזם, ההון המונופוליסטי הזר, נגד שותפיו הישראליים ועושי־דברם של כל אלה בממשלת ישראל — היא האלטרנאטיבה, היא המוצא מן המיצר והמצוקה לקראת ישראל עצמאית, דמוקראטית, שוחרת־שלום וקידמה סוציאלית!

פני אחה"ע ומפ"ם - לאן ?

אחה"ע ומפ"ם נערכות לבחירות הממשמשות ובאות לאחר שש שנות השתתפות בממשלת בן־גוריון, שהיו שנות הגברת שיעבודה של ישראל לאימפריאליזם, להון המונופוליסטי הזר, לאינטרסים של הריאקציה מבית; שנות ההרפתקנות הצבאית הקיצונית ביותר של בן־גוריון, רמיסת הדמוקראטיה ורמיסת הזכויות והאינטרסים של מעמד־הפועלים, ההתיישבות העובדת והמוני־העם, החמרת הדיכוי הלאומי, והאפלייה העדתית. ממשלת בן־גוריון בשיתופן של אחה"ע ומפ"ם היתה יותר גרועה מכל הממשלות הקודמות, ושתי מפלגות אלה אך שימשו חיפוי ומסווה וסיוע „שמאלי" להידרדרות של השלטון הבן־גוריוני.

בשנים אלה הוטלה ארצנו ע"י בן־גוריון למלחמת־סיני ההרפתקנית בברכת אחה"ע ובהשלמת מפ"ם; ישראל צורפה רשמית לגוש האימפריאליסטי — לדוקטרינה של אייזנהאור, שׁשבקה חיים מאז; הודקו קשרי „האמון וידידות" בין הממשלה לבין שליטיה הניאו־נאציים של מערב־גרמניה, לבין המיליטאריזם הגרמני; הוחל בפשע ובקלון של מכירת נשק ישראלי לגנראלים של היטלר; הוגברה מדיניות האיבה והשיטנה נגד ברית־המועצות וארצות סוציאליסטיות אחרות; הומרץ עידוד ההון הגדול והתעשרות העשירים והונחתו מהלומות על

רמת־החיים של העם העובד ללא תקדים בעבר; גברה ביותר ההתנקשות במעמדה ובאינטרסים החיוניים של ההתיישבות העובדת על כל צורותיה; הומרצה מדיניות ההסגרה של מפעלי־הפיתוח ואוצרות הארץ להון הזר; התבצרה הכת המיליטאריסטית והתגברה הסכנה לדמוקראטיה הישראלית. הוחמרה מדיניות הדיכוי הלאומי כלפי האוכלוסייה הערבית; חוסלו ערכים הסתדרותיים וקוצצו כנפי ההסתדרות בדרך הצרת עצמאותה וסמכויותיה האיגודיות־מקצועיות. המציאות עצמה הפריכה את טענות מנהיגי אחה"ע ומפ"ם בכניסתן לפני כ־6 שנים לממשלה, כי ע"י השתתפותם בתוכה הם ישפיעו מבפנים על דרכה ויחוללו שינוי לטובה במדיניותה. נסיון השנים האלה הוכיח, כי אם אף נניח שבתחילה היתה זו אונאה־עצמית, הרי לאחר זמן קצר היא נהפכה ביודעין לאונאת־הציבור.

למרות מעמדם העלוב והמושפל של שרי מפ"ם ואחה"ע בממשלת בן־גוריון, למרות הביקורת הקשה שהוטחה נגד שותפות־כניעה זו מקרב חלק ניכר של חברי אותן המפלגות גופא, המשיכו מנהיגי מפ"ם ואחה"ע לשבת ולהיאבק בכל הכוח על ישיבתם בממשלת בן־גוריון זו. למרבה הצער והלעג הכריזו מנהיגי מפ"ם, כי ממשלת־בן־גוריון זו היא „הממשלה הטובה ביותר שהיתה אי־פעם לישראל". יתירה מזו: גם לאחר כל גילויי ה„פרשה" ו„עסקי־הביש", גם לאחר נפילתה המוכרחת של ממשלת בן־גוריון, הוסיפה משלחת מפ"ם לטעון לפני נשיא המדינה, לרגל ההתייעצויות עם הסיעות בכנסת על הרכבת ממשלה חדשה (8 בפברואר ש"ז), כי „מפ"ם ראתה בממשלה היוצאת, שבמרכזה עמדו שלוש מפלגות־הפועלים, את הממשלה הטובה ביותר"... האם יש סילוף יותר גדול מזה?!

אחה"ע ומפ"ם נערכות לבחירות, כל אחת בנפרד, בעמדות מסורתיות ובהתוויית־סיכויים שאין עמהן כל מחשבה רצינית על התייצבות נגד הסכנות הנשקפות משלטונו של בן־גוריון. מועצת אחה"ע הופיעה בחריפות נגד מפא"י בשליטת בן־גוריון (בר־יהודה) ובעת־ובעונה־אחת — בקריאה לאיחודן של אחה"ע ומפ"ם עם... מפא"י (גלילי). מועצת אחה"ע דחתה אפילו את הצעתה של מפ"ם להופעה משותפת בבחירות. ועידת אחה"ע בחיפה (27—26 במאי) לא שינתה דבר בקווי היערכותה של מפלגה זו לקראת הבחירות. בהיותה הגורם המיליטאריסטי ביותר בממשלה המיליטאריסטית של בן־גוריון, לא נמנעה הנהגת אחה"ע מלהזמין לוועידתה את נציג „חירות"... י. אלון, בהביאו בחשבון את האווירה הציבורית השוררת בישראל, דחה אמנם בנאומו את הדעה האומרת, שמלחמה עם הערבים היא בלתי־נמנעת — תוך קריאה ל„כוננות בטחונית". כמובן — אולם נמנע משום־מה מלספר, כי רק לפני כמה ימים הוא דיבר בזכות „מלחמת־מנע" נגד הארצות הערביות, בברייטון שבדרום־אנגליה, כפי שפירסם ה„ג'ואיש כרוניקל". בהיותה למעשה, מבחינה רעיונית ופוליטית, פלג של מפא"י, אשר אינו נבדל ממפא"י ביסודות המדיניות המעשית, מנסה הנהגת אחה"ע להיראות שונה ממפא"י, ע"י שורה של הסתייגויות טאקטיות. אולם, גם דיוני ועידת־חיפה גילו, כי מנהיגי אחה"ע שואפים בסך־הכל להיות מהדורה מתוקנת של מפא"י, להתאחד איתה בתור שכזאת, ובינתיים — להגביר כוח בבחירות בכדי להגדיל את נציגות מפלגתם בממשלה העתידה כגרורה של מפא"י. קריאתו של גלילי בחיפה „להעלות את אחה"ע לכוח עיקרי בכנסת ובממשלה", היא לא רק קריאת־סרק שאין לה אחיזה במציאות, אלא גם נסיון לטשטש את העובדה, שמנהיגי אחה"ע לא חשבו ואינם חושבים ליצור סכר נגד הסכנות הנובעות משלטונו של בן־גוריון.

מנהיגי מפ"ם מופיעים לקראת הבחירות כאילו היו הם באופוזיציה עקרונית ומעשית לשלטון בן־גוריון ומדיניותו בשנים האחרונות ולא גרורה

חסרת־כבוד וחסרת־עקרונות לשלטון זה ולמדיניות זו בממשלות בן־גוריון בתקופת כהונתן של הכנסת ה־3 וה־4. לנוכח התפקיד של חיפוי „שמאלי" על ממשלת בן־גוריון, אותו מילאו מנהיגי מפ"ם במשך שנים — עם הפלת „פור" ובלא הפלת „פור", — מופיעה הביקורת של מ. יערי על מפא"י במרכז מפ"ם (4.4.61), הצודקת כשלעצמה, כאחיזת עיניים, כזלזול בכושר־ההבנה של הציבור. לפלא הוא הדבר, שבמשך כשש שנים ועד הרגע האחרון ממש, לא הספיקו מנהיגי מפ"ם לעמוד על טיבה של ממשלת בן־גוריון. לפלא הוא הדבר, שרק עם ההחלטה על הבחירות לכנסת ה־5, נתגלו לעיני מ. יערי הצדדים השליליים החמורים — אמת, לא כל הצדדים! — של „הממשלה הטובה ביותר"!... האם לא יסיקו מכך בוחרי־מפ"ם, כי מ. יערי וחבריו הוליכו אותם שולל במשך כשש שנים, בנותנם יד לממשלת־מפא"י כזאת, כפי שהגדיר אותה נכון מ. יערי?

„אנו לא הכזבנו את הבוחר" — אמר מ. יערי באותה ישיבה של מרכז מפ"ם. א. אפרת — המזכיר הארגוני של מפ"ם — אף מרחיק לכת: הוא מתייצב „בראש מורם למשפט העם ולמשפטו של הפועל"... האומנם?! הרי שליש מחברי מרכז מפ"ם דרש מזמן עזיבת הקואליציה הממשלתית!

אולם החמור ביותר בהופעתה של מפ"ם לקראת הבחירות הוא, כי גם כיום, מלווה הביקורת החריפה על מפא"י בכמיהה לחדש את הקואליציה הישנה עם מפלגה זו, אשר כהבטחתו המשלה של מ. יערי „תהא אחרת". אם וכאשר מפ"ם תצא מחוזקת מהבחירות, „אם — כדברי י. חזן — מפ"ם תגייס כל קורטוב של כוח ויכולת־הסברה לנצחון האלטרנאטיבה שהיא מייצגת"... מנהיגי מפ"ם מקדימים כבר תרופה למכה, יוצרים כבר „אליבי" למגמת הצטרפותה לקואליציה בן־גוריונית עתידה בהפיצם את האשלייה, כאילו בן־גוריון — אם יחזור לשלטון — ישתנה כבמטה־קסם ויפעל בניגוד גמור לקו הכולל של מדיניותו הריאקציונית. ובכן — „אלטרנאטיבה" חדשה — נוסח מפ"ם, נוסף על ה„אלטרנאטיבה" של אחה"ע... אכן, אקרובאטיקה למופת, אקרובטיקה של אלופי הסתירות הטראגיות והקומיות כאחד! אכן, מנהיגי מפ"ם מגלים חוסר נכונות רצינית להתייצב במערכה קונקרטית נגד השלטון והמדיניות של בן־גוריון. מסתבר, כי כל מחשבתם נתונה להבטחת תיקים מיניסטריאליים למפלגתם באותה ממשלה של בן־גוריון, על אותם קווי־היסוד של בן־גוריון, אם הוא רק ירצה להושיבם חזרה על הספסל האחורי.

הברירה האמיתית

בבחירות האלה יחפשו ההמונים, יותר מאי־פעם, אלטרנאטיבה למפא"י הבן־גוריונית ולמדיניותה הנפסדת. דבר זה הוכן למפלגות הימין הבורגני ואחד הביטויים לכך — הקמת „המפלגה הליבראלית". לעומתן מופיעות מפלגות השמאל בנפרד — להנאת בן־גוריון והבורגנות גם יחד.

מפלגתנו הקומוניסטית נתנה תשובה ברורה לשאלת האלטרנאטיבה. אמרנו: דרושה התלכדות הכוחות של העם העובד בחזית מאוחדת, בחזית־פועלים להגנת הדמוקראטיה, לשמירת השלום וזכויות העמלים, כאלטרנאטיבה מחוייבת־המציאות לבן־גוריון ולמדיניותו, כאמצעי יעיל למניעת התחזקותה של הריאקציה והיבנותה על חשבון אכזבת ההמונים ממפא"י.

מפלגתנו הקומוניסטית פנתה בעוד מועד למרכזי מפ"ם ואחה"ע בהצעה להקים חזית פועלים של הכוחות הדמוקראטיים במפא"י, באחה"ע, מפ"ם ומק"י נגד מפא"י הבן־גוריונית ונגד הימין. ליכוד כזה היה יכול להיהפך לכוח משיכה עצום למעמד הפועלים וההתיישבות העובדת, לאינטליגנציה ולהמוני העם הרחבים. אולם, למרבה הצער, מרכזי מפ"ם ואחה"ע התעלמו כליל מפנייתנו

זו. מסתבר, כי האנטי־קומוניזם של מפ״ם ואחה״ע שוקל אצלם יותר מחובת ההגנה על הדמוקראטיה, השלום וזכויות העם העובד. המשמעות של התעלמות זו מפנייתה של מפלגתנו הקומוניסטית היא אחת ויחידה: עזרה לבן־גוריון ולמדיניותו האנטי־עממית, עזרה לימין הבורגני והתנכרות לאינטרסים החיוניים של מעמד הפועלים והמוני העם.

מפלגתנו הקומוניסטית מתווה בוועידה זו, ה־14, דרך לאחדות־פעולה של מעמד הפועלים, לאחדות לאומית־דמוקראטית, למען המיפנה הגואל במדיניות ובשלטון הישראלי, למען תהא ארצנו ארץ עצמאית, דמוקראטית, שוחרת שלום וקידמה סוציאלית ותרבותית. מפלגתנו היתוותה דרך קונקרטית לעם העובד גם בבחירות לכנסת ה־5 — את הברירה האמיתית נגד המדיניות והשלטון הבן־גוריוני. אחריות כבדה נופלת על מפ״ם ואחה״ע, שהתעלמו מיוזמתנו זו.

לפועלים, לאנשי ההתיישבות העובדת, לאינטליגנציה העובדת, לאנשי העם — לכל אלה הנפגעים משליטת ההון המונופוליסטי הזר וממדיניות עושי־דברו בממשלת בן־גוריון, הכמהים לשלום, לאי־תלות ארצנו, לחיים דמוקראטיים, לביטול הממשל הצבאי, להבטחת הזכויות והאינטרסים של העם העובד, נותרה רק דרך אחת ויחידה והיא — חיזוק כוחה, ייצוגה והשפעתה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית בבחירות לכנסת ה־5!

המפלגה

חברים! מפלגתנו באה אל ועידתה ה־14 מאוחדת ומלוכדת יותר מאי־פעם על יסודות רעיוניים, פוליטיים וארגוניים בל־ימוטו, היונקים מהמעיין המתגבר של המארכסיזם־לניניזם היוצר והמותאמים לתנאים הקונקרטיים של ארצנו ולצרכים החיוניים של העם העובד. המדיניות והטאקטיקה של המפלגה היו נכונות והמציאות הישראלית כיום מבליטה עוד יותר את נכונות הניתוח והמסקנות של המפלגה ב־4 השנים האחרונות. האחדות והליכוד של המפלגה נעוצים בהכרה של חברי המפלגה בנכונות מדיניותה, בהכרה שהיא תואמת את מיטב האינטרסים של מעמד־הפועלים והמוני־העם, את אינטרס השלום, עצמאות ישראל ובטחונה, את אינטרס הדמוקראטיה, אחוות־העמים והקידמה.

לעומת אחדותה וליכודה של מפלגתנו הקומוניסטית מתגלים ומחריפים יותר ויותר התסיסה והניגודים הפנימיים במפלגות־הפועלים האופורטוניסטיות — במפא״י במיוחד. המשבר של מפא״י והניגודים הפנימיים במפלגות האחרות הם פרי הסתירה המעמיקה בין מדיניותן הממשית לבין האינטרסים של העמלים והמוני העם. החרפת הניגודים המעמדיים מערערת את היסודות של מפלגות הרפורמיזם והאופורטוניזם הימני. אהדתנו נתונה לכוחות הדמוקראטיים המתקדמים הנאבקים בתוך מפלגותיהם בעד דרך פוליטית ההולמת יותר את האינטרסים של העם העובד, את אינטרס הדמוקראטיה והשלום.

בכלל, נאבקו חברי המפלגה במרץ בעד מדיניות המפלגה, גילו הכרה פוליטית עמוקה, מסירות ונאמנות ללא גבול למפלגתנו ולאינטרסים של מעמד־הפועלים והמוני־העם בתנאים קשים ביותר. דבר זה בא על ביטויו — בין השאר: בפעילות ההמונית של חברינו נגד הפרובוקאציות של ה־ש.ב. והמזימות להוציא את מפלגתנו מחוץ לחוק ומההסתדרות בשנים 1957/58; בפעילות לליכוד אלפי פועלים ולהדרכת הפגנותיהם בתל־אביב ובחיפה בפברואר 1959 נגד היוקר ומדיניות הקפאת־השכר; באירגון ובהדרכת ההפגנות ההמוניות נגד עיסקת־הנשק עם הגנראלים של היטלר וכו׳.

אם כי במערכת הבחירות להסתדרות ולאחר מכן — לכנסת הרביעית

(נובמבר 1959) סבלנו אבדות, הרי שמרנו על עיקר כוחנו, למרות שמערכה זו הצטיינה בהתקפה מרוכזת וחריפה ללא תקדים של כל המפלגות — החל ב„חרות" וגמור במפ"ם — נגד מפלגתנו הקומוניסטית. צידקת דרכה של המפלגה אינה יכולה להגיע באופן אוטומאטי להכרת ההמונים הרחבים, הנמצאים בצבת הדיכוי והלחץ הכלכלי־פוליטי של הכוחות השליטים ובשבי האידיאולוגיה הבורגנית, בשבי הלאומנות והרפורמיזם. כדי לפרוץ למדיניותנו דרך רחבה יותר אל מוחות ולבבות אנשי־העמל, דרוש שילוב מתמיד וגובר של מאמצי המפלגה בשטח ההסברה, התעמולה והפעילות המהפכנית היומיומית בקרב מעמד־הפועלים והמוני־העם, במקומות העבודה, בשכונות־המגורים, בארגונים ההמוניים ובקרב האוכלוסייה הבלתי־מאורגנת.

חיוניות הפעולה בתוך מעמד־הפועלים - חולשות ותיקונן

אחת החולשות בעבודת מוסדות המפלגה ובפעולת חברי־השורה היתה זו, שבפעילות הפוליטית והמעשית לא הסקנו את כל המסקנות מהסיכומים הנכונים של הוועידה ה־13. זה שייך, למשל, לעובדה שבמשך תקופה ממושכת הצטמקה פעילותנו בקרב מעמד־הפועלים והמוני־העם, בקרב הפועלים והפלחים הערביים. מאבקנו במישור הכנסת, ההסתדרות, הרשויות המקומיות וארגונים אחרים לא שולב במקרים רבים בפעולה מתמדת בקרב ההמונים. נזק רב נגרם למעמד המפלגה בגלל חוסר ההתמדה של ארגונים מפלגתיים שונים בפעילות האיגודית־מקצועית, במאבק המעמדי ובפעילות המוניציפאלית. המיפנה לטובה שחל בשטח חשוב זה, בעיקבות המאמצים המחודשים של מוסדות וארגוני המפלגה, לא איחר לתת את פריו המבורך. הודות למאמצים שיטתיים אלה הידקו חברינו ואוהדינו את קשריהם עם מאות מקומות עבודה וסייעו במידה רבה לפועלים להתארגן למאבק נגד המסים החדשים ובעד העלאת־השכר, ולקיים את שביתת־האזהרה של ה־23 בינואר 1961 וכן את ההפגנות והעצרות ההמוניות של הפועלים בת"א, חיפה, ירושלים ופתח־תקוה ב־15 במארס ש"ז.

הפעילות המהפכנית השיטתית של הקומוניסטים בקרב מעמד־הפועלים והמוני העם היא יסוד־היסודות של פעילות המפלגה. תשומת־לב רבה יותר נדרשת לפעילות מפלגתנו בקרב ציבור הפועלות והנשים העובדות. פעילות שיטתית כזאת מסייעת להתארגנותו, להתלכדותו ולעליית רמת־הכרתו הפוליטית של מעמד־הפועלים. שילוב נכון של הסברה, תעמולה ואירגון הוא תנאי הכרחי לביצוע מוצלח של מדיניות המפלגה. „רק המאבק — לימד לנין — מחנך את המעמד המנוצל, רק המאבק מגלה לו את מידת כוחותיו, מרחיב את ראייתו, מעלה את כושרו, מבהיר את שכלו, מחשל את רצונו". (לנין, כ' 23, עמ' 233). לכל קומוניסט צריך להיות ידוע, שההשקפות והרעיונות השליטים בעם הם ההשקפות והרעיונות של הריאקציה השלטת ושלגבי שורה שלמה של שאלות־יסוד קיימות דעות מוטעות בקרב המוני העם. ראייה מפוכחת של המפלגה את הלכי־הרוח והדעות המוטעות בקרב ההמונים נחוצה לנו לא כדי להסתגל אליהם, אלא כדי לדעת להתאזר בסבלנות ולהיאבק נגדם ביתר יעילות והצלחה. ברור הדבר, כי מפלגה קומוניסטית אינה רשאית לחכות בחיבוק־ידיים עד אשר המציאות עצמה תלמד את ההמונים ותוליכם למחשבה ולמסקנה נכונה. אולם באותה מידה ברור גם, כי העצות שלנו להמוני העם צריכות להתאים במידה כזאת לנסיונם העצמי ולהכרתם של ההמונים, שתהיינה מסוגלות לקדם אותם צעד אחר צעד קדימה. אישור לכך נתנה כל ההתפתחות בעיקבות ה„פרשה" הידועה.

צירי־הוועידה מריעים לדברי נואם.

דברי־הנואם מתקבלים בהקשבה דרוכה.

רק בחיבור עם הנסיון העצמי של ההמונים הביא המאבק הממושך של מפלגתנו ושל כל הכוחות הדמוקראטיים, להתעוררות הדמוקראטית הגדולה בציבוריות הישראלית. ההתפתחות הזאת אף היא מאשרת את ההנחה של המאטריאליזם הדיאלקטי, כי ההכרה האנושית מתפתחת מאי־ידיעה לידיעה חלקית, מידיעה חלקית לידיעה מלאה יותר. מכאן — שלא נצחיות הן הדעות המוטעות האחרות בקרב המוני־העם, למרות המאמצים של הריאקציה השלטת לטפחן ולשמרן. מכאן — שיש שכר ויש סיכוי לעמלנו ולמאבקנו, לעמלם ולמאבקם של כל הכוחות הפאטריוטיים בחברה הישראלית.

מאבק נגד הבידוד - כיצד ?

להתגבר על החולשות הנ"ל הכרחי כדי להיאבק ביתר־יעילות נגד המדיניות של בידוד המפלגה, אותה מטפחים הכוחות הריאקציוניים בארצנו. נבונה ועילה היא אותה הדרכה פוליטית המשכילה להעלות בכל מצב קונקרטי את העניין ואת הסיסמה המאחדת ביותר, המסוגלת ללכד כוחות גדולים ביותר למטרה מתקדמת — ותהא זו המטרה החלקית ביותר. במישור זה של מאבק בעד הרחבת הקשרים וגידול ההשפעה של המפלגה על ההמונים הכרחי לגלות התחשבות מיוחדת ברגשות הלאומיים הן של האוכלוסייה היהודית והן של האוכלוסייה הערבית, בהרגשות־הקיפוח המוצדקות המתעוררות בתגובה על דיכוי לאומי ועל אפלייה עדתית; כן הכרחי להקפיד על פשטות ועממיות הסיגנון ושפת ההסברה והתעמולה. אין אנו רשאים בפעולות משותפות עם כוחות דמוקראטיים אחרים, בפעולות חלקיות וזמניות או בפעולה קבועה באירגונים־דמוקראטיים, להציג דרישות וסיסמאות מאקסימאליות, שאינן מתקבלות עדיין על דעתם, אלא למצוא שפה משותפת אתם. רק במהלך שיתוף־הפעולה וחילופי־דעות חבריים נוכל לקרב יותר ויותר את דעות שותפינו למאבק אל דעות מפלגתנו, שהן הנכונות והצודקות ביותר. גישה טאקטית כזאת, הנשענת על עקרונותינו הנכונים, יכולה לסייע להתחברות יותר גדולה של הקומוניסטים עם המוני־העמלים, להדרכת מאבקם, שהוא התנאי העיקרי להפיכת האפשרויות האובייקטיביות למציאות מעשית. על חברי המפלגה ומוסדות המפלגה להינזר מהלכי־רוח של שביעות־רצון עצמית, לשקוד תמיד על תיקונים ושיפורים בעבודה על־יסוד הנסיון הפראקטי — לא לקפוא על השמרים.

התחברות גדולה יותר של חברינו עם המוני־העמלים והאנשים הפשוטים תבוא כתוצאה מהתעניינות־יתר מצידנו בענייניהם היומיומיים, בעזרתנו להם לנסח את דרישותיהם ולבחור את דרכי המאבק בעצה אחת איתם, בהסברת הסיבות הפוליטיות לסיבלותיהם היומיומיים, בהפרכת השקרים והעלילות על הקומוניסטים והמפלגה הקומוניסטית. דרושה עבודה שיטתית, סבלנית וברוח חברית, כדי להרוס אי־אמון, כדי להוכיח לעמלים את הכוונות והמטרות הטהורות של מפלגתנו הקומוניסטית בשירות מעמד־הפועלים, בשירות העם והמולדת.

העתונות היומית והשבועית של המפלגה, כל פרסומי־המפלגה, צריכים לפעול ברוח זו, ובמלה המודפסת — במלה הרצינית, השקולה, הפשוטה, הבהירה והמלהיבה — נסייע לחברי־המפלגה במשימות העומדות לפניהם.

יותר עירנות נגד סטיות !

כדי להצליח בעבודה בקרב העמלים והמוני־העם, כדי לחזק את האחדות של המפלגה וכושר־פעולתה, דרושה עירנות גדולה יותר מצד מוסדות־

המפלגה — מלמעלה ועד למטה, מהוועד המרכזי ועד מזכירויות התאים — נגד כל גילוי של סטיות מעקרונות המארכסיזם־לניניזם והאינטרנאציונאליזם הפרולטארי, מעקרונות המדיניות והטאקטיקה של המפלגה.

יש להיאבק נגד סטיות נאציונאליסטיות — יהודיות וערביות — המבטאות את ההשפעה של האידיאולוגיה הבורגנית, של הסביבה החדורה הלכי־רוח מיליטאריסטיים ושוביניים. סטיות נאציונאליסטיות עומדות בסתירה בלתי־מתפשרת ליסודות האינטרנאציונאליזם הפרולטארי והפאטריוטיזם האמיתי, המאפיינים את מפלגתנו הקומוניסטית. יש להיאבק נגד גילויים רביזיוניסטיים ואופורטוניסטיים המבטאים מגמה — מתוך דאגה, כביכול, לקידום המפלגה ואחדות־הפעולה של מעמד־הפועלים — לסגל את מדיניות המפלגה למדיניות של המפלגות הרפורמיסטיות בארצנו.

למאבקנו על אחדות־הפעולה של מעמד־הפועלים בארצנו מפריעות תופעות של אופורטוניזם וכיתתיות בשורות המפלגה. האופורטוניזם מתבטא בניתוק עניין אחדות־הפעולה מהמאבק היומיומי להגנת האינטרסים של העמלים, בראיית העיקר במו"מ בין עסקני המפלגות ובזילזול בחשיבות המכרעת של הקמת האחדות מלמטה. האופורטוניזם מתבטא בסתגלנות לנסיבות, בליגאליזם, ברתיעה מפני מאבק, מפני הבאת דבר המפלגה לידיעת העמלים, בשאיפה לאחדות עם כל מי שלא יהיה ובהסכמה נטולת־עקרונות לעמדות כלשהן, בנכונות ללכת לכל פשרה ואף לוויתורים אידיאולוגיים, באובדן העצמאות ובשלילת התפקיד המדריך של המפלגה הקומוניסטית.

הכיתתיות מתבטאת באי־אמון באפשרות של הקמת אחדות פעולה של מעמד־הפועלים „בתנאים המיוחדים שלנו", בהגזמת הקשיים ובאי־ראיית האפשרויות והסיכויים של המאבק, בזיהוי העמלים עם כלל מנהיגיהם, ברתיעה מפני קשר מתמיד ורחב עם ההמונים במקומות־ריכוזיהם, בנטייה להציג תביעות מאקסימאליות שאינן מוסכמות עדיין על כלל הציבור הנתון, בזלזול במאבק על דרישות „קטנות" של העמלים, בהתעלמות מרמת ההכרה המעמדית של העמלים וממידת נכונותם למאבק, דבר המביא להינתקות מהמוני־העמלים.

יש לנהל מאבק מתמיד נגד גילויים של אופורטוניזם, כיתתיות, הן בעבודתה הכל־צדדית של המפלגה והן בעבודת חברינו באירגונים דמוקראטיים שונים. הכיתתיות שופכת מים על גלגלי הכוחות הפועלים לבידודנו, וזהי למעשה נטייה לבידוד עצמי, לאי־הידברות ולאי־שיתוף־פעולה עם כוחות דמוקראטיים אחרים מתוך שמירה, כביכול, על עקרוניות. כאופורטוניזם כן גם הכיתתיות מתנקשת בעניין החשוב של גידול כוחה והשפעתה של המפלגה. הכיתתיות מתעלמת מהמציאות החיה, מסתפקת בנוסחאות קפואות, דוחפת להסתגרות תוך ציפייה „לשעה הגדולה". הכיתתיות ובת־לווייתה הספקנות מבטאות למעשה חוסר־אמון בכוחות העצמיים של המפלגה ובנכונות הקו המדיני שלה, אי־ראיית השינויים המתחוללים בחברתנו ואי־החשבת ההשפעה של השינויים היסודיים שחלו ומוסיפים להתחולל ביחסי־הכוחות העולמיים על עמלי ארצנו. כאופורטוניזם כן הכיתתיות מבטאת רתיעה מפני הקשיים בהן נתונה עבודת־המפלגה, מפני עמל החציבה בסלע המציאות הישראלית. היא מבטאת התייאשות מול הקשיים העצומים שמערים האנטי־קומוניזם בפני המפלגה בחזית שיתוף־הפעולה, והתייאשות מסיכויי הצלחתנו במאבק זה.

חובת כל מוסדות וארגוני המפלגה לשמור על טוהר המארכסיזם־לניניזם, על עקרונות האינטרנאציונאליזם הפרולטארי, על טוהר הקו הגנראלי של המפלגה — מקור הכוח והתקווה למעמד־הפועלים, לעם ולמולדת.

לגידול שורות המפלגה

שאלת גידול שורות המפלגה היא שאלה גורלית לעניין מילוי תפקידינו המרובים והגדולים, לעניין אחדות־הפעולה של מעמד־הפועלים ושיתוף־הפעולה של מפלגתנו עם מפלגות־הפועלים האחרות, לעניין החזית הלאומית־הדמוקראטית, לעניין הגברת המאבק המעמדי נגד הניצול הקאפיטאליסטי האכזרי, המאבק של כל נפגעי ההון המונופוליסטי הזר ומדיניות הממשלה בשירותו. שאלת גידול שורות המפלגה היא שאלה מכרעת לעניין קידום המאבק בעד מיפנה במדיניות ובשלטון הישראלי. בפתרונה או באי־פתרונה של שאלה זו יהיה תלוי בהרבה, לאיזה כיוון תפנה האכזבה של המוני העם ממדיניות הממשלה — לצד הימין הבורגני, או לצידנו; לצד הריאקציה הסוציאלית בלבוש „ליבראלי", או לצד כוחות הקידמה הסוציאלית, לצד נאמני מעמד־הפועלים.

ב„ראשי־הפרקים" לדיוני ועידתנו ה־14 ציינו בצער, על סמך מיפקד־החברים משנת 1959/60, שהמפלגה באה לוועידה ללא גידול השורות בהשוואה לוועידה ה־13, שההצטרפות אל שורות המפלגה בפרק־זמן זה שבין ועידה לוועידה רק איזנה את העזיבות וההוצאות מהמפלגה. אנו שמחים להודיע לצירי הוועידה, שבעקבות המאמץ שנעשה בכיוון זה בחודשים האחרונים ע"י הסניפים על־פי החלטת הוועד המרכזי, הראה מיפקד־החברים לשנת 1960/61 שסוכם זה עתה — גידול שורותינו ב־7.3% לעומת השנה הקודמת. תוצאה זו מוכיחה, כי הפניית תשומת־לב רצינית לשאלה זו עשוייה גם להבא לתרום להרחבת שורות המפלגה.

מצב הקפאון ששרר בחזית הרחבת שורות המפלגה נבע במידה לא־מעטה מהזנחה, אי־התחשבה וחוסר דאגה שיטתית מצד המוסדות המחוזיים והסניפיים וכן מצד מזכירי התאים לעניין חיוני זה של קירוב אוהדים והכנסתם למפלגה. עניין זה דורש טיפול אינדיבידואלי, התמדה ושיטתיות. כל מוסדות המפלגה, כל החברים, צריכים לקחת את גורל גידול שורות המפלגה לידיהם, ובתוך זה — את גידול משקלן של החברות. הדרך הטובה והבטוחה ביותר לכך היא הגברת פעילות הקומוניסטים בקרב מעמד־הפועלים והמוני־העם.

הצורך החיוני להרחיב את שורות המפלגה אינו מבטל את הצורך להיות זהירים בקבלת חברים חדשים, לבל יחדרו אל תוך שורותינו סוכנים־פרובוקאטורים של הבולשת, של האוייב המעמדי. החלפת פנקסי־החבר והמפקד השנתי הנערכים בסניפי המפלגה הם חשובים מאוד הן להכרת הפעילות של החבר ויחסו למפלגה והן מבחינה זו שהם מסייעים להשתחרר מחברים שאינם מתאימים למפלגתנו.

חובת העירנות המהפכנית במפלגה נחלשה מאוד בשנים האחרונות. העירנות צולעת במקום בו אינה קיימת ביקורת על פעולת החבר, בו אינה קיימת כל ידיעה בתא על אורח־חייו. אין דרך אחרת במפלגתנו להבטחת העירנות המהפכנית, להבטחת טוהר שורותינו, אלא ביקורת על ההופעה והפעילות הפוליטית של חבר המפלגה וידיעה כל־צדדית של אופיו.

חובת הפעילות

בעיה אחרת הנוגעת לחברות היא שאלת הפעילות של חבר המפלגה. חובות חבר המפלגה וזכויותיו חקוקות בתקנון המפלגה, המחייב את כולם. חובות חבר המפלגה הן אבן־פינה במיבנה המפלגתי כולו. כדי להיות חבר במפלגה לא די להסכים לפרוגראמה של המפלגה, אלא יש להיאבק למען

הגשמתה, וזאת אומרת — להביא את דבר המפלגה לעמלים, להמוני העם, להיות פעיל באחד הארגונים של המפלגה, להשתתף בתא המפלגתי, לשאת בחובת מס־חבר וייתר חובות המפלגה. בשנים האחרונות עדים אנו במפלגה לתופעה שחברים מסויימים מסתפקים בהחזקת פנקס־החבר ולכל היותר במילוי אי־אלו חובות מהקלות ביותר, מרשים לעצמם להיות בלתי־פעילים ולהרבות בכך את העומס על חבריהם הפעילים, מעמידים בראש התור את נוחיותם האישית, את ענייניהם הפרטיים — ובסוף התור את חובותיהם המפלגתיות. חברים כאלה הם מקור להחלשת כוח־התנופה של המפלגה; זה משפיע השפעה משחיתה על האלמנטים החלשים והבלתי־יציבים עדיין במפלגה, מפריע בחשבון אחרון לגידול שורותינו. ישנם תאי מפלגה המהווים חממה לחברים בלתי־פעילים כאלה, מתוך חרדה לצמצום מספר החברים. נוהג זה אינו עומד בפני כל ביקורת קומוניסטית — הוא נוהג נפסד מבחינת הנורמות הלניניות של המפלגה ויש להפסיקו. עניין אחר הוא, כאשר המוסד המפלגתי, בהתחשב במצבו המיוחד של החבר או החברה, מאשר להם הקלה בתפקידים, או שחרור ממילוי חובות מסויימות בפעילות המפלגתית.

הגענו לשלב, כאשר אין להמשיך בשום פנים ואופן ב„ליבראליזם" בשאלת חובות החבר במפלגה. נדרשת הקפדה על חינוך האופי הקומוניסטי של חבר המפלגה, שאינו מתיישב עם נוהג והשקפות זעיר־בורגניות. דרושה השקעת מאמצים כדי שלא חבר המפלגה יושפע מהסביבה הזעיר־בורגנית, אלא שהסביבה הזאת תושפע לטובה מהדוגמה האישית, בעלת המוסר הקומוניסטי של חבר המפלגה; החדרת הרוח המהפכנית והמשמעת הקומוניסטית לעבודת המפלגה תסייע במאבק נגד הפאסיביות גם בפעולתנו בקרב ההמונים.

מוסדות המפלגה והנורמות הלניניות

התייעצות המפלגות הקומוניסטיות והפועליות במוסקבה בנובמבר 1960 קבעה, כי המפלגות הקומוניסטיות צריכות לראות כחוק בלתי־מעורער של פעילותן „קיום קפדני של הנורמות הלניניות בחיים המפלגתיים על יסוד העקרון של הצנטראליזם הדמוקראטי... צריכות לקיים בקפדנות את העקרון של הדמוקראטיה המפלגתית ושל קולקטיביות ההנהגה. מאחר שמייחסות הן, בהתאם לעקרונות הארגוניים של הלניניזם, חשיבות רבה לתפקידם של המוסדות המפלגתיים המנהלים בחיי המפלגה". „גילוי־הדעת" קורא לחזק את קשרי המוסדות המנהלים של המפלגה עם חברי המפלגה וההמונים הרחבים של העמלים, לפתח בכל הדרכים את פעילות הקומוניסטים, לפתח את הביקורת והביקורת העצמית.

יש לציין, כי בכמה מהבחינות האלה חלה התקדמות ניכרת בעבודת המפלגה בשנים האחרונות, אולם נשאר עוד לא מעט לתקן ולשפר. הוועה"מ ומוסדותיו העלו לרמה גבוהה יותר את כושר ההדרכה של המפלגה ואת עבודתם המסועפת והכל־צדדית תוך חיזוק מתמיד של הקשרים עם ארגוני המפלגה ומוסדותיה, למרות מיעוט הקאדרים שעמדו לרשותו — לרשות מזכירות הוועה"מ במיוחד. נשמרה והועלתה על שלב גבוה יותר קולקטיביות ההנהגה. ישיבות הוועד המרכזי קויימו פעם בחודשיים בממוצע, לדיון בשאלות הפוליטיות, הארגוניות והאידיאולוגיות שניצבו בפנינו; כן קויימו באופן סדיר ישיבות הלשכה הפוליטית. המזכירות והמחלקות השונות של הוועד המרכזי, הכינוסים הארציים, המחוזיים והסניפיים תרמו רבות להידוק הקשרים בין חברי הוועד המרכזי וחברי המפלגה, לשיפור ההדרכה של המפלגה, להעלאת פעילותה. הוועד המרכזי שקד על קיום עקרון הצנטראליזם הדמוקראטי,

אולם הקולקטיביות בהנהגה תוך אחריות אישית צולעת עדיין בכמה ועדי מחוזות וועדי סניפים. הצנטראליזם והמשמעת הם הכרחיים למען המאבק המוצלח נגד האוייב המעמדי. הצנטראליזם והמשמעת הם דמוקראטיים כיוון שמבוססים הם על חילופי־דעות וסיכומים קולקטיביים, כיוון שמבטאים הם את רצון חברי המפלגה המגולם בבחירת המוסדות, בהגשת דו"חות לארגוני המפלגה בזמנים קבועים, בהכרה בדבר החיוניות של המשמעת המפלגתית וכפיפות המיעוט לרוב, בדבר תחולת ההחלטות המרכזיות על כל הארגונים המפלגתיים. יש להעלות יחד עם זאת לשלב יותר גבוה את המשמעת והאופראטיביות של המוסדות המנהלים של המפלגה. הוטבו לאין־ערוך הקשרים בין המוסדות והחברים, הועמקה הדמוקראטיה המפלגתית. הדמוקראטיה המפלגתית מתבטאת לא רק בבחירות; היא דמוקראטיה של פעולה אחידה אקטיבית, המאפשרת לחברים לקחת חבל בהכוונת עבודת המפלגה ולבחון את מידת ההתאמה לתביעות השעה. הדמוקראטיה הפנימית מחייבת גם חופש הביקורת וחובת הביקורת העצמית. הכוונה היא לביקורת ולא לביקורתנות, לביקורת קונקרטית, קונסטרוקטיבית, מסייעת.

אין מקום לביקורת, החורגת מהפרוגראמה, המדיניות והתקנון של המפלגה שנקבעו על־ידי ועידת המפלגה. ביקורת התבטאת השקפות אנטי־מפלגתיות. במפלגה יכולים להיות חילוקי־דעות, אם הדעות אינן אנטי־מפלגתיות, אינן נוגדות את המארכסיזם־לניניזם, את הקו הגנראלי של המפלגה; זכותו של החבר להיאבק למענן, אולם חובתו היא לקיים את דעת הרוב, שנתקבלה לאחר דיון, סיכום והחלטה.

החולייה המכרעת - מזכיר התא!

שאלת המחסור בקאדרים מדריכים לפעולות ומוסדות שונים של המפלגה היא שאלה רצינית מאוד. בשנים האחרונות היה טיפול יותר טוב בשאלת הקאדרים, אולם עדיין רחוק מלספק את הדרישות. הטיפול התבטא בכינוסים של האקטיב המפלגתי במקומות, בקורסים מיוחדים למזכירי התאים ובצורות אחרות של הדרכה. אולם, טיפול זה לא נשא אופי שיטתי ולא תמיד הוקדשו לו הכוחות הטובים ביותר. יחד עם זאת נעשית לפעמים הבחירה של חברים לתפקידים בחוסר שיקול־דעת מספיק, רק כדי „לסתום חור", מה שגורם לירידת רמת־העבודה. יש להקפיד בהתמדה על שילוב הקאדרים הוותיקים והחדשים בפתרון שאלת העלאתם לתפקידים. השאלה המכרעת בחזית שיפור העבודה הפוליטית והארגונית בסניפי המפלגה היא ההכשרה של מזכירים לתאי המפלגה, היא שאלת הטיפול המתמיד והשיטתי בהם. האיכות של העבודה, של הפעולות, לאור סיכויי הגידול וצורכי הטיפול בפתרון שאלות ובארגון מאבק העמלים, נעשית לאחת השאלות היסודיות של המפלגה בתקופה הנוכחית. זו צריכה להיות הדאגה של הוועדים המקומיים והמחוזיים בעזרת המוסדית של הוועד המרכזי. החינוך הפוליטי־רעיוני צריך לסייע לכך — ואכן, בשטח זה חלה בשנתיים האחרונות התקדמות ניכרת, הראוייה לציון ולהמשך על שלב גבוה יותר. העלאת הרמה של מזכירי התאים ושל פעולת התאים תכשיר אותם יותר ליוזמה ולאופרטיביות, תאפשר להם טיפול טוב יותר ויעיל יותר באוהדים, גידול וקליטה טובה של החברים החדשים.

ההשוואה עם תקופות קודמות מראה, כי תוכניות הפעולה של המפלגה, החצי־שנתיות בדרך־כלל, הצליחו יותר כאשר הוועד המרכזי קבע את המכסות לכל מחוז וביסס את תוכנית־הפעולה על התחרות הסוציאליסטית הבין־מחוזית. הנוהג של השנים האחרונות, כאשר הוועד המרכזי קובע רק קווי־יסוד

של התוכנית וכל היתר נתון לשיקול־דעתם של ועדי המחוזות. לא הוכח כיעיל יותר. הדצנטראליזציה המופרזת הקשתה גם על ביקורת הביצוע של התוכנית בכללותה. מצב זה יצר גם חוסר אחידות במחוזות השונים ואי־הקפדה על מרכז־הכובד של התוכנית. להבא נצטרך לשלב את האלמנטים החיוביים, להפיק יתרונות גדולים יותר מהתוכנית וגם לפתח יוזמה מקומית.

אולם, מה שלא תהיינה תוכניות־הפעולה שלנו בתקופה זו או אחרת, התפקיד הקבוע והבלתי־משתנה הוא: העבודה בקרב מעמד־הפועלים, העבודה המוניציפאלית וכקשור לכך — הפצה שיטתית של העתונות ופרסומי המפלגה. הפעולה הקומוניסטית של חברינו במקומות העבודה, הכרוכה בקשיים רבים, צריכה לקבל את העידוד, העצה, ההדרכה ותשומת־הלב הגדולה ביותר של מזכירי התאים וועדי הסניפים של המפלגה.

פעילות ציבורית ועתונות המפלגה

מדיניות מפלגתנו ומאבקה לשלום, אי־תלות, דמוקראטיה, קידמה סוציאלית ואחוות־עמים באה לידי ביטוי נמרץ מעל במת הכנסת, ההסתדרות, הרשויות המקומיות וארגונים ציבוריים שונים. למרות כל עומס העבודה של נציגינו במוסדות נבחרים אלה, חובת הקשרים המתמידים שלהם עם בוחריהם היא חובה שאין לוותר עליה בשום פנים ואופן, כיוון שהיא מאפשרת גם ללמד וגם ללמוד מנסיון ההמונים ולעמוד על צרכיהם הקונקרטיים הדחופים. הקשר הבלתי־אמצעי של הנבחר עם בוחריו תורם רבות להגברת השפעתה של המפלגה.

לעתונות המפלגתית — „קול העם", „אל־איתיחאד", העתונות השבועית ויתר פרסומי המפלגה — הקדשנו כמקודם את חלק הארי של הוצאות המפלגה. עתונותנו מילאה את תפקידה כמסביר ומארגן, כבטאון למדיניות הכל־צדדית של המפלגה. אין להצליח בפעילות המפלגתית מבלי לקרוא בעיון את „קול העם", „אל־איתיחאד" ויתר עתונותנו, מבלי להתייחס אליהם כאל מסביר, מדריך ומארגן. הסיכומים של הוועידות המפלגתיות, של דיוני הוועד המרכזי והלשכה הפוליטית — בשאלות פוליטיות, אידיאולוגיות וארגוניות — מוצאים את ביטויים המקיף ב„קול העם", „אל־איתיחאד", ב„זו הדרך" וביתר עתונינו. אולם יש עוד לא מעט חברים וכן פעילים מפלגתיים המתייחסים ל„קול העם" כלעתון גרידא, כלעתון „סתם", מבלי להבין שבתנאים שלנו העתון הוא האמצעי הראשי של קשר בין ההנהגה לבין החברים והמוני העמלים, הנותן יום־יום ממש תשובות על השאלות הפוליטיות השוטפות — הבינלאומיות והלאומיות, על השאלות הכלכליות, החברתיות, התרבותיות וכדו'. אנו משקיעים מאמצים על־אנושיים בקיום עתונותנו וחבר אשר אינו קורא בעיון את העתון המפלגתי או שאינו מפיץ את עתונינו, אינו תורם למאמצי המפלגה לספק ללוחמי השחרור הלאומי והסוציאלי בארצנו את הנשק החד והחשוב ביותר — את דבר המפלגה באמצעות המלה המודפסת. עתונותנו הקומוניסטית זקוקה לקשר חי וסדיר עם קוראיה, להרחבה ניכרת של מנוייה וקוראיה, לתמיכה מוסרית וחומרית מתמדת של העמלים. מערכות העתונים המפלגתיים, ובמיוחד „קול העם" ו„אל־איתיחאד", תחפשנה את הדרך בעזרת הוועד המרכזי לערוך את העתונים בכיוון של הקלת קליטתם ע"י הקוראים מבלי לגרוע מרצינותם.

להגברת הפעילות בארגונים הדמוקראטיים

שאיפתנו צריכה להיות ללוות כל יוזמה פוליטית של המפלגה בפעולה מתאימה. כל העבודה הפנימית של המפלגה צריכה להיות מכוונת לריבוי

ולחיזוק פעילותנו בחוץ, בקרב ההמונים; יש לחזק את עבודת כל המחלקות של הועד המרכזי ולהוסיף עליהן חדשות, לחזק את עבודת כל מוסדות המפלגה, ובראש־וראשונה — את עבודת מוסדות הביצוע של הועד המרכזי ע״י תוספת כוח־אדם. למטרה זו גופא של הגברת הפעילות, של חיזוק כוחה והשפעתה של המפלגה, יש להפעיל יותר את פעילינו בארגונים הדמוקראטיים השונים — בהסתדרות על כל הסתעפויותיה, בארגוני האינטליגנציה, הסטודנטים, בתנועות הידידות בין ישראל לבין ברית־המועצות ולבין הארצות הסוציאליסטיות האחרות, באיחוד נשים דמוקראטיות, בארגון הלוחמים האנטי־נאציים. צורכי המאבק החשוב לשלום מחייבים שחברי המפלגה ביחד עם שוחרי שלום בלתי־מפלגתיים וממפלגות אחרות יקדישו מאמצים להפעלת ועדי השלום במקומות, במטרה להמריץ מלמטה את המאבק לשלום ולהניע את המוסדות המרכזיים של תנועת השלום הישראלית לפעילות בהתאם לתפקידים המוצגים ע״י מוסדות תנועת השלום העולמית.

ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי

בנק״י, חברי משמרתנו הצעירה, גילו מסירות ונאמנות רבה לדבר המפלגה ולמערכותיה השונות. פעולה מתמדת ומוגברת בקרב הנוער העובד והלומד היא המשימה החשובה ביותר של בנק״י, הדרך הבטוחה ביותר לגידול שורותיה והרחבת השפעתה על הנוער. אנחנו מציינים בסיפוק, כי המוסדות המדריכים של בנק״י, בעזרת הועד המרכזי של מפלגתנו, שוקדים על פיתוח צורות הפעולה והארגון, על אופיה המיוחד של בנק״י, כדי שיהיו תואמים יותר את התנאים הקונקרטיים של הנוער היהודי והערבי — העמל והלומד. הפעילות המסורה והנאמנה של חברי בנק״י בקרב הנוער העמל, ההוצאה החודשית הסדירה של „קול הנוער״ בשפות העברית והערבית והפצתו המוגברת, הביאו לגידול מהיר וניכר של שורות בנק״י, בשנה האחרונה במיוחד — גידול בלמעלה מ־50%! בטוחים אנו, כי בנק״י תוסיף לפעול, ועוד בייתר־שאת, למען גידול שורותיה, תוסיף לראות בזה תפקיד חיוני ביותר. הטיפול המתמיד של כל סניפי הנוער בביצוע השיטתי של תפקיד הרחבת שורות הנוער יביא בלי שום ספק לתוצאות חיוביות ויסייע להצלחת מערכותיה האיגודיות־מקצועיות והפוליטיות של בנק״י. מוסדות המפלגה וכל סניפיה צריכים לראות בדאגה ובעזרה לבנק״י תפקיד קבוע ורציני. מוסדות המפלגה מלמעלה ועד למטה חייבים לסייע לבנק״י להעלות שכבות מדריכים נוספות מקרב הנוער, להבטיח את התנאים להשתלמותם של מדריכים אלה, לדאוג לכינוסם ולהדרכתם הסדירה של חברי המפלגה העובדים בבנק״י, ליזום פגישות הורים — חברי מפלגה ואוהדים — לדיון על ילדיהם הפעילים בבנק״י או ב„ילדי־עמל״, לדיון על חשיבות וחובת ההתארגנות של כל ילדי חברי־המפלגה והאוהדים בשורות בנק״י וב„ילדי־עמל״. משמרתנו הצעירה ראוייה לדאגה ועזרה זו.

הנוער הקומוניסטי שלנו מחפש וחייב להמשיך לחפש באופן יוצר מסילות חדשות אל הנוער העובד והלומד, כדי להנחיל לו את הרעיונות המלהיבים, המנצחים ורבי־הסיכויים של הקומוניזם, כדי לגייסו למאבק על ישראל עצמאית, דמוקראטית, שוחרת שלום וקידמה.

תפקיד חשוב ביותר הוא לפעול ללא ליאות למען שיתוף־פעולה עם ארגונים וחוגים דמוקראטיים של הנוער, למען חזית־נוער מתקדמת ורחבה להגנת הדמוקראטיה, לשמירת השלום ולהבטחת הזכויות והאינטרסים של הנוער העובד והלומד.

בהתייעצות המפלגות הקומוניסטיות במוסקבה הודגשה חשיבות

העבודה בקרב הנוער; הודגש, כי — בניגוד לתעמולה הבורגנית המציגה את הנוער בזמננו כ„דור אבוד", כנוער א־פוליטי — מראות העובדות בשורה ארוכה של ארצות, כי הנוער הוא כוח מהפכני גדול, עובדה היא, כי בתהליך ההתעוררות הדמוקראטית בארצנו סביב ה„פרשה", נכנסו חוגים יותר ויותר רחבים של נוער לפעולה בצד הכוחות הדמוקראטיים. הנוער אוהב פעלים נועזים ומהפכניים וצריך ללמוד למשוך אותו אל אותה התנועה — אל בנק"י — שהיא תנועת הנוער המהפכנית בישראל, הנאבקת למען הווה טוב, למען עתיד שכולו טוב לנוער הישראלי, למען העתיד הסוציאליסטי הזוהר והמאושר!

ועידתנו ה־14 מברכת מקרב־לב את ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי, את „ילדי־עמל" שבהדרכתה ובפיקוחה, את כל הנערים והנערות, את כל הילדים והילדות, הפועלים במאוחד למען עולם של לחם ושושנים לכל!

הנחותינו בשאלת התרבות הלאומית

הנחות מפלגתנו בשאלת התרבות הלאומית, כפי שנוסחו בתעודות הוועידה ה־13, הצדיקו את עצמן במלואן והן עומדות בעינן. הנחות אלה הן קרן־האור היחידה לנושאי תרבות ישרים וכנים המחפשים את דרך המוצא מהערפל הסמיך, המחניק והמסמא, המקיף ורובץ על „חזית התרבות" הישראלית. ההתפתחות בשטח זה בשנים האחרונות הוסיפה להתדרדר במידרון האידיאו־לוגיה המגוונת של הקפיטאליזם השוקע, אשר כתובתה בארצנו היא: ההון הגדול, המשרת ה„משיחי" הנאמן, הרבנות, „קרן־נורמאן". יסודותיה של אידיאו־לוגיה זו היו ונשארו — הלאומנות, המיליטאריזם, השובינים הקיצונית, הקלרי־קאליזם והמיסטיציזם הדתי, הקוסמופוליטיזם, הפסימיות השחורה, יחס של בוז לרעיונות ההומאניזם, סגידה בפני האמריקאניזם ואיבה לכל גילוי פרוגרסיבי של התרבות, — לערכים התרבותיים של ברית־המועצות וארצות סוציאליסטיות אחרות, במיוחד. שק הרעל האידיאולוגי של הבורגנות הגדולה ו„משיחיה" הבן־גוריוניים ושק הכסף המשחד והמשחית של אותם כוחות גופא, מופעלים בעת ובעונה אחת במגמה לבצר את המשטר הקיים, לדכא את רצון המאבק של העמלים נגד ההון המונופוליסטי הנצלני והטפילי, להסיחם מתפקידי המאבק על השלום, העצמאות הלאומית, הדמוקראטיה והסוציאליזם.

ההסתאבות והמשבר חשוך־המרפא של האידיאולוגיה הבורגנית פורצים מכל מערכת התרבות השלטת בישראל; הרקע לכך — המשבר הכל־צדדי של החברה הישראלית כתוצאה מהשתלטות האימפריאליזם, ההון הזר והמיליטאריזם על כל שטחי החיים של העם.

הנחות מפלגתנו הקומוניסטית בשאלות התרבות, המבוססות על מישנת־לנין, מהוות נשק חד בידינו במאבק נגד היסודות הריאקציוניים ובעד טיפוח היסודות הפרוגרסיביים, העממיים, במורשת התרבותית של עמנו. הן מנחות אותנו במאבקנו נגד ההסתגרות השובינית וההתבטלות הקוסמופוליטית, נגד הגזענות וההסתה למלחמה, בעד השלום ואחוות־העמים; הן מחייבות את מזיגת הערכים הדמוקראטיים של התרבות הלאומית עם הערכים המתקדמים והמהפכניים של התרבות הבינלאומית. הנחותינו בשאלת התרבות הלאומית מכוונות את מאמצינו בשטח התרבות לסייע למאבק של מעמד הפועלים והמוני העם ללחם ושלום, לאי־תלות וחופש; לסייע למאבק נגד הניצול הסוציאלי, הדיכוי הלאומי והאפלייה העדתית, בעד סולידאריות ואחוות־עמלים יהודית־ערבית, נגד הזלזול בתרבות הערבית ודיכוייה, בעד התפתחות תרבות חופשית ובלתי־מופרעת של האוכלוסיה הערבית בארצנו, נגד המגמות של כפיית „ייהוד" תרבותי על הנוער הערבי. הנחותינו מאירות את דרך המאבק

בחזית התרבותית, בעד הקידמה, בעד העתיד הסוציאליסטי המאושר של עמנו וארצנו.

ההתפתחות הבינלאומית והישראלית מאשרת בכוח גובר והולך כי המארכסיזם־לניניזם הוא המסד היחיד לתרבות מהפכנית, מתקדמת ודמו־קראטית באמת וכי הריאליזם הסוציאליסטי הוא השיטה הנכונה היחידה בשדה היצירה בספרות ובאמנות לכל אלה הרוצים בלב שלם לשרת את העתיד הזוהר של עמם. הריאליזם הסוציאליסטי, בהיותו המיצוי האמנותי המרוכז של הראייה המארכסיסטית־לנינית, קורע אופקים רחבים ונותן מרחב כביר ליצירתו הרב־גונית של הסופר, המשורר והאמן. הריאליזם הסוציאליסטי מקשר אורגאנית את ההווה עם העתיד; הוא שואב מלוא חופניים מהמורשת והמסורת המתקדמת של העבר. הוא נצמד אל התרבות הפרולטארית המהפכנית של ההווה במצעדה אל העתיד הסוציאליסטי.

העובדות מלמדות, כי זניחת הריאליזם האמנותי בכלל, זניחת הריאליזם הסוציאליסטי בפרט, הוליכה ומוליכה אל הביצה של הריאקציה, אל ההסתאבות והניוון ה„תרבותי", בין שהזונחים הם סופרים ואמנים „סתם" ובין שהם — בשלט של „תרבות מתקדמת" — מתקדמים... אחורנית.

בהתאם להנחות אלו ניהלה את פעילותה מחלקת־התרבות של הוועד המרכזי. הכוחות והאמצעים המצומצמים שעמדו לרשותנו לא איפשרו לנו למלא במלואם את התפקידים שניצבו לפנינו בשטח חיוני זה. מותה ללא־עת של חיה קדמון הנחית מכה כבדה על הכוחות היוצרים של המפלגה. אולם, עם כל המיגבלות האובייקטיביות והסובייקטיביות, שליוו את הפעולה הזו, נוכחנו לדעת, מה רבה היא החשיבות של פעילות המפלגה ומאבקה בשטח התרבות, ומה גדול ודחוף הצורך להרחיב פעילות זו, להתמיד בה ולהנהיג אותה כיסוד קבוע ושיטתי בחיי כל סניף וסניף של המפלגה.

המפלגה במישור הבינלאומי

בשנים האחרונות הגבירה מפלגתנו את קשריה, את קשרי הסולידאריות והאחווה עם המפלגות־האחיות בארצות שונות. נציגי מפלגתנו השתתפו בשנים אלה בוועידה ה־21 של מקב"מ, בוועידות המפלגות־האחיות בפולניה, צ'כוסלובקיה, בולגריה, הונגריה, הרפובליקה הגרמנית הדמוקראטית, רומניה, צרפת וכו'. בסוף שנת 1957, לאחר התייעצות המפלגות הקומוניסטיות במוסקבה, קיימנו פגישה חשובה עם נציגי הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית של ברה"מ וכן עם נציגי הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הצרפתית בפאריס. כן השתתפנו בתגיגות העשור של הרפובליקה הסינית העממית. זכות גדולה היתה למפלגתנו להשתתף בהתייעצויות ההיסטוריות של תנועתנו הקומוניסטית העולמית במוסקבה בנובמבר 1957, בבוקארשט ביוני 1960 ובמוסקבה בנובמבר 1960. התעודות של התייעצויות אלה מהוות תרומה גדולה לאוצר המארכסיזם־לניניזם היוצר ומשקפות את הנסיון הכולל והתבונה הקולקטיבית של כל המפלגות הקומוניסטיות והפועליות בעולם כולו. ההתייעצויות האלה הוסיפו לליכודן ולאחדותן של המפלגות הקומוניסטיות והפועליות על יסודות המארכסיזם־לניניזם והאינטרנאציונאליזם הפרולטארי. ומסמכיהן ההיסטוריים נהפכו לדגל־קרב ולמצפן בטוח במאבקה של התנועה הקומוניסטית הבינלאומית על השלום, הדמוקראטיה, העצמאות הלאומית והסוציאליזם. מפלגתנו, ככל המפלגות הקומוניסטיות, שאבה יידע רב והשראה גדולה מהנסיון ההיסטורי העצום ומההחלטות של הוועידות ה־20 וה־21 של מקב"מ, מההנחות והסיכומים ההיסטוריים שנתקבלו בהתייעצויות המפלגות הקומוניסטיות במוסקבה.

בהתייעצויות של 81 המפלגות הקומוניסטיות במוסקבה מנובמבר 1960 צויין הגידול הסוער של התנועה הקומוניסטית העולמית, שנתאפשר תודות לביצורה האירגוני, להתגברותה על סטיות. על התוצאות המזיקות של פולחן־האישיות — גידול הפותח סיכויים חדשים לפתרונן המוצלח של המשימות העומדות לפני המפלגות הקומוניסטיות.

ההתייעצות ציינה בסיפוק את הבסתם מבחינה רעיונית של הרביזיוניסטים בשורות המפלגות הקומוניסטיות, את התייצבותן של כל המפלגות הקומוניסטיות נגד „הסוג היוגוסלבי של האופורטוניזם הבינלאומי, המהווה ביטוי מרוכז ל„תיאוריות" הרביזיוניסטים בימינו", וקראה — לאור פעילות בק"י, המוסיפה לגרום נזק לעניין האחדות של כל הכוחות והמדינות שוחרי השלום — לשקוד על התפקיד של הוקעת מנהיגי הרביזיוניזם היוגוסלבי ע"י כל המפלגות המארכסיסטיות־לניניות. המאבק בשתי חזיתות — נגד הרביזיוניזם שנשאר הסכנה העיקרית, ונגד הדוגמאטיזם והכיתתיות — היה ומוסיף להיות חיוני לעניין התפתחותה הנוספת של התנועה הקומוניסטית.

ההתייעצות הגיעה למסקנה, כי האחדות והליכוד של התנועה הקומוניסטית הבינלאומית, שהיו תמיד חשובים וחיוניים, נהיו בימינו לבעלי חשיבות וחיוניות כפולה ומכופלת, כאשר על כף־המאזניים מוטל גורל השלום העולמי, הנתון בסכנה חמורה. ואכן, התייעצות־מוסקבה האחרונה העלתה את האחדות והליכוד של התנועה הקומוניסטית העולמית על שלב גבוה יותר. כל התנועה הקומוניסטית ככלל, כל מפלגה קומוניסטית כפרט, נטלו על עצמן לקיים באופן סולידארי את ההערכות והמסקנות, שעובדו במשותף בהתייעצויותיהן, על יסוד העקרונות של המארכסיזם־לניניזם והאינטרנאציונאליזם הפרולטארי, והנוגעות למשימות הכלליות של המאבק נגד האימפריאליזם, בעד השלום, העצמאות הלאומית, הדמוקראטיה והסוציאליזם.

התייעצות המפלגות הקומוניסטיות במוסקבה מנובמבר 1960 הפריכה מחדש ובכוח שכנוע רב את הכזב החלוד של הריאקציה הבינלאומית, שלפיו המפלגות הקומוניסטיות הן כאילו בלתי־עצמאיות ומקבלות „הוראות ממוסקבה". ההגדרה הידועה, שהיתה נחלת כל המפלגות הקומוניסטיות, כי המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות עומדת בראש התנועה הקומוניסטית, וכי ברית־המועצות עומדת בראש המחנה הסוציאליסטי, היתה ביטוי של הערכה גבוהה והוקרה עמוקה לזכויות הגדולות של מקב"מ וברה"מ, אך בשום פנים ואופן לא ביטוי ל„אי־עצמאות" או ל„חוסר־שוויון" של המפלגות הקומוניסטיות או של הארצות הסוציאליסטיות. בהזדמנויות שונות של מפגשים בינלאומיים של התנועה הקומוניסטית היו נציגי מקב"מ אלה אשר הציעו לחדול מלהשתמש במושג „בראש" כלפי מקב"מ וברה"מ. עד אשר משאלה זו נתקבלה בהתייעצות־מוסקבה האחרונה.

כל המפלגות הקומוניסטיות, כולל מפלגתנו הקומוניסטית, עצמאיות ושוות־זכויות ומתוות את מדיניותן בהסתמך על התנאים והצרכים הקונקרטיים של ארצותיהן, בהיותן מודרכות ע"י עקרונות המארכסיזם־לניניזם ובהושיטן זו לזו תמיכה הדדית. כל מפלגה קומוניסטית אחראית בפני מעמד־הפועלים, בפני העמלים בארצה היא, ובפני תנועת הפועלים והתנועה הקומוניסטית הבינלאומית.

התייעצויות־נובמבר 1957 ו־1960 הוכיחו, כי בימינו מהוות ההתייעצויות „צורה יעילה של חילופי דעות ונסיון הדדיים, של העשרת התיאוריה המארכסיסטית־לנינית ע"י מאמצים קולקטיביים אלה ושל התוויית עמדות אחידות במאבק למטרות משותפות". בהתייעצות־מוסקבה האחרונה הכריזו כל המשלחות

של המפלגות הקומוניסטיות והפועליות כאיש אחד, כי „האוואנגארד המוכר ע״י כל התנועה הקומוניסטית העולמית היה ונשאר גם להבא המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות בתור הפלוגה המנוסה והמחושלת ביותר של התנועה הקומוניסטית הבינלאומית״. הועלה על נס הנסיון העצום של מקב״מ כנסיון בעל חשיבות עקרונית לגבי כל תנועתנו הבינלאומית, ודוגמת מקב״מ וסולידאריות־האחים שלה כמקור עידוד והתלהבות לכל המפלגות־האחיות במאבקן לשלום וסוציאליזם וכביטוי לשימוש בעקרונות המהפכניים של האינטרנאציונאליזם הפרולטארי למעשה; ההחלטות ההיסטוריות של הוועידה ה־20 של מקב״מ, שהן בעלות חשיבות גדולה לגבי מקב״מ והבנייה הקומוניסטית בברית־המועצות ולגבי התנועה הקומוניסטית בעולם כולו, הניחו יסוד לשלב חדש בתנועה הקומוניסטית הבינלאומית וסייעו להתפתחותה הנוספת על יסוד המארכסיזם־לניניזם.

משלחת מפלגתנו הקומוניסטית בהתייעצות 81 המפלגות הקומוניסטיות במוסקבה סמכה את ידיה על „גילוי־הדעת״ וה„קול־קורא לעמים״. המושב ה־22 של מליאת הוועד המרכזי מ־15—14 בדצמבר 1960 אישר פה־אחד את דו״ח משלחתנו על התייעצות־מוסקבה, את „גילוי־הדעת״ וה„קול־קורא לעמים״. המסמכים ההיסטוריים של התייעצות־מוסקבה זכו לאישור נלהב של כל חברי המפלגה במפגשים המחוזיים והסניפיים שהוקדשו לדו״ח על התייעצות־מוסקבה וללימוד המסמכים. מסמכים אלה שימשו ויוסיפו לשמש מצפן מארכסיסטי־לניני נאמן למפלגתנו, סייעו ויוסיפו לסייע למאבק מפלגתנו על ישראל עצמאית, דמוקראטית, שוחרת שלום וקידמה סוציאלית.

ההתייעצות של 81 המפלגות הקומוניסטיות הפגינה בעוז בלתי־שכיח, כי התנועה הקומוניסטית העולמית נהייתה לכוח הפוליטי בעל ההשפעה הגדולה ביותר בימינו, לגורם חשוב ביותר של הקידמה החברתית. הצועד — תוך מאבק חריף נגד הריאקציה האימפריאליסטית — ללא רתיעה קדימה, מתלכד ומתחשל. מפלגתנו הקומוניסטית מהווה חלק בלתי־נפרד של כוח קומוניסטי בינלאומי סולידארי ועצום זה. משלחות המפלגות־האחיות לוועידתנו ה־14 ועשרות הברכות שקיבלנו ממפלגות קומוניסטיות בחלקי־עולם שונים מבטאות את סולידאריות־האחים הקומוניסטית של תנועתנו העולמית עם המפלגה הקומוניסטית הישראלית. בשם כל צירי הוועידה, בשם כל הקומוניסטים הישראליים וריבבות אוהדינו ותומכינו, אני מברך מקרב לב את חברינו־אורחינו היקרים, את נציגי המפלגות־האחיות הקומוניסטיות והפועליות של פולניה, בולגריה, הרפובליקה הגרמנית הדמוקראטית, צרפת, ניגריה, קנאדה וקפריסין, אשר כיבדו אותנו בבואם לוועידתנו, בברכתנו המסורתית „ברוכים הבאים!״ יחד עם כל המפלגות־האחיות שואבת מפלגתנו הקומוניסטית בישראל עוז ועידוד רב מהנצחונות ההיסטוריים הגדולים של ארצות השיטה הסוציאליסטית העולמית, של התנועה הקומוניסטית הבינלאומית, תוך ראיית הסיכויים הגדולים להתקדמות נוספת ולנצחונות חדשים של עניין השלום, עצמאות העמים, הדמוקראטיה והסוציאליזם!

במשך עשרות בשנים מאיימים כוחות הריאקציה על מפלגתנו הקומוניסטית בחיסול, אולם אנו מתקיימים ונוסיף להתקיים, עד הנצחון של הסוציאליזם בארצנו, ולאחר נצחונו. צרכים אובייקטיביים עמוקים של ההתפתחות החברתית הולידו את המפלגה הקומוניסטית בארצנו, בראש־וראשונה — הצרכים של מעמד־הפועלים.

מקור כוחנו הוא בנאמנותנו ללא־סייג לעקרונות המארכסיזם־לניניזם והאינטרנאציונאליזם הפרולטארי, לאינטרסים של מעמד־הפועלים והמוני העם, לעניין השלום, עצמאות ישראל, אחוות־העמים הישראלית־ערבית, הדמוקראטיה

והסוציאליזם. מפלגתנו היא צורך חיוני למעמד־הפועלים ולהמוני העם בישראל במאבקם על ענייניהם הצודקים. לחזק את המפלגה, להרחיב את שורותיה, לחשל את אחדותה האינטרנאציונאלית, להגביר את קשריה עם העמלים, לקדם את מדיניותה בשירות השלום והדמוקראטיה, בשירות העם והמולדת — זהו התפקיד של הקומוניסטים, של אוהדי המפלגה, של הנוער הקומוניסטי, זהו התפקיד הנעלה, אשר בשמו ולשמו כינסנו את ועידתנו ה־14.

חברים!

ועידתנו ה־14 מתווה את הדרך לאחדות־עמלים, לאחדות לאומית־דמוקראטית רחבה, לאחדות כל הכוחות הפטריוטיים המתקדמים במאבק נגד האימפריאליזם, ההון המונופוליסטי הזר ושותפיו הישראליים ועושי־דברם המיליטאריסטיים השליטים בארצנו, במאבק למיפנה יסודי במדיניות ובשלטון הישראלי — למדיניות ישראלית של שלום, אי־תלות, נייטראליות, דמוקראטיה, אחוות־עמים וקידמה סוציאלית ותרבותית. מטרות נאצלות אלו תהיינה חרותות על דגלנו במערכת־הבחירות לכנסת החמישית.

אנו פונים מעל במת הוועידה ה־14 בקריאה לכל חברי המפלגה ואוהדיה, לכל חברי ברית הנוער הקומוניסטי, לכל העמלים בעלי־ההכרה — להתגייס במלוא כוחם למען הפצת דבר הוועידה ה־14 של מפלגתנו הקומוניסטית בקרב המוני העם, למען הבטחת הצלחתה של המפלגה במערכת הבחירות לכנסת החמישית!

חברים!

קארל מארכס הזהיר לפני 100 שנה, כי לפני האנושות פתוחות רק שתי דרכים: דרך ההתעלות אל פיסגות הקומוניזם, או דרך ההידרדרות אל הברבאריות של ימי־קדם. את הדרך הראשונה הוא הועיד לעמים בהנהגתו של מעמד־הפועלים הבינלאומי ובדגל הסוציאליזם המדעי. את הדרך השנייה הוא ייחס בגאון רוחו לקפיטאליזם.

דורנו אנו נוכח לדעת בכל הבהירות בצידקת נבואתו המדעית של קרל מארכס. הקפיטאליזם בשלבו האימפריאליסטי, ילד טיפוחיו — הפאשיזם ההיטלריסטי הרצחני, אחוזי הטירוף המלחמתי־האטומי של נאט"ו־בון בימינו, נותנים אישור לכך, כי כוחות נפשעים ושוקעים אלה ניסו בעבר ומנסים גם בימינו לדרדר את האנושות אל תהום ההשמדה והאבדון, אשר הברבאריות של ימי־קדם מחווירה לעומתה. הזוועות האיומות הנגולות מחדש בשבועות אלה במשפט אייכמן בירושלים מגלות לא רק את הפרצוף של ההיטלריזם הרצחני, אלא של האימפריאליזם כולו.

אושרה של האנושות כולה הוא, שקם כוח היסטורי חדש, אשר חסם לנצח את דרך הקפיטאליזם אל עולם של השמדה המונית וברבאריות. היתה זו מהפכת־אוקטובר הסוציאליסטית הגדולה אשר, בדגל תורת האלמוות של מארכס, אנגלס ולנין, פרצה לראשונה את חזית האימפריאליזם, פתחה את הדרך להתהוותה של השיטה הסוציאליסטית העולמית האדירה, לתקופת המעבר מקפיטאליזם לסוציאליזם בקנה־מידה עולמי! בדגל המארכסיזם־לניניזם והאינטרנאציונאליזם הפרולטארי בונים למעלה ממיליארד אנשים, למעלה משליש האנושות, את הסוציאליזם והקומוניזם! עמי אסיה, אפריקה ואמריקה הלאטינית המשוחררים והמשתחררים עלו על הבמה ההיסטורית ככוח עצמאי הנאבק לשלום, לחרות לאומית ולקידמה אנושית. למעלה מ־36 מיליון קומוניסטים בכל פינות כדור־הארץ ניצבים בעוז ובהחלטיות בראש מאבקם של העמים לעולם ללא נשק, ללא צבאות, ללא מלחמות, לעולם של שלום, חופש, רווחה ואושר, — לעולם הסוציאליזם! מתקיימת נבואתו המדעית של

מארכס: עמים רבים מעפילים אל פיסגות הקומוניזם — אחרים יבואו אחריהם!

אין אנו משלים את עצמנו ואת האחרים: האימפריאליזם עוד כוחו עמו לשים מקלות בגלגלי המרכבה ההיסטורית, לגלות התנגדות, לחולל פרובוקציות מסוכנות, אולם הוא חדל להיות כל־יכול בזירת העולם — גורלו נחרץ כבר לאבדון! יותר ויותר, לא לפי שעון ואשינגטון מתחוללים דברים גדולים בעולם, אלא לפי שעון מוסקבה! הסוציאליזם מנצח בארץ ובשמיים, ידו על העליונה בתחרותו עם הקפיטאליזם — הוא העתיד הוודאי של כל העמים!

אנחנו, הקומוניסטים הישראליים, יהודים וערבים, לא נרתענו ולא נירתע בפני כל קורבן במאבקנו הנאצל על אחדות רחבה של כל הכוחות הדמוקראטיים והמתקדמים בארצנו למען הגנת השלום, למען תהא ארצנו עצמאית, דמוקראטית, שוחרת שלום וקידמה, למען אחוות־עמים יהודית־ערבית, למען העתיד המאושר של העם והמולדת! דרכנו נכונה, דרכנו צודקת ולה יהיה גם הנצחון! הערובה לנצחון — בנאמנות מפלגתנו לתורת־האלמוות של המארכסיזם־לניניזם, לדגל האינטרנאציונאליזם הפרולטארי והפטריוטיזם הישראלי!

קדימה, חברים, לעבודה טובה, למאבק מוגבר בשירות השלום, בשירות עמנו וארצנו!

תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

תחי האחדות המארכסיסטית־לנינית של התנועה הקומו־ניסטית העולמית!

תחי האחווה היהודית־ערבית!

יחי השלום! יחי הקומוניזם!

דין־וחשבון ועדת הביקורת המרכזית לוועידה ה־14

הוגש ע״י הח׳ צבי ברייטשטיין, יו״ר הוועדה

חברים,

מפלגתנו, כמו כל מפלגה קומוניסטית, נשענת על שלושה עמודי־תוך:

1) עקרונות המארכסיזם־לניניזם;

2) המדיניות הקומוניסטית העומדת לשירות האינטרסים וההתקדמות של מעמד־הפועלים והמוני־העם;

3) הארגון המפלגתי.

שמענו את הדו״ח של הוועד־המרכזי מוועידה לוועידה, ואנו שותפים לסיכומים בבעיות הפוליטיות והן לסיכומים בשאלות הארגוניות של המפלגה.

עם זאת מחובתנו להצביע על מספר ליקויים הקיימים בחיינו הפנים־מפלגתיים, דבר המערים מכשולים בדרך של התקדמות מפלגתנו והעלאת רמת־פעולתה בשטחים חיוניים שונים.

תקנון המפלגה קובע את העקרונות הארגוניים של מפלגתנו הקומוניסטית. התקנון הוא חוקת־היסוד של המפלגה. התקנון קובע את יסודות החיים הפנימיים של המפלגה, ועקרונותיו מדריכים אותנו גם במגעינו עם ההמונים ובפעולותינו בקרבם ולמענם.

הקפדה על כללי התקנון, הלכה למעשה, השימוש היוצר בהוראותיו על־ידי חברי המפלגה וכל ארגוניה ומוסדותיה, הם מן הגורמים היסודיים וההכרחיים לעיצוב פני המפלגה ולהגברת כוחה והשפעתה בקרב מעמד־הפועלים והמוני־העמלים.

לא בכדי הוטעם בגילוי־הדעת ההיסטורי של התייעצות המפלגות הקומוניסטיות במוסקבה מנובמבר 1960, כי „המפלגות המארכסיסטיות־לניניות רואות כחוק בלתי־מעורער של פעילותן קיום קפדני של הנורמות הלניניות בחיים המפלגתיים על יסוד העקרון של הצנטראליזם־הדמוקראטי, רואות כהכרחי לשמור כעל בבת־העין על אחדות המפלגה, לקיים בקפדנות את העקרון של הדמוקראטיה המפלגתית ושל קולקטיביות ההנהגה, מאחר שמייחסות הן, בהתאם לעקרונות הארגוניים של הלניניזם, חשיבות רבה לתפקידים של המוסדות המפלגתיים

המנהלים את חיי המפלגה, רואות כהכרחי לדאוג ללא־ליאות לחיזוק קשריהם עם חברי המפלגה וההמונים הרחבים של העמלים, למנוע את פולחן־האישיות, הכובל את התפתחות המחשבה היוצרת והיוזמה של הקומוניסטים, לפתח בכל הדרכים את פעילות הקומוניסטים, ולפתח את הביקורת והביקורת העצמית בשורותיהן".

בראשי־הפרקים לדיוני הוועידה ה־14 צויין נכון, כי בכמה מהבחינות האלה חלה בשנים האחרונות התקדמות מסויימת בעבודת המפלגה, אולם נשאר עוד לא־מעט לתקן ולשפר. הוועד־המרכזי ומוסדותיו העלו לרמה גבוהה יותר את כושר ההדרכה של המפלגה ואת עבודתם המסועפת הכל־צדדית תוך חיזוק מתמיד של הקשרים עם ארגוני המפלגה ומוסדותיהם, למרות מיעוט הקאדרים שעמדו לרשותם. נשמרה והועלתה על שלב גבוה יותר קולקטיביות ההנהגה. ישיבות הוועד המרכזי קויימו פעם בחודשיים, בממוצע, לדיון בשאלות הפוליטיות, הארגוניות והאידיאולוגיות שניצבו לפני המפלגה. כן קויימו באופן סדיר ישיבות הלשכה הפוליטית, המזכירות ורוב המחלקות השונות של הוועד־המרכזי.

הכינוסים הארציים, המחוזיים והסניפיים תרמו רבות להידוק הקשרים בין הוועד־המרכזי וחברי המפלגה, לשיפור ההדרכה של המפלגה ולהעלאת פעילותה. בדרך־כלל נשמרו הדמוקראטיה הפנימית במפלגה וזכויות החבר בהתאם לתקנון.

עם זאת יש להדגיש, כי לקויה עדיין המשמעת המפלגתית, שהינה הכרח לקיום אחדות המפלגה ולכושר־פעולתה. הכוונה לאי־מילוי החלטות המפלגה או אי־מילוי חובות אחרות, ביניהן חובות־יסוד של חברי המפלגה. במקרים לא־מעטים חברים או מועמדים, אשר הפרו את המשמעת המפלגתית, לא הועמדו כלל לבירור ולא הוסקו לגביהם מסקנות כלשהן.

כמו־כן יש לציין, כי העירנות המהפכנית במפלגה נחלשה מאוד בשנים האחרונות. כפי שהודגש בראשי־הפרקים: „העירנות המהפכנית צולעת במקום בו אינה קיימת ביקורת על פעולות החבר, בו אינה קיימת כל ידיעה בתא על אורח־חייו של החבר. במפלגתנו אין דרך אחרת להבטחת העירנות המהפכנית, להבטחת טוהר שורותינו, אלא על־ידי ביקורת על ההופעה והפעילות הפוליטית של חבר המפלגה ובידיעה הכל־צדדית של אופיו".

תקנון המפלגה, אשר נתקבל בוועידה ה־13, הטיל על ועדת הביקורת המרכזית, שנבחרה באותה ועידה, את התפקידים הבאים:

א) לפקח על ביצוע התקנון על־ידי כל המוסדות המפלגתיים וכל חברי המפלגה, בכל הנוגע לדמוקראטיה הפנימית ולמשמעת המפלגתית.

ב) לדון ולהחליט בשאלות הקשורות בהפרת תקנון המפלגה, הנמסרות לוועדת הביקורת המרכזית על־ידי מוסדות, ארגונים וחברים של המפלגה.

ג) לדון ולהחליט בשאלות בעלות אופי משמעתי הנמסרות לה על־ידי הוועד המרכזי.

ד) לבקר את ניהול חשבונות הוועד־המרכזי וכל שאר מוסדות המפלגה.

מייד עם היכנסה לתפקיד, העריכה ועדתנו, כי לא תוכל להצליח בפעולתה אלא אם תשמור על מגע מתמיד עם חברי השורה ועם הארגונים המפלגתיים במחוזות ובסניפים. היה ברור לנו מראש, כי אין אנו צריכים להגביל את פעולתנו לבירור תלונות חברים בודדים, המועברות לטיפולנו, אלא שומה עלינו לעקוב בהתמדה אחרי ביצוע הוראות התקנון המפלגתי, הלכה למעשה. משום כך החלטנו להקים בכל מחוז ומחוז ועדת ביקורת מחוזית,

שמתפקידה היה לסייע לנו בעבודתנו ולשמש חוליה מקשרת בין ועדת הביקורת המרכזית לבין הארגונים המחוזיים והסניפיים.

יש להדגיש, כי פרט ליוצאים מן הכלל, חברי ועדות הביקורת המחוזיות לא מילאו את תפקידיהם כהלכה. הסיבה היא: א) עומס התפקידים המפלגתיים שהוטל עליהם; ב) הדרכה בלתי־מספקת מצד ועדת הביקורת המרכזית, דבר שנבע מסיבות שיוסברו בהמשך הדו״ח.

עם זאת עלינו לציין, כי בחלק מתקופת כהונתם הקדישו חברי ועדת הביקורת המרכזית זמן ניכר למדי לביקורים בתאים, בוועדי־סניפים וועדי־מחוזות, במגמה לעמוד על הליקויים והחולשות בעבודת המוסדות המפלגתיים והחברים.

160 הביקורים, שערכנו בארגונים המפלגתיים הנ״ל, מאות הפגישות המיוחדות עם חברים בודדים וההערות הביקורתיות שניתנו על ידינו, העלו במפלגה בעיות חיוניות שונות, וביניהן בעיית תשלום סדיר של מס־חבר לא כעניין פורמאלי אלא כעניין של מילוי אחת מחובות־היסוד של כל קומוניסט מאורגן וכאקט בעל משמעות פוליטית־ארגונית חשובה. תשלום מס־חבר מדי חודש, יש בו כדי לסמל את חידוש חברותו של החבר במפלגה. תשלום מס־חבר מהווה אבן־בוחן חשובה לגבי הכרתו הפוליטית של חבר המפלגה. למען פיתוח הפעילות המפלגתית, למען תוכל המפלגה למלא את תפקידיה הפוליטיים במאבקה הציבורי ובתנאים הקשים הנתונים — על החברים להבטיח למפלגה אמצעים כספיים. שאלת מימונן של פעולות המפלגה יש לראותה, איפוא, כתפקיד פוליטי, כדאגה לכושר־הפעולה של המפלגה. לכן, שאלת תשלום מס־החבר או מילוי התחייבות החבר למגבית או לקרן־בחירות וכן גיוס עזרה כספית מאוהדים והמוני־העמלים — מן ההכרח שתידון על־ידי כל ארגוני המפלגה בכדי להבטיח למפלגה בסיס כספי יציב ככל־האפשר. הטענה, שמגביות המפלגה „מפריעות" לגביית מס־חבר, הוכחה במציאות כבלתי־נכונה, מאחר שהתברר כי בסניפים בהם היתה תשומת־לב לשאלה זו — החברים מילאו הן את התחייבותם למגבית והן את חובתם לגבי תשלום המס.

יש לציין בסיפוק, כי מאז הוועידה ה־13 חל שיפור ניכר בתשלום מס־חבר, ביחוד משהוחל במיפקד־חברים ובהחלפת־פנקסים מדי שנה. אך אין התשלום נגבה באורח סדיר מדי חודש בחודשו.

אין להתעלם מן העובדה המצערת, כי חלק ניכר של חברי המפלגה מפגר בתשלום המס, ובכך מפר בהתמדה את תקנון המפלגה. תופעה חמורה אחרת היא, שבוועדים של אי־אלה סניפים ואף באי־אלה ועדי־מחוזות ישנם חברים, אשר אינם משלמים באופן סדיר את מס־החבר וממילא אין להם גם תוקף מוסרי להקפיד על תשלום המס על־ידי חברים הנתונים להדרכתם.

עם החלטת מזכירות המפלגה מאפריל ש״ז בדבר הורדת גובה המס לכל החברים ובמיוחד הקטנת דרגת־המס לגבי חברים אשר הכנסתם קטנה ולגבי חברים בעלי משפחות גדולות — הכרחי כי יחול שינוי ראדיקאלי בשטח זה וכל חבר יקפיד על מילוי אחת מחובות־היסוד, שחברותו במפלגה מטילה עליו.

אולם האשמה בפיגור התשלום של מס־חבר מוטלת לא על החבר בלבד, אלא — במקרים רבים — גם על אותם הארגונים המפלגתיים — מזכירויות תאים, מזכירויות סניפים וכו׳ — אשר לא ביצעו את הוראות סעיף 30 בתקנון המפלגה, המחייב להעמיד לבירור מפלגתי חבר המפגר בתשלום המס למעלה משלושה חודשים ולבצע את מסקנות הבירור.

הוא הדין לגבי סעיף אחר בתקנון (סעיף 29), המחייב השתתפות סדירה

של חברי־המפלגה בתאים וקובע אילו אמצעים משמעתיים יש לנקוט כלפי אותם החברים, אשר מפירים בהתמדה את הסעיף הזה.

מסתבר, שהחלפת פנקסי־החבר והמיפקד השנתי הנערכים בסניפי המפלגה חיוניים מאוד לבחינת הפעילות של החבר ויחסו למפלגה ומהווים הזדמנות להשתחרר מחברים שאינם מתאימים למפלגתנו — כמודגש בראשי־הפרקים של הוועד־המרכזי לקראת הוועידה.

בתנאי עבודתה לא יכלה ועדת הביקורת המרכזית להקיף את כל השטחים הרבים של החיים הפנים־מפלגתיים, ובמכוון התרכזנו, איפוא, בנקודות מספר בלבד, כמו: ביקורת על תשלום מס־חבר, פיקוח על ניהול שיטתי ומסודר של החשבונות והקופות, השתתפות סדירה של חברי המפלגה בתאים, קיום בירורים בעקבות תלונות שונות נגד חברים או מוסדות, או של מוסדות נגד חברים. עלינו לציין, שכתוצאה מן הביקורת שהנהגנו, הוועדים המחוזיים מכניסים את מס־המרכז. אך חולשתנו בשטח זה היתה בכך, שלא נאבקנו במידה הדרושה לסילוק הליקויים עליהם הצבענו ולא תמיד הוצאנו עד הסוף את המסקנות לגבי מוסדות וחברים שלא מילאו אחרי הוראותינו.

אנו יכולים לסכם בסיפוק, כי 35 הבירורים שקיימנו, בעקבות הפניות אלינו, הסתכמו כולם במסקנות חד־משמעיות. מסקנות הבירורים האלה נתקבלו בדרך־כלל — לפעמים אחרי מאמצי שיכנוע לא מעטים — בהסכמה ובהבנה על הצדדים הנוגעים בדבר, עזרו לחברים להתגבר על חולשותיהם או שטיהרו את האווירה המפלגתית או החברתית בסניפים המסויימים.

הבירורים המרכזיים שקיימנו נגעו בשאלות שונות כגון: פגיעה במשמעת המפלגתית, פגיעות בעקרון העבודה הקולקטיבית, הוצאת מסקנות משמעתיות כלפי חבר ללא שיתופו בבירור, חוסר עירנות מהפכנית, ביקורת על מוסדות מפלגתיים שלא במסגרת מפלגתית, אופן קבלתו של חבר למפלגה שלא בהתאם להוראות התקנון, יחסים בלתי־תקינים בין חבר לרעהו, יחסים בלתי־תקינים בין אי־אלה מוסדות מפלגתיים לבין מוסדות ברית הנוער הקומוניסטי, מכירת מועדון מפלגתי בסניף מסויים ללא קבלת רשות ממזכירות המפלגה, אי־סדרים שונים בארגון אספות פומביות מטעם המפלגה בסניפים מסויימים, אי־סדרים באי־אלה סניפים בשטח חשבונות העתונות המפלגתית, ושאלות שונות אחרות.

כמו־כן השתתפו נציגי ועדת הביקורת המרכזית בתור משקיפים בבירורים מקומיים שונים, פיקחו על בחירת מוסדות באספות סניפים, בוועידות מחוזיות ועוד. עמדנו על קיום מוקדם ככל־האפשר של ועידת המפלגה והוועידות המחוזיות.

אמנם ועידתנו זו, אשר לפי התקנון צריכה היתה להתקיים במחצית שנת 1960, נדחתה למחצית שנת 1961. אך לפני ועדת הביקורת המרכזית הובאו נימוקים סבירים של הוועד המרכזי בנדון, נימוקים שהוסברו גם לחברי המפלגה.

כמה הערות בעניין הביקורת על ההכנסות וההוצאות הכספיות במפלגה: קיימנו ביקורת סדירה על חשבונות הוועד־המרכזי, על שמירת מסגרת התקציב השנתי, התמסרנו — באמצעות נציגינו במחוזות — לביקורת כספית מחוזית וסניפית.

בתחילת 1958 הצענו למזכירות הוועד־המרכזי להורות לכל המוסדות המפלגתיים — המחוזיים והסניפיים — להנהיג ביקורת על העניינים הכספיים על־יסוד הצנטראליזם הדמוקראטי, המחייב — בין השאר — כל מוסד מפלגתי למסור, במועדים קבועים, דו"ח על פעולותיו לארגון אשר בחר בו ולמוסד

הגבוה יותר. הצעותינו נתקבלו ע״י מזכירות הוועד־המרכזי ובחוזר מס׳ 16 מה־10.4.58 ניתנו ההוראות המתאימות על סדרי הגזברות במפלגה. הוראות אלה עזרו לארגונים המפלגתיים להנהיג ביקורת יותר קפדנית ומסודרת בשטח זה. אך עם זאת יש להדגיש, כי לא כל המוסדות המפלגתיים המחוזיים והסניפיים מבצעים את הוראות הוועד־המרכזי בהתאם לחוזר הנ״ל. למשל, באי־אלה ועדים מחוזיים או ועדי סניפים משמש המזכיר גם כגזבר, דבר שאינו רצוי כלל וכלל. ההוראה בדבר זה, שמזכירות ועד הסניף או המחוז חייבת לשמוע — לפחות אחת לחודשיים — דו״ח מפי הגזבר על ההכנסות וההוצאות הכספיות ועל מצב הקופה, וכן ההוראה בדבר חובת מזכירות ועד־המחוז או ועד־הסניף להביא לפני מליאת הוועד־המחוזי או ועד־הסניף דו״ח על המצב הכספי פעם בחצי שנה לשם דיון והחלטה — הוראות אלה אינן נשמרות בדרך כלל. לעומת זאת חל שיפור ניכר אצל רוב הוועדים־המחוזיים במסירת דו״ח כספי, תלת־חודשי, לוועד־המרכזי. יש לציין, כי מזכירות הוועד־המרכזי טרם הצליחה מצדה היא להנהיג ביקורת יעילה ושיטתית על ביצוע הוראותיה.

בתקופת פעולתה הצביעה ועדתנו לא פעם אחת על כך, שבמפלגה אינה קיימת עדיין ביקורת מרכזית, מחוזית וסניפית ראויה לשמה על פנקסי־הבולים של המגביות ושל קרן־העתונות. אם כי גם בשטח זה חל לאחרונה שיפור מסויים, הרי מחובת כל המוסדות לשקוד בלי־הרף על הנהגת פיקוח יעיל על כספים מפלגתיים — שכולם קודש למימון פעולות המפלגה — מתוך מגמה למנוע הוצאות בלתי־חיוניות ובלתי־הכרחיות.

בהקשר זה עלינו לציין, כי חלק ניכר של תקציב הוועה״מ מופנה להוצאת פרסומים שונים — עתונים, ספרים, חוברות, כרוזים, פלאקאטים וכו׳. החשיבות הפוליטית של הפצת דבר המפלגה מובנת, ודאי, יפה לכל חבר. אך למעשה אי־הפצתם המלאה ובמיוחד של אותם הפרסומים המופצים באופן המוני, חינם אין כסף, גורמת לאי־הבאת דבר המפלגה לעמלים נוספים, גורמת להוצאת כספים מפלגתיים יקרים לריק. בעניין זה צריך לחול מיפנה ראדיקאלי! חובה ראשונה־במעלה של כל חבר, של כל ארגון ומוסד מפלגתי, לשקוד בעקשנות ובהתמדה על חיסול הליקויים בשטח חיוני זה למפלגה.

אחת מצורות הקשר בינינו לבין חברי המפלגה ומוסדותיה היתה חליפת־מכתבים. אופן הטיפול במכתבי חברים אל המוסדות המפלגתיים הוא מן הדברים החשובים בחייה הפנימיים של המפלגה. החבר צריך להיות משוכנע, כי המוסדות המפלגתיים שמים לב למכתבו, לתלונתו, להצעתו, למשאלתו, וכי זכותו, המובטחת בתקנון, לקבל בהקדם תשובה על פנייתו — מובטחת הלכה למעשה.

בתקופת כהונתנו קיבלנו כ־300 מכתבים מאת חברים, אשר נגעו בנושאים שונים כגון: ערעור על החלטות מסויימות של מוסדות מפלגתיים לגבי החבר, תלונות על אי־ביצוע החלטות הארגונים המפלגתיים, על אי־קיום האספה השנתית של הסניף למסירת דו״ח הוועד ולבחירת ועד חדש, תלונות נגד מערכות העתונים, תלונות בקשר להרכב המשלחת לפסטיבל־הנוער, פניות בעניין התנהגות אישית של אי־אלה חברים, ועוד.

היו גם אי־אלה מקרים, שחברים ביקשו את התערבות ועדת הביקורת בקשר לאי־קבלת תשובות ממוסדות מרכזיים של המפלגה.

חברים,

כבר בוועידה ה־13 היה ברור, כי לשם ביצוע התפקידים הרבים והרציניים, אשר הוטלו על־פי התקנון על ועדת הביקורת המרכזית, יהיה צורך

ליצור לחבריה תנאי־פעולה מפלגתיים שיאפשרו להם למלא את תפקידם כהלכה.

הוועד־המרכזי צריך היה ליצור את התנאים המתאימים לעבודת ועדתנו, כלומר להקפיד על כך שלא יוטלו על חבריה תפקידים מפלגתיים כאלה, אשר לא יאפשרו להם להתמסר לתפקיד העיקרי שהוטל עליהם על־ידי הוועידה.

בוועידה ה־13, בהרצאתו בשם הוועד־המרכזי על הצעות השינויים בתקנון המפלגה, אמר הח׳ תופיק טובי — בקטע המוקדש לוועדת הביקורת המרכזית — את הדברים הבאים:

„הנסיון הראה, שהדבר הקובע בעבודת הוועדה איננה צורת הקמתה או מקור סמכותה; הקובע הוא יצירת תנאים לחבריה שיאפשרו להם להתמסר לתפקיד החשוב הזה. חברי ועדת הביקורת המרכזית — שאחד הוא חבר מזכירות הוועד־המרכזי, השני הוא מזכיר מחוז, השלישי חבר מזכירות ועד מחוז, הרביעי חבר ועד הסניף הגדול ביותר בארץ — ועדת ביקורת מורכבת מחברים כאלה בשום־פנים־ואופן לא תוכל למלא את תפקידיה. כך היה למעשה״.

„אם ועדת הביקורת המרכזית — ועל הוועד־המרכזי להבטיח את התנאים לכך — תתמסר למילוי התפקידים הנקבעים לה בהצעת התקנון, תהיה בכך תרומה גדולה מאוד לחיזוק עבודת המפלגה, הארגונית והפוליטית״.

הנחיות אלה, שאושרו בוועידה, נשמרו על־ידי הוועד־המרכזי פרק־זמן מסויים בלבד — עד למערכת הבחירות לכנסת הרביעית. לקראת פתיחתה של מערכת־הבחירות הטיל הוועד־המרכזי על חברי ועדת הביקורת המרכזית תפקידים מפלגתיים נוספים על אלה שכבר מילאו בשטחים אחרים. הוועד־המרכזי יצא מהנחה, כי נוכח חוסר קאדרים מתאימים — תפקידי הביצוע של חברי ועדת הביקורת המרכזית במערכת־הבחירות, וכן לאחר־מכן, עדיפים על תפקידי הביקורת המפלגתית. מתוך כך צומצמו לאין־ערוך אפשרויות העבודה היומיומית והקולקטיבית של הוועדה, ובמיוחד לאחר צירוף חבר אחד של ועדת הביקורת למזכירות הוועד המרכזי, קביעת חבר שני כמזכיר מחוז וקביעת חבר אחר כמרכז ועדת פרסום ותעמולה ולאחר מכן העסקתו יתר־על־המידה בשטח העתונות המפלגתית.

לאור התפתחות זו, יש לחלק את עבודתה של ועדת הביקורת המרכזית — מבחינת תנאי־פעולתה — לשתי תקופות:

א) מהוועידה ה־13 עד מערכת־הבחירות לכנסת הרביעית, תקופה בה התמסרו רוב חבריה לביצוע תפקידם המיועד, ו־ב) מני אז ועד עתה, פרק־זמן בו צומצמו, כאמור, אפשרויותיה, נוכח השינויים הארגוניים עליהם החליטו מוסדות הוועד־המרכזי, ועליהם האחריות על כך, אם כי גם עלינו רובצת מבחינה פורמאלית האחריות להצרת אפשרויות פעולתנו, כתוצאה מהשלמתנו עם המצב שנוצר, בניגוד לרוחנו, בעקבות החלטות הוועד־המרכזי.

אנו סבורים, כי לאור התפקידים של ועדת הביקורת המרכזית, הכלולים בתקנון המפלגה, ולאור הנסיון שנרכש בתקופת פעולתנו מוועידה לוועידה, הוועד־המרכזי החדש, שייבחר בוועידתנו זו, יבטיח וייצור את התנאים ההכרחיים לעבודה יעילה ופוריה של ועדת הביקורת המרכזית החדשה שתיבחר.

חברים,

אנו משוכנעים, כי כיבוד התקנון והשימוש היוצר בעקרונותיו ובהוראותיו בחיים היומיומיים של המפלגה, על כל חבריה, תאיה, ארגוניה ומוסדותיה — היא הדרך להעלאה איכותית של רמת חברי המפלגה, היא הדרך להרחבת

ולהעמקת הדמוקראטיה הפנימית, היא הדרך להגברת המשמעת הקומוניסטית, לפיתוח הביקורת והביקורת העצמית, המכוונת לשיפור פעילותו של החבר ופעילות המפלגה, לטיפוח יחסי ריעות בין חברי המפלגה, לגילויי ידידות כלפי אנשי עמל, לטיפוח המסירות ללא־גבול והנכונות להקרבה עצמית למען ענייני העם ומעמד־הפועלים. ובסיכומו של דבר — היא הדרך לליכוד־יתר של שורות המפלגה, להרחבת שורות הלוחמים לשלום, עצמאות ואחוות־עמים, לדמוקראטיה וסוציאליזם, להגברת כוחה, השפעתה ומאבקה הנאצל של מפלגתנו.

(תזי הוועידה ה־14 תזי המפלגה הקומוניסטית הישראלית)

ביצור המפלגה הקומוניסטית הישראלית - צורך מעמדי ולאומי עליון

הרצאת חבר הלשכה הפוליטית מאיר וילנר על הצעת התיקונים בתקנון־המפלגה

חברים!

מפלגתנו הקומוניסטית מושתתת על יסודות המארכסיזם־לניניזם. עקרונותיה של תורה זו הם המדריכים את ההלכה ואת המעשה של המפלגה. כל מפלגה קומוניסטית מגלמת בתוכה אינטרנאציונאליזם פרולטארי ופאטריוטיזם בלתי־מעורערים. „כל המפלגות המארכסיסטיות־לניניות — נאמר בגילוי־הדעת של התייעצות המפלגות הקומוניסטיות והפועליות מנובמבר 1960 — עצמאיות הן ושוות־זכויות, ומתוות את המדיניות, בהסתמך על התנאים הקונקרטיים בארצותיהן, בהיותן מודרכות על־ידי העקרונות של המארכסיזם־לניניזם ובהושיטן זו לזו תמיכה הדדית. הצלחת עניינו של מעמד־הפועלים בכל ארץ דורשת את הסולידאריות האינטרנאציונאלית של כל המפלגות המארכסיסטיות־לניניות. כל מפלגה אחראית לפני מעמד־הפועלים, לפני העמלים של ארצה, לפני כל התנועה הפועלית והקומוניסטית הבינלאומית".

בהתאם לכך פועלת מפלגתנו הקומוניסטית ומשתיתה את כל מדיניותה על־פי היסודות של המארכסיזם־לניניזם, תוך התאמתם היוצרת לתנאים הלאומיים המיוחדים של ישראל. אך שום תנאים מיוחדים אינם יכולים לחייב מדיניות, הסותרת את יסודות המארכסיזם־לניניזם. אחד היסודות האלה הוא התיאוריה הלנינית בדבר ההכרח בקיום מפלגה פוליטית, מארכסיסטית־לנינית, של מעמד־הפועלים, שהיא האוואנגארד של מעמד־הפועלים, שהיא הכוח העקבי המדריך את המוני־העם במאבק לשחרור לאומי וסוציאלי — הכוח המוביל את העם אל הסוציאליזם ואל הקומוניזם.

הנסיון ההיסטורי אישר במלואו את התיאוריה הלנינית בדבר מפלגה קומוניסטית כמפלגה מטיפוס חדש, שרק היא מסוגלת לגייס את מעמד־הפועלים למילוי משימותיו ההיסטוריות־הסוציאליסטיות, להקים את הברית עם האיכרות העובדת וללכד חזית רחבה ביותר למאבק עקבי למען הקידמה בכל שלב ושלב של ההתפתחות החברתית.

הנסיון ההיסטורי אישר במלואו גם את ההנחות הלניניות בדבר היסודות

הארגוניים של מפלגה מארכסיסטית־לנינית. בהתאם ליסודות אלה מוגדר ארגון מפלגתנו בתקנון המפלגה כדלהלן:

„המפלגה הקומוניסטית הישראלית, כמפלגה לנינית, מפלגה מטיפוס חדש — בניינה הארגוני מושתת על הצנטראליזם הדמוקראטי, הממזג את הצנטראליזם בהנהגה עם דמוקראטיזם נרחב, את הקולקטיביות בעבודה עם אחריות אישית, את חופש הדיון עם חובת ביצוע ההחלטות, עם משמעת ברזל, הנובעת מתוך הכרה."

בתולדות מפלגתנו קמו מערערים הן על עצם היסוד, כי רק מפלגה מארכסיסטית־לנינית יכולה להוות את האוואנגארד של מעמד־הפועלים, והן על היסודות הלניניים של ארגון מפלגה קומוניסטית.

כך קמו אצלנו „תיאורטיקאים־מחדשים", אשר ראו בשעתו את התפלגותה של „אחדות־העבודה" ממפא"י כמיפנה היסטורי. הם יצרו „תיאוריה", כי בתנאים המיוחדים של הארץ לא המפלגה הקומוניסטית, כי אם מפלגת „אחדות־העבודה" תשמש „המיילדת של המהפכה", כביטויים. בינתיים זרמו מים רבים בירדן. מפלגת „אחדות־העבודה" נהייתה לא למיילדת של מהפכה, כי אם למיילדת של מלחמה, לאחת המיילדות הראשיות של המלחמה התוקפנית נגד מצרים ב־1956, בברית עם הקולוניאליסטים הצרפתיים והבריטיים. ואלה אשר כפרו בעיקר, ברוב להיטותם אחרי חידושים ביסודות המארכסיזם־לניניזם, מצאו עצמם במבוכה ובמצב מגוחך למדי.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית, לעומת כל יתר המפלגות הפוליטיות בישראל, הוכיחה, כי בימי הכרעה היא היתה היחידה הצודקת לא רק בענייני קאפיטאליזם וסוציאליזם, אלא גם בענייני שלום ומלחמה.

„תיאורטיקאים־מחדשים" אחרים לא העיזו להרחיק־לכת עד כדי שלילת עצם הצורך וההכרח במפלגה מארכסיסטית־לנינית מהפכנית. לעומת־זאת טענו הם, כי העקרונות הלניניים של הארגון המפלגתי, ובמיוחד הצנטראליזם הדמוקראטי, אינם מתאימים, כביכול, לתקופה החדשה. הם ביקשו להוציא את הנשמה מהמפלגה ולהפכה לגוף חסר־אונים ורופף, מועדון לווכחנות עקרה של אינטליגנטים זעיר־בורגניים, במקום ארגון לוחם של מהפכנים פרולטאריים.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית דחתה את כל ה„תיאוריות" הללו, ליכדה וחישלה את שורותיה מבחינה אידיאולוגית, פוליטית וארגונית. תקנון המפלגה, שנתקבל בוועידה ה־13 ב־1957, מבטא פוליטית וארגונית את היסודות הלניניים של מפלגה מטיפוס חדש בתנאים של ישראל. התקנון שאושר על־ידי הוועידה ה־13 נשאר נכון ביסודותיו ומתאים כמעט בכל פרטיו גם היום. התיקונים, אשר הוועד־המרכזי מציע אותם, אינם באים לערער על עיקרי התקנון, אלא לתקן מספר סעיפים, אשר יש צורך לשנותם לאור הנסיון של עבודת מפלגתנו ולאור ההתפתחויות בתנועה הקומוניסטית הבינלאומית. לכן אין אנו באים להציע לוועידה ה־14 תקנון חדש. אנו מציעים להשאיר בתוקפו את התקנון, כפי שאושר על־ידי הוועידה ה־13, תוך הכנסת מספר תיקונים, אשר יוסברו להלן.

בעיית־הבעיות בשדה הארגון במפלגה אינה התקנון. התקנון הוא בסדר. החולשות שלנו אינן נובעות מהתקנון, אלא מאי־שמירתו הקפדנית. בתקופה האחרונה חל ללא־ספק שיפור בארגון המפלגתי, אך אסור לקפוא על השמרים, להסתפק במה שהושג. הנסיון מוכיח, כי גם בתנאים האובייקטיביים הנוכחיים יכולים אנו להתחזק, להרחיב את השורות, להדק את קשרינו עם מעמד־הפועלים, להעלות את רמת הלימוד הפוליטי־רעיוני, להגביר את הפצת העתונות הקומוניסטית.

החיים עצמם מוכיחים עד כמה אינם צודקים הסקטנטים, דלי האמונה והמחשבה, אשר הניחו, כי כל העולם יכול לנוע קדימה ואילו בישראל יעמדו העניינים במקום אחד. גם בישראל החלה הכרת רבים לנוע קדימה. גם בישראל מתחזקת בהכרת ההמונים, אם־כי בעצלתיים, תודעת צידקת צדדים שונים של התוכנית המדינית של המפלגה הקומוניסטית.

השינויים הכמותיים במצב הפוליטי בארץ עד־יין לא הביאו לשינוי איכותי, לשינוי יסודי במצב וביחסי־הכוחות הפוליטיים. על רקע זה מופיעים האופורטוניסטים, המתעלמים מהתנאים האובייקטיביים הקשים, משליטת ההון המונופוליסטי, מהשוביניזם המושרש עמוק, מהמיליטאריזם המשתלט על כל שטחי החברה, הכלכלה והתרבות. האופורטוניסטים מחפשים במשקפת חולשות בנו, ודווקא בשטחים שבהם אנו עומדים על קרקע איתנה.

האידיאולוגיה שלנו המארכסיסטית־לנינית ותרגומה על־ידי מפלגתנו לשפת המציאות הישראלית — נכונים בהחלט, מבוססים באורח מדעי ומאושרים על־ידי כל ההתפתחות החברתית, הפוליטית והכלכלית.

התוכנית המדינית הקונקרטית שלנו לתקופה הקרובה — צידקתה ברורה עתה יותר מאשר אי־פעם לאחר שנתגלה אף לרבים מן החסידים לשעבר של המדיניות הבן־גוריונית, כי זו אינה עומדת על קרקע המציאות, כי אין לה כל סיכוי ופרספקטיבה להצליח, כי היא במהותה מחושבת על „הכרעות צבאיות" בנויה על מלחמות, על אנטי־קומוניזם ואנטי־סובייטיזם פרובוקטיביים בצד פרו־אימפריאליזם קיצוני ביותר, כי היא בנויה על דיקטאטורה אישית והפיכת מוסדות השלטון הנבחרים לפיקציה, על רמאות, זיופים, עדויות שקר, מעשי־זוועה הקרואים „פרשות" ו„עסקי־ביש".

האופורטוניסטים אינם מבינים, כי קשיינו הם זמניים בתוקף התנאים האובייקטיביים הקשים עדיין, ומחפשים אמצעים פסולים להרחבת השפעתה של המפלגה, כביכול, על־ידי כניעה אידיאולוגית, פוליטית וארגונית, דווקא לאלה, אשר נצחונותיהם בארצנו אינם אלא זמניים. אנו מיעוט זמני שעתיד ליהפך לרוב, הם רוב זמני, שעתיד ליהפך למיעוט. הקומוניסטים בטוחים בכך, כי מעמד־הפועלים, המוני־העם בישראל יעלו בסופו של דבר על הדרך הנכונה, הן כתוצאה מנסיונם העצמי ולימוד מההתפתחות הכללית, והן כתוצאה ממאבקה והסברתה של מפלגתנו הקומוניסטית.

נכון יהיה להגיד, כי בתנאים הפוליטיים, החברתיים והכלכליים הנוכחיים בישראל המפלגה הקומוניסטית הישראלית אינה יכולה עדיין להיות מפלגה המונית. אך באותם התנאים גופא יכולה גם יכולה מפלגתנו להיות חזקה יותר, להכפיל את שורותיה, לבצר את הארגון המפלגתי, להגביר את השפעתה בקרב מעמד־הפועלים, ההתיישבות העובדת, האינטליגנציה העובדת והיוצרת האוכלוסיה הערבית, הנשים, הנוער ואף בקרב בעלי־המלאכה ושכבות־ביניים מסויימות אחרות. זה ניתן בהחלט לעשות וזה תלוי בעיקר בנו, במפלגה, בגורם הסובייקטיבי, במידת כושרנו, מסירותנו, התלהבותנו, התגייסותנו למאבק למען ענייני העמלים, למען החדיר את ידיעת מדיניותנו קודם־כל בקרב שכבות רחבות ביותר של העמלים.

זאת חייבת להיות המטרה, אשר הוועידה ה־14 צריכה להציב לפני המוסדות המרכזיים, המחוזיים והסניפיים של המפלגה, לפני כל החברים: לא להתפלפל יותר מדי על הקשיים האובייקטיביים, אלא לעשות כל מה שיכול לעשות הקולקטיב המפלגתי כדי לבצר את המפלגה, להרחיב באופן ניכר את שורותיה ואת השפעתה.

הנסיון מוכיח, כי אכן ניתן לעשות זאת.

בעיית הרחבת שורות המפלגה

זה עתה סיכמנו את תוצאות מפקד החברים לשנת 1961. תוצאות המפקד הן מאלפות ביותר. הפעם השאלונים היו מפורטים יותר ויכולים אנו לסכם כתוצאה מן המפקד את מצב התברות לא מבחינת המספרים בלבד, אלא גם מבחינות רבות אחרות.

בתוכנית הפעולה לקראת הוועידה ה־14 הצבנו לפנינו מטרה להרחיב את שורות המפלגה. ואכן, הישגנו הישגים לא־מבוטלים. מנובמבר 1960 ועד עתה, זאת אומרת במשך חצי שנה, גדל מספר חברי המפלגה בלמעלה מ־7%. מה פירוש הדבר? פירושו, שכאשר מוסבת תשומת־לב מיוחדת לשאלת ההרחבה, כאשר אין רואים בהרחבת שורות המפלגה רק פועל־יוצא של כלל־פעילותנו, אלא מטרה מיוחדת, שיש להקדיש למען השגתה זמן, מחשבה, תיכנון, תשומת־לב מיוחדת, — אזי ישנן תוצאות.

אם מבחינה ארצית גדל מספר חברי המפלגה בין המפקד לקראת 1960, שסוכם בנובמבר 1960, לבין המפקד לקראת שנת 1961, שסוכם במאי 1961 — בלמעלה מ־7 אחוזים, דבר המהווה הישג חשוב, הרי התמונה במחוזות השונים אינה אחידה כלל וכלל.

הבה נדגים את הדבר בטבלה הבאה:

גידול מספר חברי־המפלגה ב־1961 לעומת 1960 באחוזים לפי המחוזות

ת"א—יפו	+ 13.0%
נצרת	+ 10.0%
חיפה	+ 0.9%
השפלה	— 2.0%
הדרום	+ 2.3%
ירושלים	— 5.0%
הנגב	+ 45.8%
המשולש	+ 7.1%
סך־הכל ארצי	+ 7.3%

מה מלמדים הסיכומים הנ"ל של המפקד? תוצאות המפקד מוכיחות, כי אפשר ואפשר להרחיב את שורות המפלגה. ההבדלים הגדולים במידת הגידול בין מחוז למחוז וכן העובדה ששני מחוזות אף ירדו מעט במספר החברים בזמן שאחרים התקדמו במידה ניכרת מוכיחים, שבאותם התנאים האובייקטיביים יכולות להיות תוצאות שונות של העבודה המפלגתית בנקודה החשובה ביותר — הרחבת שורות המפלגה וביצורה.

בדין־וחשבון של הוועד־המרכזי, שנמסר לוועידה על־ידי המזכיר הכללי של המפלגה, הח' שמואל מיקוניס, מוגדרת לא במקרה שאלת גידול שורות המפלגה כשאלה גורלית ומכרעת.

„שאלת גידול שורות המפלגה — **נאמר בדו"ח** — היא שאלה גורלית לעניין מילוי תפקידינו המרובים והגדולים, לעניין אחדות־הפעולה של מעמד־הפועלים ושיתוף־הפעולה של מפלגתנו עם מפלגות הפו־עלים האחרות, לעניין החזית הלאומית־הדמוקראטית, לעניין הגברתו של המאבק המעמדי נגד הניצול הקאפיטאליסטי האכזרי, המאבק של כל נפגעי ההון המונופוליסטי הזר ומדיניות הממשלה בשירותו. שאלת גידול שורות המפלגה היא שאלה מכרעת לעניין קידום המאבק בעד מיפנה במדיניות ובשלטון הישראלי. בפתרונה או באי־פתרונה של שאלה זו יהיה תלוי בהרבה, לאיזה כיוון תפנה האכזבה של המוני־העם ממדיניות הממשלה — לצד הימין

הבורגני או לצידנו, לצד הריאקציה הסוציאלית בלבוש „ליבראלי", או לצד כוחות הקידמה הסוציאלית, לצד נאמני מעמד־הפועלים".

המפקד מוכיח, כי מפלגתנו שוב החלה להרחיב את שורותיה. נתמיד בכך, נמצה את כל האפשרויות וניווכח, כי אפשר בהחלט, אף בתנאים הנוכחיים, להכפיל את מספר חברי המפלגה תוך שנתיים־שלוש. ואם התנאים האובייק־טיביים ישתנו לטובה באופן יסודי יותר — ההתקדמות תהיה פי כמה גדולה יותר.

מספר החברים והחברות במפלגה

על האפשרויות הרבות להרחבה מלמדות תוצאות המפקד, כאשר ממשיכים לנתחן.

לפי תוצאות מפקד החברים לשנת 1961 אחוז המועמדים במפלגה הוא קטן למדי: מתוך המספר הכללי של חברי ומועמדי המפלגה 89.5% הם חברים, ואילו 10.5% בלבד — מועמדים.

חשוב לראות מהו אחוז החברות במפלגה. המפקד מראה על 24.6% חברות ו־75.4% חברים. אחוז החברות במפלגה יכול להיות גבוה בהרבה. במלים אחרות: ישנן אצלנו גם כאן רזרבות להרחבת שורות המפלגה. אם כי כרזרבה עיקרית להתרחבות יש לראות את קשרינו בקרב הפרולטאריון.

אך האחוז הארצי של החברות במפלגה אינו מאפשר עדיין להסיק את כל המסקנות ההכרחיות. כאשר בודקים את הנתונים לפי המחוזות השונים נעשה ברור לגמרי, כי ללא כל הצדקה אינן מצטרפות למפלגה נשים, המסכימות למדיניות המפלגה ומוכנות לפעול בשורותיה, אילו ניתן להן. אילו לא היו משועבדות כל־כך לטירדות יום־יום של האשה והאם העמלה במשטר הקאפיטא־ליסטי. אין להתחמק מפתרון השאלה על־ידי הטלת האשמה על המשטר הקיים ותו לא. למרות תנאי־החיים הקשים במיוחד של האשה העובדת ושל אשת העובד ואם הילדים — ניתן לעשות הרבה, אילו מוסדות המפלגה מלמעלה ועד למטה, אילו תאי המפלגה היו מקדישים לזה תשומת־לב ראויה ומחשבה. עובדה היא, חברים, שבתקופה האחרונה התגברנו, או לפחות התחלנו להתגבר, על קשיים וחולשות שהרבה חברים חשבו כי אי־אפשר להתגבר עליהם. אנו צריכים להתקדם ללא־הרף ולפתור בעיות נוספות אחת אחרי השנייה.

אך הבה נראה קודם את אחוז החברות במפלגה לפי המחוזות:

חברות וחברים במפלגה לפי תוצאות המפקד לשנת 1961
(באחוזים לפי מחוזות)

המחוז	חברות	חברים
ת"א—יפו	34.3%	65.7%
חיפה	29.2%	70.8%
השפלה	25.9%	74.1%
נצרת	11.2%	88.8%
הדרום	6.7%	93.3%
ירושלים	26.6%	73.4%
הנגב	20.0%	80.0%
המשולש	—	100.0%
סך־הכל ארצי	24.6%	75.4%

התמונה ברורה למדי. בולט מחוז המשולש בהיעדר כל חברה בשורות המפלגה. אין זו אשמת החברים בעיקר. זוהי אשמת השלטון הקולוניאלי הבריטי ומדיניות הניצול והדיכוי הלאומי של השלטון הבן־גוריוני, המעוניין בהתמדת הבורות באוכלוסייה הערבית, אשר רוב רובה אינו יודע קרוא וכתוב אחרי שלוש־עשרה שנות שלטונו הנאור של בן־גוריון. קיימים קשיים גדולים בשליחת מדריכות ומורות מצד המפלגה. הממשל הצבאי מקשה ביותר גם על הבאת דעת והשכלה לאשה הערביה, ובמיוחד באזורים הכפריים, בהם מרוכז רוב האוכלוסייה הערבית בישראל.

אך חלק מהאשמה נופל על חברי הסניפים הללו, שלא עשו די לפתרון חיובי של השאלה, וגם עלינו, על מוסדות המפלגה, שלא עשינו את כל מה שאפשר לעשות כדי למרות ועל־אף הממשל הצבאי הרודני והאכזרי — לשלוח חברות לחוגים של נשי חברינו ואוהדינו, כדי להקנות להן השכלה כללית, אלמנטארית, להעלות את הכרתן ופעילותן.

בולט גם מיעוט חברות המפלגה במחוז נצרת, למרות שבעיר נצרת עצמה אחוז החברות אינו נופל מהאחוז הארצי, דבר המורה על התקדמות.

בולט באחוז נמוך ביותר של חברות מחוז הדרום ה„אירופאי" ברובו. אין לזה כל הצדקה. כאן כבר אינו אשם הממשל הצבאי, אלא הגישה ה„פיאודאלית" של חברים לשאלה הזאת, אי־הגשמת העיקרון של שוויון־זכויות האשה הלכה למעשה, למרות הקשיים האובייקטיביים וקשיי־החיים בתנאי המשטר הקאפיטאליסטי בארץ.

ההרכב הלאומי של המפלגה

חישבנו בהתאם לשאלוני המפקד גם את ההרכב הלאומי של המפלגה. המפקד מראה, כי 74.3% של חברי המפלגה הם יהודים ו־25.7% הם ערבים. זהו אות כבוד למפלגתנו הקומוניסטית שאחוז החברים הערביים בה גבוה בהרבה מאחוז האוכלוסייה הערבית בכלל האוכלוסייה בישראל. טבעי הוא, כי מיעוט מדוכא מתחבר עם כוחות הקידמה, עם המפלגה הקומוניסטית, הלוחמת בלב ונפש, בלב שלם, באומץ ובלהט מהפכני, נגד הדיכוי הלאומי, בעד אחוות עמלים יהודית־ערבית, בעד ידידות בין שני העמים השמיים, על בסיס של צדק ושוויון־זכויות, על בסיס הכרה הדדית בזכויות הלאומיות הצודקות של שני העמים.

במצב דומה נמצא המיעוט היהודי בשורת ארצות קאפיטאליסטיות, בהן משתוללות האנטישמיות וההפליה הלאומית. חברי המפלגה היהודיים (וכן הכושיים) מהווים במפלגות הקומוניסטיות הללו אחוז גבוה יותר מאשר היהודים (וכן הכושים) בכלל האוכלוסייה באותן הארצות.

בעת ובעונה אחת מפריך המפקד שוב את הרכילות העויינת מצד שוביניסטים ציוניים, כאילו רוב החברים במפלגה הקומוניסטית הישראלית הם ערביים. לא היינו רואים כל פסול, אילו אמנם היה כך. אך מבחינה עובדתית זוהי רכילות כזבנית המכוונת לבודד את המפלגה הקומוניסטית מהאוכלוסייה היהודית בתור „מפלגה ערבית".

מפלגתנו הקומוניסטית היא מפלגה ישראלית, יהודית וערבית כאחת, ועל זאת גאוותנו. במפלגתנו אין „נומרוס קלאוזוס" לערבים, כפי שנהוג במפ"ם. בעצם הרכבה כבמדיניותה מגלמת מפלגתנו הקומוניסטית את אותה האחווה והשותפות העמוקה של מהפכנים יהודיים וערביים, המסמלת את תמונת העתיד של מדינת ישראל ואת תמונת היחסים בין ישראל ומדינות־ערב במזרח־תיכון משוחרר מהאימפריאליסטים ומעושי־דברם.

הננו שומרים ונשמור בכל כוחנו על האחדות האינטרנאציונאלית של

מפלגתנו כעל בבת־עינינו. זהו מקור כוח עצום של מפלגתנו, אשר כל תככי הריאקציה לא יוכלו לו.

ההרכב הסוציאלי של המפלגה

אחד הסיכומים החשובים ביותר של מפקד החברים לשנת 1961 נוגע להרכב הסוציאלי של המפלגה. המספרים הם מאלפים ביותר ואחרי הוועידה נצטרך לנתחם בייתר פירוט ולהסיק מסקנות קונקרטיות לגבי מחוזות וסניפים שונים.

השאלון איפשר לנו לסכם את ההרכב הסוציאלי של המפלגה לפי שלושה גושים גדולים: שכירים, עצמאיים ועקרות־בית. השכירים כוללים את כל סוגי השכירים — בתעשייה, בחקלאות, בבניין, בפקידות וכו׳. העצמאיים כוללים את כל סוגי העצמאיים, החל מחקלאים עצמאיים (מושבניקים, פלחים), בעלי־מלאכה וחנוונים, וגמור בעורכי־דין, רופאים עצמאיים וכו׳.

סיכום המפקד בסעיף זה (כמו בסעיפים אחרים) נעשה על־ידינו זו הפעם הראשונה לאחר שנים רבות. אין ספק שאפשר במפקדים הבאים, על־ידי הכנסת שאלות מפורטות יותר לשאלונים והקפדה על מילוי מדוייק של השאלונים, לקבל סיכומים עוד יותר מפורטים בנוגע להרכב הסוציאלי של חברי המפלגה.

אך בינתיים נבדוק את תוצאות המפקד לשנת 1961 בדבר ההרכב הסוציאלי של המפלגה.

המפקד מראה, כי 72.9% של חברי המפלגה הם עובדים שכירים, 20.0% עצמאיים ו־7.1% עקרות־בית. תוצאות המפקד מוכיחות, איפוא, כי הרוב המכריע של חברי המפלגה הם עובדים שכירים. ואם נוסף על־כך לוקחים בחשבון את משטר הטרור השורר במקומות־העבודה נגד קומוניסטים, במיוחד, ואת הפיטורים הפוליטיים המק־קארתיסטיים החוזרים ונשנים מדי פעם בפעם, ובמיוחד במפעלים הגדולים, ההסתדרותיים והממשלתיים — נדע להעריך עוד יותר את האחוז הגבוה של העובדים השכירים במפלגתנו.

אך גם כאן אין להסתפק בסיכום ארצי. בחינה מחוזית של ההרכב הסוציאלי של חברי המפלגה תגלה את נקודות־החוזק ואת נקודות־התורפה, תסייע למוסדות המפלגה לטפל ולפקח בייתר יעילות על עבודת מפלגתנו בקרב מעמד־הפועלים.

ההרכב הסוציאלי של המפלגה לפי מפקד החברים לשנת 1961
(באחוזים לפי מחוזות)

מחוז	שכירים	עצמאיים	עקרות־בית
ת״א—יפו	74.7	17.6	7.7
חיפה	87.6	6.2	6.2
השפלה	75.2	18.6	6.2
נצרת	60.3	31.2	8.5
הדרום	73.3	20.0	6.7
ירושלים	88.0	10.6	1.4
הנגב	54.3	37.1	8.6
המשולש	75.5	24.5	—
סך־הכל ארצי	72.9%	20.0%	7.1%

הטבלה מוכיחה, כי אחוז השכירים הגבוה ביותר הוא בקרב חברי המפלגה בירושלים ובחיפה. לעומת זאת האחוז הנמוך ביותר הוא בנצרת ובנגב. ללא־ספק, אפשר במחוז נצרת להרחיב את המפלגה, תוך שימת דגש

מיוחד על הכנסת פועלים למפלגה. דגש זה יש לשים בכל מחוזות המפלגה, אך במחוז נצרת קיימים תנאים אובייקטיב״ים, המאפשרים להגדיל ביותר מהירות את אחוז העמלים השכירים במפלגה, מבלי לקפח את עבודת המפלגה בקרב כל שכבות העמלים.

בנגב קיימים תנאים מיוחדים וטרור מיוחד בבתי־החרושת. אם כי לא בנגב בלבד. לאחר הוועידה יש להקדיש תשומת־לב מיוחדת להרחבה בכיוון זה.

המפקד מוכיח, כי מפלגתנו הקומוניסטית היא מפלגת מעמד־הפועלים לא רק מבחינת מדיניותה, אלא גם מבחינת הרכבה הסוציאלי. מפלגתנו היא המפלגה הקידמית, האוואנגארד של מעמד־הפועלים. הננו מפלגה, אשר אין לה אינטרסים אחרים זולת האינטרסים של העמלים, העולים בקנה אחד עם האינטרסים הלאומיים האמיתיים של העם.

אך מפלגה קומוניסטית אינה יכולה להסתפק בזה שהיא מהווה אויאנגארד של מעמד־הפועלים מבחינה זאת שהיא מבטאת באופן הטוב ביותר את האינטרסים שלו. היא שואפת לכך, כי הדבר ימצא ביטוי מוחשי בהדרכת מאבקיו המקצועיים־המעמדיים של מעמד־הפועלים, בכך, שמעמד־הפועלים ייווכח מתוך נסיונו העצמי, כי אכן, המפלגה הקומוניסטית היא מפלגתו, האוואנגארד שלו, המבטאת באופן הנאמן ביותר את האינטרסים שלו, היומיומיים וההיסטוריים.

חולשה רבה היתה בעבודת מפלגתנו בקרב מעמד־הפועלים במשך שנים מספר. הדו״ח של הוועד־המרכזי לוועידה, אשר נמסר ע״י הח׳ ש. מיקוניס, מציין במיוחד את חולשתנו זו, את העובדה, כי „במשך תקופה ארוכה הצטמקה פעילותנו בקרב מעמד־הפועלים והמוני־העם״, בין היהודים והערבים כאחד. תהיינה הנסיבות האובייקטיביות אשר תהיינה — לא היתה כל הצדקה למצב דברים זה.

אך אין אנו באים לוועידה בידיים ריקות בשטח מכריע זה. אחרי מאמצים ממושכים ועקשניים מצד המוסדות והארגונים המפלגתיים חל מיפנה ממשי לטובה, במוסדות המפלגה ובארגוניה, החל במוסדות הוועד־המרכזי דרך הוועדים המחוזיים והסניפיים ועד לתאי המפלגה (וזה החשוב ביותר!), הפכו הטיפול והדאגה לעבודתנו במקומות־העבודה לנושא המרכזי. השיטתי של הדיונים והפעילות. התרחבו הקשרים עם מקומות־העבודה והתחזקה פעילות חברינו במקומות־העבודה ובעיקר בתעשייה. „המיפנה לטובה שחל בשטח חשוב זה, בעקבות המאמצים המחודשים של מוסדות וארגוני המפלגה, לא איחר לתת את פריו המבורך — נאמר בדו״ח הוועד המרכזי. — הודות למאמצים שיטתיים אלה הידקו חברינו והאדירו את קשריהם עם מאות מקומות־עבודה וסייעו במידה רבה לפועלים להתארגן למאבק נגד המסים החדשים ובעד העלאת־השכר ולקיים את שביתת האזהרה של ה־23 בינואר 1961, וכן את ההפגנות והעצרות ההמוניות של הפועלים בת״א—יפו, חיפה, ירושלים ופתח־תקווה ב־15 במארס ש״ז״.

אנחנו צריכים לשמור בכל כוחנו על ההישגים שהושגו, לבסס ולהרחיבם. אסור להרפות מהמאמצים בכיוון זה; להיפך, יש להגבירם.

חשיבות מכרעת לעבודתנו במקומות־העבודה

תיקונים אחדים בתקנון, המוצעים ע״י הוועד המרכזי, מכוונים להדגיש את החשיבות המכרעת שבעבודתנו במקומות־העבודה של הפועלים, את החשיבות הגדולה שבהקמת תא מפלגתי נוסף בבית־חרושת או באזור חרושתי. כך, למשל, בסעיף 5 של התקנון מציעים אנו לא להסתפק במלים

„המוני העם", אלא להוסיף במיוחד את המלים „מעמד־הפועלים". עכשיו תהיה לפי הצעתנו התחלת הסעיף 5 מנוסחת כך:

„למען תוכל המפלגה למלא את שליחותה ההיסטורית ולהרים את משימותיה היומיומיות, מקיימת היא קשר מתמיד עם מעמד־הפועלים והמוני־העם" וכו'.

מטרה דומה יש לתיקון המוצע על־ידי הוועד המרכזי לסעיף 19 (ו') של התקנון. בעניין חובות החבר נאמר שם, כי חובת חבר המפלגה היא „להרחיב ולהעמיק את ידיעותיו במארכסיזם־לניניזם לשם פיתוח הכרתו הפוליטית". אנו מציעים להוסיף לזה: „והעלאת כושר פעולתו בקרב העם העובד". הכוונה ברורה ואין כאן צורך בהסברים נוספים.

לשם אותה מטרה עצמה בא התיקון המוצע בסעיף 83. הסעיף דן באופן הרכבת התאים המפלגתיים. רוצים אנו ע"י התיקון לעודד ולדרבן הקמת תאים מפלגתיים לפי מקומות־העבודה.

לפי התקנון „תא של מקום מגורים יכלול את כל החברים והמועמדים של המפלגה, הגרים או הפעילים באותו מקום מגורים..." מחוץ, כמובן, לאלה המשתייכים לתאים של מקומות־עבודה.

מכאן, שבכדי להיות חבר בתא של שכונה מסויימת אין חייבים לגור באותה שכונה. ועד הסניף יכול להעביר לתא של שכונה מסויימת פעיל מפלגתי או פעילים מפלגתיים אחדים, מתוך חישוב כולל של עבודת הסניף, מתוך רצון לחזק את עבודת המפלגה בשכונות החשובות ביותר והפרולטאריות יותר. וזה מוצדק בהחלט.

לעומת זאת התקנון מגדיר את דרך הרכבת התא המפלגתי במקום־עבודה כך: „תא של מקום־עבודה יכלול את כל החברים והמועמדים של המפלגה, העובדים באותו מקום־עבודה".

אנו מציעים אחרי המלה „העובדים" להוסיף את המלים: „או הפעילים", כך שהתקנון יגיד במפורש (כמו שהוא אומר לגבי התא השכונתי), כי אפשר להקים תאים במקום־עבודה גם כאשר מספר החברים והמועמדים במקום־עבודה נתון אינו מספיק כדי הקמת תא. אפשר להוסיף פעיל מפלגתי לתא של מקום־עבודה מסויים, גם כאשר אין הוא עובד באותו מקום־עבודה, בכדי לחזק את פעולת המפלגה במקום־העבודה ולחזק את הקשרים עם הפועלים במפעל. במקרים רבים דווקא שילוב כזה יאפשר פעולה כל־צדדית, איגודית־מקצועית ופוליטית, במקום־העבודה הנתון.

יודעים אנו, כי גם בלי התיקון המוצע בתקנון היו מקרים, כאשר למעשה פעלנו כך. אך היו אלה מקרים יוצאים־מן־הכלל. בהציענו להכניס את התיקון רוצים אנו להדגיש את החשיבות היוצאת־מן־הכלל שיש להקמת תאים של מפלגתנו הקומוניסטית במקומות־העבודה, ובמיוחד בבתי־החרושת. להקים מספר רב ככל האפשר של תאי־מפלגה במקומות־עבודה — זהו תפקיד מפלגתי ראשון־במעלה, שיש לשקוד בהתמדה על ביצועו.

בהקשר זה כדאי להביא את סיכום המפקד בשאלת חברותם של חברי המפלגה בהסתדרות העובדים. המפקד מראה, כי 84.5% מחברי המפלגה הם חברי ההסתדרות, ואילו 15.5% בלבד אינם חברי ההסתדרות. מספרים אלה מבטאים התקדמות גדולה. כל חברי המפלגה היהודיים, מלבד יוצאים מן הכלל בודדים, הם חברי ההסתדרות. רובם המכריע של החברים הערביים שהם פועלים שכירים גם הם חברי ההסתדרות, למרות הקשיים שנערמו בדרכם אל החברות בהסתדרות.

יחד עם זאת אין להסתפק בהתקדמות שחלה בשטח זה. אפשר וצריך

להגדיל באחוזים לא מעטים את מספר חברי המפלגה שהם חברי ההסתדרות. זאת חובה מפלגתית ומעמדית ראשונית.

עם כל הדגשתנו את חשיבותה הגדולה ביותר של עבודתנו במקומות־העבודה, בקרב מעמד־הפועלים, אין להבין את הדברים כך שיתר שטח הפעולה הם מישניים בלבד וכאילו בלתי־חשובים. אין טעות גדולה מזו. בלי עבודה מוניציפאלית יסודית, בלי פעולה רחבה ביותר ויעילה בארגונים דמוקראטיים, בתנועת הידידות עם ברה"מ ובליגות לידידות עם ארצות סוציאליסטיות ודמוקראטיות, באיחוד נשים דמוקראטיות, בארגון הלוחמים האנטי־נאציים ובארגונים דמוקראטיים אחרים; בלי פעולה בתנועת השלום והפעלתה; בלי עבודה תרבותית מסונפת על בסיס דמוקראטי רחב; בלי עבודה ענפה בקרב הנוער העובד והלומד; בלי עבודתנו המגוונת בעשרות „שטחים" (עתונות, חינוך פוליטי־רעיוני, כנסת, הסתדרות, עיריות ורשויות מקומיות וכו') — תהיה חלקית מאוד ולא תכה שורשים עמוקים גם עבודתנו במקומות־העבודה. המגע עם העמלים הוא בראש־וראשונה במקומות־העבודה, אך לא רק במקומות־העבודה.

עלינו למצות את מאכסימום יכולתנו בכל השטחים, תוך שימת הדגש על עבודתנו הישירה במקומות־העבודה, בקרב מעמד־הפועלים והמוני־העם.

הוותק והגיל, רמת ההשכלה וארץ־המוצא של חברי המפלגה

חברים!

מפקד־החברים החדש איפשר לנו, בין השאר, ללמוד על הוותק של חברי מפלגתנו. אין זו בעיה סטאטיסטית בעיקר, אלא בעיה מהותית, ממנה אפשר להסיק מסקנות רבות על התפתחות מפלגתנו הקומוניסטית. בכדי לתת לסיכום אופי בעל תוכן ולא סטאטיסטי בלבד, חילקנו את הוותק לא לפי מספר שנים עגול, כי אם לפי תקופות היסטוריות בתולדות ארצנו ומפלגתנו.

שאלנו את עצמנו: מהו כיום אחוז החברים במפלגה, שהצטרפו בזמן המחתרת, לפני יציאתה של מפלגתנו לליגאליות? מהו כיום אחוז החברים במפלגה שהצטרפו עד קום המדינה? כמה הצטרפו בין קום המדינה ועד מלחמת סיני והוועידה ה־13, שהתקיימה חודשים מספר לאחר המלחמה? כמה הצטרפו למפלגה מאז הוועידה ה־13 ועד הוועידה ה־14?

והנה הסיכום:

הוותק של חברי המפלגה
(באחוזים)

עד 1942	(ועד בכלל)	7.4%
עד 1948	(ועד בכלל)	8.8%
עד 1957	(ועד בכלל)	56.9%
עד 1961	(ועד בכלל)	26.9%

מכאן, שחברי המפלגה מזמן המחתרת מהווים 7.4% מכלל חברי המפלגה. אחת הסיבות: מדיניות הגירוש מן הארץ שנקטו השלטונות הקולוניאליים הבריטיים כלפי הקומוניסטים. למעלה מ־3000 פעילים קומוניסטיים גורשו מהארץ לפני מלחמת־העולם השנייה על־ידי השלטון המאנדאטורי.

חברים שהצטרפו למפלגה עד קום המדינה מהווים למעלה מ־16%. כ־27% מחברי המפלגה הצטרפו למפלגה לאחר מלחמת סיני והוועידה ה־13. מכאן, שלמעלה מרבע חברי המפלגה הם חדשים והצטרפו בין ועידה לוועידה.

העזיבות וההוצאת מהמפלגה, כפי שכבר הודענו ב„ראשי־הפרקים", איזנו את ההצטרפויות. התנאים הפוליטיים הנוחים יותר ושיפור עבודת המפלגה הביאו — כאמור — לגידול מספר חברי המפלגה במחצית השנה האחרונה בלמעלה מ־7%. פנינו אל העתיד, אל גידול מתמיד של שורות המפלגה. חוק בל־יעבור הוא שהאלמנטים הבלתי־יציבים לא יחזיקו מעמד, אם כי הדבר אינו אוטומאטי ותלוי גם ברמת העבודה המפלגתית. אך פעולה מתמדת למען הרחבת שורות המפלגה — תביא לגידולנו המתמיד.

המפקד מראה, כי צעירים בגיל שלמטה מ־25 שנים מהווים למעלה מ־9% מכלל חברי המפלגה. למעלה מ־2/3 מכלל חברי המפלגה הם למטה מגיל 40.

גיל חברי המפלגה
(באחוזים)

עד 25 שנים	9.2% —
25—40 "	57.7% —
41—60 "	29.9% —
61 ומעלה	3.2% —

כמובן, גם כאן, המספרים הארציים, המוכיחים כי מפלגתנו אינה זקנה כלל וכלל אינם מספיקים, כדי לבחון את המצב הקונקרטי בכל מחוז ובכל סניף. ישנם מחוזות וסניפים צעירים יותר מהממוצע הארצי, ולהיפך. במחוז ת"א—יפו, למשל, אחוז הצעירים עד גיל 25 אינו מהווה אלא 4.6%, ואילו במחוז נצרת 20.8%. ההבדלים גדולים, איפוא, והמסקנות ברורות לגבי תכנון העבודה המפלגתית בכל מחוז.

רמת ההשכלה של חברי המפלגה היא גבוהה יותר מאשר הממוצע של האוכלוסייה בארץ.

רמת ההשכלה של חברי המפלגה
(באחוזים)

בלי כל השכלה	3.2% —
עממית ועממית־חלקית	45.5% —
תיכונית ותיכונית־חלקית	41.8% —
גבוהה וגבוהה־חלקית	9.5% —

גם כאן ישנם, כמובן, הבדלים לא קטנים בין המחוזות השונים. במחוז ירושלים בעלי ההשכלה הגבוהה מהווים 34.7% מחברי המפלגה (רובם סטודנטים), ואילו במחוז המשולש אין אף חבר בעל השכלה גבוהה או תיכונית, פרי המדיניות הקולוניאלית הבריטית ומדיניות הדיכוי והאפליה הלאומית הבן־גוריונית.

לפי ארץ המוצא רוב חברי המפלגה הם ממוצא אירופי. כ־30% הם ילידי הארץ.

המצב הוא כדלהלן:

ארץ־המוצא של חברי המפלגה
(באחוזים)

מ־13 ארצות אירופה	54.6% —
מ־7 ארצות אסיה	11.4% —
מ־5 ארצות אפריקה	3.1% —
מ־6 ארצות אמריקה	1.1% —
ארץ־ישראל	29.8% —

ניתוח מפורט יותר מראה בדיוק רב עוד יותר בקרב אילו חלקים של האוכלוסייה לפי ארץ־המוצא אנו חזקים יותר ובקרב אילו חלשים יותר. ומכאן, כמובן, מסקנות לגבי תכנון פעולתנו.

הצעת תיקונים בתקנון המפלגה

חברים!

מלבד התיקונים שהזכרתי כבר בדברי, מציע הוועד־המרכזי שורת תיקונים בתקנון, ביניהם בעלי משמעות ארגונית וביניהם בעלי משמעות פוליטית. תיקונים אחדים אינם אלא תיקונים של עריכה ואינם משנים את תוכן הסעיפים ועל־כן לא אסבירם אלא רק אמנה אותם:

התיקונים בסעיפים 2, 3, 16, 62, 65, 71.

בסעיף 63 (ב) הננו מציעים למחוק את המלים „בהתאם להחלטות הוועד־המרכזי", לא מפני שאנו רוצים שוועידת מחוז תדון ותחליט בניגוד להחלטות הוועד־המרכזי, מובן מאליו הוא, לפי הסעיפים הקודמים בתקנון, כי כל מוסדות המפלגה וארגוניה פועלים בהתאם להחלטות הוועד־המרכזי. השאלה היא, שוועידת המחוז פועלת גם בהתאם להחלטות הוועד־המחוזי ויכולה גם, במסגרת מדיניות המפלגה, ליזום החלטות חדשות. ולכן המלים הנ"ל מיותרות.

בסעיף 63 (ג) מציעים אנו למחוק את המלים „(בחבריו ובמועמדיו)", כי לפי הנוסח הנוכחי חייבת כל ועידת מחוז לבחור לא רק בחברים לוועד־המחוז, אלא גם במועמדים. ואילו הפראקטיקה היא שלפעמים ועידת מחוז אינה בוחרת במועמדים אלא בחברים בלבד. אנו רוצים לתת תוקף חוקי למקרים אלה, שנובעים מתוך שיקולים מחוזיים קונקרטיים, ולא לחייב בכל מקרה לבחור גם במועמדים. כמובן, מחיקת המלים הנ"ל אינה מונעת בחירת מועמדים לוועד המחוז בוועידת המחוז. היא רק אינה מחייבת לעשות זאת.

בסעיף 64 הננו מגדירים בהצעת־התיקון נכון יותר את סמכויות מזכירות המחוז, כפי שזה במציאות וכפי שזה צריך להיות. מזכירות המחוז איננה ואינה צריכה להיות אך ורק מוסד המוציא לפועל את החלטות ועד־המחוז, אלא גם מוסד המנהל את עבודת המפלגה במחוז בין שתי ישיבות ועד־המחוז.

הצעת התיקון בסעיף 20 (ב) של התקנון באה למנוע אי־בהירות ושימוש לא נכון בזכות ובחופש הביקורת של חבר המפלגה. הסעיף עכשיו מנוסח כך: מזכויות החבר „להביע בארגונו המפלגתי ובאספות המפלגה בהן הוא זכאי להשתתף את דעתו ואת ביקורתו על כל מוסד או חבר במפלגה במטרה לקדם את עניין המפלגה".

אנו מציעים להוסיף אחרי „ביקורתו" את המלים „בהתאם לעקרונות הצנטראליזם הדמוקראטי".

קרו מקרים, כאשר חברים פעלו לא בהתאם לעקרונות הצנטראליזם הדמוקראטי, לא הביאו את הדברים שלהם למוסד המתאים, או לא הביאו אותם קודם למוסד המתאים, לפני שפנו למוסד אחר. לפעמים, גם חרגו חברים מתקנון המפלגה בכך שדנו וטיפלו בעניינים מפלגתיים במוסדות מפלגתיים, אשר לא היו כלל מוסמכים לדון עליהם. הגדרת הסעיף הנ"ל היתה, איפוא, כללית מדי, ולא קבעה את הסייג שהוא לכאורה מובן מאליו: „בהתאם לעקרונות הצנטראליזם הדמוקראטי". במלים אחרות: גם השימוש בזכות הבעת הדעה והביקורת חייב להיות בהתאם לעקרונות הצנטראליזם הדמוקראטי.

בסעיף 51 באה הצעת־התיקון לומר שמזכירות המפלגה אינה יכולה לבוא במקום מחלקת קאדרים, אשר חייבת לקום. לכן מוצע להוציא את המלים „והטיפול בקאדרים" מהגדרת סמכויות המזכירות.

התקנון בסעיף הנ"ל מגדיר את סמכויות מזכירות המפלגה כדלהלן:

„ניהול העבודה השוטפת והגשמת ההחלטות של הוועד־המרכזי והלשכה הפוליטית, והטיפול בקאדרים". התקנון מטיל, איפוא, על מזכירות הוועד־המרכזי גם את התפקיד של טיפול בקאדרים של המפלגה. הטיפול בקאדרים זוהי שאלה חשובה וקשה, שאלה שמפלגתנו עדיין לא פתרה אותה. להעמיד כל חבר במקום הנכון, בתפקיד הנכון, לעודד חברים בעבודה, להתעניין במצבם של חברים, להעלות חברים בתפקידים, להחליף חברים בתפקידים — כל אלה יש להם חשיבות מפלגתית רבה מאוד. צריכה, לכן, לקום מחלקת קאדרים מיוחדת או ועדת קאדרים, אשר המחשבה של חבריה, הזמן שלהם, הכוחות שלהם יהיו מופנים בעיקר לטיפול בשאלה החשובה הזאת. לכן מציעים אנו למחוק את התפקיד הזה מרשימת תפקידי מזכירות המפלגה, מפני שמזכירות המפלגה, העמוסה תפקידים רבים, אינה יכולה בדרך־אגב לפתור את כל השאלות הללו של הטיפול בקאדרים. אנו מציעים למחוק את המלים „והטיפול בקאדרים" מהסעיף על המזכירות, לא כדי למחוק את העניין עצמו, כי אם להיפך, בכדי להדגיש את חשיבות העניין, בכדי לחייב את המפלגה, את הוועד־המרכזי החדש, להקים ועדת־קאדרים ליד הוועד המרכזי של מפלגתנו.

התיקונים המוצעים בסעיפים 50 ו־56 באים להגדיל את הוותק הדרוש לשם היבחרות לוועד־המרכזי משנתיים לארבע שנים, ואת הוותק הדרוש לשם היבחרות לוועדת הביקורת המרכזית מחמש לשש שנים.

הוותק הנמוך בתקנון האחרון הוכנס כתקנה אד־הוק מתוך צורך זמני של המפלגה, עם הצטרפות החברים מ„השמאל הסוציאליסטי". עכשיו אין צורך יותר בתקנה בדבר ותק נמוך שלא כמקובל. עתה חוזרים אנו לוותק המקובל במפלגתנו, הדרוש לשם הענקת זכות ההיבחרות למוסדות המרכזיים של המפלגה.

מטרתנו, הן מבחינה מעשית והן מבחינה חינוכית־פוליטית, היא להדגיש בכך, כי להיות חבר במוסד עליון של המפלגה זוהי אחריות גדולה כלפי המפלגה וכלפי מעמד־הפועלים.

ועכשיו, חברים, שני התיקונים האחרונים, אלה הם תיקונים בעלי משמעות פוליטית. בסעיף 4 של התקנון נאמר, בפיסקה הראשונה, „מטרת המפלגה היא כינון משטר סוציאליסטי בישראל, בו יבוטל ניצול אדם בידי אדם ותובטחנה במלואן עצמאותה וחירותה של ישראל".

מה שכתוב הוא נכון, ואם אנחנו מציעים עכשיו למחוק את החצי השני ולהשאיר רק „מטרת המפלגה היא כינון משטר סוציאליסטי בישראל", הרי אנחנו מוחקים את הסיפא לא מתוך כך שהוא איננו נכון, אלא מתוך כך שהוא לוקה בחסר. ההגדרה של התקנון איננה ממצה, איננה מגדירה באופן מלא את מהותו, את תכונותיו היסודיות אפילו, של משטר סוציאליסטי. הברירה לפנינו היתה: או לפרט יותר, כדי שההגדרה תכלול את כל מה שהיא חייבת לכלול, או למחוק. אנחנו החלטנו לא להכניס כאן סעיף ארוך, מכיוון שלגבי התקנון מספיק להגיד שמטרת המפלגה היא כינון משטר סוציאליסטי בישראל, ומה זה משטר סוציאליסטי, זאת אפשר ללמוד במקום אחר ולאו־דווקא מתוך נוסח התקנון.

התיקון הפוליטי השני הוא באותו סעיף 4, בפיסקה 3, האומרת, שהמפלגה הקומוניסטית הישראלית „דוגלת בשותפות השאיפות ובאחדות המאבק של פועלי כל הארצות לשלום ולעצמאות לאומית, לדמוקראטיה ולסוציאליזם. לפיכך שוקדת המפלגה — לטובת האינטרסים הלאומיים והסוציאליים של המוני־העם בישראל ובעולם כולו — על קיום זיקת סולידאריות ואחווה

בינלאומית אמיצה עם המפלגות הקומוניסטיות ומפלגות הפועלים בכל ארצות תבל, ובראשן המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות".

אנחנו מציעים למחוק את המלים „ובראשן המפלגה הקומוניסטית של ברה"מ" ובמקום זה לכתוב: „שהאוואנגארד המוכר שלהן היא המפלגה הקומוניסטית של ברה"מ, הפלוגה המנוסה והמחושלת ביותר של התנועה הקומוניסטית הבינלאומית". אני רוצה להדגיש בכל לשון של הדגשה, כי אין בזה שום שינוי במדיניות, בהערכה, בהגדרת יחסה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית (או של כל מפלגה קומוניסטית אחרת שהשתתפה בהתייעצות מוסקבה של המפלגות הקומוניסטיות בנובמבר 1960, ואשר משם נלקח הניסוח החדש), לגבי המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות. גם היום כמו קודם, אנחנו סולידאריים, אוהבים ומעריכים, מכבדים ללא־גבול את ברית־המועצות, את המפלגה הקומוניסטית המהוללת של ברית־המועצות.

חברים, היום כתמיד, כפי שהיינו כן נהיה, ובייתר שאת, תמיד עם ברית־המועצות, תמיד מתוך אחווה קומוניסטית, אינטרנאציונאלית, עם המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות, עם כל תנועתנו הקומוניסטית העולמית. הנימוקים לשינוי בתקנון מוסברים היטב בראשי־הפרקים לקראת הוועידה ה־14, בסעיף ה־17 של ראשי־הפרקים, שם נאמר:

„ההגדרה הידועה, שהיתה נחלת כל המפלגות הקומוניסטיות, כי המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות עומדת בראש התנועה הקומוניסטית, שברית־המועצות עומדת בראש המחנה הסוציאליסטי, היתה ביטוי של הערכה גבוהה והוקרה עמוקה לזכויות הגדולות של מקב"מ וברה"מ, אך בשום פנים ואופן לא ביטוי של ‚אי־עצמאות', או ‚חוסר־שוויון', של המפלגות הקומוניסטיות או של הארצות הסוציאליסטיות. בהזדמנויות שונות של מפגשים בינלאומיים של התנועה הקומוניסטית היו אלה נציגי מקב"מ אשר הציעו לחדול מלהשתמש במושג ‚בראש' כלפי מקב"מ וברה"מ, עד אשר משאלה זו נתקבלה בהתייעצות מוסקבה האחרונה, אשר בה הכריזו כל המשלחות של המפלגות הקומוניסטיות והפועליות כאיש אחד, כי ‚האוואנגארד המוכר ע"י כל התנועה הקומוניסטית היה ונשאר גם להבא המפלגה הקומוניסטית של ברה"מ בתור הפלוגה המנוסה והמחושלת ביותר של התנועה הקומוניסטית הבינלאומית; הועלו על נס הנסיון העצום של מקב"מ כנסיון בעל חשיבות עקרונית לגבי כל תנועתנו הבינלאומית; דוגמת המפלגה הקומוניסטית של ברה"מ וסולידאריות האחים שלה כמקור עידוד והתלהבות לכל המפלגות הקומוניסטיות במאבקן לשלום ולסוציאליזם וכביטוי לשימוש במאבקן בעקרונות המהפכניים של האינטרנאציונאליזם הפרולטארי למעשה, ההחלטות ההיסטוריות של הוועידה ה־20 של מקב"מ, שהן בעלות חשיבות גדולה לגבי מקב"מ והבנייה הקומוניסטית בברה"מ ולגבי התנועה הקומוניסטית בעולם כולו, הניחו יסוד לשלב חדש בתנועה הקומוניסטית הבינלאומית וסייעו להתפתחותה הנוספת על יסוד המארכסיזם־לניניזם".

אלה היו השיקולים: לא לתת פתחון־פה סלפני לאויבים. אולם, אל ישלו את עצמם אויבי הקומוניזם: אנו נבצר עוד יותר את הסולידאריות הבינלאומית שלנו עם מקב"מ ועם כל התנועה הקומוניסטית.

בוועידתה ה־13 קבעה המפלגה הקומוניסטית הישראלית קו נכון בכל השאלות הללו, גם בשאלה היהודית, גם בשאלות התרבות היהודית בברה"מ. מפלגתנו לא איבדה את הראש, עשתה ניתוח נכון, והחיים הוכיחו כי האמון שנתנו בברה"מ, במפלגה הקומוניסטית של ברה"מ, היה צודק, הוכיח את עצמו, וחיזק את מפלגתנו מבחינה פוליטית, חישל מבחינה רעיונית־פוליטית את

הקאדרים שלנו, ואילו האופורטוניסטים למיניהם נכשלו, הכשילו את מפלגותיהם וגרמו נזק לעניין הכללי.

חברים, מפלגתנו הינה מפלגה דמוקראטית למופת, וצנטראליסטית. אנחנו המפלגה הדמוקראטית ביותר בישראל. מספיק להשוות איך אצלנו מארגנים ועידה, איך אצלנו מכינים ומעבירים ועידה, ואיך מכינים ומעבירים ועידה במפא״י, למשל. איך מכינה מפא״י ועידה? בן־גוריון בא ונואם נאום, אף אחד אינו יודע מה הוא יגיד, אפילו לא חבריו הקרובים ביותר. הוא מעמיד את המפלגה שלו בפני עובדה, זאת היא מפלגה „דמוקראטית". אצלנו הדברים הוכנו אחרת לגמרי, באופן קולקטיבי ע״י הוועד־המרכזי. לאחר מכן קויים דיון על חומר הוועידה במשך 8 שבועות, ובו לקח חבל כלל חברי המפלגה. לאחר זאת מתנהל דיון דמוקראטי בוועידה והחומר מועבר לעיבוד סופי בוועדה המתמדת.

לכן, חברים, אנחנו יכולים בהחלט לגשת לדיוני הוועידה מתוך התרוממות הרוח, מתוך בטחון בצידקת דרכנו האידיאולוגית, הפוליטית, הטאקטית, מתוך נסיון עצמי, המוכיח שאפשר להתגבר על קשיים, לשפר ולהעלות את רמת־העבודה המפלגתית.

חברים, קדימה לחיזוק המפלגה הקומוניסטית שלנו! זהו צו מעמדי ולאומי ראשוני.

תחי מפלגתנו הקומוניסטית, מפלגת העם העובד, היהודי והערבי, בישראל, מפלגת הפאטריוטיזם הישראלי והאינטרנאציונאליזם הפרולטארי!

השלב החדש
במאבק המעמדי בישראל

דברי חברת הלשכה הפוליטית אסתר וילנסקה

דו״ח הוועד המרכזי ניתח בעמקות ויסודיות את המצב הפוליטי והיתווה את הפרספקטיבות הריאליות, הבהירות והאופטימיות למאבקנו. השלב הנוכחי במאבק המעמדי מצטיין בשיטות מוגברות של התקפת ההון הגדול על רמת־החיים של מעמד־הפועלים, מחד, ובצורות חדשות של מאבק העמלים, בצמיחת ההתנגדות של מקומות־עבודה נפרדים למערכות מלוכדות ולוחמות של חלקים ניכרים של העובדים, מאידך.

בניגוד לגירסה הקאפיטאליסטית, כ־אילו התקדמות הטכניקה של הייצור מחסלת בהדרגה את הניצול ומביאה להר־מוניה בין העובדים והמעבידים, מוכיחה יותר ויותר גם המציאות בארצנו, כי ה־אוטומאטיזציה הקאפיטאליסטית מבליטה ביתר שאת את הסתירה האנטאגוניסטית בין התפתחות כוחות־הייצור לבין יחסי־הייצור השליטים, בין הגידול האגדתי של הרווח של קומץ מיליונרים לבין הרעת מצב העמלים, הגדלת אינטנסיביות עבו־דתם ותשישותם הגופנית.

הגדלה שיטתית של הנורמה, שכר ריאלי ירוד יותר לכמות עבודה גדולה יותר באותה יחידת זמן ופגיעות בחוזי־העבודה — שהחלו לראשונה רק באזו־רים מעוטי־הפיתוח — התרחבו על כל הארץ ועל רוב הענפים והם כיום, בדרגות שונות, מנת־חלקם של עובדי תעשייה, בניין, פועלים חקלאיים, עובדי־דחק ואפילו עובדי מדינה ואינטליגנציה עובדת. אפילו באותם המקרים, בהם מגדילים את שכר־העבודה בעד נורמה מוגדלת, אין זה מהווה בשום פנים פיצוי כלשהו לגודל המאמץ הגופני והרוחני, לאובדן האנרגיה, למחלות, תאונות־עבודה ותמותה בגיל יותר צעיר.

השיטות החדשות בהתקפת המונופולים הזרים ויתר בעלי ההון־הגדול מתבטאות בשילוב של אמצעי־כפייה, לחץ כלכלי ודיכוי משטרתי עם טקטיקה של ויתורים, פיזור פירורים והפצת תיאוריות ריאקציוניות, שנועדו להסיח את דעת העובדים מן המאבק המעמדי. המדיניות של המעטת ערך החוזים הקולקטיביים, הקטנת חלק השכר הכלול בהם, קביעת תוספות לפי הידברות אינדיבידואלית, תוספות שיכולות להישלל בכל זמן, נסיונות השיחוד והפילוג — נתקלים בהתנגדות גוברת והולכת של העובדים.

הקשר בין המאבק הכלכלי והפוליטי

התחירה לשלטון אישי צבאי מצד החוגים המיליטאריסטיים פוגעת לא רק בסמכויות הכנסת ובעצמאות ההסתדרות, אלא מטביעה חותמה השלילי גם על כל החיים היומיומיים של העובד במקום־העבודה. האיום על חופש השביתה, הפרקטיקה של פיטורים שרירותיים, הפגיעה בסמכות ועד־העובדים והעברת בעיות חיוניות להכרעת ועדות פריטטיות, בהן ועד העובדים אינו מיוצג, הטלת קנסות שרירותיים, פגיעה בחופש האספה והדיבור במקומות־עבודה לא מעטים, השפלת כבוד האדם, וכו' וכו' — מוכיחים כי המעמד המעוניין בצמצום הדמוקראטיה הוא ההון המונופוליסטי הגדול וכי פיתוח המאבק לדמוקראטיה בבית־החרושת הוא לא רק בעל חשיבות איגודית־מקצועית, אלא ערובה להצלחת המערכה לדמוקראטיה במדינה.

במפעלים שבבעלות הון זר לומדים העובדים, בזעיר־אנפין, כי לא את טובת המשק רוצה ההון המונופוליסטי הזר, אלא הוא חותר אך ורק לדרגת רווח דמיונית, לשיטות ניצול משוכללות, לאינטנסיפיקאציה מסחררת של העבו־דה, לאיסור גמור של זכות השביתה, כפי שכלול הדבר, למשל, בחוזה־העבודה של המפעל האמריקאי לנייר בחדרה. מן המאבק הכלכלי, אותו מפתחים העובדים במפעלים אלה נגד הניצול המוגבר ובעד הגנת זכויותיהם, יכולים הם ללמוד להבין יותר טוב שיש להתנגד לעושק של ההון הזר וכי על הפועלים להרים גם במקומות־העבודה את קולם נגד תלות ישראל באימפריאליזם.

המאבק המעמדי הוא לא רק תופעה הכרחית וטבעית, אלא גורם המצעיד קדימה את ההתפתחות הפוליטית של החברה המעמדית. המאבק הכלכלי של העמלים פועל לא רק נגד תהליך ההתרוששות של הפרולטאריון, אלא גם מחזק את התארגנותו והתבגרותו לפתרון תפקידים מהפכניים יותר רחבים. בתנאים של זמננו, בהם מתייצבת המדינה בגלוי, בכל מנגנונה המדכא, להגנת האינטרסים של ההון הגדול, הרי המאבק המתחיל בין העובדים והמעבידים בשטח הכלכלי מתפתח בהדרגה, תחילה אובייקטיבית ולאחר־מכן גם בהכרתם של העובדים, למאבק מודע נגד קטע זה או אחר של מדיניות הממשלה. אפילו המערכה לתביעות כלכליות חלקיות, כמו נגד נטל מסים, בעד תחיקת עבודה יותר מתקדמת — דוחפת את הפועלים להתנגשות עם הממשלה. גם אם השפעת הריאקציה עדיין חזקה, ודווקא מפני שהיא חזקה, עלינו להוסיף ולהסביר, כי אינטרס הפועלים הוא לא להצטמצם רק בדיונים ובמאבקים על תביעות שכר ותוספת־יוקר, אלא עליהם להרים במקומות־העבודה, ליד המכונה והסדנא, את קול ההתנגדות למלחמה בעולם וההתנגדות לתוכניות החוגים המיליטאריסטיים הישראליים ולבטא בעוז ובאומץ את הרצון העמוק של מעמד־הפועלים הישראלי בשלום בעולם ובשלום ישראל־ערב!

לנין הדגיש, כי כאשר מעמד־הפועלים לוחם להטבת תנאי־החיים שלו הוא מתעלה יחד עם זאת באורח מוסרי, שכלי ומדיני ונעשה יותר מוכשר להגשים את מטרותיו המשחררות הגדולות. הדרכת המאבק המעמדי מצד מפלגתנו צריכה להתנהל לאור החזון של חישול כוחות ציבוריים, שיצליחו לנצח במערכה המדינית הגדולה לשלום, אי־תלות, דמוקראטיה, אחוות־עמים וקידמה סוציאלית.

העמלים לומדים לקח פוליטי

החוגים השליטים מגבירים את המיליטאריזאציה, המחמירה את האינ־פלאציה והגורמת להגדלת נטל המסים, כדי לחזק בדרך זו את שלטונם הכושל.

ואילו המאבק ההמוני שהתפתח נגד המסים והיוקר מאשר את הניתוח העמוק של התייעצות המפלגות הקומוניסטיות במוסקבה, הקובע כי הנסיונות לחזק את יסודות הקאפיטאליזם אכולי־הרקב במיליטאריזם, אינם מרפאים משטר זה, אלא מהדקים יותר את פקעת הסתירות הללו.

שנים רבות טענו השליטים, כי עול המסים מחייב המציאות בגלל „צורכי־בטחון”. ואם רבבות פועלים ברחבי הארץ קמו למאבק נגד ההיטלים הממשלתיים, יש בזה לא רק נכונות קרבית למאבק נגד מסים, אלא גם העמדת סימן־שאלה, במידה זו או אחרת, על המטרות הפוליטיות, אשר למענן טוחנת הממשלה מסים כבדים אלה.

מאבק העמלים נגד המסים והיוקר, בעד העלאת רמת־החיים, מאבק אנשי ההתיישבות העובדת נגד התערבות ארה״ב לצמצום הרפת והלול, מאבק הפועלים נגד פיטורים ויבוא אמריקאי מתחרה, מאבק נהגי המשאיות נגד היטלים ממשלתיים ומאבקם של חלקי־ציבור אחרים מכוון אובייקטיבית נגד מדיניות הממשלה המשרתת את ההון המונופוליסטי, ועלינו שומה לפעול פעולה הסברתית ציבורית רחבה ולסייע שמאבק זה יתפתח למאבק מודע נגד מדיניות הממשלה, בעד מדיניות אחרת וממשלה אחרת.

העמלים לומדים יותר ויותר לקח פוליטי בדבר התחברות המדינה עם ההון הגדול ועל שירותה המלא להון זה בכל מדיניותה: במבנה התקציב, בתחיקה וכן כאשר אקספורטרים מיליונרים מקבלים נוסף לפרמיות הממשלתיות עיטורי כבוד של בר־כוכבא בבית־הנשיא, או בזמן שהמשטרה עורכת מאסרים נגד פועלים, כמו נגד פועלי „אליאנס” השובתים ועובדי־הייעור בקק״ל המפגינים נגד נורמות מוגדלות. ממשלת בן־גוריון סוגדת להון מוואשינגטון ומבון ואילו אנו הקומוניסטים נאבקים למדיניות של דמוקראטיה ושלום, מדיניות שתגן על העם העובד, והננו משוכנעים ובטוחים כי בכל עת ובכל שעה אמיתית הסיסמה כי מה שטוב לפועל טוב לישראל.

גואה המאבק המעמדי

בניגוד לתיאוריות הכוזבות של הבורגנות ועושי־דברה על התפתחות הקאפיטאליזם לקראת הרמוניה ושיתוף בין־מעמדי, מתפתח המאבק המעמדי מדן ועד באר־שבע בעקשנות, אומץ־רוח וסולידאריות, ומקיף בדרגות שונות של התארגנות והכרה את רוב הענפים במשק הארץ. שום סטאטיסטיקה רשמית איננה משקפת את מלוא ההיקף של המאבק המעמדי, בו השתתפו פועלי תעשייה ועובדי־דחק, פועלים חקלאיים, עובדי־מדינה וכו׳. בניגוד להטפה הסוציאל־דמו־קראטית לגלות הבנה לצרכי המעבידים, הרי דרך השביתה, לה קוראים הקומו־ניסטים, כדרך היעילה ביותר במאבק, נעשית מקובלת על חלקים ניכרים של מעמד־הפועלים.

אם כי במאבק המעמדי יש עליות ונסיגות, הרי מגמתו הכללית היא לקראת העמקה והחרפה. הפועלים לומדים להתייצב מעמד מול מעמד. גם בתקופת הקפאת־השכר הרשמית הממושכת גילו הפועלים יוזמה ונכונות קרבית ובתביעותיהם לתשברץ, להעלאת הדרגה, לתוספת־מכונה, תוספת־גובה, תוספת־מאמץ וכו׳, ניהלו הם למעשה מערכה להעלאת השכר. אופייני ביותר, כי בלחץ העובדים הציגו האיגודים המקצועיים תביעות להעלאת השכר בהרבה יותר מ־6% שנקבעו ע״י הרוב בהנהגת ההסתדרות. המערכות המעמדיות הרבות מו־כיחות כי העובדים רואים בקאפיטאליזם לא שיטה של רווחה כלכלית ו„מדינת־סעד”, אלא משטר של ניצול ועושק, אינם משלימים עמו, אלא מתגייסים יותר ויותר באומץ, בעקשנות ובסולידאריות למאבק נגדו.

אחדות־פעולה - קורמת עור וגידים

שנים רבות קראנו לאחדות־פעולה, הסברנו את הכרחיותה להצלחת מאבק העובדים, ויכולים אנו לציין בסיפוק, כי למרות הלחץ וההתנגדות של הבורגנות והנהגות מפלגות הפועלים הממשלתיות, אחדות זו החלה לקרום עור וגידים וליהפך למציאות לוחמת. הממשלה, המעבידים ומנהיגי מפא״י סברו, כי כרוזי־איום של ההסתדרות והודעות־גינוי של הראדיו הממשלתי ירתיעו את העובדים מלהתלכד ולהיאבק. אולם המציאות הוכיחה את צדקת דברנו, כי הסתירה בין אינטרס העמלים ומדיניות הממשלה כל כך החריפה עד כי הביאה להגברת המאבק, תוך ליכוד רחב של פועלים מכל המפלגות ובלתי־מפלגתיים על יסוד ועדות־פעולה, שהרימו את דגל ההתנגדות הפעילה למסים ולייוקר ובעד העלאת השכר, את דגל כבוד העמל, את דגל המאבק.

מנהיגי מפ״ם ואחה״ע, המתיימרים להיות מושרשים בקרב מעמד־הפועלים, עמדו זמן רב מחוץ ומנגד למערכה זו, ואם כי בלחץ הפועלים הצטרפו אליה לזמן קצר, ערקו הם ממנה חיש־מהר — בהישארם שבויים בידי חוגי בן־גוריון.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית יכולה להיות גאה שסייעה במלוא כוחה לחישול אחדות־פעולה לוחמת זו ולפיתוח מאבק ארצי גדול זה, לא באופן חלקי וזמני, אלא בשיטתיות, באופן מלא, מתחילתו ועד סופו.

הפועלים לומדים יותר ויותר, כי מי שדוחה אחדות־פעולה אינו מעוניין בשינוי המצב אלא משלים עם הניצול והמצוקה. המאבק לאחדות־פעולה קשה הוא וממושך, יש בו עליות וירידות, אך הוא רב־סיכויים ותנאי הכרחי להצלחה כלשהי, איגודית־מקצועית ופוליטית. תנאי יסודי הן להשגת המטרות הקרובות היומיומיות והן להשגת המטרות הפוליטיות. הכרזות מנהיגי מפ״ם ואחה״ע נגד הניצול, המשולבות עם התנגדות לאחדות־פעולה ולמאבק — הן דבר והיפוכו, הן אונאת הציבור.

תהיה ההתנגדות של מנהיגי המפלגות הממשלתיות לאחדות־פעולה גדולה כאשר תהיה, הרי אחדות זו מתחשלת מלמטה בקרב אנשי־העמל מן השורה, מתפתחת, מתחזקת והופכת לכוח ציבורי חי ולוחם.

כאשר ב־23.1.61, ב־10 בבוקר, נשמעו הצפירות בבתי־החרושת ורבבות עמלים באזורי התעשייה בת״א, רמת־גן, חיפה, ירושלים, רמלה, נתניה, פתח־תקווה, נצרת וכו׳ עצרו את המכונות, שבתו והרימו קולם נגד המסים והיוקר ובעד העלאת־שכר, בניגוד לממשלה, למעבידים ולרוב בהנהגת ההסתדרות, היה זה ביטוי בולט לכך, כי אחדותם הפעילה של הפועלים התפתחה למערכה פעילה, כי סערת המחאה הפכה לשירת מאבק וכי הקריאה מלאת התקווה של המנון הפועלים: „קום התנערה, עם חלכה״ היא גם בארצנו לא קול קורא במדבר, אלא קול מציאות חיה, קריאה קרבית.

השביתות, ההפגנות והעצרות בינואר—מארס השנה הן הוכחה נוספת לאי־נכונותה המוחלטת של הדעה שקיננה בלב אי־אלה מבין חברינו, כאילו מעמד־הפועלים שלנו הוא „גרוע״ וכאילו אין סיכוי לשינוי בהלך־הרוח שלו. המציאות הוכיחה, כי הנסיון העצמי שנרכש על־ידי העמלים השרויים במצוקה, המשבר המעמיק של השלטון, הגילויים הציבוריים של ה„פרשה״, יחד עם ההסברה הסבלנית והמשכנעת של מפלגתנו ופעולתה לשותפות מאקסימום על יסוד תוכנית מינימום, תוך סיוע יומיומי לעמלים בהתארגנות למאבק, כל הגורמים האלה סייעו להעלות את המאבק המעמדי לשלב יותר גבוה. המערכה הפוליטית של אנשי־הרוח והסטודנטים נגד המזימות לדיקטאטורה צבאית־אישית והשביתות נגד המסים והיוקר הם שני צדדים של מטבע אחת.

אם כי המוני הפועלים יצאו עד עתה להיאבק נגד ההיטלים, כלומר רק

נגד אחד הקטעים של המדיניות הממשלתית. הרי אין ספק בלבנו, כי בעתיד הם ירחיבו את מאבקם וייצאו למערכה נגד כל מדיניות הממשלה, נגד מדיניות המלחמה ובעד מדיניות של שלום ואי־תלות של ארצנו.

דרך השביתה נעשית יותר ויותר מקובלת על הפועלים וכן על חוגים נוספים של שכבות עמלות. ולדוגמא: שביתת בעלי־המלאכה בענף מעילי־הגשם נגד יצואן גדול, קריאת הסתדרות הסטודנטים לעכב תשלום תוספת לשכר־הלימוד, שביתת פועלים ופלחים מטייבה נגד חוק ריכוז קרקעות וכו׳ וכו׳.

המציאות משכנעת את העובדים יותר ויותר, כי אחדות־פעולה לוחמת היא כמו קיטור לרכבת, כמו כנפיים לנשר, היא הלב הפועם של העמלים, היא הכוח המכריע של מעמד־הפועלים.

למרות מאמצי הפילוג והאנטי־קומוניזם אין ספק שאחדות־הפעולה של העובדים לא תיחלש ולא תצטמצם, אלא תתחזק ותתרחב במאבק, תיהפך לאגרוף קמוץ וזרוע לוחמת ותהווה יסוד מוסד לחזית עממית, דמוקראטית בארצנו.

מעמד־הפועלים - המעמד המתקדם ביותר

מעמד־הפועלים הוא המעמד המתקדם ביותר בחברתנו. מהפכנותו נובעת לא רק מזה שהוא המעמד המנוצל ביותר, אלא גם מכך שהוא הנושא החברתי של אופן ייצור גבוה יותר מאשר הייצור הקאפיטאליסטי. יכול הפועל הבודד לא להבין ולא להכיר בתפקיד ההיסטורי של המעמד שלו, אולם העניין הוא בכך, שהתנאים בהם חי הפרולטאריון בחברה הקאפיטאליסטית דוחפים אותו, בניגוד להשפעה הרעיונית של הבורגנות, לדרך המאבק המהפכני. ומגמה זו של ההתפתחות ההיסטורית סוללת לעצמה יותר ויותר את דרכה קדימה, מתבטאת בגידול המאבק ותנועת־השביתות, בשאיפה גדלה והולכת לאחדות ולמדיניות של קידמה סוציאלית, אי־תלות ושלום.

בה במידה שתתפתחנה בארצנו המערכות המעמדיות בשטח הכלכלי, בה במידה תסייענה הן לחישול המערכה הפוליטית נגד המדיניות מעמדות של כוח ובעד מדיניות של שלום.

מתפקידנו לפעול להגברת הסולידאריות של הפועלים היהודיים עם הפועלים הערביים במערכה המשותפת נגד דיכוי לאומי וניצול מעמדי. הכרחי להגביר את המאבק המשותף, הסולידארי, לביטול הממשל־הצבאי, נגד גירושים מעבודה והפליות בשכר ותנאי־העבודה. יש להחדיר ביתר שאת את הרעיונות הנאצלים של האינטרנאציונאליזם הפרולטארי ולהדגיש את הגורל המשותף, המאבק המשותף, האוייב המשותף והעתיד המשותף של כל העמלים היהודיים והערביים בארצנו, עתיד שאין בו אפליות ודיכוי, עתיד של שוויון לאומי מלא ואחוות־עמים במולדתנו ישראל.

עדיין גדול הפער בין מדיניותנו המשרתת בלב ונפש את העם העובד לבין השפעתנו הבלתי־מספקת בקרבו. הננו יכולים וחייבים להתגבר על פער זה על־ידי המשך וחיזוק ההכוונה השיטתית, העקשנית והיומיומית של עבודת כלל המפלגה, הארגונית והפוליטית, אל מקומות־העבודה ובתי־החרושת. מעמד־הפועלים הוא הבסיס היסודי של פעולת המפלגה, על כל תאיה, ארגוניה ומוסדותיה. עלינו להתמזג עוד יותר עם ההמונים, להגביר את פעולתנו בקרבם, להחדיר בהם את האמון בכוחו הלוחם של מעמד־הפועלים; עלינו לשאת בכבוד וברמה, בסבלנות ובשכנוע את דבר המפלגה הקומוניסטית, לעורר את ההכרה המעמדית, לסייע לאחדות־הפעולה בקרב מעמד־הפועלים, להחדיר בו אמונה בכוחו ובטחון בנצחונו. להוכיח לאילו הישגים היסטוריים הגיע מעמד־

הפועלים על־פני האדמה ובכיבוש־החלל כאשר הוא נעשה אדון לגורלו.
באחת — עלינו להחדיר בקרב העמלים הכרה מהפכנית ולהדליק בלבותיהם של עמלי ישראל את לפיד האש של המאבק לצדק חברתי, ללחם ולשלום. העתיד שייך לא לעוני ולמצוקה, לא למלחמה ולניצול מעמדי, אלא לנצחון מעמד־הפועלים, לשלום ולסוציאליזם, כדברי התקווה והאביב של האינטרנא־ציונאל — „לא כלום אתמול, מחר הכל". לא כלום אתמול, מחר הכל!

ברצוני לסיים דברי במלים שהקדיש המשורר אלכסנדר פן להפגנת עמלים:

„זרם חי ואדיר,
הרחובות לצדדיו
נערמו. עמדו דום והצדיעו
עת סיסמאות השלום והלחם יחדיו
על אחדות בל־ניתקת הודיעו!"

הדרך לכינון יחסי שלום ואחווה בין שני העמים - כיבוד הדדי של זכויותיהם

דברי חבר הלשכה הפוליטית אמיל חביבי

חברים,

הניתוח המעמיק של השינויים אשר חלו בעולם, במזרח־התיכון ובארצנו מאז הוועידה ה־13, כפי שהוגש ע"י החבר מיקוניס בדו"ח הוועד־המרכזי, יעזור למפלגה להילחץ מכל ראייה קיצרת־טווח, אשר אינה רואה אלא את הקשיים הזמניים ואת הנסיגות הזמניות, שאנחנו נתקלים בהם תוך כדי התקדמותה המתמדת של ההתפתחות ההיסטורית.

קורה לפעמים, שמהפכנים, אשר חיים בחוככי סערת ההתפתחויות המהפכניות, מתרגלים להתפתחויות אלו עד־כדי־כך, שאינם מבחינים בכל התוצאות העמוקות שלהן, כשם שיקרה לאם, המגדלת את בנה ואינה שמה לב לכך, שהתינוק כבר גדל ועדיין היא מוסיפה וקוראת לו בכינויי־פינוק.

עלינו לראות את כל ההשפעות העמוקות על ארצנו ועל בעיות העם הנרבעית מהשינויים המהפכניים אשר חלו בזמן האחרון.

השפעת השינויים בזירה הבינלאומית על המזרח־התיכון

חיים אנו בתקופה בה השיטה העולמית הסוציאליסטית נעשית יותר ויותר הגורם המכריע בכל ההתפתחות החברתית. עובדה זו הינה נקודת־מיפנה בהיסטוריה האנושית, היא משפיעה על ההתפתחות בכל ארץ וארץ ומכריחה מיליוני בני־אדם לבחון מחדש את דעותיהם.

היו ימים בהם האמינו שליטי המזרח־התיכון שיוכלו להבטיח את עתידם אם יגיעו להבנה עם המעצמות האימפריאליסטיות וישענו עליהן. היו ימים בהם התחרו ביניהם מנהיגי היהודים והערבים בארץ הזאת בשירותם לאימפריאליסטים, כדי להבטיח את עמדותיהם. ימים אלה חלפו לבלי שוב. אפילו גולדמן עצמו מוכרח להודות בכך, כי ההישענות על האימפריאליזם, אשר עתידו במזרח־התיכון מוטל־בספק, היא בבחינת הימור כושל. בן־גוריון

מתדפק עתה על דלתותיהם של מנהיגי המעצמות האימפריאליסטיות. כדי להבטיח לעצמו עמדה מכובדת בתוכניותיהן התוקפניות. אולם, נשאלת השאלה: מהו מספר האנשים המאמינים, עדיין, שיש בידי האימפריאליסטים הכוח לבצע את תוכניותיהם במזרח־התיכון? כלום לא הבטיח לעצמו בן־גוריון „עמדה מכובדת" בתוקפנות המשולשת בשנת 1956 נגד מצרים? התוצאה ידועה. בשנת 1957, כאשר כינסנו את ועידתנו ה־13, יכלו עדיין שליטי ארצנו להשלות את העם, באומרם שכשלון התוקפנות המשולשת נגד מצרים נבע מהססנותה של ממשלת אייזנהאור. והנה הגיע קנדי לשלטון, וכל מצדדי „העולם החופשי" בארצנו, החל בחיים שורר וכלה בד"ר יוחנן בדר, האמינו שהנשיא הצעיר יחדש את נעורי האימפריאליזם. וקנדי נהג, אמנם, בתקיפות. מה היתה התוצאה?

הפלישה, אשר ארגן האימפריאליזם האמריקאי נגד קובה, בתקיפות, לא החזיקה מעמד יותר מ־72 שעות. וההתערבות האמריקאית התקיפה בלאוס, עשוייה היתה להפוך ארץ זו למדינה הסוציאליסטית ה־5 באסיה! יחפשו־נא עתה שליטי ארצנו תירוצים אחרים לכשלון מדיניותם, המנוגדת לכל ההתפתחות בזמננו.

ינסו ה„קנדים" למנוע מהעמים את הסקת המסקנות הנכונות, יטילו את האשמה על אלן דאלס ועל מק־נמארה, ילמדו את תורת לחימת־הגרילה מכתביו של פידל קאסטרו, — כל זה לא יושיע אותם ולא יציל את משטריהם הרקובים מגזר־דינה של ההיסטוריה.

מרואן, אחרון הכליפים מבני אומאייה, היה הנבון והחכם שבהם ואף־על־פי־כן ההיסטוריה הערבית אינה זוכרת אותו, אלא בשם „מרואן החמור".

כאשר בשלים התנאים להתפוררותו של משטר ישן ורקוב ולנצחונו של משטר חדש ועולה, שום חכמה אין בכוחה למנוע את חיסולו של הישן.

חוקי ההיסטוריה חזקים יותר מחוקי הארטילריה!

כאלה בדיוק הם התנאים, בהם אנו חיים כיום.

„דבר" כתב בתמהון על האסון שפקד את האימפריאליזם האמריקאי בלאוס: „המורדים צעדו במשך כל הזמן מנצחון לנצחון, וארה"ב אינה יכולה להאשים בכך את ברה"מ. ברה"מ לא הגישה למורדים עזרה רבה יותר מאשר הגישה ארה"ב למלוכנים. אבל, כאשר לחמו המורדים לא יכלו המלוכנים לעמוד כנגדם, אפילו לא במערכה אחת. עובדה זו היא תופעה כללית המאפיינת כל מאבק צבאי הפורץ בין הכוחות הימניים והשמאליים בארצות הבלתי מפותחות". נסיונו של עתון „דבר" לצמצם את תחולת הכלל הזה על הארצות הבלתי־מפותחות ולגבי מאבק מזויין בלבד — הוא הונאה עצמית. כלל זה נכון לגבי כל ההתפתחות בזמננו.

„ניוז וויק" האמריקאי פירסם בגליון חג־המולד האחרון, בשער העתון, באותיות גדולות, פסוק מ„הברית־החדשה": „ויאמר להם המלאך — אל הפחדו!" מלכי־הנפט, אשר מהלו את הזהב השחור בדמם של עמי המזרח, רועדים מאימת עתידם החשוך. הם מסתכלים סביבם ומחפשים עידוד ואינם מוצאים אותו. איזה עידוד יכולים הם לשאוב מגורלם של סינגמאן ריי, קישי, מנדרס, נורי סעיד, צ'ומבה או בטיסטה? לכן מתפללים הם לגשמי עידוד מהשמים. אולם, אפילו השמים — שלנו הם כיום!

השינויים בעולם יחוללו השפעות עמוקות גם בתודעת ההמונים בארצנו

שוגה מי שמשלה את עצמו וחושב, שעובדות אלו נסתרות מעיני מיליוני אנשים, החיים עדיין בתחומי שלטון ההון. שוגה מי שמדמה בנפשו

כי עובדות אלו תעבורנה על פני העם, מבלי שתחוללנה השפעות עמוקות ביותר בהבנת ההמונים בארצנו.

הקומוניסט יורי גאגארין, בתארו את נסיון טיסתו סביב כדור־הארץ, סיפר, שיכול היה להבחין בקולחוזים ולראות את ההבדל בינם לבין שדות הכפרים בארצות הקאפיטאליסטיות. אם יתגלו יצורים חיים בעלי־תבונה על כוכב קרוב לכדור־הארץ, הרי יוכלו הם להיווכח בקיום משטר סוציאליסטי בשליש כדור־הארץ. האם יכולים בני־אדם בעלי־תבונה על כוכבנו, לא בשמים, להתעלם מעובדת קיומו של הסוציאליזם ותפקידו המכריע בכל ההתפתחות ההיסטורית? בארצנו ובכל הארצות הקאפיטאליסטיות מתחולל כיום תהליך בחינה־מחדש של השקפות ישנות.

הגברת ההסתה בארצנו נגד ברה״מ והקומוניזם אינה מצביעה על אי־קיומו של תהליך זה, אלא על פחדם של שליטי ארצנו מפניו. ההסתה נגד ברה״מ ונגד הקומוניזם היא מד־חום רגיש, המראה את מידת החום של השליטים הריאקציוניים ושל אותם החוגים, אשר כל קיומם הפוליטי מושתת על ההנחה, כי הקאפיטאליזם הוא נצחי. במידה והשליטים חשים יותר את סופם הקרב, מגבירים הם את ההסתה נגד ברה״מ ונגד הקומוניזם. בכך הולכים הם לקראת אותו קץ בלתי־נמנע, שהיה גם קיצם של כל הריאקציונרים בהיסטוריה, אשר ניסו באמצעות טרור, הסתה ודיכוי אכזרי, למנוע את העם מלראות את העובדות החדשות. אנו מתייצבים נגד ההסתה האנטי־סובייטית והאנטי־קומוניסטית, משום שהסתה זו מהווה מסך שחור משחור, המונע את העם בארצנו מלראות את האופקים הרחבים המשתרעים לפני האנושות כולה, בדרכה לקראת החופש, השלום, ההתפתחות המדעית והקידמה החברתית. אנו נאבקים נגד הסתה זו, מפני שאנו שואפים כי העם בארצנו יצעד יחד עם כלל האנושות לקראת התקופה ההיסטורית המאושרת ביותר. הקומוניזם, בזמננו, הוא היורש והמשלים של כל הערכים האנושיים המהוללים.

ימים אלה, בהם מתכנסת ועידתנו ה־14, הם ימים גורליים בהיסטוריה האנושית כולה ובהיסטוריה של ארצנו. העתונות הריאקציונית תנסה להעמיד את ועידתנו בצל. אבל, כל אורות הניאון בעולם לא יוכלו להאיר את העתיד החשוך, אשר צפוי לשיטה הקולוניאליסטית, לקאפיטאליזם ולשלטון סוכניו הבן־גוריוניים בארצנו. האויב אילם הוא נוכח אחדות מפלגתנו, נוכח כל ההתפתחויות המוכיחות את צדקתה.

האחדות האינטרנאציונאליסטית של מפלגתנו התבצרה ומתכתה חושלה באש המאבק העקרוני למען עתיד ישראל ולמען השלום, מאבק שמפלגתנו ניהלה נגד ההתקפה המשולשת הבוגדנית על מצרים, מאבקם של חברינו היהודיים, אשר במקרים רבים ניצבו יחידים, באווירה רוויה שוביניות והסתה אנטי־ערבית, נגד הריאקציה הבן־גוריונית התוקפנית, נגד הרפתקנות הדמים בגבולות, נגד מבצע סיני פושט־הרגל, נגד מעשי הגירושים וגזילת הקרקעות, נגד כל תופעה מתופעות הדיכוי הלאומי; מאבקם למען הסדר שלום ישראלי־ערבי, לפתרון הבעייה הארצישראלית על בסיס כיבוד הדדי של הזכויות הלאומיות הצודקות של הערבים ושל היהודים, והדגשתם — יחידים בארץ הזאת — את זכות ההגדרה העצמית של העם הפלשתינאי ואת זכות הפליטים הפלשתינאיים לחזור לארץ מולדתם, — מאבק זה, לא זו בלבד שהוא מבצר ומחזק את האחדות האינטרנאציונאליסטית של מפלגתנו היהודית־ערבית, אלא גם מסיר בזה אחר זה את המכשולים הניצבים על הדרך לשלום בין העמים הערביים לישראל, בדרך לאחדות ואחווה בין עמי אזורנו. זהו שרות פאטריוטי גדול, אשר עושה מפלגתנו הקומוניסטית לעם ישראל, לעתידו ולשלומו.

נהדפו ותיהדפנה ההתקפות על האחדות האינטרנאציונאליסטית של מפלגתנו

בימים אלה, כאשר ה„פרשה" חשפה את התפקיד המזוהם, שממלא מנגנון החושך הבן־גוריוני בחיי הארץ, נזכור את ההתקפה המרוכזת, אשר אירגן מנגנון זה על אחדות מפלגתנו האינטרנאציונאליסטית בפברואר 1958. הכת הבן־גוריונית, אשר שום „סולחה" אינה יכולה לסייע לה לרחוץ בנקיון כפיה, מן האחריות לרצח גברים, נשים וטף חפים מפשע בכפר־קאסם, אשר ביצעה „סימפוניות דמים" בקיביה, נחלין, עזה וכו', ידידי סוסטל וסאלאן אלה גייסו את כל העתונות הציונית בזמן ההוא, מ„על־המשמר" עד ל„חרות", להסתה נגד הקומוניסטים הערביים, בהאשימם אותם בארגון מרד מזויין.

כיום, מתחרה העתונות על גילויי התנגדות לשלטון הש"ב הבן־גוריוני. אבל, בפברואר 1958 התחרו העתונים על ביצוע מזימות הש"ב הפרובוקטיביות נגד מפלגתנו הקומוניסטית, נגד הקומוניסטים הערביים ונגד כל הלוחמים הערביים למען זכויות עמם הצודקות. איננו יכולים לשכוח את התפקיד המביש, החלוצי, אשר מילא „על־המשמר" של מפ"ם בהסתת־הדמים הגזענית נגדנו. „על־המשמר" עלה אז בהסתת־הדמים על כל העתונים האחרים. בוקר אחד בפברואר 1958 הופיע „על־המשמר" כשעל דפיו מודפס צילום של כרוז בשפה הערבית תחת הכותרת „עד השחרור בכל מקום" והודיע, שכרוז זה הופץ בגליל. לאחר־מכן היה נאלץ להודות שכרוז זה לא הופץ כלל ע"י הקומוניסטים בגליל, אלא ע"י הקומוניסטים בעזה בזמן הכיבוש הישראלי, כיבוש אשר מפ"ם דרשה להמשיכו, שעה שבן־גוריון נאלץ היה לסגת! אבל מגמת מנגנון־החושך הבן־גוריוני לא הצליחה ולא יכולה היתה להצליח. האחדות האינטרנאציונאליסטית של מפלגתנו עמדה מול התקפה זו ויצאה ממנה מחושלת עוד יותר מכפי שהיתה. מפלגתנו לא נסוגה, למרות ההתקפה, ממאבקה העקרוני לפתרון הסכסוך הישראלי־ערבי על בסיס זכות ההגדרה העצמית וכיבוד הדדי של הזכויות הלאומיות הצודקות של שני העמים. ועתה הולכים ומתרחבים החוגים המתחילים להבין, שאין פתרון אחר לסכסוך זה זולת: הפתרון אותו מציעה מפלגתנו הקומוניסטית.

עמידת מפלגתנו מול ההסתערות על האחדות האינטרנאציונאלית שלנו השתיקה את האוייב, אך הוא לא פרק את נשקו. מפלגתנו עודנה קטנה היא, אולם, מדיניותה, היחסים החבריים השוררים בה בין היהודים והערבים, עצם היותה בהרכבה מפלגה יהודית־ערבית, ואחוות־הקויב הקומוניסטית נגד האויב המשותף ולמען המטרה המשותפת — כל אלה מכשילים את המזימות הנפשעות של האימפריאליזם, הבנויות על ההנחה הכוזבת בדבר נצחיות האיבה בין היהודים והערבים, ומפריכים את התיאוריה התוקפנית המסוכנת של בן־גוריון, פרס ודיין, המבוססת על השקפתם, כי עתיד העם היהודי בארץ הזאת אינו יכול להיבנות, אלא על חורבנו של העם הערבי הפלשתינאי. בהתאם לכך הצהיר דיין: „אני מבין לרגשות האיבה של הפלאחים הערביים שנישלנו מאדמתם". בכך רוצה הוא להשחית את נפש העם היהודי ורוצה לקשור את גורלו במדיניות העיוורת והרת־הסכנות של שליטי ארצנו.

מכאן מסתברת חשיבות האחדות האינטרנאציונאלית, הפוליטית והארגונית, המאפיינת את מפלגתנו. אחדות זו מצילה את נפש העם מהסתאבות ומגלה לעיניו את אופקי עתיד השלום, האחווה היהודית־ערבית, את האופקים של פריחת האושר ליהודים ופריחת האושר לערבים בגן אחד. אנו הקומוניסטים, לנגד עינינו עומדת תמיד הערתו העמוקה של לנין לדבריו הידועים של

מארכס, כי „עם המדכא את זולתו אינו יכול להיות חופשי". לנין העיר, כי זהו הבסיס והתוכן של האינטרנאציונאליזם הפרולטארי.

ולכן מפנה ויפנה האויב, תמיד, את חיציו לעבר אחדותנו האינטרנאציונאלית. כיצד נוהג האויב עתה? קיראו בעיון את כתבות העתונים על ועידתנו. הקו הכללי בכתבות אלה הוא, כאילו מנסים הקומוניסטים להתנער מ„עמדותיהם הנוקשות" בעבר, ובעיקר מעמדתם בשאלת זכויות העם הערבי הפלשתינאי ובשאלת זכותם של הפליטים לחזור. עתונות זו אף מרמזת לנו, כי בתמורה לשינוי זה בעמדתנו, כביכול, היא תגלה שביעות־רצון כלפינו. המושכים בחוטיה של עתונות זו מדמים בטיפשותם כי יצליחו לגרור אותנו לעמדות אופורטוניסטיות, עמדות אשר הם עצמם מיטיבים לדעת, כי הן בבחינת סכין הננעצת בליבה של האחדות האינטרנאציונאלית של מפלגתנו. תקוותם תקוות שווא היא, כפי שאומר הפתגם העממי הערבי: „יגווע החמור ברעב, אם יוסיף לצפות לעשב זה". לא זו בלבד שהארץ הזאת היא מולדת לשני עמים, אלא גם מפלגה זו, מפלגתנו הקומוניסטית, היא מפלגת שני העמים. כזאת היתה וכזאת תהיה. ועתה, שעה שמתגלה לעין־כל כשלון המדיניות הרשמית בבעייה הפלשתינאית, שעה שכמעט כל כינוס בינלאומי מביע תמיכה בזכויות העם הפלשתינאי, ובראש וראשונה בזכות הפליטים לחזור למולדתם, הרי הנסיונות הללו של העתונים הריאקציוניים לסלף את עמדות מפלגתנו נראים מגוחכים ומסוכנים כאחד, ומתרבים החוגים המבינים, כי אין מוצא אחר לפתרון בעיית היחסים בין שני העמים זולת המוצא אותו מתווה מפלגתנו — הכיבוד ההדדי של זכויות שני העמים.

מאמציהן של המפלגות הציוניות להטות את מפלגתנו מעמדותיה האינטרנאציונאליסטיות לפתרון השאלה הפלשתינאית, ולגרור אותנו לעבר עמדותיהן הכושלות, מאמציהן להביא לכך שנידמה אליהן בעמדותיהן הלאומניות, מעלים בזכרוננו את המעשיה בשועל, שהתגנב לכרם ונלכד במלכודת. וכאשר ניסה לברוח מהמלכודת, הצליח בכך, אך השאיר שם את זנבו. אמר לו בעל הכרם: „עכשיו אני מכיר אותך, כי קצוץ זנב הנך". מה עשה השועל? זמם מזימה וקיצץ את זנבם של כל השועלים.

התלכדות עממית ודמוקראטית על שלב חדש

עשינו ונעשה תמיד לשיתוף הפעולה עם כל שכבות־העם למען המטרות הדמוקראטיות המשותפות. אבל לא השלינו את העם ולא נשלה אותו. האחדות בין העמים לא תיכון כאחדות שבין הסוס ורוכבו. יחסי השלום והאחווה בין העמים לא ייכונו, אלא על יסוד כיבוד הדדי של זכויות העמים. תקופתנו אינה תקופת השמדתם של אדומי־העור, אלא היא תקופה בה מתנוססים על פני יותר ממחצית שטחה של אסיה הדגלים האדומים.

סבלנו אבדות זמניות במערכה נגד ההתקפה השובינית על מפלגתנו. אבל אש התקפה זו חישלה את אחדות מפלגתנו והצמידה אותה אל מעמד־הפועלים יותר מאשר אי־פעם. את נכונות סיסמתנו, אותה העלינו לאחר מערכת הבחירות של שנת 1959 — „מנסיגה זמנית להתקדמות מתמדת" — אנו צריכים להוכיח בבחירות אוגוסט הקרוב.

תקופת המבוכה ופילוג השורות שעברה על ההמונים הערביים בעקבות המערכה הפרועה, אשר אירגנה קאהיר, על כל תחנות־השידור שלה, נגד הקומוניזם בשם הלאומיות הערבית, תקופה זו מסתיימת כעת וההמונים הערביים בארצנו לומדים לקח חדש מנסיונותיהם החדשים.

על המערכה הזאת קפצו מפא"י ומפ"ם כעל מציאה מן השמים ועשו בה שימוש רע בקרב הערבים. אלה שגרונם ניחר מצווחות ההסתה באוזני

היהודים, כאילו אנו, הקומוניסטים, סוכני נאצר הננו, הם עצמם לא ויתרו על שום כזב אנטי־קומוניסטי אשר שודר ע״י תחנות השידור של קאהיר, והפיצוהו בקרב התושבים הערביים. בימי מערכת־הבחירות הקודמת הקליטו סוכני מפא״י את שידורי ההסתה האנטי־קומוניסטיים של ראדיו קאהיר ושידרו אותם לאחר מכן בכפרים הערביים. ואילו עתונות מפ״ם בשפה הערבית נלחמה ועודנה נלחמת בנו בשמו של עבד־אל־נאצר.

ב־14 באפריל אשתקד פירסם מזכיר מפ״ם בכפר נאחף שבגליל, אחמד סאלים סעיד, רשימה ב„אל־איתיחאד" והכריז בה על פרישתו ממפ״ם. בהודעתו אמר אחמד סאלים, בין היתר: — „אחד המניעים להצטרפותי למפ״ם היתה המערכה נגועת־הכלבת, שנוהלה ע״י תחנות השידור הערביות בחו״ל נגד הקומוניזם, מערכה שנוצלה לתועלת אנוכית ע״י מפ״ם, אשר, תוך כדי הסוואת עצמה במסווה הלאומיות, הרי היא עושה סחר־מכר ברגשות הנוער הערבי".

גם המלך חוסיין ושאר סוכני האימפריאליזם באזורנו ניצלו את ההסתה האנטי־קומוניסטית לשם פילוג שורות הפאטריוטים. צריכים היו ההמונים הערביים בארצנו לעמוד במבחן קשה זה ולחוש על בשרם את תוצאותיו ההרסניות, כדי שיצלח בידם לחשוף את האמת אודות הדגל המלוכלך — דגל ההסתה האנטי־קומוניסטית. גם הם השכילו כיום להבין, כי דגל ההסתה האנטי־קומוניסטית איננו דגלם־שלהם, אלא דגלם של הבן־גוריונים והחוס־יינים, אשר אינו מוליך אלא לפילוג השורות.

תוך כדי מאבקנו במערכה זו, עלה בידינו להעלות את רמת ההכרה הפוליטית של ההמונים הערביים: הסברנו את האופי המיוחד, ההססני, של הבורגנות הלאומית בתנועת השחרור הלאומי; העמקנו את ההכרה המעמדית בקרב העמלים הערביים; הבהרנו את מדיניותה של ברית־המועצות, המגינה על חופש העמים ועל שלום העולם, והרמנו אל־על את דגל אחדות השורות. הנוער הערבי, אשר ניסו להטביעו בביצת־הרפש האנטי־קומוניסטי ובביצת ההתרפסות והדמוראליזציה, מבין כיום יותר ויותר, כי לא ניתן להפוך את פרידת המלחמה בקומוניזם לסוסה ערביה אצילה ובלבד שיחבשוה באוכף „הלאומיות הערבית". הנוער מבין יותר ויותר, כי פלגני השורות אינם מצדדי הלאומיות, אלא בוגדים בעמם. ההמונים הערביים מלכדים מחדש את שורותיהם במאבק ומתלכדים בהכרה ובתוקף מסביב למפלגת ההקרבה, מפלגת האחוה היהודית־ערבית, המפלגה הקומוניסטית הישראלית, אשר שלוש־עשרה שנות טרור הממשל־הצבאי ומזימות מנגנון־החושך הבן־גוריוני לא הצליחו לעקור אותה מלב הכפר הערבי!

הכינוסים הארציים של הפלאחים, האינטליגנציה הערבית והפועלים הערביים, אשר התקיימו לאחרונה, ההפגנה הלוחמת, הגדולה, של האחד במאי בנצרת וכל המערכות היומיומיות אשר נוהלו ע״י ההמונים הערביים — כל אלה הם בבחינת הוכחות חותכות, כי ההמונים הערביים בארצנו מלכדים מחדש את שורותיהם ומטילים את מלוא משקל כוחם, בצירוף הלקח שצברו מנסיונם העשיר במאבק הקשה — על כף המאזניים לצד כל כוחות הדמוקראטיה בישראל, הנאבקים נגד השלטון הבן־גוריוני ומדיניותו.

המאבק הדמוקראטי המשותף ממיס את קרחון השוביניזם

אחד הגורמים היסודיים, אשר הביא להתפתחויות ברוכות אלה, הוא משבר השלטון הבן־גוריוני וההתנגדות שעורר בקרב ההמונים היהודיים. המערכה של הפועלים היהודיים נגד היוקר, בעד העלאת השכר, המערכה

של הסטודנטים והאינטליגנציה היהודית נגד הדיקטאטורה הבן־גוריונית — הלהיבו את ההמונים הערביים וקרעו בפניהם אופקים למאבק משותף פורה, פה בישראל, למען תביעותיהם הצודקות.

חלומות סוכני מפא״י ומפ״ם, אשר קיוו להצליח בהטיית הנוער הערבי לעבר ההתעסקות בהאזנה לתחנות השידור, תוך כדי ציפיה שההצלה תזרום על גלי־האתר, חלומות אלו נתנפצו אל קרקע המציאות של חיזוק המאבק היהודי־ערבי בישראל נגד השלטון הבן־גוריוני. בכינוס האינטליגנציה הערבית, אשר התקיים לאחרונה, תיארו הסטודנטים הערביים מהאוניברסיטה בירושלים, כיצד הגן סטודנט יהודי על חברו הערבי בעת ההתקפה המשטרתית על הפגנת הסטודנטים בירושלים נגד הדיקטאטורה הבן־גוריונית, כיצד התחבקו סטודנט ערבי וסטודנט יהודי בשעת ההפגנה, מבלי שיכירו איש את רעהו. אש המאבק המשותף ממיסה את קרחון השוביניזם ומפלסת את הדרך לאחוות־עמים.

עלינו להבחין בכל ההתפתחויות החדשות הללו בניצוצות המרמזים על אש העתיד. למרות דיכוי הערבים, לא היה בכוחו של השלטון הבן־גוריוני לכבות את אש המאבק בליבותיהם של ההמונים הערביים. אורי לובראני הודה: מוטב היה לו נשארו הערבים חוטבי־עצים ושואבי־מים. אולם „יש דברים — כך אמר — אשר אינם תלויים ברצוננו". היועץ הגזעני הזה של בן־גוריון אינו משפיל את העם הערבי בלבד, אין־ספק, שהוא משפיל בכך גם את עמו הוא. ודאי, בין הערבים ישנם גם חוטבי־עצים. וחוטבי־עצים נשאו נשק במאבק נגד האימפריאליסטים ומסרו נפשם בקרב על החרות. אולם, רק שוביניסטים קיצוניים יעיזו לכנות את עמם של אל־מעארי ואל־פאראבי ואבן־תופאייל ואבן־רושד ואבן־כאלדון בשם עם של חוטבי־עצים!

אך ישנם דברים שאינם נקבעים ע״י לובראני ואדוניו. באילו אמצעים לא נקטו הם, כדי להשריש את הבערות בקרב בני העם הערבי בארץ הזאת? רק 32% מהתלמידים הערביים המתחילים בלימודיהם היסודיים — מצליחים לסיים אותם. ר־21% בלבד מהתלמידים הערביים המתחילים בלימודיהם בבתי־הספר התיכוניים מגיעים לכיתה האחרונה. ואילו בבחינות־הבגרות מצליחים לעמוד לא יותר מעשירית ממספרם.

עובדות אלו מטילות כתמי־חרפה על משטר השלטון הבן־גוריוני, אותו שלטון עצמו, אשר התיימר להורות דעת לעמי אפריקה ואסיה הנחשלים! יחד עם זאת, עומד הנוער הערבי על זכותו להשכלה. למרות העובדה שמקורות התעסוקה נעולים בפניו. וכאשר הנוער הערבי רוצה להגשים את מאווייו להשכלה, פונה הוא — כדברי הקדמונים — „לקראת המזרח, שם מפציע השחר ובוקע האור לעולם".

אנו מברכים על ההתעוררות הדמוקראטית בקרב האינטליגנציה הערבית, אשר מטרידה את שלוותה של הכת הבן־גוריונית. אנו תומכים בקריאתם של אנשי־הרוח הדמוקראטיים הערביים לעמיתיהם היהודיים לאחדות ומאבק משותף. תרבות־אמת אינה עולה בקנה אחד עם לאומנות וגזענות. בכוחם של אנשי־הרוח היהודיים והערביים בארצנו למלא יעוד חשוב ביותר בטיהור האווירה מחיידקי השוביניזם ובביצור העתיד המשותף, עתיד זוהר, לשני עמי ארצנו.

חברים, המציאות שלנו עודנה קשה ומרה. צפויות לנו מערכות רבות. אולם, קרני השחר של העתיד הזוהר מנצנצות כבר באופק. מפלגתנו עדיין קטנה היא. אין מקום לשביעות־רצון במצב זה. אך אמונתנו מתעצמת וחשים אנו את עצמנו חזקים יותר, שעה שזוכרים אנו כי הננו חלק מהמשפחה הקומוניסטית הבינלאומית, התנועה הנעלה ביותר והאדירה ביותר בין כל

התנועות שידעה ההיסטוריה האנושית. התנועה שהפכה להיות גורם מכריע בתהליך ההתפתחות בתקופתנו. אנו גאים במספר נכבד זה של אורחים, נציגי המפלגות האחיות, המשתתפים אתנו בוועידתנו. אנו גאים בברכות שהגיעו אלינו מהמפלגות האחיות. אנו צועדים שכם אחד עם כל התנועה הקומוניסטית הבינלאומית. יחד עם אלה אשר לראשונה ניתקו את כבלי הניצול ואת כבלי כוח־המשיכה של כדור־הארץ; יחד עם עמי ברית־המועצות, צועדים אנו לקראת התקופה הזוהרת ביותר בתולדות האנושות, לקראת הקומוניזם.

אנו פונים לנוער בן־עמנו ומתווים לפניו דרך אל עתיד מאושר יותר ויפה יותר מההווה שלנו. ואומרים אנו לו: האם לא יבוש כיום זקן להגיד לנכדיו, כי בנעוריו האמין שכדור־הארץ עומד על קרני השור? כך יבוש הנוער של ימינו להגיד, בבוא היום, לנכדיו כי הוא היה בנעוריו ממתנגדי הקומוניזם! ואכן, יהיו בני־נוער אשר בעתיד יתכחשו בפני נכדיהם לבערותם כיום, והם יטענו שתמכו בקומוניסטים, תרמו למגבית הבחירות שלהם ובחרו בהם וצעדו עמם בהפגנת האחד במאי. אולם, הננו שואלים: למה לכם לנהוג כיום כך, שבעתיד תיאלצו לספר מעשיות? העתיד, אשר אנו בונים היום — הוא עתידכם!

יחי האינטרנאציונאליזם הפרולטארי!

יחי הקומוניזם!

חישול אחדות־הפעולה של העמלים - תפקיד ראשון במעלה של ארגוני המפלגה וחבריה

דברי חבר הלשכה הפוליטית דוד חינין

חברים,

הדו"ח של הוועד־המרכזי אשר הובא ע"י הח' מיקונים מסכם את כברת־הדרך שעברה מפלגתנו מאז הוועידה ה־13, מנתח את ההתפתחות הבינלאומית וההתפתחות בישראל. הדו"ח מבטא את נכונות החלטות הוועידה ה־13 ואת נכונות מדיניותה של מפלגתנו, שהותוותה על בסיסן.

הדו"ח מתווה את תוכניתה, מדיניותה ודרכי פעולתה של המפלגה לשנים הקרובות.

במשך ארבע השנים ניהלה מפלגתנו מאבק למען האינטרסים של מעמד־הפועלים והמוני־העם. מפלגתנו התייצבה נגד המדיניות של שירות והשתעבדות לאימפריאליזם, המנוהלת ע"י חוגי בן־גוריון השליטים, נגד מדיניותם ההרפתקנית המסכנת את שלום ישראל והשלום באזור, נגד מסע ההסתה האנטי־סובייטי והאנטי־קומוניסטי המנוהל והמודרך ע"י השלטון.

מפלגתנו התייצבה נגד הפקרת אוצרות הארץ להון הזר, המרושש את המשק הישראלי והגורף רווחים אגדתיים על־חשבון רמת־החיים של עמלי ישראל. מפלגתנו היתה זו, אשר התריעה ונאבקה נגד הסכנה לחירויות הדמוקראטיות של העם, הנשקפת מהשלטון הבן־גוריוני, ששואף בדרך של שינוי שיטת הבחירות הדמוקראטית וחקיקת חוקים פאשיסטיים, לבלום את המאבק של המוני־העם להבטחת זכויותיהם. מפלגתנו נאבקה ללא ליאות נגד הדיכוי והאפליה כלפי האוכלוסיה הערבית, נגד הממשל הצבאי, בעד שוויון זכויות מלא לאוכלוסייה הערבית, בעד פתיחת שערי ההסתדרות לפועל הערבי, נגד נישול פלחים ערביים מהקרקע. מפלגתנו נאבקה נגד החינוך השוביני האנטי־ערבי, בעד אחווה יהודית־ערבית.

מול מדיניות השלטון הבן־גוריוני נאבקה מפלגתנו לשינוי המדיניות הישראלית למדיניות של שלום, אי־תלות, נייטראליות, דמוקראטיה וקידמה

סוציאלית. מפלגתנו ראתה נכוחה כי כורח אובייקטיבי הוא המשבר של השלטון, כי אי־יציבותו נובעת מהניגוד בין מדיניותו האנטי־לאומית והאנטי־פועלית לבין האינטרסים של המוני העמלים והעם, כי כורח לאומי הוא המרת שלטון זה ומדיניותו בשלטון ומדיניות של שלום, בטחון ואושר לעם. ההתפתחות, במיוחד בשנה האחרונה, הראתה את נכונות ראייתנו זו.

מפלגתנו עמדה בשורה הקדמית של המאבק להגנת הדמוקראטיה, להגנת האינטרסים של העמלים, במאבק להעלאת השכר, נגד עול המסים החדשים והיוקר, לסילוקה מהשלטון בישראל של הכת הצבאית הבן־גוריונית המסכנת את האינטרסים והחירויות של העם.

השתתפות המונית יותר והתלכדות רחבה יותר במערכות האחרונות

המאפיין את המערכות האחרונות היא עובדת השתתפותם של המונים רחבים, בעלי השקפות שונות והשתייכות מפלגתית שונה, אשר התלכדו סביב מטרות משותפות, אם זה במסגרות משותפות, כגון התנועה להגנת הדמו־קראטיה וועדות־הפעולה של ועדי־הפועלים, ואם שמצאו את ביטויים בהופעות ובסיסמאות, אשר במידה זו או אחרת היו מכוונות לאותה מטרה.

בצד הופעתה העצמאית, ידעה מפלגתנו להדריך את חבריה למצוא את המשותף בכל שלב ושלב של מערכה זו או אחרת.

במאבק להגנת הדמוקראטיה, בפעולת ועדי־הפועלים ובמאבק נגד חוק גזל הקרקעות, ידענו להתחבר עם אחרים, רכשנו נסיון נוסף במלאכת שיתוף־הפעולה, ובאורך־רוח, סבלנות ופשרות הכרחיות השכלנו לשמור על מסגרות משותפות ולסייע להעלות את המאבקים השונים עד לשביתה ארצית של פועלי ישראל, להופעות לוחמות רחבות של סטודנטים ואחרים להגנת הדמוקראטיה, להתעוררות המונית לביטול חוקי הגזל המופנים נגד החקלאים הערביים.

נסיון חשוב נרכש במערכות הללו ושומה עלינו להקדיש תשומת־לב רבה יותר לכל אפשרות של שיתוף־פעולה עם חלקי ציבור אחרים, ולו גם על עניין חלקי וזמני בלבד.

הנסיון מלמדנו, כי על ארגוני המפלגה וחבריה להפנות תשומת־לב רבה יותר לייזום מאבקים קונקרטיים, אשר יכולים להביא לליכוד פועלים במקומות־עבודה או בענפים מסויימים, או לליכוד תושבים בשכונות ובכפרים, סביב תביעות המאחדות את רובו של הציבור במקום, מוטל עלינו להדריך מאבק זה או אחר עד הגיעו לנקודת־גמר מסויימת, לדעת לשתף את הציבור במקום בכל שלבי המערכה ובאופן נכון לשתף אחרים, בעלי השקפות שונות משלנו, בניהול המאבק על בסיס משותף.

רק ראייה כזו תיצור חזיתות רבות של שיתוף־פעולה מלמטה, תפרוץ ותרחיב פירצות במלאכת הבידוד המתנהלת ע״י האויב כלפי מפלגתנו, תרחיב את הקשרים של ארגוני המפלגה וחבריה עם ציבור רחב יותר, אשר יכיר מנסיונו את מדיניותה, דרכה, עמדותיה וחבריה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית ולא ייזון מארס האנטי־קומוניזם המפעפע משופרות התעמולה של הריאקציה הישראלית.

דו״ח הוועד־המרכזי לוועידה מצביע על הסיבות להחרפת הסתירות בחברה הישראלית, מציג את הצורך הדחוף בהעמקת הפעילות של ארגוני המפלגה ושל כל חבר וחבר, בקרב ההמונים. אלה הן לא הנחות תיאורטיות

אבסטראקטיות, אלא מהן משתמע הצורך בהוצאת מסקנות קונקרטיות לגבי פעילותנו המפלגתית.

פעילות חברינו במקומות־העבודה ובארגונים הדמוקראטיים

יש לציין כי בתקופה האחרונה, מזה שנה־וחצי, חל שיפור חשוב בפעולתנו בקרב ציבור־הפועלים. במאבק לחידוש החוזים הקולקטיביים, להעלאת השכר, נגד היוקר וההיטלים החדשים, הוקמו אקטיבים חרושתיים נוספים במקומות־העבודה, גדל מספר חברי המפלגה ואוהדיה בוועדי־העובדים וכמזכירי ועדי־עובדים. הופנתה תשומת־לב רבה יותר מצד ועדי המחוזות, ועדי הסניפים והתאים לפעולה בקרב ציבור הפועלים. אך תהיה זו אשלייה ושביעות־רצון עצמית מזיקה אם נחשוב, כי מיצינו את כל אפשרויותינו. האמת היא, כי עדיין קיימת חולשה רצינית בעבודת חלק ניכר מהסניפים והתאים בקרב ציבור־הפועלים ובטיפול במקומות־עבודה, עדיין חסרה העבודה והשקידה השיטתית באזורי־התעשייה, במקומות־עבודה מסויימים, בוועדי־עובדים מסויימים, קיימת עדיין חולשה רצינית בעבודת המסגרות המקצועיות, החטיבות והאקטיבים החרושתיים, קיימת עדיין חולשה בפעולת נציגינו במוסדות ההסתדרות ובחלק ממועצות־הפועלים והאגודות־המקצועיות.

התפקיד הוא להמשיך ללא ליאות בנקיטת צעדים, אשר ייטיבו את פעולתנו בקרב ציבור הפועלים במקומות־העבודה ובשכונות, על־מנת לחזק ולהעלות על שלב גבוה יותר את מעמדה של המפלגה בקרב ציבור העמלים. זאת נשיג בדרך של הקפדה ושקידה על הרחבת קשרינו והטיפול במקומות־העבודה, בהקמת מסגרות נוספות, חרושתיות או לפי ענפים, בהפעלת כל חברינו העובדים במקומות עבודתם, בהבאת דבר המפלגה באופן שיטתי למקומות־העבודה, בהרחבת מסגרת ההרצאות במקומות־העבודה, בדיונים שיטתיים ומתמידים על בעיות ציבור־הפועלים ועל פעולת המפלגה בקרבו בכל מוסדות המפלגה וארגוניה. שיפור פעולתם של ארגוני המפלגה בקרב ציבור העמלים קשור בהכרה יסודית יותר של הבעיות הקונקרטיות והספציפיות של כל מקום ומקום, בצורך בייתר יוזמה להתארגנות למאבק קונקרטי, כדוגמת פעולתן של ועדות־הפעולה של ועדי־העובדים, יוזמת חברינו בציבור עובדי הבנקים ועוד.

הדו״ח של הוועד המרכזי לוועידה מדגיש את הצורך בהגברת פעילות חברינו בארגונים דמוקראטיים שונים, בהרחבת מסגרותיהם של ארגונים אלה ובהרחבת מוסדותיהם ע״י צירוף יותר פעילים בלתי־מפלגתיים ואחרים, התומכים והמקבלים את היסודות עליהם מושתתת פעילות הארגונים. שמירת אופיים הדמוקראטי הרחב של ארגונים אלה מחייבת עבודה סבלנית בשיתוף עם החברים הבלתי־מפלגתיים, שיתופם בכל ההכרעות, הקשבה והתחשבות בדעותיהם, ידיעה כי לארגונים אלה יכול להשתייך כל אדם אשר מקבל את הפרוגראמה שלהם ואינו חייב לקבל ולהסכים למדיניות המפלגה הקומוניסטית. חברינו צריכים לפעול להרחבת מסגרת הפעילים בקרב ארגונים אלה. החולשה הקיימת היא, כי בצד ההתרחבות של פעילות ארגון זה או אחר, הרי קיימת העובדה, שבחלק ניכר של מקומות בהם קיימים ארגוני מפלגה אינם קיימים כלל ארגונים דמוקראטיים. עובדה זו מוסברת לעתים בכך, שקיים מחסור בקאדר המסוגל לשאת את פעולת הארגון הדמוקראטי במקום. אך אין הדבר מצטמצם בחוסר פעילות מסויימת זו או אחרת, — הוא מחליש גם את יכולת הפעולה של חברי המפלגה בשטחים דמוקראטיים שונים אחרים.

אי־קיומן של מסגרות אלו מונע אפשרות לשתף אוהדי מפלגה ובלתי־מפלגתיים אחרים יחד עם חברינו. בפעולה למען השלום, הידידות עם ברית־המועצות וארצות סוציאליסטיות אחרות, בפעולה בקרב ציבור הנשים, בארגון פעולות נגד החייאת הנאצי־נאציזם בגרמניה המערבית ושיתוף־הפעולה של שליטי ישראל עם אדנאור, ובשטחים נוספים אחרים.

הרחבת הפעילות הציבורית של ארגוני המפלגה וחבריה, הגברת הקשרים עם ההמונים מחייבות להתגבר על השיגרה בעבודת חלק מארגוני המפלגה, אשר בהם פעילות חברינו מצטמצמת בהפצת העתונות והחומר המפלגתי בלבד, באיסוף אמצעים כספיים לקרנות המפלגה ובחלק מהמקרים בקיום מסגרות אוהדים על יד תאי המפלגה. להסתפק בצורה כזו של פעולה בלבד, פירושו לא למלא בשלמות את תפקיד הארגון המפלגתי, והוא — להיות יוזם ומארגן של מאבק העמלים במערכות הפוליטיות והכלכליות של הציבור בקירבו נמצאים הארגון המפלגתי וחבריו — אם זה במקומות־עבודה ואם במקום־מגורים.

עלינו לשאוף ולחתור לכך, שכל חבר מפלגה יהיה פעיל בקרב ציבור מסויים, אם זה במקום־העבודה ואם בשכונה או בארגון דמוקראטי. כן קיים גם הצורך ליזום ולעזור בהקמת ארגונים דמוקראטיים, בהתאם לאפשרויות הקיימות בכל מקום ומקום.

הרחבת הקשרים - הרחבת שורות המפלגה

הנסיון מלמד כי באותם המקומות, בהם קיימת חתירה בלתי־פוסקת להרחבת הקשרים עם ציבור העמלים, במקום שקיימת שקידה להרחבת פעולת הארגונים הדמוקראטיים והקמת מסגרות נוספות, הולך ומתפתח הארגון המפלגתי, גוברת השפעתו, קיים גידול בלתי־פוסק של שורות המפלגה. לדוגמה, סניף יפו, אשר הפך להיות במשך השנתיים האחרונות הסניף השני בגודלו בארץ, אשר הרחיב שורותיו בחברים חדשים, בפרק זמן זה, בקרוב ל־40% ועוד ידו נטויה.

ומאידך — במקומות שאין חתירה להרחבת הקשרים עם ההמונים, אין יוזמה לארגן מאבקים להגנת האינטרסים של העמלים, במקום שקיימת תלישות מבעיותיהם של מקומות־העבודה והשכונות ואינה קיימת או קיימת פעילות חלשה של ארגונים דמוקראטיים — הדבר מוכרח למצוא את ביטויו בהחלשת השפעת המפלגה במקום, באי־הרחבת שורותיה ובמקרים מסויימים אף בצמצום מספר חברי המפלגה במקום. בין הסיבות הגורמות למצב זה יש לציין תופעות סקטאנטיות ואופורטוניסטיות המוצאות ביטויין פה ושם. התופעות הסקטאנטיות מוצאות את ביטויין בין היתר בהסתגרות, הקיימת עדיין בחלק מהסניפים והתאים, בחוסר־אמונה ביכולת ליזום מאבקים במשותף עם ציבור אחר, באי־אמון וחוסר־הערכה לגבי העמלים בקרבם חייב לפעול הארגון המפלגתי, בחוסר־שאיפה ואי־ידיעה למצות כל אפשרות של פעולה קטנה או גדולה במשותף עם אחרים ולו אפילו על בסיס מינימאלי משותף, בחוסר סובלנות לגבי אלה איתם מתחשים או יכולים לשתף פעולה, וכך גם במסגרת של ארגון דמוקראטי. התופעות האופורטוניסטיות מוצאות את ביטויין, בין היתר, בהעלמת מדיניותה ועמדותיה של המפלגה, באי־נכונות למאבק בעד עמדות אלה, בכניעה והתרפסות לפני דעות יריבות והבאת עמדות אלה אל המפלגה בנימוקים כי יש צורך לשנות עמדות של המפלגה, כי הציבור אינו מקבל עמדות אלה, ובכך גם לשלול את תפקידה המדריך של המפלגה.

האופורטוניזם מוצא את ביטויו גם בכך שעדיין קיימים חברים

ההופכים לקומוניסטים רק לאחר שעה 4.00 ז.א. אחרי העבודה, ולפני כן אין זכר להם כקומוניסטים במקום־עבודתם.

לחיוב צריך לומר, כי בתקופה האחרונה חלה התקדמות בעבודת ארגוני המפלגה וחבריה, נרכש נסיון חשוב המסייע להתגבר על התופעות הסקטאנטיות והאופורטוניסטיות, הקיימות עדיין בשורות המפלגה.

חברים, החולשה העיקרית בפעולת המפלגה וארגוניה מוצאת את ביטוייה באי־הרחבה מתמדת של שורות המפלגה. מובן שאי־אפשר לתלוש שאלה זו מהתנאים בהם פועלת מפלגתנו. אך גם בתנאים אלה ואף בתקופות הקשות ביותר ניתן היה לעשות יותר משנעשה על־מנת להרחיב את שורות המפלגה.

הוועד־המרכזי מציין בדו״ח שלו כי לא חל שינוי רציני בגידול מספר חברי המפלגה לעומת התקופה של הוועידה ה־13. לכאורה יכול לבוא מחוז ת״א—יפו ולמסור, לדוגמא, כי בהשוואה לשנת 1958 גדל מספר חברי המפלגה במחוז בלמעלה מ־17% ולעומת 1959/60 ב־13%, וכי בתוכנית העבודה הנוכחית בלבד, לקראת הוועידה ה־14, שהחלה בחודש דצמבר, מילא המחוז את מטרתו בהרחבה, כפי שנקבעה על־ידי הוועד־המרכזי — ב־150%, אשר פירושם גידול המחוז ב־7%. בוודאי, יש לציין את הדבר כחיובי וכהישג. אך נשאלת השאלה האם הוא מבטא את המצב בכל סניפי המחוז? בדיקה קונקרטית מראה, כי בחלק מסניפי־המחוז וברוב תאי המפלגה אינם קיימים מחשבה, שקידה ומאמץ מתמידים להרחיב את שורות המפלגה. השאלה כשלעצמה מוצגת כאשר קובעים תוכנית־עבודה, אך מכאן ולהגשמת התוכנית להרחבת שורות המפלגה רב המרחק. ההרחבה שישנה בסניפים אלה (להוציא מהחשבון סניפים כמו יפו) היא פרי פעולה של תאים וחברים בודדים או נובעת מקבלת חברי בנק״י הבוגרים אל שורות המפלגה. הסיבה למצב זה נעוצה בחולשת הקשרים של סניפים אלה עם העמלים, בחולשת פעילותם של הארגונים הדמוקראטיים במקומות אלה, בחוסר דיון מתמיד במוסדות ובארגוני המפלגה ובאי־הבטחת טיפול אינדיבידואלי באנשים קונקרטיים במקומות־העבודה ובשכונות, על־מנת לקרבם ולארגנם בתוך המפלגה. אפילו סניף רמת־גן—גבעתיים, אשר לזכותו יש לומר כי הוא סניף מצטיין בקשריו ובפעילותו במקומות־עבודה (במרכז תעשייתי זה שבתו 90% של המפעלים בזמן השביתה הארצית), סניף מצטיין בעירנות לנעשה בהם, ביוזמה להקמת מסגרות הרושתיות ומקומיות, אפילו סניף זה אינו יודע עדיין לתרגם את פעולתו המתמדת לשפת הרחבתן של שורות המפלגה במקום. מצב זה מוכיח, שלא מספיקים פעילות מקצועית מתמדת, יוזמה לארגון והדרכת מאבקים, החדרת עתונות המפלגה למקומות־העבודה, — דברים חשובים מאוד החסרים עדיין לסניפים רבים, — חסר הטיפול הקונקרטי בפועלים מסויימים, בשיכנועם בצדקת דרכה של מפלגתנו — כי רק בדרך זו יש אפשרות להרחיב את שורות המפלגה. תפקיד הרחבת שורות המפלגה מוטל על כל ארגון מפלגתי, על כל חבר מפלגה. בלי מיפנה יסודי בשאלה גורלית זו לא נוכל לחזק באופן רציני את המפלגה ואת השפעתה בציבור־הפועלים ובקרב המוני־העם. הגברת הפעולה הפוליטית־הסברתית, הגברת הקשרים עם המוני העמלים, יזום מאבקים להגנת האינטרסים שלהם, הרחבת פעילות הארגונים הדמוקראטיים, הרחבת הקשרים עם הפריפריה המפלגתית והפעלתה במערכות המפלגה והבטחת טיפול אינדיבידואלי בעמלים קונקרטיים — כל אלה מהווים את הדרך להרחבה ניכרת של שורות המפלגה, אשר חייבת להיהפך לדאגתם ונחלתם של כלל המפלגה ושל כל חבריה.

חיזוק הארגון המפלגתי - שיפור עבודת המפלגה

חברים!

הדו"ח של הוועד־המרכזי של המפלגה מציין שיפור באירגון המפלגתי, בהעלאת רמת־הפעילות של חברי־המפלגה. יחד עם זאת מדגיש הדו"ח את חשיבות ההקפדה על הנורמות הלניניות של האירגון המפלגתי על־יסוד הצנטראליזם הדמוקראטי. הנסיון של תנועתנו הבינלאומית ונסיוננו אנו מלמדים, כי לאחר קביעת הקו המפלגתי הנכון, המדיניות והטאקטיקה הנכונות, הרי הקובע הוא האירגון המפלגתי. האירגון המפלגתי קובע את מידת התקדמות המפלגה בהגשמת מדיניותה ובהרחבת השפעתה. הנורמות הלניניות של האירגון המפלגתי מחייבות שמירה קפדנית על קיום הדמוקראטיה הפנים־מפלגתית, הקולקטיביות בהנהגה, מילוי החובות הראשוניות על־ידי כל חבר במפלגה, שמירה על המשמעת המפלגתית ופעילות חברי־המפלגה, הגברת הקשרים של מוסדות המפלגה עם הקאדר המפלגתי ועם העמלים, טיפוח ביקורת וביקורת־עצמית קומוניסטית למען שפר את עבודת המפלגה וחבריה. הדבר הקובע באירגון המפלגתי הוא הביצוע וביקורת־הביצוע של ההחלטות המתקבלות על־ידי המוסדות המדריכים ועל־ידי אירגוני המפלגה.

הנסיון מלמד, כי במידה שנחלשת ההקפדה על עקרונות אלה באירגון זה או אחר, במידה שהליבראליזם רוכש לו אחיזה באירגון מפלגתי מסויים — נפגעת רמת פעילותו, נחלשים קשריו עם ההמונים, מוסב נזק חמור למפלגה ולאינטרסים של העמלים. לעתים מזהים את הליבראליזם עם הצורך בגישה אינדיבידואלית כלפי החבר. האמת היא, ששני הדברים לא־זו־בלבד שאינם זהים, אלא השפעתם היא הפוכה. גישה אינדיבידואלית כלפי חבר מאפשרת, על־ידי הכרת החבר ואפשרויותיו, להפעילו בצורה טובה יותר בפעולתו המפלגתית, להעמידו בתפקיד התואם את כשרונו ואת יכולתו. לעומת זאת, הליבראליזם מחליש את המשמעת המפלגתית ואת פעילות החבר, את יכולת הביצוע של התפקידים המפלגתיים העומדים לפני הארגון המפלגתי וחבריו ומפרק את האירגון המפלגתי מנשקו החד — מהנורמות הלניניות של האירגון המפלגתי. הליבראליזם מלווה גם בתופעות של המרת יחסים בין חברים על בסיס עקרוני ביחסים משפחתיים של חוסר ביקורת קומוניסטית וסלחנות כלפי תופעות שליליות של חבר זה או אחר.

החולשה הרצינית הקיימת עדיין באירגון המפלגתי היא בביצוע ובביקורת על ביצוע החלטות. קיימת לעתים קרובות סחבת בביצוע ההחלטות ובכך גם הפרת הנורמות של הצנטראליזם הדמוקראטי. לא תמיד מופנית תשומת־לב מספקת מצד האירגון, המוסד המדריך של המפלגה או החבר, לצורך בקונקרטיזאציה של החלטות המפלגה, על־מנת להגשימן בצורה היעילה ביותר, בהתאם לתנאים בהם פועל האירגון המפלגתי והחבר. דוגמה לחיוב מהווה פעולת חברינו בוועדי־העובדים, אשר בהדרכה נכונה של מוסדות המפלגה ידעו לתרגם לשפה קונקרטית את פניית סיעתנו לוועד־הפועל של ההסתדרות, בדבר הכרזת שביתת־אזהרה נגד הטלת המסים החדשים, ולאחר סירובו פעלו לקיומה של השביתה הארצית של הפועלים ב־23 בינואר.

שמירת הנורמות הלניניות של האירגון המפלגתי מחייבת הגברת הקשרים עם העמלים ואירגון מאבקים להגנת האינטרסים שלהם, ומאידך — הגברת הפעילות בקרב העמלים והדרכת מאבקם מחייבות אירגון מפלגתי המושתת על העקרונות האירגוניים הנ"ל.

כדי להעלות את רמת־פעילותם של אירגוני המפלגה ושל חבריה יש צורך לשקוד יותר על העלאת רמת־ההדרכה הרעיונית והפוליטית של

הקאדר המפלגתי, לחסנו מפני השפעות הנאציונאליזם והרביזיוניזם, להעלות יכולתו ההסברתית והתעמולתית על־מנת להביא להמוני העם את דבר האמת, דבר הפאטריוטיזם הישראלי והאינטרנאציונאליזם הפרולטארי של מפלגתנו, את דבר הישגי ברה״מ הבונה את הקומוניזם, הישגי ארצות הסוציאליזם, את דבר המאבק של מעמד־הפועלים הבינלאומי והעמים לשלום, עצמאות, דמוקראטיה וסוציאליזם. ועידתנו ה־14 תהווה ללא כל ספק תרומה חדשה להגברת פעילותה ומאבקה של מפלגתנו לשינוי המדיניות הישראלית, לעצמאותה של ישראל, לשלום ישראלי־ערבי, להגנת הדמוקראטיה והאינטרסים של העמלים.

התפקיד הראשון הניצב לפנינו הוא התגייסותנו המלאה וגיוס כל העורף המפלגתי למערכת הבחירות לכנסת החמישית. חיזוק מעמדה של המפלגה בבחירות אלה תלוי בהגברת פעילותו הפוליטית, ההסברתית, התעמולתית והארגונית של כל אירגון מפלגתי ושל כל חבר וחבר.

מצויידים בהחלטות הוועידה, קדימה להגברת המאבק למען מעמד־הפועלים והעם, למען הגברת כוחה של מפלגתנו הקומוניסטית בבחירות לכנסת ה־5.

תחי הוועידה ה־14 של מפלגתנו הקומוניסטית!

תחי התנועה הקומוניסטית הבינלאומית והוואנגארד המוכר שלה, המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות!

יחי השלום!

יחי הקומוניזם!

המערכה אשר לפנינו

דברי חבר הלשכה הפוליטית משה סנה

חברים!

הדו"ח של הוועד־המרכזי, שנמסר בהרצאתו של הח' ש. מיקוניס, הקיף במידה כזאת את מכלול הבעיות של המציאות הישראלית על רקע ההתפתחות החדשה בעולם, באזור ובארץ, ביטא במידה כזאת את המחשבה הקולקטיבית ואת המעשה הקולקטיבי של הוועד המרכזי, עד שלא נותר כמעט מה להוסיף עליו. ברצוני רק להעיר הערות מספר, לשים כמה הדגשות לקראת המערכה אשר לפנינו. הרי למחרת הנעילה של הוועידה ניקרא כולנו כאיש אחד להשליך את עצ־מנו במלוא הלהט והמרץ לתוך מערכת־הבחירות. ולנגד עינינו התפקיד לחזק את כוחה ולהגדיל את ייצוגה של המפלגה ה־קומוניסטית הישראלית בכנסת החמישית.

הסיעה הקומוניסטית בכנסת הרביעית

דומני שאין צורך למסור לצירי ה־וועידה סקירה מפורטת על פעולותיה של הסיעה הקומוניסטית בכנסת הרביעית — הן ידועות היטב לכל אחד מכם. בשלי־חות המפלגה ובהנהגת הוועד־המרכזי עשתה הסיעה הקומוניסטית את מלאכתה כחלק בלתי־נפרד מן המאבק המהפכני של מעמד־הפועלים והמוני־העם ללחם ושלום, לחופש ושוויון, לעצמאות לאומית וצדק סוציאלי. ללא כל פרופורציה לגודלה המספרי, ניכר היה רישומה של הסיעה הקומוניסטית על נושאי דיוניה ועל מהלך דיוניה של הכנסת: העמדנו על סדר־היום את הבעיות הבוערות ביותר, הכאובות ביותר, הקובעות ביותר; חשפנו את פרצופו האמיתי של השלטון, הורדנו ממנו את המסווה של „ממשלה לאומית" ואת המסכה של „ממשלה פועלית", הוקענו את עוולותיו ומזימותיו; התרענו בעוד מועד על הסכנות הטמונות במדיניות השלטת למעמדה הבינלאו־מי של ארצנו, לחירויות הדמוקראטיות של העם, למצבם של העמלים; והתווינו דרך חדשה לישראל, את דרך הישועה.

ההתעניינות הציבורית בארץ, ואף מחוצה לה, מרוכזת עתה סביב משפט־אייכמן. מי עמד בכל שלב ושלב על משמר דמותו של המשפט לבל תעוות, לבל תסולף? מי הצביע על רציפות החוליות בשרשרת: צמד־חמד אחד בן־גוריון—אדנאור, צמד־חמד שני אדנאור—גלובקה, צמד־חמד שלישי גלובקה—אייכמן? מי קודם־לכן יזם וניהל את המערכה סביב ביקורו של הרמן

אבס בישראל אצל השר אשכול? מי הכריח לגולל את כל היריעה של עיסקות־הנשק עם הגנראלים של היטלר לפני מליאת הכנסת, לפני העם כולו? מי, אם לא הסיעה הקומוניסטית?

— מי שפך את האור הנכון על ההרפתקה המטורפת של הכור האטומי בנגב? מי עמד על משמר השקט בגבולות? מי הזהיר מפני כשלון המשלוחים ההרפתקניים של „אוניות־מבחן" לסואץ?

— מי חשף את התפקיד האמיתי שממלאת ממשלת בן־גוריון באפריקה בשרות הניאו־קולוניאליזם? מי, אם לא הסיעה הקומוניסטית?

— מי נשא ברמה את דגל ההתנגדות למיליטאריזם בישראל? מי השליך בראשונה לציבוריות הישראלית מעל דוכן הכנסת את התיבה „פרשת בן־גוריון", מי השמיע בראשונה את המונחים „כת צבאית", „דיקטאטורה אישית־צבאית", „הרודן הישראלי"? מי הרים חודשים לפני פרוץ המשבר הממשלתי את הסיסמה „ממשלה בלי בן־גוריון"? מי הקדים ביוזמה, בניתוח, בדירבון למסקנות את כל התפתחות המשבר של השלטון הבן־גוריוני במחצית־השנה האחרונה? מי אמר גם בנידון זה את כל האמת, לפני שאחרים החלו לומר קצת מן האמת? מי, אם לא הסיעה הקומוניסטית?

— מי לוחם נגד תלות ישראל באימפריאליזם — נגד התלות המדינית, הצבאית והכלכלית?

— מי הוכיח בעובדות ובמספרים, כי ממשלת בן־גוריון מסגירה את משק הארץ ואוצרותיה, את נכסי המדינה ומפעליה להון המונופולים הזרים? מי הרים את האזעקה על מכירת „דשנים וחומרים חימיים", על מכירת מניות חברת־החשמל, על הפקעת נמלי ישראל, על הסגרת צינור־הנפט ומפעלי ים־המלח? מי הרים ידו נגד מכירה כללית זאת של ישראל להון החמסני הזר? מי זה־עכשיו הצביע נגד הזכיון האמריקאי על ים־המלח? מי, אם לא הסיעה הקומוניסטית, מי אם לא הסיעה הקומוניסטית לבדה?

— מי השמיע את קולו של מעמד־הפועלים נגד הניצול הקאפיטאליסטי המחמיר והולך? נגד הקפאת השכר הנומינאלי והורדת השכר הריאלי? נגד שוד המסים ושוד היוקר? נגד גזילת תוספת־היוקר? נגד האבטלה המתוכננת ושכר־דחק והלנת־שכר? נגד מצוקת־הדיור ויוקר־השיכון? נגד סחיטת הזיעה, המרצת מאמץ־העבודה וריבוי תאונות־העבודה? מי השמיע את זעקת ההתיישבות העובדת ותבע את שחרורה מציפורני מרעיביה — נושכי־הנשך, הספסרים וה„אפוטרופסים" בממשלה ובסוכנות? מי הגן על שביתת המורים ועל דרישות־השכר הצודקות של האינטליגנציה העובדת? מי גילה בראשונה את קיפוח בעלי־המלאכה בתקציב המדינה ודרש את תיקון העוול? מי, איזו מפלגה מנהלת בהתמדה ובעקביות מערכה להגנה על שכבות־הביניים, על בעלי־הרכוש־והעסקים הזעירים והבינוניים נגד הקארטלים, נגד המונופולים הגדולים, ההורסים ובולעים אותם? מי, מלבד הסיעה הקומוניסטית, מגלה את מסתורי התקציב, המגלם את כל מדיניותה של הממשלה — לקחת מן העניים ולתת לעשירים? מי, אם לא הסיעה הקומוניסטית?

— ומי הוא המגן על האוכלוסיה הערבית המדוכאת, הנרדפת, המושפלת, הכלואה בתחום הממשל הצבאי? מי העמיד לעמוד־הקלון את מעליל העלילה השפלה — לובראני, יועצו של בן־גוריון? מי הוכיח כי חוק ריכוז קרקעות הוא חוק נישול נוסף של הפלחים הערביים ומי הצביע נגדו בקריאה הראשונה? מי קבר הצעת־חוק זו קבורת־חמור בוועדה? מי גרם לכך, כי הכנסת הרביעית לא אישרה ולא תאשר עד סוף ימיה את חוק הנישול הזה? — מי אם לא הסיעה הקומוניסטית? ומי העלה בכנסת את המזימה החדשה לגזל האדמות הערביות בבקעת בית־נטופה? מי לא נתן להציג את „עסק הביש" משנת 1954

כאיזו תקרית מקרית בודדת. מי לא נתן להשכיח את „עסקי הביש" העיקריים — את העוון של מלחמת סיני, את התועבה של כפר קאסם? מי לא נתן להשתיק שום עוול, כגדול כקטן, לגבי האוכלוסיה הערבית? מי, אם לא הסיעה הקומוניסטית? ולעתים תכופות — מי אם לא היא לבדה?

קצרה היריעה מהשתרע. אך נדמה לי, כי רק ראשי הפרקים בלבד שהזכרתי מפעולותיה של הסיעה הקומוניסטית דיים, כדי לקבוע, כי אותם רבבות של עמלים, יהודים וערבים, אשר בבחירות הקודמות נתנו את אמונם במפלגה הקומוניסטית הישראלית, לא שגו, לא נכזבו, וכי יש לנו כל התוקף המוסרי להתייצב לפני הבוחרים לכנסת החמישית כשליחי־ציבור נאמנים ולפנות אליהם בקריאה: הבו תגבורת למפלגה הקומוניסטית הישראלית!

שילוב הפעולה הפרלמנטארית והמחוץ־לפרלמנטארית

חברים! גם בניהול מאבקנו הפרלמנטארי היינו מודרכים על־ידי תורתו של מורנו הגדול, לנין. לא ראינו ואיננו רואים בפעולה במסגרת הפרלמנט של המדינה הבורגנית את חזות הכל, ואף לא את העיקר. אנו ראינו ורואים את העיקר במאבק של המוני־העם — בהם אנו מאמינים, עליהם אנו סומכים, בהיצמדות אליהם אנו ננצח. כל מאמצינו בפעולה הפרלמנטארית היו מכוונים לתכלית אחת: לשרת את המאבק ההמוני, לעורר אותו, לבטא אותו, לחזק אותו, לכוון אותו. השתמשנו כמיטב יכולתנו בבמת הכנסת, כדי להשמיע את דבר האמת של המפלגה הקומוניסטית באוזני מעמד־הפועלים והמוני־העם, כדי שדברנו ישמש להם אות למעשה, מורה דרך למאבק, השראה לאחדות. שילוב הפעולה הפרלמנטארית והמחוץ־לפרלמנטארית הוא לנו קו מנחה.

אציין כמה דוגמאות משטחים שונים: א) הפגנות מובטלים בקריית־מלאכי, אשקלון וקריית־גת — והתקפה מקבילה של הסיעה הקומוניסטית בכנסת על שר־העבודה; וכתוצאה מכך, נפתחו לשכות־העבודה ונתחדשה חלוקת ימי העבודה; ב) הטרדת הממשלה על־ידי הסיעה הקומוניסטית בכנסת נגד ההמלצות להעלאת שכר־הדירה — ואלפי החתימות שאספו חברינו ביפו על פטיציה של דיירים, וכן אספות־מחאה להגנת הדיירים במקומות שונים; וכתוצאה מכך, הסתייגויות מצד ההסתדרות, מבוכה בתוך הממשלה, שלא העיזה עד כה לאשר את המלצות־הוועדה הקטלניות; ג) מאבקנו בכנסת נגד העלאת המסים וההיטלים בתקציב החדש התנהל בהתאמה ובשילוב עם השביתה וההפגנות של הפועלים, וכן עם הופעת המשלחות של ועדי הפועלים לפני הסיעות בכנסת; וכתוצאה מכך, נוכחו הפועלים לדעת, כי הסיעה היחידה אשר ייצגה את תביעות הפועלים בעוז ובנאמנות והצביעה כפי שהבטיחה, היא הסיעה הקומוניסטית; ד) אות־האזעקה נגד חוק ריכוז־קרקעות ניתן בכנסת על־ידי הופעתה והצבעתה של הסיעה הקומוניסטית בקריאה הראשונה נגד החוק — ובעקבות זאת באה ההתלכדות של כל הציבוריות הערבית נגד החוק, באה תמיכה של חוגים דמוקראטיים יהודיים שונים, באה ההופעה רבת־הרושם של משלחות ערביות בוועדת־הכלכלה של הכנסת — בא עיכוב הקריאה, באה הנסיגה החלקית של שר־החקלאות, באה קבורת־החוק בכנסת הרביעית; ואם האוכלוסייה הערבית תדע במי לבחור לכנסת החמישית, חוק מרושע זה לא יקום לתחייה; ה) שילוב המערכה הפרלמנטארית עם המערכה הציבורית סביב משפט אייכמן, ההד העצום של ההופעה הפרלמנטארית הקומוניסטית בדעת־הקהל הישראלית והבינלאומית, מכיוון שהיא נתמכה על־ידי אספות המוניות וההפגנה ההמונית מטעם אירגון הלוחמים האנטי־נאציים;

וכתוצאה מכך, בניגוד לכוונותיה של הממשלה, צפה ויעוד תצוף האמת על גלובקה מזה, והאמת על קסטנר מזה. בדוגמאות אופייניות אלו אני מסתפק, כדי לסכמן במסקנה, כי להבא צריך יהיה להרבות בפעולות המוניות מתלוות ליוזמה הפרלמנטארית של הנציגות הקומוניסטית בכנסת.

בהקשר זה ברצוני להעיר, כי סיעתנו הקומוניסטית, יחד עם שימת הדגש על מאבקה העקרוני לשינוי כללי של המדיניות, אינה מזניחה גם גילוי יוזמה בעניינים יומיומיים, קונקרטיים, חלקיים — ולפעמים לא בלי תוצאות מעשיות. שוב אביא הדגמות ספורות. הכנסת לא יכלה, למשל, לדחות את תביעתנו לדון בריבוי תאונות העבודה, וההחלטות שנתקבלו בנידון זה פה־אחד בוועדת העבודה הן בעצם כתב אשמה נגד משרד־העבודה של הממשלה. כן גרמה הצעתנו שלנו לכך, כי הוטל איסור על היבוא המחבל של בשר מחו"ל, ונציגי החקלאים מגדלי הבקר, שהוזמנו לדיוני ועדת הכלכלה, נוכחו לדעת שהקומוניסטים הם הידידים והמגינים האמיתיים של החקלאות העובדת בישראל. באותו כיוון פועלת גם הצעת סיעתנו נגד צמצום ענף הלול, שנגזר לפי תכתיב אמריקאי. מייד עם פרסום דו"ח טננבאום, העלינו את התנגדותנו להמלצות הקטלניות של המומחה הכלכלי הזה מטעם הממשלה והמונופולים האמריקאיים, וסיכומי ועדת־הכספים אחרי חצי שנה של דיונים לפי יוזמתנו דוחים את ההמלצה העיקרית של טננבאום, שהתכוונה להגביר את האינפלאציה בישראל.

אילו היינו מפריזים בהערכת המעשים הקטנים הללו, כי אז היינו נגועים במחלת „הקרטיניזם הפרלמנטארי", באופורטוניזם רפורמיסטי. מצד שני, אילו היינו בזים לקטנות, אילו היינו מזלזלים בכל דבר פעוט ואפור המקרב אותנו והמחבר אותנו עם חוג זה או אחר של העם העובד, כי אז היינו נגועים ב„מחלת הילדות" של השמאלנות, בדוגמאטיזם עקר. אך אנחנו על כל צעד ושעל, בגדולות ובקטנות, דבקים בתורתו של לנין, שהזהירה מפני שתי המחלות כאחד, וכאשר אור הלניניזם מאיר לנו את דרכנו בטוחים אנו כי בדרך הנכונה נגיע לבסוף גם אל המטרה הנכונה.

מאבקנו לאחדות פועלים, לחזית לאומית־דמוקראטית

כמה מלים על הקשר בין פעולתנו הפרלמנטארית ובין מאבקנו לאחדות פועלית ולאומית־דמוקראטית. אנו, כידוע, מעריכים בראש וראשונה את האחדות הנרקמת בקרב המוני העמלים, את האחדות מלמטה, אולם אין אנו חוסכים שום מאמץ גם לטפח אחדות מלמעלה, בחינת: אחוז בזה וגם מזה אל תנח את ידך. שהרי קיים קשר דיאלקטי בין זה לזה: ככל שתגבר האחדות למטה, יגבר גם הלחץ לאחדות מלמעלה — וכל ביטוי של אחדות או שיתוף־פעולה למעלה מסייע להרחבת קשרינו למטה.

כולנו זוכרים, איזו אווירה של חרם השתררה נגדנו בעקבות „מיבצע־סיני" בהתאם לסיסמתו של בן־גוריון „פרט למק"י". עדיין לא הרסנו את חומת הבידוד והחרם הזאת. עדיין ועדת החוץ והבטחון, ועדת הכספים, נשיאות הכנסת וכיו"ב חסומות בפנינו לפי כל הכללים של האנטי־קומוניזם. עדיין „קול ישראל" מחרים את דברנו בשידוריו על דיוני הכנסת, כמעט כפי שהוא מחרים את „קול העם" בסקירותיו על העתונות — יען כי באמת, „קול ישראל" איננו קול העם. אולם פרצות אחדות הצלחנו בשדה הפרלמנטארי לפרוץ בחומת הבידוד. במערכות דמוקראטיות שונות הופענו במשותף עם גורמים שונים, התרבו המקרים של הצבעות משותפות אתנו, התמעטו המקרים של

הצבעותינו במבודד. לרגל יוזמות דמוקראטיות מסויימות, קמו אפילו התלכדויות בין־סיעתיות בהשתתפותנו המלאה. שוב אביא דוגמאות קונקרטיות אחדות. כתגובה על ההיטלים המיוחדים האנטי־עממיים, באוגוסט אשתקד באה יוזמה משותפת של כל סיעות האופוזיציה וסיעתנו בכללן, לכינוס הכנסת למושב מיוחד. כנגד מזימת בן־גוריון לבטל את שיטת הבחירות היחסיות הוקם ועד בין־פרלמנטארי להגנת שיטת הבחירות הדמוקראטיות ובו מיוצגות 7 סיעות על בסיס שווה, והסיעה הקומוניסטית בתוכן. בעניין פיזור הכנסת וקביעת מועד הבחירות החדשות הושג תיאום בין 9 סיעות, כלומר בין כל הסיעות פרט לאחת — אך לא פרט למק״י, כי אם פרט למפא״י הבן־גוריונית.

כאמור, חומת הבידוד האנטי־קומוניסטית עדיין עומדת. אבל עלינו להרבות בה פירצה אחר פירצה כדי להפיל אותה. במיוחד עלינו לתקוף את החרם האנטי־קומוניסטי מצד מפלגות־הפועלים הציוניות המכריזות על עצמן כסוציאליסטיות ואף כסוציאליסטיות־שמאליות — ולהיעזר בפרצות שפרצנו. אם אפשר להקים עם מק״י ועד בין־פרלמנטארי משותף להגנת שיטת הבחירות הדמוקראטיות, מדוע אסור יחד עם מק״י לעשות פעולה משותפת להעלאת השכר או להורדת המסים? מדוע אסור לקיים מסגרת משותפת לידידות עם ברה״מ? וכו׳... וכו׳... עד כה זקוקות מפ״ם ואחה״ע להכשר מאת המפלגות הבורגניות כדי לשתף־פעולה עם מק״י: כאשר נציגי מפלגות בורגניות נזקקים לרגל איזה עניין דמוקראטי כללי לשבת ליד שולחן אחד עם מק״י, רק אז מוכנים לכך גם מנהיגי מפ״ם ואחה״ע — אך בלעדיהם הם מפחדים! המנהיגים הדתיים למשל לא היססו לפנות למק״י, שנעזור להם בקול המכריע שלנו להציל את הרבנות הראשית מפני התנקשות רודנית מצד בן־גוריון, — ואנו נענינו להגנה על טוהר הבחירות למוסד זה, כי ראינו בזה עניין של הגנת הדמוקראטיה — כמובן, תוך עשיית חשבוננו העקרוני עם הקלריקאליזם — אבל מפ״ם ואחה״ע להגנת עניין פועלי משותף פוסלות כל שיתוף עם הקומוניסטים. הדתיים מסוגלים לפסוק על מק״י: „כשר" — אך ה„סוציאליסטים" הללו פוסקים „טריפה". וכאשר קרה בעניין דומה של הגנה על טוהר הבחירות לא לרבנות הראשית אלא להסתדרות־העובדים, שארבע סיעות — מפ״ם, אחה״ע, העובד הציוני ומק״י — עמדו בו במערכה אחת, ויחד עזבו באורח הפגנתי את מועצת ההסתדרות, הודיעו למחרת עתוני מפ״ם ואחה״ע, כי שלוש סיעות יצאו מן האולם, עם מק״י אסור אפילו לצאת יחד! לוועידת אחה״ע מוזמן כאורח נציג „חרות", אבל המפלגה הקומוניסטית הישראלית מוחרמת. כנראה עדיף בעיני מנהיגי אחה״ע האנטי־קומוניזם על האנטי־פאשיזם, והמיליטאריזם עדיף על הסוציאליזם.

מפלצת האנטי־קומוניזם

האנטי־קומוניזם הזה איננו תופעה ישראלית מיוחדת, והתירוץ הציוני לחרם על מק״י האנטי־ציונית בטל ומבוטל לנוכח העובדה, כי בארצות ובעמים אחרים, שאין בהם בעיית הציונות, נוקטים מנהיגי פועלים מסוג מסויים בדיוק אותו קו אנטי־קומוניסטי, כמו מנהיגי מפלגות הפועלים הציוניות: זהו הקו של ג׳ורג׳ מיני באמריקה, של גי מולה בצרפת, של הנרי ספאק בבלגיה, של פולאק באוסטריה, של טאנר בפינלנד. האנטי־קומוניזם הוא תופעה בינלאומית. וכאשר הוועידה ה־20 של מקב״מ פנתה לשיתוף־פעולה קומוניסטי־סוציאליסטי, השיבה על כך הלשכה של ה„סוציאינטרן" בהחלטה האומרת: „בין הסוציאליזם לבין הקומוניזם אין שום דבר משותף"...

במונח „אנטי־קומוניזם" אין כוונתנו סתם להשקפות מנוגדות לקומוניזם, לכל אידיאולוגיה בורגנית או רפורמיסטית. עם השקפות של יריבים אנו מוכנים

לוויכוח הוגן. ענייני. אדרבה ואדרבה! דא עקה, שהיריבים אינם מסוגלים להתווכח אתנו ויכוח עיוני וענייני. הנה, למשל, אחרי התייעצות 81 המפלגות הקומוניסטיות והפועליות במוסקבה, נובמבר 1960, ראו המפלגות הסוציאל־דמוקראטיות הרפורמיסטיות הכרח להשיב על גילוי־הדעת של תנועתנו הבינלאומית. בינואר 1961 הן התאספו בזאלצבורג, דנו, אך לא יכלו להחליט, מה לענות. התאספו פעם שנייה, בפברואר 1961, בלונדון, במושב לשכת האינטרנציונאל שלהן, שוב דנו, ושוב לא ידעו לנסח תשובה. בפעם השלישית, במאי 1961, שוב ישבו, שוב דנו, והחליטו לדחות את התשובה לפעם רביעית, למושב שיתקיים באוקטובר ש״ז ברומא — ואולי אז, שם, בהשראת הקירבה של האב הקדוש, יצליחו אחרי שנה לנסח את התשובה לגילוי־הדעת הקומוניסטי. על מה זה מעיד? זה מעיד, כי העולם הרעיוני של הקאפיטאליזם ושל עוזריו הרפורמיסטיים הוא ריק מתוכן. אין בו תשובה לרעיונות, לאמיתות של הקומוניזם.

במונח „אנטי־קומוניזם" אנו מגדירים את הכיוון הרעיוני־המדיני הטמא, הגורס כי הקומוניזם הוא הסכנה האיומה ביותר, וכי מוטב כל אסון וכל נבלה מאשר התקדמות הקומוניזם. האנטי־קומוניזם, נקודת־המוצא שלו וסוף הפסוק שלו הם: מוטב שתהיה מלחמה עולמית אטומית, מוטב שיושמד רוב האנושות, מוטב שיחרב רוב העולם, מוטב לוותר על השלום, אם מן השלום ייבנה הקומוניזם! האנטי־קומוניזם זאת תורתם של היטלר וגבלס, ועתה היא משרתת את האוליגרכיה הפינאנסית, את אילי ההון המונופוליסטי של מעצמות־האימפריאליזם.

האנטי־קומוניזם פירושו לא רק הכנה אידיאולוגית של שואת מלחמה אטומית. הוא מכוון לפלג את החזית האנטי־אימפריאליסטית בארצות הקולוניאליות והקולוניאליות לשעבר, כי הוא גורס: מוטב כניעה לאימפריאליזם, מאשר המשכת השחרור הלאומי והסוציאלי בשיתוף עם הקומוניזם.

האנטי־קומוניזם מכוון לפלג את מעמד הפועלים ולסכל את מאבקו המעמדי, כי הוא גורס: מוטב ניצול קאפיטאליסטי אכזרי מאשר שביתות או הפגנות יחד עם קומוניסטים; מוטב שלא יהיה סוציאליזם, מכיוון שאין להשיגו בלי המפלגה הקומוניסטית.

האנטי־קומוניזם מכוון לחסל את הדמוקראטיה הבורגנית, כי הוא מתחיל מן ההיתר לסטות מהדמוקראטיה לגבי קומוניסטים בלבד, ולאחר־מכן הוא מתנקש גם בסוציאל־דמוקראטים, בדתיים־סוציאליים, בליבראלים בורגניים, ומגיע לפאשיזציה גמורה. מאיר יערי היה בטוח, כי „חוק בטחון המדינה" מכוון רק נגד מק״י ולכן הצביעה מפ״ם בעד חוק מק־קארתיסטי זה — עד שהופתע, כאשר לפי חוק זה נאסר דווקא חברו וידידו אהרון כהן. המשטרה תקפה ב־1 במאי 1958 את הפגנת מק״י בנצרת, אבל זה היה רק אות לפתיחת מסע דיכוי נגד כל האוכלוסייה הערבית. בן־גוריון התחיל בהשמצת מק״י כ„אויבי המדינה" והוא הגיע כבר לכך שביקש לאסור את שר־הבטחון לשעבר, חברו פנחס לבון. הוא הגיע כבר לכך, שכל מי המדבר על החזרת פליטים ערביים נאשם במזימה „לבטל את המדינה". כלומר, גם נשיא ההסתדרות הציונית העולמית זומם „לבטל את המדינה". ואם נכון, שבשיחה עם קנדי נאלץ גם בן־גוריון לגמגם משהו על החזרת פליטים, משמע, הוא בעצמו זומם „לבטל את המדינה"... כן, כן, נוסף על הכל, האנטי־קומוניזם הוא גם מחלת־רוח מיוחדת במינה, פוליטית כמובן, מעין טירוף־דעת מדעת. גי מולה גורס: מוטב דיקטאטורה של דה־גול מאשר חזית עם קומוניסטים — יערי גורס: מוטב דיקטאטורה של בן־גוריון מאשר חזית עם מק״י. אף לנוכח הפוטש של

שאל וזלר, לא זז גי מולה מהחרם האנטי־קומוניסטי — ויערי אף לנוכח הסכנה מצד דיין ופרס מוסיף לדגול בחרם על מק״י.

נגד הטירוף הזה של האנטי־קומוניזם נצטרך להגביר את מאבקנו שבעתיים. כיצד להגביר את המאבק נגדו? הווה אומר: קודם־כל להסביר, להסביר, להסביר. — אבל בכך לא סגי; העיקר הוא — התחברות עם ההמונים, למען ייווכחו מנסיונם הישיר, היומיומי, מי הם באמת הקומוניסטים: מגיני העמלים, מגיני כל המדוכאים, ידידי העם, טובי העם!

ומדוע להגביר עתה דווקא שבעתיים? מפני שההתעוררות הדמוקראטית בארצנו, ההופכת סיסמאות ודרישות שלנו לנחלת רבים, פותחת לפנינו אפשרויות חדשות לקידום מאבקנו לחזית עמלים ולחזית לאומית־דמוקראטית, והמכשול העיקרי לכך הוא החרם האנטי־קומוניסטי.

נבטים החלו לבצבץ - הקציר עדיין רחוק

מה שמתרחש עתה בציבור הישראלי רחוק עדיין מלהוות מיפנה. אבל זה כבר לא קפאון. לא מים עומדים, לא תנוחה כי־אם תנועה — ותנועה בכיוון אלינו. מי שרואה נבטים ראשונים בשדה, ויוצא תיכף לקצור קציר, הוא טיפש, אבל מי שאינו רואה כבר בטרם־אביב כיצד מבצבצים הנבטים הראשונים, הוא עיוור.

ומן המשל אל הנמשל. התהוות החזית הוא תהליך דיאלקטי ולא אקט מיכאני חד־פעמי. מקבלת אמיתות שלנו באופן חלקי, מקוטע ומשובש — יוליך התהליך לקבלתן באופן יותר מלא, יותר שלם, יותר עקבי. מקבלת האמיתות שלנו במקרים בודדים ובשאלות נפרדות — יוליך התהליך לקבלתן בצירופן, בחיבורן, עד לקבלת התוכנית שלנו השלמה והאחידה. כל זה כמובן תוך כדי מאבקים בלתי־פוסקים, תוך כדי התקדמויות ונסיגות לסירוגין. הבחירות הקרובות לא יביאו אולי עדיין לשינויים כמותיים ניכרים ביחסי הכוחות בין המפלגות, אבל המשבר שגרם לבחירות יתן ללא ספק, כבר נותן, את אותותיו לקראת שידוד המערכות בתוך המפלגות השונות וביחסים ההדדיים ביניהן. שאלת השלום והמלחמה מנעה, למשל, את איחוד „הציונים הכלליים" עם „חרות" והכריעה לצד איחודם עם „הפרוגרסיביים". אותה שאלה גופא היתה אבן־הנגף להופעה משותפת בין אחה"ע ומפ"ם. ועוד צפויים שינויים רבים בזירה הפוליטית־הפנימית הישראלית, עוד צפויים פירודים וצירופים חדשים, אשר בסופו של דבר יוליכו לאחדות פועלית ולאומית־דמוקראטית נגד הדיקטאטורה המיליטאריסטית, נגד הון המונופולים הזרים. ואין מוקדם ומאוחר בין חזית הפועלים והחזית הלאומית־הדמוקראטית, יען־כי הסתירה בין ההון לבין העבודה והסתירה בין המונופולים הזרים לבין כל שכבות העם, שתיהן פועלות בעת ובעונה אחת.

תפקידינו האוואנגארדיים

בתהליך הזה של שידוד המערכות כבר ממלאת מפלגתנו הקומוניסטית ועתידה למלא בייתר־שאת את התפקיד של אוונגארד, המתבטא בארבעה דברים:

א) אנו מקדימים את כל האחרים בראיית הנולד, בהתוויית ההתפתחות העתידה, בפילוס הדרך;

ב) אנו מצרפים בתוכניתנו לשלמות אחת את הדרישות והעמדות הדמוקראטיות, המופיעות בנפרד ובמפוצל אצל גורמים ציבוריים אחרים;

ג) אנו מטהרים את הדמוקראטיזם של חוגים אחרים מן הפסולת האנטי־דמוקראטית, הנלווית לעמדותיהם הדמוקראטיות;

ד) אנו מלכדים בדיבורינו ובמעשינו את כל הכוחות הנפרדים בעם על בסיס מצע משותף, מאחד ומלכד.

מצויידים במטען האידיאולוגי והפוליטי של ועידתנו זאת, נצא מחוזקים ומחושלים למערכה אשר לפנינו. ודאי, מפלגתנו קטנה עדיין במספר. אבל מי שיודע להתבונן לאולם הזה, מי שיודע להסתכל בבמה הזאת, מי שיודע להקשיב לדברים שנאמרו בוועידה הזאת, — זה יודע מה גדולה היא מפלגתנו, מה עשירה היא, מה אדירה היא. ברצוני לציין רק שני אוצרות יקרים הגנוזים רק במפלגה שלנו, להבדיל מכל שאר המפלגות בישראל.

מופת חי וגשר חי

מחוץ לכותלי האולם הזה, במציאות הרשמית, יחסי ישראל—ערב הם עדיין יחסי איבה שובינית — בתוך כותלי מפלגתנו, באולם הזה, על הבמה הזאת, הם יחסי חברות, ידידות, אחווה ואהבה.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית היא המופת החי, היא הדגם החי של יחסי ישראל—ערב בכל העתיד ההיסטורי אשר לפנינו. האחווה בין הקומוניסטים היהודיים והערביים היום היא המבשרת ליום המחרת את האחווה בין העמים, היהודי והערבי. אנחנו הננו האוואנגארד של ברית האחווה בין שני העמים־האחים. מי עוד מלבדנו, איזו מפלגה זולתנו, יכולה להתברך באוצר נפלא זה? בדגל זה של אחווה יהודית—ערבית הולכים אנו לקרב הבחירות הבאות.

זאת ועוד אחת. שמענו כאן דברי־ברכה מפי אורחינו היקרים — מפי נציגי המפלגות האחיות מארצות הסוציאליזם, מן הארצות הקולוניאליות המשוחררות, מארצות המערב הקאפיטאליסטיות. שמענו איגרות־ברכה מאת המפלגות־האחיות של אלג׳יריה ושל איראן, ועוד ועוד. ומעל לכולם, שמענו את ברכת הסולידאריות וההזדהות עם דרכה ומאבקה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, שנשלחה אלינו מאת המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות, מאת המפלגה הקומוניסטית של סין. מה המשמעות הפוליטית של גילויי הסולידאריות האלה בשביל עם ישראל? המשמעות היא: כי יש בישראל כוח, יש בישראל מפלגה, אשר ביכולתה להנחיל לעם ישראל ולמדינת ישראל את כל הידידות והאהדה והעזרה של המחנה העולמי האדיר של העמים, בני המיליארד נפש, בוני הקומוניזם והסוציאליזם, של העמים פורקי עול הקולוניאליזם, של כוחות השלום והקידמה בעולם כולו. המשמעות הפוליטית היא: תהא הדרך של מק״י, דרך השלום והנייטראליות והעצמאות, לדרכה של ישראל — וכל המחנה העולמי האדיר הזה יתייצב לצד ישראל. המשמעות הפוליטית היא: תלך ישראל בדרך המותוויית על־ידי מפלגתה הקומוניסטית, והנה מושטת אליה היד של מרבית האנושות, של מיטב האנושות.

זאת האמת לאמיתה: האינטרנאציונאליזם הוא הפאטריוטיזם המעולה ביותר.

בדגל זה האחד, הפאטריוטי האינטרנאציונאליסטי, אנו יוצאים לקרב. בדגל זה נלך לכל הקרבות הצפויים לנו עדיין, עד הקרב האחרון, עד לנצחון הסוציאליזם בישראל!

המאבק נגד מדיניות הדיכוי הלאומי

דברי חבר הלשכה הפוליטית תופיק טובי

חברים יקרים, צירי הוועידה ה־14,

חלקים רבים בקרב המוני העם הערבי בישראל צופים אל ועידתנו ה־14 כאל מאורע חשוב בחייהם.

ואין־ספק, כי דבר מפלגתנו, שהתגלם בהרצאתו החשובה של הח' ש. מיקוניס, המזכיר הכללי של מפלגתנו, יתקבל בתמיכה ובהתלהבות ע"י המוני העם הערבי. מפלגתנו הקומוניס־טית וההמונים הערביים בישראל התחברו יחדיו בקשרים אמיצים תוך כדי מאבק נגד הדיכוי הלאומי, נגד מדיניות השלטון הבן־גוריוני כלפי המוני העם הערבי. וכ־כל שגם ינסו שלטונות הדיכוי הלאומי, באמצעות הטרור והלחץ הפוליטי והכלכ־לי, לסלף את רגשות ההמונים הערביים כלפי מפלגתנו הקומוניסטית, ככל שיר־חיקו־לכת בהסתערותם על הקשרים הה־דוקים של מפלגתנו עם ההמונים הער־ביים, יעלו הם הרס בידם. כי המוני העם הערבי ברובם המכריע, פועלים ופלחים, אנשי־רוח ופאטריוטים נאמנים, ראו ויר־או במפלגתנו הקומוניסטית, תמיד, את המשענת הנאמנה, את השופר המבטא את כאבם ותקוותיהם ואת הכוח הנאבק בעק־שנות למען זכויותיהם הצודקות. ולפיכך יתקשרו אליה עוד יותר, והערכתם הגדולה כלפיה עוד תלך ותגבר.

קשריה העמוקים של מפלגתנו עם ההמונים הערביים הינם במידה רבה תוצאת מאבקה העיקבי נגד הדיכוי הלאומי ובעד הזכויות הצודקות של העם הערבי. הינם פרי עמדותיה האינטרנאציונאליסטיות והפאטריוטיות בשאלת א"י, הינם פרי מאבקה האמיץ נגד המדיניות הבן־גוריונית התוקפנית, המסכנת את השלום והמשרתת את האימפריאליזם. קשרים עמוקים אלה נובעים גם מהייחוד של מפלגתנו מכל מפלגות ישראל האחרות, בהיותה המפלגה היחידה השוללת את הציונות — האידיאולוגיה והפוליטיקה של התפשטות ותוקפנות כלפי העם הערבי.

מעמדה הבולט של מפלגתנו בקרב ההמונים הערביים מטיל עלינו אחריות גדולה, לקידום המאבק נגד הדיכוי הלאומי והאפליה הגזעית ונגד מדיניות ממשלת בן־גוריון, עויינת השלום והדמוקראטיה.

מדיניות הדיכוי הלאומי —
אחד מפשעי השלטון הקאפיטאליסטי

מדיניות הדיכוי הלאומי אותה מבצעים החוגים השליטים נגד ההמונים הערביים בישראל, היא אחד מפשעי החברה הקאפיטאליסטית, בה מנהלת הבורגנות השלטת מדיניות של אפליה ודיכוי לאומי, היא תופעת־לוואי לניצול המעמדי הכללי, למדיניות הריאקציונית והאנטי־דמוקראטית ולדיכוי ההמונים בכלל. הדיכוי הלאומי והאפליה הגזעית הם אחד מסימני־ההיכר של החברה הקאפיטאליסטית המתנוונת, המדכאת עם בידי עם, למען האינטרסים של ההון, למען האינטרסים של שלטון ריאקציוני שחור, המטיל את צילו על תושבי הארץ כולה.

ברם, תנאי ארצנו ותולדות היחסים בין שני עמיה, היהודי והערבי, מעניקים למדיניות הדיכוי כלפי האוכלוסיה הערבית בישראל צביון מיוחד.

מדיניות הדיכוי הלאומי וגזילת הזכויות של ההמונים הערביים בישראל איננה כמדיניות האפליה והדיכוי הלאומי בארץ קאפיטאליסטית רגילה בלבד, אלא היא מופיעה לעתים כמדיניות המכוונת לחסל את החברה הערבית, כמדיניות החותרת לעקירת העם הערבי משורשיו ולפיזורו. זאת היא מדיניות גזענית, שהינה למעשה המשך למדיניות כלפי העם הערבי הפלשתינאי, למדיניות ההתנכרות לזכויותיו, אותה המדיניות שנוהלה בעבר ע״י הנהגת התנועה הציונית בא״י בעזרת האימפריאליזם הבריטי ואשר החוגים השליטים בישראל ממשיכים בה כיום באמצעות מנגנון המדינה.

בצדק אמר הח' מיקוניס בדו״ח של הוועד המרכזי לוועידתנו זו: „הדיכוי הלאומי האכזרי של האוכלוסיה הערבית הוא אחד מביטויי הלוואי למדיניות מעמדות של כוח כלפי הארצות הערביות". עקירת אלפי בני העם הערבי מכפריהם ובתיהם בזמן כיבוש הכפרים הערביים בשנות 1947־48, גירוש תושבי עשרות כפרים ערביים, חודשים אחרי כיבושם, כגון הכפרים איקרית, כפר־ענאן, כפר־ברעם, גאבסיה, צפוריה, מגדל ואחרים ב־49־1948, וכן גירוש אלפים מבני כפרים ערביים שונים בכוח, כפי שקרה הדבר ברבים מכפרי הגליל, כגון מג'דל־אל־כרום, ראמה, כפר־יאסיף וכפרים אחרים בשנות 1948־1949 — כל זה היווה למעשה המשך למדיניות הציונית של חיסול החברה הערבית בא״י.

זכורה לנו הצהרתו הידועה של ברקת מלפני שנים מספר, כאשר שימש בתפקיד ראש המחלקה הערבית של ההסתדרות, על כך ששלטונות ישראל לא לקחו בתוכניותיהם בחשבון, שבמסגרת גבולות המדינה יימצא מיעוט ערבי, ודברים אלה נאמרו למרות העובדה, שלפי החלטת האו״ם היו צריכים להישאר בשטח ישראל, לפי החלוקה, 450 אלף ערבים. האם אין הצהרה כזאת מצביעה על כוונתם של שליטי ישראל הריאקציוניים להפוך את הארץ הזאת ל„ערבר ריין"?

ואם נאלצו שלטונות ישראל להפסיק בזמנו את פעולות הגירוש האכזרי של ערבים, הרי נבע דבר זה בעיקר, מהמאבק ההמוני שהתנהל ביוזמת המפלגה הקומוניסטית, תוך כדי גיוס המוני העם הערבי והכוחות הדמוקראטיים היהודיים, להפסקת אותן פעולות אכזריות. אולם שליטיה הריאקציוניים והגזעניים של ישראל המשיכו להחזיק בעיקרי המדיניות המסורתית של ההנהגה הציונית, מדיניות ההתפשטות, כיבוש הקרקע וכיבוש העבודה, מדיניות זו מנהלים הם כיום בשיטות ובדרכים שונות.

שוד הקרקעות והרס הכפר הערבי – בראש מדיניות־הדיכוי

סיבלם העיקרי של המוני העם הערבי בישראל נובע מהמאמצים העיקביים והשרירותיים של השלטונות לגזול את קרקעות הפלחים.

למען ביצוע תוכניות גזעניות אלה, נחקקו ע"י השלטונות חוקים שרירותיים שונים, כגון: תקנות שעת חירום 1948 (עיבוד אדמות מוברות); חוק נכסי נפקדים, 1950; תקנות שעת־חירום 1949 — (אזורי בטחון), המחודשות מדי שנה בשנה; חוק רכישת מקרקעין 1953 — (אישור פעולות ופיצויים); חוק ההתיישנות 1958; תיקון חוק הקרקעות 1960 — (המרת מתרוכה); ולאחרונה הצעת חוק ריכוז־קרקעות.

הגרוע שבחוקים אלה הוא חוק רכישת מקרקעין, אשר בא למעשה, לתת תוקף חוקי לפעולות בלתי־חוקיות שנעשו בין השנים 1953—1948, כאשר הפקיעו השלטונות כ־1,250,000 דונם מאדמות הפלחים הערביים.

באמצעות התקנות המנדאטוריות, ביחס לרכישת קרקעות לצרכי ציבור, מבצעים השלטונות הפקעת קרקעות של תושבים ערביים במקומות שונים. בדרך זו הוחרמו אלפי דונמים בנצרת. וכעת, זוממת הממשלה להפקיע באמצעות תקנות אלה שטחים גדולים בביקעת בית־נטופה, לשם העברת המוביל הארצי של מימי הירדן לנגב. רוחב שטח האדמה המופקע מגיע ל־93 מטר, והמוביל הארצי מובל על פני הקרקע, בניגוד למתוכנן לגבי שטחי־אדמה המוחזקים בבעלות יהודית. כל אלה מוכיחים את כוונות השלטונות לנשל את הפלחים הערביים מאדמותיהם בכל הצורות האפשריות.

אורי ליבראני, יועצו של ראש־הממשלה בן־גוריון לענייני הערבים, ביטא בצורה הגלויה ביותר את מדיניות הממשלה כלפי האוכלוסייה הערבית, באומרו, לפני כחודש, באחת מאספות־ההסברה הרשמיות (לפי עתון „הארץ"): „מדיניותנו כלפי הערבים היא — האדמה והבטחון..."

דהיינו — גזילת האדמה מהפלח הערבי ובלימת־פיו מזעוק את מחאתו והתנגדותו למדיניות שרירותית זו.

הדוברים הרשמיים, ובן־גוריון בראשם, אינם מחמיצים שום הזדמנות, כדי לדבר על הצורך בייהוד הגליל והמשולש. לשם הסוואת הפעולות של נישול הפלחים מכפריהם ומאדמותיהם, התחיל בן־גוריון בזמן האחרון לדבר לא על ייהוד הגליל, אלא על ישוב הגליל, כאילו היה הגליל מדבר שממה, ללא כפרים ערביים וללא תושבים ערביים. שר־החקלאות, משה דיין, הצהיר עם הגשתה של הצעת חוק ריכוז הקרקעות לפני הכנסת, שמטרת החוק היא ייסוד 90 ישובים יהודיים.

הצעות גזעניות אלו פירושן הוא עקירת הפלחים הערביים וחיסול החברה הערבית באזורים אלה. כל זה מהווה חלק מהמדיניות הבן־גוריונית, מדיניות שלילת הזכויות ומדיניות הכוח, הרוצה לכפות את פתרון הבעיה הפלשתינאית על בסיס הכיבושים הבן־גוריוניים והנצחתם. אך בימי מפולת האימפריאליזם וסוכניו אין להנציח סטאטוס־קוו נגד זכויות העמים ונגד רצון־העמים.

השליטים הבן־גוריוניים אוחזים בכל האמצעים על־מנת לבצע את מדיניות נישול הפלחים מאדמתם — באמצעים חוקיים־כביכול, ובלתי־חוקיים וכולם אמצעים בלתי־מוסריים — אמצעים של שלטון רודני, גזעני, חסר־כל־מצפון וחשבון־נפש.

הממשל־הצבאי הוקם בעיקרו־של־דבר לשם הבטחת ביצועה היעיל של המדיניות הגזענית של השלטונות, מדיניות גזל אדמות הפלחים. אחד

הגורמים למניעת הקמת מועצות־מקומיות נבחרות בכפרים הערביים, הוא חוסר רצונם של השלטונות להגדיר את גבולות אזורי השלטון־המקומי וכוונתם להשאיר את ניהול העניינים בידי השלטונות המרכזיים, אשר יעשו כרצונם, יגזלו כחפצם ויהדקו את עניבת־החנק על הכפרים הערביים. מדיניות צמצום שטח הבנייה בכפרים הערביים ובערים הערביות, גידור הכפרים הערביים ואיסור הבנייה מחוץ לתחום הצר של הכפרים, בתירוץ של „הקפדה על בנייה מתוכננת ומאורגנת", מהווים חלק ממדיניות החנקת הכפרים הערביים ומניעת התפתחותם והתרחבותם בהתאם לצרכיהם.

משרד־החקלאות, שמדיניותו בכללה מחבלת בחקלאות, פועל בישובים הערביים באופן מיוחד — לא לפיתוח החקלאות הערבית והתרחבותה אלא למציאת דרכים לגזילת אדמות הפלחים הערביים. למשל: תוכניות־הייעור באזורים הגובלים עם הכפרים הערביים מתוכננות ומבוצעות במטרה לגזול את שטחי המרעה הטבעי, מהם התפרנסו הכפריים במשך דורות רבים. וזאת מבלי לנקוט באמצעים מתאימים לשמירת חייהם של עדרי הצאן והבקר.

עד היום הזה נמנע השלטון הבן־גוריוני מלמצוא פתרון לבעיית הפליטים המקומיים שמספרם מגיע ל־30.000, החיים מאז הקמת המדינה מנותקים מכפריהם ומאדמותיהם, ונמנע מהם להגיע אליהם. השלטון הבן־גוריוני לוחץ בכל כובד משקלו על האזרחים האלה, החיים בתנאים קשים ומרים, פעם באמצעים של פיתוי ועשר פעמים באמצעי־כפייה, במטרה לאלץ אותם לוותר על זכויותיהם, על אדמותיהם. אך הם אינם מוותרים על זכותם לחזור אל אדמותיהם ואל כפריהם. אין השלטון מחמיץ כל דרך אפשרית לשדידת אותן אדמות הפלחים, בהן הם נאחזים כפי שהם נאחזים בחייהם. גם מס־ההכנסה והשומה השרירותית הגבוהה והתנהגות פקידי מס־ההכנסה כלפי הפלחים הערביים, מכוונים לרוששם ולהכריחם למכור את אדמותיהם, או לוותר עליהן תמורת אדמות אחרות.

מדיניות נישול הפלחים הערביים מאדמתם הופכת את תושבי הכפרים הערביים למחוסרי־קרקע. למרות שלמעלה מ־75% מהתושבים הערביים חיים בכפרים הערביים, הרי האוכלוסייה הערבית ברובה נהפכת כיום לאוכלוסייה פרולטארית, לעובדים שכירים. עמלים ערביים אלה מבני־הכפרים נאלצים למצוא את פרנסתם בערים מחוץ לבתיהם. רובם המכריע עובד בעבודות הקשות ביותר ובשכר הירוד ביותר. עמלים אלה נודדים מעיר לעיר, אינם עובדים בעבודות קבועות, עובדים יום ומובטלים יומיים, ובמידה שהם מוצאים עבודה, הרי זה בתנאי ניצול אכזריים, בשכר נמוך ללא זכויות סוציאליות, מופקרים תמיד לשרירות לבם של פקידי לשכות־העבודה, המתנכרים אליהם בנימוק הכוזב של שמירה על עבודה מאורגנת ושל השגת עבודה דרך לשכת־העבודה, בעוד שלמעשה הם מבצעים ע״י שימוש באמצעי השליטה שבידם, אותה המדיניות הגזענית המסורתית של התנועה הציונית, מדיניות כיבוש־העבודה והעבודה העברית.

התושבים הערביים מכל השכבות הסוציאליות סובלים ממדיניות הדיכוי הלאומי והאפליה הגזעית הבן־גוריונית. אין שטח משטחי החיים, הכלכליים, התרבותיים והחברתיים, שאינו בולט בו קו האפליה והדיכוי הלאומי.

מספרים ועובדות טופחים על פני ההתרברבות הבן־גוריונית

שלילת חופש התנועה וזכות המעבר ממקום למקום מרוב האוכלוסייה הערבית בארץ אבותיה; משטר הממשל־הצבאי המביש, המוצא את ביטויו

ברשיונות התנועה, במעצרים האדמיניסטראטיביים, בהגליות ללא משפט; גזילת אדמות־הפלחים הערביים, דלדולם ונישולם; ההפליה הגלויה נגד הפועלים והאינטליגנציה הערבית בתעסוקה ובתנאי העבודה; הקיפוח בשטח השרותים הסוציאליים; ההפליה לרעה של הכלכלה הערבית — כל אלה מביאים להורדת רמת־החיים של האוכלוסייה הערבית, והופכים את התושב הערבי בישראל לאזרח ממדרגה שניה. הרצח ההמוני בכפר קאסם בשנת 1956, בימי ההתקפה על מצרים, שכתוצאה ממנו נפלו עשרות קורבנות, ילדים, נשים וגברים, ישאר כאות־קין על מצח המדיניות הבן־גוריונית הגזענית כלפי ההמונים הערביים.

בהתחשב בדעת־הקהל העולמית הדמוקראטית וכדי להוליך שולל את המוני העם היהודי בישראל, וגם מחוץ לישראל, עושים שלטונות הדיכוי הלאומי למען הסוות את מדיניותם הגזענית. אנו שומעים רבות מפי הדוברים הרשמיים, ובראשם האחד בדורו, השליט בן־גוריון, על־כך שממשלתו העלתה את רמת־החיים של האוכלוסייה הערבית בישראל לרמה גבוהה יותר מאשר בארצות הערביות. התרברבות בן־גוריונית שובינית זו, שמרחקה מהאמת כמרחק השמיים מהארץ, אינה מצליחה לחפות על אכזריות המדיניות הגזענית הבן־גוריונית כלפי ההמונים הערביים ולהשתיק את קולות המחאה נגד מדיניות זו.

בדומה לאדוניהם האימפריאליסטיים, נוהגים בן־גוריון והכת שלו להסתכל אל העמים הערביים דרך משקפת האימפריאליזם; מתנשאים עליהם, ומתיימרים להביא להם את הציביליזאציה והתרבות. במשך דורות שדדו האימפריאליסטים וסוכניהם את העמים הערביים, גזלו נכסיהם, עשקו אותם וכפו עליהם בורות ופיגור בחיים הכלכליים והתרבותיים. בעבר, משוחררים משלטון האימפריא־ליסטים וסוכניהם הבן־גוריוניים, חוללו הערבים פלאים בשטח המדע והתרבות, העשירו את נכסי האנושות כולה, וכל זיק של התקדמות מהחושך והעושק שהשיגו הערבים גם בישראל, הושג תוך מאבק נגד האימפריאליסטים וכיום נגד בן־גוריון.

אין אנו נוהגים בהשוואות לאומניות מסוג ההשוואות של בן־גוריון בין ישראל „שהפכה אור לגויים" ובין „הבורות, הפיגור והעוני", כדבריו של בן־גוריון, השוררים בארצות הערביות.

כל אדם יודע את עמדתנו כלפי משטרו של המלך חוסיין בירדן. אך מה יגידו שלטונות החינוך בישראל, נוכח העובדה שמספר בוגרי בתי־הספר התיכוניים בירדן, אשר ניגשו לבחינות הבגרות בשנת 1960, הגיע ל־5800 בעוד שבישראל באותה השנה, לא הגיע מספר בוגרי בתי־הספר התיכוניים, היהודים והערבים יחד, ל־4000? ואם הכוונה היא להשוואה בין מצב האוכלוסייה הערבית בישראל והמצב בארצות הערביות בשטחי החיים השונים, הרי השוואה כזו רק תוקיע את ההתרברבות ואת השקר שבדברי הממשלה הבן־גוריונית. בעוד שמקלם הממוצע, למשל, של הסטודנטים הערביים בכל מוסדות החינוך הגבוה בישראל אינו מגיע ל־1 מתוך 2360 תושבים ערביים (המספר הכללי של הסטודנטים הערביים במוסדות החינוך הגבוה לא הגיע ל־100 בשנת 1960) היה יחס זה בסוריה בשנת 1955 — 1 על כל 1000 תושבים (ומאז ברור שהיתה התקדמות נוספת); אותו יחס קיים בעיראק, ובלבנון הגיע יחסם ל־1 מתוך 700.

ניקח שטח אחר אשר בן־גוריון מרבה להתפאר בו. לפי מספרי בן־גוריון, אחוז התמותה בקרב הערבים, לפי הסטאטיסטיקה הממשלתית, ירד עד ל־6.9 מכל 1000 ובין היהודים הגיע ל־5.8 ל־1000 בשנת 1959. בלבנון ירד אחוז התמותה בין השנים 1955־57 מ־8.6 ל־1000 עד ל־5 ל־1000 (לפי הספר

„המזרח התיכון 1959", שהוצא לאור ע"י „אירופה בע"מ") ; בסוריה לפי אותו מקור הגיע ממוצע התמותה בשנת 1957 ל־5.7 ל־1000 ; בירדן, אשר בה נמצאים רוב הפליטים הערביים, ירד ממוצע התמותה בין 1955־57 מ־9.3 ל־1000 ל־8.7 ל־1000.

אני, כמובן, רחוק מלהלל את המשטרים הקיימים בארצות הערביות, משטרים קאפיטאליסטיים הרחוקים מלספק את הצרכים של התושבים. אך רציתי בדוגמאות אלה להוקיע את ההתנשאות הלאומנית הבן־גוריונית. ואפשר היה להביא דוגמאות נוספות. ההתרברבות הלאומנית של בן־גוריון בענייני האוכלוסייה הערבית בישראל מתנפצת נוכח המציאות הקיימת. דוחים התרברבות זו איכרי אום אל־פחם, שנגזלו מהם 128 אלף דונם מתוך המספר הכולל של 145.000 דונם; איכרי הכפר טירה אשר נגזלו מהם 40.000 מתוך 48.000 דונם. דוחים התרברבות זו איכרי קלנסואה אשר נגזלו מהם 12.000 מתוך 18.800 דונם, ואיכרי כפר־קארע אשר נגזלו מהם 13.000 מתוך 14.500 דונם, ואפשר היה להביא דוגמאות נוספות רבות. מכפרי הגליל והמשולש. הממוצע של שטח היחידה החקלאית בכפרים הערביים אשר נשארו במדינת־ישראל ירד מ־67 דונם ליחידה, לפני קום המדינה, ל־44 דונם בשנת 1951, והמשיך לרדת עד ל־34 דונם בשנת 1959. אם ניקח בחשבון שהשטח המעובד ע"י הפלחים הערביים בשנת 1959 היה 685 אלף דונם ומספר המפרנסים הערביים בחקלאות היה 20.740. כל זה מהווה אות־קלון למשטר הבן־גוריוני, אות־קלון של גזילת הקרקעות והרעבת האוכלוסייה הערבית.

מצב הפועל הערבי

הפועלים הערביים, הנאלצים לעזוב את כפרם ולחפש פרנסתם בערים, כדי להבטיח פת־לחם לילדיהם המחכים להם בכפרים, לנים רעבים תחת כיפת־השמיים, בכוכים, או בבניינים בלתי־גמורים, משוללים תנאי־חיים אנושיים. פועלים אלה דוחים את טענותיו של בן־גוריון בדבר גן־עדן לאוכלוסייה הערבית בישראל.

בעלי המונופול על העבודות השחורות והקשות ביותר, בבניין, בשדה, ברפת, במקומות בהם העבודה היא הקשה ביותר והשכר הנמוך ביותר, דוחים את ההתרברבות בן־גוריון ; דוחים אותה גם פועלי הבלוקים העובדים באזור ת"א־אזור־רמת־גן, בקבלנות, משעה 3 בבוקר עד שעות הלילה, כשיום עבודתם מגיע ל־15—14 שעות ושכרם הממוצע לירה אחת לשעה. טענותיו של בן־גוריון נדחות ע"י פועלי המשקים הפרטיים ופועלי הרפתות אשר בהם עובדים הפועלים הערביים תמורת שכר של 6.5—5 לירות ליום, חלקם לפי חוזה חודשי המבטיח למעביד את עבודתם במשך כל ימי השבוע, ללא שבת, עם לינה במקום־העבודה, יחד עם הבהמות בהן מטפל הפועל, תמורת תשלום 200—150 ל"י לחודש.

על־אף פתיחת שערי ההסתדרות לפני הפועלים הערביים, מצבם בתוך ההסתדרות ומחוצה לה רחוק מלהיות מצב של שוויון זכויות והבטחון. עד היום הזה לא הרשתה הנהגת ההסתדרות להקים מועצת־פועלים נבחרת כלשהי, באף ישוב ערבי אחד. מה שידוע לפועל הערבי בתוך ההסתדרות הם תשלום־המסים והפקיד הממונה והמשרת נאמנה את הנהגת מפא"י, את הממשל־הצבאי ואת מנגנון־החושך.

שירותי־הבריאות, הניתנים לאוכלוסייה הערבית, וקופת־חולים בתוכם, הם אחד מגילויי האפליה והפגיעה בזכויות התושבים הערביים. העתון הממשלתי־הסתדרותי בשפה הערבית „אל־יום" פירסם ביום 2.4.61 : „במרפאות רבות מגיע מספר המבקרים לאלפים אחדים, כלומר, מצב לפיו 100 חולים מחכים יום־יום

אנו גאים בכך שעודדנו את הרוח הלוחמת של האוכלוסיה הערבית, את נכונותה למאבק ואת כבודה הלאומי.

מאבק דמוקראטי רחב תוך אחדות יהודית־ערבית

תפקיד חשוב ואקטיבי הוטל על הקומוניסטים בפעולה בקרב החזית העממית הערבית, אשר קמה בקרב העם הערבי, על־מנת לאחד את כל הכוחות המסורים לעם ולנהל בהתמדה את המאבק למען זכויותיו הצודקות. למרות התנכלות החוגים השליטים לחזית זו, למרות אמצעי הדיכוי כלפי אישיה והצעדים השרירותיים נגד כל פעולה מפעולותיה, המשיכה החזית במאבקה נגד מדיניות השרירות והדיכוי, חיזקה בכך את חזית המאבק המשותף עם הכוחות הדמוקראטיים היהודיים, ורכשה ע״י כך את אמונם ותמיכתם של התושבים הערביים. אינטרס המאבק נגד מדיניות הדיכוי מחייב את חיזוקה והגברת פעילותה של החזית העממית הערבית, המאחדת את מיטב כוחותיהם של ההמונים הערביים.

חברים!

מפלגתנו הקומוניסטית, בפעולתה בקרב ההמונים הערביים, שמה את הדגש על־כך שטובת המאבק נגד הדיכוי הלאומי מחייבת את חיזוק המאבק המשותף הערבי־יהודי, ודורשת את הסולידאריות היהודית־ערבית הרחבה ביותר נגד ממשלת בן־גוריון העויינת את השלום, נגד השוביניות והגזענות, המעודדות ע״י ממשלה זו.

המאבק העקבי של הקומוניסטים היהודיים נגד הדיכוי הלאומי ולהגנת הזכויות הלאומיות הצודקות של העם הערבי נובע מהאינטרנאציונאליזם העמוק, המושתת על יסודות המארכסיזם־לניניזם, שמפלגתנו מתכבדת לשאת ברמה, נובע מן הפאטריוטיזם של חברינו הקומוניסטים היהודיים, מנאמנותם לאינטרסים הלאומיים האמיתיים של עמם, לעתידו, לשלומו ולבטחונו, אותם אינטרסים שמסכנת ומפקירה מדיניות ממשלת בן־גוריון, בשירותה לאימפריאליזם ובהתנכרותה לזכויות העם הערבי הפלשתינאי.

חברינו הקומוניסטים היהודיים יודעים היטב את ההנחה המארכסיסטית הידועה, כי עם המדכא עם אחר אינו יכול להיות חפשי.

על כן, נאמנים ללא גבול לחירות עמם, לאינטרסים הלאומיים שלו, נאבקים הפועלים היהודיים בעלי ההכרה ובראשם הקומוניסטים, נגד הדיכוי הלאומי של העם הערבי בישראל, למען הזכויות הצודקות של העם הערבי הפלשתינאי, לזכות הפליטים לחזור למולדתם, בטוחים הם, כי בכך הם משרתים נאמנה את עניין השלום, אחוות־העמים והאינטרס הלאומי של עמם הם.

לא נופל בחשיבותו מאבק הקומוניסטים והפאטריוטים בעלי־ההכרה הערביים, נגד השוביניזם הפרוע בקרב ההמונים הערביים, שמזינות אותו הבורגנות הלאומית הריאקציונית ומדיניות בן־גוריון השוביניסטית, מאבקם למען אחוות־העמים, למען פתרון שלום צודק לבעייה הפלשתינאית, המבוסס על הבטחת האינטרסים הצודקים של העם הערבי הפלשתינאי ועל הכרה בזכות העם היהודי להגדרה עצמית, שהוגשמה בהקמת מדינת ישראל.

בזה, חברים, אנו נבדלים מייתר המפלגות בארץ — באינטרנאציונאליזם העמוק ובאהבת עמנו, אהבה נאמנה היודעת לכבד את זכות הזולת. ומפני שאנו מפלגה כזאת, העומדת כצנינים בעיני אויבי העם ושליטי ישראל, עושים משרתי האימפריאליזם ואוייבי העם בישראל כל שביכולתם, כדי לערער יסודות איתנים אלה של מפלגתנו, כדי להטות אותה מדרכה האינטרנאציונאליסטית ובכך לשבור את אחדותה. הם משדלים אותנו להיות „ילדים טובים״, לנטוש

את עמדותינו הנוקשות כביכול בשאלת א״י. ובכך נזכה למקום במשפחתם הבלתי־מכובדת. אך כפי שנכשלו בעבר, הם ייכשלו גם עתה ובכל עת. אנו היינו ונהיה תמיד בנים נאמנים למעמד־הפועלים של עמינו, בנים טובים של המשפחה הקומוניסטית, שאין משפחה יותר מכובדת ממנה. ולמשדלים האלה ולאדוניהם הרודפים אותנו ללא־הרף אנו משיבים בבוז ובהגברת מאבקנו נגד הממשלה הבן־גוריונית, נגד מדיניותה האנטי־ערבית, של התנכרות לאינטרסים של העם הערבי הפלשתינאי ולזכות הפליטים לחזור למולדתם.

אחדות מפלגתנו היא צורך חיים לשני עמינו. לכן נשמור על אחדות זו כעל בבת־עיננו; כי אל סלע אחדות זו יתנפצו ראשיהם של כל אויבינו, כי על סלע אחדות זו ייבנה עתידם המאושר של שני עמינו.

אל מול עמדותיהן השוביניות של המפלגות הציוניות

עמדותיה האינטרנאציונאליסטיות הנעלות של מפלגתנו הינן כמים המכבים את אש ההסתה הגזעית ומניחים את היסוד האיתן למחר של אחווה ושיתוף־פעולה נאמן ופורה בין שני העמים, היהודי והערבי. המוני העמלים והפלחים הערביים בעלי־ההכרה והפאטריוטים הנאמנים יודעים היטב את ההבדל הגדול בין מפלגתנו הקומוניסטית, בעמדותיה האינטרנאציונאליסטיות בשאלות ההמונים הערביים, לבין מפלגות אחרות, פועליות ובורגניות, אשר עם כל ההבדלים הסוציאליים שביניהן, מקבצת אותן האידיאולוגיה הלאומית של הבורגנות היהודית — הציונות — ומעמידה אותן בעמדה אחת, שפירושה התנכרות לזכויות הצודקות של המוני העם הערבי.

חברים!

שוט הממשל הצבאי ויתר מנגנוני הדיכוי והטרור הבן־גוריוניים מצליחים לגייס את רוב קולות הבוחרים הערביים לתמיכה ברשימות הערביות השכירות של מפא״י, ומזייפים בכך את רצונם ורגשותיהם של ההמונים הערביים. אך ההמונים הערביים רואים בהנהגת מפא״י הבן־גוריונית את המדכא והשולל את זכויותיהם, ואת השכירים הערביים בכנסת וביתר השטחים כבוגדים בעמם, ככלי־שרת למדיניות הדיכוי הלאומי, כסוכנים אשר מכרו את אינטרס עמם בעבור הבצע.

בזמן שעמדות בן־גוריון בקרב ההמונים היהודיים מתערערות עלינו להגביר את פעילותנו כדי שההמונים הערביים יענו למדיניות הבן־גוריונית, לגרורי ושכירי הדיכוי־הלאומי, בבחירות הבאות, תשובה מוחצה, שתהלום את שנאת ההמונים הערביים למדכאים ומספסרים בהם. עלינו להסיר מעל לאוכלוסייה הערבית את כתם התמיכה הסלפנית במפא״י ובגרוריה.

בעלי־ההכרה בקרב ההמונים הערביים מבינים יותר ויותר את האמת אודות מפ״ם הדו־פרצופית, מכירים יותר ויותר את פרצופו האמיתי של „על־המשמר״ הציוני־החלוצי, את פרצופם של היושבים „בממשלה הטובה ביותר שידעה ישראל״... כדברי חזן על ממשלת הקואליציה הבן־גוריונית בהשתתפות מפ״ם. הם למדו להכיר את פרצוף ההפגנות נגד הנסיגה מרצועת עזה, פרצוף ההצבעה התומכת בחוק ריכוז־הקרקעות בכנסת ומהצד השני את פרצוף עתונם בערבית „אל־מרסאד״, פרצוף ההתחסדות כלפי הלאומיות הערבית מסוגו של העתון הקאהירי „רוז אל־יוסוף״, פרצוף הרמיה והזיוף כלפי ההמונים הערביים.

למפ״ם זו, המסרבת לשתף פעולה עם המפלגה הקומוניסטית בחזיתות

מאבק הפועלים לזכויותיהם, בטענה שהמפלגה הקומוניסטית היא מפלגה בלתי־ציונית. למפ"ם זו יש גרורים ופעילים שהיא גייסה בין ההמונים הערביים ושהיא נשענת עליהם בהופעותיה הפרו־לאומיות־ערביות, בכיכול, ברחוב הערבי. אנו יודעים היטב איזו היא ה„אידיאולוגיה הציונית־חלוצית־סוציאליסטית־מהפכנית", שמשכה אליה את רוב הפעילים הערביים במפ"ם. אנו יודעים היטב, כי מה שקושר אותם במפ"ם הוא: התועלתיות האישית, המשרות בממשלה ובמנגנוניה הכלכליים השונים של מפ"ם. בכך, רוב רובם של הפעילים הערביים האלה של מפ"ם אינם שונים ביסוד, בתפקידם, משכירי מפא"י וגרוריה. ועד כמה שלא ייפו את עמדות מפלגתם, התומכת במדיניות ממשלת בן־גוריון בשאלה הפלשתינאית, לא יוכלו להונות את הציבוריות הערבית. החושפת יותר ויותר את תפקידם החבלני באחדות ההמונים הערביים, את תפקידם בהגברת התעמולה האנטי־קומוניסטית המורעלת בישראל. עלינו להוקיע אותם ולחשוף את פרצופם האמיתי.

מה שנוגע לשאלות־היסוד של היחסים בין שני העמים, שרות כל הנהגות המפלגות הציוניות במקהלה אחת, מקהלת המתנכרים לזכויות היסודיות הצודקות של העם הערבי הפלשתינאי, המכריזה בטונים שונים הכרזה אחת: „אף פליט ואף שעל אדמה", מקהלה שמנצח עליה ראש המתנכרים לשלום ולזכויות העמים: בן־גוריון.

עליית רמת ההבנה בקרב ההמונים הערביים – פותחת אפשרויות חדשות

עמדת מפלגתנו הקומוניסטית בקרב ההמונים הערביים, שורשים עמוקים לה ושום סער ושום דיכוי וטרור מצד השלטון הבן־גוריוני, וכן שום גל עכור של הסתה אנטי־קומוניסטית פרועה, יהיה מקורו אשר יהיה, לא יוכלו לה.

הריאקציה הישראלית יצאה אחרי הבחירות לכנסת הרביעית בסוף 1959 בתופים ובתרועות והודיעה על התמוטטות עמדות המפלגה הקומוניסטית בקרב ההמונים הערביים. אמרנו אז ואנו אומרים היום בייתר־תוקף לאויבי הקומוניזם, לאויבי העם: דייכם! אפילו בימי הגל האנטי־קומוניסטי העכור ב־1959, שיצא מאצל שליטי קע"ם, הציבוריות הערבית בעלת ההכרה לא איבדה את ראשה ולא את שיווי־משקלה והגנה על עיקרי עמדותיה של מפלגתנו. אפילו בבחירות 1959 יצאה מפלגתנו הקומוניסטית, למרות נסיגתה, כמפלגה הראשונה בקרב ההמונים הערביים בישובים הערביים המרכזיים בארץ. מפלגתנו נתמכת ע"י העמלים הערביים, ככוח האוואנגארדי והמדריך של העם הערבי, ויצאה הראשונה בערים ובכפרים הגדולים. בנצרת, מרכז החיים הערביים בישראל, שמרה מפלגתנו על מקומה הראשון בקבלה 2400 קולות, 28.5%; גם בחיפה ובייתר הערים המעורבות יצאה מפלגתנו הראשונה, בקרב ההמונים הערביים, בהיותה נתמכת ע"י הפועלים בעלי־ההכרה. בכל הכפרים אשר בהם פעלה מפלגתנו כסניף מאורגן, שמרנו על עמדותינו ובמקומות מסויימים אף עלינו. בערי ובכפרי הגליל המערבי קיבלנו 6260 קולות לעומת פחות מ־4000 קולות של מפ"ם. מפ"ם יכולה אמנם ליהנות משלל קולות הבדואים בנגב, הקשורים עם קיבוציה בקשרים כלכליים, כשעסקניה כופים על הבדואים את האות „מ", החלוצית־ציונית. היא כמו־כן נהנהה מההתקשרויות בלתי־מוסריות עם ראשי משפחות. במסע הבחירות לרשויות־המקומיות, במשולש, שמרה מפלגתנו הקומוניסטית על כוחה בקבלה 2000 קולות. אם כי ירידתנו בטייבה ובאום אל־פאחם צריכה להוות אות־אזעקה.

אין אנו רוצים בזה, חברים, להמעיט מחשיבות נסיגתנו בבחירות הקודמות ואובדן קרוב ל־2500 קולות בין ההמונים הערביים. מכאיב הדבר ומדאיג, כאשר בנצרת, המבצר המתקדם של האוכלוסיה הערבית, קיבלנו 28.5% לעומת למעלה מ־40 האחוז שקיבלנו קודם לכן. כל נסיגה של המפלגה הקומוניסטית היא נסיגה למאבק נגד הדיכוי הלאומי, למען השלום והדמוקראטיה. אך מה שרוצים אנו להדגיש, בעומדנו על תוצאות הבחירות הקודמות, זאת היא העובדה החשובה והמכרעת, שמפלגתנו היא מפלגתם של המוני הפועלים הערביים, בה הם תומכים ומסביבה הם מתלכדים ועליה הם מוכנים להגן בכל עת ובכל מצב קשה. הווה אומר, שבתנאים החדשים, כשרבים מהתושבים הערבים מבינים יותר טוב מה פירושה של ההסתה האנטי־קומוניסטית, כשהמוני העם הערבי רוכשים נסיון יותר גדול ומעריכים יותר את מידת חשיבותה של המפלגה הקומוניסטית בארגון ובהדרכת המאבקים הציבוריים, כמו המערכה נגד חוק ריכוז־הקרקעות, בתנאים החדשים האלה מתהוות אפשרויות חדשות להחזרת כל אבדותינו ואף לחיזוק מפלגתנו ולהרחבת התמיכה של המוני־העם הערבי בה. קיימות אפשרויות חדשות שעלינו לדעת איך להופכן, במערכת הבחירות הקרובה, להישגים גדולים למפלגתנו ולמאבק המוני עמינו נגד הדיכוי הלאומי ולמען זכויותיהם היום־יומיות והלאומיות.

אנטי־אימפריאליזם בתנאינו - פירושו מאבק לשינוי השלטון בארץ

חברים!

להמוני העם הערבי בישראל, כחלק מהעם הערבי הפלשתינאי, הנאבק למען זכויותיו הגזולות, יש מסורת של מאבק אציל נגד האימפריאליזם. המוני העם הערבי, הקשור בקשרי אחווה עם העמים הערביים הנאבקים ללא הרף נגד האימפריאליזם, עוקבים תוך תמיכה והזדהות אחרי כל המערכות האנטי־אימפריאליסטיות בכל חלקי העולם. בכל מערכה אותה ניהלו העמים הערביים נגד האימפריאליזם, יהיה זה במצרים ב־1956 או בעיראק ב־1958, או בכל מערכה אנטי־אימפריאליסטית המתנהלת היום באלג'יריה או בעומאן, בקונגו או באנגולה, בלאוס או בקובה, לבותיהם ורגשותיהם של ההמונים הערביים הם לצידם של קורבנות התוקפנות האימפריאליסטית ונגד האימפריאליזם. המוני העם הערבי עומדים תמיד לצידה של כל מערכה אנטי־אימפריאליסטית. יש מי שרוצה שעמנו, בעל המסורת האנטי־אימפריאליסטית, יהיה רק מהמשקיפים מרחוק או לכל היותר מהמביעים בצינעה את רגשותיהם הטובים. אך אנו רוצים שהעם הערבי יהיה נאמן למסורתו הקרבית המהפכנית האנטי־אימפריאליסטית. ואין דרך לכך זולתי דרך המאבק ההמוני יחד עם הכוחות הדמוקראטיים האנטי־אימפריאליסטיים בישראל ובראשם המפלגה הקומוניסטית. למען שינוי המדיניות והשלטון הבן־גוריוני, סוכן האימפריאליזם; למען שלטון לאומי דמוקראטי, שישחרר את ישראל מלהיות מכשיר בידי האימפריאליזם, נגד העמים הערביים ותנועת השחרור־הלאומי; למען שלטון של עצמאות, דמוקראטיה, נייטראליות וקידמה סוציאלית. איזה הישג גדול יותר יכול להיות למערכה הכללית נגד האימפריאליזם באזורנו ולמען השלום, מזה של המרת השלטון הבן־גוריוני, סוכן האימפריאליזם ואויב השלום, בשלטון אנטי־אימפריאליסטי ושוחר שלום? למען הפלת משטר הדיכוי הלאומי השנוא; למען הבטחת חיי חופש וכבוד לפועל, לפלח ולמשכיל הערבי; למען הבוסתם של סוכני האימפריאליזם בישראל — על המוני העם הערבי בישראל להתגייס

בכל כוחותיהם למערכה הלאומית הדמוקראטית לצידה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית ולפעול להצלחת מערכותיה וחיזוק שורותיה.

כדי שלא יגברו האשליות ותתחזק מחלת הישיבה־בחיבוק־ידיים, בציפיה להצלה ממקור בלתי־ידוע, עלינו להעמיק את הבנת האמת החשובה, והיא: חיזוק הכוחות הדמוקראטיים האנטי־אימפריאליסטיים בישראל, ובראשם המפלגה הקומוניסטית, היא היא הדרך לנצחון ענין השלום, הדמוקראטיה ואחוות־העמים, לנצחון ענין זכויותיהם הצודקות של שני עמינו.

חברים!

אנו עורכים את ועידתנו ה־14 בתקופה מכרעת בתולדות האנושות, בתקופה בה מתחזק בהתמדה תפקיד הסוציאליזם, המכריע בהתפתחות החברה האנושית, בהתפתחות מאבקם של העמים המדוכאים, בכיוון פתרון בעיותיהם בצורה המבטיחה את זכויותיהם, חירותם ועצמאותם, בכיוון השלום והסוציאליזם.

האימפריאליזם וסוכניו באזורנו, ובראשם שליטי ישראל הבן־גוריוניים, עשו כמיטב יכולתם, במשך 13 השנים האחרונות, כדי לשלול את זכויות העם הערבי הפלשתינאי, להשליט יחסי מתיחות ואיבה בין ישראל והארצות הערביות, בהיעזרם, כמובן, בשליטים הערביים הריאקציוניים, כמו חוסיין ומרעיו השקועים בקנוניות עם האימפריאליזם.

אך הזמן משיג ועובר את תוכניות האימפריאליזם וסוכניו. מאבק העמים למען השלום והעצמאות, למען הבטחת הזכויות של העמים, נוחל נצחון אחרי נצחון — בהיעזרו ובהיתמכו ע"י המחנה הסוציאליסטי האדיר — ומטאטא את האימפריאליזם וסוכניו מאזור אחרי אזור.

כך מתקרב סופם של האימפריאליסטים וסוכניהם במזרח־התיכון. עמדות אימפריאליסטיות רבות התמוטטו מאז ועידתנו ה־13, ולא ירחק הזמן כשעמדות האימפריאליזם וסוכניו בישראל יתמוטטו אף הם. כי גם כאן, עם כל משבר נוסף, ובהשפעת המאורעות הבינלאומיים, רוכשים המוני העם נסיון הולך וגדל, ומאבקם מתחזק בהתמדה. גם בישראל יסתובב גלגל ההיסטוריה והמוני העם, ובראשם מעמד־הפועלים והמפלגה הקומוניסטית, יטאטאו את סוכני האימפריאליזם, וגם במולדתנו תקום ממשלת שלום, עצמאות, נייטראליות וקידמה סוציאלית, מולדת חופשית ומשוחררת לשני העמים.

חברים!

נחזור מוועידתנו זו לעָרינו וכפרינו, להמוני העם, כשאנו נושאים ברמה את דגל המפלגה ודבר המפלגה, מעלים את דרך המאבק הפורה, את בשורת התקוה, תקוות הקץ לליל האימפריאליזם וסוכניו, תקוות השחר החדש שזרח עוד לפני 44 שנה בברה"מ, ושאורו הזוהר מאיר את שליש כדור־הארץ ומכוון את האנושות כולה לחרות־העמים, לכבוד־האדם, לסוציאליזם.

— יחי ויאדיר מאבק מפלגתנו הקומוניסטית לאחוות־עמים, מושתתת על שוויון־זכויות וכיבוד זכויות!

— תחי ותאדיר האחדות האינטרנאציונאליסטית של מפלגתנו, נשקנו החד לנצחון מעמד־הפועלים והמוני־העם!

— נעלה תמיד מעלה מעלה את דגל האינטרנאציונאליזם הפרולטארי — כי בדגל זה ננצח!

— תחי מפלגתנו האהובה והיקרה, מפלגת העמלים היהודיים והערביים, המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

— יחי המארכסיזם־לניניזם — תורתנו המנצחת!

על דרכי פעולתנו בארגונים הדמוקראטיים

דברי חברת מזכירות הוועד המרכזי רות לוביץ'

חברות וחברים יקרים!

ארבע השנים המפרידות בין שתי ועידותינו ה־13 וה־14 היו שנים של מאבק, בהן עמדה מפלגתנו במבחנים קשים.

הדו"ח של הוועד־המרכזי, שהוגש ע"י המזכיר הכללי של המפלגה, החבר ש. מיקונים, משקף נכונה את התנאים בהם פעלנו, מסכם את פעולתנו על הישגיה וחולשותיה ומתווה דרך לפעולה העתידה של מפלגתנו במילוי תפקידיה החשובים.

השאלה המרכזית שניצבת לפני המפ־לגה היא, כיצד להצמיד עצמה יותר להמוני העמלים ושכבות־העם השונות, להיות בין ההמונים, להעמיק יותר את לימוד בעיותיהם, ללמוד שיטות חדשות בעבודה, אשר תקרבנה אליוו חוגים רחבים וחד־שים, אשר תבאנה להקשבת־יתר לקול מאבקנו הצודק.

הדו"ח של הוועד־המרכזי סוקר את המצב הבינלאומי המעודד, את הסיכויים הטובים להבטחת השלום והתקדמות ה־עמים. אולם, השאלה היא, כיצד לפעול כדי להנחיל לעמלים ולשכבות־עם רחבות את הבנת החדש שנוצר בעולם, עם השי־נויים ביחסי הכוחות הבינלאומיים לטו־בת המחנה הסוציאליסטי; כיצד לפעול על־מנת להמיר את ההתמרמרות הפא־סיבית נוכח מדיניותה של ממשלת בן־גוריון, בפעילות דינאמית מהפכנית למען שינוי המדיניות הישראלית.

להרחבת שורות הלוחמים למען השלום

בדומה לכל המפלגות הקומוניסטיות, אין מפלגתנו יכולה לשאת יחידה במאבק הגדול לשלום, לאחוות־עמים, לעצמאות ודמוקראטיה, בכל היקפו. הכרחי למשוך למערכה המונים רחבים יותר, להקים חזית של כל כוחות שוחרי השלום והדמוקראטיה.

שאלת הרחבתו של היקף המאבק והפעלת חוגים רחבים למען כך, הפכה לאחת הבעיות המרכזיות.

היכן יש לחפש את השותפים למאבק? כיצד להשפיע על השותפים שירצו לשתף־פעולה, שירצו להטות שכם למאבק זה? — זוהי הבעיה שעומדת לפנינו. פעילות חברינו בארגונים המושתתים על בסיס פרוגרמה דמוקראטית היא אחת הדרכים לכך.

ההתייעצות ההיסטורית של המפלגות הקומוניסטיות והפועליות, שהתקיימה במוסקבה, בנובמבר 1960, קבעה:

„המפלגות הקומוניסטיות רואות במאבק על השלום את משימתן הראשונה־במעלה. הן קוראות למעמד־הפועלים, לאיגודים המקצועיים, לקואופרטיבים, לארגוני הנשים והנוער, לכל העמלים, ללא הבדל השקפות פוליטיות ודתיות, להדוף הדיפה נמרצת, על־ידי מאבק המוני, את כל הפעולות התוקפניות של האימפריאליסטים".

בקול־הקורא לעמים, שהתקבל בהתייעצות זו, הועלתה קריאה נרגשת: „לאנושות אין בימינו משימה דחופה יותר, מאשר המאבק נגד סכנת מלחמה טילית גרעינית ובעד פירוק נשק כללי ומוחלט, בעד קיום השלום. אין בימינו חובה נאצלת יותר מאשר ההשתתפות במאבק הזה".

לפתור את הבעייה הבוערת הזו של הבטחת השלום אפשרי רק ע"י גיוס מיליוני אנשים, עמים שלמים — למאבק למניעת מלחמות לעד.

המסקנה היסודית הנובעת מכך לגבי ישראל היא, כי יש להחדיר להכרת ההמונים את ההבנה והאמונה, כי בכוח העמים למנוע מלחמה חדשה, כי גם הסכסוך הישראלי־ערבי יכול וצריך לבוא על פתרונו אך ורק בדרכי שלום, על בסיס צודק, מתוך הסכם, המבטיח את הזכויות הלאומיות הצודקות של שני העמים. הדו"ח של הוועד־המרכזי מוכיח, כי המפלגה שלנו מעלה את המאבק לשלום ישראלי־ערבי בראש מערכותיה, היא מדריכה את ההמונים לראות את מלוא הסכנה הנובעת מהמדיניות האנטי־ערבית וההרפתקנות של ממשלת בן־גוריון ומצביעה על הפתרון לבעיה הכאובה. אולם, כאמור, המאבק לשלום מחייב אחדות־כוחות גדולה ככל האפשר.

תפקיד זה, טבעי היה שתקבל על עצמה תנועת־השלום הישראלית. אך תנועת־השלום הישראלית, שמתפקידה להדריך את המוני־העם במאבק לשלום, הינה, למעשה, משותקת, מאז הצטרפו מנהיגי מפ"ם ואחה"ע לממשלה. מה עוד שבקרב מנהיגי אחה"ע רווחות דעות הנוגדות את עקרונות השלום, ובמיוחד בשאלת השלום הישראלי־ערבי. (הכרזותיו הידועות של מנהיג אחה"ע, י. אלון, הקוראות למלחמה מונעת וכו'). היעדר תנועת־שלום ישראלית פעילה מקשה על גיוס חוגים רחבים ושונים למאבק לשלום וגורם נזק חמור לאינטרסים הלאומיים של ארצנו. אנו פועלים בתנועת־השלום הישראלית מתוך הכרה ברורה שהמצב השורר בה הוא חולף, וכי המאמצים שלנו, יחד עם מאמציהם של גורמים אחרים, יצליחו להעמידה על בסיס בריא ופעיל.

גוברת התביעה הציבורית לשיפור היחסים עם ברית־המועצות

בעייה נוספת וגורלית לעמנו היא הצורך החיוני והדחוף להנחיל להמונים הרחבים את תחושת החדש במעמדה הבינלאומי של ברית־המועצות, דהיינו, כי אין לפתור בעיות בעלות חשיבות בינלאומית בלי ונגד ברית־המועצות, שהפכה למציל ומושיע לכל עם וארץ הנאבקים לעצמאות והמחזיקה בהגה המאבק למען דו־קיום בשלום בין העמים. המציאות הישראלית היא, לצערנו, כזו שבשנת 1961, שנת הבשורות הנפלאות לאנושות והסיכויים המזהירים הממריאים אל־על, חייבים אנו לעמול קשה כדי לשבור דעות מוטעות וקדומות רבות לגבי ברה"מ.

אמנם, קיימות מפלגות, המכריזות על שאיפתן לשלום ועל הרצון בידידות עם ברה"מ, אולם כפי שנאמר ב„קול־קורא לעמי־העולם" שנתקבל בהתייעצות המפלגות הקומוניסטיות והפועליות במוסקבה: „לא המלים, אלא המעשים

באים בחשבון", ובין המעשים וההכרזות של מפלגות אלה, עדיין רב המרחק!
ההסתה האנטי־סובייטית ממשיכה להוות שיטה במדיניות החוגים הממשלתיים, מפלגותיהם ובטאוניהם. התעמולה העויינת הבלתי־פוסקת מחדירה רעל, מנסה לסלף את דמות ברה"מ ופועלת באופן הרסני במיוחד בקרב הנוער. באנטי־סובייטיזם ואנטי־קומוניזם תופסת ישראל עמדה קדמית בעולם. לא עובר יום בלי ששופרות השלטון והחוגים הריאקציוניים ינהלו הסתה אנטי־סובייטית ויעלילו על ברה"מ עלילות על רדיפות והפלייה, כביכול, לגבי היהודים בברית־המועצות. כל ההסתה הזו אינה אלא חלק מ„המלחמה הקרה", המתנהלת ומודרכת ע"י האימפריאליזם האמריקאי.
הנגע החמור הזה אוכל בבשר עמנו וגורם נזק לאומי בלתי־משוער לארצנו. אולם ניתן להגיד, כי ההסתה האנטי־סובייטית כבר חדלה במידה רבה להיות סחורה מבוקשת בשוק. גם בזאת יש מן החדש, אשר אין לזלזל בו. בחוגים שונים מופיעים אנשים בדעה שקולה ומפוקחת יותר, בדבר הצורך בשיפור היחסים עם ברית־המועצות. דעות כגון אלה הושמעו, אם כי עדיין בקול חרישי, בזמן הפעולות וההפגנות נגד מגמות הדיקטאטורה הבן־גוריוניות ובעד ההגנה על הדמוקראטיה.
עובדות אלו מבשרות, כי במעמקי העם הולכת ומתגבשת דעה, הצומחת על קרקע הנסיון העצמי והתחושה הבריאה, הנובעת מהבנת ההתפתחות הבינלאומית.
המצב החדש ביחסי הכוחות הבינלאומיים משכנע, כי האינטרס הלאומי של ישראל מחייב יחסים תקינים וידידותיים עם המדינה הסוציאליסטית הגדולה, כי ידידות עם ברה"מ קורעת אופקים ליציאה מן המיצר אל המרחב, אל קשרי ידידות עם אסיה ואפריקה, לאפשרות של הסדר שלום צודק עם הארצות הערביות השכנות.
הגילויים החדשים במציאות הישראלית עודם בנביטתם, אך חשיבותם רבה והם מחייבים אותנו לשקוד על הכלים, השיטות והדרכים שעלינו לנקוט, כדי לסייע להתפתחות הרצויה המסתמנת בראשיתה בציבוריות הישראלית.
הכרחי כי תקום חזית של כל הפטריוטים הישראליים למאבק לשלום, דמוקראטיה, נייטראליות וידידות עם ברה"מ.
אנו הקומוניסטים מאמינים, כי קרב הזמן בו ייפקחו עיני רבים, ואחדות־הפועלים וחזית לאומית דמוקראטית רחבה — קום תקומנה!

כיצד עלינו לפעול בארגונים הדמוקראטיים?

חברים,
הארגונים הדמוקראטיים הקיימים נישאים על שכמי קומוניסטים ולא־קומוניסטים. למעשה הוקם בארגונים אלה שיתוף־פעולה פורה של קומוניסטים, בלתי־מפלגתיים ואנשים בעלי השקפות פוליטיות שונות. שיתוף זה עדיין מצומצם בהיקפו, אולם אין לזלזל בחשיבותו.
קו פוליטי וארגוני נכון בארגונים הדמוקראטיים ועבודה קולקטיבית וקולגיאלית יחישו את הרחבתם של הארגונים הדמוקראטיים, דבר שיסייע ללא ספק, בעתיד, להקמת חזית לאומית־דמוקראטית רחבה.
המכנה המשותף המציין את הארגונים הדמוקראטיים הוא הפרוגראמה המתקדמת והלוחמת, אי־השלמתם עם המציאות הקיימת ותביעתם לשינויים במדיניות הישראלית הרשמית בשטח זה או אחר.
חברינו בתוך ארגונים אלה למדו לכבד את עצמאותם של הארגונים. הדגשנו ואנו חוזרים ומדגישים באוזני פעילים מפלגתיים כי תפקידם

המפלגתי בארגונים אלה הוא לפעול יחד עם לא־קומוניסטים, להגשמת הפרוגראמה שהארגון הציב לעצמו. ותו לא. אנו צריכים לפעול כך, שלכל אחד יהיה ברור, כי אין לנו אינטרס אחר זולת האחד — להשיג במשותף את המטרה המשותפת. כל זה מחייב לכבד את החלטות המוסדות והארגונים, מחייב לעבודה קולקטיבית, קולגיאלית. ההרגשה הטובה שבעבודה קולקטיבית ובעצמאותם של הארגונים מסייעת להקמת אקטיבים של קומוניסטים ולא־קומוניסטים.

ישנם אנשים העומדים מן הצד, החוששים מפעולה משותפת עם קומוניסטים. הם אומרים: „אתם רוצים להשתלט על הארגון"! מובן שלטענה זו אין שחר! נכון שהקומוניסטים יודעים היטב מה רצונם ומוכנים להיאבק להשגת המטרה. אולם „המטרה" במקרה זה — היא המטרה המשותפת, אשר נקבעה על־ידי כל הקולקטיב הפועל ומוסדותיו הנבחרים. הבלתי־מפלגתיים הרבים הפעילים יחד עם חברינו יכולים להעיד על עבודה קולקטיבית מלאה והתחשבות גמורה בכל דעה של כל חבר הארגון, ללא הבדל השקפתו הפוליטית. עם זאת אין להתעלם מן העובדה, כי באי־אלה חוגים ציבוריים קיימים חששות משיתוף־פעולה עם קומוניסטים, והם תוצאה של ההסתה האנטי־קומוניסטית המתנהלת בארצנו. יש להחשיב על־כן עוד יותר את המסגרות בהן נפגשים קומוניסטים ולא־קומוניסטים, המלמדות את הציבור לדעה, כי משיתוף־פעולה עם קומוניסטים צומחת רק ברכה!

פעילות ברוכה של קומוניסטים ולא־קומוניסטים

פעילות ברוכה של חברותינו וחברינו בצד מסירות ראויה לשבח של בלתי־מפלגתיים רבים איפשרו לארגונים הדמוקראטיים השונים להדוף הסתה אנטי־סובייטית ארסית, הסתה שוביניות אנטי־ערבית, להחזיק ברמה את דגל השלום והקידמה, להיאבק להבטחת הזכויות הלאומיות והאזרחיות של האוכלוסייה הערבית, לשוויון זכויות לנשים.

„בתי־הידידות" שמספרם הולך ורב, הם נקודות־אור של ידידות ושלום. הם כתובת לכל אדם כן ושוחר־שלום. רבבות אנשים מבקרים ב„בתי־הידידות" ושואבים בהם את הטוב והמתקדם.

גורמים פוליטיים וציבוריים שונים נאלצים לקחת בחשבון בחישוביהם המדיניים את הגורם של קיום ופעילות תנועת־הידידות; את גורם קיומו של ארגון נשים לוחם, המוכן תמיד להגן על הנשים מפני פגיעות המשטר הקיים; את גורם קיומו של ארגון הלוחמים האנטי־נאציים, המסוגל לגייס חלקים ניכרים של הציבוריות למחאה נגד מדיניות ההתקשרות של ממשלת בן־גוריון עם ממשלת בון; את גורם קיומם של הארגונים הדמוקראטיים של האינטליגנציה הערבית, המגיבה על נגישות המשטר הקיים נגד האוכלוסייה הערבית, את פעולות חברינו בקרב הסטודנטים, ועוד.

בכל הארגונים הללו, בליגות השונות, בספריה הבולגרית, נעשית עבודת־נמלים קשה ומסורה של קומוניסטים ולא־קומוניסטים למען השלום והדמו־קראטיה, עבודה הראויה להערכת המפלגה. אולם, עם כל ההערכה להישגים, עלינו לחשוף את החולשות של ארגונים אלה, בהם אנו פעילים.

שקידה בלתי-פוסקת על דרכי הפעולה

האם מופנית תשומת־לב מספקת לפעולה זו של הבטחת מסגרות עצמאיות, צורות ושיטות־עבודה מתאימות לארגונים אלה? על־כך נוכל לענות, כי חלו שינויים ושיפורים ניכרים בפעולה, אולם עדיין אין הם מספיקים.

למדנו יותר, מה יש לעשות. למדנו עוד יותר מה לא צריך לעשות. וגם זהו הישג חשוב! אך ישנן עדיין חולשות רבות בעבודת חברינו בארגונים הדמו־קראטיים, הנעוצות בשקידה בלתי־מספקת על חיפוש צורות־עבודה מתאימות, אם בקרב ידידי ברית־המועצות, אם בקרב הנשים, או בארגונים אחרים. חולשה רצינית מגלים מספר פעילי המפלגה באותם הארגונים, בהם אינם מצליחים לרכוש להנהגת הארגונים ולקאדר־הפעילים חברים בלתי־מפלגתיים במספר רב יותר.

ואכן, חולשה זו גורמת לכך, שחוגים שונים בציבור מזהים ארגונים אלה עם המפלגה, על אף האמת, כי אין הם אלא ארגונים דמוקראטיים.

חולשות אלה מסייעות בידי הריאקציה להפחיד את הציבור, בהצביעה על ארגונים דמוקראטיים אלה כעל „ארגונים של מק״י"... להיאבק נגד תופעה זו אפשר רק ע״י שיפור עבודת חברינו בארגונים אלה. השיתוף שנוצר בתוך הארגונים הדמוקראטיים נתן כבר תוצאות חשובות מאוד.

החולשה העיקרית האופיינית לארגונים הדמוקראטיים, בהם אנו פועלים, נעוצה בכך שאם כי הפרוגראמה שלהם עונה על תביעותיהם של אלפים ורבבות, הרי היקף פעולתם עדיין מצומצם מדי ואינו עונה בשום־פנים ואופן על הצרכים.

אמנם, אין המצב שווה בכל הארגונים. בו בזמן שתנועת הידידות הצליחה יותר להרחיב את בסיסה, רכשה השפעה רבה יותר, מסתמנת בארגונים אחרים דריכה במקום ואף נסיגה. על חברינו בארגונים הדמוקראטיים השונים מוטלת החובה לפעול על־מנת לצאת מן המסגרת הצרה אל המרחב, להגביר את השפעתם בציבור. עלינו לחשוף את החולשות הקיימות בפעולת חברינו ואוהדינו בארגונים הדמוקראטיים, להשליך את המיושן והמזיק, לשפר את שיטת העבודה ולהתאים את הארגונים לתפקידיהם החשובים בתקופתנו־אנו.

כמובן, לא יהיה זה נכון לתלות בחברינו הפעילים בלבד את הקולר על־כך שארגונים אלה לא הפכו עדיין לארגונים המוניים. ברור הוא, כי לא רק ברצון הטוב תלויה הצלחתו של ארגון זה או אחר. הדבר תלוי קודם־כל בתנאים האובייקטיביים, והרווחה המבוקשת תבוא עם שינוי כלל התנאים האובייקטיביים.

הפלגנות של הנהגות מפ״ם ואחה״ע

אחד המכשולים העיקריים בדרך להקמת שיתוף־פעולה רחב הוא סירובן של הנהגות מפ״ם ואחה״ע לשתף פעולה עם קומוניסטים, עם ארגונים דמו־קראטיים בהם פעילים קומוניסטים. כתוצאה מכך קיימות אצלנו שלוש ליגות לידידות עם ברית־המועצות — אולם מה מעטה הידידות מצד חוגים שונים ומה רבה ההסתה! קיימים שני ארגוני־נשים המסונפים לפדראציה, הפעילים על בסיס אותה פרוגראמה — אולם חברות מפ״ם ואחה״ע מסרבות לשתף פעולה עם אנד״י במאבק על זכויות הנשים ולמען השלום. קיימים בארצנו ארגונים שונים של אנטי־נאצים — אולם השנאה לפאשיזם לא הצליחה לאחד אותם ואילו האיבה לקומוניזם „הצליחה" להפריד ביניהם.

ארגונים רבים הציבו לעצמם כמטרה לטפח אחוות־עמים, אולם מרוב ארגונים, נשאר הממשל הצבאי עד היום הזה על כנו והרדיפות נגד האוכלוסייה הערבית נמשכות.

את המצב הקיים אין אנו רואים כסטאטי. אנו פנינו, פונים ונפנה להנהגות מפ״ם ואחה״ע בקריאה לאחדות־פעולה למען ידידות ישראל—ברית־המועצות; נקרא למערכה של הארגונים האנטי־פאשיסטיים נגד המיליטאריזם במערב־גרמניה, המסכן את שלום העמים; קראנו, קוראים אנו

ונמשיך לקרוא לחברות מפ״ם ואחה״ע לשיתוף־פעולה במאבק לשיפור מעמדה של האשה בישראל — בעבודה, בחברה ובמשפחה.

אנו פונים לכל החוגים והמפלגות, לכל איש בעל רצון טוב, ללא הבדל השתייכות פוליטית, לתת יד למאבק למען שיפור היחסים עם ברה״מ, בו סמון הסיכוי למיפנה היסטורי לעמנו ולארצנו.

החולשות מבפנים

לא יהיה זה כמר־כן נכון, אם נתלה את קולר־החולשות רק באחרים. הבה ונראה מה נעשה בבית שלנו בשטח הפעולה בארגונים הדמוקראטיים. ונוכל להיווכח בדברים מעניינים ומאלפים. יתברר, כי ישנם מוסדות מפלגה מחוזיים, מקומיים ומזכירי סניפים, המבינים את החשיבות שבפעילות הקומוניסטים בארגונים הדמוקראטיים, העוזרים להקמתם, ומגישים עזרה לחברינו הפעילים בהם. אכן, מורגשת דאגה זו מצד המוסדות המפלגתיים בסניף יפו, הצועד מבחינה זו בראש, ובסניפי חיפה ותל־אביב, אם כי בצורה חלשה יותר. אין לפרש דברי אלה, כאילו הכל שפיר במקומות אלה. אך יהיה זה נכון להגיד, כי נעשה בהם מאמץ לפתור בעיות שחברינו הפעילים בארגונים הדמוקראטיים מתקשים בהן.

אולם ישנם גם מחוזות וסניפים בהם היתה קיימת פעילות של ארגונים דמוקראטיים והיא נחלשה אך ורק בגלל חוסר ההדרכה מצד המוסדות המפלגתיים לחברי המפלגה הפעילים בארגונים הדמוקראטיים. כך קרה, למשל, בנצרת, ברמת־גן, בנתניה, בפתח־תקווה, בחולון, ועוד. אולם הנסיגה הרצינית ביותר חלה בסניף ירושלים, בו הוסל סניף אגד״י בגלל היעדר פעילות קומוניסטית וסניף תנועת־הידידות איננו פעיל. במחוז השפלה, ברוב הסניפים, קיימים גרעינים קטנים בלבד ובסניפים בודדים בלבד, ועד המחוז איננו מתפנה לדון ברצינות בשאלות אלו.

מחוז הדרום היה עד לשבועות האחרונים „נקי" מקיומם של ארגונים דמוקראטיים כלשהם. רק עכשיו מסתמן שינוי מסויים בגישת ועדי סניף רמלה וסניף נס־ציונה, מקומות בהם הוקמו, תוך מאמץ של חברים ואוהדים, קומוניס־טים ולא־קומוניסטים, מועדונים בהם יפעלו ארגונים דמוקראטיים.

מאין נובעות חולשות אלו של מוסדות מפלגתיים שונים? הן נובעות מחוסר־הבנה לחשיבות הפוליטית של ארגונים אלה, הממלאים תפקיד נכבד בגיוס כוחות נוספים, פעילים, מחוץ למפלגה, למאבק לשלום, לידידות עם ברה״מ, להגנת הזכויות הדמוקראטיות, להבטחת שוויון זכויות לנשים וכו׳.

ישנם חברים הרואים את פעולת חברינו בארגונים הדמוקראטיים כהטרדה. הם מרגישים טוב יותר כאשר הם נמצאים „בינינו לבין עצמנו" — ואין צורך לשבור את הראש על בעיות הנובעות מפעולה עם לא־קומוניסטים. חברים כאלה גם לא תמיד מבינים כיצד לעבוד עם בלתי־מפלגתיים. הם אינם רוצים ללמוד מן החדש בעולם ובארץ, הם אינם מרגישים איזה נזק רב גורמים הם לעבודת המפלגה בסניפם, בהיותם מנותקים מן הציבור הרחב.

שאלה אחרת הקשורה בזה, היא שאלת הפעלתם של האוהדים. הכנסתם לפעילות יום־יומית בארגונים הדמוקראטיים. הנסיון מלמד, כי אין לך דרך טובה יותר להפעלת אוהדים מאשר באיגודים מקצועיים וארגונים דמוקראטיים. עשרות אוהדים הפכו לאנשי ציבור פעילים הודות לכך שמצאו להם שטח מתאים לפעולה.

עובדה היא שבמקומות בהם פעילים חברינו בארגונים הדמוקראטיים, גדלה השפעת המפלגה בקרב חוגים רחבים יותר, ובמקומות בהם חלה נסיגה בפעולת הארגונים — קטנה השפעת מפלגתנו.

במוסדות אחדים ניכר אצל החברים חוסר־החשבה של הפעולה בארגונים הדמוקראטיים. הם רואים את פעולת חברינו בארגונים אלה כפחות חשובה, אינם מחשיבים אותה כעבודה מפלגתית. התוצאה מכך היא, שמטילים על החברים הפעילים בארגונים הדמוקראטיים תפקידים מפלגתיים רבים, מבלי לקחת בחשבון שחברים אלה כבר מועסקים בפעולות חשובות.

לחברים הפעילים בארגונים הדמוקראטיים יש לעתים הרגשה, כי אין מחשיבים את פעולתם, והם מעדיפים לעבוד עבודה מפלגתית במישרין. ביחוד מדאיג המצב בנדון זה בשטח הפעולה בארגון נשים דמוקראטיות. בגישה לשטח פעולה זה נתקלים אנו עד היום בקשיים רציניים ביותר במפלגה.

משהו על עבודתנו בקרב הנשים

בגישה לבעיה זו דרוש שינוי יסודי בכל מוסדות המפלגה, מן הגבוהים ועד הנמוכים ביותר. עובדה מצערת היא, כי מאז הוועידה הקודמת לא חל שיפור בפעולתנו בקרב ציבור הנשים ואף חלה ירידה, בעיקר בגלל סיבות אובייקטיביות וחולשות ארגוניות, שנבעו ממחסור בכוחות־האדם שניתנו לשטח זה. קשה לשער את הנזק שאנו גורמים לעצמנו ע״י גישה בלתי־נכונה זו.

נשים מסוגלות לנהל מערכות חשובות נגד פגעים רבים של המשטר הקיים. המאבק לשלום, נגד היוקר, נגד המסים הכבדים, בעד שיפורים מוניציפאליים בשכונות העוני, בעד מדיניות של דאגה לשכבות עם הנזקקות לשירותי הבריאות, החינוך והסעד — למען כל אלה אפשר לגייס המוני נשים, אם מקדישים תשומת־לב מספקת למאבקים אלה.

ציבור הנשים הולך לקלפי. עובדה היא, כי בתקופה בה פעלנו בצורה יותר נכונה בקרב ציבור הנשים הצביע מספר רב יותר של נשים יהודיות וערביות בעד המפלגה. יש חשיבות רבה בפעילותנו באנד״י, שהוא ארגון הנשים היהודי־ערבי היחידי בארץ המעלה בכנות את דגל אחוות־העמים והשלום, ושוויון האשה היהודיה והערביה כאחת.

מדוע אם כן, קיים אותו פיגור במחוזות רבים בשטח הפעולה בין הנשים?

האין פועלת כאן אותה מסורת גרועה הנובעת מגישה זעיר־בורגנית למאבק האשה לשוויונה, לזכויותיה, למעמדה השווה בחברה ובמשפחה? כמובן, אין הקומוניסטים הנוהגים כך מודים שהם לוקים בגישה כזו. אולם המציאות מצביעה על כך, כי יש סניפי מפלגה בהם אין טיפול בחברות המפלגה, באוהדות, וכי מספר החברות במפלגה הוא קטן.

מדוע אין דנים על מצב זה מוסדות המפלגה, אשר להם נוגע הדבר ביותר?

שמעתי את דברי החברים בבעיית עבודתנו בקרב ציבור הנשים. יש לציין שבוועידה זו הופיעו בנושא זה יותר חברים מאשר בוועידה הקודמת, דבר המוכיח כי הולכת ומשתרשת הבנה רבה יותר לצורך הפעילות בשטח זה. התרשמתי מאד מדברי הח׳ סוהייל נאסר מנצרת, מגישתו הנכונה ועמדתו התקיפה, הדורשת יתר תשומת־לב לפעולה בקרב הנשים. הייתי בנצרת ב־1 במאי וראיתי את הנשים צועדות במלוכד, ושירה מהפכנית וקריאות לוחמות בפיהן, כשבראשן חברות המפלגה. חזיתי בהתלהבות זו הכובשת־לב! כל זה מלמד, חברים, כי יש עם מי לעבוד, כי יש שכר לפעולתנו בקרב הנשים גם בנצרת, גם בתל־אביב, ובכל מקום אחר!

חשיבות רבה מאוד נודעת למפגש בין נשים יהודיות וערביות. כל פגישה כזו, וכל עבודה משותפת, מהוות תרומה גדולה לעניין אחוות־העמים והשלום! האמהות מחנכות את בניהן. אנו צריכים לחנך את האמהות, להחדיר

ללבן, ודרכן ללב הדור הצעיר, את הכמיהה לשלום, אחוות־עמים, קידמה וסוציאליזם!

בדיונים שהתקיימו בזמן האחרון במוסדות העליונים של המפלגה הוסקו מסקנות רציניות בקשר לכך. הוועד המרכזי החדש יצטרך לשקוד על דרכים שיאפשרו לפתח את פעולת חברינו וחברותינו בארגונים הדמוקראטיים, בארגון הנשים ועוד.

אם רוצים - אפשר!

על טענה אחת נוספת הנני רוצה לענות. ישנם סניפים האומרים: כיצד נוכל ליזום ולתת פעילים לארגונים שונים, כאשר הארגון המפלגתי במקום חלש עדיין. כמובן, אין לתת כאן תרופות לכל סניף וסניף, אולם הנני רוצה להביא דוגמא של סניף קטן, אשר התחזק בעקבות הבנתו את חשיבות הפעילות של הארגונים הדמוקראטיים והפעלת אוהדים בארגונים אלה.

הנה, למשל, סניף אזור במחוז תל־אביב—יפו. זהו סניף קטן, במשך שנים רבות נחנק הוא בתוך ביתו המצומצם. החברים החליטו לצאת למרחב, עם המעטים, הבודדים, הקימו סניף של תנועת הידידות ישראל—ברה״מ, פתחו מועדון, הקימו סניף אנד״י, המרכז עשרות נשים ומבצע פעולות חשובות במקום. הסניף הקים ספריה בולגרית והפיח רוח חיה באוהדים מיוצאי בולגריה במקום. הנה דוגמא לכך, שאם רוצים — הרי אפשר! תשאלו את חברי אזור והם יגידו לכם, כי עכשיו יותר טוב, יותר שמח בסניפם!

* * *

ולבסוף: על דרך המפלגה ליציאתה אל אופקי פעולה רחבים יותר ניצבת סכנת השגיאות, שנובעות מסקטאנטיזם ומאופורטוניזם. הסקטאנטיזם והאופורטוניזם גם יחד בכוחם לחבל בפעולתנו בקרב הארגונים הדמוקראטיים. התפקידים העומדים לפנינו מחייבים גישה פרינציפיונית ושיטות חדשות למען גיוס רחב ומגוון של הציבוריות הישראלית.

הבה נגייס ונפעיל את המוני העמלים ושכבות העם הרחבות למאבק להוצאת ישראל משיעבוד ועוני, למען העלאתה על נתיב של שלום, של קידמה, של חיים מאושרים!

חברים!

ועידתנו ה־14 מתכנסת בסימן זמנים חדשים, זמנים מזהירים. העמים צועדים קדימה! בשורת הקומוניזם נשמעת ברמה!

— תחי הוועידה ה־14 של מפלגתנו!

יחיו השלום והידידות בין העמים!

בנק"י – המשמרת הצעירה של מק"י

דברי המזכיר הכללי של בנק"י וחבר הוועד המרכזי של מק"י

עוזי בורשטיין

חברים! לנו, לחברי־המפלגה העובדים בקרב הנוער, ישנה הרגשה טובה, הרגשת־סיפוק מיוחדת, בוועידה זו. בדו"ח של החבר מיקוניס ובברכת־בנק"י שהובאה ע"י החבר בנימין גניזדוביץ׳ באו לביטוי ההישגים שלנו, והבולט בהם — גידול תנועתנו בשנה האחרונה ב־50%.

מהו מקורו של גידול שורות־בנק"י?

— הווה אומר: גידול השפעתה של המפלגה בקרב הנוער והבאת דבר־המפלגה אל הנוער בצורה מתאימה להבנתו יותר מאשר בעבר, פעילות שיטתית ותוכניתית להרחבת שורות בנק"י, פעילות טובה יותר בקרב הילדים במסגרת „ילדי־עמל".

בתקופה שבין ועידה לוועידה החריפו בעיות הנוער הישראלי, כתוצאה מהתנכרות ממשלת בן־גוריון להמוני־הנוער. מאידך, גדלה התעניינות הנוער בבעיות הפוליטיות של ישראל. הולך ומתערער האמון בבן־גוריון ובקדושת המיליטאריזם אותם טיפחו שנים רבות בקרב הנוער.

הרי זה מעודד, שהמוני־הנוער מתחילים להרהר יותר ויותר על מצבם, מתלבטים ומחפשים דרך להיאבק על זכויותיהם הצודקות. בהסברתנו בקרב הנוער עלינו להיאבק נגד ציניות, חוסר אמון בכוחו ואי־ראיית פרספקטיבה, שהם תוצאת החינוך הקלוקל והריאקציוני; עלינו להחדיר אמון ביכולתו של הנוער לשנות את המצב ואמון בנצחון הסוציאליזם בעולם ובארצנו. זהו הקו המרכזי בחינוך שלנו גם בתנועתנו. בחינוך הרעיוני והפוליטי ובמאבק היום־יומי לזכויות־הנוער אנו מחנכים את חברי תנועת־הנוער שלנו להיות קומוניסטים.

תנועתנו היא תנועת־הנוער היהודית—ערבית היחידה בארץ ואנו מחנכים אותה ברוח האינטרנאציונאליזם הפרולטארי והפאטריוטיזם הישראלי.

בתקופה זו בין הוועידה ה־13 לוועידה ה־14 עמדו חברי תנועתנו במאבקים ובמבחנים כראוי לקומוניסטים צעירים, פעלו בצד המפלגה ונאבקו לזכויות־הנוער. קצרה היריעה מלפרט את הפעילות המקיפה של תנועתנו, אולם אחת ייאמר: בהסברתנו בעל־פה ובכתב, ובמיוחד באמצעות עתונינו „קול־הנוער" ו„אל־רד", אנו באים במגע עם המוני־נוער וחברינו מתחשלים ומתחנכים במאבקים אלה.

ציינו את השינויים שהתחוללו בהכרתו ובמהותו של הנוער הישראלי. על מדריכי־בנק״י לקחתם בחשבון בעבודתם החינוכית. כתנועת־נוער מהפכנית ודינאמית, שאינה מסתגרת אלא פועלת ונאבקת בקרב המוני־הנוער, עלינו להפנות תשומת־לב מרובה לעבודתנו החינוכית, לחדש ולהתחדש.

אנו מחנכים נוער וילדים בני חברי־מפלגה ואוהדים, ונוער הבא אלינו מסביבה זרה ועויינת. עלינו לחנכם להיות קומוניסטים — ואין זו עבודה קלה. זוהי עבודה אחראית וקשה. אולם, יש סיפוק גדול לחנך נוער לאור הקומוניזם נגד כל אותו חינוך שוביני, לאומני, קלוקל, ציני וחסר אמון באדם, שהם סופגים ברחוב, בבית־הספר ובסביבתם. הננו מחנכים לאור ההישגים המפוארים של ברית־המועצות וכל המחנה הסוציאליסטי, לאור הדוגמא של יורי גאגארין — שתולדות־חייו והישגו ההיסטורי במסע הראשון לחלל מבטאים את עושרו ואושרו של הנוער הסובייטי, את האפשרויות הבלתי־מוגבלות הפתוחות לפני הנוער בכל הארצות הסוציאליסטיות להגשמת שאיפותיו ומטרותיו בחיים. זוהי דוגמא מלהיבה, מעודדת ומסייעת לנו לחנך את הנוער לאמונה בסוציאליזם ובנצחונו בכל העולם וגם בארצנו. הננו מחנכים לאור מסורת־הגבורה של מפלגתנו, לאור פעילותם ומאבקם של חברי־המפלגה.

חברים, אנו, חברי־המפלגה העובדים בנוער, נשלחנו לתפקיד אחראי וחשוב שהוטל עלינו. בתקופה זו שבין ועידה לוועידה נערכו דיונים בוועד המרכזי ובלשכה הפוליטית על עבודת־בנק״י ונקבעו מסקנות ברורות בדבר דרכי הפעילות של המפלגה בקרב הנוער הישראלי. נקבע פיקוח של מוסדות־המפלגה וארגוניה על המוסדות והארגונים המקבילים של הנוער. הוועד המרכזי של המפלגה הדריך בהתמדה ובשיטתיות את פעילותנו בקרב הנוער. הוא הדין גם בחלק מן המחוזות והסניפים. אולם איננו יכולים לומר כי כך היה בכל המחוזות והסניפים. איננו יכולים שלא לבקר תופעות של הדרכה בלתי־מספקת מצד ועדי מחוזות וסניפים על עבודת־בנק״י במקומותיהם. אשמים בכך גם החברים הפעילים בנוער. אולם אין זה מצדיק חוסר הדרכה ופיקוח, ובוודאי שאין זה מצדיק שחברי־המפלגה הפעילים בבנק״י לא יזכו להערכה על פעילותם המרובה והקשה בקרב הנוער. היו תופעות של לעג, אי־טיפול ואי־עידוד. קשה להגזים בנזק שנגרם כתוצאה מכך — ומצב זה חייב להשתנות.

חברים! אנו יכולים לעשות יותר. אין להסתפק בהישגינו. אפשר להקים סניפים חדשים ולארגן קבוצות חדשות של בנק״י. בשנים עברו לא היו לנו כה הרבה אפשרויות אוביקטיביות כפי שנוצרו כיום. אולם לשם כך נחוצה לנו עזרה הרבה יותר גדולה מן המפלגה. אנו סובלים ממחסור שאין לשאתו במדריכים ומרכזים של שטחי־עבודה שונים. אנו עושים מאמצים לחינוך מדריכים מתוך שורות־בנק״י, אולם לא בכך בלבד תיפתר הבעיה. מעל בימה נכבדה זו הננו פונים אל מוסדות־המפלגה במחוזות ובסניפים: עיזרו לנו במדריכים. ישנם במפלגה חברים צעירים, המתאימים לפעולה בבנק״י. הצטרפו למאמץ של חינוך נוער להיות קומוניסטים. חינוך משמרת צעירה למפלגה הוא תפקיד חשוב לעתיד התקדמות המפלגה.

חברים! אנו שואבים עידוד מן הליכוד והתנופה המתגלמים בוועידתנו ה־14. נעשה הכל להרחבתה ולהגברתה של השפעת המפלגה בקרב המוני הנוער הישראלי.

תחי הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית! יחי הקומוניזם!

„קול־העם" - בטאון העם העובד

דברי חבר הוועד המרכזי, ברל באלטי

חברים יקרים!

בדין־וחשבון של הוועד המרכזי, שהובא על־ידי החבר שמואל מיקוניס, נאמר כי „אין להצליח בפעילות המפלגתית מבלי לקרוא בעיון את ‚קול־העם', וייתר עתונותנו, מבלי להתייחס אליהם כאל מסביר, מדריך ומארגן". „קול־העם" הוא האמצעי הראשי של קשר בין ההנהגה לבין החברים והמוני־העמלים. הוא נותן יום־יום תשובות על כל השאלות הפוליטיות הבוערות העומ־דות לפנינו. בדין־וחשבון של הווע"מ הודגש, כי „קול־העם" זקוק לקשר חי וסדיר עם קוראיו, לריבוי ניכר של הקור־אים והמנויים ולתמיכה חומרית מתמדת של העמלים. כן הודגש בדו"ח, כי על מערכת „קול־העם" ומערכות עתונינו האחרים לחפש דרך להקלת קליטתו של החומר, להגשתו בצורה קלה יותר, מבלי לפגוע ברצינות העתונים.

מהי מהותה של העתונות הבורגנית והרפורמיסטית בעולם כולו ובישראל? — העתונים הם קניין־המונופולים, כמו שאר קנייני־המונופולים. כפי שיש מונופולים המתמחים במכירת מארגארינה, מכונות או מוצרים אחרים, כן יש מונופולים ה־מוכרים לקהל חדשות — והם מפיקים רווחים כלל לא רעים מעסק זה. גם בארץ מרוכז רוב העתונות בידי מונופולים. חברות כלכליות גדולות ובנקים עומדים מאחורי רוב העתונים. לפי הודעת איגוד סוכני־הפרסומת, מכניסות המודעות לעתון „הארץ" בלבד — למעלה מ־3 מיליון ל"י לשנה.

איזה סוג של חדשות מוכרת העתונות הבורגנית והרפורמיסטית? — כפי שדאגת המונופולים על מצרכי־מזון אינה נתונה לטיב המזון שהם מוכרים אלא לרווחיהם, כן גם העתונות הבורגנית מוכרת חדשות שמטרתן האמיתית היא להוליך שולל את העמלים. כך העם בישראל, ולא רק הוא, הופתע מן ההישגים הסובייטיים בשטח הטכניקה והמדע, מטיסתו של גאגארין סביב כדור־הארץ, שכן הרוב הגדול האמין במנה היומיומית של השקר על ארץ־הסובייטים, שהוגשה לו בעתונים רבים. עתונות זו ממשיכה להגיש לו כל יום שקרים על „אנטישמיות בברית־המועצות", ועוד. מטרת העתונות הזאת היא דזאינפורמאציה והגנה על משטר הניצול הקאפיטאליסטי.

חברים! למען הוצאת עתון דרוש כסף רב. הופעת „קול־העם" נתאפשרה הודות לתרומותיהם ולתמיכתם של פועלים, אשר רצו בעתון שיבטא את

מאבקיהם ומאווייהם, בבטאון שידריך אותם במאבקיהם היומיומיים, בבטאון הלוחם נגד העוני והניצול, בעד השלום, העצמאות הלאומית, הדמוקראטיה והסוציאליזם.

יש עתונים בישראל, המכריזים כי הם „בלתי־תלויים" ואינם מושפעים מכל גורם. אך די להסתכל בעמודיהם מלאי המודעות כדי להיווכח בתמיכה האדירה שהם מקבלים מאילי־הון, מחברות הון. אין זה סוד, כי עתונים אלה נתמכים גם ע"י „המגבית המאוחדת" וקרנות אחרות. החברות המסחריות בישראל מנסות לנצל את „חופש־העתונות" כדי לשחד את העתונות, כדי להעלים את מה שאינו נוח להן. החברות המסחריות מנסות לשחד גם את העתונאים ע"י מתנות, ארוחות דשנות ואמצעים אחרים. „חופש העתונות" בישראל הוא חופש לקאפיטאליזם לקנות ולשחד.

„קול־העם" הוא העתון היחיד המוחרם, למעשה, ע"י נותני־המודעות. הסיבה לכך היא, שהוא עתון אשר שם לו למטרה לשחרר את המוני העם העובד מבחינה רוחנית, כדי לסייע ולקדם את שחרורם הכלכלי והחברתי. העתונות הבורגנית והרפורמיסטית רוצה ליצור דעת־קהל מעוותת, להשמיץ את המתקדם, ואילו מטרת עתוננו היא להביא את האמת.

„קול־העם" היה העתון היחיד אשר יצא נגד מלחמת־סיני, נגד ההתנגשויות בגבולות, וגאים אנו, שמילאנו בתנאים חמורים את תפקיד בטאון־השלום. כדי להוליך את העם למלחמה יש צורך לרמותו. „קול־העם" מילא את התפקיד של הורדת המסווה מעל פניהם של מחרחרי־המלחמה. בימים ההם היה כל גליון של עתוננו מעין פגז לעבר מחנה מחרחרי־המלחמה. מכאן נובעת האיבה לעתוננו מצד המיליטאריסטים ומכאן נובעת האהבה אליו מצד שוחרי־השלום הכנים בישראל.

באווירה של הסתה אנטי־סובייטית מורעלה, מביאים אנו יום־יום את האמת על ברית־המועצות ושאר ארצות־הסוציאליזם. עמלי־ישראל, הרוצים לעמוד על האמת בדבר התפתחות עולם־הסוציאליזם, ימצאו אותה לא ב„על־המשמר" או „למרחב" אלא רק ב„קול־העם". הזמת הכזבים האנטי־סובייטיים היא תרומתנו לעניין הידידות בין ישראל לברית־המועצות וייתר ארצות־הסוציאליזם, וידידות זו היא אינטרס לאומי חיוני של עם־ישראל.

גאים אנו על תמיכת „קול־העם" במאבקה של האוכלוסייה הערבית. היינו העתון הראשון שיצא נגד הממשל הצבאי ותבע את ביטולו. הבאנו את סבלה של האוכלוסייה הערבית לידיעתה של דעת־הקהל היהודית. „קול־העם" עזר לגיוס כוחות רחבים נגד מדיניות ההפליה הלאומית של ממשלת בן־גוריון, חשפנו את השקרים ה„בטחוניים" — אף זמן רב לפני ה„פרשה" — שנועדו להצדיק את הפליית האוכלוסייה הערבית. אנו חושבים, כי מערכה זו למען שוויון־זכויות מלא לאוכלוסייה הערבית היא תרומה חשובה לעניין אחוות־העמים.

שמחים אנו, כי קיבלנו מכתבים רבים מן הקוראים, שהודו ל„קול־העם" על תמיכתו במאבק תושבי־המעברות ופועלי בתי־החרושת. רוצים אנו, ש„קול־העם" יתייצב יום־יום לימין פועלי בית־החרושת, לימין המובטלים בלשכות־העבודה, לימין הפועלים החקלאיים, לימין העמלים באשר הם. רבים הם העמלים, היודעים כי הודות ל„קול־העם" לא הושתק מאבקם, כי הודות ל„קול־העם" הם הצליחו במערכות רבות. תפקידנו הוא לעמוד בייתר־שאת לימין המאבק היומיומי של עמלי־ישראל.

לנין כתב, כי „לפועלים בעלי־ההכרה היקר בכל בטאון מודפס הוא עקרוניותו". הפועלים בעלי־ההכרה בישראל יזכרו את העובדה, שעתוננו היה הראשון אשר העלה את פרשת־גלובקה. רק אחרי „קול־העם", מי יותר מוקדם

ומי יותר מאוחר, העלו יותר העתונים פרשה זו — ולבסוף אפילו „דבר", שהחל בהגנת גלובקה, נאלץ היה לסיים בגינויו. מילאנו את תפקיד האוואנגארד בעניין זה, סיסמתו של „קול־העם" „מוות לאייכמן!" הפכה לסיסמת מאות אלפים מאזרחי־ישראל.

זכור התפקיד ש„קול־העם" מילא בעת ה„פרשה". מן הרגע הראשון הכרזנו, כי זוהי פרשת בן־גוריון ושלטונו. את כוח ראיית־הנולד נותנות לעתוננו התיאוריה המארכסיסטית־לנינית וההדרכה המפלגתית היומיומית.

חברים! מספר בעיות יש לפתור באופן דחוף. קודם־כל בעיית הכתבים המתנדבים. לנין כתב בשעתו: „זוהי אי־הבנה לחשוב שרק סופרים (במובן המקצועי של מלה זו) מסוגלים להשתתף בהצלחה בבטאון. להיפך, כל בטאון חי וחיוני כאשר על 5 סופרים מדריכים הכותבים בקביעות — יהיו 500, 5.000 עובדים שאינם סופרים". אין באפשרותנו להתחרות עם העתונות הבורגנית במספר הכתבים המקצועיים. אולם אנו נוכל להתחרות אתם אם כל חבר־מפלגה ואוהדים רבים ימסרו יום־יום את כתבותיהם לעתוננו. זהו מקור לא־אכזב לידיעות המעניינות את ציבור־העמלים בישראל. בדרך זו נגביר גם את הקשר בין עתוננו לבין ציבור־הקוראים במקומות־העבודה השונים.

עלינו לעמוד על כך שעתוננו יהיה עתון חי, שלא יהיה לוקה בשעמום וחד־גוניות. אין זה תפקידו של „קול־העם" להיות בּיוּלטין מפלגתי, אלא בטאון קומוניסטי העומד לשירות העמלים, לשירות העניין הנאצל של השלום, הדמוקראטיה והסוציאליזם.

לנין קרא לעתונות „הילד האהוב". הוא אמר: „על שום דבר לא חלמתי כה הרבה כמו על האפשרות לכתוב בשביל הפועלים". אחריות גדולה היא לכתוב בשביל עמלי־ישראל, זוהי גם זכות גדולה, והעתונאים הקומוניסטיים זוכרים זאת.

חברים! בעוד מספר חודשים נציין את חצי־היובל לקיומו של „קול־העם" ו־15 שנים להופעתו כעתון יומי. בכל השנים הללו שאבנו את התמיכה בעתוננו מאלפי פועלים, אינטליגנציה עובדת ונוער. תמיכה זו נחוצה לנו עתה יותר מאשר קודם. נחוצה התגייסותם של כל חברי־המפלגה, של כל הארגונים המפלגתיים, להגברת הפצתו של „קול־העם" ויתר עתונינו. הגברת הפצתה של עתונותנו היא הדרך להגברת ההשפעה הפוליטית של מפלגתנו הקומוניסטית.

על צירי הוועידה ה־14 לתת את ידם למאמצים המכוונים לחולל שינוי במצב בעניין הכתבים המתנדבים ובעניין ההפצה. בטוחים אנו, כי שינוי כזה אינו רק הכרחי, אלא גם אפשר לבצעו למרות הקשיים העומדים בדרכנו.

יחי „קול־העם"!

תחי הוועידה ה־14 של מפלגתנו!

תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

העלאת הרמה הפוליטית־רעיונית — לחיזוק הפעולה בין העמלים

דברי חבר הוועד המרכזי, וולף ארליך

חברים,

ראשי־הפרקים לקראת ועידה זו והדו"ח שהוגש כאן על־ידי הח' מיקוניס בשם הוועד המרכזי הם מסמכים בעלי חשיבות לאומית ומעמדית רבה. ניתוחם המדעי ובהירותם המאלפת ממלאים לב כל קומוניסט ישראלי בגאווה ובבטחון עצמי.

מטרתנו הקרובה — איננה מטרת המפלגה הקומוניסטית בלבד; היא תה־פוך למטרתו הקרובה של העם הישראלי; מטרתנו היסודית — איננה מטרת המפ־לגה הקומוניסטית בלבד; היא תהפוך למטרתו היסודית של מעמד־הפועלים הישראלי. לכך נגיע; אך לא נגיע לכך באופן אוטומאטי — זה דורש רמת־הבנה גבוהה ראשית כל אצל חברי המפלגה.

מכאן החשיבות המכרעת של החינוך הפוליטי־רעיוני של המפלגה.

ראשי־הפרקים מציינים, כי בשטח החינוך הפוליטי־רעיוני חלה התקדמות ניכרת בשנתיים האחרונות. התקדמות זו חלה במיוחד בלימוד הבסיסי, הדו־שבועי. לימוד זה מתנהל, בדרך־כלל, במסגרת אספות־סניף פתוחות לאוהדים. בכל מחוז ניתנת על כל נושא־לימוד לפחות הרצאה אחת לדוגמא, עם חבר הוועד המרכזי כמרצה, בהשתתפות המרצים המחוזיים. ההרצאות הופיעו במלואן בכתב; שש מהן כחוברות־לימוד מודפסות. שיטה זו מבטיחה אחידות־הלימוד והכנה טובה. כתוצאה ממנה עלתה רמת־ההרצאות כמעט בכל המקומות.

המשכנו בארגון קורסים. נוסף לקורסים מחוזיים, המכוונים בראש וראשונה למזכירי תאים, התקיימו, בתקופה בין ועידה לוועידה, שני קורסים ארציים: הקורס הארצי השביעי — בחיפה ב־1958, על הנושא „במאבק נגד הרביזיוניזם בן־זמננו", והשמיני, ביפו ב־1960, על הנושא „הכלכלה המדינית המארכסיסטית־לנינית וכלכלת ישראל". שני הקורסים הארציים הצליחו להקנות למשתתפים ידיעות עמוקות בנושא ויחד עם זאת הרחיבו את אופקם הכללי.

היו ליקויים בעבודתנו החינוכית. המחלקה המרכזית תיכננה מראש תכנית רחבה מדי שלא יכלה להגשימה במלואה. לא תמיד היא היתה מוכנה

בתאריך שנקבע מראש ולא תמיד נמצא המרצה המתאים — כך שלא כל ההרצאות עמדו על רמה נאותה. כן לא הצלחנו לארגן כראוי את הלימוד העצמי של הקאדר המפלגתי.

עבודת ריב הסניפים היתה לקויה במיוחד בשטח הטיפול השיטתי בשיתוף האוהדים בלימוד, בהכנתם, בהזמנתם ובהידוק הקשרים עם המשתתפים. הפצת חוברות־הלימוד היתה חלשה ואף ירדה במרוצת הזמן.

אך הליקוי הרציני ביותר היה באי־השתתפותם הסדירה של חברי המפלגה.

בארגון הקורסים הארציים התברר, כי דווקא אותם החברים החייבים להיות המועמדים הראשונים להשתתפות — פועלים במקומות־עבודה גדולים, חברי ועדי־פועלים, חברי המוסדות המפלגתיים ובמיוחד חברי הוועדים המחוזיים — לא נרשמו. עם כל המאמץ שנעשה על־ידי החברים שהשתתפו, הורדה על־ידי כך רמת הקורסים.

הוועד־המרכזי מעריך שקיימת אפשרות להקים בית־ספר מפלגתי — אמנם בצורה הצנועה ביותר, בלי בית מיוחד, על־ידי ארגון מחזורי־קורסים קבועים במשך שנת־הלימודים. אך ללא גילוי־רצון מצד החברים ללמוד בבית־ספר זה, הוא לא יקום.

שינוי היחס לגבי הלימוד — זאת היא החוליה המכרעת להמשך ההת־קדמות בחינוך, להעלאתו על שלב גבוה יותר.

מאין נובע יחס זה אצל חברים לא מעטים?

אצל המתחיל, קיים קושי אובייקטיבי. מצד אחד, לשם הבנת חשיבות החינוך המפלגתי, דרושה רמה גבוהה למדי של ידיעת המארכסיזם־לניניזם, ומאידך, כדי להגיע לרמה גבוהה של ידיעת המארכסיזם־לניניזם, דרושה השתתפות בחינוך המפלגתי. קושי זה כבר אומר שאין השתתפות החבר יכולה להיות שאלה של התנדבות. אמנם נכון שאין אנו מנסים לכפות את הלימוד על החבר תוך איום בענישה, אך הרי זוהי אחת החובות של החבר, גם לפי תקנון המפלגה, להרחיב ולהעמיק את ידיעותיו במארכסיזם־לניניזם. מותר לשחרר חבר מהשתתפותו בלימוד הדו־שבועי אם הוא לומד מארכסיזם בצורה אחרת, במסגרת אחרת. אך אף חבר אינו רשאי לשחרר את עצמו באופן אנארכי.

טעות אופיינית לחברים ותיקים רבים היא לחשוב, כאילו אין להם כבר צורך ללמוד היות והם יודעים כבר את החומר. לעומת זאת יש לקבוע בכל תוקף: מה שמאפיין קומוניסט — איננה (או איננה בראש־וראשונה) העובדה שיש לו ידיעות מארכסיסטיות מרובות, אלא שהוא מעלה באופן מתמיד את ידיעותיו.

ביקור סדיר באספות הלימוד הוא שלב חיובי, אך רק שלב ראשון, מהשתתפות פאסיבית על החבר להגיע להשתתפות פעילה.

לימוד מארכסיסטי־לניני אינו לימוד נוסחאות. הוא מעשיר את החבר בהבנת חוקים, תהליכים, בהכרה רבגונית וכל־צדדית של הנושא, ובהמשך — בתפיסה כוללת של חוקי הטבע, החברה והמחשב האנושי. ועם כל העזרה שהדרכה טובה יכולה לתת, רק עבודה עצמית רצינית וממושכת מסוגלת להקנות עושר זה.

חשוב ומלהיב הוא לימוד הקלאסיקאים, חשוב ומלהיב הוא לימוד המס־מכים של התנועה הקומוניסטית העולמית, ובמיוחד גילוי־הדעת של התייעצות־מוסקבה מנובמבר 1960, שבלעדיו החבר אינו יכול למצוא את מקומו במערכות התקופה ולפעול כראוי לקומוניסט.

כאן אנו נכנסים לאספקט המכריע של כל השאלה, לאספקט הפרקטיקה.

באחת „התיזות על פויארבך" מתווכח קארל מארכס עם דעות המאטריאליזם המכני־וולגארי וכותב: „התורה המטריאליסטית האומרת, כי האנשים הם יצירי הנסיבות והחינוך ואילו אנשים שנשתנו הם יצירי נסיבות אחרות והחינוך שנשתנה — שוכחת שבני־האדם הם־הם המשנים את הנסיבות, והמחנך עצמו בדין הוא שיחונך... את התואם של שינוי הנסיבות ושל הפעילות האנושית אפשר לתפוס ולהבין הבנה ראציונאלית רק כפרקטיקה מחוללת תמורות". עד כאן מארכס. המחנך — הקומוניסט — בדין שהוא יחונך לשם הפעילות הפראקטית מחוללת־התמורות. כדי לשנות את הנסיבות, הוא חייב לשנות את עצמו, להשתנות תמיד בכיוון האחדות בין התיאוריה והפראקטיקה. הקומוניסט משתנה בכיוון זה כשהוא שואב מנסיונו־הוא, ומנסיון כל המפלגות האחיות וכל תנועת הפועלים העולמית במשך הדורות. הנסיון העצמי של החבר הפעיל ביותר הוא בהכרח מצומצם, וחבר השולל מעצמו את הנסיון הקולקטיבי העשיר של כל המפלגה ושל כל התנועה (מה שנקרא תיאוריה), מוכרח להיות מוגבל ודל, וייכשל בפעולתו.

ב„ראשי־הפרקים" צויין שהמאבק האידאולוגי, לא זו בלבד שאינו סותר את מאבקנו לאחדות־פעולה של מעמד־הפועלים, אלא אף מתיישב אתו ומסייע לו, כדי לקרב ולבצר את האחדות, נצטרך להגביר את המאבק נגד האידיאולוגיה הבורגנית, המפלגת את מעמד־הפועלים. הסוציאליזם המדעי, הכובש היום מאות מיליוני אנשים בעולם כולו, יכבוש גם את פועלי ישראל. ניהול המאבק האידאולוגי אינו תפקידם של מוסדות המפלגה ועתונות המפלגה בלבד. אלא הוא תפקידו של כל חבר וחבר. וכל חבר שלנו הבא במגע עם אנשים אחרים ומתווכח אתם, הוא, למעשה, מנהל את המאבק האידאולוגי — אפילו אם הוא אינו יודע זאת, כמו אותו האיש אצל מולייר, שדיבר כל חייו פרוזה מבלי לדעת זאת.

השאלה היא רק כיצד החבר מנהל את המאבק האידאולוגי — האם הוא מסוגל להסביר בצורה משכנעת את המצב הקיים בארצנו ואת ההכרח בתמורות ההיסטוריות, האם הוא מסוגל להסביר בצורה משכנעת גם את עקרונות הסוציאליזם המדעי. בקטע המכריע בחזיתנו האידאולוגית הסוציא־ליסטית עומדת ההסברה על הסוציאליזם החי והמנצח בארצות הסוציאליסטיות, ובמיוחד בברית־המועצות. כאשר נקרא במושב־הפתיחה מברק־הברכה של המפלגה הקומוניסטית של ברה"מ, ענה קהל הצירים והאורחים בהתלהבות גדולה ובקריאות לחיי ידידות ישראל—ברית־המועצות. אך העניין איננו רק בידידות ישראל—ברה"מ, עם כל החשיבות שבדבר. מי שמתקיף את מחנה הסוציאליזם, את ברית־המועצות, מנסה לפגוע בנשגב ביותר שיש לפרולטאריון העולמי, מנסה לפגוע בעתיד המאושר של ארצנו. גם המאבק בקטע זה של החזית — אין לנהל אותו בלי ביסוס תיאורטי.

המאבק האידאולוגי הוא חלק בלתי־נפרד מהמאבק המעמדי הכללי, ליד המאבק הפוליטי והמאבק הכלכלי. אם בשלב הנוכחי של התפתחות ארצנו, הסתירה החריפה והמכרעת בכלכלת ישראל ובכל שטחי חיינו היא הסתירה בין כל נפגעי שליטת ההון המונופוליסטי הזר ושותפיו לבין השליטה הזאת — אזי מגדיר הדבר גם את חשיבות ניהול המאבק האידאולוגי נגד כל התיאוריות המנסות להצדיק שליטה זו.

חברים! המנוף הטוב ביותר להגיע לאחדות־פעולה של מעמד־הפועלים ולחזית לאומית־דמוקראטית הוא חיזוק מפלגתנו הקומוניסטית. זהו תפקיד לאומי ומעמדי ממדרגה ראשונה, כי אנו מייצגים את האינטרס של העם, את האינטרס של מעמד־הפועלים, את עתיד העם ועתיד המעמד.

לפי הגדרתו של ולדימיר איליץ׳ לנין, המפלגה הקומוניסטית היא מוח־התקופה, כבוד־התקופה, מצפון־התקופה. מה שמאפיין את תקופתנו אנו זוהי העובדה, כי היום, מבחינה היסטורית־עולמית, המפלגה הקומוניסטית איננה רק מוח־התקופה, אלא גם כוח־התקופה. — וגם אנו נמלא בכבוד את התפקיד ההיסטורי המוטל עלינו בארץ.

שתי בעיות מוניציפאליות יסודיות

דברי חבר הוועד המרכזי, פנחס טובין

חברים!

רבות הן הבעיות המוניציפאליות. אך במסגרת זו אגע בשתי בעיות בלבד והן: שיטת המסים המוניציפאליים ובעיית שיכונם של דרי משכנות־העוני.

שיטת המסים המוניציפאליים לפי החדר, הנהוגה בארצנו, זו שיטה העושקת את העמלים. לפי חישובים רשמיים, משלמים בעלי־הון מסים עירוניים בשיעור 0.5% מהכנסתם ואילו העמלים משלמים מסים עירוניים בשיעור 8% ממשכורתם! זהו עושק!

המפלגה הקומוניסטית הישראלית מנהלת מאבק בכנסת ובעיריות לביטול שיטה חמסנית זו. היא דורשת לשחרר לחלוטין את מעוטי־היכולת מתשלום מס עירוני.

אמנם, מפא״י, מפ״ם ואחה״ע, גם הן כאילו מתנגדות לשיטת־מסים זו, אך זו התנגדות מן השפה ולחוץ, זו הולכה־שולל של המוני בוחריהן.

למפלגות אלו יש רוב בכנסת. מי מונע בעדן להחליט על שינוי שיטה ריאקציונית זו? ב־80% מכלל הרשויות המקומיות שולטות קואליציות של מפא״י, מפ״ם ואחה״ע. מי מונע מהן להחליט על שיטת מסים פרוגרסיבית? אכן, התנגדותן היא צביעות!

על מי מטילות קואליציות אלה את עיקר המסים?

הן מטילות את חלק הארי של המסים העירוניים על שכם העמלים. אביא רק דוגמא מאלפת אחת: עיריית תל־אביב, בה שולטות מפא״י, מפ״ם ואחה״ע, תקציבה לשנה זו הוא 101 מיליון ל״י. ובתל־אביב ישנם מגרשים פנויים ששוויים הוא 900 מיליון ל״י. כ־70% ממגרשים אלה נמצאים בידי אי־אלה עשרות ספסרים הצוברים הון תועפות. ועל הרכוש העצום הזה הטילה העירייה מס־מגרשים בסך 3.5 מיליון ל״י בלבד. יוצא, שתקציב העירייה בסך 101 מיליון ל״י נשאב בעיקרו מתוך כיסיהם של העמלים.

בעיות השיכון

בשלוש הערים הגדולות, ירושלים, תל־אביב וחיפה, מתגוררות 40 אלף משפחות במשכנות עוני. בשכונות אלה רבות הן המשפחות בנות 10 ו־12 נפשות המתגוררות בחדר אחד בלבד.

רוב המבנים במשכנות אלה מבנים מסוכנים הם. בירושלים בלבד מתגוררות 40 אלף נפש במבנים מסוכנים. לא פעם מתמוטטים הבניינים וקוברים תחתם את המשוכנים בהם. כך קרה לא פעם ביפו, וכך קרה באחרונה בירושלים בשיכון „טאנוס", שיכון הנקרא „בית קברות לשוכניו".

ובכן, רבבות משפחות זועקות לשיכון, והשיכון מהן והלאה. משפחות אלה חיות חיי עוני ומצוקה, והממשלה והעיריות דורשות ממשפחות אלה 10—12 אלף ל"י בעד שיכון. הרי זו דרישה אכזרית וצינית כאחת.

לפני חודש ימים השתתפתי באספה גדולה שהתקיימה ב„מנשיה". אחת משכונות העוני ביפו. זו שכונת־עוני „למופת". באי־האספה סיפרו לי שעיריית תל־אביב דורשת מהם אלפים לירות כדי לשכנם. באספה זו בכו נשים בכי רב: הרי „אין לנו אף פרוטה". אנחנו אומרים לאנשים אלה: אל־נא בבכי. או כלשונו של המשורר חיים נחמן ביאליק:

„זידלו מבכי, בכי כום בין חרבות,
בכייכם לא יגה אנשים, לא ישבור לבבות".

אנו אומרים להם: התלכדו והפגינו בעיריית תל־אביב, במוסדות ממשלתיים, תיבעו שיכון בשכר־דירה זול. היאבקו, והמפלגה הקומוניסטית תעמוד לימינכם. כשאמרתי זאת, קפצו שלושה שכירי מפא"י, שלושה בלבד, והטיחו בפני: „ומה ברוסיה ?" כן, בברית־המועצות מבטלים כליל את המסים. בברית־המועצות — בשנתיים הראשונות של תוכנית־השבע ניבנו למעלה מ־2000 מפעלי־חרושת גדולים. בערים ובכפרים ניבנו 4 מיליון ושש מאות אלף דירות, ששטחן הוא 165 מיליון מטרים מרובעים. ובמשך תוכנית־השבע ייבנו בסך־הכול למעלה מ־7000 מפעלי־חרושת גדולים ו־15 מיליון דירות! וכל זה ניתן לעמלים חינם אין־כסף ובשכר־דירה זול שבזול. כך דואגים בברית־המועצות לעם!

הנני לציין כי שלושה שכירים אלה הוקעו ע"י האספה ובבושת־פנים הסתלקו ממנה.

מפלגתנו תובעת מהממשלה ומהעיריות לשכן בשכר־דירה זול את המתגוררים בשכונות־עוני. אך לממשלה יש תשובה שיגרתית מוכנה מראש: „אין מאין לקחת". אבל תשובה זו הרי אך מפגינה את ההכרח הבלתי־נמנע והמחריף בלי הרף, לשנות את המדיניות מיסודה למדיניות של שלום! לשנות את המיבנה ואת קווי־היסוד של תקציב המדינה, לקצץ בהוצאות הצבאיות ולהגדיל את ההקצבות לפיתוח המשק ולשרותים הציבוריים, וכן להוריד את המעמסה הכבדה של מסים משכם העם העובד, לשם העברתה על שכם „המפעלים המאושרים" ועתירי־ההון, הנהנים מהקלות, זכויות־יתר ופטורים אין־קץ.

ולא זה בלבד. ישנם מקורות נוספים המאפשרים בניית שיכונים למחוסרי־אמצעים ומסירתם בשכר־דירה זול. לפני ימים מספר נכחתי בכנס־עתונאים, בו נאם שר־האוצר לוי אשכול. בנאום זה הוא חזר והתפאר פעמים רבות, שהנגו עם הספר. אך גם „עם הספר" אינו בונה שיכונים ממליצות. השיכונים, כידוע, נבנים מחומרים של ממש והם: מלט, ברזל, עץ וסיד. והממשלה מטילה על חומרים אלה היטלים המהווים למעלה מ־45% ממחירם. על טונה מלט למשל, שמחירה בבית־החרושת הוא 22 ל"י, מטילה הממשלה היטלים בסך 70 לירות, כלומר למעלה מ־300%!!

יבוטלו היטלים אלה על החומרים לשיכון עבור דרי משכנות־העוני ויוזל מחיר השיכון עבורם.

שיכונים אלה נבנים על אדמות המדינה והממשלה לוקחת בעד מגרשים

אלה מחירים ספקולאטיביים. תתן הממשלה לשיכונים אלה מגרשים ללא כסף, ויוזל מחיר השיכון!

העיריות מטילות מסי־בנין בשיעור של 300 ל״י לחדר. יבוטלו המסים על שיכונים אלה, ויוזל השיכון.

קבלני־הבנין, ובראשם הקבלן ההסתדרותי „סולל־בונה", מרוויחים הון תועפות מהשיכונים. יורדו רווחיהם ויוזל השיכון בשביל דרי משכנות־העוני. זו התביעה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

על מצב הרשויות המקומיות הערביות

האוכלוסיה הערבית עדיין נמצאת במצב, לפיו יותר מאשר 80 מתוך 110 ישובים ערביים כפריים, אין להם מועצה מקומית. למעשה 60% מהאוכלוסייה הערבית הכפרית אין להם מעמד מוניציפאלי.

הממשלה מקפחת קיפוח גדול ביותר את הרשויות המקומיות הערביות. נביא דוגמא מאלפת אחת: תקציב החינוך של עיריית נצרת הוא השנה 200 אלף ל״י. נצרת מונה 23 אלף נפש. אם כן, על כל נפש מוצאות 9 ל״י עבור חינוך ואילו בתל־אביב מוציאים עבור חינוך לנפש 29 ל״י ו־30 אגורות.

ב„דבר" מ־26.3.61 התפרסמה כתבה אחת. הכותרת: „משלחת מנצרת תצא לארה״ב להשגת כספים לפיתוח העיר". לרגל מאורע היסטורי זה נערכה לכבודו של ראש עיריית נצרת, בבית המהנדס בתל־אביב, מסיבה בה הוא הרצה. בהרצאה זו הוא אמר בין היתר: „רק שליש אחד מתושביה של נצרת יכול לשלם מסים, כשליש מרכושה של העיר שייך לכנסיות ולמנזרים, שלפי החוק הם פטורים ממסים ושליש מאנשי המקום הם עניים ופליטים". זהו המצב לאמיתו בנצרת. ומה היא תשובת ראש עיריית נצרת למצב זה? בהרצאתו הציע: „שיגור משלחת לארצות־הברית שתהיה מורכבת מערבים ויהודים ותכלול גם אנשי דת נוצריים, כדי לערוך מגבית לטובת פיתוחה של נצרת". זו תשובה של שנור. ואנחנו גורסים תשובה אחרת. והיא: לקרוא את התושבים למאבק בעד השתתפות של ממש של הממשלה בתקציביהן של הרשויות המקומיות, בתקציבה של עיריית נצרת!

פעולת המפלגה בשטח המוניציפאלי

השטח המוניציפאלי זהו כר נרחב לפעולות חברי המפלגה, בו ניתן ליצור מגע נרחב של חברי המפלגה עם המונים גדולים. והמונים אלה זקוקים להדרכתה של מפלגתנו. המונים אלה מקבלים את הדרכתה. הנה למשל ביפו העביר סניף המפלגה בהצלחה פעולות מוניציפאליות. ביוזמת הסניף הוקמה ועדת־פעולה נגד העלאת שכר־הדירה. ועדה זאת החתימה אלפים רבים על פטיציה לממשלה נגד העלאת שכר־הדירה. ועדה זו שיגרה משלחת גדולה של תושבי יפו לכנסת בתביעה שתחליט נגד העלאת שכר־הדירה. פעולה דומה נערכה ביוזמתנו גם בחיפה, גם ברמלה ובמקומות נוספים. ויש לומר שהודות למאבק זה שבראשו עמדה מפלגתנו הקומוניסטית, לא הועלה שכר הדירה! ורבות הן הפעולות המוניציפאליות בהן עוסקים חברי המפלגה. אך רבות הן השכונות בהן חברינו אינם פעילים כלל וכלל, או שהינם פעילים באופן בלתי־רציני. ויש שחברים מתחילים באיזו פעולה מוניציפאלית אך אינם מתמידים בה, אינם מביאים אותה לידי גמר. וזה יוצר יחס לא טוב בקרב תושבי השכונה.

הנה למשל בשכונת התקוה, בה מתגוררות 60 אלף נפש, התחילו חברי

המפלגה בפעולה מוניציפאלית חיונית בשביל תושבי השכונה. הם החתימו רבים מתושבי השכונה על פטיציה לעיריית תל־אביב. אך פטיציה זו לא נמסרה על־ידי חברינו לעירייה. היא נקברה אי־שם. אולי ימצאו אותה אלה העוסקים בחפירות ארכיאולוגיות. וכך נגמרה פעולה חשובה זו. אסור שזה יקרה! רק פרנץ שוברט יכול היה להרשות לעצמו לא לגמור סימפוניה, לכתוב סימפוניה בלתי־גמורה. אנחנו מצווים לגמור כל פעולה שאנו מתחילים בה. חברי המפלגה חייבים לשקוד על הפעולה המוניציפאלית. כי המפלגה הקומוניסטית רק היא ואין בלתה נאמנה לאינטרסים החיוניים של העמלים, של תושבי משכנות העוני. ועל חברי המפלגה לארגנם למאבקים, להדריכם, וכך נרכוש את העם!

חברים, ראשי־הפרקים המובאים לוועידתנו, הדו״ח של הוועד המרכזי, שהביא המזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, כל זה מתווה באופן בהיר את דרכה של מפלגתנו, דרך אחדות מעמד־הפועלים, דרך אחוות־העמים, דרך השלום.

תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

יחי הקומוניזם!

יחי השלום!

הדיכוי הכפול של הפועלים הערביים בארצנו ומאבקם למען זכויותיהם הצודקות

דברי חבר הוועד המרכזי, ג'מאל מוסא

חברים יקרים! הדו"ח של הוועד המרכזי, אשר הוגש לוועידה ע"י החבר מיקוניס, מנתח טוב את המצב הפוליטי והכלכלי, את מצבם של מעמד־הפועלים והמוני־העם, כולל את מצב האוכלוסייה הערבית והפועלים הערביים, ומתווה את הפתרון ואת הדרך ליציאה מן המצוקה לרווחה ולחיים טובים יותר.

מדיניות ממשלת בן־גוריון, המשרתת את ההון המונופוליסטי הזר והמקומי, פוגעת קשה באינטרסים של מעמד־הפועלים וברמת־חייו. אולם, הפועלים הערביים נפגעים כפול — הן ע"י המדיניות האנטי־פועלית והן ע"י המדיניות האנטי־ערבית של דיכוי לאומי וממשל צבאי, של גזילת קרקעות וגירוש ממקומות־עבודה.

שופרות התעמולה הממשלתית וההסתדרותית מתארים את מצבו של הפועל הערבי בצורה מזוייפת לגמרי, במיוחד בזירה הבינלאומית ובאוזני משלחות מחוץ־לארץ, תוך שימוש בסטאטיסטיקה שאינה מדוייקת ואינה נכונה. האמת היא, כי רוב הפועלים הערביים סובלים לא רק משוט הממשל הצבאי, אלא גם מהשוט הנקרא „חוק התעסוקה", האוסר עליהם לעבוד בערים ובאזורי־התעשייה, ואילו ביישובים הערביים בגליל ובמשולש, ואפילו בנצרת, אין די תעסוקה לכל הפועלים הערביים. האדמות שנותרו אינן מספיקות לפלחים ולא לפועלים החקלאיים. ברוב הכפרים הערביים אין לשכות־עבודה, והלשכות הקיימות באי־אלה כפרים אינן מתאמצות להשיג עבודה למובטלים. במשולש, למשל, הלשכות הללו עוסקות רק בהשגת רשיונות־תנועה לחלק מן הפועלים הערביים.

על־כן נאלצים הפועלים הערביים לנדוד לכל מקום בארץ כדי להשיג עבודה, בעבודות הקשות והמפרכות ביותר המצאם, למשל: בעשיית הבלוקים, במחצבות, באורוות, בשמירה במקומות מסוכנים, וכו'. הפועלים הללו מצויים מחוץ לבתיהם לפחות שבוע ימים, לנים ליד קיר או תחת פחים, וכו' — כמו נוודים חסרי־כל. ולהוסיף על כל הקשיים האלה — המשטרה רודפת אותם

בחצות הליל בטענות שעליה לחפש ולבדוק את רשיונות־התנועה שלהם, והיא מגרשת אותם, או אף אוסרת אותם, באישון ליל.

גם פקידי לשכות־העבודה רודפים את הפועל הערבי יום־יום ומגרשים אותו מעבודתו, כמעט בכל הערים, כוזבות הן הטענות, כאילו הפועל הערבי הוא „בלתי־מאורגן" ו„מתחרה בפועל היהודי", באשר אין לו, לפועל ערבי, מהיכן להביא פתק של סידור־העבודה, באשר הלשכה אינה מקבלת אותו. את האשמים למצב זה יש לראות בממשלה, במשרד־העבודה ובהנהגת־ההסתדרות.

נציגי פועלים ערביים מסרו בכינוס הארצי, שנערך בחיפה ב־22 לאפריל שנה זו, את העובדות המזעזעות הבאות:

✶ פועלים חקלאיים ערביים נאלצים באזור־טבריה לעבוד שעה נוספת כל יום חינם תמורת רשיון־התנועה שהמעביד מביא להם מן הממשל הצבאי.

✶ מתווכים בכפר טייבה מארגנים לעבוד אצל קבלנים, מקבלים 7 ל״י ליום על כל אחת, אך לפועלת הם נותנים רק 4 ל״י ליום, את השאר הם גוזלים לעצמם, והם גם גונבים ימי־עבודה ומלינים את השכר שלושה חודשים.

✶ קבלנים ופרדסנים שוכרים פועלים מהשייכים של בדואי־הנגב תמורת אוכל, הלבשה ו־150 ל״י לשנה, השייכים הללו מקבלים כספים מהפועלים הבדואים גם תמורת השגת רשיונות־תנועה מן המושל הצבאי.

✶ פועלים חקלאיים ערביים משתכרים 5—6 ל״י בעבור יום־עבודה ארוך וקשה.

✶ פועלי־מסעדות עובדים 12 שעות ביום ומשתכרים 100 ל״י לחודש.

✶ פועלי־מאפיות עובדים מן השעה 5 בבוקר עד 7 בערב תמורת 25—30 ל״י לשבוע.

✶ פועלי הבלוקים והמחצבות במפרץ־חיפה ובערים אחרות משתכרים 5—8 ל״י ליום, ועל־כן הם נאלצים לעבוד 10—15 שעות ביום בעבודתם המפרכת.

✶ פועלים נאלצים לשלם 1.5 ל״י בעבור לינת־לילה בחדרים גרועים, שקשה לתארם.

כל הפועלים הערביים בענפים הנ״ל אינם נהנים מתנאים סוציאליים, אפילו לחופשה שנתית אין הם זוכים.

ובדרך כלל — שכר הפועל הערבי הינו כ־70% משכר הפועל היהודי.

חברים! כניסת הפועל הערבי להסתדרות הינה הישג חשוב, היא הושגה הודות למאבק שמפלגתנו הקומוניסטית ניהלה ועמדה בראשו, כפי שהודגש בדו״ח הוועד המרכזי לוועידה, כיום מאורגנים כבר כ־25 אלף פועלים ערביים בהסתדרות, אולם, הנהגת־ההסתדרות לא עשתה דבר כדי לזכות את הפועל הערבי חבר־ההסתדרות בשוויון בשכר, בתנאי־העבודה, באפשרויות להשגת עבודה.

חברים! הנהגת־ההסתדרות לא הנהיגה שוויון לפועלים הערביים אפילו בתוך ההסתדרות עצמה, היא אינה מאפשרת להם לבחור במועצות־פועלים, במוסדות האיגודים המקצועיים ובהנהלות המועדונים בעריהם ובכפריהם, בעיר נצרת ובכפרים גדולים כטייבה, אום אל־פחם, שפרעם, כפר־יאסיף, וכו' אין כלל מועצות־פועלים, בעוד שבשיכון נצרת־העילית יש כבר מועצת־פועלים, ההנהגה המפא״ית כופה על הפועלים הערביים שכירים ממונים, המשרתים אך־ורק את חוגי־השלטון ואת מדיניות הדיכוי הלאומי.

ברוב הכפרים הערביים אין מרפאות של קופת־חולים, למרות שגרים בהם חברי־הסתדרות, לדוגמא: בכפרים בענה ודיר אל־אסד יותר מ־400 חברי־הסתדרות, אך האחראים המפא״יים מסרבים לפתוח בהם מרפאות למרות

הפטיציות והמשלחות המרובות שנשלחו משני הכפרים אל מוסדות־ההסתדרות.

המרפאות הקיימות ביישובים הערב־ים אינן מספקות שירות נאות לחברים. בכפר טייבה, למשל, על הרופא לבדוק כ־70 חולים ליום, ועל־כן החולים נאלצים לעמוד בתור מן השעה 4 בבוקר.

חברים! למרות הטרור והדיכוי, למרות התעמולה המייאשת של השלטונות, הפועלים הערביים אינם נכנעים למדיניות הזאת. הם נאבקים נגד הדיכוי וההפליה. הפגנות האחד במאי 1958 בנצרת ובאום אל־פחם, אשר הותקפו באכזריות ע״י המשטרה, הינן דוגמא בולטת לעמידת הפועלים הערביים על זכויותיהם הצודקות. עמידת־הגבורה הזו, שנענשה במאסרים לחודשים ולשנים, הבטיחה להם את הזכות להפגין באחד במאי בשנים האחרונות.

יש לציין את הפגנת פועלי־שפרעם בנובמבר 1959 למען שיפור התחבורה, שהותקפה בירִיות ע״י המשטרה והרגה את אחד הפועלים. גם פועלי תמרה, סכנין ומג׳ד אל־כרום שבתו למען שיפור התחבורה מכפריהם אל מקומות־עבודתם. הפועלים הערב־ים אף השתתפו בשביתת־ההזהרה הכללית נגד ההתייקרות וההיטלים הממשלתיים.

מנצרת ומכל הכפרים, כמעט, שלחו הפועלים הערביים פטיציות ומשלחות אל מוסדות ההסתדרות והממשלה והעלו את תביעותיהם השונות. בתקופה האחרונה הקימו הפועלים בנצרת ובמספר כפרים ועדי־פעולה להגברת מאבקם. הוועדים הללו אירגנו כינוס ארצי של נציגי פועלים ערביים, אשר נערך ב־22.4.1961 בחיפה והשתתפו בו כ־300 נציגים מ־26 ערים וכפרים. הכינוס בחר בוועד מבצע, אשר ממשיך את הפעולה. מוסדות הוועד הפועל ומשרד־העבודה התחמקו עד־עתה מקבלת המשלחת של הכינוס הנ״ל, היות ואין הם רוצים לשמוע את דרישות הפועלים הערביים, על אחת כמה וכמה למלאן.

חברים! נשאלת השאלה: מה עושה מפ״ם, שאינה מקמצת בהכרזות דמוקראטיות, כדי לשפר את מצבם של הפועלים הערביים? מפלגה זו יושבת בממשלה ובמוסדות המבצעים של ההסתדרות, אך לא עשתה דבר. עתונה הערבי „אל־מרצד״ שוכח כליל את הפועלים הערביים ותביעותיהם ועוסק אך־ורק בהפצת הסחורה הרקובה של לאומנות ערבית והסתה אנטי־קומוניסטית. אכן, מי שאינו מוכן להיאבק למען הפועלים היהודיים אינו נאבק גם למען הפועלים הערביים.

חברים! אנו יכולים לומר בקול רם ובגאווה, כי חברי מפלגתנו הם־הם אשר אירגנו את כל מאבקי הפועלים הערביים — למרות כל הדיכוי והטרור. מפלגתנו הקומוניסטית היא המפלגה היחידה הנאמנה למעמד־הפועלים. רק חברינו במוסדות־ההסתדרות ובכנסת מעלים את תביעות הפועלים הערביים ונאבקים להשגתן. הפועלים הערביים יודעים היטב, כי הקומוניסטים היהודיים עומדים סולידאר־ים לצידם, נגד גירושם ממקומות־העבודה ולמען הנהגת שכר שווה. על־כן שולחים הפועלים הערביים ברכת הוקרה חמה לחבריהם הקומו־ניסטים היהודיים ולמפלגתם, שהיא מבצר האינטרנאציונאליזם הפרולטארי. במפלגתנו מאוחדים הקומוניסטים הערביים והיהודיים, שהם האוואנגארד הלוחם של מעמד־הפועלים היהודי—הערבי. אחדות־הפלדה הזאת, המיוסדת על אדני המארכסיזם־לניניזם, היא אבן־הפינה לאחדות הכוללת של הפועלים היהודיים והערביים במאבקם למען דמוקראטיה ושוויון, העלאת רמת־החיים, למען שלום וסוציאליזם.

עלינו לפעול להגברת אחדותה וכוחה של מפלגתנו, ולליכוד הפועלים סביבה, כדי שנגיע למטרות הנעלות הללו יותר מהר.

תחי הוועידה ה־14 של מפלגתנו! יחי הקומוניזם!

החדש במצבה ובמאבקה של ההתיישבות העובדת

דברי הח' אליעזר פיילר

השינויים שחלו בחודשים האחרונים בדעת־הקהל ואשר הוגדרו באופן קולע בראשי־הפרקים ובדו"ח של הח' מיקונים בשתי המלים הקצרות: „החדש במצב" — שינויים אלה מבטאים קפיצה דיאלקטית — שינוי איכותי שבא כתוצאה של התפתחות כמותית, של הצטברות נסיון עצמי רב־שנים, של התגברות התמרמרות ההמונים לנוכח פשיטת הרגל של השלטון הן במדיניות והן בכלכלה.

אחד מחלקי האוכלוסיה אשר בקרבם אפשר היה להבחין בצורה ברורה בתה־ליך הכמותי של הצטברות אכזבות, הת־מרמרות ונסיון עצמי, זה הוא ציבור העמלים החקלאיים: פועלים שכירים, חברי משקים, מושבים וקיבוצים, כאחד.

בדברי אלה אתייחס לבעיית החקל־אים היהודיים בלבד, ולא לבעיית הפלחים הערביים, — זאת יעשו חברים אחרים.

אנחנו הקומוניסטים הצבענו במשך שנים על הסימנים של התגברות המשבר החקלאי, הראינו את הסתירה האוביק־טיבית בין עניין עמלי הכפר לבין חוגי ההון הגדול והחוגים האימפריאליסטיים הזרים ומשרתיהם בקרב שליטי ישראל.

אך כללי הדיאלקטיקה המלמדים, כי ההתפתחות מתבצעת בקפיצות, מניחים גם שהשינויים בהכרתם של בני־האדם אינם חלים בד־בבד עם כל שינוי כמותי במצב. שינוי אובייקטיבי של המציאות אינו גורר מייד ובאופן אוטומאטי שינוי בהכרה הסובייקטיבית של בני־האדם. לכן יכול לקרות שההמונים אינם רואים במשך שנים את המציאות האובייקטיבית, כפי שאנו מצביעים עליה, ולכן גם אינם מקשיבים לדברנו. עד שכעבור זמן מסויים חל שינוי גם בהכרתם הסובייקטיבית והם מתחילים לראות מה שהראינו אנחנו להם כבר במשך שנים. אז הם לא רק רואים אלא גם מוכנים להקשיב להצעותינו ותביעותינו שלנו, ובמרוצת הזמן — גם להיאבק על העניין הצודק.

התהליך הזה של גידול ההכרה הסובייקטיבית בולט למדי בציבור אנשי־ההתיישבות.

הנה במשך שנים, כשדיברנו על כפיפות השלטון להון זר, על יבוא־מחבל, על הנזק שב„עזרה" האמריקאית, על משבר בחקלאות, על ניצול ההתיישבות על־ידי הון־הנשך, — הטיחו לעומתנו: „היכן הון זר זה?" —

„לא נזק אלא תועלת מביאה העזרה האמריקאית". — לא קיים משבר אלא „חבלי גידול והתפתחות".

אם התרענו על העדפת חוות־קאפיטאליסטיות על פני משקי־עובדים, כינו אותנו חוזי־שחורות; אם אמרנו שמייצרים באופן מכוון פרולטאריון חקלאי, מנוצל ומזה־רעב, לעגו לנו; ואם קראנו לכל העמלים בכפר להיאבק מאבק ציבורי בדרך של שביתות, כינוסים והפגנות — השיבו לנו שזו דרכם של „צועדי האספלט הקומוניסטיים, ולא דרך של אנשי־אדמה".

עוד בוועידה החקלאית השמינית, שנערכה לפני ועידתנו ה־13, לא הבינו מרבית הצירים לדברינו ולהצעותינו — למרות שהצעותינו תאמו גם אז את המציאות האובייקטיבית.

אך בוועידה החקלאית התשיעית, לפני כשנה, כבר נתקבלו הרבה הצעות שבוועידה הקודמת נדחו כ„הצעות ראדיקאליות מדי" או „הצעות מק"יסטיות". עתה כבר דיבר מנהל בנק־החקלאות על ה„עזרה" האמריקאית כעל „סוכריה מורעלת". בזמן הזה כבר דרשו ראשי תנועת המושבים פעולות נגד החוות הקאפיטאליסטיות. בזמן הזה כבר התקבלו החלטות נגד מדיניות האשראי והריבית של הממשלה והסוכנות היהודית. ועל הכל: בוועידה החקלאית התשיעית הופיעה לראשונה הפגנה של נושאי־טרנספרנטים מעשרות מושבי עולים, שנפשם קצה מהבטחות ודרשה מילוי מיידי של תביעות המתיישבים.

מאז חלפה יותר משנה ותקופה זאת ראתה הפגנות תכופות ושביתות רבות של מושבים, ראתה משלחות של נציגי קיבוצים מוחים בפני השלטונות והמוסדות, ובפי כולם תביעה אחת: שינוי המדיניות החקלאית של הממשלה, קץ למדיניות ההורסת את הרפת, הלול, ענפי־הירקות וגידולי־השדה.

לולנים בכל חלקי הארץ הפגינו תחת הסיסמה: „יבוטל הסכם יבוא הגרעינים מארצות־הברית", כיוון שהוא הורס את הענף. הסכם זה הניע, כידוע, את הממשלה לבצע שחיטה של 4 מיליון עופות־מטילות — כפי שהוא נתן קודם לכן עילה לשחיטת רבבה של פרות־חלב!

יתרה מזו: עונת־הקטיף האחרונה בפרדסי־ישראל הביאה להתעוררות רחבה של הפועלים השכירים בתביעה להעלאת השכר — כפי שדרשו העלאת־השכר רבבות ומאות אלפי פועלים עירוניים. תסיסה זאת הביאה בחודשים דצמבר וינואר לשביתות־אזהרה בפרדסים, בשרון ובשומרון, בדרום ובשפלת־לוד. ברוב המקרים נאלצו עסקני־מפא"י בהסתדרות הפועלים החקלאיים לענות אמן ולאשר את השביתות, והמזכירות הארצית נאלצה להילחם — אמנם מלחמה צולעת והססנית — עד כי הסכם העבודה הקיבוצי החדש בחקלאות מעלה את השכר הממוצע ב־11%.

זאת ועוד, חברים:

אם פעם כל סיסמה „בטחונית" גרמה לשיתוק מיידי של כל מאבק מעמדי בכפר — כאשר אנשי־הכפר וההתיישבות ראו את עצמם כ„נושאים בעול הבטחון" — הרי כיום הם יודעים להבחין ברמאות ובשימוש לרעה באחריות הלאומית ונשיאת שם הבטחון לשווא, כדי לנצל אותם ניצול מעמדי מחפיר.

הגענו למצב כאשר רבבות עמלים במושבות, במושבים ובקיבוצים מתחילים להקשיב לדברינו, מתחילים להשתכנע סובייקטיבית שאנחנו אמרנו להם את האמת על מצבם האובייקטיבי.

מצב חדש זה מחייב אותנו, כחלק מהגברת כלל פעולתנו בקרב העמלים, להגביר גם את פעילותנו בקרב עמלי הכפר, בהתיישבות, במושבות, במושבי־העולים ובחוות הקאפיטאליסטיות.

התסיסה העוברת את החקלאות כיום מהגליל ועד הנגב, מאזור לכיש עד בית־שאן — היא תסיסה רחבה ועממית, אשר דורשת פעולה רחבה, מתמדת, מסבירה, ומדריכה כאחת.

אם נדע לראות נכוחה את המצב החדש, אם נדע להסיק ממנו את המסקנות הנכונות ולהתארגן כראוי לפעולה — הרי שנוכל לתרום תרומה חשובה לקידום המאבק המעמדי בכפר הישראלי, נוכל לקרב את עמלי הכפר אל עמלי העיר, כדי להניח יסוד — גם בישראל — לברית בין עמלי העיר והכפר.

הנסיון והמעשה

דברי הח׳ אלכסנדר פן

כבוד הנשיאות, חברים יקרים!
לא אשא לפניכם נאום פרוגרמטי, אם כי לא מעט קראתי ועיינתי במשנתו של לנין, אין בי שמץ של יומרה

להיות תיאורטיקן, רבים, טובים ומנוסים ממני, עסקו וגם יוסיפו לעסוק בשטח זה בוועידתנו. ובכל זאת, בטרם אבוא להגיב על כמה מן הדברים שנאמרו כאן לפני, ובטרם אוסיף עליהם כמה תגים, שהושמטו לדעתי, לא אוכל שלא לפתוח בדברי לנין, יען דברי אמת־חיים הם ואין מנוס מוודאותם הגאונית:

„אי אפשר לחיות בחברה ולהיות חופשי מן החברה. החופש של סופר בורגני, צייר, שחקנית אינו אלא תלות מוסווית (או הסוואה מתחסדת) בשק־הממון, בשוחד... ואנחנו, הסוציאליסטים, חושפים את ההתחסדות הזאת, תולשים את השלטים המזוייפים, — לא בכדי לקבל ספרות ואמנות על־מעמדיות... כי אם למען הציב כנגד ספרות חופשית־מתחסדת, אשר למעשה קשורה עם הבורגנות, ספרות חופשית־באמת, הקשורה באופן גלוי עם הפרולטאריון... זו תהיה ספרות חופשית, משום שהיא תשרת לא גבורה שבעת־ניוון, לא „עשרת אלפים מיוחסים", המשתעממים וסובלים מעודף שומן, כי אם את המיליונים ועשרות המיליונים העמלים, המהווים את פאר הארץ, כוחה ועתידה..."

ב־1905, שנת הופעתו של המאמר הנודע „הארגון המפלגתי והספרות המפלגתית", בו כלולים משפטים אלה, הסתמן, בעצם, במלוא חריפותו, תהליך הבנת תפקידה המעשי של הספרות בחיי העם ובדיפרנציאציה המעמדית בתוכו. תאריך כתיבתו של מאמר זה הינו יום־הולדתה של ההלכה המארכסיסטית־לנינית בדבר הריאליזם הסוציאליסטי. לא קלה היתה דרך החדרתו של רעיון מהפכני זה במוחותיהם ולבבותיהם של הקוראים, ואפילו נימנו על חלקה המתקדם של החברה. לא תמיד השכילו להבין למהרתו של גילוי עצום זה, כדי לדעת להשתמש בו בצורת ההולמת מעמד מסויים ותנאים מסויימים. רבים קיבלוהו כ„דוגמה", ולכן השיטו עצמם על פני שטח נאטוראליסטי מבלי לצלול לעומקי מצולותיו של ההבדל, התוחם תחומי שוני עקרוני בין הנאטוראליזם לבין הריאליזם הסוציאליסטי. אולם אלה, אשר ראו בניתוח רב־היקף זה הדרכה דיאלקטית לפעולה ספרותית, אלה שלא הקפיאוהו על שמריו ולא

מקהלת ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי שרה בנשף־הסיום

להקת־ריקוד של ילדים מנצרת בנשף־הסיום

האזיקוהו לתקופה בה נכתב, כי אם העלוהו לשלביהם העליונים של חיים פרמאננטיים, הלובשים צורה ופושטים צורה וחוזר חלילה, — אלה עמדו על משמר תוכנו התמציתי, שהוא שלם בתכלית השלמות ואינו ניתן לעיקום חוט־שידרתו העקרוני: צורה החופפת את התוכן באמצעי־ביטוי משוכללים וחדשים. יען בחוט־שידרתו של העם אמורים הדברים — בפרולטאריון.

אומר אני זאת, כי גם אצלנו, במפלגתנו, קורה ומודקרת אי־הבנה טרדנית, החוזרת על עצמה, לגבי הספרות, תפקידה ויעודה. אם כי ההבנה האובייקטיבית, התיאורטית, היא לרוב הבנה מעמיקה, אולם כשההלכה הזאת מתנגשת במעשה היומיומי שביצירת ספרות מפלגתית — נוצר, לפרקים, פער די גדול בין העקרון התיאורטי לבין הנסיונות ליצור ספרות ריאליסטית־מהפכנית, שאינה דבוקה בדוגמאות מן העבר, כלומר, שאינה מצלמת דפוסים מוכנים, כי אם משתדלת לשוות צורה חדשה לתוכן, ההי תמיד בהתפתחותו הדיאלקטית. ואני מקווה, כי די לחכימא ברמיזא.

חברים, לדאבוני איני יכול להיות שותף לאופטימיותו של הח' הרסגור לגבי האפשרויות האובייקטיביות, שנוצרו, כביכול, עקב התעוררותה של האינטליגנציה ב„עידן־הפרשה", ובינן התפתחותם של סופרינו. ברור, כי יש לעשות הכל כדי „להפכיחם" — וגם נשתדל לעשות הכל, — אולם אל לנו לבנות „מגדלי־אוויר" ויש לראות את המציאות כפי שהינה. עד היום הזה רוב הסופרים, שאינם קומוניסטים, הפועלים בשטח הספרות העברית בארץ, נגועים במחלת השוביניזם — זוהי עובדה. אמנם, מתוך רגישות אמוציונאלית מסוגלים הם להרשות לעצמם לקפוץ מדי פעם קפיצות־צד הומאניסטיות הקשורות בעניינים שאינם מחייבים ביותר, אולם יחד עם זאת כבר למחרת היום — אולי לשם שיווי־משקל „רוחני" — גודשים הם מנה אחת אפיים הסתה אנטי־סובייטית ואנטי־מקיססית. אם־כן, יש לעשות הכל, כדי להביאם להתפכחות. אבל אינני מאמין באפשרות זו שתקום ר־תתקיים כבר מן היום למחר.

קשים הם חיי המדור הספרותי שלנו ולאור הקשיים הללו רואה אני רק דבר אחד, שיאפשר לנו לסמוך עליו — והוא הנוער הקומוניסטי שלנו, אשר יש בו כשרונות לא מעטים המפוזרים על פני כל סניפיו בארץ. נוער זה, יהודי וערבי, הוא העתודה הריאלית היחידה שלנו לפרק זמן מסויים — עד שירווח, כמו שאומרים —, וממנו נוכל לשאוב כוחות ספרותיים, באם נדע לטפל בחינוכו התרבותי. עד שלא נמצה באופן יסודי את האפשרויות הללו, תמיד נמצא את עצמנו עומדים במצב של סטאטוס־קוו, אם לא גרוע מזה. ארבע־עשרה השנים האחרונות הוכיחו יפה כמה קשה לסמוך על „ציפורי־נוד" אלו, אם־כי לא הכל אבוד לגבי דידם. יש בינינו, החושבים כי רתיעתם של כמה מהם נבעה מתוך כך, שהמפלגה, העסוקה מעל לראשה, לא תמיד ידעה, נאמר, לתרום להם במידה מספקת משימת־לבה. זוהי אחת הסיבות, אך לא המכריעה שביניהן, הסיבה המכרעת נעוצה, לדעתי, בעובדת היותם בלתי־מבוססים די־הצורך מבחינה רעיונית־פוליטית וכל משב רוח מקרי ופתאומי הסיטם בקלות לעבר הספרות „החופשית". לכן, אומר אני, יש לשקוד על הנוער שלנו, יש לעשות הכל, כדי להבטיח לו התפתחות תרבותית מקסימאלית. יען, במצב זה, הוא ורק הוא העתודה הודאית שלנו.

חברים, סיסמאותיה של הועידה ה־13 שרירות וקיימות גם בועידתנו זו. כאז כן גם היום סיסמאותיהם של סופרינו ומשוררינו היו ונשארו: אחוות־עמים, עצמאות־אמת, המאבק לשלום. וכאן ברצוני להצביע על ליקוי גדול בעבודתנו. „אחוות־עמים" — פירושה לגבי הסופרים היהודיים והערביים במפלגתנו הוא, קודם־כל, להביא מיצירות שני העמים לפני קוראיהם של שני עמינו. יש לנו שני עתונים —

„קול־העם" ו„אל־איתיחאד" — וגם כתב־עת ספרותי בערבית — „אל־ג'אדיד". כל אלה מהווים את כרחה המלוכד של מפלגתנו במלה המודפסת. אולם מה רב הפער בחילופי תרגומים מערבית לעברית ומעברית לערבית! אפשר לחשוב כי חיפה ונצרת רחוקות מתל־אביב יותר מאשר הקוסמוס, אליו הגיע יורי גאגארין. הן לא יתכן לדבר על אחוות־עמים, מבלי להביא לפני שני העמים את דבר יצירתם בשתי השפות האלה. בלי תרגומים נישאר מעבר לתחומו של נושא גדול ואחראי זה. יש לתקן את המעוות!

ועוד דבר: לאחר שיבחר הוועה"מ החדש הוא יצטרך לשים לב ועין על פעילותה של ועדת התרבות המרכזית. יש לומר בפה מלא, כי לא תמיד פעלה ועדה זו באופן משביע רצון.

ועתה, חברים, כיוון שגמרתי עם הערותי המעשיות, הרשו נא לי לספר לכם סיפור: על חופי ים־הקרח הצפוני, לפני עשרות שנים, היו עורכים הדייגים האינקים והצ'וקצ'ים את חג הדייג. הנהרות הנשפכים לים הצפוני עוטים קרח עבה ושקוף כבדולח. בלילות הנוגה הצפוני, כשהירח גדול כגודל מגש־נחושת עצום והכוכבים תולים סביבו כפירות בשלים, יש ולפתע פתאום מתחוללת שלכת־כוכבים נאדרת. משמיים נמוכים נינתך מטר סוחף של שברירי מזלות. אותה שעה, מתחת לשכבת־הקרח, מצטברים מיליוני דגים כשעיניהם דבוקות בירח הגדול ובשלכת־תפארת זו. הם מהופנטים, הם אינם מסוגלים לזוז, ורק זנבותיהם וסנפיריהם מתנועעים בקצב מדוד, בדומה לבחול בראשית. חג הדייג מתחיל כשמבקיעים בקיעים רחבים בקרח. והדגים המהופנטים ניתנים לאיסוף ממש בידים. אולם קורה משהו נדיר ומעניין: בכמיהתם הגדולה לאורו של הירח, דגים אלה, שברובם אינם יודעים לקפוץ, מתרוממים לפתע לגובה של 3—4 מטרים מעל הקרח, כשפיותיהם פעורים לצוד ולשאוף את הירח. את אלה, הקופצים, זורקים לים החופשי והם מוסיפים לחיות חיי־חופש.

ירח זה, שלכת־כוכבים זו — הרי הם סמליים מאוד לגבי אותם מיליוני בני־אדם שהחלו לקפוץ מעבר לקרח־השעבוד באסיה ובאפריקה. כמיהתם לשחרור הקפיצה אותם בבת־ראש והם טבלו בים־החופש. בשם כולכם יכול אני להביע את אמונתנו הגדולה, כי גם הקרח הסמלי, העוטה עדיין את כמיהתם הגדולה לאורו של הירח, דגים נהרות הירדן, הפרת, החידקל והנילוס, עוד יתבקעו אותם בקיעים ענקיים, שיזניקו את עמיהם אל הירח — ירח החופש ואחוות־עמים.

לכמיהה זו ניתן מבע חזק בשירה יפה התוכן והצורה של המשוררת המנוחה חיה קדמון:

לבעור, לבעור תמיד, עד רסיץ חם,
עד כלות,
כשלב מאיץ בשלב הבא של הקליע,
ובהישרפו על סף, בטרם יחלוף,
יזניק את הספינה הממריאה: שלי היא! —
שלה היא, שלי, שלנו — הקומוניזם!

כוחנו באחדות

דברי הח' פסח בינצקי

חברים יקרים!

„דע את האויב ותדע איך לעמוד נגדו" — מלמד אותנו המארכסיזם־לניניזם, ומראשי־הפרקים, שהם ביטוי

נאמן למציאות הישראלית, אנחנו לומדים כי האויב העיקרי של תרבותנו הלאומית הוא האימפריאליזם היאנקי, והוא גם המחבל הראשי בהתפתחותה התרבותית של ארצנו.

המדיניות הבן־גוריונית, המבצעת בנאמנות את פקודות בעליה מעבר־לים, גרמה וגורמת נזקים חמורים לחיי־הרוח בישראל. המדיניות התרבותית, כביכול, של הממשלות הבן־גוריוניות, בזו אחר זו, מקור אחד לה, והוא „חוזה התרבות" עם ארצות־הברית; ומטרה אחת לה: התפרקות רוחנית, סנוביזם, דמוראליזציה, עבריינות, בקיצור, אורח־חיים אמריקאי...

לא רק הפרשות המבישות הינן התוצאה הישירה מהתפרקות הרוחנית של החברה הישראלית בימינו. התקפתו השחצנית של בן־גוריון על הספרות העברית ויוצריה, הפולחן המיליטאריסטי, בבחינת „הטובים לטייס" וכו' — כל אלה אינם אלא מדיניות מכוונת־בזדון כדי לפרוק מעל העם את נישקו הרוחני ולהשפיע עליו השפעות מזיקות, אנטי־לאומיות, מלחמתיות... הייתכן טבח כפר־קאסם בלי מדיניות זו?!...

חברים יקרים! גם ההסתה האנטי־סובייטית הבלתי־מרוסנת של הריאקציה השלטת בישראל, היא פועל־יוצא של חוזים משעבדים, כתובים ובלתי כתובים, עם האימפריאליזם האמריקאי. זרזירי העם הבן־גוריוניים, ניסו, במאבקם נגד ארצות הסוציאליזם, להפוך את שאלת התרבות היהודית בברה"מ למסע פוגרומיסטי זדוני.

אכן, חברים, ימים קשים עברו עלינו, על הסופרים הקומוניסטיים ואנשי התרבות האידישאית. באותם הימים הועמדנו תחת אש צולבת של מסיתים ומלשינים אנטי־סובייטיים מכל המינים. אנחנו, הסופרים הקומוניסטיים, אשר נשארנו נאמנים לדרכנו וליעודנו, — הוחרמנו, גורשנו, הודרנו מקהל מושכי־בשבט האידישאים. בשבילנו, הנאמנים שבנאמנים במעמד הפועלים והעם היהודי, היתה זו תמונה עגומה למדי לראות כיצד „פאטריוטים" ישראליים אלה, המוכרים את כבודנו הלאומי ואת זכרם של מיליוני קדושינו תמורת פרקים מוזהבים, ספ־

גינים את „ראנתם" לתרבות האידיש בברה"מ. אלה, אשר הגנו על אוברלנדר וגלובקה, ועל היודנראטים — הבוגדים בעמנו — העיזו להאשימנו בהתנכרות לעם ישראל ולתרבותו, בהתכחשות לשפת אידיש וליוצריה הדגולים... אכן, זקוקים היינו לעצבי־ברזל כדי להחזיק מעמד באווירת השתוללות אנטי־סובייטית צבועה זאת!

אולם עמדנו, ועוד איך עמדנו — בקומה זקופה ובהכרת צדקתנו. ואתם, צירי הוועידה ה־14, עדים לכך... לפני ארבע שנים, מבימה זו, בימת ועידתנו ה־13, התרענו והזהרנו את הציבוריות והאינטליגנציה היהודית היוצרת: „אל תתנו יד למסיתים אנטי־סובייטיים, כי לא את טובת ספרות־האידיש בברית־המועצות הם דורשים אלא את מלבי המלחמה הקרה הם משרתים!" הוקענו אז את צבועי ה„פארווערטס" הניו־יורקי, את השודדים ושכמותם בארץ, כאויביה של ספרותנו המתקדמת, אשר קיללו והחרימו את יקירינו הסופרים היהודיים הסובייטיים בעודם בחיים, ועכשיו הם מעמידים פני אבלים. הזהרנו את המטים אוזן להסתה זו, כי העורקים מן החזית אל הנאציונאליזם הבורגני והאנטי־סובייטיזם צפויה להם התחסלות והיעלמות מעל פני שטחה של תרבות האידיש הלוחמת והתפרקות קוסמופוליטית מוחלטת.

והיום, לאחר שנות מאבק ועמידה בשער, אנחנו שואלים: האם לא נתאמתו הזהרותינו, שהושמעו אז מעל בימה זו?! כן, התאמתו עד אחת!...

היכן הם עומדים כיום כל ה„שלווינים" וה„הלרים"? איפה היא יצירתם, המעוררת עניין והד בציבור?... מה קרה להם, לשולשטיין ולאחרים — מדוע נדמו קולותיהם?!... התשובה ברורה, חברים: התנוונות ועקרות היא מנת־חלקם של אלה אשר עקרו שורשיהם מקרקע המעמד הלוחם. כי רק בשורותיו ובשירות התקופה הגאגארינית — עתיד השירה!

אולם, חברים, חוץ ממלחמה קרה, יש לה, להסתה האנטי־סובייטית, עוד תכלית זדונית אחת: לחבל בתהליך השיקום של התרבות היהודית בברית־המועצות. ה„גולדמנים", ה„שורים", וה„צאנינים", בקונגרסים שלהם, עשו כמיטב יכולתם כדי להפנות החלטות פרובוקאטיביות כלפי ברה"מ בהעלילם עליה עלילות־דם אנטישמיות, וכל זה אך ורק כדי לתרום לבלימת תהליך השיקום של הפעילות התרבותית היהודית בארץ הקומוניזם המתגשם.

צביעות זו והספסרות העכורה בדמם וזכרם של יקירינו־קדושינו הולכות ונשחקות, לאשרנו ולשמחתנו העמוקה והופכות לעלובות ומגוחכות לאור ההתעוררות התרבותית היהודית בארצות הסוציאליזם.

הדפסת יצירות של ספרות יהודית בברית־המועצות, הן ברוסית והן באידיש, במהדורות של עשרות אלפי טפסים — מי בישראל ובאמריקה יכול לחלום על זה?! הקונצרטים באידיש, הצגות של להקות דרמאטיות שונות באידיש, מקהלות באידיש וכו' באולמות גדולים ובמחירים שווים לכל נפש. ואחרון אחרון חביב, הופעתו הקרובה של הדו־ירחון הספרותי „סאוויעטיש היימלאנד" בהשתתפות מיטב הסופרים היהודיים ובתפוצה של 25 אלף טפסים, כצעד נסיוני ראשון — הרי זה מאורע חשוב לא רק בשביל יהדות ברית־המועצות, אלא עבור כל ידידי התרבות הפרוגרסיבית בשפת אידיש באשר הם שם.

אולם במידה שהופעתו של „סאוויעטיש היימלאנד" היא יום חג גדול לנו, בה במידה היא יום של אבל עבור אויבי ברית־המועצות בציבוריות היהודית, יום של מפח־נפש ופשיטת־רגל ל„צאנינים", ל„זלצברגים", ואפילו ל„סוצקוורים" ו„הלרים"... מתוך כעס וקנאה ושנאה לוהטת לקומוניזם, יגבירו המסיתים האנטי־סובייטיים את צריחתם. כבר לפני הופעתו של הדו־ירחון נשמעו

קולות של אי־שביעת־רצון מתוכנו ועורכיו הקומוניסטיים.

והרי אנשים אלה אינם תמימים עד כדי כך שיקוו להופעתו של „קול ציון" במוסקבה. או שיחכו שאחד חיים שורר יהיה עורכו של ה„סאוו־יעטיש היימלאנד"... אלא מה. עצם הופעתו של כתב־העת באידיש במוס־קבה טורפת את קלפיהם של המסיתים הללו וקורעת מעל פרצופיהם את המסווה של „פטריוטיזם יהודי".

הוא אשר אמרנו: לא טובת יהודי ברית־המועצות ותרבותם לעיניהם, כי אם השירות למלחמה הקרה נגד המ־חנה הסוציאליסטי. ולמטרה זו הרי כשרים כל האמצעים ואפילו השפלים ביותר.

חברים יקרים!

זכינו לימים גדולים ומפוארים, עקב נצחונותיו ההיסטוריים של המחנה הסוציאליסטי. אולם בגלל הימים הק־שים, שעברו עלינו, נשתמרה בליבנו מועקה, הקשורה באותם האנשים הטובים והישרים, שתמימותם לא עמ־דה להם בפני המסיתים הבוגדניים, באוזניהם, באוזני ישרים ותמימים אלה, ברצוני להשמיע את קריאתי זו:

— שובו לכור מחצבתכם! תנו יד לעבודתנו וליצירתנו לטובת העם הע־מל ועתידו המאושר. כאן, בשורותינו, שורות אחים לדעה ומאבק, תמצאו אתם, הסופרים האידישאיים, את מקומכם בצד עמיתיכם היוצרים בעב־רית ובערבית. כאן, בביתה של המפ־לגה הקומוניסטית הישראלית, מקו־פלת כל המסורת היפה של העם היה־ודי על אוצרותיו המתקדמים מאז ועד עכשיו, כי כאן גנוז הכוח המד־ריך, הלוחם והנאצל של עתידנו הל־אומי, המו שכם לאחדות הכוחות, להגברת המאבק למען הלחם והשלום, לתנופה רוחנית תחת דגלה של המפ־לגה הקומוניסטית הישראלית!

במאבק לתרבות ישראלית מתקדמת

דברי הח' מ. הרסגור

חברים!

זאת היא הוועידה הי"ד של מפלגתנו — תהא זאת ועידת הי"ד החזקה אשר תצביע לעם על הדרך אל

היעד הנכסף — בעזרת החומר שהוגש בדו"ח הוועד המרכזי, המנתח בעין ובתבונה את החברה הישראלית על תהליכיה ומאבקיה ומציע — ללא שיגרה וללא שמרנות — תדריך לפעולה ולנצחון. ארבע השנים אשר חלפו בין ועידה לוועידה היו גם השנים בין משפטם של רוצחי כפר־קאסם, הרצח שהינו הכתם שלא יימחה ממצחו של המשטר, לבין ההתעוררות האנושית והדמוקראטית נגד ראשיו של משטר זה; מבחינת כיבוש הבלתי־ידוע על־ידי האדם — היו אלה השנים בין הספוטניק הראשון לבין פריצת שעריו של הקוסמוס על־ידי האדם — האדם אשר לא במקרה הינו קומוניסט. בשנים אלה קבע איש ההגות בן־גוריון, כי המכון לבדק מטוסים בלוד הוא יותר חשוב בעיניו מכל השירה הישראלית בת־זמננו; בשנים אלה — מאז הופעת „ימי צקלג" מאת יזהר או „עיר היונה" מאת אלתרמן — כמעט ולא הופיעו ספרים עבריים בעלי טעם וערך; בשנתיים האחרונות לא הוצג אף מחזה מקורי רציני על בימותינו: שנים אחרונות אלה של המשטר הבן־גוריוני מצטיינות בשקיעה תרבותית חמורה.

בפרוצתה של תקופה זאת הלו שינויים נוספים, אופייניים, במערך הכוחות הספרותיים: האסכולה אשר התקראה „ספרות מתקדמת" התחסלה כמעט לגמרי מבחינה ציבורית, אמנותית או אפילו מוסרית בתור זרם ספרותי בעל מגמות משלו. אפילו מנהיגם הפוליטי של סופרים אלה, מאיר יערי, היה נאלץ לבקרם על סטייתם החדה לעבר המתיונות הקלוקלים של האנטי־הומאניזם והאנטי־סובייטיזם; מדריכיה של „הספרות המתקדמת" בתחום התיאוריה האסתטית — אוכמני, א.ב. יפה וכו' — הפכו למבקריו הרשמיים של שירות השידור הבן־גוריוני. והם מזכירים אותם סופרים ומבקרים מן המאה שעברה אשר לאחר תקופה קצרה של דיבורים על „קידמה" נהיו לכה שמארכס והיינריך היינה קראו „מהפכנים של הוד מלכותו מלך פרוסיה" (ולגבי המשטר מתאים דווקא הרמז לפרוסיה...); לאחר ש„מהפכנים מלכותיים" אלה הניחו את נשקם, היו רק המבקרים ואנשי הספרות הקומוניס־

טיים אשר התנגדו למעשה להסתערות הריאקציונית, מיסטית־לאומנית. בתחום הביקורת, אשר נציגה האופייני ביותר הינו הד״ר קורצווייל. אלא שלאחרונה עדים אנו לשינוי לטובה בקרב האינטליגנציה ואנשי היצירה הישראליים, להתעוררות מצפונית ופוליטית בעקבות ה„פרשה", אך לאו דווקא בגלל פרשה זו בלבד; אחת היצירות הקולקטיביות של התעוררות זאת לבשה אפילו צורת מחרוזת, אשר עם כל אופיה הבלתי־מהוקצע היא בעלת תוכן כביר ביחס לרמה הכללית של ההכרה הפוליטית באינטליגנציה הישראלית:

בן־גוריון לשדה־בוקר!
במקומו יבוא אחר!

— קראו הסטודנטים בחוצות הבירה. מי יכול היה לתאר זאת לעצמו לפני ארבע שנים?

לא היו ארבע שנים אלה שנים של חדלון מוחלט, כי גם בשנות עקרות אלה הסתמנו סימנים המעידים על כיוון אחר: תוך הטרדות וחבלות שלטוניות נוצרו סרטים השואפים להיות ישראליים — ולא רק תעמולה קוסמופוליטית של הקרן הקיימת; אופרה ישראלית מקורית נוצרה והוצגה: „אלכסנדרה החשמונאית"; מחזה אחד מארצות הסוציאליזם („אהבה שכזאת") פרץ את מסך הברזל הבן־גוריוני וזכה להצלחה נאה; נימות הומאניסטיות החלו להישמע זעיר־פה זעיר־שם (זעיר מאוד, עדיין, לצערנו) אף בתוכניות התרבותיות של „קול ישראל" (תוכניות „שירי עמים", על פול רובסון וכו'); ועתה ממתינים אנו להרחבת הפירצה הזו בחומות הגטו הרוחני, אותו הקים השלטון, הרחבה אשר תבוא גם עם בואם המיוחל של האמנים הסובייטיים, של להקה בולגרית ועם הרחבת התרגומים מספרות ארצות הסוציאליזם, עם הגדלת מספר הסרטים המיובאים משם, וכו'.

אפשר לקבוע, כי הסופה המטהרת והמרעננת העוברת בעוז ללא תקדים בעולם הגדול מורגשת בישראל — לעת עתה — אך כרוח אביב חלשה למדי; אבל, חברים, היא כבר נושבת, וזהו העיקר — אם כי הגוף בו היא נושבת, עודו קודר מאוד:

הפוליטיקה התרבותית של הממשלה, במידה שהיתה קיימת, נכשלה לכל אורך החזית. כשלון זה מתבטא בירידה מתמדת של רמת הלימודים, בהקטנתה היחסית של התמיכה הממלכתית למוסדות תרבות ולאוניברסיטאות וברתימת הידע הישראלי לשרות הצבא והצי האמריקאיים (אשר אינם עוד מסוגלים, לפי הנראה, להסתדר בעצמם). ההתפשטות האימתנית של הצבאיות בתחום חינוך הנוער איננה מצדיקה עוד את תוכנו הצנוע של פזמון הגדנ"ע על „תותחים במקום גרביים"; כי המנון המשטר הזה חייב להיות „תותחים במקום ספרים, מכונות יריה במקום סטיפנדיות, פצצות במקום ספרות, פגזים במקום מחזות מקוריים ותת־מקלע עוזי במקום ליריקה עדינה".

התוצאה היא מובנת: המשאל „מה קורא הנוער" היפנה את הזרקור אל העובדה, כי המשטר מגדל דור של אנאלפאביתים רוחניים, וחזר והוכיח, כי האידיאל התרבותי שלו הוא דור שאין לו מאומה בלב או בשכל — רק הרבה כדורים בבריח. במקום עידוד התרבות הלאומית מעודד השלטון את חידוני התנ"ך, אשר מטרתם היא לגדל דור של תוכים, הבזים לספרותנו הקלאסית העתיקה, כלומר לתנ"ך עצמו, המזלזלים בכל ניתוח מדעי, היסטורי או ספרותי של קובץ קולקטיבי זה, פרי הגאון היהודי, והמשתדלים אך ורק לאגור מספר גדול ככל־האפשר של פסוקים מתים, תלושים ממוצאם. השלטון טוען אומנם, כי זאת אחת הדרכים לחולל „תודעה יהודית" בציבור הרחב.

המצאת „התודעה היהודית" מעידה על הבהלה אשר תקפה את המנצחים על החינוך והתרבות מפני הראציונאליזם ומפני התבונה והמדע. כל־אימת שמתעוררת בעיה בתרבותנו

— משננים הם תפילה ומתארים לעצמם כי הבעיה נפתרה; את מבקריהם הם מאשימים ב„התכחשות" לתודעה היהודית.

אלא שהאמת היא שונה: תודעה יהודית — יש ויש. כן, חברים, קיימות שתי תודעות יהודיות: האחת שמתחילה בסילופים שבספר יהושע, עוברת דרך מורדי האור החשוכים אשר דנו את שפינוזה לכף חובה, דרך השתדלנים היודנראטלרים, ונגמרת עם בן־גוריון — אני מקווה כי היא תיגמר אתו — וקיימת תודעה יהודית אחרת, המתחילה עם נביאי המחאה החברתית והשלום, עוברת דרך המכבים ובר־כוכבא, דרך הגיבורים היהודיים אשר לחמו שכם־אחד עם אחיהם הערבים נגד התוקפנות הצלבנית בחיפה, בירושלים, בקיסריה, דרך שפינוזה, ההשכלה, מרד גטו וארשה, המאבק לעצמאות ישראל ונמשכת עם מק"י — אל הסוציאליזם והקומוניזם!

אנחנו מעוניינים להבהיר ולפרש אמיתות־יסוד אלה ללא הרף וללא ליאות, ולהזכיר כי ליהודים ולערבים יש היסטוריה תרבותית משותפת ומפוארת, ועל כן האחווה היהודית־ערבית אינה בבחינת חידוש מוזר, איזה פרדוכס פיקאנטי — אלא המשך, תהליך הסימביוזה התרבותית הפורית המהוללת, אשר נתנה לתולדותינו, לספרותנו, לחוכמתנו את הברית בין יהודה המכבי והערבים הנבטים, את שיתוף־הפעולה העברי־נבטי בימי בר־כוכבא, את שירת ספרד, את הרמב"ם, ועוד יסודות רבים אשר תפקידנו הקדוש הוא להעלותם ולבארם — מה שלא יגידו הסופיסט בן־גוריון או ידיד נפשו (ומקבל קיצבתו) הפייטן הפאשיסט אורי־צבי גרינברג.

וכאשר גמל עבדול נאצר הולך לדמשק להפגין את דבקותו במסורתו של סלאח א־דין, אשר היכה את הפר־לש והתיקפן הצלבני המערבי שוק על ירך, והעתונות הבן־גוריונית זועקת חמס ואומרת, כי זהו רמז אנטי־ישראלי ברור, יש להזכיר לכולם, כי סלאח א־דין, ובכלל הערבים אשר לחמו באימפריות המערביות ה„נוצריות", נעזרו בהתלהבות על־ידי היהודים, אשר התפללו למפלת „מלכות אדום" — מלכות האינקביזיציה והרדיפות הדתיות־גזעניות. העם היהודי, אשר היה כבר בעבר עם הערבים נגד הכובשים שבאו מעבר לים, יהיה גם בעתיד עם עמי ערב — נגד האימפריאליזם!

אולם המציאות היא, כי הקומוניסטים הישראליים, חברינו אנו, ערבים ויהודים כאחד, עשו פחות מדי כדי להבהיר נקודות אלו בתחום התרבות — והסיבה היא ללא ספק ארגונית, כי הליקויים הארגוניים היו ומוסיפים עדיין להיות בעוכרי פעילותנו התרבותית.

זכות גדולה היא לאיש יצירה להיות קומוניסט — אבל חברים — וזאת אין מבינים עדיין כל חברי מזכירויות הוועדים המחוזיים והמקומיים — זכות היא גם למפלגה קומוניסטית להיות מבורכת באנשי־יצירה, והבנה זאת יש לטפח.

בתקווה ודריכות מצפים על כן פעילינו בשטח זה להנחיותיו ולעזרתו של הוועד המרכזי החדש — לאחר שלא תמיד מצאנו אצל כל חברי הוועד המרכזי היוצא את העניין, העזרה והחיבה, אשר בלעדיהם נבלת כל יצירה; בתוחלת וקוצר־רוח מצפים אנו לעזרה ארגונית אשר חסרה לנו יותר מכל — על־מנת שנוכל לתרום את תרומתנו המלאה למאבק המפלגה לא רק לשלום ולעצמאות אלא גם ללחם ושושנים, לשירה ולמוסיקה — לחידוש פניו ופנימיותו של האדם הישראלי לקראת התקופה הגדולה הנפתחת עכשיו בעולם כולו.

מרדכי בילצקי

מזכיר הוועד המרכזי של מק"י

18.6.1904 - 21.7.1959

מדבריו בוועידה ה־13 של מק"י

„הכרחי שישרור בינינו לא רק יחס של חברות, ידידות כלפי החבר, אלא גם יחס של כבוד לאח־במאבק; כי זכות גדולה וכבוד גדול הוא להיות חבר־מפלגה. בין חברינו — ליכוד־יתר של השורות, יחס יותר חברי לחבר, יחס של ידידות, של עזרה הדדית, אחריות הדדית, שאיפה לעזור לחבר, לחזק אותו, להעלות את רמת־הכרתו — שאנו כולנו, בכוחות משותפים, ניהפך, כל אחד ואחד מאיתנו, ללוחם, ל„טריבון־העם", כפי שלנין דרש זאת".

חיה קדמון

25.10.1918 - 4.9.1960

ארצי שלי!

שירה האחרון של המשוררת המנוחה, עליו עבדה עד רגעי־חייה האחרונים. החברה חיה קדמון הקדישה את השיר לוועידה ה־14 של מק״י ולא זכתה לסיימו.

כְּמוֹ כַּף־יָד לַחָה טְפְחָה עַל לְבָבִי: הָעוֹרִי — !
וְהַבֶּל־יָם עוֹטָה אֹד חָלָב לְבָנוּנִי
הַגִּים וְרָבֵץ עַל הַחֹוֶה.
הַכְּתָה צַעֲקַת־פִּתְאוֹם !
דּוּמָה וְנִתְמַתְּחָה כָּל רְצוּעַת הַחוֹף.

פְּשָׂטָה אוֹר־חֲמוּקֶיהָ הָרַכִּים.
וּכְמִיתָר טָעוּן מְלוֹא דְרִיכוּתָהּ שֶׁל קֶשֶׁת
הָיְתָה הוֹמָה וּמְרַטֶּטֶת אֶל הַשְּׁפִיכָה.
כִּדְמוּת גַּדָּן נִדְמֵית אֵלַי, אַרְצִי.
שְׁלוּחָה בְּלַהַב חַד אֵילָתָה —
גַּדָּן שֶׁנִּצְּבוֹ אָרוֹךְ וּמְסֻקָּס
וְיָדִיתוֹ שְׂרוּגַת־פְּתִילֵי־הָדָר
חוֹבֶקֶת לְשִׂיאֵי חֶרְמוֹן.

וְרַךְ בְּלֵיל שָׁרָב.
צוֹפָה אֶל עַרְפִלָּיו הַמְלַחְלְחִים.
אֲשֶׁר פּוֹקְצִים הָיוּ בְּרַחַשׁ קַל,
כְּאֶצְבְּעוֹת כַּתָּנָה צְחוֹרוֹת,
מִמֶּרְחֲבֵי שְׂדוֹתָיו שֶׁל יָם, —
דְּבוּקָה אֶל הַנִּצָּב הַדַּק
אֶל מוּל חוֹפָהּ שֶׁל יָפוֹ,
הָיִיתִי בְּקוֹלֶטֶת רַעַד הַפִּגְיוֹן
הַמִּתְהַפֵּךְ בְּתוֹךְ הַגַּדָּן
וְהַחוֹצֶה בְּתוֹךְ בְּשָׂרֵךְ הַחַי.
אַרְצִי.
הִנֵּה, הִנֵּה בְּשָׂרֵךְ בְּרִיחוּפֵי גַּנָּיו
מִן הַיָּרוֹק הָעַר שֶׁל עֲמָקַיִךְ
בְּשִׁבּוּצֵי הַתִּירָס הַצּוֹהֵב.
וְשֶׁלֶף וְהוּב־כְּתָמִים נוֹגֵס כַּפּוֹת רַגְלַיִם.
בַּיָּשָׁן וּמְנֻמָּר מִסְּמַק רִמּוֹנִים.
וְחוֹל. וְחוֹל נִגָּר כְּאֵל מְסֻגֶּנֶת אַדִּירִים
וּמִתְפָּרֵקד. פָּרִיךְ וְדַק. עַל שְׂפַת יַמֵּךְ.
וְעַד לְחוֹל מִדְבָּר בַּאֲבָקִיקָיו הַשְּׁמַשְׁמַמִּים, —
וְאַתְּ חַמָּה, כָּל־כְּלוֹת־כֻּלֵּךְ חַמָּה
וּמְלַטְּפָה הַרְבֵּה יָדַיִם,
שֶׁנִּעֲצוּ אֶת כֹּבֶד־עָמְלָם אֶל לִבֵּךְ —
וּפָתַע אֶת מוֹבֶלֶת כְּמוֹ פָּרָה גְּדוֹלָה וְסַרְבָנִית
אֶל הַיָּרִיד,
וְהָאֶפְסָר שׁוֹסֵעַ בִּבְשָׂרֵךְ.

אֶת קוֹל גְּנִיחָתֵךְ שָׁמַעְתִּי, אֲדָמָה.
בּוֹקֵעַ בִּטְרוֹמְבּוֹן נוּגֶה
מִתּוֹךְ צְלִילָהּ הַמִּשְׁתַּחְצֵן שֶׁל הַתִּזְמֹרֶת.
בְּסוּלְמוֹת רַבִּים עָלָה אֵלַי הַהֵד

וְלֹא יָכֹלְתִּי לֶאֱטֹם אֵלָיו אָזְנַיִם:
— אֲנַחְנוּ נַכְפִּיף אֶת גַּבֵּנוּ עוֹד קֶט.
אֲנַחְנוּ נְמַתֵּחַ אֶת שְׁרִירֵינוּ.
אֲנַחְנוּ נַשְׁפִּיף רָצַבְנוּ עוֹד קֶט
לְכָל פַּת־קִיבָּר תְּשׁוּרָנוּ.
לְמַעַן אוֹתוֹ הָאָדוֹן הַמְּפוּרְקָד
נִסְמִיר וְנַקְסִיר אֶת גַּבֵּנוּ עוֹד קֶט!
עָמוּס נַעֲמִיס.
כָּל עֹמֶס עָמוּס,
סְפֵי עֲמָסִים עָמוּס טוֹב.
לְמַעַן הַבּוֹס.
לְמַעַן הַבּוֹס.
לְמַעַן הַבּוֹס מִבּוֹסְטוֹן!
גַּלְגַּל אֲרִיחִים.
גַּלְגַּל אֲרִיחִים
לְקִיר הַמִּשְׁכָּן הַזָּר —
לְבַנְק הָאַחִים.
לְבַנְק הָאַחִים.
לְבַנְק הָאַחִים לַאזַאר!
הִנֵּה לְפָנֵינוּ שְׁטוּחָה הַכִּכָּר —
כִּכַּר הַיַּרְדֵּן וְהַמֶּלַח.
כֻּלָּהּ הִיא תִירוֹשׁ — הַגּוֹמֵעַ יִשְׁכַּר
מִשֶּׁפַע אֲשֶׁר בְּחֻבָּהּ נֶאֱגַר
פָּרוּץ אֶל הָאָרֶץ: „הֵא לְךָ!“
וּמָה יַעַטְרֶנָּה כָּבוֹד וִיקָר
לְמַעַן עֶשְׂרָהּ לֹא יִרְבַּץ לוֹ עָקָר! —
לְמִמְכָּר!
לְמִמְכָּר!
לְמִמְכָּר!

דּוֹמֶה כִּי לֹא הָיָה עוֹד סְתָו וְהוֹר כָּל־כָּךְ
עַל אַדְמָתֵנוּ.
עָבִים אֲפַרְפָּרוֹת
לוֹפְתוֹת לְקָדְקֳדוֹ שֶׁל אֹפֶק.
וְיָם יָרוֹק, כְּצַמָּרוֹת שְׁטוּחוֹת שֶׁל חֹרֶשׁ מְאֻנָּשׁ,
פּוֹרֵשׂ מְאוֹר־פָּנָיו אֶל הַשְּׁחָפִים שֶׁבָּאוּ מֵרָחוֹק.
לוֹקֵק כַּפּוֹת רַגְלֵי הַתִּינוֹקוֹת
בְּסוֹד הֶמְיַת רָטוֹן שֶׁל שֶׁבַע מְהוּרְהָר
וְסַעַר שֶׁגָּמַל אֵלַי בִּינָה.

הו ארץ אהובה!
באיזה הנף־אדירים
פורשת את אלי עם סתו
חכה מסלאה — כלה קשרי קשרים
של הריחות והמראות
המהבהבים כמטפות מליחות של ים ושל דמעה.
ומדי סתו, כדג המונק אל החוטים,
אני שבוית אהבתך.
וכמו הקרס, הננעץ עד הבשר,
לופת יפיך את הגרון המפרפר.

הו ארץ, ארץ אהובה!
אני רואה אותך מגלפה תלמים שחומים
קמוטי הגות כבדה ונדאגה אל גשם;
אני רואה אותך פושקת רגביך, הסדוקים
כשפתותיו של הלך במדבר,
ומבקיצה אל חג ומבקיצה אל שיר
בזהב תמהוני של נרקיסים:
אני שומעת, קשובה
לאהבה שבקרבי חומרת
אלי יפיך, מולדת אהובה!

אני יודעת:
רק האהבה הזאת,
המנקבת כמקדח עז ומסתערת בלא הרף,
רק היא, רק היא עוד יכולה לחשוף
מעמקי־יפיך מבעד לרבדים
של כעורי גלות,
שטחו על פניך גורביך
על פני שנקי עולם.
איכה נמחץ הרחש העתיק —
רחשם של מודיעין ומתתיהו, —
הרחש היורה את חץ ה״לאו״, המם והזיז,
בפני חית־פתיון המטפחות,
חלקלקות הסבר?!
איכה נגררת בחוזק־יד מתוך הבית —
ובניו המריבים עודם מושכים איש לעברו
בטרם ימצאו לשון אחת

שֶׁל בְּנָאִים־בְּצַוְתָּא —
וְהַתְּחִילוֹת, כְּמוֹ בְּבָה שֶׁל שְׁפָנָה,
פּוֹצָה „כֵּן, כֵּן,"
כְּשֶׁבָּהֶן הַמַּשְׁמִיד לְחוּצָה אֶל טַבּוּרֵךְ.
וְאִלּוּ לֹא הָיוּ לָךְ צְלוּמֵי תִּפְאֶרֶת וְחֵרוּת
לֹא חָקַקְתְּ אִמְרוֹת שֶׁל מֶרִי וְגָאוֹן,
בְּעוֹד אַרְצוֹ עוֹד מַפְרָשָׂה פּוֹסַעַת
מְמַלְמֶלֶת מִלְמוּלֵי שִׂיחָה הָרִאשׁוֹנִים?!

הוֹ אֶרֶץ, אֶרֶץ אֲהוּבָה!
הֵן לֹא אוּכַל לָשֶׁבֶת וְלִצְפּוֹת
בְּזָהֳרֵי סְתָוךְ הָרְגוּעִים,
הַנִּכְסָפִים אֵלַי מוּל חַלּוֹנִי,
וּלְהַאֲזִין לִשְׂפַת צִפְצוּף שֶׁל הַשְּׁחָפִים
וּלְהַחֲלִיק צִיצִית רֹאשָׁם שֶׁל נַרְקִיסִים.
לֹא! —
אֲנִי רוֹצָה לַחֲבוֹק אֶת כָּל־כֻּלֵּךְ,
אֲנִי רוֹצָה לִגְמוֹעַ אֶת זְמַנֵּךְ כֻּלּוֹ —
עַל פֶּרֶא־שׁוֹשַׁנָּיו וּמַדְקְרוֹת־חוֹחָיו
הַמִּסְתַּכְּכִים עַתָּה בְּכָל תָּאֵי בְּשָׂרִי.

הוֹ אֶרֶץ, אֶרֶץ אֲהוּבָה!
הָקִיצִי מִנִּבְכֵי זְמַנֵּךְ
וְקַרְצְפִי מִזָּוִיּוֹת הַפֶּה
אֶת שְׂחוֹק הַנִּמּוּסִין הַמִּתְרַפֵּס,
עַד שׁוּב תִּתְבַּעְבַּע מִלּוּעֵךְ
בּוֹלֶת הַר הַגַּעַשׁ!
הֲיִי חַיָּה וּמִתְחַיָּה, אַרְצִי,
הַנִּיחִי לִי לָקֹב אֶת מַעֲנוֹתַי פָּנַיִךְ
לְמַעַן שׁוּב לָשִׁיר נוֹכַל יַחְדָּיו!..

מדברי החברים בדיון הכללי

הח' אברהם לנצמן

(חבר ועד מחוז ת"א—יפו ומזכיר סניף־יפו)

כבוד גדול הוא ליפו לארח את הוועידה וראויים תושביה, כי הוועידה תתארח כאן. ראויה יפו בגלל תמיכת תושבים רבים מאוד בפעילות מתקדמת, בגלל היותה עיר יהודית־ערבית, ובעיקר בגלל תמיכתם הגדולה של עמליה במפלגתנו הקומוניסטית. בשם סניף המפלגה ביפו, בשם כל תומכי מפלגתנו, יהודים וערבים — והם רבים — הנני מברך את נשיאות־הוועידה, את הצירים ואת המשלחות מחו"ל הנמצאות עימנו כאן.

הרשו־נא לי בהזדמנות חגיגית זו לברך גם את עמלי־יפו, נבטיח להם, כי דמות אחרת תהיה לעיר זו, לרחובותיה, סמטאותיה, שפת־ימה ושטחיה ה„גדולים" וה„קטנים" — כאשר מפלגתנו תעמוד בראשה. והיא — במוקדם או במאוחר — תעמוד בראשה!

הח' לנצמן הודיע, כי כל חברי סניף־יפו מזדהים עם ראשי־הפרקים של הוועד־המרכזי לקראת הוועידה ומבטיחים לא לחסוך מאמץ, כמו עד עתה, כדי לתרגם את החלטות הוועידה למעשים, כדי להביא הישגים גדולים יותר למפלגה. מאידך הוא קבל, כי לשטח הארגוני מפלגתנו מקדישה פחות מחשבה וכוחות מאשר לשטחים האחרים של פעילותה. הוא הטעים את חשיבות העברת הנסיון מסניפים מצליחים יותר אל הייתר. הוא תבע מהוועה"מ יתר הדרכה.

בתשואות סוערות נתקבלו דברי הנואם, כאשר סיפר כי מספר חברי סניף־יפו גדל ב־40% בשנה וחצי האחרונות, מאז הבחירות לכנסת ה־4. רוב החברים החדשים באו מבין הפעילים הבלתי־מפלגתיים של הארגונים הדמוקראטיים. כן סיפר על הקמת 5 תאי־אוהדים, ועל כך שאוהדים אלה משתתפים בהפצת העתונות — שגדלה ב־12%. הנואם זקף חלק מהישגי סניפו לזכות הצלחת ארגונה של תחרות בתוך הסניף, שדורבנה באמצעות עלונים פנימיים רבים.

בהמשך דבריו הציע שמזכירות־המפלגה תקים אקטיב ארגוני ארצי, אשר יכלול את המזכירים הארגוניים של המחוזות, ויתכנסו אחת לחודש. כן הציע להקים קורס קבוע למזכירי־תאים. בסיום דבריו הביע הח' לנצמן את בטחונו, כי הדו"ח של הוועד המרכזי, שהובא לוועידה ע"י הח' ש. מיקוניס, יסייע להתקדמותה של המפלגה.

הח' פואד כורי

(חבר הוועד המרכזי, חבר מזכירות ועד מחוז־נצרת ומזכיר סניף־נצרת)

את ראשית דבריו הקדיש הח' פואד כורי למאבק האוכלוסיה הערבית בישראל לכינון רשויות מוניציפאליות נבחרות. הוא אמר, כי חברינו נבחרו לכל המועצות המקומיות הנבחרות וכי חיזקנו את קשרינו עם המוני־העם בכפרים — הודות למאבקנו העקבי נגד הממשל הצבאי המדכא. הוא הזכיר את כינוס הפלחים שמחה נגד „חוק ריכוז הקרקעות", את חלוקת גילוי־הדעת לבאי הוועידה הבין־לאומית של ראשי הרשויות המקומיות, שנתכנסה בת"א. הנואם בירך את המועצה המקומית בכפר־יאסיף, שם הקימו חברינו — יחד עם כוחות דמוקראטיים אחרים — קואליציה דמוקראטית־עממית.

הח' כורי יצא בחריפות נגד מינוי מועצות ע"י הממשלה בכלל, ונגד אי־צירופם של חברינו למועצות אלו בפרט. באום אל־פחם, למשל, קיבלנו בבחירות 30% מן הקולות, ואילו במועצה הממונה אין גם קומוניסט אחד. הנואם ציין, כי מאבקם של חברינו הביא במקומות רבים לביטול המועצות הממונות ולכינון מועצות נבחרות וקרא להמשיך מאבק זה ללא לאות.

בהמשך דבריו הוכיח הח' כורי, כי המועצות ביישובים הערביים מקבלות הקצבות נמוכות מאוד, ללא שום השוואה עם ההקצבות למועצות ביישובים היהודיים, שגם הן, כידוע, אינן גבוהות. הוא גינה את ההפליה הלאומית במתן הלוואות לרשויות המקומיות ובתנאי ההלוואות.

השלטונות עושים בהתמדה לצמצום שטחי־הבנייה בערים ובכפרים הערביים

והאוכלוסיה הערבית נאלצת להיאבק נגד הדיכוי וההפליה. היא נאלצת להיאבק גם להתקנת רשת־מים וחיבור הכפרים לרשת־החשמל, לביטול החלוקה הבלתי־צודקת של עול־המסים וכו׳. הנואם סיים את דבריו בקריאה לחיי המפלגה והמאבק נגד הממשל הצבאי המדכא.

הח׳ אברהם לבנבראון

(חבר ועד מחוז־חיפה
ומזכיר סניף־הקריות)

בהודיעו על הזדהותו עם הדו״ח של הוועד המרכזי לוועידה, הדגיש הח׳ לבנבראון בראשית דבריו, כי כוחה של המפלגה הוא בידיעתה לגלות את החוקים האובייקטיביים של המציאות וההתפתחות ולהוציא מסקנות נכונות. המציאות מאמתת את תורתנו ומדיניותנו לא רק בעניינים הבינלאומיים, בענייני מדיניות־החוץ ובעניין יחסי ישראל—ערב, אלא גם בענייני מאבקו של מעמד־הפועלים בארצנו.

אצלנו בחיפה קיימים תנאים מיוחדים ומשטר־טרור חריף יותר במקומות־העבודה. אולם, לא זהו החדש. החדש הוא שמעמד־הפועלים יוצא למאבק המוני. לצערנו, לא תמיד היינו אנחנו היוזמים. אך יש קשר בין פעולתנו השיטתית כל השנים ובשנה האחרונה במיוחד ובין המאבקים הגדולים שנתחוללו. גם התגברות מאבקו של מעמד־הפועלים השפיעה. על המאבק הגדול נגד ההתייקרות וההיטלים השפיעה על השביתה הכללית בבלגיה.

כאשר הפועלים נאבקים הם מעלים את סיסמאותינו. תוך זמן קצר היו חברינו לכוח המדריך. הנואם פירט דוגמאות מהמאבק במקומות־עבודה שונים.

הח׳ לבנבראון עמד על הצורך בפוליטיזאציה של מאבק־הפועלים ואמר כי הצלחת הוועידה תיבחן בפעילתנו בין ההמונים בכלל ובמקומות־העבודה בפרט.

הח׳ מוחמד שריידי

(חבר ועד מחוז־המשולש
ומזכיר סניף אום אל־פחם)

בתחילת דבריו בירך הח׳ שריידי את הוועידה בשם סניף־מק״י באום אל־פחם והביע שמחתו על השתתפותו בוועידה זו ואת הסכמתו לדו״ח של הוועד המרכזי לוועידה. בעת הוועידה הקודמת היה הנואם אסור בבית־הכלא והשלטונות ניסו להרתיעו ממאבקו באמצעות רדיפות ולחץ. בהמשך דבריו העלה הח׳ שריידי על נס את מאבקה הבלתי־נרתע של המפלגה נגד מדיניות הדיכוי הלאומי של ממשלת בן־גוריון, נגד הממשל הצבאי, בעד השלום והאחווה היהודית־ערבית.

הנואם בישר לוועידה, כי למרות הלחץ הכלכלי של הממשל הצבאי נגד חברי המפלגה ואוהדיה, הגביר הסניף את השפעת המפלגה בכפרו. הפצת העתונים, למשל, הועלתה ב־55%. הוגברה הפעילות של בנק״י בקרב הנוער.

ההתפתחות המדינית בעולם, אמר הח׳ שריידי, משפיעה לטובתנו. אנשים רבים יותר מקבלים כיום את מדיניותנו הנכונה.

בסיום דבריו אמר הנואם, כי יש צורך בהגברת הביקורת של הוועד המרכזי על כל שטחי־הפעולה של המפלגה וציין, כי יש לעשות למען הכנסת חברות למפלגה גם במחוז־המשולש.

הח׳ יהונתן שלום

(חבר ועד סניף צפון־ת״א)

בראשית דבריו הזכיר הח׳ שלום את ההתעוררות העממית הגדולה בארצנו להגנת הדמוקראטיה. יש להרחיבה גם למאבק על טוהר הבחירות. הדמוקראטיה הבורגנית, אמר, היא מוגבלת תמיד. באשר אדם אינו חופשי כאשר הוא תלוי בפרנסתו באדם אחר, במעמד אחר. בן־גוריון מציג לפני עמנו את הדמוקראטיה האמריקאית כמופת, אולם שם לרוב הכושים אין זכות־בחירה. שם מזייפים בחירות בסיטונות (והנואם הביא כמה דוגמאות מפורסמות של „הצבעת״ המוני־מתים בארה״ב).

בישראל רוב הערבים הצביעו בעד מפא״י, ורק מיעוט מן היהודים. מדוע ! — לחץ, רדיפות, שוחד, טרור, וכו׳. אין תשובות אחרות. ולא רק טרור נגד תושבים ערביים — יש טרור כלכלי ממש, בעיקר במקומות קטנים, ויש שיחוד המוני.

בסוף דבריו הוכיח הנואם, כי תרמית מונחת ביסודה של שיטת־הבחירות האזורית, אליה חותר בן־גוריון, והביא כמה דוגמאות: בשנת 1959 קיבלו השמרנים 38% מהקולות בבריטניה ו־57% מהצירים. לבחירת כל ציר דה־גוליסטי בצרפת הספיקו 25 אלף קולות, וכל ציר קומוניסטי — 385 אלף קולות. בשנת 1956 קיבלה מפלגת־קאראמאנליס ביוון 1,416 אלף קולות, וזכתה ב־165 צירים, בעוד שהאיחוד הדמוקראטי — אשר קיבל 1,642 אלף קולות — זכה רק ב־135 צירים. וזוהי השיטה שבן־גוריון רוצה להנהיג בישראל, כדי לזייף את רצון העם ולהפוך מיעוט קולות לרוב הצירים! ראשי־הפרקים והדו״ח של הוועד המרכזי מציידים את המפלגה בנשק חד למאבק מוגבר על הגנת הדמוקראטיה והרחבתה בארצנו.

החברה **חנה וייסלוביץ'**
(חברת ועד סניף־חולון)

בראשית דבריה הציגה החברה וייסלוביץ' כמה שאלות ניקבות: האם סגנון עבודתנו מקרב אותנו אל ההמונים? האם אפשר להתקרב אל ההמונים רק או בעיקר באמצעות תעמולה? הנואמת אמרה, כי יש להעמיד את בעיית סגנון עבודתנו המפלגתית במלוא חריפותה. באשר יש פיגור אחרי המציאות ובגלל סגנון־עבודה לא נכון אין אנו מנצלים כהלכה את התנאים שנשתפרו.

בהמשך דבריה עמדה הנואמת על קשיי ההסברה בקרב אותם חלקי הציבור שלא חונכו על ברכי המארכסיזם בארצות־מוצאם וקבלה כי העתונות שלנו והכרוזים אינם מובנים לאנשים אלה. במיוחד היא ביקרה את התופעה, שחברים מסויימים התרגלו לבידוד שנכפה על־ידי האוייב, וגם כאשר נפרצה חומת־הבידוד הם ממשיכים לפעול כמו בתוך בדידות־מרצון.

החברה **חוה סלוצקה־קסטין**
(חברת ועד סניף דרום־ת״א)

ראשי־הפרקים מחייבים לעבודה טובה יותר — אמרה הח' סלוצקה־קסטין. הם נתקבלו בסניפנו ללא התנגדות. הדו״ח של הועד המרכזי לועידה יסייע לנו לפרוץ דרך רחבה למפלגה.

בהמשך דבריה הטעימה הנואמת, כי עלינו לחפש דרכים להבאת דברנו אל המוני־העם בצורה פופולארית ומובנת יותר. היא קראה להתחשב בכך שהציבור אינו אחיד ויש לנקוט בשיטות־הסברה שונות לשכבות שונות בציבור־הפועלים והדגישה, כי המפלגה מרבה בהסברים תאורטיים, בעוד שלדעתה יש להרבות בהסברה יותר קונקרטית ופשוטה.

בסוף דבריה ביקרה החברה סלוצקה־קסטין תופעות של סקטאנטיות במפלגה ואת העובדה שנשי חברים רבים אינן חברות־המפלגה. היא אמרה, כי יש לשים לב לליקויים אלה ולעשות למען תיקונם, וכי הדבר אך ישרת את המטרות הגדולות שלנו.

הח' **מורד חוה**
(מזכיר סניף פתח־תקוה)

השביתה הארצית ביום ה־23.1.1961 הביאה למיפנה גדול בסניפנו ושינתה מקצה לקצה את פעילות החברים ואת נכונותם למאבק מקצועי בתוך ציבור־הפועלים ובמקומות־העבודה — אמר החבר חוה בראשית דבריו. הגברת הפעולה, הוסיף, הביאה להצלחה גדולה בארגון אספת מאות פועלים ב־15.3.1961.

הנואם סיפר על הצלחת הפעילות בין עולי־פולין בעירו. בשכונה אחת, אמר, העלינו את תפוצת העתונים באידיש במאות אחוזים והוקם ועד זמני של הליגה לידידות ישראל—פולין.

בהמשך דבריו עמד על הישגי מאבקים של פועלים, רוקחים, ועוד — שנוהלו ע״י חברי־מק״י מסניף־פ״ת.

הנואם ציין כנקודת־חולשה את אי־הגדלת מספרם של חברי־הסניף ומנויי „קול־העם" בפ״ת. בסיכום דבריו הוא הביע את בטחונו, כי מהועידה ה־14 נצא מחוזקים לקראת הצלחות נוספות במאבקינו.

הח' **יהונתן שטרן**
(חבר ועד מחוז ת״א—יפו
וועד סניף רמת־גן)

בראשית דבריו קבל הח' שטרן, כי חודשיים אינם זמן מספיק לדיון על ראשי־הפרקים לקראת הועידה. הוא הטעים, כי הקו הכללי של מפלגתנו הוא נכון. הוא מצא את ביטויו בדו״ח של הועד המרכזי, וכי נכונותו הוכחה בעליל במציאות. הבעיה, הוסיף, היא הגשמתו הפראקטית.

הנואם אמר, כי אין די בציון עובדת חולשתנו במקומות־העבודה עד הזמן האחרון, יצריך לחשוף גם את סיבותיה. הוא טען, כי האשמה אינה חלה רק על התאים והסניפים אלא גם על הועד המרכזי.

הח' שטרן אמר, כי ברמת־גן ניהלנו פעולה מתמדת, בלתי־פוסקת, בקרב הפועלים ודבר זה הניב את היענותם הגדולה של הפועלים למאבק. הוא ציין, כי רוב מפעלי־החרושת בעיר זו הצטרפו אל ועדות־הפעולה נגד ההתייקרות וההיטלים.

בסיום דבריו ביקר הנואם את התופעה של עזיבת חברים את מקומות־עבודתם והטעים כי לא שמרנו די על קשרינו, שהם נכס חשוב למפלגה.

הח' **יעקב זילבר**
(חבר ועדת־הביקורת המרכזית
ומזכיר מחוז־הנגב)

המוני העולים באזורי אשקלון והנגב זקוקים למפלגתנו, להסברתה ולהדרכתה זהב משתמשים בכך בעת שהם נתונים בצרות, שהן פרי המשטר הזה, בכל מקום בו חברינו פעילים בציבור — אמר הח' זילבר בראשית דבריו. הוא תיאר בהרחבה את מצב התושבים במחוזות דרום־הארץ, שמפעלים עליהם לחץ וטרור כל־

כלי שאין כמותם במרכז־הארץ והם נתונים לניצול קשה יותר של ההון. הזר בעיקרן. מצב זה של „תעריף ב'" לפועלי־הנגב ישפיע לרעה גם על שכר הפועלים האחרים בארץ — אמר.

הנואם תיאר את נסיבות יצירתו של המחוז החדש במפלגה וציין כי הוא עדיין בבחינת „מחוז מתהווה". אך אנו נמצאים כבר בדרך להיותנו מחוז של ממש. מספר חברינו גדל, וזוהי תוצאה של גישה נועזת ואמיצה יותר בקבלת מועמדים חדשים. בקבלת נשי חברים, היו גם אכזבות. אבל אפשר לסכם כי התוצאות הצדיקו את גישתנו, אמר. אם־כי מתעורר הצורך בהעלאת מועמדינו וחברינו אל רמת־פעולה הרבה יותר גבוהה.

למרות מספרנו הקטן, סיפר הח' זילבר, הצלחנו להדק את קשרינו עם ההמונים, במיוחד ע"י הוצאת כרוזים מרובים, שתוך כדי חיבורם והפצתם אנו זוכים גם להשתתפות פועלים בלתי־מפלגתיים בפעילותנו. אולם, האספות הפומביות והכרוזים אינם יוצרים די קשרים עם המוני תושבים. לשם כך דרושה ההסברה הכל־צדדית של העתון, כי בלעדיה אין לימוד מנסיונות־המאבקים אלא גישושים באפלה.

בסיכום דבריו אמר הח' זילבר, כי אין זה מקרה שלא התנהלו במפלגה ויכוחים רבים על קו־המפלגה. אין זאת „אדישות", אמר, אלא תוצאת צדקתו המשכנעת של הקו המדיני שלנו. עדות לכך הוא הדו"ח של הוועד המרכזי, שהובא לוועידתנו ע"י הח' ש. מיקוניס. השאלה איננה מה לעשות, כיצד לעשות, אלא — לעשות!

הח' מוחמד דגש

(חבר סניף דיר־חנא)

הח' דגש תיאר באמצעות דוגמאות רבות את מצבם של הכפריים הערביים. הוא גינה במיוחד את הנסיונות החוזרים ונשנים לגזול את קרקעותיהם של האיכרים בתחבולות מתחבולות שונות. הוא סיפר כיצד נגזלו מתושבי כפרו לא רק אדמות אלא גם בתים שנבנו ברשיון. והוסיף כי המצב בכפרים השכנים לדיר־חנא — ערבה וסאכנין — הוא דומה.

הגשנו מחאות למוסדות־הממשלה, אמר, אך הם אינם שועים לטענותיו של הפלח — ועדותיהם ממשיכות לגזול את הקרקעות.

בהמשך דבריו הוא עמד על מצב הפועלים הערביים בני הכפרים, שהתארגנו כבר בהסתדרות. הוא סיפר כיצד הערימו תחילה קשיים על ההצטרפות להסתדרות, וגם לאחר שזו הושגה רחוק עדיין השוויון הממשי. לשלושת הכפרים בסביבתו יש רק מרפאה אחת של קופת־חולים, ובה רק רופא ואחות ביום. בלילה אין עזרה רפואית. בכפרים אין לשכות־עבודה ואין עבודה. הפועלים המשיגים עבודה — שכרם נמוך ביותר. באזור־טבריה, סיפר הנואם, עובדים פועלים ערביים מן הכפרים בשכר 5—6 ל"י ליום ובתנאים קשים. שנה נוספת הם עובדים חינם — תמורת הרשיון שהמעביד משיג להם.

בסיום דבריו סיפר הח' דגש על המאבק למען הספקת מים לכפרו דיר־חנא.

הח' חיים תיבון

(חבר ועד סניף־חיפה)

הח' תיבון הקדיש את דבריו למאבקם של העובדים האקאדמאיים. הוא אמר, כי בארצנו קיימת תופעה חיובית, שרוב העובדים האקאדמאיים מאורגנים בהסתדרות־העובדים הכללית. אולם, בדרך כלל זהו ארגון של פרטים ולא של גופים מאורגנים שלמים. רוב הרופאים, למשל, הם חברי־ההסתדרות, ואילו ארגונם הוא מחוצה לה. הוא הדין גם במורים התיכוניים, בחימאים, ועוד. הסתדרות־המהנדסים על 6,000 חבריה היא, למעשה, הארגון האקאדמאי הגדול היחיד החבר כאיגוד שלם בהסתדרות. עובדה מדאיגה היא, ציין הנואם, כי למרות חברותם של רוב העובדים האקאדמאיים בהסתדרות — קיים קרע עמוק בין האינטליגנציה העובדת וההסתדרות. האשמה היא הנהגת־מפא"י, המשרתת את הבורגנות, מפקירה את האינטרסים של העובדים ובולמת את המאבק של כלל עמלי־ישראל, ובתוכם גם של העובדים האקאדמאיים. הנהגת־מפא"י נתמכת בכך מ„שמאל" ע"י מפ"ם ואחה"ע ומימין ע"י הליבראלים — לא רק בכנסת ובממשלה, אלא גם בתוך ההסתדרות, בתוך האיגוד המקצועי.

הנואם יצא נגד סילוף הבעיה הכלכלית־המעמדית של העובדים האקאדמאיים ע"י הצגת מטרתם בפער בינם לבין יתר שכבות־העמלים. בעוד שהפער האמיתי קיים בין כלל־העמלים — לרבות האקאדמאים — לבין הבורגנות, בין שכר העמלים — כולל האקאדמאים — לבין הרווחים העצומים של בעלי־ההון.

עלינו להיאבק על נפשה של האינטליגנציה העובדת — אמר הח' תיבון, והציע שהוועד המרכזי ישקול את אפשרות הקמתה של מחלקה מיוחדת לארגון פעולתנו בשטח זה. האפשרויות הן טובות — הכריז, והביא מספר דוגמאות גם מן הזמנים כאשר ההסתה האנטי־קומוניסטית בארץ היתה בשיאה.

בהמשך דבריו סקר הח' תיבון את פעולות הסיעה הדמוקראטית בהסתדרות־המהנדסים והוכיח כי משקלה הריאלי עלה

לאין ערוך על משקלה הנומינאלי.

בסיום דבריו התריע על כך שהטכניון בחיפה הולך ונהפך לאינסטיטוט של בני־עשירים, בגלל שכר־הלימוד הגדול ותקנון־הלימודים־והבחינות החמור, המונע אפשרות של עבודה בצד הלימודים, ובגלל היעדר התמיכה הממשלתית במוסד זה; וכן על יוקר הבנייה הציבורית, המונע שיכון מדלי־אמצעים, וסיבתו בהיטלים הממשלתיים הגבוהים.

הח׳ ישראל צנטנר
(חבר ועד סניף דרום־ת״א)

בתחילת דבריו ציין הח׳ צנטנר את הצורך בהעלאתה של רמת ההכרה הפוליטית של חברי־מפלגה. הוא קבל, כי לפעמים בוחרים חבר לתפקיד מזכיר־תא, מבלי שתהא לו הכשרה לכך. צריך שמזכירי התאים ישלטו היטב בדו״ח של הוועד המרכזי לוועידה ובהחלטותיה. בהמשך דבריו ביקר הנואם את העובדה, שחברי ועדת־הביקורת המרכזית הועסקו בתפקידים אחרים. דבר זה, אמר, מנע מהם את האפשרות למלא את תפקידם ביעילות.

הח׳ צנטנר הרחיב את הדיבור על תפקידי הביקורת המפלגתית ובסיום דבריו אמר, כי לבירורים יש לגשת באופן חברי כדי שאפשר יהיה לשכנע את המעוניינים.

הח׳ יגאל אליהו
(חבר ועד סניף־הרצליה)

הח׳ אליהו פתח את דבריו בברכה לוועידת־המפלגה מאת חברי־המפלגה בהרצליה ועמלים שוחרי־קידמה ובציון הסכמתו לדו״ח של הוועד המרכזי לוועידה ה־14. בהמשך דבריו אמר, כי תנאי הוא שכל חבר יידע את העיקר בדרכי מאבקה של מפלגתנו, כי עליו להיות חלק מהאוואנגארד של מעמד־הפועלים הישראלי.

הנואם הקדיש את עיקר דבריו לדרכי ואופני ההסברה של מדיניות המפלגה. אל תעמיד עצמך כאילו אתה היחיד שמבין — אמר — הקשב גם לבן־שיחך. אל תניח לוויכוח לרחף על עולם ומלואו — רכוז על נקודות מסויימות, כדי שבהן הוא יהיה ממצה. התווכח בצורה ידידותית וסובלנית, ולא כבמלחמה בין אויבים. וכן הלאה.

בסיום דבריו עמד על המצב העגום בשטח החינוך. רבבות נערים — אמר הח׳ אליהו — הינם מחוץ לכל מסגרת חינוכית. פועלים ועמלים רבים ידם אינה משגת להעניק לבניהם חינוך על־יסודי. הסטיפנדיות והמילגות המצומצמות אינן עונות על הצרכים החיוניים ביותר. יש להיאבק לחינוך תיכון חינם. אני מציע — אמר הנואם בסיום דבריו — שחברינו בכנסת יעלו הצעת־חוק כזו, כדי לאפשר לכל נער ונערה בארצנו חינוך של 12 כיתות.

הח׳ שלמה שמלי
(חבר הוועד המרכזי ומזכיר מחוז־הדרום)

בראשית דבריו אמר הח׳ שמלי, כי מחוז־הדרום פעיל ומתקדם באותו הקצב שבו מתקדם כלל־המפלגה. הבעייה העיקרית של מחוזנו, אמר, היא בעיית הנדידה בסניפים. חברים באים וחברים יוצאים ומעתיקים מקומות־מגוריהם ומקומות־עבודתם. חוסר־העבודה המתמיד והשלור החזק גירשו חברים רבים ממחוז־הדרום למקומות אחרים, בהם יש יותר מקורות־תעסוקה ופחות לחץ כלכלי.

למרות הקשיים הגדולים, אמר הח׳ שמלי, פעילותנו נמשכת. חברינו נבחרו ונבחרים למועצות־הפועלים ולעיריות. גם הפעולה הפנים־מפלגתית נשתפרה. הלימוד נערך בזמן האחרון כסדרו. הדיונים על ראשי־הפרקים היו רצופים. הדו״ח של הוועד המרכזי ישמש חומר־לימוד־והדרכה נוסף. אכן, מספר החברים קטן מדי ועומס־התפקידים המוטל עליהם הוא גדול מאוד. רב הצורך בהרחבת שורות־המפלגה. הנואם הטעים, כי מספר החברים אינו תואם את המצב הפוליטי החדש שנוצר ואכן קיימת אפשרות לרכישת חברים נוספים.

עם זאת הוא ציין, כי החובות הרבות המוטלות על חבר מפלגה — בהקדשת זמן וכספים — מרתיעות מועמדים־בכוח מהצטרפות למפלגה. הח׳ שמלי הציע לאסוף אחת לשנה סכום גדול ולא להעסיק את החברים והתאים באיסוף כספים כל השנה.

בהמשך דבריו אמר הנואם, כי הביקורת של האוהדים על עתונותנו בשפות־העולים היא צודקת. עתונים אלה קטנים מדי בהיקפם. הגיע הזמן לבטלם ולהפיץ במקומם את „קול־העם".

בסיכום דבריו אמר, כי יש לדרבן אוהדים רבים להצטרף למפלגה, כי אפילו חבר חלש פעיל ומועיל פי 10 מכל אוהד.

הח׳ סוהייל נסאר
(חבר ועד מחוז־נצרת)

בראשית דבריו עמד הח׳ נסאר על בעיית החברות הערביות במפלגה. שאלה זו עומדת במלוא חריפותה לפני הסניפים

של המפלגה בקרב האוכלוסייה הערבית. במחוז־נצרת חברות־המפלגה מהוות 11% בלבד מכלל החברים. במחוז המשולש אין אף חברה אחת במפלגה, הנואם אמר, כי אין לקבל את רוב הטענות המושמעות מפי כמה חברים, הנוטים להצדיק מצב

חברה מנצרת
קוראת ברכה לוועידה

זה. האשה הערבייה הוכיחה, הן בעבר הרחוק והן במערכות של ימינו, את נכונותה להיאבק לצד אישה להגנת זכויותיהם הצודקות. הח׳ נסאר ציין את פעילותן הראויה לשבח של הנשים במחוז־נצרת, אשר תפסו את מקומן בשורות הלוחמות כאשר אישיהן, בניהן ואחיהן נעצרו או הוגלו במאי 1958. הנשים, אף הישישות, יצאו והפיצו את העתונים.

בהמשך דבריו אמר הנואם, כי במחוז־נצרת לא ניכרה כלל פעילותה של ועדת־הביקורת המחוזית. הוועדה קיימה ישיבה אחת בלבד מאז ייסודה. לחבר האחראי לוועדה לא היו תפקידים מפלגתיים אחרים, ועל־כן לא היתה הצדקה לאי־פעילותה של הוועדה.

בסיום דבריו עמד הח׳ נסאר על בעיות הפצת העתונות ורכישת מנויים חדשים וסיפר מנסיונות סניפי־המחוז בשטח זה. הוא קרא להגברת הסריקות ולגיוס כל החברים להפצת עתוני־המפלגה.

הח׳ אברהם ברמן
(חבר הוועד המרכזי)

הדו״ח של הוועד המרכזי הקדיש מקום מכובד ליחסי בן־גוריון—אדנאור הטמאים והיתווה את הדרך להגברת המאבק על ביטול קשרים אלה. למרות הכוונה הברורה של החוגים השליטים בארצנו להגביל את היקפו של משפט־אייכמן, המשפט הפך לכתב־אישום מחריד ומזעזע לא רק נגד המפלצת אייכמן, אלא גם נגד המשטר הנאצי הרצחני כולו — אמר הח׳ ברמן בפתח דבריו. מבית־המשפט בירושלים בוקעת הקריאה הגדולה, בת מאוחד עם־ישראל כולו: לעולם לא עוד גטאות ומחנות־השמדה! לעולם לא עוד אושוויץ, מאידאנק וטרבלינקה! מוות לאייכמן! מוות לנאציזם ולפאשיזם!

במשפט־אייכמן, אמר הנואם, באה לביטוי גם פרשת הגבורה של מורדי־הגטאות, הפארטיזאנים ואנשי המחתרת האנטי־נאצית ברית האחדות האנטי־פאשיסטית הלוחמת; באה לביטוי העזרה האנושית של האוכלוסייה הלא־יהודית ליהודים, ובעיקר העזרה הנאמנה של האנטי־פאשיסטים הפולניים, הצרפתיים, הבולגריים, האיטלקיים, הדניים, ההולאנדיים והאחרים ליהודים. למרות נסיונות־ההשתקה — עדים שונים הוקיעו במשפט את היודנראטים, את המשטרה היהודית בגטאות, את הקאסטנרים למיניהם ואת כל המדיניות הבוגדנית של שיתוף־פעולה עם הנאצים.

יחד עם זאת עלינו לקבוע בצער רב, כי משפט־אייכמן אינו ממלא את כל ייעודו ההיסטורי. החוגים השליטים בארצנו, ובראשם בן־גוריון, מעוניינים בצמצום היקפו של המשפט ובמניעת גילויים על שותפי־אייכמן התופסים משרות גבוהות בצמרת השלטון בבון. הח׳ ברמן עמד על מאות ההוכחות לחלקו של האנס גלובקה, יד־ימינו של הקאנצלר המערב־גרמני קונראד אדנאור, בחיבור, פירוש והפצה בארצות־אירופה של חוקי־נירנברג נגד היהודים. ממשלת־בון, אמר, אחראית לכך שגרמניה המערבית הפכה שוב לקן הנחשים הנאציים, למיבצר המיליטאריסטים והרוואנשיסטים.

הנואם הוקיע בחריפות מיוחדת את מכירת הנשק הישראלי לגרמניה הנאו־נאצית והגדיר אותה ככתם שחור בתולדות עמנו. אנו קוראים להמוני־העם בישראל למאבק מוגבר נגד המדיניות האנטי־לאומית המחפירה של „אמון וידידות" עם הגנראלים של היטלר! תבוטל עיסקת־הנשק הטמאה!

הח׳ ברמן יצא נגד ההסתה האנטי־סובייטית של בן־גוריון ומרעיו והכריז, כי שרידי העם היהודי באירופה מודים לברית־המועצות ולצבא הסובייטי הגיבור על

הצלתם מהשמדה. אנו, הקומוניסטים הישראליים, גאים על כך שעמדנו בשורות הקדמיות במאבק נגד ה„שילומים", עיסקת־הנשק וההתיידדות עם רוצחי־עמנו. אנו גאים על כך שהמפלגה הקומוניסטית הישראלית עמדה ועומדת על משמר הכבוד הלאומי.

הח' מרדכי שחורי

(חבר ועד מחוז־השפלה
וועד סניף יד־חנה)

את עיקר דבריו הקדיש החבר שחורי למשבר ההולך ומעמיק בחקלאות הישראלית ולפרספקטיבה של מאבק מלוכד של חקלאי־ישראל, בברית עם מעמד־הפועלים, נגד ההון המשעבד והמרושש ונגד ממשלת בן־גוריון, העומדת לצידו. הנואם הטעים, כי עצם קומה של יד־חנה, למרות הקשיים וההפליות המיוחדות, למרות כל הלחץ וההתקפות, מוכיח את אי־נכונותן של ההאשמות האוויליות, כאילו מק"י היא נגד הקיבוץ, או נגד החקלאות. אבסורד הוא להגיד, כי קומוניסטים מתנגדים לקואופראציה חקלאית על צורותיה השונות — אמר — ואנו עומדים לצד ההתיישבות העובדת נגד התופעות ההרסניות הנובעות מהגברת הפעילות הנצלנית של ההון הזר והמקומי, נגד העברת החקלאות לפסים של חוות קאפיטאליסטיות גדולות המבוססות על ניצול עובדים בשכר נמוך.

הנואם יצא נגד דו־פרצופיותן של המפלגות המסורתיות של התנועה הקיבוצית, המדברות בהתרברבות על „פסגת ההגשמה הסוציאליסטית". אך מצמצמות ומשתקות את מאבקה של ההתיישבות הקיבוצית נגד פגיעות השלטון ובעלי־ההון — באשר „הפרימאט העליון" שלהן הוא עתה הישיבה בממשלת בן־גוריון.

הח' יוסף שחאדה

(חבר ועד מחוז־נצרת
ומזכיר סניף כפר־יאסיף)

בפתח דבריו הביא הח' שחאדה את ברכת תושבי כפר־יאסיף לוועידה ה־14 של מק"י וציין, כי הקומוניסטים משתתפים יחד עם חוגים דמוקראטיים אחרים בהנהלת המועצה המקומית בכפר־יאסיף, שהיושב־ראש שלה נכח במושב־הפתיחה של הוועידה.

הנואם אמר, כי בכפר־יאסיף דרים פרעלים, פלחים וסטודנטים, שהם פליטים אשר גורשו ע"י השלטונות לפני 13 שנה מבתיהם הנמצאים במרחק 3 ק"מ, והם אינם מוותרים על זכותם לחזור לכפריהם.

בהמשך דבריו עמד על הקנוניות הממשלתיות להפלת ההנהלה הדמוקראטית של המועצה, שנהדפו כולן תודות למאבקם של הקומוניסטים להגנת זכויות התושבים.

הח' שחאדה סיפר, כי בששת החודשים האחרונים גדל מספר חברי סניפו ב־25%. הוא מסר פרטים על הגברת הפצתה של העתונות הקומוניסטית, על הכפלת המיכסה בגבית־הבחירות, ועוד.

הנואם הדגיש, כי בכפר־יאסיף הצלחנו להקים ועד ציבורי רחב לתמיכה במק"י בבחירות.

בהמשך דבריו הביא דוגמאות על גזל קרקעות והמאבק נגדו, שהצליח חלקית, על הלחץ הפינאנסי של הממשלה נגד המועצה המקומית ועוד. הוא גינה את סוכני־מפ"ם כרזרווה של הממשל הצבאי והכריז, כי המועצה המקומית בכפר־יאסיף היתה ותהיה הדוגמא לשאר הרשויות הערביות, במאבקה נגד הדיכוי הלאומי ולהגנת האינטרסים של העם.

הח' משה זיסר

(חבר מזכירות ועד סניף־יפו)

הח' זיסר תיאר את הפעולה השיטתית לארגון המאבק ההמוני נגד ההתייקרות וההיטלים. הוא ציין לשבח את הדרכתו של ועד מחוז ת"א—יפו וסיפר על ההתחלות הצנועות, שהיו הבסיס להתעוררות ההמונית. בנובמבר 1960, אמר, התחלנו בכינוסים קטנים של חברים ופועלים אוהדים ופנינו אישית לחברי ועדי־פועלים. ההיענות היתה איטית, אך התגברה אחר כך.

בהמשך דבריו אמר הנואם, כי יש להרבות את הדיונים על בעיות הפועלים בארגוני־המפלגה ויש לכוון את עבודת החברים בקרב ציבור־הפועלים באופן שיטתי. יש לחפש צורות חדשות לשיתוף־הפעולה, כדי להגדיל את תיקפי המאבקים בעתיד ולהאדירם. הח' זיסר הדגיש, כי יש לדעת ולהבין שלמרות ההסתה של מפא"י ומפ"ם נגדנו אפילו לא כל חברי מפא"י ומפ"ם הם נגדנו. בהכוונה נכונה הם יצטרפו למאבק יחד איתנו. הנה, לא מזמן זה קרה, ב־23 לינואר. אנו רשאים להיות אופטימיים ביותר לגבי העתיד.

הנואם בירך את הפועלים שהשתתפו במאבק הגדול ובאו לברך את ועידתנו ואיחל להם ולנו הישגים נוספים. בסיום דבריו הוא הביע את הסכמתו המלאה לדו"ח של הוועד המרכזי לוועידה ה־14.

הח' עותמאן אבו־ראס

(מזכיר מחוז־המשולש וסניף־טייבה)

הח' אבו־ראס עמד על השאלה של הרחבת שורות המפלגה ורכישת קאדרים

חדשים. הוא אמר, כי גם טבח כפר־קאסם לא לימד את כל התושבים הערבים שיש הכרח במאבק נגד הדיכוי הלאומי בשיתוף־פעולה עם המפלגה הקומוניסטית. כן אמר, כי חברינו לא יכלו להגיע לכל מקום, כדי להסביר ולגייס את הציבור למאבק למען זכויותיו, וכי רק במקומות שבהם יכולנו להסביר — הבינו התושבים כי מאבקנו צודק, וכי רק בשיתוף־פעולה איתנו הם יוכלו להגן על זכויותיהם.

הנואם ציין את הישגיו של סניף־טייבה. הוא סיפר, כי הסניף הגיע כבר ל־130% ממיכסתו למגבית־הבחירות. השבועון של בנק״י, „אל־ראד״, נכנס לכל בית בכפר כמעט, אולם אהדה זו לבטאונה של בנק״י אינה מתבטאת בהצטרפות לתנועה.

בסיום דבריו אמר הח׳ אבו־ראס, כי המחסור החמור בקאדרים פוגע קשה בעבודת המפלגה ובמאמצים להרחבת שורותיה. כפרים ערביים חדשים פותחים לקראתנו את זרועותיהם, ואין לנו די קאדרים לטיפול בתושביהם — הדגיש. הוא הציע, שסיסמתה הראשית של הוועידה ה־14 תהא: „חברים נוספים, קאדרים חדשים!״

הח׳ עזרא בלבול

(חבר ועד מחוז־חיפה)

הח׳ בלבול הקדיש את דבריו למאבק למען הידידות בין ישראל לברית־המועצות. הוא אמר, כי כתוצאה מהיחס הנכון של מוסדות־המפלגה לגבי חשיבות הפעולה בארגונים הדמוקראטיים, וכתוצאה מפעילות חברי־המפלגה בקרב חבלתי־מפלגתיים המשתפים איתנו פעולה, הצלחנו להגביר בזמן האחרון את פעולת־ההסברה שלנו בשטח זה. הולך וגדל מספר המבקרים בפעולותיה של תנועת־הידידות ישראל—ברה״מ.

בחיפה, אמר, הקמנו לפני שנתיים חוג־פעילים ליד התנועה, המורכב בחלקו הגדול מבלתי־מפלגתיים. החוג מתכנס באופן סדיר, שומע את האמת על ברה״מ וחלק מאנשיו מתגייס גם לפעולה יום־יומית. השקרים על ברה״מ, הוסיף הנואם, אינם מתקבלים עוד באותה קלות בה הם נתקבלו בעבר הלא־רחוק. אף־על־פי־כן, עוד רבה המלאכה.

כיום מתחזקת בציבור הישראלי המגמה לשינוי המדיניות הישראלית וההכרה בצורך של תיקון יחסי ישראל—ברה״מ. הנצחונות המדעיים, הטכניים, התרבותיים, הסוציאליים, הכלכליים והמדיניים של ברה״מ נותנים כר נרחב להסברתנו, אך אין לנו עדיין הכוח הארגוני שיבטיח את הבאת דבר האמת להמונים רחבים יותר.

הח׳ בלבול אמר, כי אין אנו מקדישים די זמן ומחשבה בתנועת הידידות לשאלה החשובה ביותר של קשירת קשרים חדשים עם ארגונים, קבוצות, אישים וכו׳, וכי דבר זה מחליש אותנו. יש נטייה להסתגרות ב„בית־הידידות״, כי זה יותר נוח.

בסיום דבריו אמר הנואם, כי עלינו לשפר את עבודתנו הארגונית, להיות יותר אופראטיביים, לגייס מספר גדול יותר של בלתי־מפלגתיים ולטפל בהם גם באופן אינדיווידואלי.

החברה ברכה אבין

(חברת ועד סניף דרום־ת״א)

החברה אבין עמדה בראשית דבריה על כמה מן הבעיות המטרידות את נשי־ישראל. היא אמרה, כי אחוז מחוסרות־העבודה, למשל, עולה על אחוז מחוסרי־העבודה הגברים, וכי האשה סובלת יותר מאימת חוסר־העבודה כי עליה האחריות להזנת המשפחה. הנואמת הוסיפה, כי האחוז הנמוך של החברות במפלגה הוא תוצאה מן המצב הקשה של האשה בישראל.

בהמשך דבריה הטעימה הח׳ אבין, כי יש להיאבק לביטול הפלייתה של האשה הישראלית בחוק הנישואין והגירושין ובשכר־העבודה. כן היא הזכירה את המגמה להעלות את גיל־הפנסיה של הנשים מ־60 ל־65.

בסיום דבריה אמרה הח׳ אבין, כי תפקידנו הוא להוציא את האשה מכותלי־ביתה. ביצענו פעולות חשובות במאבק לשלום, נגד הניסויים הגרעיניים, נגד היוקר המשתולל ובעד זכויות האשה. אך יש להשקיע מאמצים נוספים. עלינו להקדיש כוחות נוספים לעבודה בקרב ציבור־הנשים — תבעה.

הח׳ שמשון אשל

(חבר ועד מחוז הנגב—אשקלון)

החבר אשל אמר, כי המצוקה הגוברת של ההתיישבות העובדת, אשר הניבה את ענבי־הזעם של אי־אמון לערכים ולאישים שהיו מקובלים עליה וגרמה לגל מאבקים סוערים, הנביטה גם נבטים ראשונים של סגנון חדש וגישושים אחר הסבר ומוצא למצבה הרע. הוא סיפר, כי בשנים 1955—9 נעזבו 5,018 משקים במושבים, כמספר משקי חבל־לכיש. אלפי בתים ריקים עד היום ואלפי משקים בלתי־פעילים משמשים לשיכון בלבד. לעומת זאת — החוות הקאפיטאליסטיות משגשגות ומתרחבות. הן תופסות כבר 17% משטח השלחין וממטעי־השלחין.

בסיום דבריו הוקיע הנואם את חרפת ההפליה הלאומית של האוכלוסייה הערבית והגדירה כחבלה ולא תרופה להתיישבות. אנו נשקוד להנחיל הכרה זו, ביתר התמדה והעזה, לאנשי ההתיישבות העובדת.

החברה פנינה פיילר
(חברת ועד סניף רמת־גן)

אם אני רוצה להגדיר לעצמי מהותו של קומוניסט, הרי אגיד שזהו אדם אשר „איכפת לו" — אמרה החברה פיילר בראשית דבריה. אנשים לבים שואלים אותי, הוסיפה, מה איכפת לי עניין שכר פועלי־התעשייה; התעסקי בענייניך — בילדיך, בביתך ובעבודתך. אבל לנו איכפת הכל — המצב בתא המפלגתי שלנו, בסניפנו, בסניפים אחרים, במחוז ובמרכז. איכפת לנו הטבח באנגולה והמצב בלאוס. איכפת לנו הכל.

ואם רואים דברים שאינם כהלכה, ואפילו אינם בתחום־פעולתנו — יש להעיר, לתקן, לפעול ולבקר. יש לעודד — ולחייב — ביקורת. ולא כפי שהדבר נעשה לפעמים, כאשר מורידים את ערכה. הנואמת יצאה נגד התופעות של „לתת על הראש" ו„לעשות קציצות" מחבר בויכוח, כאילו היה זה ויכוח עם אויבי־המפלגה. אין עכשיו אצלנו במפלגה מצב של סיעות, פילוגים או כיתות, בו צריכים למחוץ את המתנגד הרעיוני. לכל היותר קיימים בינינו חילוקי־דעות בעניינים של פעולה, של טאקטיקה — ובעניינים כאלה צריך להסביר באופן חברי ולהתחשב בביקורת.

הח' פיילר קראה למנהיגי־המפלגה לתת דוגמא אישית בהפצת עתונות, כפי שהדבר נעשה במפלגה הקומוניסטית הצרפתית. דבר זה יעודד את החברים מן השורה.

הח' יהודה שייביץ'
(חבר סניף־חיפה)

בראשית דבריו אמר הח' שייביץ', כי גברה סכנת הנאו־נאציזם, שמקורה בממלכת־בון. הוא הטעים, כי עלינו להסביר את הסכנה החמורה הנשקפת לשלום העולם והעם היהודי מהמיליטאריזם הגרמני. עלינו לנהל מאבק ציבורי חריף והמוני נגד התחברות ממשלת־ישראל עם מערב־גרמניה.

משפט־אייכמן, אמר הנואם, נהפך כבר למשפט נגד הנאציזם והפאשיזם. מדי־פעם מתגלה, כי שותפיו של אייכמן מסתובבים חופשיים במערב־גרמניה, באוסטריה ובארצות קאפיטאליסטיות אחרות, ואפילו ממלאים תפקידי־שלטון רמים (כגון גלובקה, שפיידל ואחרים).

בהמשך דבריו סקר הח' שייביץ' את הפעולות האנטי־נאציות וציין את ריבויין והצלחתן בעת האחרונה. יחד עם זאת, הטעים, הסברתנו מגעת רק לרבבות — ולא לעם כולו, עלינו לצאת יותר ויותר לפעולות־רחוב.

הנואם אמר, כי ממשלת בן־גוריון גילתה את פרצופה האנטי־לאומי ואת ירידתה המוסרית בעיסקת־הנשק שלה עם הגנראלים של היטלר, במתן חסינות לקצינר ס"ס, בחיפוי הנפשע על האנס גלובקה, ועוד. נוכח המדיניות הזו עלינו להגביר את המאבק הציבורי נגד הממשלה. הנואם קרא לכל הסניפים לתת יד להקמת סניפים חדשים של ארגון הלוחמים האנטי־נאציים ולהגביר את סיועם לסניפים הקיימים.

בסיום דבריו אמר הח' שייביץ', כי עבודתנו בקרב עדות־המזרח הינה חלשה ביותר, וכי דבר־המפלגה אינו מגיע, כמעט, לחלק ניכר של האוכלוסייה בארץ. עדות־המזרח מופלות לרעה והן השכבה המנוצלת ביותר בין היהודים בארץ. הוא הציע להוציא עתון בשביל עדות־המזרח בסגנון של עדות־המזרח.

הח' חסן בקרי
(חבר ועד סניף־בעינה)

בתחילת דבריו העלה הח' בקרי על נס את העובדה, שמפלגתנו הצליחה להכשיל את הנסיונות הרבים שנעשו בין שתי הועידות כדי להפריד ולסכסך בין הקומוניסטים היהודיים והערביים. יחד עם ציון התגברות השפעתה של מק"י בקרב האוכלוסייה הערבית הזהיר הנואם מפני הנסיונות של מפלגות־השלטון לצוד קולות ע"י הבטחות ותרמיות חדשות.

בהמשך דבריו אמר הנואם, כי להמונים הערביים יש כבר נסיון מר מהתפתחות אחרי תעמולה אנטי־קומוניסטית, מאז מלחמת 1948 ועד למסע הנמרץ של נאצר נגד הקומוניזם. הגברת התמיכה במפלגה הקומוניסטית אך הועילה לתושבים הערביים. כדוגמא הוא הביא את נסיון הממשל הצבאי, בשנת 1960, לגזול אדמות מתושבי כפרו, אך הצלחנו לארגן מערכה המונית שהכשילה נסיון זה.

בסיום דבריו אמר הח' בקרי, כי סניפו הגיע כבר ל־210% ממיכסתו למגבית־הבחירות, דבר המצביע על האפשרויות הגדולות לגיוס הציבור לעזרת מערכותיה של המפלגה, הנאבקת להורדת ממשלת בן־גוריון.

הח׳ עודד קפלן
(חבר ועד סניף־נתניה)

התרבות המאבקים ההמוניים של הפועלים בשנת 1961 מוכיחה, כי אכן יש מעמד־פועלים בעל־הכרה בישראל וכי מאמצי־הזריעה שלנו נושאים פרי. בעת המערכה המוצלחת נגד ההתייקרות וההיטלים קיבלו אותנו הפועלים — באופן טבעי — כנושאים ומסוגלים להדריך את מאבקם.

הנואם הטעים, כי עלינו להקדיש הרבה מאוד מחשבה קולקטיבית כדי לנהל באופן נבון ונכון את מאבקינו. הכל צריכים לנהוג לפי הטאקטיקה הנכונה למאבקים, בהם משתתפים וצריכים להשתתף המוני פועלים ממפלגות שונות, שהם בעלי רמת־הכרה רחוקה ביותר מאחידות. נקודה זו היא חשובה, אמר הח׳ קפלן, באשר המנסים להשיג דברים העומדים גבוה־גבוה מעל לרמת־ההכרה של מעמד־הפועלים — עלולים להינתק ממנו.

בסיום דבריו אמר הנואם, כי עדיין מעטים מדי חברי־המפלגה העובדים במפעלים תעשייתיים וכי עלינו לעשות במכוון להגדלת מספרם. יש צורך ביתר אופראטיביות בריכוז־הפעולה ולהגביר את הפעילות הפוליטית במקומות־העבודה.

הח׳ אברהם הס
(חבר הוועד המרכזי ומזכיר מחוז־ירושלים)

בראשית דבריו אמר הח׳ הס, כי הצלחת השביתה הארצית ב־23 לינואר לא היתה מקרית. אווירת המאבק לדמוקראטיה, הסביר, איפשרה לפועלים להרים ראש. אפשר היה להרגיש ששני המאבקים היו קשורים ודבוקים זה בזה, וכאשר הפועלים יצאו למאבק, אמר הנואם, הם עשו זאת בידיעה שהקומוניסטים צועדים בראש; הם עשו זאת באשר היו משוכנעים, כי העניין הוא צודק.

הנואם סיפר, כי בירושלים הדרכנו מאבקים פועליים רבים — בבית־החרושת ה־אמריקאי לנעליים, ב„פרידמן", של מחוסרי־עבודה ועוד. אולם, את הישגינו איננו יכולים להראות, כפי שחברים מסוימים רוצים לבדוק זאת, בצורה אריתמטית — משום שזוהי חימיה. הם שואלים כמה אחוזים, ויש הישגים שעדיין אי־אפשר למדוד אותם כך — ואף־על־פי־כן הישגים הם. עם זאת ציין הנואם, כי אין אנו מדביקים עדיין את ההתפתחות האובייקטיבית. הוא אמר, כי אומנם יש לשכלל את סגנון־העבודה, אך לא הוא הגורם העיקרי לחולשותינו. השאלה האידיאולוגית היא המכרעת — האידיאולוגיה הבורגנית המופצת בקרב המוני־העם היא המפריעה לנו. התעמולה הבורגנית והרפורמיסטית חודרת גם למפלגה. אנו מצטיינים בביקורת חד־צדדית וחסרה לנו יתר ביקורת עצמית.

בסיום דבריו אמר הנואם, כי יש לקוות שעל סמך הדו״ח של הוועד המרכזי, על סמך הנסיון הקונקרטי והחלפת־הנסיון בוועידה זו, יוכל מחוזו להתגבר על ליקוייו.

החברה ארנה כאמיס
(חברת סניף־נצרת)

החברה ארנה כאמיס אמרה בתחילת דבריה, כי עם פרסום ראשי־הפרקים לקראת הוועידה הביעו החברים, בדיונים, את הערכתם החיובית על היקפם ועומקם. בהמשך דבריה היא סיפרה, כי סוכני הממשל הצבאי מנסים לפגוע במפלגה ע״י הפצת כזבים, כאילו השתנה יחסה של המפלגה לבעיה הארץ־ישראלית. והרי אין זה נכון! — קראה — לא חדשה ולא נשתנתה הכרתנו בזכות ההגדרה העצמית של העם הערבי הא״י. אבל שיטה זו של האויב צריכה להזהיר אותנו, כי כוונתם להציג את מק״י כאילו היא „כמו כולם".

בדברה על בעיות החברה במפלגה אמרה הנואמת, כי מעטות מדי הן החברות, 24% בלבד, אולם חלקן בין צירי־הוועידה קטן עוד יותר. היא קראה, בין היתר, לחברים לעודד את נשותיהם להצטרף למפלגה וקבלה כי פעמים רבות אין חברים רבים עושים כן, מטעמי „נוחיות".

הח׳ דאוד תורכי
(חבר סניף־חיפה)

החבר דאוד תורכי הקדיש את דבריו לתיאור פעולת המפלגה בקרב האוכלוסייה הערבית בעירו וציין כמה נקודות־חוזקה וכמה נקודות־תורפה. בדברו על חשיבותו של „אל־איתיחאד" בהבאת דבר־המפלגה אל המוני האוכלוסייה הערבית הוא הדגיש, כי הופעתו פעמיים בשבוע בלבד אינה מספקת את הצרכים. הנואם הציע להפוך את „אל־איתיחאד" לעתון יומי, למרות הקשיים הגדולים הכרוכים בדבר.

הח׳ אלי פלג
(חבר ועד מחוז תל־אביב—יפו)

הדין־וחשבון של הוועד המרכזי, ראשי־הפרקים שקדמו לוועידה ודיוני־הוועידה על ההלכה והמעשה הקומוניסטיים הם תעודת־כבוד לנכונותה ולצדקתה של דרך־מפלגתנו — אמר הח׳ אלי פלג בראשית דבריו. אנו נפגשים וניפגש עם הנסיון העצמי של המוני־העם, אשר החלו לאח־

רונה להתפכח ביתר־שאת מן האשליות שהופצו ע״י הדמאגוגיה הבן־גוריונית. בנקודות־מפגש אלה טמונות אפשרויות גדולות ורחבות להגברת השפעתנו, לגידול כוחנו ולהרחבת שורותינו. הנואם הוסיף, כי אין אנו רשאים להסתפק בעובדה, כי כיום רוצים ומוכנים יותר לשמוע את דברנו. מוטל עלינו התפקיד הדחוף לפתח צורות חדשות של מאבק, ליזום מפגשים נוספים עם המוני־העם, לקלוט יותר את רחשי־העם ולהפיץ בחוגים רחבים יותר את דבר מפלגתנו. הנסיון מלמד, כי השאלה הקובעת אינה כמה חברים יש בסניף זה או אחר, אלא באיזו מידה יש לארגון המפלגתי הבנה וחוש פוליטי לגבי הקשר העמוק שבין כל מאבק, ולו גם חלקי, לבין המטרות היסודיות והתפקיד הדחוף במאבק למען המיפנה היסודי בשלטון ובמדיניות. מסייע לנו הנסיון העשיר שנצטבר במפלגה, אך הוא יהא לנו למכשול אם ניתפס לשגרה ולאי־הערכה מספקת של התמורות הבלתי־פוסקות המתחוללות במציאות המעמדית, ביחסי־הכוחות ובמאוויי־העם.

את המשך דבריו הקדיש הח׳ פלג למערכה למען הידידות הישראלית־סובייטית. הוא ציין, כי הולכים ורבים הקולות בכל חוגי־הציבור למען מדיניות ישראלית ידידותית כלפי ברה״מ והטעים את חשיבות פעילותה של תנועת־הידידות ישראל—ברה״מ. לאחר שסקר בקצרה כמה מהישגיה של תנועה זו הוא הודה לוועד המרכזי ולארגונים המפלגתיים על ההדרכה, העזרה והעידוד לחברי־המפלגה הפעילים בתנועת־הידידות, אך תבע להגדיל את העזרה ולהעמיק את ההדרכה, כדי לפרוץ דרך אל המונים רחבים יותר. הנואם הציע להקים אקטיב ארצי של חברי־המפלגה הפעילים במסגרת תנועת־הידידות.

בסיום דבריו הוקיע הח׳ פלג את ההסתה האנטי־סובייטית המשתוללת בארץ מפעם לפעם וקבע בסיפוק, כי השפעתה החלה לרדת.

הח׳ שפיק כוריה

(חבר ועד מחוז־נצרת ומזכיר סניף־שפרעם)

הח׳ כוריה אמר בראשית דבריו, כי התגברות המאבק של האוכלוסייה הערבית למען זכויותיה הביאה את הממשלה להיסטריה, שנתבטאה בהתקפות על הפגנת האחד במאי 1958 בנצרת ובירויות על הפגנת פועלי־שפרעם לשיפור התחבורה מעירם למקום־עבודתם, שנערכה בנובמבר 1959. הוא אמר, כי הממשלה עושה נגד אחוות־העמים במדיניותה נגד הזכויות הלאומיות והתביעות היום־יומיות הצודקות של התושבים הערביים. עמידת המפלגה הקומוניסטית ועתינה לימין פועלי־שפרעם, ומגבית־הסולידאריות הארצית שאורגנה ע״י המפלגה, עודדו את רוח התושבים להמשיך במאבק ללא רתיעה. התקפת המשטרה אך ליכדה את תושבי העיירה ואף העירייה עומדת עתה לימין 43 הפועלים שהועמדו לדין.

הנואם ציין, כי בכפרים הסמוכים קמו ועדי־פועלים והוקמה אחדות פרולטארית. אפילו אנשים שפעלו בעבר נגד מאבקה של המפלגה משתפים איתנו פעולה במאבק המוניציפאלי. הח׳ כוריה העיר, כי עומדת עתה בתוך סניפנו הבעיה של ארגון הפעולה המוניציפאלית המתרחבת.

בסיום דבריו גינה הנואם את מזימת השלטונות לגזול קרקעות מפלחים ערביים באמצעות „חוק ריכוז־הקרקעות“.

החברה יוכבד גניזדוביץ׳

(חברת הוועד־המרכזי של בנק״י)

החברה יוכבד גניזדוביץ׳ הקדישה את דבריה לבעיית חינוכם של „ילדי־עמל“. היא הטעימה, כי הודות לחינוך הנכון של הורים קומוניסטים מגיעים לשורות ארגון זה ילדים נלהבים, המסורים בכל ליבם לתנועה וגדלים כקומוניסטים טובים. היא הודתה להורים המחנכים דור מהפכני זה.

הנואמת קבלה על כמה תופעות שליליות בחינוך הילדים והנערים ע״י הוריהם, ובמיוחד על העמדת הלימודים בבית־הספר מול הפעילות בתנועה, במקום לראות שניים אלה כמשלימים זה את זה. אין כ„ילדי־עמל“ וכבנק״י בין כל התנועות להדגשת חשיבות הלימודים — אמרה — והעובדה היא שדוקא הפעילים ביותר בתנועה הם גם המצטיינים בלימודיהם. החברה גניזדוביץ׳ הוסיפה, כי עדיין לא כל בניהם של חברי המפלגה, אם כי גדל מספרם, חברים ב„ילדי־עמל“ ובבנק״י, והיא קראה לדון בתאים בבעיה זו עם החברים הנוגעים בדבר ולראות בתיקון ליקוי זה משימה מפלגתית חשובה. כן קראה לחברים־המורים לסייע בחינוך „ילדי־עמל“. בסיום דבריה ביקשה הנואמת להרבות את מספר מדריכי „ילדי־עמל“, כי ככל שירבו המדריכים כן ירבו החניכים.

הח׳ משה דיגה

(חבר סניף בת־ים)

החבר דיגה אמר בראשית דבריו, כי אנו רשאים לציין לשבח את עבודתנו בקרב הפועלים. ה־23 לינואר ש״ז —

אמר — אינו אפיזודה חולפת. הוא יישאר כתאריך חשוב בהיסטוריה של מעמד־הפועלים הישראלי, כי היתה זו השביתה הכללית הראשונה במדינת ישראל. מי שחי בין הפועלים יום־יום חש בבהירות את החדש, את השינוי המתהווה ומתעצם מיום ליום. בעבר הנושאים העיקריים של שיחות־הפועלים בבתי־החרושת היו תוצאות מישחקי־הכדורגל, או מעלותיו המפוקפקות של סרט חדש. שיחות כאלו נמשכות, אך יותר ויותר מתרבות השיחות על הלחם והקיום. מיפנה זה — הטעים הנואם — תובע מאיתנו לעבוד יותר. תוצאות הבחירות לוועדי־הפועלים בשורה של מקומות־עבודה מוכיחות, כי הפועלים החלו כבר לבחור חברים שלנו מבלי לפחד.

בהמשך דבריו פירט הח׳ דיגה את חובותיו של קומוניסט חבר ועד־פועלים והסביר כיצד הוא יוכל לשפר את פעילותו. הוא הדגיש את קשיי התפקיד החשוב הזה, אך הוסיף, כי השכר הוא כדאי: גידול כוחה של המפלגה בבסיס החשוב ביותר, בקרב פועלי־התעשייה.

הנואם סיפר על השתלשלות מאבקם של הפועלים במקום־העבודה שלו וגינה את התנכרותם של עסקני־מפא״י בהסתדרות לתביעות הצודקות של הפועלים ואת שירותיהם למעבידים.

הח׳ דוד ברוך

(חבר ועד מחוז השפלה)

נכונות דרכנו הוכחה במציאות — אמר החבר ברוך דוד — גם לאנשים שהתנגדו לנו בחריפות. אולם עדיין ההמונים הרחבים אינם תומכים במפלגתנו. ההתפתחויות האחרונות בעולם ובארץ מגבירות את האמונה בנצחוננו ומרחיבות את השפעתנו. אולם שומה עלינו לתקן כמה ליקויים בעבודתנו כדי שנוכל להגיע להישגים הרבה יותר גדולים.

הנואם עמד על בעיות שיפור עבודת התאים, החל בחיסול האיחורים לישיבות־התאים וכלה באופראטיביות כלפי חוץ, ועל הצורך לזרז את עיקר תשומת־הלב והמאמצים לפעולה במקומות־העבודה. הוא אמר, כי בכל מקום שפעלנו יש תוצאות — והאפשרויות גדולות יותר לאין־ערוך. הוא קבל, כי לפעמים אין חברינו משלבים את המאבק במקומות־העבודה עם המאבק הפוליטי.

בדברו על העבודה בקרב הנוער הוא הטעים, כי אומנם רבות ההצלחות אך אין דברנו מגיע אל המוני הנוער במידה מספקת. לבנק״י חסרים מדריכים ולפעמים מתפזרות קבוצות בשל כך. הוא קרא להרבות את חברי־המפלגה העובדים בקרב הנוער.

הח׳ עבד אל-חמיד מתני

(חבר סניף קלנסואה)

בתחילת דבריו הביע החבר מתני את בטחונו, כי מאבק המפלגה יניב פירות, וכי לא רחוק היום בו נגיע להשגת מטרותינו. בהמשך דבריו הוא ציין, כי סניפו עדיין לא התגבר על כמה ליקויים — בהפצת העתונות, בתרומות למגבית ובהכנסת חברות למפלגה. הנואם אמר: נשותינו עסוקות מאוד בבית, ולרוב אין הן יודעות קרוא־וכתוב. אבל זה לא מנע מהן לעזור למפלגה בזמן הבחירות.

הח׳ מתני הצטרף לדעה, שאין להסתפק בהופעת „אל־איתיחאד" פעמיים בשבוע ויש להופכו לעתון יומי.

בסיום דבריו הכריז הנואם, כי מאמצי־השלטונות לדכא את מאבקה של המפלגה ייכשלו בעתיד כפי שהם נכשלו גם בעבר.

הח׳ מרדכי שרוני

(חבר סניף־חיפה)

בתשואות סוערות נתקבל נאומו הפשוט והענייני של החבר שרוני, פועל נמל־חיפה, ואין במסירת תמצית דבריו כדי לבטא את עיקרו — את רוחו.

בראשית דבריו סיפר הנואם על נסיונותיו בהסברת צדקתה של המפלגה בקרב חברי־ו־לעבודה בנמל־חיפה. בהמשך דבריו הוא הביע סולידאריות עם הפועלים הערביים המנוצלים ניצול כפול. הוא סיפר על מחזות של בדיקת שרירי פועלים ערביים, „כמו בזמן העבדות" — אמר, והטעים את חשיבות המאבק לשוויון־זכויות של הפועלים הערביים בהסתדרות.

הח׳ שרוני אמר, כי כתוצאה מכך שהממשלה מטילה על הפועלים עול־מסים כבד נוצרה תופעה, שהפועלים משתדלים לעבוד שעות נוספות כדי שיוכלו לפרנס את משפחותיהם. דבר זה מדלדל את כוחם של הפועלים ופוגע בבריאותם. בנמל־חיפה — סיפר — יש פועלים המשתדלים לעבוד אפילו שתי משמרות ביום אחד, ודבר זה מרבה את תאונות־העבודה.

הנואם הטעים, כי יש להתייחס בסבלנות לדברי פועלים, גם כאשר הם מטיחים נגדנו האשמות־כזב שהוחדרו למוחם ע״י תעמולת אויבינו. אין הם אשמים שמבלבלים את מוחם. עלינו להסביר, להסביר ולהסביר. הוא סיפר, כי פועלים אשר בעבר הלא־רחוק רדפו אחריו עם סכינים מבקשים כיום לעזור למפלגה

במערכת־הבחירות. המציאות אינה קופאת על שמריה, ואין להתייאש מאנשים עמלים — אמר.

הח' נסרי אל-מור
(מזכיר סניף־עבלין)

החבר נסרי אל־מור הקדיש את דבריו לתיאור מצבם של הפלחים הערביים, מזימות־הנישול הממשלתיות והמאבק של האוכלוסייה הערבית לשמירת אדמתה ולהשגת החירויות הדמוקראטיות. הוא אמר, כי למרות כל חוקי־הגזל — הפלחים נאבקים ונשארים במקומותיהם. המלים „אדם" ו„אדמה" קשורות ודומות — ואין להפריד בין האדם לאדמתו.

בהמשך דבריו אמר הנואם, כי חברות־השיווק משלמות לחקלאים הערביים מחירים ירודים ביותר בעבור השום והטבק, וכי הממשלה לא עשתה דבר כדי לסייע לפלח. מתקציב־החקלאות בן 105 מיליוני הל"י רק חצי מיליון ניתנות לפלחים הערביים, ובעיקר למשרתי הממשל הצבאי.

הנואם קרא לארגן מאבק למחיר גבוה יותר בעבור הטבק ולכינון מועצות כפריות. ברית־המועצות שיגרה את גאגארין לקוסמוס, ואילו אצלנו עדיין אין מים בבתי הכפריים. בסיום דבריו אמר הח' מור, כי יש לעשות למאבק משותף של החקלאים היהודיים והערביים על ענייניהם המשותפים.

הח' זאב פוגלמן
(חבר סניף רמת־גן)

הח' פוגלמן אמר בתחילת דבריו, כי בדו"ח על ההרכב הסוציאלי של חברי־המפלגה נמסר ש־73% הם עובדים שכירים, אך לא נמסר מהו אחוז פועלי־התעשייה. יש לעשות להגדלת האחוז הזה. בהמשך דבריו הוא ציין, כי באחרונה חלה התקדמות גדולה בפעילותנו במקומות־העבודה, הן בהיקף והן בעומק. הצלחנו להכניס את „קול־העם" למקומות־עבודה רבים.

הנואם אמר, כי הצלחנו להיהפך לגורם החשוב ביותר בארגון השביתה הגדולה משום שחברינו במקומות־העבודה התגייסו לפעולה זו והודרכו כהלכה ע"י המפלגה. בהמשך דבריו אמר, כי ההדרכה של נציגינו במועצות־הפועלים היא לקויה. יש לבחור ועדה שתתקן זאת — הציע. כן אמר, כי פעילותנו במקומות־העבודה רבה יותר וטובה יותר במקומות שיש לנו פונקציונר העוסק בכך. הוא קרא להקציב לכל מחוז ולכל סניף גדול פונקציונר לפעילות במקומות־העבודה. כן הציע לל־

מוד מהצלחת הכרטיסיות המסודרות בתאים שכונתיים ולהנהיג כרטיסייה למקומות־עבודה.

הח' פוגלמן סקר את תולדות ועדי־הפעולה והטעים בסיכום פרק זה בנאומו, כי אילולא הכלי הזה ועבודת־ההכנה המוקדמת שנעשתה באמצעותו — גם ההיטלים הגדולים לא היו מעוררים פעולה כה מוצלחת.

הח' נימר מורקוס
(חבר הוועד המרכזי של בנק"י)

החבר מורקוס אמר בפתח דבריו, כי הוא מקווה שהוועידה ה־14 תסמן מיפנה בפעולת המפלגה, שיוציא אותה אל אופקים רחבים יותר. את עיקר דבריו הוא הקדיש למצוקת הנוער הערבי ולמאבקו. הוא אמר, כי דברי יועץ ראש־הממשלה לעניינים ערביים, א. לובראני, על „חוטבי־עצים ושואבי־מים" מבטאים את יחסה של הממשלה אל הנוער הערבי. מנערים רבים נמנעים הלימודים בכלל. לרשות הנערים הלומדים עומדים בתי־ספר שליקוייהם רבים מספור, קיים רק בית־ספר חקלאי אחד ל־255 תלמידים ובית־ספר מקצועי אחד ל־45 תלמידים. רוב הנוער הערבי נאלץ לצאת לעבודה בערים הגדולות — במאפיות, במסעדות, בבתי־קפה — עבודות ששכרן נמוך ויום־העבודה ארוך ביותר. אין לשכות־עבודה לנוער הערבי ופקידי־הלשכות מגרשים את הנער ממקום־העבודה שהוא מצא.

אולם, המדיניות הבן־גוריונית נכשלה במטרתה העיקרית: הנוער הערבי יוצא מן החשכה אל האור. הנוער נאבק בהדרכת מק"י ובנק"י. בסיום דבריו הוא סיפר על מהלך כמה מן המאבקים הללו.

הח' מנשה כליפה
(חבר מזכירות סניף בני־ברק)

סניפנו, סניף בני־ברק, נוסד בזמן האחרון. הוא נתחשל בפעולה בבתי־החרושת, שהביאה להשתתפותם של פועלי 10 מפעלים בשביתה הגדולה.

פעלנו רבות גם לארגון הפועלים הערביים, המרוכזים ב„עבודות השחורות" בבני־ברק. רבים מהם קונים את „אל־איתיחאד", אבל אנו מתכוונים להגביר עוד יותר את ההפצה. הנואם קרא לסניפי המחוזות המשולש ונצרת לתאם עם הסניפים במקומות־העבודה של חברי־המפלגה את הפעולה.

בהמשך דבריו סיפר הח' כליפה על הפעילות המוניציפאלית בסניפו. באחת השכונות נבחר ועד, הנאבק בהצלחה לשירותים עירוניים ולהקלות במסים.

הנואם הדגיש, כי יש לשפר את החינוך

האידיאולוגי בתוך המפלגה וקבל על לרקיי חינוך בקאדרים.

בסיום דבריו אמר הנואם, כי התעצמות הגדולה של המאבק לדמוקראטיה ולזכויות העמלים בשנה האחרונה חייבת לפקוח את כל העיניים, כי כוזבת היא הטענה כאילו מעמד־הפועלים הישראלי „אדיש". מאבקו כבר נכנס לתלם הנכון ויבוא־יבוא היום בו יצעדו עובדי הסדנא, הבניין והחקלאות תחת דגלה של מפלגתנו הקומוניסטית אל נצחון הסוציאליזם בישראל.

הח׳ דניאל שוואם

(חבר ועד סניף באר־שבע)

החבר דניאל שוואם, שהוא עולה חדש מפולין, בירך בראשית דבריו את משלחת מפלגת־הפועלים הפולנית המאוחדת. בהמשך דבריו הוא אמר, כי רק קבוצה לא גדולה מעולי־פולין שלאחר 1956 בגדה בדגל האדום, ואילו הרוב נשאר נאמן לרעיון — והגרעין הבריא אף הצטרף אל המפלגה הקומוניסטית הישראלית ולארגונים דמוקראטיים כמו הליגה לידידות ישראל—פולין וארגון הלוחמים האנטי־נאציים. אלפי עולים חדשים באים לאספות הארגונים הללו.

הנואם אמר עוד, כי התעמלנים הציוניים הבטיחו לעולים, לפני שעלו, הרים וגבעות. אך עתה הם נוכחים שוב, כי אימי הקאפיטאליזם אינם „המצאה קומוניסטית". והם חשים את המציאות הקאפיטאליסטית על בשרם. הניצול האיום מפזר את האשליות ויוצר את הסדן עליו תתחשל ההכרה הפרולטארית.

הח׳ פ. הרצברג

(חבר הוועד המרכזי)

בראשית דבריו התפלמס החבר הרצברג עם כתבת „הבוקר" על הופעתו בשם מק"י בוועידה ה־16 של המפלגה הקומוניסטית הצרפתית, שכותרתה היתה: „שליח־מק"י השמיץ את ישראל בוועידה קומוניסטית". על מה נזעקו שודדי־עט אלה? וכי אין זו אמת שבן־גוריון משתף פעולה עם אדנאואר? וכי אין זו אמת שאדנאואר לוחץ ומתערב במשפט־אייכמן? וכי אין זו אמת שממשלת־ישראל ממלאת באפריקה את השליחות שהוטלה עליה ע"י האימפריאליסטים? אכן, דברינו טבועים בחותם־האמת, אולם הריאקציה חוששת מדבר־האמת שלנו, ובעיקר כאשר הוא מגיע גם לחו"ל.

בהמשך דבריו אמר הח׳ הרצברג, כי נכונה קביעתם של חברים רבים שהשתתפו בדיון שבבתי־החרושת יש עתה אוזן קשבת לדברינו ושהפועלים שואלים את הקומוניסטים מה לעשות. אולם, הוסיף, לדברינו על המדיניות הכללית אין עדיין הקשבה כללית. תפקידינו להביא את הסברתנו הפוליטית גם לבתי־החרושת. יש להציג את מדיניות־הממשלה כמדיניות של בגידה לאומית. צריך לשאול כל איש־מפא"י, איזה אינטרס יש לו במדיניות של הצדקת גלובקה — אמר הנואם.

בסיום דבריו אמר הח׳ הרצברג, כי בעוד שכל העולם זועק לשלום בנויה מדיניות־החוץ הישראלית על תחזית של מתיחות בינלאומית ועל תקווה להחרפת „המלחמה הקרה" ול„מלחמות קטנות". רק ישראל שוחרת־שלום תמצא דרכה ומקומה בעולם — הכריז.

הח׳ יהודה להב

(חבר מערכת „קול־העם")

החבר להב סיפר על הרגשתו כעתונאי־קומוניסט המסקר את משפט־אייכמן. כמעט כל היושבים באולם „בית־העם" — אמר — הינם מוכי־תדהמה, הלומי כאב הפצעים הנפתחים מחדש. אולם, כל הזמן מתלווה אצלי גם הרגשת סיפוק וגאווה, כי כל מה שאני עושה מכוון לכך שלא יחזור עוד לעולם מה שקרה בתקופה עליה מדברים במשפט. את ההרגשה הטובה הזו אנו חייבים כולנו למפלגה הקומוניסטית.

יושבים איתי שם גם עתונאים אחרים. ואני בטוח כי למשמע העדויות כואב ליבם כפי שכואב ליבי. ובכל זאת, הם אינם חופשיים לתת פורקן בלי הגבלה לשנאתם כלפי הנאצים, כלפי כל הנאצים, כלפי כל שותפיו ועוזריו של אייכמן. הם נאלצים לטשטש אי־אלה דברים, להעלים אי־אלה דברים, לחפות על אי־אלה אנשים — מי על גלובקה, מי על קאסטנר, ומי על שניהם. אנו משוחררים מהגבלות מביכות אלו: מי שהיו משמידינו לפני 17 שנה נשארו אויבינו בנפש, מי שהיו מצילינו נשארו ידידינו הנאמנים ביותר. איננו חצויים — בכל ליבנו הננו נגד הנאציזם.

„הארץ" כתב, כי ענייננו הוא רק לשפוט את אייכמן, וכי זהו עניינה של ברית־המועצות להוקיע את גלובקה. אולם, הוקעת כל גילויי הנאציזם הוא גם ענייננו של עמנו. אנו גאים שהננו חלק מאותו המחנה הקומוניסטי שכל מטרותיו ופעולותיו עולות בקנה אחד עם הצרכים החיוניים ביותר של עמנו, ושאנו מפלסים לעמנו דרך לידידות עם מחנה זה.

הח׳ איברהים עבד אל־האדי
(חבר סניף איכסל)

החבר עבד אל־האדי פרש את יריעת הסבל של תושבי כפרו, שאדמותיהם נגזלות, בתיהם נהרסים, יבולים נמוך ומסיהם גבוהים. הוא ציין, כי הולכת וגוברת הכרת ההמונים כי יש להיאבק לשיפור תנאי־חייהם. המועצה המקומית בכפרו — סיפר — הגיעה למצב של קפאון, באשר גם אותם התושבים שנתפתו בעבר ע״י סוכני הממשל הצבאי, או פחדו מהם, מבינים כעת כי גזירות הממשל הצבאי מכוונות נגד כולם, גם נגדם.

הנואם העלה על נס את מאבקה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית נגד ההפליה הלאומית של האוכלוסייה הערבית בארץ ובעד השלום. הוא הביע את בטחונו, כי בבחירות הקרובות תגדל תמיכת האוכלוסייה הערבית במק״י.

הח׳ ראובן קמינר
(חבר מזכירות ועד סניף־ירושלים)

החבר קמינר הקדיש את עיקר דבריו למאבק המוני הסטודנטים להגנת הדמוקראטיה, שגאה מאוד בעת ה„פרשה״. הוא סיפר על התפתחות המאבק משלב לשלב, בעוד שבתחילה היו בוועד־הסטודנטים כאלה שיצאו נגד השם שהצענו: „ועד להגנת הדמוקראטיה״, הרי אח״כ הם הכריזו כי בכלל לא קיימת דמוקראטיה...

הנואם ציין לשבח את הטאקטיקה הנכונה של מפלגתנו במאבק להגנת הדמוקראטיה, את ההדרכה הנכונה ואת הסיסמאות הנכונות. לאחר גילוי־הדעת של הלשכה הפוליטית, אשר העלה את הסיסמה: „בל יחזור בן־גוריון לראשות־הממשלה״, אימצו כל הסטודנטים את הסיסמה הזאת במאבקם, במשלחותיהם ובהפגנותיהם.

בסיום דבריו קרא הנואם להגברת מאבקינו, תוך שימוש בנשק בו צוידנו בוועידה — הדו״ח של הוועד המרכזי.

הח׳ ניקולא עאקלה
(חבר סניף־נצרת)

החבר עאקלה אמר בראשית דבריו, כי בתקופה מסויימת בשנים האחרונות נחלש קשרינו עם הפועלים הערביים ובתחילה חלק מהפועלים הערביים אף לא הצטרף להסתדרות, משום שהוא ראה בה מעין סוכנות של הממשל הצבאי. טעות זו לא נמשכה זמן רב. עד מהרה הרגשנו בחולשה זו והתחלנו לפעול הן בקרב הפועלים הנוסעים לעבוד בחיפה והן בקרב הפועלים העובדים בנצרת. התוצאות המוצלחות של פעולותינו מתבטאות גם במספר הברכות שנשלחו לוועידתנו זו מקבוצות־פועלים.

בהמשך דבריו סיפר הנואם על הנעשה באגודת פועלי־הבניין בנצרת. במאי 1959, לאחר כניסת הפועלים הערביים לאגודות המקצועיות, החלו עסקני־מפא״י להכין בחירות למועצת האגודות. אולם הם עשו זאת מבלי להכריז על כך, כגנבים במחתרת. כאשר נודע לנו הדבר התחלנו גם אנו לאסוף חתימות — ולמרות הטרור הגדול הצלחנו לקבל נציג במועצה. מועצה זו התכנסה לראשונה רק שנה וחצי לאחר הבחירות, באשר העסקנים הממונים מטעם מפא״י לא היו מעוניינים בכך שהיא תפעל. כאשר העלינו בה את הבעיות המעסיקות את פועלי־הבניין הם אפילו לא שמו לב לדברינו. אולם לאחר שהמפלגה אירגנה פטיציות של הפועלים — מצאו דברינו אוזן קשבת. הנואם סיפר, כי נציג־מפ״ם אפילו אינו מופיע לישיבות מועצת־האגודה.

החברה
סלבה וליקובסקה־מיקוניס
(חברת סניף צפון־ת״א)

ראשי־הפרקים והדין־וחשבון של הוועד המרכזי הינם לנו נשק חזק וחד, המאפשר לנו להיאבק באופן יותר יעיל לאי־תלותה של ישראל, לדמוקראטיה ולקידמה סוציאלית — אמרה החברה וליקובסקה—מיקוניס בראשית דבריה. היו לנו ועידות מוצלחות גם בעבר, עם ציון דרך לעבודה נכונה ולמאבק נכון — המשיכה — אולם המצב כיום הוא שונה, הן בעולם והן בישראל. ועידתנו מושפעת מן ההישגים הכבירים של ברה״מ וארצות סוציאליסטיות אחרות, של התנועה הקומוניסטית העולמית, של תנועת־הפועלים הבינלאומית ושל תנועות השחרור הלאומי בארצות הקולוניאליות. גם אצלנו זז הקרח, אולם אין לשכוח שדרכנו עדיין אינה מקובלת ומוסכמת על ההמונים הרחבים למרות ההתעוררות הדמוקראטית הגדולה. רק חלק מהאנשים בא אלינו בדרך של הבנת תורתנו. הנסיון העצמי של הפועלים דוחף יותר ויותר את המוני הפועלים אל דרך המאבק על תביעות חלקיות, ואנו צריכים להיות תמיד איתם, כדי להדריך אותם ולקרב אותם אל האמת שלנו, כדי לרכוש את אמונם.

הנואמת הטעימה את הצורך להיאבק נגד הלכי־רוח של יאוש ממעמד־הפועלים, המתגנב פה ושם, ולהתאזר בהרבה מאוד

סבלנות ואורך־רוח, כי המאבק אינו לטווח קצר.

בסיום דבריה קראה הנואמת להגביר את הפעילות של חברי־המפלגה, ביקרה תופעות של אי־פעילות מספקת וקראה לטפל יותר טוב לא רק בעניינים המפלגתיים הכלליים אלא גם באופן אינדיווידואלי בכל חבר וחבר.

הח׳ מנחם לודן

(חבר ועד סניף צפון־ת״א)

השביתה הגדולה ב־23 לינואר הוכיחה, כי פועלי־ישראל מתעוררים למאבק — אמר החבר לודן בראשית דבריו. השביתה היתה חשובה למעמד־הפועלים בארץ ולמפלגתנו הקומוניסטית כאחד. חלק מן הפועלים למד, כי אפשר לשתף פעולה עם המפלגה הקומוניסטית. הנואם הטעים, כי הפעילות המפלגתית שלנו נתנה את התנופה לתופעות הספונטאניות והספונטאניות־למחצה של הפועלים. הוא קרא לא להרפות את המתח, להמשיך בעבודה סדירה ולא „עונתית״.

הנואם אמר, כי יש לחנך את כל החברים להופעה קומוניסטית אמיצה במקומות־העבודה. הוא קבל, כי יש מקרים שאין הדבר כן.

בסיום דבריו הציע הח׳ לודן להוסיף סעיף לתקנון, המחייב את החברים לקבל רשות מהמפלגה אם רצונם לעזוב את מקום־עבודתם.

החברה גולדה דרוקמן

(חברת סניף־חיפה)

בראשית דבריה אמרה החברה ג. דרוקמן, כי אחוז החברות במפלגה — 26.4% — הוא נמוך, ואין הצדקה לכך. את עיקר דבריה היא הקדישה לעבודת חברות־המפלגה באנד״י. הנואמת אמרה, כי עבודה זו היא קשה ואינה נושאת פירות מיידיים. היא קבלה, כי לא תמיד יש הבנה לחשיבות עבודה זו, הן מצד חברים והן מצד מוסדות מפלגתיים. היא הביעה תקוותה, כי בעתיד תשופר העבודה בשטח זה.

הנואמת אמרה, כי קיימת גם בעיה של קירוב חברות צעירות ונשים צעירות לעבודה באנד״י. אשר לבעיית הקשר עם המיני הנשיני אמרה, כי יש צורך להיאבק על שוויון־זכויות להלכה ולמעשה, תיקון חוק האישות, סידור תינוקות לאם העובדת, השכלת הילדים ושאלות תרבות. זוהי לא שאלה ארגונית בלבד, אלא בעיקר שאלה פוליטית.

הח׳ ברוך אילון

(חבר ועד סניף צפון־ת״א)

החבר אילון עמד בראשית דבריו על השינוי שחל בארץ מ„פרט למק״י״ עד „פרט לבן־גוריון״. הוא הטעים כי הצירוריות העובדת באה לקראתנו. אם־כי עדיין מעטות התוצאות שאפשר „למשש אותן בידיים״. הנואם קרא להכין את הכלים לקראת השינויים העשויים לבוא במהרה ולא להכות עוד.

הח׳ אילון קבל, כי לא תמיד אנו מציעים לאנשים עובדים, אוהדי־המפלגה, להצטרף כחברים אל שורותינו. הוא אמר, כי זו חולשה שיש להיגמל ממנה. באשר הרחבת שורות המפלגה היא הכרח.

בסיום דבריו הביע הנואם את בטחונו, כי יש נתונים אובייקטיביים להצלחה בבחירות לכנסת ה־5.

הח׳ שמואל ליטבק

(חבר הוועד המרכזי ומזכירות ועד מחוז ת״א־יפו)

החדש בארץ היא ההתנגדות שנתעוררה בשכבות שונות למדיניות ממשלת בן־גוריון. מהי תרומת מפלגתנו להתפכחות זו? — התרומה העיקרית היא הפרוגראמה שלנו. ניתוח מהות החברה הישראלית, יחסי־הכוחות והתהליכים הפועלים בה, הצגת הפתרון העקרוני, הנכון, הצודק והטוב ביותר לבעיות ישראל.

השאלה היא כיצד להעלות ולשפר את פעולת המפלגה, כדי לקדם ולהעמיק את ההתנגדות למשטר בן־גוריון ואת החתירה לשינויים.

עיקר דבריו של הח׳ ליטבק הוקדש למערכה שנוהלה ע״י ועדי־הפעולה של מקומות־העבודה. מערכה זו מהווה נסיון ולקח חשוב מאוד: ועדי־הפעולה העמידו דרישות שנתקבלו על דעת רוב הפועלים, הפעולה נישאה ע״י חברי ועדי־פועלים, שהם קרובים לפועלים ובעלי ההשפעה הרבה ביותר במקומות־העבודה. המפלגה ריכזה את כל כוחה, קשריה ועמדותיה שנרכשו בעבודת שנים, והטילה אותם למערכה זו. ההישג היה שפועלי־ישראל יצאו בריבבותיהם אל הרחוב, שנתקיימה השביתה הארצית הראשונה בישראל. אנו יכולים לזקוף לזכות המפלגה את כיוון הפעולה, המטניותה, אחדותה והמיליטאנטיות שלה.

במערכה זו השגנו הרבה: הופעלו חבריב רבים, נשתפרה האופראטיביות שלנו, חיזקנו והרחבנו את קשרינו עם מקומות־העבודה, גדלו לנו מנהיגי־פועלים — חברים, אשר בשיתוף־פעולה עם פעילים

ממפלגות שונות, העבירו את הנחיית־המפלגה.

מאידך, שוב הפכה הפעולה בקרב הפועלים לשטח־פעולתם של בודדים המתמסרים לה. אנו מחשיבים כולנו את הפעולה במקומות־העבודה, אולם לא תרגמנו זאת עדיין לשפת הארגון. לא קבענו את המסגרות והדפוסים אשר יבטיחו התמדה בעבודה. אנו צריכים להעלות את רמת־הטיפול ע״י הקמת גרעינים במפעלים — תאים, אקטיבים או מפגשים קבועים. הקמת תא חרושתי נתקלת בקשיים, אולם היא כדאית עד כדי קבלת הסיכון של החלשה זמנית בפעולה, אם היא בלתי נמנעת.

את החלק האחרון של נאומו הקדיש הח׳ ליטבק לשאלות אחדות־הפעולה של מעמד־הפועלים.

הח׳ מוחמד חדאד

(חבר מזכירות סניף־רמלה)

החבר חדאד ציין את התפקיד החשוב שסניפ׳ ממלא ביצירתם ובחיזוקם של קשרי הידידות והאחוה בין עמלי שני העמים המתגוררים ברמלה. מאבקה של המפלגה זוכה לאהדה ולתמיכה בקרב התושבים הערביים בעיר. מספר הקולות הערביים שניתנו למפלגה הקומוניסטית הישראלית בבחירות הגיע במקרים מסויימים ל־65% מכלל המצביעים הערביים. הוא הזכיר, כי כתוצאה ממאבקה האמיץ של המפלגה משלמים תושבי־רמלה מסים עירוניים בשיעור נמוך יותר מאשר ברוב חלקי הארץ. הנואם הטעים, כי המפלגה מיוצגת במוסדות עירוניים והסתדרותיים ברמלה והיא זוכה לתמיכה גדולה בקרב המוני העובדים. הוא ציין לשבח את המאבק שהסניף ניהל נגד מינויו של אחד מרוצחי כפר־קאסם למישרה רמה בעירייה ואת הצלחת המאבק הזה.

בסיום נאומו עמד על כמה ליקויים בעבודת סניף־רמלה, הנובעים ממחסור בקאדר מאומן ומנוסה במידה הדרושה. הח׳ חדאד קרא להגברת החינוך הפוליטי של חברי־הסניף.

הח׳ אפרים ליפשיץ

(מזכיר סניף כפר־סבא)

החבר ליפשיץ הקדיש את עיקר דבריו לציון הצורך בטיפוח המשמעת הפרולטארית במפלגה מחד, תוך כדי פיתוח הביקורת והביקורת העצמית מאידך. הוא קבל על קיומה של מגמה להפחית בדרישות מחברים מתוך אשליה שסטייה זו מעקרונות מחוייבת המציאות, כדי לשמור על הכמות. הנואם הטעים, כי אם תיפגם האיכות תיפגע גם הכמות.

הנואם הדגיש, כי ביקורת אמיצה וגלויה מעוררת את המפלגה ואת חבריה לצעוד קדימה.

הח׳ נחמיה שווארץ

(חבר סניף־רעננה)

החבר שווארץ הקדיש את עיקר דבריו לוויכוח ההיסטורי בין מק״י לבין המפלגות הסוציאל־דמוקראטיות בארצנו. אכן, אמר, הפועל בארצנו רגיש לניצולו ולדלדולו כמו הפועלים בארצות אחרות. אולם בכל זאת קיימת גם תופעה ספציפית, והיא השפעתה של האידאולוגיה הציונית.

בהמשך דבריו אמר הנואם, כי „קול־העם״ הוא נשק חד וטוב ביותר, אך הוא עדיין אינו מגיע ואינו יכול להגיע אל המוני פועלים בלתי־מפלגתיים וחברי מפלגות אחרות. הוא הציע להוציא דו־שבועון מיוחד להמונים הרחבים.

בסיום דבריו קרא הנואם, בין היתר: „קדימה להפיכת ההסתדרות למקור־כוח של אחדות מעמד־הפועלים! תחי החזית המאוחדת של מעמד־הפועלים בישראל!״

נאום הנעילה

של החבר ש. מיקוניס, המזכיר הכללי של המפלגה

חברים יקרים!

אנו עומדים בסיום עבודתה של ועידתנו ה־14. במהלך דיוני הוועידה, מיום ה־31 במאי ועד יום ה־3 ביוני, ניתחנו וסיכמנו באופן כל־צדדי את מכלול הבעיות של המציאות הישראלית על רקע המצב הבינלאומי ולאור המגמות המסתמנות בתקופתנו, בעולם ובארצנו.

ליכוד־ייתר, אחדות־ייתר

הוויכוח הכללי על הדו"ח של הוועד המרכזי, בו נטלו חלק 70 מצירי הוועידה, הוכיח את ההסכמה הכללית של המתווכחים לדו"ח זה. הדו"ח של הוועד המרכזי, שקבע את הקו הפוליטי ואת תפקידי מפלגתנו הקומוניסטית, אושר פה־אחד ע"י כל צירי הוועידה, תוך התלהבות ורוממות־רוח. כן אושר פה־אחד ובהתלהבות ה„קול־קורא" של ועידתנו ה־14 אל עמלי ישראל. הוויכוח בכל מהלך הוועידה הפגין ליכוד־ייתר רעיוני, פוליטי וארגוני של מפלגתנו; הוא הדגיש את האינטרנאציונאליזם והפטריוטיזם העמוק של מפלגתנו הקומוניסטית. צירי הוועידה ניצבים בלב ובנפש מאחורי המוסדות העליונים של המפלגה.

ביטוי מובהק לרגש האחריות

ועידתנו ה־14 הצטיינה במיוחד בדיון ענייני, שקול, ממצה ופורה. הדיון והמיסמכים, שאושרו בעקבותיו, הם התגלמות מובהקת של נאמנות מפלגתנו לעניין הנאצל של השלום ואחוות־העמים, העצמאות הלאומית והדמוקראטיה, הקידמה החברתית והקידמה התרבותית; הם מבטאים את נאמנותנו ליסודות תורת־האלמוות של המארכסיזם־לניניזם, של האינטרנא־ציונאליזם הפרולטארי — להנחות ולסיכומים ההיסטוריים של התייעצות 81 המפלגות הקומוניסטיות והפועליות מנובמבר 1960. ועידתנו ה־14 שימשה ביטוי מובהק לרגש האחריות הגדולה של מפלגתנו לגבי האינטרסים הלאומיים האמיתיים של ארצנו, לגבי האינטרסים החיוניים של מעמד־הפועלים והמוני־העם הרחבים, לעניין הגדול של חיסול הממשל הצבאי וכל מדיניות הדיכוי הלאומי כלפי האוכלוסייה הערבית בישראל — לעניין החיוני של השלום הישראלי־ערבי.

אחדות לבבות בין קומוניסטים יהודיים וערביים

הוויכוח בוועידתנו גולל יריעה רחבה של מאבק חברי מפלגתנו, ארגוניה ומוסדותיה בכל שטחי החיים, בקרב יהודים ובקרב ערבים, למען העניינים המשותפים של העמלים, למען זכויותיהם והזכויות הדמוקראטיות של העם כולו. בלב כולנו נחרתו עמוקות הגילויים הנרגשים של אחדות־הלבבות השוררת בין הקומוניסטים היהודיים והערביים. חשנו מחדש, כי אחדות זאת

מימין — החבר ש. מיקוניס נואם, משמאל — בימת־הנשיאות

הינה מקור כוח גדול ובלתי־נדלה למפלגתנו הקומוניסטית. הפרובוקאטורים של הש״ב והריאקציה המיליטאריסטית השלטת בארצנו יצטרכו לרשום לפניהם פעם נוספת, כי לשווא הם מאמציהם החוזרים ונשנים לזרוק את זרע הפירוד אל תוך שורותינו! אחדות הקומוניסטים היהודיים והערביים, אחדותם המארכסיסטית־לנינית, אינה ניתנת לערעור! על אחדות זאת נשמור כעל בבת־עינינו. לא רק כעל סמל וביטוי לאחדות האינטרסים של העמלים היהודיים והערביים, אלא גם כמנוף למאבק על שלום ישראלי־ערבי צודק ויציב, כקטר שיסיענו אל עתיד האחווה של שני העמים — היהודי והערבי!

האחדות האינטרנאציונאלית של מפלגתנו, האחדות המארכסיסטית־לנינית של הקומוניסטים היהודיים והערביים, בתנאים המיוחדים של ארצנו, היא חזיון מעורר כבוד והתפעלות בקרב כל האנשים הפשוטים והישרים — הן בארצנו והן בארצות האחרות.

הוועידה בראי העתונות

העתונות הישראלית כולה ציינה את מאורע התכנסותה של ועידתנו ה־14. לא יכלה שלא לציין אותו. פרט לסיפורי־הבדים הנדושים של הש״ב, שהופיעו ב„מעריב" וב„ג'רוסלם פוסט", ניסו עתונים אחרים לגלות אובייקטיביות במרכאות, ואף הבנה במרכאות, בקווים היסודיים של דו״ח הוועד המרכזי. עתונים אלה לא יכלו שלא לציין את החדש בוועידתנו ה־14, חדש שהוא פרי הניתוח של המציאות החדשה בעולם ובארץ והניסוח החדש של עמדותינו לבעיות האקטואליות והבוערות הניצבות לפני עמנו וארצנו. אולם, מגמתיותם האנטי־קומוניסטית של עתונים אלה יצאה כמרצע מהשק, כאשר ניסו לגלות חדש במרכאות בגישתנו לבעייה הא״ית, לבעיית השלום הישראלי־ערבי.

זהו נסיון־שווא של הטעייה מדעת. „ראשי־הפרקים" והדו״ח של הוועד המרכזי מהווים אישור מלא לגישה הלנינית של מפלגתנו הקומוניסטית אל בעיית היחסים הישראליים־ערביים, לגישתנו העקרונית אל השאלה הלאומית של העם הערבי הא״י ושל עם ישראל.

דבר השלום הישראלי־ערבי

כמקודם כן גם היום, נקודת־המוצא של מפלגתנו הקומוניסטית לפתרון בעיית היחסים הישראליים־ערביים היא זכות ההגדרה העצמית של העמים; היא העובדה, כי ארץ־ישראל בהתפתחותה ההיסטורית נהייתה מולדתם של שני העמים, היהודי והערבי; היא הצורך והאפשרות להבטיח את הזכויות הלאומיות הצודקות של שני העמים; היא החובה והאפשרות להסדיר את יחסי ישראל־ערב בדרכי שלום, בדרכי מו״מ והסכם הדדי. אמרנו והננו אומרים, כי הכרה מצד ישראל בזכויות הלאומיות הצודקות של העם הערבי הא״י, לרבות זכות הפליטים הערביים, הרוצים בכך, לחזור למולדתם וזכות הפליטים שלא יחזרו לקבל פיצויים, היא הדרך להשיג הכרה מצד מדינות־ערב במדינת ישראל ובזכויותיה הלאומיות הצודקות, לרבות ביטול החרם הערבי והסגר השייט. אמרנו והננו אומרים, כי בטחון ישראל ייכון על שלום עם העמים הערביים, ושלום בין שני העמים ייכון על צדק לשני העמים! זה דברנו, זה דבר השלום הישראלי־ערבי, זה יהיה דברה של ישראל כולה!

העקרוניות של מפלגתנו הקומוניסטית, המשולבת בטאקטיקה גמישה, היא הערובה שנצליח, יחד עם המוני־העם, לחלץ את ישראל מהזרם העכור של הריאקציה השלטת ולהשיטה עם זרם ההיסטוריה בת־תקופתנו!

לשחרור מיידי של גלזוס וחבריו!

חברים יקרים!

ועידתנו הי"14 היתה חדורה כולה רוח של התנגדות למלחמה וחרדה לשלום, רוח של סולידאריות בינלאומית עמוקה עם המאבק של תנועת הפועלים בארצות הקאפיטאליסטיות, עם מאבק השחרור הלאומי האנטי־פאשיסטי של עמי אסיה, אפריקה ואמריקה הלאטינית, עם לוחמי השחרור הלאומי והחברתי בעולם כולו. יום פתיחת ועידתנו ה־14 חל ביום המאבק של כוחות הדמוקראטיה והקידמה בעולם כולו לשחרורם המיידי מבתי־הסוהר של הפאטריוטים הנאמנים של העם היווני — של גיבור־העם מאנוליס גלזוס וחבריו. כבפתיחתה כן גם בנעילתה, מרימה ועידתנו ה־14 את קול מחאתה, את קול מחאתם של כל הכוחות הדמוקראטיים בארצנו, נגד הטרור האכזרי של הריאקציה השלטת ביוון כלפי בניו הנאמנים של עם יוון — את קול תביעתנו הנמרצת לשחרורם המיידי של מאנוליס גלזוס וחבריו!

תודה למשלחות המפלגות־האחיות

יורשה לי, חברים צירים, להודות בשמכם, בשם כל הקומוניסטים הישראליים ורבבות אוהדי מפלגתנו בקרב העמלים והאינטליגנציה, לחברינו היקרים, לנציגי המפלגות־האחיות של פולניה, בולגריה, צרפת, קפריסין וקאנאדה, על בואם לוועידתנו ועל השתתפותם החברית הערה בעבודתה. הקשבנו בעניין רב וברגש של סיפוק עמוק לברכות־האחים של הח"ח היקרים קראסקו וצ׳סאק, רייקוב ויחיל, ראול קלה, יאניס קאטסורידס והארי גוראנליק, להישגים הגדולים של המפלגות־האחיות הפולנית והבולגרית בארגון ובהדרכת הבנייה הסוציאליסטית בארצותיהן, להישגים הגדולים של המפלגות־האחיות של צרפת, קפריסין וקאנאדה במאבקן על השלום, העצמאות הלאומית, הדמו־קראטיה והסוציאליזם. אנחנו מודים לכם מקרב־לב על הסולידאריות שלכם עם מאבקה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, על תרומתכם הגדולה לאווירה המרוממת של ועידתנו, על התעניינותכם העמוקה בבעיותינו הלא־קלות, כאחים וידידים נאמנים בדרך מאבקנו המשותף למען הגשמת חלום־הדורות של העמלים, חלום הקומוניזם. הננו לבקשכם, חברים יקרים, להעביר את רגשי האחווה הפרולטארית שלנו אל מפלגותיכם, אל חבריכם, אל עמלי ארצותיכם. הננו מאחלים לכם הצלחות נוספות במאבק עמלי ארצותיכם ובהדרכת מפלגותיכם המארכסיסטיות־לניניות על השלום, הדמוקראטיה והסוציאליזם!

דברי ברכה למקב"מ

אנו מודים מקרב לב לוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית רבת־התהילה של ברית־המועצות על ברכתה החמה לוועידתנו. אנו מודים לוועדים המרכזיים של כל המפלגות־האחיות בארצות הסוציאליזם שכיבדונו בברכותיהם וכן למפלגות־האחיות בארצות המשוחררות מעול הקולוניאליזם ובארצות הקאפיטאליסטיות. נוכחותן של המשלחות־האורחות בוועידתנו ועשרות הברכות שקיבלנו מהמפלגות הקומוניסטיות הן ביטוי לאינטרנאציונאליזם הפרולטארי של תנועתנו הקומוניסטית העולמית, לסולידאריות־האחים וללכיוד האיתן של המפלגות המארכסיסטיות־לניניות בעולם כולו; הן ביטוי לסולידאריות המלאה של תנועתנו הקומוניסטית העולמית עם תוכניתה ומאבקה של המפלגה

הקומוניסטית הישראלית: המפלגה הקומוניסטית הישראלית היא הגשר החי בין עמלי ישראל, בין עם ישראל — ובין המחנה האדיר של העמים הבונים את הסוציאליזם והקומוניזם, בין המחנה העולמי האדיר הנאבק על השלום והחופש!

לאחדות עמלים, לאחדות לאומית־דמוקראטית

חברים יקרים!

הוועידה ה־14 התוותה את דרך ההצלה לישראל. התווינו את דרך אחדות העמלים והאחדות הלאומית־דמוקראטית למאבקם של כל נפגעי השלטון והמדיניות הבן־גוריונית, המשועבדת לאימפריאליזם ולהון הגדול. קבענו, כי הורדת שלטונו, מדיניותו ושיטתו של בן־גוריון היא הכרח להגנת הדמוקראטיה, להשגת השלום, להבטחת הזכויות של העם העובד.

דבר הוועידה לחברי המפלגה ואוהדיה

מעל במת הוועידה ה־14 אנו פונים בקריאה לכל חברי המפלגה ואוהדיה להתגייס מהיום ולמחר למערכת הבחירות לכנסת ה־5. נתייצב כאיש אחד למערכת ההסברה, הארגון והפעילות היומיומית הנמרצת לקראת מבחן־הבחירות. נביא לעמלים, להמוני העם, את דבר ועידתנו ה־14: נבוא אליהם ונאמר להם — כדברי ה„קול־קורא" של ועידתנו: „הבה נתאחדה, כדי בכוחות משותפים לחולל מיפנה בדרכה ובמצבה של מדינת־ישראל — אל השלום ואחוות־העמים, אל העצמאות הפוליטית והכלכלית, אל הדמוקראטיה, אל הקידמה החברתית והתרבותית"!

הבה נעשה כל שביכולתנו להרחבה מתמדת של שורות המפלגה, לביצורה הפוליטי והארגוני, להגברת פעולתנו בקרב מעמד־הפועלים והמוני־העם, בדגל האחדות והליכוד. נעשה כל שביכולתנו כדי להגביר את כוח מפלגתנו הקומוניסטית בבחירות הקרובות לכנסת החמישית!

אני מכריז על נעילת הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

יחי השלום!

יחי הקומוניזם!

הברכות לוועידה ה־14

ברכת המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות

לכבוד הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות שולח ברכה לוהטת לוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית ומביע את איחוליו הכנים לצירי־הוועידה, לכל החברים — הקומוניסטים הישראליים — להישגים בעבודה.

תחת דגל המארכסיזם־לניניזם נאבקת המפלגה הקומוניסטית הישראלית בעקביות נגד האימפריאליזם ועוזריו, בעד שלום, דמוקראטיה וקידמה סוציאלית.

אנו מאחלים למפלגה הקומוניסטית הישראלית הישגים נוספים באיחוד מעמד־הפועלים וכל הכוחות הפרוגרסיביים בארץ לחזית רחבה אחידה, במאבקה למען הבטחת האינטרסים היסודיים של העמלים, למען עניין השלום והידידות בין העמים.

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות

מוסקבה, 27.5.1961

ברכת המפלגה הקומוניסטית הסינית

לוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, לוועידה ה־14 של המפלגה.

חברים יקרים!

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסינית, בשם כל חברי המפלגה הקומוניסטית הסינית ובשם העם הסיני כולו, שולח ברכות־אחים לוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית ומבקש להביע בוועידתכם רחשי־כבוד כנים למפלגה הקומוניסטית הישראלית ולעם־ישראל.

המפלגה הקומוניסטית הסינית והעם הסיני רוחשים בכל עת אהדה ומגלים עניין במאבקי מפלגתכם ועמכם ושמחים אתכם בכל אחת מההצלחות שזכיתם להן.

אנו מאחלים למפלגתכם הצלחות חדשות בהגברת אחדות מעמד־הפועלים של ארצכם, ואחדות כל הכוחות הדמוקראטיים הלאומיים במאבק לשלום־העולם, לדמוקראטיה ולסוציאליזם. יזכה עמכם לנצחונות חדשים בהגנה על הזכויות הדמוקראטיות, במאבק לחיים טובים יותר ולקידמה סוציאלית.

הצלחה רבה לוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסינית

ברכת החבר וינצנטי קראסקו
בשם מפלגת־הפועלים הפולנית המאוחדת

חברים יקרים!

בשם משלחת מפלגתנו — מפלגת הפועלים הפולנית המאוחדת — ברצוני להעביר מעל במה זו לצירי ועידתכם ובאמצעותם לכל הקומוניסטים

הישראליים ולכל אנשי העמל בישראל — ברכות־אחים לבביות.

במשך 16 שנות השלטון העממי שונו פני ארצנו לחלוטין, כתוצאה מעמלם המסור של הפועלים, האיכרים והאינטליגנציה העובדת.

מארץ מפגרת והרבה בעקבות המלחמה הפכנו את פולין לארץ בעלת תעשייה מפותחת, לארץ אשר אחת ולתמיד חיסלה את הדלות ואת האבטלה, והמעלה בקצב מהיר את רמת כלכלתה כולה.

ייצור הפלדה, אשר לפני המלחמה עמד על מיליון 468 אלף טון, עלה בשנת 1960 ל־6 מיליון 681 אלף טון. בשנת 1937 הפקנו 36.2 מיליון טון פחם והיום — 104.5 מיליון טון. אז הפקנו 3 מיליארד 628 מיליון קילוואט־שעה כוח חשמל ואילו כיום — 29 מיליארד 284 מיליון קילוואט־שעה. בהשוואה עם התקופה הטרום־מלחמתית, גדל הייצור התעשייתי הכולל של פולין העממית פי שבע וחצי. בשנת 1960 היווה הייצור שלנו לגולגולת 61% מרמת־הייצור־לגולגולת בארצות בעלות רמת־ייצור־תעשייתי מפותחת, בעוד שלפני המלחמה ייצרנו לגולגולת רק 23% מרמת הייצור של אותן הארצות. לפי תוכנית־החומש לפיתוח הכלכלי לשנים 1960—65 עומד הייצור התעשייתי לגדול ב־52 אחוזים, גידול אשר פירושו צימצום ניכר נוסף של הפער בין רמת־הייצור של פולין העממית לבין זו של ארצות קאפיטאליסטיות מפותחות. בשנת 1965 נייצר פי 11 יותר מאשר יצרה פולין לפני המלחמה.

ב־5 השנים האחרונות עלו שכרם של העובדים בעיר והכנסות האוכלוסייה הכפרית כמעט ב־30%, ועד ל־1965 הם יעלו ב־23% נוספים. השיפור הכללי שחל בתנאי החיים הסוציאליים העלה את רמת־הבריאות של האוכלוסייה והאריך את אורח־החיים הממוצע מ־50 ליותר מ־65 שנה.

בהישענה על עזרת־האחים של ברה"מ ושיתוף־הפעולה המתהדק עם כל הארצות הסוציאליסטיות, מפתחת פולין העממית בקצב מהיר והרמוני את כל משקה, דבר המהווה את היסוד היציב להעלאת רמת החיים והתרבות של העם כולו. מתוך הערכה להישגים שהושגו עד עתה הביעה האוכלוסיה העובדת של פולין העממית, הביע עמנו כולו, בבחירות האחרונות לסיים, את דברו בזכות הפיתוח הנוסף המהיר והכל־צדדי של הארץ, בזכות ברית־האחווה עם ברה"מ, בזכות האחדות שלא־תימוט של המחנה הסוציאליסטי שפולין העממית היא חוליה בלתי־נפרדת ממנו, בזכות השלום והקידמה בעולם. תוצאות הבחירות שנערכו באפריל מהוות נצחון של הקו המארכסיסטי־לניני הנכון של מפלגתנו, מהוות הצלחה גדולה לעניין הסוציאליזם והשלום בעולם.

בבניין השליו של הסוציאליזם תורמים המוני העם של מולדתנו את תרומתם להאדרת העוצמה של המחנה הסוציאליסטי, לדו־הקיום ולתחרות עם

הקאפיטאליזם בדרכי שלום. הערכנו ואנו מוסיפים להעריך, כי רק בדרך של מו״מ והבנה אפשר וצריך לפתור את כל הבעיות הבינלאומיות השנויות במחלוקת. משום כך נתונה מלוא תמיכתנו ההחלטית למדיניות השלום של ברה״מ. מודרכים ע״י השאיפה ליצור אווירה בינלאומית טובה יותר ולהקל על השיחות לפירוק נשק, הציע הח׳ גומולקה בשם פולין, במושב ה־15 של האו״ם, הצעות המתכוונות להפסקת מירוץ הזיון ולהקמת ועדה בינלאומית לחקירת התוצאות העלולות להיגרם ע״י מלחמה טרמו־גרעינית. מטרות דומות עמדו לנגד עיניה של פולין, בהציעה להקים באירופה המרכזית אזור מפורז מנשק אטומי. אנו משתתפים באורח אקטיבי בועידה המקיימת כעת דיוניה בז׳נבה, בעניין הבטחת השלום, אי־התלות והנייטראליות של לאוס. אנו מופיעים בכל התוקף נגד כל תופעות המדיניות האימפריאליסטית והקולוניאלית — בעד זכותם לאי־תלות וריבונות של קובה, קונגו וכל העמים המשוחררים מכבלי הקולוניאליזם.

חברים!

ההישגים הגדולים של פולין ושל הארצות הסוציאליסטיות האחרות, בכל שטחי החיים, מוכיחים את עליונות הסוציאליזם על הקאפיטאליזם ורוכשים תומכים הולכים ורבים בתורת המארכסיזם־לניניזם, בעולם כולו. כוח המושך של הסוציאליזם הוא כה גדול שאפילו מתנגדיו המושבעים מנסים לפעמים לכסות בשלט הסוציאליזם על מדיניותם הריאקציונית. קיימות צורות שונות של התעטפות באיצטלת הסוציאליזם. יש לגלותן בכל מערומיהן, יש להוקיען. אין לדבר על בניין הסוציאליזם במקום שאמצעי־הייצור היסודיים נמצאים בבעלות פרטית, במקום שקיימים ניצול ודיכוי המוני העם, במקום בו שלטת הבורגנות.

בנסותה להתמודד עם העולם שלנו, עם העולם הסוציאליסטי, מכנה התעמולה האימפריאליסטית את העולם הקאפיטאליסטי — „עולם חופשי״. עושים זאת לעיתים קרובות אפילו מדינאים רמי־מעלה בארצות הקאפיטאליסטיות. אנו יודעים יפה מהו החופש עליו מדובר. זהו חופש לניצול ודיכוי, חופש שיעבוד העמים, חופש הגזל הקולוניאלי. כיצד נראה החופש במהדורה אימפריאליסטית זו, אפשר להיווכח גם לפי דוגמת המאורעות בקונגו, קובה, אלג׳יריה, אנגולה, או קוריאה הדרומית. כמו־כן ידוע מה מסתתר מאחורי מה שנקרא „העזרה״ הקאפיטאליסטית לארצות הנחשלות, לפיתוחן הכלכלי. מאחוריה מסתתרות שאיפות האימפריאליסטים להטיל את מרותם על ארצות אלה.

כל הנסיונות הללו של האימפריאליזם אין ביכולתם להחזיר אחור את מהלך ההיסטוריה. האנושות נכנסה לתקופת הסוציאליזם, לתקופת הנצחונות הגדולים של רעיונות המארכסיזם־לניניזם — לתקופת שקיעת הקאפיטאליזם. המחנה הסוציאליסטי הפך לגורם המכריע בהתפתחות העולם. יחסי הכוחות הנוכחיים בעולם מעודדים את המאבק אותו מנהל מעמד־הפועלים הבינלאומי, למען הקידמה והשלום.

בצד השיטה הסוציאליסטית המתחזקת ומתפתחת, התהוותה קבוצת ארצות נייטראליות המצדדות בפירוק נשק ודו־קיום בשלום. מדיניותן זו מרחיבה את חזית המאבק למען השלום ומקשה על הכוחות האימפריאליסטיים בעולם, להוציא לפועל את כוונותיהם התוקפניות.

ההתיעצות של 81 מפלגות קומוניסטיות ופועליות במוסקבה ניתחה ניתוח יסודי את בעיות תקופתנו. החלטות ההתיעצות ההיסטורית הזו מציגות למעמד־הפועלים בעולם תפקידים גדולים בשטח המאבק על הסוציאליזם, נגד האימפריאליזם והקולוניאליזם, נגד הסכנה של שואת־מלחמה חדשה, למען דו־קיום בשלום והתחרות שלום של שתי השיטות העולמיות. תוצאת ההתחרות הזו היא לגבינו ודאית — הנצחון יהיה שלנו.

איום מתמיד על השלום באירופה ובעולם מהווה המדיניות המיליטאריסטית של הרפובליקה הפדראלית הגרמנית; המיליטאריזם המערב־גרמני תובע רביזיה של הגבול עם פולניה ועם צ׳כוסלובקיה, אינו מסתיר את תיכניותיו לכיבוש בכוח של הרפובליקה הדמוקראטית הגרמנית, תובע בעקשנות נשק גרעיני ובחוצפה הולכת וגוברת חותר להגמוניה בנאט״ו. ארצנו, אשר איבדה 6 מיליון מאזרחיה וכ־40 אחוזים מרכושה הלאומי, בשנות המלחמה והכיבוש, חוזרת ומתריעה קבל עולם: לא קיימת בעיה של הגבול המערבי הפולני! על משמר הגבול אודרה־ניסה עומד העם הפולני כולו, כל המחנה הסוציאליסטי.

יקר לנו עניין השלום, דבר המחייבנו לערנות ולהפניית תשומת הלב

של דעת הקהל העולמית לאותם הכוחות, אשר מסכנים את השלום. לכן מהווה המאבק נגד האימפריאליזם ה־מערב־גרמני, למען כריתת חוזה שלום עם שתי המדינות הגרמניות — ובמקרה של סירוב מצד הרפובליקה הגרמנית הפדראלית, עם גרמניה הדמוקראטית — המאבק למען הפיכת ברלין המערבית ממוקד של חתירה ופרובוקציה לעיר חופשית ומפורזת — תפקיד חשוב ביותר של כוחות השלום.

ידידים יקרים!

בבטאם את האינטרסים של המוני העמלים, מופיעים הקומוניסטים הישראליים נגד כפיפת הארץ למדיניות הכוחות הריאקציוניים ביותר של ה־אימפריאליזם והקולוניאליזם ובראש וראשונה של האימפריאליזם האמריקאי. נכונות הן תביעותיכם שישראל תנהל מדיניות של נייטראליות ושל יישוב כל הבעיות השנויות במחלוקת עם המדינות הערביות השכנות, לא בדרך של כוח ותוקפנות, אלא בדרכי שלום. רק מדיניות כזו יכולה להבטיח את השלום באזור זה של העולם. רק מדיניות כזו יכולה למנוע התפתחות מאורעות מסוגם של אלה אשר התרחשו לפני 5 שנים, בעת התוקפנות הצרפתית־אנגלית על הסואץ, אשר עלולים היו להיגמר בתוצאות בלתי־משוערות לשלום העולם.

ביחוד, אנו, הפולנים, מבינים היטב ומעריכים את מאבקכם נגד תופעות ההתקשרות ההולכת וגוברת של חוגים שליטים בישראל עם המיליטאריזם המערב־גרמני. היום, סך־הכל 16 שנה מאז נגמרה מלחמת העולם השניה, מספקת הבורגנות הישראלית נשק לאלה, האחראיים לרצח המתועב של מיליוני יהודים, פולנים, רוסים, צרפתים, ואחרים. מנסים להצדיק זאת בגימוקי־סלף, כאילו ל־גרמניה המערבית אין כל קשר עם גרמניה של היטלר. אולם, אי־אפשר הרי להכחיש שדווקא ברפובליקה ה־פדראלית הגרמנית מנצחים הגנראלים ההיטלריסטיים על הקמתו מחדש של „הבונדסווער", ורוצחים פאשיסטיים רבים, כמו, למשל, אוברלנדר או ה. גלובקה, תפשו ותופשים עמדות רמות. תוצאות מדיניות זו בולטות הרי ביותר ממהלך משפטו של רוצח העמים — אייכמן, בו משתיקים במתכוון את שמותיהם של שותפיו ונותני ההשפעה האידיאולוגית של אייכמן.

על רקע זה בולטת במיוחד עמדתם של הקומוניסטים הישראליים, אשר מגלים באומץ את פרצופה האמיתי ואת כוונותיה של הבורגנות הישראלית, המפתחים מאבק עקבי נגד הדיכוי והניצול של ההון המונופוליסטי, נגד הריאקציה, למען אחדות כל הכוחות הדמוקראטיים והפאטריוטיים, ל־הגנת האינטרסים היומיומיים של ה־המונים, למען הדמוקראטיה והקידמה. מאבקכם נגד הנאציונאליזם הבורגני,

המשלחת של מפלגת־הפועלים הפולנית המאוחדת ומלוויה בנמל־התעופה. משמאל לימין: א. וילנסקה, ש. מיקונים, ו. קראסקו, י. ציסאק, הציר הפולני א. בידה, פ. הרצבורג, א. חביבי, פ. לאנגר.

למען שוויון זכויות מלא לכל אזרחי ישראל, ללא הבדל לאום, היא יחד עם זאת הוכחה לאינטרנאציונאליזם העמוק של מפלגתכם.

במשך השנים האחרונות עזבו את ארצנו אלפי יהודים בדרכם לישראל. חלק גדול מהם, בהשפעת תעמולה כוזבת, קיווה כי בישראל ימצא תנאי־חיים טובים יותר. אולם בבואם למקום נתקלו רוב האנשים הללו בקשיי־חיים רציניים ביותר, הנובעים מיחסי החברה הקאפיטאליסטיים. עליהם לא נתנו לעצמם, קודם לכן, דין־וחשבון.

למפלגתכם יש ללא־ספק אפשרויות נרחבות לפעולה ברוכה בקרב תושבים אלה.

בין האנשים אשר עזבו את פולניה, היו גם כאלה אשר פעלו בשורות מפלגתנו ואילו בבואם לישראל לא בלבד שלא קשרו קשר עם מפלגתכם, אלא עברו לשרת את המדינה הבורגנית ואת מנגנונה. אלה הם רנגטים ונוכלים, אשר מביאים לתנועתכם רק נזק.

חברים יקרים!
המשלחת של מפלגתנו מאחלת לוועידתכם דיונים פוריים ביותר.

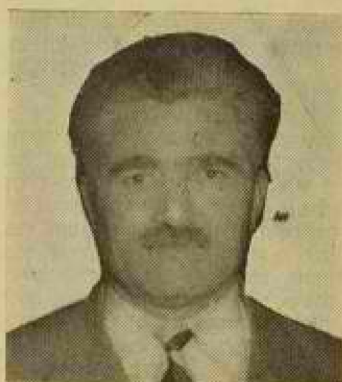
תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

תחי אחדות תנועת הפועלים הבינלאומית, במאבק לשלום, לדמוקראטיה ולסוציאליזם!

ברכת החבר איוואן ראיקוב
בשם המפלגה הקומוניסטית הבולגרית

חברים וחברות יקרים!

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הבולגרית ביקשני למסור לכם — צירי הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ובאמצעותכם

לכל הקומוניסטים הישראליים — ברכות־אחים לוהטות. אנו מאחלים מקרב לב עבודה פורייה לוועידתכם.

הקומוניסטים הבולגריים והעם הבולגרי עוקבים בהתעניינות רבה אחרי המאבקים של המפלגה הקומוניסטית הישראלית ועבודתה הבלתי־נלאית להגשמת החלטות ועידתה ה־13. משמחות אותנו הפעילות הרבה והעבודה ההסברתית המתמדת של מפלגתכם ליצירת חזית פועלית ולאומית־דמוקראטית מאוחדת, להגנת הזכויות והאינטרסים של העמלים, להגנת החירויות הדמוקראטיות ולביטול ההפליה הלאומית.

המאבק, אשר הקומוניסטים הישראליים מנהלים נגד המדיניות המיליטאריסטית והכניעה להון הזר, ובאופן מיוחד להון המונופוליסטי האמריקאי והמערב־גרמני, למען עצמאות כלכלית ולאומית, למען נייטראליות ושלום, הוא חלק בלתי־נפרד ממאבק עמי כל העולם נגד הצתת מלחמה חדשה, לשלום יציב בין העמים, למען לא יישנו הזמנים הקודרים, כאשר המיליטאריזם הגרמני והפאשיזם דחפו את העמים לטבח ולהשמדת מיליוני גברים, נשים וטף. לכן, מקדם העם הבולגרי בברכה את מאמציכם לגלות עד תום את המעשים הנפשעים של הפושע אייכמן, את שותפיו ומוריו הרוחניים, להעמיד לדין את המיליטאריזם והנאציזם הגרמני כאידיאולוגיה פושעת ושונאת־האדם.

יודעים אנו באיזה מצב פוליטי מורכב פועלת מפלגתכם זה שנים רבות, את הקשיים שהכוחות הריאקציוניים והאנטי־קומוניסטיים מערימים בדרכה. אולם, אין כוחות בעולם אשר יכולים להחריש את קול־הצדק, לעצור את הקידמה החברתית. האנטי־קומוניזם הוא כבר נשק חלוד במאבקם של הקאפיטאליסטים נגד מעמד־הפועלים. בכל מקום גורלו — תבוסה.

לא נוכל כאן שלא לציין בסיפוק, שהמפלגה הקומוניסטית הישראלית, המודרכת ע״י התורה המארכסיסטית־לנינית הדגולה, מתגברת בהצלחה על כל הקשיים הנערמים בדרכה במאבקה האמיץ והעקבי ומוכיחה, שהיא מבטאת נכונה את האינטרסים של מעמד הפועלים וכלל העמלים ומשרתת בנאמנות את העם.

חברים יקרים,

הוועידה של מפלגתכם מתקיימת רק כמה חודשים אחרי התייעצות מוסקבה של נציגי 81 מפלגות קומוניסטיות ופועליות, אשר הבליטה את האחדות הבלתי־מעורערת של התנועה הקומוניסטית והפועלית הבינלאומית. המסמכים החשובים של המארכסיזם היוצר, אשר נתקבלו בהתייעצות זו, הם הקו המדריך של התנועה הקומוניסטית הבינלאומית, הם גם הקו המדריך של המפלגה הקומוניסטית הבולגרית.

אנחנו שמחים שבדו״ח של הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית השתקפו ההערכות היסודיות והסיכומים שנתקבלו בהתייעצות מוסקבה.

המאורעות בזירה הבינלאומית מוכיחים בצורה מוחשית שהתוכן העיקרי והכיוון היסודי של ההתפתחות ההיסטורית האנושית בתקופתנו נקבעים לא ע״י הקאפיטאליזם אלא ע״י השיטה הסוציאליסטית הכל־עולמית, ע״י הכוחות הנאבקים נגד האימפריאליזם, לשלום, דמוקראטיה וסוציאליזם.

המאבק לשחרור לאומי באפריקה, אסיה ואמריקה הלאטינית גובר מיום ליום ותחת מהלומותיו נהרסת השיטה הקולוניאלית של האימפריאליזם. שום מאמצים של האימפריאליסטים לא יוכלו לעצור מהלך היסטורי זה. לצד העמים אשר קמו נגד העול האימפריאליסטי עומדת הסולידאריות הענקית של העמלים מכל הארצות, האהדה הכנה והבלתי־אנוכית של ברית־המועצות ושל כל המחנה הסוציאליסטי. התבוסה המחפירה של האינטרבנציה בקובה וחיסולו המהיר של המרד האולטרה־קולוניאליסטי באלג׳יריה מוכיחים עוד הפעם כמה גדלו כוחות השלום והסוציאליזם בעולם, כמה אדירה היא הסולידאריות הבינלאומית של הכוחות המתקדמים והדמוקראטיים.

מיום ליום מתחזק המחנה הסוציאליסטי הדגול, מיום ליום גדלים אחדותו ועוצמתו, גדלה האוטוריטה הבינלאומית שלו. מעשה הגבורה ללא תקדים של טיסה ראשונה של האדם לחלל, שבוצע על־ידי האדם הסובייטי הקומוניסטי יורי גאגארין, אשר רק לפני שבוע היה האורח היקר של עמנו, מבטא באופן הבהיר ביותר את ההצלחות העצומות של ברה״מ, של הסוציאליזם על הקאפיטאליזם. עמי העולם תומכים מיום ליום ביתר החלטיות במדיניות הלנינית שוחרת־השלום של ברה״מ, בהנהגת הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות והמארכסיסט־לניניסט הדגול הח׳ ניקיטה סרגייביץ׳ חרושצ׳וב.

המדיניות הזאת תואמת את האינטרסים החיוניים של האנושות, של ההתפתחות המתקדמת של העולם. אנחנו בטוחים שמדיניות נבונה יחידה זו, למרות פעולות־הנגד של החוגים האימפריאליסטיים האגרסיביים, תנצח. כוחות הסוציאליזם והשלום ינצחו.

המפלגה הקומוניסטית הבולגרית, שחונכה עשרות בשנים ע״י דימיטרי בלאגויב וגיאורגי דימיטרוב לנאמנות ללא גבול לעקרונות של האינטרנאציונאליזם הפרולטארי, לאהבה ונאמנות לברית־המועצות ומקב״מ כמרכז טבעי וחיל־החלוץ של התנועה הקומוניסטית הבינלאומית, תיתן גם להבא את תרומתה למאבק לחיזוק האחדות האינטרנאציונאליסטית שלנו.

במשפחה המאוחדת של הארצות הסוציאליסטיות צועד העם הבולגרי בבטחון להגשמה המלאה של הסוציאליזם והקומוניזם. במשך 16 שנים של חיים חופשיים הפכה ארצנו, בשיתוף פעולה עם יתר הארצות הסוציאליסטיות וקודם כל ע״י העזרה המכרעת של ברית־המועצות, מארץ אגרארית מפגרת לארץ תעשייתית־אגרארית עם תעשייה כבדה וקלה מפותחת, עם משק חקלאי ממוכן. ברפובליקה העממית הבולגרית ניצח באופן מלא המשטר החברתי הסוציאליסטי. חוסל ניצול האדם בידי אדם. ארצנו נמצאת בעלייה כלכלית, פוליטית ותרבותית ללא תקדים.

בהשוואה לשנת 1939 גדל הייצור התעשייתי שלנו פי 12. כיום יוצרים אצלנו במשך חודש מה שייצרו לפני המלחמה במשך שנה תמימה. עמנו, המגשים את המדיניות המפלגתית להתפתחות מזורזת של ארצנו, מילא את תוכנית החומש השלישית, במקום ב־5 שנים, ב־3 שנים. בשנה זו התחילה הגשמת תוכנית החומש הרביעית, אשר תהיה מכרעת לגבי תיעוש ארצנו ותיתן את האפשרות לעלייה גדולה יותר של הרמה החומרית והתרבותית של העם.

כיום נמצאים אצלנו בבנייה מפעלים ענקיים כמו קומבינאט הפלדה בקרמיקובצי, אשר ייצר מיליון טונות פלדה במשך שנה, תחנת כוח חשמלית — ה„מריצה־איסטוק" — בעלת עוצמה של 800 מגווט, קומבינאט לבדיל ומפעל לזיקוק־נפט. בשנה זו ייכנסו לפעולה בתי־חרושת רבים, תחנות־כוח, סכרים, מכרות, מסילות־ברזל ורשתות השקאה.

שינויים יסודיים חלו גם בכפר הבולגרי אשר נמצא כיום כולו במסגרת קואופרטיבית. הייצור הכללי במשק החקלאי ב־1960 מסתכם ב־3.5 מיליארד לוות יותר מאשר הייצור החקלאי ב־1957. מליאת הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הבולגרית, שהתכנסה באפריל ש״ז, קבעה את קווי היסוד, לפי הדו״ח של המזכיר הראשון של המפלגה, הח׳ טודור ז׳יבקוב, לתוכנית ענפה לעלייה עצומה במשק החקלאי. ביטוי לדאגה הגדולה שהמפלגה דואגת להתפתחות המשק החקלאי ולעליית הרמה החומרית של החקלאים היא ההחלטה של הוועד

המרכזי והממשלה בדבר השוואת תנאי הגימלאות של חקלאי הקואופרטיבים לתנאי הגימלאות של פועלי התעשייה.

בתנופה גדולה מתנהלת המהפכה התרבותית בכל קצווי ארצנו. המדע והאמנות נמצאים בפריחה, גדולות ה־הצלחות בשטח החינוך העממי. מספיק לציין שמספר הסטודנטים אצלנו גדל מ־10,000 בשנת 1939 ל־55,000 בשנת 1960.

המצב הכלכלי של העמלים בארצנו עולה באופן בלתי־פוסק. ב־1960 הוצאו על מפעלים תרבותיים וסוציאליים — חינוך חינם, בריאות, גני ילדים ומ־עונות, גימלאות, בתי־מרגוע וכו' — 2 מיליארד לוות יותר מאשר בשנת 1957. בשנה השוטפת יוגדל הסכום הזה בעוד 600 מיליון לוות.

כל זה מוכיח מה יכול להשיג עם קטן שהשתחרר מהקאפיטאליזם ונטל את השלטון לידיו. לכן נאבקים מפ־לגתנו ועמנו בעוז לשמירת השלום, נגד נסיונות האימפריאליסטים ליצור מוקדים למלחמות הדשות, על־מנת ל־החריף באמתלות שונות את היחסים הבינלאומיים. נאמנה למדיניות שוח־רת־השלום שלה, עושה הממשלה של הרפובליקה העממית הבולגרית מאמ־צים בלתי־פוסקים לפיתוח יחסים של אחווה והבנה עם שכניה, להפיכת ה־בלקנים לאזור שלום.

הרשו לי, חברים יקרים, לברך את־כם עוד פעם ולאחל לכם הצלחות בעבודה היומיומית שלכם להרחבת שו־רות המפלגה, לחיזוקה הארגוני, להר־חבת קשריה והשפעתה על ההמונים. בטוחים אנחנו, כי ההחלטות שתקבלו יהיו ביטוי חדש של שירות נאמן של הקומוניסטים הישראליים לאינטרסים של מעמד הפועלים וכלל עמלי ישר־אל, יתנו תנופה עצומה לעבודתכם ולמאבקכם לדמוקראטיה, שלום ואח־ווה בין העמים.

תחי המפלגה הקומוניסטית הישרא־לית!

תחי ותחזק האחדות של התנועה הקומוניסטית הבינלאומית תחת הדגל המתנוסס של המארכסיזם־לניניזם.

משלחת המפלגה הקומוניסטית הבולגרית ומלוויה בנמל־התעופה. משמאל לימין: ג. אוליך, ד. חינין, א. ראיקוב, ש. מיקונים, ג. יחיאל, מ. וילנר, ש. שמלי, א. מלוח.

ברכת החבר ראול קאלאס
בשם המפלגה הקומוניסטית הצרפתית

חברים יקרים!
אני מייצג כאן את הוועד המר:זי של המפלגה הקומוניסטית הצרפתית

והחלק המתקדם ביותר של עמנו. ב־שמם אני מביא לכאן את ברכת האח־וה הלבבית ביותר לוועידתכם האר־צית ומאחל לכם הצלחה מלאה בעבו־דתכם.

יחסים הדוקים מאוד שררו תמיד בין מפלגותינו, המפלגה הקומוניסטית הצרפתית והמפלגה הקומוניסטית היש־ראלית. הסולידאריות השוררת בינ־הן במאבק נגד האימפריאליזם נתהד־קה בחוזקה, ובמיוחד בזמן מלחמת־סיני, בעת הוצאת גילוי־הדעת שנכתב ב־1.12.57. זה לא מכבר, בעת ועידת־נו ה־16, שנתקיימה לפני כ־15 יום, הפגינו צירינו את אהדתם למפלגת־כם ולעמכם וקיבלו במחיאות־כפיים סוערות את נציג מפלגתכם, הח׳ פי־של הרצברג.

ואכן, יש למפלגה הקומוניסטית ה־צרפתית ולמפלגה הקומוניסטית היש־ראלית, — כמו דרך אגב, בין המפ־לגות הקומוניסטיות והפועליות באר־צות הקאפיטאליסטיות בדרך כלל — סיבות מרובות לפעול בצוותא תוך ח־תירה ליעד הקומוניזם.

למפלגה הקומוניסטית הצרפתית יש תפקיד ראשון במעלה באירופה ה־מערבית במאבק נגד האימפריאליזם, כשם שלמפלגתכם יש תפקיד ממדרגה ראשונה במאבק למען אותה מטרה ב־מזרח התיכון. זוהי, ללא ספק, הסיבה מפני מה מעניק האימפריאליזם האמ־ריקאי שנשאר החזק ביותר והאכזרי ביותר, למרות התגוונותו ההדרגתית, את תמיכתו, שלא לשם שמיים, לחוגים השליטים בארצותינו, תמיכה הניתנת בכל צורותיה, הכלכלית, הכספית וה־צבאית.

הביקור הנוכחי של ראש הממשלה הישראלית בארצות־הברית וביקורו של קנדי אצל דה־גול, הם, בין ה־עאר, כסמל לברית בין הקאפיטאליס־טים, למרות קיומם של ניגודים מש־ניים ביניהם. ברית זו משתלבת עם הברית שכרתו דה־גול וראש ממשלת ישראל עם גרמניה של אדנאור, זו גרמניה המיליטאריסטית שלא בוצעה בה הדנאציפיקאציה, המהווה שוב איום לשלום העמים ולבטחון המדי־נות שוחרות־השלום. שפיידל וחיילי הווהרמאכט החדש מטמאים שוב את אדמתנו הצרפתית וזהו חילול־השם ש־אין למעלה הימנו לגבי הפאטריוטים הצרפתיים, אשר נפלו קורבן כדי ל־הכים את המיליטאריזם הגרמני.

לא מקרה הוא הדבר שדה־גול וראש ממשלת ישראל משתדלים לטהר יח־

דיו את הריאקציונר הותיק אדנאואר ולהלביש אותו באיצטלה של דמוקראט. בהיותם שניהם אנטי־סוציאליסטים מובהקים, מנסים הם לשכוח כי אדנאואר, בדיוק כמו קודמו היטלר, פירק את המפלגה הקומוניסטית במערב־גרמניה, וכי אצל אדנאור משמש כיועץ השר גלובקה, אשר תפקידו היה לספק את הנימוקים האידיאולוגיים להשמדת היהודים, אשר בוצעה באכזריות מטורפת ע״י ההיטלריסט אייכמן. מפלגתנו, העם הצרפתי, אשר גם להם היו גיבורים וקורבנות, מרגישים סלידה ללא גבול מפשעיו של אייכמן. והאנושות התרבותית מקווה שיוטל על פושע זה עונש ההולם את פשעיו. אך כמו־כן יודעת מפלגתנו שאייכמן אך מגלם את הנאציזם ואת ההיטלריזם, אשר הם האשמים העיקריים, ובסופו־של־דבר, על קרקע המזבלה של הקפיטאליזם והאימפריאליזם צמחו פטריית הזוהמה של הפאשיזם וההיטלריזם. כל אחד יודע שהקאפיטאליזם איננו אך ורק ניצול אדם בידי אדם, אלא גם השמדת אדם בידי אדם. מסע האימים שניהל היטלר הודרך קודם־כל על־ידי שיקולים מעמדיים ולאו־דווקא גזעיים.

מטרת השליטים בארצות האימפריאליסטיות, אשר כאן אנו מזכירים את פגישות ראשיהן, איננה השגת שלום, שלום אמיתי ויציב, אלא יצירת תנאים שיבטיחו את שליטתם על העמים הנדכאים, שיאפשרו להם את האמצעים הדרושים להמשיך בניצולם. מטרתם היא לבצע התקפות אנטי־סוביטיות ולהתכונן במידת האפשר למלחמה תוקפנית נגד ברית המועצות. זו הסיבה מדוע שני עמינו, והעמים בכלל אשר מזדהים עם מדיניות ברית־המועצות לדו־קיום־בשלום, אינם רואים דרך אחרת לכפות על שליטים אימפריאליסטיים אלה את דו־הקיום־בשלום אלא על ידי מאבק מאוחד של כוחות השלום בעולם, אשר בראשם הארצות הסוציאליסטיות ומעמד־הפועלים הבינלאומי. מי יכול להטיל ספק בנצחון הסופי של כוחות השלום. אם העמים נשארים מאוחדים וערניים, כאשר 48 שעות הספיקו כדי לשים קץ למלחמת־סואץ, 72 שעות הספיקו לסיים את הפלישה לקובה, ו־96 שעות הספיקו לגרום לתמוטטות נסיון ההפיכה של הגנראלים באלג׳יריה, הודות למערכה העממית והפעולה האמיצה של החיילים במטרופולין?

מפלגתנו הקומוניסטית משתדלת להשיג את השלום באלג׳יריה, ובמיוחד זה 7 שנים כבר, מאז התקומם העם האלג׳ירי עם נשק ביד להשגת עצמאותו. בעוד שדה־גול ומשרתו, ג׳י מולה הזדהו באיחור רב עם העקרון של זכות ההגדרה העצמית, עקרון שהוכרחו להסכים לו הודות למאבק ההרואי של חזית השחרור הלאומי האלג׳ירית והפעולות הנמרצות של המפלגה הקומוניסטית הצרפתית ושל תנועת־השלום. אנחנו הגינונו לא ליאות, בהתאם לעקרונותינו, על זכות העם האלג׳ירי לחופש, לעצמאות, להגדרה עצמית. המזכיר הכללי של מפלגתכם, חח׳ מיקוניס, הרים על נס בדו״ח של הוועד המרכזי את הפעולה ההרואית של המפלגה הקומוניסטית האלג׳ירית, וכן את הפעולה המתמדת של מפלגתנו, ודברים אלה ימצאו את דרכם הישירה לליבם של הקומוניסטים האלג׳יריים והקומוניסטים הצרפתיים. אפשר למנות מאות ואף אלפי משלחות של רצון טוב המגיעות לאוויאן מכל חלקי צרפת. המדובר הוא בפעולה למען מימוש רצון העם הצרפתי להבטיח הלכה למעשה את זכות ההגדרה העצמית לעם האלג׳ירי, והפסקת האש יכולה להתבצע אך ורק אם יושג הסכם בנקודה זו. מאבק זה הינו קשה משום שדה־גול אינו רוצה בפתרון, אשר יפגע באינטרסים של מונופולי התעשייה והנפט וגישתו לגבי המתיישבים והגנראלים העקשניים מובילה אותו לשיתוף פעולה עמהם. רק פעולה בעלת עוצמה של ההמונים יכולה להכריחו להיכנע לרצון המשותף של העם האלג׳ירי והעם הצרפתי ולהסכים לפתרון אשר יהלום את האינטרסים של

שני העמים. או־אז יוכלו להיכון ב־
ניהם יחסי שוויון ואחווה, יחסים כל־
כליים ותרבותיים. במאבקה זה משר־
תת המפלגה הקומוניסטית הצרפתית
הן את מיטב האינטרסים הלאומיים
והן את האינטרנאציונאליזם הפרולטא־
רי. היא נאבקת נגד הגזענות, הלאו־
מנות והשוביניזם, כשם שאתם נאב־
קים בהם כדי להגיע על אדמתכם ל־
פתרון הבעיה היהודית־ערבית החמו־
רה, נגד האימפריאליסטים, אשר מב־
קשים להנציח את הפירוד ואת הסכסו־
כים בין יהודים וערבים ומסיתים או־
תם אלה באלה כדי להבטיח את שלי־
טתם על כולם כאחד.

זה שלוש שנים שהמפלגה הקומוני־
סטית הצרפתית עומדת במאבק נמרץ
נגד שליטתו האישית של דה־גול, א־
שר מנהל את מדיניותו לטובת המו־
נופולים הקאפיטאליסטיים הגדולים.
מפלגתנו מוקיעה את הפעלתו השרי־
רותית של סעיף 16 בחוקתנו, אשר
מוליך למתן שלטון טוטאליטארי ול־
לא פיקוח לדה־גול ולהקמת דיקטא־
טורה למעשה בצרפת.

בשומעי את הדו״ח של מזכירכם ה־
כללי חשבתי לעצמי שראש ממשלת
ישראל צריך לקנא בשבחים האנטי־
דמוקראטיים של דה־גול, מכיוון ש־
אין כמוהו הרומס בנימוקים מנימוקים
שונים את הזכויות הדמוקראטיות ה־
אלמנטאריות. הוא טוען לעקרון המ־
כורסם של בחירות אזוריות, עקרון
היקר גם לבן־גוריון, דוגמא למופת
של רמאות בבחירות, אשר איפשרה
לדה־גול לצמצם את הסיעה הפרלא־
מנטארית הקומוניסטית ל־10 חברים
ולמסור לברית הרפובליקאים הלאו־
מיים של דה־גול מספר צירים גדול
פי 20 מאשר למפלגה הקומוניסטית,
אשר קיבלה 200.000 קולות יותר
ממנה! ראש ממשלת ישראל חולם,
כנראה, על ממשלת כניעה ועל פאר־
לאמנט של בובות, בדומה להישגיו
של דה־גול בצרפת.

אך התנהגותו האוטוריטרית של דה־
גול, השימוש השיטתי בדמגוגיה סו־
ציאלית ולאומנית ובדברי שקר, אי־
נם יכולים לשבור את תנופת הכוחות
הפועליים והדמוקראטיים, אשר מת־
אחדים ומתלכדים בהתמדה, לקריאת
מפלגתנו, ונכנסים לפעולה. השביתות
המאוחדות והאדירות של ה־1 בספטמ־
בר שנת 1960 ושל ה־24 באפריל 1961
שברו בשתי הזדמנויות אלה את נס־
יונות ההפיכה של הפאשיסטים והק־
יצוניים באלג׳יריה, של הגנראלים
העיקשים.

ובשטח המאבקים המקצועיים (המו־
נופולים התעשרו על חשבון מעמד ה־
פועלים בתקופת שלטונו של דה־גול
יותר מאשר בתקופת שלטונה של כל
ממשלה אחרת) — פועלי הרכבת, פו־
עלי הגאז והחשמל, עובדי־המדינה, ה־
מורים ופועלי התעשייה הפרטית, וב־
פרט פועלי המתכת, קצרו הישגים בל־
תי מעורערים. מאבקם להעלאת השכר
השתלב עם מאבק לשבוע של 40 ש־
עות עבודה ללא הורדת השכר. בקרב
מעמד־הפועלים והמוני־העם בצרפת
מתפתחת יותר ויותר ההכרה שהשל־
טון האישי איננו שלטון חזק, שאין
הוא מצמצם את התקפותיו אך ורק
לקומוניסטים ולדמוקראטים, אלא הוא
מזיק לאינטרסים של כלל האומה, וש־
בסופו של דבר שלטון יציב יכול
להיכון רק אם הוא נתמך ע״י העם
ומזדהה בנאמנות עם שאיפותיו. ב־
הדרגה מתפתח הרעיון שהחזרה למ־
דיניות האמיתית של גדולת צרפת
תוכל לבוא אך ורק ע״י החזרתה של
הדמוקראטיה והתחדשותה.

נכון שבמאבק הזה אנו נתקלים ב־
מדיניות של פירוד בין הפועלים מצד
המנהיגים העיקריים של המפלגה ה־
סוציאליסטית בצרפת, אשר אין בהם
דבר מן הסוציאליזם מלבד השם, אשר
מנהלים מדיניות של סיוע לשלטון
הדה־גוליסטי ומשתדלים להבטיח את
המשך שליטתו ע״י פירוד הכוחות
הדמוקראטיים, בהיותם חדורים באנ־
טי־קומוניזם שיטתי ומזיק. אך ההת־
נגדות למדיניות זו מתרחבת בקרב
הפועלים ואף בקרב חלק מחברי מפ־
לגה זו (ועידתה האחרונה של ה־
מפלגה הסוציאליסטית באיסי־לה־

מולינו הוכיחה זאת). התנגדות זו מת־
בטאת בכך שהמפלגה הסוציאליסטית
המאוחדת, שהפרוגרמה שלה מתקרבת
לזו שלנו בנקודות מסויימות, מבצעת
פעולות משותפות עמנו במקומות מ־
סויימים. יש לציין שתהליך זה חודר
גם להסתדרות־הפועלים „פורס אובר־
ייר" (הנתונה להשפעתה של המפ־
לגה הסוציאליסטית) ומתבטא בדרישה
לאחדות פועלית במאבק המקצועי. דבר
אשר עמד במרכז הדיונים בוועידה
האחרונה של ה־סז"ס.

כל העובדות הללו מוכיחות את
צדקת הקו המפלגתי אשר הותווה
לקראת הוועידה ה־15 של המפלגה
הקומוניסטית הצרפתית וקיבל אישור
מובהק ע"י המאורעות שקדמו לוועי־
דתנו ה־16.

ועידה אחרונה זו היוותה הפגנה נה־
דרת של אחדות פוליטית כשם שוועי־
דתכם שלכם מהווה הפגנה כ־
זו היום. אותם החברים שלא העריכו אל־נכון את כוחות מעמד־הפוע־
לים ושקעו בבוץ של האופורטוניזם,
גונו פה־אחד ע"י ועידתנו ואף לא
העיזו לעמוד בוויכוח. אף קול אחד
לא העיז להגן על הרעיונות האופור־
טוניסטיים והפלגניים. ועידתנו, אשר
עמדה על רמה פוליטית גבוהה מאוד,
פעלה, בנוהגה כך, בהתאם לעצתו של
לנין, אשר דרש לשמור על אחדות
המפלגה כעל בבת־העין, ובהשראת
גילוי־הדעת של 81 המפלגות הקומו־
ניסטיות והפועליות.

כל המפלגה היתה, כגוף אחד, מ־
לוכדת מסביב לוועד המרכזי החדש
שלה בתוספת כוח צעיר חדש ומזכי־
רה הכללי הח' מוריס תורז. דרוכה
למאבק על מנת לממש בחיינו את
החלטות ועידתנו ה־16 על סיסמתה
המרכזית: החזרת הדמוקראטיה והת־
חדשותה.

המפלגה הקומוניסטית היא בעלת
מסורת מהפכנית חזקה. הנה רק ביום
הראשון שעבר הביעה היא רגשי כ־
בוד לקומונה בתהלוכה שנמשכה שע־
תיים לפני האנדרטה של הקומונארים,
נקודת־הקרב ההרואית האחרונה של
הקומונה הנוססת. המובית אך הבל־
תי־מנוצחת, אשר שימשה גם דוגמא
לחברינו הקומוניסטים בברית־המוע־
צות.

מפלגתנו מונה 400.000 חברים וקיב־
לה לשורותיה 20.000 חברים נוספים
בעת החלפת פנקסי־החבר לשנת
1960/61. מפלגתנו אינה מסתירה ש־
עדיין לפניה מאבקים גדולים וקשים
נגד שלטון המונופולים, ולמען השגת
התחדשותה של הדמוקראטיה במקביל
להתקדמות אל הסוציאליזם, אך יודעת
היא שבמאבקה זה יכולה היא לסמוך
על הסולידאריות של כל המפלגות ה־

נציג המפלגה הקומוניסטית הצרפתית ומלוויו בנמל־התעופה. מימין
לשמאל: צ. בריימשטיין, ג'. שם־טוב, ד. לוביץ', ר. קאלאס,
א. וילנסקה, ע. בורשטיין, ו. ארליך.

קומוניסטיות והפועליות. היא יודעת שהתקופה הנוכחית היא תקופה של החלשה מתמדת של האימפריאליזם וכי הסוציאליזם ממלא היום תפקיד מכריע בהתפתחות החברה האנושית.

הנצחונות בבניין הקומוניזם בברית המועצות, ההישגים של הדמוקראטיה העממית בבניית הסוציאליזם מהווים המרודי־דרך לקראת קצו של האימפריאליזם המתנוון, למרות שכוחותיו אינם מבוטלים עדיין.

ההישג הבלתי רגיל והמזהיר של טייס־החלל הראשון יורי גאגארין הוכיח פעם נוספת את עליונות השיטה הסוציאליסטית על פני השיטה הקאפיטאליסטית. לברית־המועצות, לסוציאליזם מגיע הכבוד לתרגם לשפת החיים את רעיונו הנפלא של הפילוסוף והפיסיקאי דקארט, ב„נאום על השיטה", לפיו, הודות להתפתחות המדע יהיה האדם לשליט ואדון על הטבע. להפוך את „ארץ ההבטחה" של הנביאים לתבל מאושרת לכלל האנושות — אל הסוציאליזם צריך לפנות כדי לחולל את ה„נס" הזה. הוא־הוא הנצחון האמיתי של המדע המארכסיסטי־הלניניסטי.

חברים יקרים,

עוקב אני אחרי עבודתכם בשמחה רבה ובהתרגשות עמוקה. הנני משוכנע שדיוניכם יוליכו אתכם להצלחות חדשות, אשר קוויהן הותוו ע"י המזכיר הכללי בדו"ח שלו, ע"י מאמציכם, פעילותכם ומדיניותכם. תגיעו לחזית הכוחות הפועליים והדמוקראטיים אשר תסייע לשחרר את ארצכם מן התלות באימפריאליזם. מה שיאפשר, יחד עם השגת העצמאות והשלום, חיי חופש ואושר לעמכם — מטרתו הסופית של הקומוניזם.

תחי הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית! תחי אחוות עמי צרפת וישראל ועמי העולם כולו! יחי הקומוניזם, נעורי האנושות! יחי השלום! (שתי מלים אחרונות אלו אמר האורח בעברית — לסער תשואותיהם של באי הוועידה).

ברכת החבר הארי גורלניק
בשם המפלגה הקומוניסטית הקאנאדית

החבר מיקוניס היקר, צירים יקרים ואורחים!

הנני מביא לכם ברכת אחים חמה ביותר מהמפלגה הקומוניסטית של קנאדה.

כבוד גדול, זכות גדולה וכן שמחה גדולה הם לי להיות נוכח בוועידתכם. כאן התאספו הלוחמים הנאמנים ביותר לשלום באזור זה, למען דו־קיום בשלום, לעצמאות וניטראליות של מדינתכם, למען חיים בטוחים ומאושרים לכל אלה החיים ועמלים במדינתכם — מולדת שני העמים.

הדו״ח של החבר מיקוניס ודיוניכם מבטאים את שאיפותיו הנעלות ביותר של עמכם, את הפאטריוטיזם הכנה של הקומוניסטים, כי למפלגתכם אין אינטרס אחר זולת האינטרסים של כלל העמלים.

הדו״ח ודיוניכם מבטאים את האינטרנאציונאליזם שלכם, את הסולידאריות עם כל העמים הנאבקים לשחרור מהקולוניאליזם והאימפריאליזם באפריקה, אסיה ואמריקה הלאטינית, עם כל הלוחמים לשלום ולחיים חדשים בכל פינות העולם. הם מבטאים את מאבקיכם המודרכים על־ידי המדע הנאצל מכל המדעים — המארכסיזם־לניניזם — והמבוססים על הסלע האיתן של האחדות שבין המפלגות הקומוניסטיות ומפלגות הפועלים בעולם. הם מבטאים חזון של עולם של שלום, של אנושות מאושרת, המשוחררת מניצול אדם בידי אדם, עולם ללא מלחמות, ללא שנאה לאומית, ללא דיכוי לאומי ומעמדי, עולם ללא אייכמנים, גלובקים ואדנאורים.

אנחנו בקנאדה צופים בעניין עמוק במאבקכם הקשה וההרואי, מאחר שאנו מבינים שבעיותינו דומות ומטרותינו זהות. הננו זוכרים כיצד מפלגתכם מישראל הרחוקה עזרה לנו במאבקנו נגד הרביזיוניסטים אשר בחרו בדרך הבגידה, בנהלם תעמולה ופעולה למען חיסול מפלגתנו — מפלגת מעמד הפועלים והסוציאליזם בקנאדה. בכינוס הארצי שלנו, באביב 1957, כאשר המאבק על נפש המפלגה הגיע לשיאו, מכתב הברכה שנתקבל מכם חישמל את באי־הכינוס ועזר לנו להביס את הרביזיוניסטים. הננו מודים לכם על כך.

העם הקנאדי סובל מאבטלה נרחבת. למעלה מ־10% מכוח העבודה הקנאדי הוא מחוסר עבודה. זוהי האבטלה הגדולה ביותר בכל הארצות הקאפיטאליסטיות בהשוואה עם כל כוח העבודה. הננו סובלים משלטון ההון המונופוליסטי של ארה״ב, אשר רוב תעשיות היסוד הקאנדיות נמצאות בבעלותו ותחת פיקוחו. השקעות ארה״ב בקנאדה מסתכמות בקרוב ל־17 מיליארד דולאר והינן גדולות יותר מהשקעות ארה״ב בכל ארץ אחרת. שליטה זו של המונופולים של ארה״ב על הכלכלה הקנאדית, מהווה את המכשול העיקרי להתפתחותה של קנאדה, להקמת תעשייה מקומית שתפתח את חומרי־הגלם הקנאדיים, ועל־ידי כך תיצור מקומות עבודה חדשים, לצמצום ניכר של חוסר העבודה, להעלאת כוח הקנייה של העם, לייצור סחורות לשוקי העולם, לקיום יחסי

מסחר עם כל הארצות ולשחרור קנאדה מן התלות המסחרית בארה״ב.

בהצהרה המדינית של הוועד הארצי של מפלגתנו „הבה נהיה האדונים בביתנו״, הצבענו על כך, שהמונופוליסטים הקנאדיים, כשותפיהם הנחותים של המונופוליסטים של ארה״ב, בוגדים באינטרסים הלאומיים של קנאדה ובאינטרסים היומיומיים של העם הקנאדי ע״י כך שהם „רואים את עתידה של קנאדה רק במונחים של ,אינטגרציה׳ נוספת עם ארה״ב ודוחים מזה זמן רב כל רעיון של פיתוח תעשייה קנאדית עצמאית. הם בגדו באינטרס הלאומי של קנאדה ועשו את ארצנו למקור חומרי גלם בשביל ארה״ב, התלויה בארה״ב בסיפוק צרכיה במוצרים מוגמרים.

כחלק ממאבקנו לעצמאות קנאדה, קוראת מפלגתנו להלאמת המונופולים אשר בבעלות ארה״ב, להלאמת תעשיית המכוניות, הגומי, הנפט, מוצרי החשמל, המכרות, המתכת ומסילת־הברזל הקנאדית פסיפיק״. אנו קוראים להרחבת התעשייה הקנאדית, למשל ע״י ייצור מכונית מתוצרת קנאדה, לפיתוח תעשיית הפלדה והמכונות כדי לעשות את קנאדה לעצמאית מבחינה כלכלית. אנו דורשים הנחת צינור נפט בבעלות ציבורית לרוחב היבשת ולהלאמת צינור הגאז הטבעי. נאבקים אנחנו לביטול כל ההסכמים המוסרים בידי חברות אמריקאיות בחצי־חינם את אוצרותינו הטבעיים יקרי־הערך, כגון עץ, נפט, גאז ומינראלים למען עיבוד חומרי הגלם הללו בתעשייה הקנאדית למען קנאדה.

לפני כשנה וחצי העמידה מפלגתנו את הדרישה לנייטראליות קנאדית. היא תבעה שקנאדה תעזוב את בריתות נאט״ו ונורא״ד (ברית מאוחדת להגנה אווירית צפון אמריקאית), קראה לפירוק נשק כללי, לחיסול הבסיסים הצבאיים של ארה״ב ולאיסור הצבת נשק גרעיני על אדמת קנאדה. היינו הראשונים שהופענו עם דרישות אלו. כעת ישנן כמה תנועות, אשר טרם התלכדו, אך כל אחת מהן, בדרכה־היא יוצאת ומפגינה למען אותן דרישות. חוגי מעמד הפועלים, סטודנטים ופרופסורים, אנשי ציבור, נשים, קונגרס השלום הקנאדי, תנועות המקיפות אנשים מכל שכבות החברה — הקימו ועדים, מחתימים על פטיציות, מארגנים אספות פומביות, שולחים משלחות לאוטאווה הבירה ומפגינים למען דרישותיהם. בימים אלה החל הוועד הקנאדי למען פיקוח על סכנות הקרינה האטומית באיסוף חתימות על פטיציה לממשלה נגד נשק גרעיני בקנאדה.

בעת האחרונה ובעיקר בחודשים האחרונים הוקמו באזורים רבים ועדים ל„צדק לקובה״, להגנת זכותו של העם הקובאי לממשלה ולמשטר חברתי אשר הוקמו כתוצאה מהמהפכה המנצחת. מתפתחת תנועה רחבה נגד הדוקטרינה של קנדי, דוקטרינה של תוקפנות, המאיימת לא רק על קובה אלא על כל המדינות שבחצי־העולם המערבי, לרבות קנאדה. לפני ביקורו של הנשיא קנדי בקנאדה כתב עתון רב־השפעה כ„טורונטו גלוב אנד מייל״ במאמר המערכת מה־3 במאי:

„במצב הקיים חייבת ממשלת קנאדה להבהיר את מעמדה. שיתפנו פעולה עם ארה״ב בהגנת המערב. היינו צריכים בכל זאת לומר לוואשינגטון בתוקף, שלא נשתף־פעולה בשום נסיון להפוך בכוח את הממשלות החוקיות הלאטינו־אמריקאיות, ולא נצטרף לארגון המדינות האמריקאיות הנהיה יותר ויותר לכלי בידי מדיניותה של ארה״ב. אנו צריכים כמו־כן להבהיר, שלא נקבל תכתיב אמריקאי בענייני מדיניות פנים או במדיניות חוץ״.

כל זה מוכיח, שאם־כי הקומוניסטים הינם הלוחמים העקיבים ביותר למען מדיניות קנאדית חדשה, עצמאית, קיימים גם כוחות אחרים המרימים קולם במחאה צודקת נגד מדיניות המלחמה של ארה״ב והשתעבדותה של קנאדה למדיניות זו.

חברים, המפלגה הקומוניסטית הקנאדית מגייסת את כל מרצה כדי לתרום לארגון תנועה פוליטית רחבה, אנטי־מונופוליסטית, של פועלים ואיכרים. הנהגת המרכז האיגודי־המקצועי העיקרי בקנאדה והמפלגה הסוציאל־דמוקראטית בקנאדה מארגנים בסוף יולי כינוס לשם הקמת מפלגה חדשה. מתנהלים ויכוחים נרחבים בארצנו בעניין הפרוגרמה והמדיניות של מפלגה זאת, אשר לא תהיה מפלגה של סוציאליזם אלא מפלגה של רפורמות. מפלגה חדשה זו, אם אומנם תיהפך לאלטרנאטיבה למפלגות המסורתיות של הקאפיטאליזם, תרכוש את המוני־העם הבלתי־מרוצים — פועלים, חקלאים, חלקים מהמעמד הבינוני, כל הסובלים מניצול המונופולים — הרי כדי להרחיק אותם מהמפלגות מסורתיות אלו חייבת תהיה להביע בתוכניתה ובפעולתה את שאי־

פותיו האנטי־מונופוליסטיות של העם, לפירוק נשק ולשלום, לנייטראליות קנאדית, להסתלקותה של קנאדה מנאט"ו ונוראד, לעצמאות שלמה לעומת ארה"ב בענייני מדיניות חוץ, במסחר ובענייני פנים.

מפלגתנו פונה לאיגודים המקצועיים, לחקלאים, לפועלים בודדים להצטרף למפלגה זו ולהיאבק למען תוכנית כזו, כדי למנוע מן האגף הימני של הנהגתה מלגרור את המפלגה לשבי המדיניות הבורגנית ובזאת לקטול את העובר החדש בעודנו באיבו.

חברים, בשנים האחרונות החלה מפלגתנו שוב מרחיבה את שורותיה. הגידול הוא איטי, אגב מאבק, אך אנחנו בטוחים, שבעת נמשיך להתרחב ולהרחיב את השפעתנו. לאחר שאנו מאוחדים באופן יציב, וטיהרנו את שורות מפלגתנו מן הרביזיוניסטים ואלמנטים עויינים אחרים.

בינואר 1962 תקיים מפלגתנו את כינוסה הארצי ה־17, אשר יתקיים בעת שברחבי ארצנו תיערכנה חגיגות ליובלה ה־40 של המפלגה הקומוניסטית הקנאדית. הוחל כבר בהכנות לכינוס ולחגיגות. הננו מקווים, שבכינוס זה נהיה מסוגלים להודיע על הבקעת בקעים נוספים בחומת האנטי־קומוניזם והרפורמיזם, אשר הומצאו ע"י הבורגנות המונופוליסטית, כדי לעזור לה להמשיך את שלטונה לנצח. עם תורת המארכסיזם־לניניזם כמורה־דרך לפנינו; עם כל מסירותנו לענייניו של העם העובד הקנאדי ומאבקנו הבלתי־פוסק למען זכויותיו; עם ההשראה שאנו, ועוד מיליונים אחרים מקבלים מהישגיה של בריה"מ והמדינות הסוציאליסטיות; מאוחדים באחווה חברית עם כל המפלגות הקומוניסטיות ומפלגות הפועלים בעולם — אנו נתקדם מלאי־אמונה בדרך לסוציאליזם בקנאדה.

תחי התנועה הקומוניסטית העולמית! תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית! יחי השלום!

ברכת המפלגה הקומוניסטית הקאנאדית

חברים, הנני קורא לפניכם את מכתב־הברכה שנשלח לוועידתכם מהוועד הארצי של מפלגתנו:

אנו, חבריכם הקומוניסטים הקאנאדיים, שולחים לכם את ברכותינו הלוהטות ואת איחולינו הכנים להצלחת ועידתכם ה־14. נעקוב בתשומת־לב אחר דיוניכם והחלטותיכם — ברוח הסולידאריות הבינלאומית ועל־מנת להבין יותר טוב את המצב בישראל ואת מדיניותה של מפלגתכם האמיצה והבלתי־נרתעת.

תמיד הוקרנו את עמדותיכם החד־משמעיות והעקרוניות לגבי המצב בישראל, הגדוש בעיות סבוכות — וזה בזמנים שהדמאגוגיה של ממשלת בן־גוריון עוררה בעיות מלאכותיות כדי להמשיך בחיפוי על מדיניות ההשתעבדות לאימפריאליזם וההתגברות לאינטרסים האמיתיים של עמכם. הת־

נציג המפלגה הקומוניסטית הקאנאדית ומלוויו בנמל־התעופה. מימין לשמאל: ו. ארליך, מ. וילנר, ה. גורלניק, צ. ברייטשטיין, י. ליפסקי.

ר׳שמנו מאד ממסירותכם לאינטרסים
הדמוקראטיים האמיתיים של מדינת
ישראל ומהאינטרנאציונאליזם הבלתי־
מתפשר שלכם. אנו מאחלים לכם, חב־
רים, הצלחה בבחירות הכלליות המ־
משמשות ובאות ; אנו יודעים היטב
שפעילותכם הפארלאמנטארית תתרום
לעיצוב חזית עממית רחבה של העם
העובד, למען מדיניות חדשה, דמו־
קראטית בארצכם.

שלום, עצמאות, נייטראליות, דמו־
קראטיה וקידמה סוציאלית — מטרות
אלו של מפלגתכם ושל כל שוחרי־
הדמוקראטיה בישראל הן גם מטרו־
תיה של מפלגתנו־אנו ושל כל שוח־
רי־הדמוקראטיה בקאנאדה ; הרינו
חיים בארץ בה שולט האימפריאליזם
האמריקאי, ארץ הנתונה כיום לסכנה
מחודשת מצד „דוקטרינת קנדי”. אי־
לם אנו שואבים עידוד וסיוע רב מנצ־
חונותיהם הכבירים של העמים —
בקובה, באפריקה ובאסיה — ובמיוחד
מן ההישגים הגדולים של המחנה הס־
וציאליסטי עם ברית־המועצות כפלו־
גתו הקדמית, שהם־הם מקור התקווה
האמיתי לאנושות כולה.

חברים יקרים, קבלו־נא עוד הפעם
את ברכות־האחים שלנו ואת איחו־
לינו הטובים וכמו־כן את הבטחתנו
לפעול למען הידידות בין עמי קא־
נאדה וישראל הקשורים על־ידי ענייי־
נם המשותף — ענין השלום, העצמאות
הלאומית ואי־התלות באימפריאליזם.

בשם הוועד הארצי
של המפלגה הקומוניסטית
של קאנאדה
טים באק

ברכת החבר יאניס קאטסורידס
בשם המפלגה הפרוגרסיבית
של העם העובד בקפריסין

צירים, חברים יקרים!

מביא אני לכם ברכות־אחים לבביות ביותר מן המפלגה הפרוגרסיבית של העם העובד בקפריסין ומן הוועד ה־מרכזי שלה. אנו מאחלים לכם הצל־חה מלאה בדיוני ועידתכם.

ועידתכם, חברים, מתקיימת על רקע תמורות היסטוריות בזירה ה־בינלאומית, כאשר ההישגים הכבירים של הסוציאליזם ובמיוחד אלה של ברית־המועצות, בכל שטחי הפעילות האנושית, ומעל לכל בתחום המדע, זוכים לכבוד ולהערצה של האנושות כולה.

הישגים אלה של הסוציאליזם משכ־נעים יום־יום יותר ויותר אנשים בכל חלקי תבל בעליונות השיטה ה־סוציאליסטית.

בו בזמן, תורמים כל ההישגים הללו תרומה מכרעת להגשמת תקוו־תיהם של כל האנשים שוחרי החופש והקידמה במאבקם למען השלום, ה־עצמאות הלאומית, הדמוקראטיה וה־סוציאליזם.

חברים! זוהי ועידתכם הראשונה מאז ההתייעצות ההיסטורית של 81 המפלגות הקומוניסטיות והפועליות, אשר האירה באורו הזך והצלול של המארכסיזם־לניניזם את כל הבעיות הקשות מולן ניצבת האנושות כיום הזה, והתוותה את הדרך לקידום פת־רונן. הבעיה הרצינית ביותר העומדת היום לפני האנושות, כפי שקבעה זאת התייעצות מוסקבה, הוא המאבק להג־נת השלום וביצורו.

התייעצות מוסקבה קראה לכל עמי העולם לתת ידם למאבק כולל ושיט־תי להגנת השלום, נגד האיום של מל־חמה עולמית חדשה.

חובתם הנשגבה ביותר של כל בני־האדם, גברים ונשים, ובמיוחד זו של הקומוניסטים, היא להתייצב להגנת השלום, למניעת מלחמה אטומית. שתי ארצותינו משובצות באותו חבל של כדור הארץ, בו שדות הנפט וניצולם מהווים טרף למלתעותיו של האימפר־יאליזם, לאינטרסים שלו במזרח ה־תיכון.

לאימפריאליסטים בסיסי־מלחמה כמ־עט בכל ארצות המזרח התיכון, בכוונה להגן על האינטרסים המונופוליסטיים שלהם בכוח הזרוע ובעזרת הנשק. קיומם של בסיסים אלה יוצר סכנות חמורות להתלקחותן של מלחמות אזו־

ריות חדשות, אשר בכוחן להוביל את האנושות למלחמת עולם שלישית. על כן, מאבקם של עמי המזרח התיכון למען חיסול כל הבסיסים הצבאיים ולהגנת השלום דורש תיאום מאכסימאלי.

משימות אלו ניתן להשיג, אם נדע להאדיר בכל האמצעים שברשותנו את הידידות, את ההבנה ואת שיתוף־הפעולה בין כל עמי המזרח התיכון, אם נדע ליצור יסודות איתנים למאמץ משותף למען שחרורנו מכבלי האימפריאליזם.

בני בריתנו במאבק זה הינם כל הכוחות שוחרי השלום בעולם החזקים היום יותר מאי־פעם, אשר הינם בלתי מנוצחים.

לימיננו ניצבות כל ארצות הסוציאליזם והאנושות המתקדמת כולה. עומדות לצידנו במערכה כל התנועות המתקדמות בארצות הקפיטאליסטיות, המנהלות — ביוזמת המפלגות הקומוניסטיות־האחיות — מאבק בלתי־מתפשר וללא לאות למען השלום, נגד הנשק האטומי ולמען פירוק נשק כללי.

איתנה אמונתנו, כי מאבק עקבי ובלתי מתפשר זה של העמים למען השלום ישיג את מטרותיו, ובכך שהעקרונות הלנינים של דו־קיום בשלום סופם שינצחו. הערובה להצלחת המאבק לשלום נעוצה בעובדה שבשורה הקדמית של לוחמי השלום ניצבת ברית־המועצות האדירה ומפלגת לנין ההרואית, אשר מזכירה הראשון הוא החבר ניקיטה חרושצ'וב, גיבור השלום.

מפלגתנו והמוני העם הקפריסאי מלווים בהתעניינות את מאבקה של מפלגת האחות שלנו, המפלגה הקומוניסטית הישראלית, למען האינטרסים של העם העובד, למען השלום והקידמה הסוציאלית.

נהיר לנו, כי מאבקכם נגד תככי האימפריאליסטים מתנהל בתנאים הקשים ביותר, אותם יצרו האימפריאליסטים עצמם, כאשר עזבו את ארץ־ישראל בעקבות המאבק הממושך והעקוב מדם של העם בישראל.

היום כבעבר ממשיכים האימפריאליסטים בזממם ומגבירים את מאמציהם לפילוג עמי המזרח התיכון, מטפחים את רעל איבת־העמים והשוביניזם, ביודעם כי אין לפניהם דרך אחרת לשמירת עמדותיהם באזור.

מכאן מקור חיוניותם של מאמציהם המאוחדים של כל עמי המזרח התיכון למען חיסול כל הבסיסים האימפריאליסטיים ולניתוץ אזיקי האימפריאליזם הבינלאומי.

העם הקפריסאי נאבק היום למען השלום והעצמאות המלאה של מולדתו. בניגוד לרצונו של העם הקפריסאי, ממשיכים האימפריאליסטים להחזיק בסיסים אטומיים על אדמת ארצנו, ומפקירים בכך את עמנו להשמדה טוטאלית.

חיסול כל הבסיסים הצבאיים אשר על אדמת קפריסין מהווה, על כן, עניין של חיים או מוות עבור העם הקפריסאי. הנה מדוע לוחם עמנו לחיסול כל בסיסי־המלחמה אשר באי, למען יחיה בשלום ובעצמאות אמת.

השלב הנוכחי במאבק העם הקפריסאי הינו המאבק האנטי־אימפריאליסטי לשחרור לאומי.

על כן הטאקטיקה של מפלגתנו ומטרתה העיקרית היא האחדות במאבק — אחדותם הלוחמת של כל הכוחות הפאטריוטיים בארצנו בחזית מאוחדת.

העמים הנמצאים עדיין בתלות הקולוניאליזם נאבקים היום כולם באימפריאליזם ותובעים את חיסולה של השיטה הקולוניאלית. הם נאבקים בגבורה כדי לזכות בעצמאותם, אם באמצעים דמוקראטיים שלווים ואם בנשק ביד. במאבק זה מנחיתים הם מהלומות כבדות על האימפריאליזם המחזיק עמים אלה בתנאי דלות, בערות והשפלה מחפירים.

בלתי מעורערת היא אמונתנו שעידן האימפריאליזם חולף ללא שוב, המאבק העקבי של העמים הקולוניאליים והמאמצים המלוכדים של כל כו־

חות הקידמה והדמוקראטיה בעולם, מדרדרים את המפלצת האימפריאליס־טית אלי קברה.

חברים יקרים! אושר הוא לנו לח־יות בתקופה בה נוחלים רעיונות ה־מארכסיזם־לניניזם את נצחונם ואמי־תות הסוציאליזם מכות שורשים עמו־קים בהכרתם של רבבות מיליוני בני־אדם על פני תבל כולה. האמת שב־רעיונות אלה כובשת יותר ויותר את אמונת בני־האדם בעולם כולו. וזאת הודות להישגיהן הכבירים של ארצות הסוציאליזם, ובעיקר הישגיה המפוא־רים של ברית־המועצות.

מסעו עטור־הנצחון של חלוץ החל־לל, החבר יורי גאגארין, מוכיח מעל לכל ספק את עליונותה של השיטה ה־סוציאליסטית. ההתקדמות העצומה וה־בלתי פוסקת של ארצות הסוציאליזם משנה יום־יום את מאזן הכוחות הער־למיים לטובת כוחות השלום, העצמ־אות הלאומית והסוציאליזם.

אנו חשים בגאווה אמיתית על ה־הזדמנות ההיסטורית שהוענקה לנו להימנות על התנועה הקומוניסטית הבינלאומית רבת־התהילה, ולתרום כמיטב יכולתנו לנצחון הסוציאליזם והאנטי־קולוניאליזם בעולם כולו.

תחי הוועידה ה־14 של המפלגה ה־קומוניסטית הישראלית!

תחי הסולידאריות והמאבק של כל העמים לכינון השלום, העצמאות הל־אומית, הסוציאליזם והקומוניזם!

נציג המפלגה הפרוגרסיבית של העם העובד בקפריסין ומלוויו בנמל־התעופה. משמאל לימין: ו. ארליך, י. קאסטורידס, א. חביבי, ב. אבין, י. כרמי.

ברכת מפלגת האחדות הסוציאליסטית של גרמניה

חברים יקרים!

הוועד המרכזי של מפלגת האחדות הסוציאליסטית של גרמניה שולח בשם העמלים והאוכלוסייה של דד״ר כולה ברכות־אחים לוהטות לוועידה ה־14 של מפלגתכם. ועידתכם מתקיימת בתקופה גורלית בתולדות העמים. מעולם לא היו כוחות הסוציאליזם והקומוניזם, השלום והדמוקראטיה כה חזקים, מעולם לא היה המאבק לשחרור לאומי ולאי־תלות של העמים המדוכאים ע״י האימפריאליזם כה עז כפי שהוא היום.

מדיניותם הפרובוקאטיבית של האימפריאליסטים האמריקאיים והמערב גרמניים — הפועלים בעולם ככוחות הריאקציה התוקפניים ביותר — נידונה לכשלון חרוץ. כל אלה, המנסים לקשור עצמם בכוחות אלה ייקלעו, בלי ספק, למבוי סתום. בעקבות המשפט המנוהל בארצכם נגד הצורר הפאשיסטי אייכמן, מגבירה ממשלת־אדנאור את תחבולותיה הדמאגוגיות בכוונה להסוות את אופיה מאמיתי של המדינה המערב־גרמנית, בה שוב שולטים בכיפה האנטישמים ומשתפי־הפעולה עם אייכמן, כגלובקה ופושעי־המלחמה הנאציים כפרץ׳, בצוותא עם אילי־המונופולים אשר סייעו לפשעי הפאשיזם ההיטלריסטי. לראשונה בתולדותיה של גרמניה נעקרו בדד״ר מן השורש האימפריאליזם והמיליטאריזם, ויחד עם זאת חוסל כליל הבסיס להסתה רוואנשיסטית, לשנאת־עמים ולאנטישמיות. ברפובליקה שלנו הוגשמו מסורותיה של הקואליציה האנטי־היטלריסטית. מדינת הפועלים והאיכרים הגרמנית שלנו מקרינה שלום וידידות לכל העמים. היחס אל הרפובליקה שלנו הוא היחס אל עתידה של גרמניה, באשר התפתחותנו תואמת את המהלך ההיסטורי בעולם כולו. מאמציהם של העמלים, אשר בהדרכת מפלגת האחדות הסוציאליסטית של גרמניה מחזקים בלי הרף את הרפובליקה שלנו ומביאים את הסוציאליזם אלי נצחון, הם אשר תורמים תרומה חשובה לריסון המיליטאריזם הגרמני, למניעת שואת־מלחמה באירופה, ומהווים תמיכה במאבק לשחרור העמים ובכוחות הדמוקראטיים בעולם כולו.

אנו מאחלים למפלגתכם הצלחות גדולות נוספות במאבקה למען אי־תלות ועצמאות־אמת של ישראל, אשר תקיים קשרי־ידידות עם כל העמים.

ואלטר אולבריכט,

המזכיר הראשון של הוועד המרכזי
של מפלגת האחדות הסוציאליסטית של גרמניה

ברכת מפלגת־העבודה הווייטנאמית

חברים יקרים!

בשם מפלגת־העבודה הווייטנאמית, ובשם מעמד־הפועלים ועם וייטנאם אנו שולחים לוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית ברכת־אחים חמה ביותר.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית ממלאת תפקיד חשוב במאבק עם־ישראל למפנה במדיניות ממשלת ישראל לשלום, עצמאות אמת, נייטראליות וקידמה סוציאלית, לאינטרסים החיוניים של מעמד־הפועלים והעם העובד בישראל, לשחרור ישראל מהיותה מכשיר לפתיחת מלחמה תוקפנית של האימפריאליסטים ולהרמת תרומתה הפעילה להגנת השלום במזרח־התיכון ובעולם כולו.

לאור החלטות ההתייעצות האחרונה של נציגי המפלגות הקומוניסטיות והפועליות במוסקבה וההתפתחות הנוחה של המצב הבינלאומי, אנו משוכ־

נעים. שתחת הנהגת המפלגה הקומוניסטית ינחלו מעמד־הפועלים והעם העובד בישראל הצלחות מזהירות.

מקרב לב אנו מאחלים לוועידתכם את מיטב ההצלחות.

תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית המהוללת! תחי הידידות בין שתי מפלגותינו ושני עמינו — וייטנאם וישראל! תחי הסולידאריות הבלתי מעורערת בין המפלגות הקומוניסטיות והפועליות של כל העולם! יחי המארכסיזם־לניניזם הבלתי־מנוצח! יחי השלום העולמי!

מפלגת־העבודה הוייטנאמית
הוועד המרכזי

ברכת המפלגה הקומוניסטית הצ'כוסלובקית

חברים יקרים!

בשם הוועד המרכזי וכל חברי המפלגה הקומוניסטית הצ'כוסלובקית אנו שולחים ברכות חבריות לרגל הוועידה ה־14 של מפלגתכם.

אנו שולחים את מיטב איחולינו לעבודת ועידתכם, ומאחלים לכם הצלחה במאמציכם לעתיד יותר מאושר של עם ישראל, במאבק למען השלום ודו־קיום בשלום בין האומות.

תחי לעד המפלגה הקומוניסטית של ישראל! תתחזק ותתפתח אחדות המפלגות המארכסיסטיות־לניניות!

הוועד המרכזי
של המפלגה הקומוניסטית הצ'כוסלובקית

ברכת מפלגת־הפועלים הרומנית

חברים יקרים,

הוועד המרכזי של מפלגת־הפועלים הרומנית שולח ברכת־אחים חמה ואיחולים לבביים לוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, המנהלת מאבק למען אחדות מעמד־הפועלים להגנת האינטרסים החיוניים והחירויות הדמוקראטיות של העם העובד בישראל.

אנו מאחלים לכם, חברים יקרים, הצלחה מלאה במאבקה העתיד של מפלגתכם וקשירת קשרים עם ההמונים למען השלום, הדמוקראטיה והקידמה הסוציאלית.

הוועד המרכזי
של מפלגת־הפועלים הרומנית

ברכת מפלגת־העבודה הקוריאנית

חברים יקרים,

הוועד המרכזי של מפלגת־העבודה הקוריאנית שולח איחולים חמים וברכות־אחים לוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ובאמצעות הוועידה — לכל חברי המפלגה.

אנו מבטאים בברכתנו את תמיכתנו המלאה ואת הסולידאריות שלנו עם המאבק הצודק של מפלגתכם למען האינטרסים החיוניים, החופש והזכויות הדמוקראטיות של העם העובד בישראל. אנו משוכנעים שוועידתכם תלכד את מעמד־הפועלים הישראלי ואת כל הכוחות הפאטריוטיים מסביב לחזית לאומית־דמוקראטית, שתמריץ בעוצמה גוברת והולכת את מאבקכם לשלום, דמוקראטיה וקידמה סוציאלית.

הוועד המרכזי של מפלגת־העבודה הקוריאנית מאחל מקרב לב הצלחה גדולה בעבודת ועידתכם ובמאבקכם העתיד לבוא, בביצוע החלטות הוועידה.

הוועד המרכזי
של מפלגת־העבודה הקוריאנית

ברכת מפלגת־הפועלים הסוציאליסטית ההונגרית

חברים יקרים,

בשם הקומוניסטים ההונגריים אנו שולחים ברכת־אחים לוועידה ה־14 של מפלגתכם. אנו עוקבים בתשומת־לב אחר מאבקם של הקומוניסטים הישראליים למען אחדות הכוחות של מעמד־הפועלים ולמען הדמוקראטיה, למען עצמאות ארצכם, למען התפתחותה הדמוקראטית ולמען השלום.

אנו מאחלים לוועידה שתעניק מישנה־כוח למפלגתכם במאבק זה.

מפלגת־הפועלים הסוציאליסטית ההונגרית
הוועד המרכזי

ברכת המפלגה העממית־המהפכנית המונגולית

הוועד המרכזי של המפלגה העממית־המהפכנית המונגולית מודה בלבביות על ההזמנה האדיבה לשגר את משלחת מפלגתנו לוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית. מפלגתנו לא יכלה בפעם הזאת לשגר את משלחתה ומוסרת לוועידתכם את הברכה הבאה:

אל הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

חברים יקרים!

הוועד המרכזי של המפלגה העממית־המהפכנית המונגולית מוסר לכם, בשם כל חברי מפלגתנו והעם המונגולי כולו, לצירים הנכבדים של הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ובאמצעותם לכל הקומוניסטים והעמלים בישראל, ברכה לבבית ולוהטת ואיחולים של הצלחות גדולות בעבודת הוועידה.

המפלגה העממית־המהפכנית המונגולית והעם המונגולי כולו, עוקבים באהדה עמוקה אחר המאבק העקיב של מפלגתכם לליכוד כל הכוחות הדמו־קראטיים בארצכם למען נצחון עניינו של מעמד־הפועלים וכל העם העובד. ברגשות סיפוק רב מציינים אנו, כי המפלגה הקומוניסטית הישראלית, הנאמנה לתורה עטורת־הנצחון של המארכסיזם־לניניזם, תורמת את תרומתה החשובה לביצור האחדות והליכוד בשורות התנועה הקומוניסטית והפועלית הבינלאומית.

הוועד המרכזי של המפלגה העממית־המהפכנית המונגולית מאחל בכל־לב למפלגה הקומוניסטית הישראלית הצלחות נוספות חדשות במאבקה הנאצל למען עתידה המזהיר של ארצה, למען השלום, הדמוקראטיה והסוציאליזם.

בברכת אחים
הוועד המרכזי
של
המפלגה העממית־המהפכנית המונגולית

ברכת מפלגת־העבודה האלבנית

חברים יקרים,

הוועד המרכזי של מפלגת־העבודה האלבנית שולח לוועידתכם ה־14 ברכות־אחים לוהטות. ועידתכם ה־14, אשר תקיים את דיוניה על בסיס עקרונות גילוי־הדעת של 81 המפלגות הקומוניסטיות וה־פועליות במוסקבה, תהיה תרומה נוספת לביצורה של המפלגה לשם גיוס המוני העמלים של ישראל למאבק נגד האימפריאליזם האמ־ריקאי וכלי־השרת שלו, הרביזיוניסטים בני־זמננו, ובמיוחד נגד ה־רביזיוניזם היוגוסלבי, אויבה המושבע של אחדות התנועה הקומו־ניסטית העולמית.

הננו מאחלים לוועידתכם, ובאמצעותה למפלגתכם הקומוניסטית ולעם ישראל, הצלחה מלאה במאבק נגד חוגי־השלטון הריאקציוניים, למען השלום, הדמוקראטיה, העצמאות הלאומית ולמען נצחון עניינו של מעמד־הפועלים, של הסוציאליזם והקומוניזם.

תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

הוועד המרכזי של מפלגת־העבודה האלבנית

(—) אנוור הודז'ה

מזכיר ראשון

ברכת המפלגה הקומוניסטית האלג'ירית

לוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית,

חברים יקרים,

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית האלג'ירית שולח את ברכתו החברית לוועידתכם ומאחל לה הצלחה מלאה בעבודתה. המפלגה הקומוניסטית האלג'ירית וכן כל העם העובד של אלג'יריה ידעו תמיד להבחין היטב בין עמלי־ישראל, שמפלגתכם מבטאת את שאיפותיהם הצודקות לחופש, לשלום ולאושר, לבין המנהיגים הציוניים, משרתיו הנרצעים של האימפריאליזם, המתנכרים לזכויות־היסוד של העמים הערביים. תודות לפעילותכם זכה מאבק העם האלג'ירי לעצמאות לאומית לתמיכה ניכרת בישראל.

אנו משוכנעים שוועידתכם תתווה קו פוליטי נכון, אשר יאפשר למפלגתכם לנחול הצלחות נוספות במאבק לחופש, דמוקראטיה, קידמה סוציאלית ושלום בין העמים.

בשם הוועד המרכזי

של המפלגה הקומוניסטית האלג'ירית

לארבי בוהאלי, מזכיר ראשון

ברכת המפלגה הסוציאליסטית העממית של קובה

אל הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית

תל־אביב

המפלגה הסוציאליסטית העממית של קובה מברכת את הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית ומקדמת בברכה את מאבקה האמיץ בעד השלום, הידידות בין העמים והקידמה הסוציאלית.

בשם עמנו מודים אנו בעד הסולידאריות שלכם עם מאבקנו נגד התוקפנות האימפריאליסטית הצפון־אמריקאית, להגנת עצמאותנו ומהפכתנו הסוציאליסטית.

תחי הידידות והסולידאריות בין עמינו ומפלגותינו.

בלאס רוקה,

המזכיר הכללי של המפלגה הסוציאליסטית העממית

של קובה

ברכת המפלגה הקומוניסטית האיטלקית

חברים יקרים!

בשם המפלגה הקומוניסטית האיטלקית אנו שולחים ברכות־אחים לוועידתה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, הפועלת ולוחמת באזור עדין במיוחד בעולם.

אנו יודעים, שהקומוניסטים הישראליים מנהלים מדיניות אנטי־אימפריאליסטית נכונה, המכוונת לחלץ את מדינת־ישראל מרשת התככים של הכוחות האימפריאליסטיים הבינלאומיים, אשר הכוחות הריאקציוניים בארצכם הכניסוה לתוכה ומוסיפים להחזיקה בה.

אנו יודעים, כי הנכם לוחמים בעקיבות נגד כל חזרה לגזענות ואתם מראים לעמלים ולעם ישראל את הדרך היחידה הנכונה להבנה ולהסכם עם העמים הערביים, כדי לקיים את השלום.

משפט אייכמן, המתנהל כעת, אינו יכול אלא לעורר סלידה ולחזק את מאבק ההמונים נגד החייאת המיליטאריזם בגרמניה המערבית, אשר בראשה ממשיכים לעמוד אלה, האחראים לגזענות הנאצית ולניהול מדיניות המאיימת על אירופה והעולם כולו במלחמה חדשה ואכזרית ביותר.

המאבק נגד סכנת הפאשיזם, המאבק נגד האימפריאליזם גובר יותר ויותר ונתמך גם על ידי עמנו, המפגין תמיד באופן קונקרטי ובמידה גוברת את רצוננו במחיקת הקולוניאליזם מעל פני האדמה ובנצחון העצמאות והריבונות של כל העמים. למערכה זו תורמים חלקם גם העמלים האיטלקיים, במאבקם לקידמה סוציאלית, להתחדשות הדמוקראטית של החברה האיטלקית — בעד הסוציאליזם.

אנו חוזרים ומצהירים על אחדותנו המלאה והבלתי־מעורערת עם כל המפלגות הקומוניסטיות והפועליות, כפי שנקבע בהחלטת התייעצות־מוסקבה, בנאמנות למארכסיזם־לניניזם ולאינטרנאציונאליזם הפרולטארי, ואנו מאחלים לוועידתכם עבודה פוריה ולמפלגתכם ולוועד המרכזי שלה הצלחות גדלות והולכות ואיחולים לעמכם.

הוועד המרכזי
של המפלגה הקומוניסטית האיטלקית

ברכת המפלגה הקומוניסטית האינדונזית

לכבוד הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

חברים יקרים,

בשמם של קרוב לשני מיליון חבריה וכל אוהדיה של המפלגה הקומוניסטית האינדונזית וכן בשמי אני שולחים לכם ממרחקים — ובאמצעותכם לכל חבריה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית — איחולים וברכות לוהטות לרגל ועידתכם ה־14.

ועידתכם אינה חסרת־חשיבות עבורנו כאן, באינדונזיה, ועבור עמי העולם הנאבקים נגד הקולוניאליזם והאימפריאליזם, למען עצמאות, דמו־קראטיה, שלום־העולם וסוציאליזם.

היות וועידתכם הינה ועידתה של מפלגת מעמד־הפועלים הישראלי והאוואנגארד של עמה האמיץ של ישראל, מפלגה המבססת את דרכה על משנתו האוניברסלית הנשגבה ורבת־העוצמה של המארכסיזם-לניניזם — הרי שללא־ספק תתרום היא את תרומתה להגברתו וחיזוקו של מאבק האנושות לשחרור לאומי, למען רמת תרבות וציביליזאציה גבוהה יותר, למען סוציאליזם ושלום בר־קיימא בעולם. הצלחותיכם הינן הצלחותיה של האנושות המתקדמת, הינן הצלחותינו שלנו, של העם האינדונזי.

חברים יקרים,

אנו, החיים אלפי מילין הרחק מארצכם, עוקבים אחר המצב וההתפתחויות המסתמנות במאבקו האמיץ של העם בישראל, כשבשורותיו הקדמיות מתייצבת מפלגתו הקומוניסטית, למען הרחבת החירויות הדמוק־ראטיות, למען קידמה סוציאלית ותרבותית, למען שחרור כלכלת־ישראל מן התלות בהון המונופוליסטי של ארה״ב ולמען ישראל נייטראלית.

האימפריאליזם של ארצות־הברית, — בהיותו המנצל הבינלאומי

הגדול ביותר, בהיותו מעוזה העיקרי של הריאקציה וז׳אנדארם בינלאומי שלה, בהיותו חיל־החלוץ של הקולוניאליזם המודרני וראש כוחות התוקפנות והמלחמה, — הפך לאויבם של עמי העולם כולו. לרבות עמיהם של אינדונזיה וישראל. בלומדו לקח מן הנסיונות אשר עברו עליו, מיטיב העם האינדונזי לדעת כי האימפריאליזם האמריקאי מהווה את המשענת העיקרית של כוחות הריאקציה באינדונזיה, והוא היוזם נקיטת אמצעים ריאקציוניים ואנטי־דמוקראטיים נגד תנועת הפועלים והאנשים המתקדמים בדרך כלל. חושבני, כי נסיונותיו אלה של העם האינדונזי זהים עם נסיונותיו של העם בישראל.

אף־על־פי־כן, תיראה הברית בין הכוחות הריאקציוניים מבית לבין הכוחות האימפריאליסטיים מחוץ חזקה כפי שיכולה היא להיראות — הרי שבתקופתנו הנוכחית, כפי שנקבע בגילוי־הדעת של 81 המפלגות הקומוניסטיות והפועליות: „היום, השיטה הסוציאליסטית העולמית והכוחות הנאבקים נגד האימפריאליזם, למען המעבר לחברה סוציאליסטית, הם אשר קובעים את תוכנה העיקרי, את כיוונה העיקרי ואת אופייה העיקרי של ההתפתחות ההיסטורית של החברה. יהיו מאמציו של האימפריאליזם אשר יהיו, הם לא יעצרו את התקדמות ההיסטוריה".

חברים יקרים,

הפליה גזעית, דעות קדומות גזעניות וכיוצא בזה עדיין לא חלפו מן העולם. השימוש בפגעים־רעים אלה עורר רגשות וסכסוכים אשר הם בניגוד מוחלט לענייניהם היסודיים של העמים. דעות אלו הן זרות למארכסיזם-לניניזם, המתבסס על האינטרנאציונאליזם הפרולטארי. המפלגה הקומוניסטית האינדונזית מגנה דעות־קדומות גזעניות אלה, את הציונות והאנטישמיות כאחד. הקומוניסטים האינדונזיים חפצים להביע את אמונתם העמוקה, כי מפלגתכם, באמצה אליה איתנות את תורת המארכסיזם־לניניזם ובהישענה על האינטרנאציונאליזם הפרולטארי, תפעל בהצלחה — למרות העובדה שנכון לה מאבק קשה המחייב התמדה ללא־גבול — במערכה למען פתרון הסכסוך הישראלי־ערבי על בסיס מלוא הכיבוד וההכרה בזכויות שני העמים.

חברים, אנו כאן, באינדונזיה, הממשיכים כיום במאבק האנטי־אימפריאליסטי והאנטי־פאודאלי — בהרימנו מעלה את שלושת דגלי המפלגה, דגל מהפכת־אוגוסט, דגל החזית הלאומית ודגל ביצור המפלגה — מאחלים לכם ממעמקי ליבנו הצלחות חדשות בהקמת חזית דמוקראטית בישראל, בשמירה על טוהר המארכסיזם־לניניזם ובמאבק נגד הרביזיוניזם המודרני, הסקטאנטיזם והדוגמאטיזם, למען ביצור המפלגה בשטח האידיאולוגי, הפוליטי והארגוני.

בהתבססנו על רוחו העמוקה של האינטרנאציונאליזם הפרולטארי, הבה נתחרה, יחד עם האנושות המתקדמת, יחד עם בני המחנה הסוציאליסטי האדיר שבשורותיו הראשונות ברית־המועצות רבת־התהילה, במילוי התפקידים הלאומיים והבינלאומיים של כל אחד מאתנו למען עצמאות לאומית מלאה, דמוקראטיה ושלום העולם.

יחי המארכסיזם־לניניזם והאינטרנאציונאליזם הפרולטארי!

תחי הידידות בין אנשי העמל של אינדונזיה לבין אנשי העמל של ישראל!

תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

יחי השלום בעולם!

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית האינדונזית
מ. ה. לוקמאן
סגן ראשון של יו״ר המפלגה

ג׳אקארטה, 27.5.1961

ברכת המפלגה הקומוניסטית הבראזילית

אנו מעבירים לנציגי הוועידה של המפלגה הקומוניסטית האחות ההרואית ברכות חמות להצלחת הדיונים, להגנת השלום, לחיזוק הדמוקראטיה, לעצמאות־אמת של ישראל, למדיניות של נייטראליות וקידמה סוציאלית.

באחווה,

בשם הקומוניסטים הבראזיליים
לואיס קארלוס פרסטס

ברכת המפלגה הקומוניסטית התורכית

חברים יקרים,

המפלגה הקומוניסטית התורכית מברכת ברגשי־אחווה לניניים את ועידתכם ה־14 החשובה.

המשטר המיליטאריסטי־פאשיסטי בתורכיה, ממשלת אנקארה, שקשרו את מדינתנו עם הבריתות התוקפניות נאט״ו וסנט״ו, שואפים להחזיק את ארצנו בטבעת של בידוד ואת עמנו מחוץ לתנועה הפרוגרסיבית העולמית. במטרה זו, וכן לשם ביצוע מדיניותן האנטי־עממית, מגבירות ממשלות תורכיה, בשירות הקולוניזטורים האמריקאיים, את לחצן על הכוחות המתקדמים בארצנו. כיום משתולל בארצנו טרור אכזרי עוד יותר מאשר בימי מנדרס.

הכת הצבאית השלטת מנסה למשול במדינה בעזרת איסורים, מצב־חירום ובתי־דין צבאיים.

אולם, על־אף הלחץ המוגבר הזה וטרור־הדמים, מתחזקים הלכי־הרוח האנטי־אמריקאיים ורעיונות השחרור הלאומי, עם כל יום מתרחבת בקרב שכבות־העם התנועה למען רפובליקה תורכית עצמאית, נייטראלית, דמוקראטית ושוחרת־שלום.

בשם המפלגה הקומוניסטית התורכית, בשם כל כוחות־הקידמה בעמנו, מאחלים אנו הישגים גדולים לוועידה ה־14 של המפלגה־האחות הקומוניסטית הישראלית.

יחי השלום ותחי הידידות בין העמים של המזרח הקרוב והתיכון!

יחי האינטרנאציונאליזם הפרולטארי!

בשם הוועד המרכזי
של המפלגה הקומוניסטית התורכית
א. ב י ל א ן

ברכת המפלגה הקומוניסטית הבריטית

החבר מיקוניס היקר!

נבקשך להעביר את ברכותינו החמות לוועידתכם ה־14 המתחילה ב־31 במאי. מעריכים אנו, שהיא מציינת מעמד בעל חשיבות ושהיא מפעילה את השפעתה הפוליטית החשובה על המצב בישראל.

אנו עוקבים בעניין גדול אחר מאבקכם האמיץ נגד המיליטאריסטים הריאקציונרים הבן־גוריוניים, הנתמכים על־ידי הנאו־קולוניאליסטים של האימפריאליזם האמריקאי, המאיים על בטחונם של העמים היהודי והערבי כאחד. אנו כריעים למאמציכם הבלתי־פוסקים להבטיח שלום צודק ובר־קיימא בין ישראל ומדינות ערב. באותו זמן התנגדותכם החזקה לשיתוף־הפעולה הריאקציוני בין ישראל והנאו־קולוניאליסטים המערב־גרמניים (מהם נשקף עכשיו האיום הצבאי הגדול ביותר באירופה) משרתת את העניין של כל שוחרי השלום.

אנו נאים מאוד להוקיר את פעילותכם הגוברת למען העניינים המשותפים של היהודים והערבים בישראל.

אני מאחלים לכם הצלחה מלאה במסע הבחירות שלכם. אנו מלאי בטחון, שהוא ירים אל־על את דגל השלום, העצמאות הלאומית האמיתית ועקרונות הסוציאליזם.

שלכם ברגשי אחווה
ג'והן גולן, המזכיר הכללי

ברכת המפלגה הקומוניסטית הגרמנית

חברים יקרים!

לרגל ועידתכם ה־14 הננו שולחים לכם את ברכת המאבק שלנו, ומאחלים לכם עבודה פוריה בדיוניכם.

מפלגתכם מנהלת מאבק אמיץ למען אי־תלות ארצכם באימפריאליזם האמריקאי, בעד מדיניות של שלום, בעד הבנה וידידות עם ארצות־ערב השכנות, בעד קו של נייטראליות, דמוקראטיה וקידמה סוציאלית, אשר תואם את האינטרסים של העם הישראלי. אנו משוכנעים כי במאבק זה תזכו בתמיכה הולכת וגדלה של מעמד־הפועלים וכוחות שוחרי־השלום בעמכם.

אנו קשורים אתכם בקשרי־אחוה במאבקנו המשותף נגד האימפריאליזם האמריקאי ונגד משתפי־הפעולה התוקפניים שלו באירופה — האימפריאליזם והמיליטאריזם המערב־גרמני. ברפובליקה הגרמנית הפדראלית תופסים עמדות־מפתח במדינה, בכלכלה, בצבא ובמשפט אותם הכוחות אשר זרעו מוות וחורבן על פני כל אירופה, ואשר אחראים עבור השמדת 6 מיליון מבני העם היהודי בזמן מלחמת־העולם השנייה. הננו תמימי־דעים אתכם, שאשמת־הדמים האיומה של הפאשיזם הגרמני לא תנוקה על־ידי תשלומי הפיצויים של ממשלת־אדנאואר, כי־אם על־ידי עקירה מוחלטת של הפאשיזם והמיליטאריזם משורשם, כפי שזה נעשה ברפובליקה הגרמנית הדמוקראטית, ע״י ביצוע קו של מדיניות־שלום.

אנו, הקומוניסטים והכוחות המתקדמים ברפובליקה הגרמנית הפדראלית, נלחמים נגד הזיון האטומי, נגד המיליטאריזציה והרוואנשיזם, בעד הוזה־שלום בין שתי המדינות הגרמניות, בעד טיהור מוחלט של חיינו הציבוריים מכל שותפי־אייכמן — המנהיגים הנאציים והמיליטאריסטיים — בעד עקירה מוחלטת של רוח־האימים הפאשיסטית והאנטישמית. רק התגברות אמיתית על העבר הנאצי מסוגלת למנוע חזרה על הפשעים של המשטר הנאצי בעתיד.

אנו מאחלים למפלגתכם ולכוחות שוחרי־השלום בארצכם הצלחות במאבק למען השלום, העצמאות הלאומית והדמוקראטיה, ומברכים אתכם בברכת סולידאריות פרולטארית.

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הגרמנית
המזכיר הראשון **מאכס ריימאן**

ברכת המפלגה הקומוניסטית היפאנית

חברים יקרים,

בשם כל חברי המפלגה ובשם מעמד־הפועלים היפאני שולח בזה הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית היפאנית ברכות סולידאריות חמות ביותר לוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

אנו מאחלים למפלגתכם הצלחה רבה בבחירות הבאות והצלחה רבה עוד יותר במאבקכם לעצמאות לאומית, דמוקראטיה, שלום וקידמה סוציאלית.

הוועד המרכזי
של המפלגה הקומוניסטית היפאנית

ברכת המפלגה הקומוניסטית הבלגית

חברים יקרים,

בשם הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הבלגית הנני מברך ברכת אחוה את הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית ומאחל לה עבודה פוריה ביותר בדיוניה.

המאבק המנוהל ע״י הקומוניסטים הישראליים על מנת שממשלתם תנהל מדיניות של עצמאות, נייטראליות ושלום, עולה בקנה־אחד ותואם במלואם הן את האינטרסים של העם בישראל והן את אלה של העמלים בארצות האחרות.

הנני חדור אמונה שוועידתכם תדע לנקוט באמצעים הדרושים כדי להגביר את פעולתכם.

היו בטוחים שהקומוניסטים הבלגיים יעקבו אחר מאמציכם בעניין רב. תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית וועידתה ה־14!

תהיינה הצלחותיה גדולות בכל האפשר בדרכה אל הקידמה הסוציאלית, הדמוקראטיה והשלום!

א ר נ ס ט ב ו ר נ ל,
יו״ר המפלגה הקומוניסטית הבלגית

ברכת מפלגת טודה האיראנית

לרגל הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית אנו שמחים לשלוח לכם — ובאמצעותכם לכל האנשים המתקדמים ושוחרי־השלום בישראל — את מיטב ברכותינו ואיחולינו הנאמנים.

בטוחים אנו, כי הוועידה ה־14 של מפלגתכם, המודרכת ע״י העקרונות הנצחיים של המארכסיזם־לניניזם, תפעל רבות לחיזוק שורות המפלגה ולהגברת מאבק הפועלים והעמלים הישראליים למען העניין הנאצל של השלום, הדמוקראטיה והסוציאליזם.

חברים יקרים, אנו מאחלים לוועידתכם הצלחה מלאה.

בברכות אחים,

הוועד המרכזי של מפלגת טודה האיראנית
המזכיר הראשון

ברכת המפלגה הקומוניסטית הפינית

אל הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הפינית שולח לוועידתכם את ברכתו החברית ואת איחוליו הכנים להצלחת עבודתה.

מפלגתכם ממלאת תפקיד בעל חשיבות יוצאת מן הכלל בחיי ארצכם. בהיותה מפלגה מארכסיסטית־לנינית, היא רואה במשטר הקאפיטאליסטי, בניצול ובדיכוי שהוא מוליד, את הסיבה היסודית לרדיפות ולסבל האכזרי שעברו על עמכם. לכן היא מכוונת את כל פעילותה להבטחת הקידמה החברתית, לנצחון רעיונות הסוציאליזם. מפלגתכם מנהלת מאבק למען האינטרסים היומיומיים וההיסטוריים של המוני־העמלים ולהבטחת ההתפתחות הדמוקראטית, העצמאות והשלום.

אנו בטוחים שוועידתכם תתווה את הדרך להצלחות חדשות בעבודת מפלגתכם, המכוונת להקמת אחדות מעמד־הפועלים, לליכוד כל הכוחות הדמוקראטיים בישראל בחזית מאוחדת של שלום וקידמה.

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הפינית

ברכת המפלגה הקומוניסטית הניו־זילאנדית

חברים יקרים,

בשם כל הקומוניסטים של ניו־זילאנד, אנו שולחים ברכת־אחים חמה לוועידתכם ה־14 ובאמצעותה לכל חברי מפלגתכם.

אנו בטוחים שוועידתכם תתווה דרך ברורה למעמד־הפועלים הישראלי ולבעלי־בריתו, דבר שיקדם את הקמתה של חזית לאומית־דמוקראטית רחבה, למען השלום, עצמאות־אמת וקידמה סוציאלית.

הבחירות הכלליות, אשר תיערכנה בקרוב בארצכם, יעוררו התעניינות גדולה לאור העובדה שבכל מקום ומקום נתון מעמד־הפועלים בתהליך של התעוררות פוליטית. בהתחשב בתנאים הסבוכים השוררים בארצכם, כל מפנה לצד המפלגה הקומוניסטית יהיה בעל משמעות בינלאומית.

הרשו־נא לנו שוב להביע לוועידתכם סולידאריות־אחים ברוח הרעיון

המאחד הגדול של האינטרנאציונאליזם הפרולטארי.

שלכם באחווה,

בשם הוועד הארצי של
המפלגה הקומוניסטית של ניו־זילאנד

ו. ג'. ווילקוכס — המזכיר הכללי

ברכת המפלגה הקומוניסטית המאלאית

לוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

חברים יקרים!

בשמם של הקומוניסטים וכל עמלי־מאלאיה, הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית המאלאית שולח בזה את ברכתו החמה והחברית לוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית הינה מפלגה מארכסיסטית־לנינית המסורה בלב ובנפש לעניין הסוציאליזם ואחדות מעמד־הפועלים. היא מגינה באומץ על האינטרסים הלאומיים של עם־ישראל ומשרתת את האינטרסים החיוניים של מעמד־הפועלים וכלל עמלי־ישראל. מאז ומתמיד, מפלגתכם קראה לעמלים ולהמוני־העם להתאחד במאבק נגד המדיניות האנטי־לאומית של ממשלת בן־גוריון, נגד ההתקפות על רמת־חייו וזכויותיו של העם העובד, נגד ההתנקשות בחירויות הדמוקראטיות, נגד מדיניות הדיכוי הלאומי הנקוטה נגד האוכלוסייה הערבית בישראל ולמען מיפנה יסודי במדיניות הישראלית, אשר יהפוך אותה למדיניות של שלום, עצמאות לאומית, נייטראליות, דמוקראטיה וקידמה חברתית, למדיניות של סולידאריות עם מאבקי־השיחרור של העמים המדוכאים ושל ידידות עם כל הארצות, במיוחד עם אלו של המחנה הסוציאליסטי.

לאחרונה, מאבקו של עם־ישראל הלך והחריף, מכיוון שממשלת בן־גוריון — אשר סייעה בצורה מחפירה לפלישה האנגלו־צרפתית לסואץ — נעשית יותר ויותר תלויה בברית התוקפנית נאט״ו, בקולוניאליסטים הצרפתיים ובמיליטאריסטים מבון, ומשתעבדת במידה גדלה והולכת לאימפריאליסטים האמריקאיים. היום, ממשלה זו מוסיפה חטא על פשע בכך שהיא משתדלת, בכל האמצעים שברשותה, לצמצם את היריעה של משפט־אייכמן. ברור שהיא עושה זאת בהתאם לתכתיבם של אדוניה האימפריאליסטיים, המפוחדים פן גילוי הפשעים המחרידים שבוצעו בידי רב־הטבחים הנאצי אייכמן ומרעיו יעורר, ובצדק, את זעמה של דעת־הקהל העולמית, וע״י כך יפריע לתוכניותיהם למירוץ־זיון מוגבר ולהכנות־מלחמה. המפלגה הקומוניסטית הישראלית פתחה במערכה רבת־תנופה במטרה להפוך את המשפט לבמה שתחשוף את כל היקף הזוועות הנפשעות אשר בוצעו בידי הרוצחים הנאציים, שרבים מהם תופסים כיום עמדות־מפתח במדינת־בון — זו המדינה שנהייתה למרכז העולמי של הנאו־נאציזם, הגזענות והאנטישמיות. מאבק צודק זה של עם־ישראל הינו תרומה מפוארת לעניין האנטי־פאשיסטי, למאבק נגד קימום המיליטאריזם במערב־גרמניה וביפאן ולביצור השלום בעולם.

משך השנים האחרונות, העם הישראלי התגבר על קשיים רבים שנתקל בהם תוך־כדי מאבקו. אולם, אחת מבעיות־היסוד שעודן ניצבות בפניו היא זו של יחסי ישראל־ערב. בעייה זו הינה תולדת השאלה הפלשתינאית, וזו נוצרה ע״י המדיניות האנגלו־אמריקאית הידועה לשימצה של „הפרד ומשול״.

אנו תומכים תמיכה מלאה במאמצים העקביים והבלתי־נלאים הנעשים בכיוון זה ע״י המפלגה הקומוניסטית הישראלית, הדוגלת בפתרון מוסכם שיהיה מבוסס על הכרה הדדית בזכויות שני העמים הנוגעים בדבר.

מאז ומתמיד, המפלגה הקומוניסטית המאלאית הנהיגה ללא־רתיעה את מאבקו של עם־מאלאיה לעצמאות לאומית, דמוקראטיה ושלום; היום היא פועלת ללא־ליאות לכינונה ולביצורה של חזית של אחדות לאומית אנטי־אימפריאליסטית, אשר תקיף את כל הכוחות הפאטריוטיים והדמוקראטיים. תמיד הזהרנו את העם מפני נסיונות האימפריאליסטים להפר את אחדות האומה ע״י שיסוי קבוצה לאומית אחת ברעותה. תמיד החדרנו להכרתו של העם את העובדה, שניתוקה הקולוניאלי של סינגאפור מהפדראציה

המאלאית הינו חלק מן המדיניות האימפריאליסטית של „הפרד ומשול", והתרענו על הצורך במאבק בלתי־פוסק למען איחודם־מחדש ללא־תנאי. הצבענו, חזור והצבע, על כך שהמלחמה האנטי־קומוניסטית והאנטי־לאומית הנוכחית — שהאימפריאליסטים הבריטיים פתחו בה לפני 13 שנה והמתנהלת תוך שיתוף־פעולה מלא מצד ממשלת עבדול רחמן מיום עלותה לשלטון — הינה המשך רצוף של מדיניות־העושק שהאימפריאליסטים נוקטים בה בזמנים רגילים; הדגשנו את העובדה, שהאימפריאליסטים הבריטיים נזקקו לדיכוי בכוח־הנשק כיוון שהגל הגואה של מאבק העם המאלאי לשחרור לאומי מנע מהם את האפשרות לדכא את העם ולשדוד את הארץ באין מפריע. היום, עם־מאלאיה, בהנהגתה האיתנה של המפלגה הקומוניסטית, מגביר את מאמציו במלחמתו לעצמאות לאומית מלאה, לדמוקראטיה, לשלום ולאיחוד־מחדש של סינגאפור עם הפדראציה המאלאית. שום מזימה אימפריאליסטית אין בכוחה להרתיע אותו מלנצח ולהגיע למחוז־חפצו.

חברים יקרים, ועידתכם מתקיימת בזמן שיחסי־הכוחות החדשים בעולם פותחים לפני המפלגות הקומוניסטיות והפועליות אפשרויות חדשות לביצוע המשימות ההיסטוריות המוטלות עליהן במאבק לעצמאות לאומית, דמוקראטיה ושלום. אנו בטוחים שמעמד־הפועלים הישראלי ישאב השראה גדולה ומישנה־כוח מוועידתכם זו, ובעזרתם ינחל נצחונות נוספים במאבקו.

אנו מאחלים הצלחה מלאה לוועידתכם!
יחי המארכסיזם־לניניזם!
תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית!
תחי האחדות והסולידאריות של התנועה הקומוניסטית העולמית!

הוועד המרכזי של
המפלגה הקומוניסטית המאלאית
יושב־ראש: מוסא אחמד
מזכיר כללי: צ'ין פינג

מאי, 1961

ברכת המפלגה הקומוניסטית הארגנטינית

החבר ש. מיקונים,
הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

הננו שולחים לצירי הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית האחות את ברכותינו החמות. אנו מאחלים הצלחה בדיוניכם לטובת עניין הדמוקראטיה ועצמאות־האומה של העם הישראלי ולטובת העניין המשותף של השלום והסוציאליזם.

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הארגנטינית

ברכת המפלגה הקומוניסטית האוסטראלית

חברים יקרים!

קיבלנו את מכתבכם מן ה־2 לאפריל ש"ז, בו אתם מודיעים לנו על עריכת ועידתכם ה־14.

היינו שמחים מאוד לשגר משלחת לוועידתכם, אילולא העובדה ש־ועידתנו־אנו תיערך בקרבת אותו תאריך. אולם, אנו מבקשים מכם להעביר לוועידתכם את ברכת־האחים החמה שלנו ואת הבעת התפעלותנו הכנה למפלגתכם על עבודתה הברוכה המתנהלת בתנאים קשים ומסובכים.

בטוחים אנו שוועידתכם תוכתר בהצלחה ותניח את היסודות להת־קדמות גדולה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית בעתיד.

בשם הוועד המרכזי
של המפלגה הקומוניסטית האוסטראלית
ל. ל. ש א ר ק י
המזכיר הכללי

ברכת המפלגה הקומוניסטית האורוגוואית

חברים יקרים!

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית של אורוגוואי שולח ברכת־אחים לוועידה ה־14 של מפלגתכם, האוואנגארד של עמלי ישראל. מפלגתנו תעקוב בתשומת־לב אחר דיוני ועידתכם, על אחת כמה וכמה בימים אלה, ימים בהם מתחזקת וגוברת השפעתה של התנועה הקומוניסטית הבינלאו־מית, מתבצרת אחדותה האידיאולוגית המבוססת על עקרונות המארכסיזם־לניניזם, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בגילוי־הדעת של 81 המפלגות הקו־מוניסטיות והפועליות.

עמי אמריקה הלאטינית, וביניהם עמנו, קמים בימים אלה למאבק נגד האימפריאליזם הצפון־אמריקאי, האויב העיקרי של עמנו.

אנו סולידאריים עם המהפכה הקובאית, אשר המונופוליסטים היאנ־קיים זוממים לחסלה בכל האמצעים. נצחון העם הקובאי על הפלישה, אשר אורגנה ומומנה על־ידי ארצות־הברית הוא תוצאה של שלושה גורמים עיקריים שבאו לידי ביטוי במהפכה הקובאית:

אחדותו של העם הקובאי הגיבור, הכוח העצום הטמון בסולידאריות של ברית המועצות וכל הארצות הסוציאליסטיות, ולבסוף הסולידאריות של כל עמי העולם, ובמיוחד של עמי אמריקה הלאטינית, הנאבקים לעצמאות לאומית, נגד האימפריאליזם והריאקציה המקומית, אשר נגדם נאבקת גם קובה.

ביבשת שלנו כולה, מריו־גראנדה עד טיירה דל־פואגו, קמה חזית רחבה של מאבק אנטי־אימפריאליסטי למען התביעות הפאטריוטיות של שחרור לאומי וסוציאלי של עמינו הלאטיניים. באורוגוואי נאבקים מעמד־הפועלים והעם ללא ליאות למען פתרון הבעיות הקשות לפניהן ניצבת ארצנו, למען דמוקראטיה וקידמה סוציאלית.

מעמד־הפועלים והעם האורוגוואי השיגו, יחד עם התנועות המתקד־מות והדמוקראטיות, נצחונות חשובים, כמו הקמת איגוד מקצועי גדול של פועלי אורוגוואי המאגד את החלקים העיקריים של תנועת הפועלים ב־ארצנו.

הקומוניסטים באורוגוואי עושים הכל כדי לאחד את כל הכוחות ה־פאטריוטיים, את העם כולו, ובמיוחד עושים הם הכל כדי להגיע לשיתוף־פעולה בין הקומוניסטים והסוציאליסטים, על מנת להיאבק יחד למען הת־ביעות האגראריות והאנטי־אימפריאליסטיות, הדמוקראטיות והלאומיות של עם אורוגוואי.

מפלגתנו, באמצעות חברינו ובטאונינו, תמסור לעם של אורוגוואי על עבודת ועידתכם, התורמת תרומה חשובה למאבק מעמד־הפועלים והעם בישראל למען הדמוקראטיה, השלום והסוציאליזם. הננו בטוחים כי דיוניכם יהיו פוריים וכי החלטות ועידתכם תראינה את הדרך למעמד־הפועלים ולעם בישראל במאבק הגדול למען העתיד.

תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית!
יחי האינטרנאציונאליזם הפרולטארי!
יחי המאבק לשלום, דמוקראטיה ושחרור לאומי!

בשם הוועד המרכזי
של המפלגה הקומוניסטית של אורוגוואי
רודני אריסמנדי, מזכיר ראשון

ברכת המפלגה הקומוניסטית של צ׳ילה

לח׳ שמואל מיקוניס, המזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

המפלגה הקומוניסטית של צ׳ילה מברכת את הוועידה ה־14 של המפלגה־האחות הישראלית ומאחלת לה הצלחות חדשות במאבקה בעד השלום, העצמאות, הדמוקראטיה והקידמה הסוציאלית.

לואיס קורבאלאן
מזכיר כללי של המפלגה הקומוניסטית של צ׳ילה

ברכת המפלגה הקומוניסטית האוסטרית

חברים יקרים!

ברכת־האחים של הקומוניסטים האוסטריים שלוחה אל ועידתכם.

ידוע לנו המצב המסובך בו נתונה ישראל, ונהירים לנו התנאים הקשים בהם מתנהל מאבקכם. בנסיוננו העצמי למדנו, כי סוציאל־דמוקראטיה חזקת בעלת הנהגה ימנית מעמידה את המפלגה הקומוניסטית לפני תפקידים קשים במאבקה להגנת הדמוקראטיה וביצורה, למען מדיניות חוץ המשרתת את עניין השלום. על כן יודעים אנו להעריך את מאמציכם והצלחותיכם. כל ארץ קטנה הנגררת אחר האימפריאליזם מעמידה עצמה בפני סכנות חמורות. האימפריאליסטים אינם מעוניינים בבטחון ישראל, כשם שהם אינם מעוניינים באי־תלותה של אוסטריה.

ארצנו יכלה להשיג את נייטראליותה — אשר הוכיחה את עצמה כמועילה כל־כך מבחינה כלכלית ופוליטית — רק בפילוס דרך להבנה עם ברית־המועצות, בניגוד לרצונה של ארה״ב. הסכנה המאיימת על נייטראליותה של אוסטריה באה בראש־וראשונה מצד האימפריאליזם המערב־גרמני. במאבק להגנת הנייטראליות הכרחי הוא לעמוד כנגד האנטי־קומוניזם קצר־הראות והאיבה האנטי־סובייטית צרת־המוחין, שהם נשק בידי אויבי השלום ועצמאות העמים הקטנים.

מעמד־הפועלים והעם האוסטרי כולו נאלצים היום להתייצב שוב כנגד הלחץ המוגבר של גרמניה האדנאוּרית. לחץ זה מתבטא, בין היתר, גם בהגברת פעילותם וחוצפתם של חוגים נאו־נאציים, אשר ביצעו פשעים איומים נגד עמי־אירופה, ובמיוחד נגד העם היהודי, והמופיעים היום שוב בפומבי.

המקשר היום את התנועה הקומוניסטית עם עמי כל הארצות הוא לא רק המאבק לשמירת השלום, אלא אף המאבק נגד הופעתו מחדש של רעל הנאציזם. קושרת אותם התקווה, כי כוחן הגובר ועולה של ארצות הסוציאליזם בד־בבד עם התגברות כוחם של העמים המשתחררים מעול הקולוניאליזם יחד עם התנועות למען השלום והדמוקראטיה בכל חלקי תבל — ימנעו מלחמת־עולם שלישית.

אנו מאחלים את מלוא ההצלחה לדיוני ועידתכם ומשוכנעים אנו כי הם יתרמו את חלקם להצלחה בבחירות אשר לפניכם.

הוועד המרכזי
של המפלגה הקומוניסטית האוסטרית

ברכת המפלגה הקומוניסטית הוונצואלית

חברים יקרים,

הקומוניסטים של ונצואלה, המודרכים ע״י עקרונות האינטרנאציונאליזם הפרולטארי, מברכים את הוועידה הי״ד של מפלגת־האחות הישראלית. מאבקכם הבלתי־נרתע להגנת האינטרסים החיוניים של מעמד־הפועלים והמוני־העם הישראליים, ליצירת חזית דמוקראטית־לאומית רחבה שתיאבק ללא ליאות נגד האימפריאליזם ועוזריו, עורר הד של אהדה והוקרה בלבו של הפרולטאריון בוונצואלה, וחיל החלוץ שלו — המפלגה הקומוניסטית של ונצואלה.

ועתה, בהתקרב מועד הבחירות הכלליות בארצכם, מחייב המצב הפוליטי בה למאמצים במאבק למען הפיכת ישראל למדינה דמוקראטית ושוחרת־שלום.

המשבר הפוליטי והכלכלי החריף, בו נמצאת ארצנו, מונע מאתנו לשגר משלחת־אחים לוועידתכם. הננו בטוחים בתוצאות החשובות של ועידתכם. אנו מביעים את רגשות הסולידאריות המלאה של מפלגתנו ושל עמנו כולו עם החלטות ועידתכם.

קבלו, חברים יקרים, את ברכתנו הלוחמת, שהיא גם ברכת כל

הכוחות הפרוגרסיביים של ארצנו.
יחי האינטרנאציונאליזם הפרולטארי!
תחי הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

בשם הוועד המרכזי
של המפלגה הקומוניסטית של ונצואלה
ג'זום פאריה
מזכיר כללי

ברכת המפלגה הקומוניסטית השוודית

חברים יקרים,
הננו מודים לכם מקרב לב על הזמנתכם לשגר משלחת של מפלגתנו לוועידתכם ה־14, ומצטערים מאוד שאיננו יכולים לעשות זאת בשעה זו.
אנו מאחלים לוועידתכם הצלחה מלאה. משוכנעים אנו כי היא תתרום תרומה חשובה לליכוד הלאומי ולשחרור החברתי והפוליטי של עמלי ישראל. כן משוכנעים אנו, כי פעילות מפלגתכם מהווה משקל־שכנגד חזק לאותם הכוחות שאינם נרתעים מפני סכנת הצתתה של מלחמה גדולה חדשה. כחלק מהתנועה הקומוניסטית הבינלאומית, מהווה המפלגה הקומוניסטית הישראלית גורם חשוב בארגון כוחות השלום בחלק־עולם הנתון עדיין בסכנות גדולות.
יח השלום בעולם!
תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

המפלגה הקומוניסטית של שוודיה
הוועד המרכזי

ברכת המפלגה הקומוניסטית הקולומבית

חברים יקרים!
הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית של קולומביה מברך בחמימות את הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית ומאחל לצירי הוועידה הצלחות בעבודתם החשובה.
הקומוניסטים של קולומביה מנהלים, כבכל הארצות, מאבק עז נגד האנטישמיות, אותה ניסו להחדיר לארצנו סוכני גרמניה ההיטלריסטית, המתארגנים עתה מחדש בממלכת־בון. הקומוניסטים של קולומביה קיבלו בברכה ובהתלהבות את הקמתה של מדינת ישראל, אשר קמה תוך אהדה גדולה מצד כל הכוחות המתקדמים בעולם. היום רואים אנו בדאגה גדלה והולכת כיצד ממשלת ישראל הולכת ומהדקת את קשריה עם האימפריאליזם וההון הפיננסי הבינלאומי, וביחוד עם האימפריאליזם המונופוליסטי של ארצות־הברית, ואף מטילה על עצמה תפקידים המסכנים את שלום העולם.
הקומוניסטים של קולומביה, יחד עם כל הדמוקראטים והפאטריוטים של ארצנו, נאבקים ללא־ליאות נגד האימפריאליזם הצפון־אמריקאי, המדכא את מולדתנו. הוא הינו המבצר הראשי של הריאקציה העולמית, והז'אנדארם הבינלאומי בעולם כולו. אנו מגינים נמרצות על המהפכה של העם הקובאי, חיל־החלוץ של המהפכה. בכל לשון של גינוי הננו מוקיעים את ההתקפה האחרונה של האימפריאליזם הצפון־אמריקאי על עם־קובה.
יש לנו אמון גמור בקומוניסטים הישראליים, אשר יחד עם הכוחות הפרוגרסיביים בארצם נאבקים למען שינוי מוחלט של מדיניות ישראל, למען קיום השלום בעולם, למען עצמאות אמת וקידמה סוציאלית.
תחי הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית! תחי הידידות האיתנה של עמי ישראל וקולומביה! תחי התנועה הקומוניסטית העולמית!

בברכת־חברים
ג'ילברטו ויארה, מזכיר
בשם הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית של קולומביה

ברכת המפלגה הקומוניסטית ההולאנדית

אל הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית ההולאנדית שולח ברכות־אחים חמות לצירי הוועידה ה־14 של מפלגתכם, ובאמצעותם לכל הקומוניסטים בישראל.

הקומוניסטים ההולאנדיים עוקבים בתשומת־לב רבה אחר התפתחות מאבקכם בישראל. אנו משוכנעים, כי המוני־העם בארצכם ילמדו להכיר יותר ויותר שהדרך המותווית ע״י מפלגתכם — מיפנה במדיניות הישראלית לשלום ולעצמאות־אמת, לדמוקראטיה ולנייטראליות — היא הדרך היחידה לטובת מעמד־הפועלים.

בהזדמנות זו אנו מודים למפלגתכם על הסולידאריות אשר ניתנה לנו תמיד במאבקנו נגד הרוואנשיסטים והמיליטאריסטים המערב־גרמניים. אנו מבטיחים לכם, כי מפלגתנו תעשה כל שביכולתה כדי לאחד את כל הכוחות האפשריים בארצנו נגד האיום אשר בהחייאת הפאשיזם והנאציזם, וכדי שהולאנד תנהל מדיניות של שלום ונייטראליות בין המעצמות הגדולות.

אנו מאחלים לוועידתכם עבודה פורייה והחלטות טובות, אשר יקדמו את עבודת מפלגתכם והרחבת שורותיה.

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית ההולאנדית

ברכת המפלגה הקומוניסטית הנורווגית

חברים יקרים,

המפלגה הקומוניסטית הנורווגית שולחת את מיטב ברכותיה החמות לוועידתכם ה־14 ומאחלת לכם הצלחה במאבקכם למען השלום, החופש והסוציאליזם.

הוועד המרכזי
של המפלגה הקומוניסטית הנורווגית

ברכת המפלגה הקומוניסטית של מארטיניק

חברים יקרים,

אנו מצטערים על כי לא עלה בידינו לשגר משלחת לוועידתכם, ושולחים לכם במקום זאת את ברכתם הלוהטת ואת דבר־הסולידאריות של הקומוניסטים וכלל העמלים במארטיניק.

בימי הוועידה השנייה של מפלגתנו, שנערכה ביולי 1960, קיבלנו בהתלהבות את ברכותיה החבריות של מפלגתכם, שנכללו במכתב המזכיר הכללי שלה, הח׳ מיקוניס.

אנו, הקומוניסטים של מארטיניק, שמחים מאוד לאחל לוועידתכם עבודה פורייה.

אנו עוקבים בהתעניינות אחר מאבקה האמיץ של המפלגה הקומוניס־טית הישראלית, המתנהל בתנאים קשים. קיבלנו ברגשות סיפוק את תגובתם של המוני־העם בישראל, המתנגדים במשנה־כוח למדיניותה הנפסדת של ממשלת בן־גוריון. החוגים השליטים של ישראל, בהתקשרם עם המיליטא־ריסטים שואפי־הנקם במערב־גרמניה, מחללים את זכרם של מיליוני היהודים שנרצחו ע״י אייכמן ורבי־הטבחים ההיטלריסטיים האחרים. בשרתם את האימפריאליזם מתנכרים הם לרצון השלום והקידמה של עם־ישראל.

חברים יקרים,

אנו מאחלים לכם הצלחות נוספות במאמציכם להפוך את ארצכם לגורם של שלום במזרח־התיכון, לארץ בה תשרור האחווה בין העמים, והיהודים והערבים יצעדו מאוחדים בנתיב הסוציאליזם.

אלפי פועלים חקלאיים, וכן פועלי הנמל, הבניין, פועלי מפעלי־הסוכר במארטיניק ניהלו בימים אלה שביתות מפוארות נגד כוחות־

הדיכוי, שהפילו שלושה חללים ופצעו עשרות אנשים.
כל תושבי־מארטיניק, עם המפלגה הקומוניסטית בראשם, הלוחמים נגד הקולוניאליסטים הצרפתיים כדי ליטול מידיהם את ניהול ענייני ארצם, עומדים במערכה המשותפת למען אושרו של האדם.
העולם הישן של הקאפיטאליזם והקולוניאליזם הולך ומתמוטט תחת המהלומות אשר מנחיתים עליו הסוציאליזם המנצח, תנועות השחרור הלאומי והכוחות הדמוקראטיים בכל אתר ואתר.
אנו בוטחים בנצחוננו!
תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית!
תחי התנועה הקומוניסטית הבינלאומית!
יחי הקומוניזם!

בשם הוועד המרכזי
של המפלגה הקומוניסטית של מארטיניק
ק. סילווסטר,
מזכיר כללי

ברכת המפלגה הקומוניסטית הפורטוגאלית

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הפורטוגאלית מביע ברכות לוהטות לוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית ומאחל הצלחה בפעולתכם למען השלום, העצמאות והדמוקראטיה.
תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

הוועד המרכזי
של המפלגה הקומוניסטית הפורטוגאלית

ברכת המפלגה הקומוניסטית של אירלאנד הצפונית

חברים יקרים,
בשמחה גדולה הננו מביעים לכם, בשם הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית של אירלאנד הצפונית, ברכות־אחים חמות ביותר לרגל הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.
הננו משוכנעים, כי דיוני ועידתכם, רוחם הלוחמת הנפלאה של הקומוניסטים הישראליים, הוקעת ההשפעה הנאצית, יטביעו חותמם ההיסטורי על העם הישראלי במאבקו למען מציאת דרך להקמת חזית משותפת עם כל עמי המזרח התיכון.
מאבקו הגדול של העם הישראלי, המודרך ע״י המפלגה הקומוניסטית הישראלית, למען עצמאות־אמת לארץ, למען ניהול מדיניות של שלום, למען השימוש באנרגיה הגרעינית למטרות שלום, למען דמוקראטיה משוחררת מכבלי האימפריאליזם, למען סיכול תוכניות המלחמה של התוקפנים ולמען העלאת העם על דרך הסוציאליזם, הב מקור השראה לעם האירי.
האימפריאליזם באירלאנד הצפונית המיט שואה על העם באזור זה. מרכז־הספנות הענקי בבלפאסט עומד לפטר 10,000 מעובדיו — שהם 50% מכלל העובדים — ביולי השנה. ענפי התעשייה החיוניים, תעשיות התעופה והטכסטיל, נתונים במשבר. מפעלים של הקאפיטאליזם המונופוליסטי הבריטי, שנוסדו באירלאנד הצפונית בשנים שלאחר המלחמה, נסגרים ואלפי עובדים נזרקים לרחובות ללא סיכוי של תעסוקה בעתיד, פרט להגירה לבריטניה או לארצות חבר־העמים הבריטי. תוכניותיהם של האימפריאליסטים הבריטיים להעמיס את עול המשבר על כתפי מעמד־הפועלים באירלאנד הצפונית נתקלות בהתנגדות. התקיימו הפגנות עזות של פועלי הספנות, המכונאות,

התחבורה ואחרים. בהפגנת ה־1 במאי, שהיתה הגדולה ביותר מזה שנים רבות, השתתפו אלפי תושבים. משלחות־פועלים למוסדות המקומיים ולפרלאמנט בלונדון משתפות אישית אנשים רבים במאבק.

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית של אירלאנד הצפונית מאחל לוועידתכם הצלחה מלאה. בדגל המארכסיזם־לניניזם תגיע המפלגה הקומוניסטית הישראלית להישגים חדשים וגדולים במאבק למען השלום, העצמאות, הדמוקראטיה והסוציאליזם.

קשרי־האחווה של סולידאריות פרולטארית בינלאומית בין העם הישראלי והאירי ראויים להערכה הגדולה ביותר.

תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

תחיינה הידידות והאחווה בין עמי ישראל ואירלאנד!

יחי השלום!

בשם הוועד המרכזי,

א. באר — יושב־ראש

ה. מור — מזכיר

ברכת המפלגה הקומוניסטית של סאן־מארינו

חברים, צירים יקרים,

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית של הרפובליקה של סאן־מארינו מאחל לכם מקרב לב עבודה פורייה בוועידתכם.

חברים יקרים! אתם מתכנסים לוועידתכם הארצית הגדולה — בזמן שבירושלים מתנהל המשפט נגד הפשעים שהנאציזם ביצע נגד היהודים ונגד האנושות — ומעמידים במרכזה את מאבקם של המוני העם בישראל לדמוקראטיה, חופש וקידמה סוציאלית.

מפלגתכם המהוללת, שידעה להילחם בגבורה וברוח האינטרנאציונליזם הפרולטארי לעצמאות ולריבונות ותרמה תרומה חיונית לעניין השלום והפגת המתיחות והנאבקת כיום לחזית של אחדות פרולטארית, כדי לשנות את מדיניות השעבוד לחוגי מחרחרי־המלחמה של הקאפיטאליזם האימפריאליסטי ולפתור את הבעיות הסוציאליות החשובות של ההמונים, תדע למלא — תמיד בהצלחה גדולה יותר — את ייעודה המהפכני בראש מעמד־הפועלים, להוביל את ארצכם בדרך של עצמאות אמיתית, נייטראליות וקידמה סוציאלית, בדרך הסוציאליזם.

חברים יקרים! אתם דרוכים לנהל את מערכת הבחירות לכנסת. אנו בטוחים שדיוני ועידתכם ה־14 יחזקו את מפלגתכם, יתנו תנופה חדשה וחזקה לעבודתכם, מה שיאפשר הצלחות מדיניות חדשות למען האינטרסים של מעמד הפועלים ועמלי ישראל. מאבקכם והצלחותיכם הינם מאבקם והצלחותיהם של כל העמים הלוחמים בעד השלום, הפגת המתיחות והסוציאליזם.

תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית רבת־התהילה וועידתה ה־14!

תחי האחדות הבלתי־מעורערת של כל המפלגות הקומוניסטיות והפועליות בעולם כולו!

יחיו השלום והקומוניזם!

הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית של סאן־מארינו

ברכת ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי

חברים צירי־הוועידה, אורחים יקרים!

באנו לוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, כדי להביא את הברכה הלוהטת של המשמרת הצעירה, ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי.

ההכנות לקראת הוועידה, הפעילות המוגברת של התנועה והלימוד של חומרי־הוועידה הם חלק חשוב בחינוך חברי ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי לקראת המטרה הגדולה: היותם ראויים להתקבל לשורות המפלגה הקומוניסטית הישראלית, אל שורות הבנים הטובים והנאמנים למעמד ולמולדת, אל חיל־החלוץ העומד בראש המאבק למען השלום, הדמוקראטיה, והסוציאליזם.

חברים, לפני חצי שנה נקבעה בתנועה תוכנית־עבודה ותחרות סוציאליסטית בין־מחוזית שהתרכזה על:

1) הרחבת שורות בנק״י בחברים חדשים.
2) הגברת פעילותנו בקרב הנוער העמל.
3) העלאת חברים חדשים לתפקידי הדרכה.
4) הגדלת ההפצה של עתונינו „קול־הנוער" ו„אל־ראד".

אנו שמחים להודיע מעל במה זו, כי לאחר תקופה ארוכה, בה בוקרנו ע״י המפלגה על כך שלא מיצינו את אפשרויות ההרחבה, במאמץ מוגבר עברנו ב־50% את המטרות שהקצבנו לעצמנו. חברים חדשים הצטרפו לשורות־בנק״י, ויחד עם זאת — הוגשו מספר ניכר של בקשות חברים בוגרים להתקבל לשורות המפלגה.

פעלנו בקרב הנוער העמל, בבעיות המעסיקות אותו — העלאת שכר, שיפור תנאים סוציאליים לנוער, נגד הפליה בשכר ובתנאים סוציאליים לנוער העובד הערבי. הגדלנו את הפצת עתונינו במקומות־העבודה, ונערכו אספות במקומות־עבודה בהם מועסקים בני־נוער.

הגשמנו את ההחלטה בדבר העלאת חברים נוספים לתפקידי־הדרכה, דבר ששיפר את עבודת־התנועה.

העתונים של בנק״י החלו להופיע מדי חודש בחודשו, ותפוצתם עלתה ב־4 החודשים האחרונים ב־40%. מטרתנו להגדיל את ההפצה מדי חודש בחודשו.

חברים! לקראת ועידת מפלגתנו הוכרזה בבנק״י תחרות סוציאליסטית ארצית.

יורשה לנו להכריז עתה, על סיכום התחרות ועל המקומות שתפסו המחוזות המצטיינים: במקום הראשון עומדים מחוז חיפה ומחוז ת״א—יפו, בזכות התרחבותם המתמדת, פעילותם המוגברת, גידול הפצת העתונים והגברת הפעולה בקרב הנוער העמל. במקום השני עומד מחוז נצרת, שהצטיין בהרחבת השורות ובפעילות המקצועית.

חברים! אנו מביאים לוועידה כשי את הישגינו, אך איננו מתעלמים מן הליקויים. יודעים אנו כי קיימות עדיין חולשות, בעיקר בפעילות בקרב נוער עמל. יכולנו להקים סניפים נוספים וקבוצות נוספות. אך הקושי העיקרי הוא המחסור הגדול במדריכים. לכן, ברצוננו בוועידה זו להביא את ההישגים, אך גם לקבל מהמפלגה. לקבל את עזרת חברי־המפלגה — ובפרט את עזרת המורים והחברים הצעירים.

אנו מעריכים מאוד את עזרת המפלגה לתנועתנו, ופונים בבקשה להגביר עוד יותר עזרה זו, ובעיקר במדריכים בכל סניף וסניף מפלגתי. סייעו בידינו להציל את הנוער מציפורני שנאת־העמים, הניוון והנאציונאליזם. שליש מאוכלוסיית ארצנו הם בני־נוער, וככל שנקדים לחנכם ברוח המהפכנות ואחוות־העמים כן ייטב לעמנו.

פונים אנו גם לכל מוסדות־המפלגה, להגביר את הביקורת והמגע בין המפלגה והנוער. הערכה של פעילות תנועתנו ע״י ועידת־המפלגה, מחייבת הגדלת העזרה והפיקוח, למען תגדל ותתרחב השפעת ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי בקרב הנוער בישראל.

מאבקה של מפלגתנו לטובת העמלים והנוער מעניק לעבודתנו היומיומית

את השראתה. בסיסמאותיה הצודקות ובמאבקה העקבי היא מבטאת נאמנה את האינטרסים והשאיפות של ילדים, נוער צעיר ובוגר בארצנו.

החלטות הוועידה ישמשו לנו קו מדריך בפעילותנו בקרב הנוער היהודי והערבי, ועל בסיס הדיונים וההחלטות כאן נכין את הוועידה הארצית השמינית של ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי.

הוועד המרכזי של תנועתנו מזמין את צירי הוועידה ואורחיה, ואת חברי־המפלגה, להשתתף בוועידה השמינית שתיפתח בתקופה הקרובה בתל־אביב.

חברים! מעל במה נכבדה זו, מבטיחים אנו למפלגה לפעול ללא הרף, למען הבאת דבר מפלגתנו היקרה להמוני הנוער הישראלי. הננו מבטיחים לגייס את חברינו במלוא מרץ הנעורים לקראת המערכות הבאות, ובפרט להצלחת המפלגה במערכת־הבחירות לכנסת החמישית.

תחי הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

יחי הקומוניזם!

יחי השלום!

ברכת ארגון „ילדי־עמל"

מפלגתנו היקרה!

ביום חגך קבלי את ברכתנו, ברכת ילדי־עמל הגאים להיות בנייך.

גם אנו התכוננו לקראת הוועידה. מדריכינו סיפרו לנו על חברי־מפלגה גיבורים שנפלו, ומהם למדנו לכבד ולאהוב את מפלגתנו שבעתיים.

החבר אלישה לימדנו להיות בני פועלים זקופי־קומה, לראות מה גדול כוחם המלוכד של עמלים הקמים להיאבק נגד הניצול ולהאמין בלב שלם, כי בוא יבוא הסוציאליזם.

הרצח האכזרי של החברים האמיצים סיומה מירוניאנסקי ויעל גרזון הדליק בנו אש־שנאה למשעבדי ארצנו מאז ועד עתה ושאיפה למולדת חופשית, בה יחיו ויעבדו יהודים וערבים.

מרדכי מילמן, אשר לחם ונפל במלחמת־האזרחים בספרד, היה לנו לסמל האחווה והריעות בין לוחמי־החופש בעולם כולו.

מן החבר בילצקי למדנו לעבוד במסירות, בהתמדה ובעקשנות, לקרוא הרבה וללמוד טוב, כי רק כך נוכל להבין את סודות־היקום — והריהו בה גדול ומעניין.

שיריה של המשוררת חיה קדמון פתחו את ליבנו להבין ולהרגיש כמה איומה היא המלחמה וכמה יפים הם החיים, מה קשים חייה של אם ומה יקרים הם, היה, לעולם לא נשכח כי יובל, אחמד, צ׳אנג ופטיה אחים הם!

כזו היא מפלגתנו! יום־יום אנו פוגשים במועדון, באספה ומעל דפי־העתון הרבה חברים שהם לנו מופת בחייהם ובפעולתם. נפגשנו עם החברים שריידי ותופיק זיאד, שעינויי בית־הסוהר לא שברו את רוחם; עם פועלים קומוניסטים, שאיומי פיטורים לא הרתיעו אותם ממאבק; עם חברי־מפלגה רבים, שאנו רוצים להיות כמוהם כאשר נהיה גדולים.

חברים, הורים ומדריכים יקרים! שאו תודה וברכה! הצליחו במאבקכם, ובמערכה הקרובה קחו אותנו בחשבון, כי זוהי סיסמתנו: „כאשר לנו המפלגה תקרא — כחץ מקשת נושיט עזרה!"

למעלה — משלחת ארגון „ילדי־עמל" מביאה ברכתה לוועידה, למטה — צירי־הוועידה שרים ורוקדים

מברכת משלחת ועדי־הפועלים, חברי־ועדים ופעילים ממקומות־עבודה במחוז ת"א–יפו

בשם ועדי־פועלים, חברי־ועדים ופעילים במקומות־עבודה במחוז תל־אביב—יפו — חברי־ועד ופועלים מ„המניע", מזכיר ועד־הפועלים וקבוצת־פועלים מ„צמרון", ועד־העובדים וקבוצת־פועלים מ„קר", חברי־ועד וקבוצת־פועלים מבית־החרושת „קראוס", חבר־ועד וקבוצת־פועלים מ„צור", ועד־הפועלים וקבוצת־פועלים מ„איחוד", קבוצת־פועלים מ„עסים", קבוצת־עובדים מחברת־החשמל, חבר ועד פועלי „לתינוק", חברת ועד פועלי „פיילוט ראדיו"; קבוצות־פועלים מ„יצהר", „שיניצקי", „פרידמן", „פלאלום"; חברי־ועד וקבוצת־פועלים מ„פרי־סוכר", חבר־ועד מ„אביק" — הננו מברכים את הוועידה ה־14 של מק"י — המפלגה הלוחמת בעקביות וללא ליאות להגנת האינטרסים החיוניים של מעמד־הפועלים וכלל־העמלים.

המפלגה הקומוניסטית נאבקת למען האינטרסים של מעמד־הפועלים שלא־על־מנת לקבל פרס, לא מנקודת־ראות כיתתית צרה, אלא רואה במאבק זה דבר חיוני ביותר ומועיל ביותר לפועלים וכלל העמלים.

אנחנו, חברי ועדי־פועלים ופועלים מתקדמים במקומות־עבודה, רואים כתפקידנו הראשוני את המאבק להגנת האינטרסים של הפועלים במקומות־העבודה ולעשות את הכל, כדי לקדם את עניין האחדות של כלל העמלים.

הדבר החשוב ביותר למעמד הפועלים הוא אחדותו המעמדית; בלי אחדות זו אי־אפשר לקדם את עניינו. לכן צריך על כל דבר משותף ומאחד להיאבק במשותף, ביחד. רצון האחדות של הפועלים הוא טבעי וחזק יותר מאשר כל התכסיסים של אויבי מעמד־הפועלים.

...אנחנו בטוחים, שהמאבק המאוחד של פועלי־ישראל על ענייניהם החיוניים לא היה אפיזודה חולפת, אלא שלב ראשון בשרשרת המאבקים שיבואו.

...ברכה לוהטת לוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית!

קדימה למאבק משותף של כל המנוצלים והמקופחים, יהודים וערבים, למען תהיה ישראל מולדת לעמליה!

ברכות מקבוצות פועלים ותושבים

ברכת הוועד וקבוצת פועלי בית-החרושת „קו" ברמת-גן

לכבוד צירי הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית ואורחיה.
חברים יקרים!
ועד פועלי בית־החרושת „קו" וקבוצת פועלים בו מברכים את ועידתכם ה־14.
מאבק המפלגה הקומוניסטית הישראלית להעלאת רמת־החיים של מעמד־הפועלים הישראלי הוא סמל וקו מדריך במאבקנו להעלאת שכר־העבודה ושיפור התנאים הסוציאליים. שאו ברכת עמלים לוועידתכם.
תחי ועידת מפלגתכם הקומוניסטית!
יחי השלום!

בברכת־פועלים חברית
(—) 16 חתימות

ברכת תושבי הכפר דיר־חנא

אל נשיאות הוועידה ה־14 של מק"י.
אנו, פועלי ואיכרי הכפר דיר־חנא, מברכים את הוועידה ה־14 של מק"י, המדריכה את מאבקו של מעמד־הפועלים ונאבקת באומץ נגד מדיניות הדיכוי הלאומי והממשל הצבאי, מדיניות התוקפנות, המרימה בנאמנות את דגל החופש ואחוות־העמים בארץ הזו ומנהלת מאבק עקבי למען פתרון של שלום לבעיה הארץ־ישראלית על יסוד ההכרה בזכות ההגדרה העצמית של שני העמים, היהודי והערבי, ולמען שלום צודק ועצמאות וניתוק התלות באימפריאליזם.
קדימה, בהדרכתכם המנצחת!
תחי המפלגה הקומוניסטית הישראלית!
תחי אחוות־העמים היהודית־ערבית!

קבוצה של 55 פועלים ופלחים תושבי הכפר דיר־חנא

ברכת פועלים בקיבוץ דליה ובסביבת יוקנעם

אל הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.
קבוצת פועלים בקיבוץ דליה ובסביבת יוקנעם, יהודים וערבים, שולחת לכם ברכות חמות ומאחלת הצלחה מלאה לוועידה בדיוניה.

קבוצה של 10 פועלים בקיבוץ דליה ובסביבת יוקנעם

ברכת חברי הקיבוץ יד־חנה

למפלגה הקומוניסטית הישראלית.
שפע ברכות בהתכנס הוועידה ה־14.

חברי הקיבוץ יד־חנה

משלחת הפועלים מביאה ברכתה לוועידה

ברכת קבוצת עובדי חברת־החשמל בת״א

למק״י, חלוצת מעמד־הפועלים הישראלי, ברכה לוהטת בהתכנס הוועידה ה־14.

קבוצת עובדי חברת־החשמל בת״א

ברכת קבוצת פועלי סיתות־אבנים בנצרת

אנו מברכים אתכם ואת אורחיכם. יודעים אנו להעריך את מדיניותכם, שנוכחנו בנכונותה. אנו אתכם תמיד במאבקכם נגד חוגי השלטון הבן־גוריוני, נגד מדיניות הדיכוי הלאומי וההתנכרות לזכויות העם הערבי הא״י, נגד עושק־העמלים, בעד דמוקראסיה ושוויון, בעד שינוי המדיניות הישראלית.

22 פועלי סיתות־אבנים בנצרת

ברכת הסופרת רוזה וול

הסופרת רוזה וול, אשר עשתה בסין בעת הוועידה, שלחה משם את הברכה הבאה:
ברכות חמות ביותר לוועידה ה־14. ברוחי נמצאת אני אתכם. תחי מפלגתנו הקומוניסטית!

רוזה וול

ברכות נוספות מפועלים במקומות־עבודה, מתושבי־שכונות ומקבוצות קוראי העתונות הקומוניסטית

קבוצת־פועלים מבית־החרושת „יצהר"
קבוצת־פועלים מבית־החרושת „שיניצקי"
חברי־ועד ופועלים מבית־החרושת „פרי־סוכר"
חברי־ועד ופועלים מבית־החרושת „אביק"
קבוצת־פועלים מבית־החרושת „פרימן"
קבוצת־פועלים מבית־החרושת „פלאלום"
קבוצת־פועלים מבית־החרושת „קראוס"
קבוצת־פועלים מבית־החרושת „אדרת"
קבוצת־פועלים מבית־החרושת „דשנים וחומרים חימיים"
קבוצת־עובדים ממחלבות „תנובה"
קבוצת־עובדים ממחלבת „תנובה" בחיפה
קבוצת־פועלים מבית־החרושת „איחוד"
קבוצת פועלי בית־החרושת לטוויה „צמרון"
קבוצת פועלי בית־החרושת לסיגאריות בנצרת
קבוצת פועלים ופלחים מהכפר תמרה
חברי הקואופרטיב „מזון לעמל" בטורעאן
קבוצת פועלים ואיכרים מהכפר טורעאן
קבוצת קוראי „נארודן גלאס" ו„פריי ישראל" המאושפזים בבית־החולים לחולי ריאה בבאר־יעקב
קבוצת תושבי השכונה מחנה ג׳ ביפו
קבוצת תושבי השיכון „גורל" בבני־ברק
קבוצת תושבים מגבעתיים
קבוצה גדולה של נשים מכפר־יאסיף
חברי המפלגה הקומוניסטית בבני־ברק
קבוצת תושבים משכונת „עמידר" בבת־ים
קבוצת תושבי השכונה רמת־יוסף בבת־ים
קבוצת־עמלים מהכפר איכסאל
קבוצת נערים ערביים העובדים במפרץ־חיפה
קבוצת תלמידי בית־הספר האורתודוכסי התיכוני בחיפה
קבוצה גדולה של נוער עובד ולומד מחיפה

החלטות הוועידה

אישור הדו״ח של הוועד המרכזי

הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית מאשרת את הדין־וחשבון של הוועד המרכזי, שהובא בהרצאתו של המזכיר הכללי, החבר שמואל מיקוניס, וקובעת שדין־וחשבון זה יהווה קו מדריך לפעולתה של המפלגה.

אישור הדו״ח של ועדת־הביקורת המרכזית

הוועידה ה־14 מאשרת את הדין־וחשבון של ועדת־הביקורת המרכזית, שהובא על־ידי החבר צבי ברייטשטיין, יושב־ראש ועדת־הביקורת המרכזית.

קול־קורא אל עמלי־ישראל

הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית מחליטה לפנות בקול־קורא אל עמלי־ישראל ואל כל תושבי־ישראל.

קול־קורא של הוועידה ה־14
של המפלגה הקומוניסטית הישראלית

אל עמלי ישראל!
אל כל תושבי ישראל!

הוועידה ה־14 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית פונה אליכם, עמלי ישראל, אל כל תושבי ישראל, בקריאת־אחים:

הבה נתאחדה, כדי בכוחות משותפים לחולל מיפנה בדרכה ובמצבה של מדינת־ישראל — אל השלום ואחוות־העמים, אל העצמאות הפוליטית והכלכלית, אל הדמוקראטיה, אל הקידמה החברתית והתרבותית!

מראשית קיומה של מדינת ישראל, התריעה המפלגה הקומוניסטית הישראלית, כי השלטון של ד. בן־גוריון בגלגוליו הקואליציוניים השונים מוליך את ארצנו בתוהו־לא־דרך, כי מדיניותו מסכנת את מצבנו מחוץ ומערערת את מצבנו מבית, וכי שינוי המדיניות ושינוי השלטון הוא הכרח לאומי לישראל.

בזמן האחרון, בעקבות גילויי „עסקי־הביש" והשתלשלות ה„פרשה", בעקבות המשבר הממשלתי שלא מצא את פתרונו וגרם לפיזור הכנסת ולהכרזת בחירות חדשות, נפקחו עיני רבים לראות את אשר ראינו, ידענו ואמרנו כל הזמן:

● כי שלטונו של בן־גוריון אינו שלטון דמוקראטי, אלא שלטון־יחיד רודני, העושה את הדמוקראטיה הישראלית פלסתר, החותר לדיקטאטורה אישית־צבאית מוחלטת, הרומס ברגל־גאווה את החרויות הדמוקראטיות

של העם ואת הסמכויות הדמוקראטיות של הכנסת ואף של הממשלה

● כי בצמרת השלטון, בקרב הכת הצבאית השלטת למעשה במדינה, פושה הנגע של שחיתות, תתירות ותככים אישיים, עלילות־שווא, עדויות־שקר, זיופי־תעודות, הפרת המרות הממלכתית־החוקית ואונאת המוסדות המוסמכים, וכי כת רקובה זו של „קצינים בכירים" במדים ובלא־מדים מוליכה את ישראל בקו של הרפתקנות צבאית כלפי חוץ, בקו של הסתאבות מיליטאריסטית כלפי־פנים;

● כי הילת המיסתורין והקדושה סביב „סעמי בטחון" משמשת בידי הכת הבן־גוריונית השלטת עילה לרתימת ישראל במרכבת הכוחות השחרים ביותר של הריאקציה האימפריאליסטית, לעיסקות־נשק עם הגנראלים של היטלר, לקנוניות מלחמתיות עם מעצמות־הקולוניאליזם („מיבצע־סיני"), למסע שיטנה מתמיד אנטי־סובייטי ואנטי־קומוניסטי, לכריית תהומות בין יהודים וערבים (תעלולי הממשל הצבאי, טבח כפר־קאסם), להשלטת הבולשת על חיינו הציבוריים, לכפיית הצנזורה הצבאית על העתונות, לניפוח התקציב הצבאי, המשטרתי והביורוקראטי, לנטל מסים כבד המרושש את המוני־העם, וכו' וכו';

● כי הרודן במדינה הוא גם רודן במפלגתו (התכתיב למרכז מפא"י שידיח את פ. לבון), וכי הוא מבקש לכוף את רודנותו גם על הסתדרות־העובדים, לשעבדה כליל לשלטון המדינה הקאפיטאליסטית, להחניק את חופש המאבק המעמדי של העמלים (בוררות־חובה), להגביר את ניצול מעמד־הפועלים, להחמיר את מצוקתם והתרוששותם של המוני־העם;

● כי — באחת — **הורדת שלטונו, מדיניותו ושיטתו של בן־גוריון היא הכרח להגנת הדמוקראטיה, להשגת השלום, להבטחת הזכויות של העם העובד.**

כל הדברים האלה ראתה, ידעה ואמרה המפלגה הקומוניסטית הישראלית כל הזמן — עתה החלו לראות, לדעת ולומר דברים אלה חוגים ציבוריים נרחבים, המוני פשוטי העם, בכל זרמי תנועת־הפועלים. בכל שכבות־העם גבר הערעור על השלטון הקיים ועל המדיניות השלטת, גברה הכרת ההכרה בשינוי השלטון, בשינוי המדיניות, בשינוי פני המציאות הישראלית.

ועידת המפלגה הקומוניסטית הישראלית היתוותה תוכנית שלמה וכוללת למוצא מן המשבר המדיני, הכלכלי והמוסרי:

1) **שלום ולא מלחמה!** הסכסוך הישראלי־ערבי לא ייפתר בדרך הכרעה צבאית, בדרך שלילת זכויותיו של עם אחד על־ידי זולתו, — כי אם בדרך הבטחה הדדית של זכויות שני העמים, בדרך הסכם הדדי בין שני העמים. עתיד ישראל בחלק זה של העולם תלוי בשכנות טובה, בקשרי־גומלין, בשיתוף־פעולה ידידותי עם העמים הערביים שמסביב — ותנאים הכרחיים אלה להבטחת עתידנו אין להשיג על־ידי שימוש בכוח או איום בכוח אלא על־ידי הכרה מצד ישראל בזכויות הלאומיות הצודקות של העם הערבי הא"י, לרבות זכות הפליטים הרוצים בכך לחזור למולדתם וזכות הפליטים שלא יחזרו לקבל פיצויים. זו הדרך להשיג הכרה מצד מדינות־ערב במדינת־ישראל ובזכויותיה הלאומיות הצודקות, לרבות ביטול החרם הכלכלי והסגר השיט.

אכן, בטחון ומלחמה הם דבר והיפוכו. בטחון ישראל ייכון על שלום עם עמי־ערב, ושלום בין שני העמים ייכון על צדק לשני העמים.

2) **נייטראליות ועצמאות — ולא תלות במעצמות־המערב!** התקופה ההיסטורית בה אנו חיים היא תקופת עלייתה של השיטה הסוציאליסטית העולמית, תקופת שחרורם של העמים הקולוניאליים, תקופת נסיגתו ושקיעתו של האימפריאליזם. השתעבדות שליטי ישראל למעצמות־האימפריאליזם מעמידה את ארצנו בעמדת איבה כלפי המחנה האדיר של מדינות הסוציאליזם, כלפי תנועות השחרור הלאומי של עמי אסיה, אפריקה ואמריקה הלאטינית. המיפנה למדיניות של אי־תלות ונייטראליות יפתח לפני ישראל את שערי הידידות והאהדה של ברית־המועצות,

של סין העממית, של הודו — של כל העמים בוני הקומוניזם והסוציא־ליזם, של כל העמים פורקי עול הקולוניאליזם, של המדינות הנייטראליס־טיות בכל היבשות; מיפנה זה יבטיח לנו עזרה כלכלית סובייטית וסחר־גומלין עם השווקים הסוציאליסטיים והאפרו־אסיאתיים; מיפנה זה יסלול לנו את הדרך אל השלום עם ארצות־ערב, אל בטחוננו הלאומי, אל עצמאותנו הכלכלית.

3) משפט־אייכמן — משפט על הנאציזם של אתמול ועל הנאציזם של היום! שוב גאו הלבבות ברגשי יגון וזעם למשמע הזוועות של המרצחים הנאציים. ממעמקי העם עולה הזעקה, בל יקום עוד הפאשיזם, בל תחזור עוד השואה. והרי שותפו של אדולף אייכמן, מחבר חוקי־נירנברג הגזעניים האנטישמיים, האנס גלובקה, מכהן עד היום הזה כמזכיר־המדינה בממשלת־בון, בראש משרדו של הקאנצלר אדנאור. הרי קרופ ואבס מוסיפים לשלוט במונופולים הרצחניים של גרמניה המערבית. הרי הגנראלים של היטלר — פארטש, שפיידל, הויזינגר — הועמדו בראש הפיקוד העליון לא רק של הצבא המערב־גרמני, אלא של כל צבאות נאט״ו. הרי צמרת השלטון של גרמניה המערבית שורצת פישעי־מלחמה נאציים, אנשי־סודו של היטלר. והנה, עם גרמניה ניאו־נאצית זאת מקיימת ממשלת בן־גוריון קשרי „אמון וידידות", עיסקות נשק וקנוניות אפלות אחרות. בתיאום עם ממשלת גרמניה זאת ביקשו שליטי ארצנו להצר את היקף משפט־אייכמן על־ידי השתקת שמותיהם של שותפי־הצורר השורצים בממלכת־בון.

יוסר כתם זה משמה של ישראל! יבוטלו עיסקות־הנשק עם הגנרא־לים של היטלר! תדרוש ישראל להעמיד לדין ולהעניש בכל חומרת הדין את הפושעים הנאציים במרכזם המערב־גרמני ובכל ארצות מקלטם! תתייצב ישראל בחזית העמים הנאבקים נגד חידוש המיליטאריזם והריוואנשיזם הגרמני! עם־ישראל לעולם לא יהיה בחזית אחת עם מרצחי מיליוני היהודים! בן־גוריון, ידידם של אדנאור וגלובקה, — רד!

4) יורדו רווחי הון המונופולים — תעלה הרווחה של המוני־העם! החוק היסודי של שלטון בן־גוריון ואשכול הוא „חוק עידוד ההון", חוק המבטיח זכויות־יתר ורווחי־על ל„מפעלים המאושרים" של ההון הזר ולכמה מאות של מיליונרים ישראליים שהתעשרו על־חשבון אוצר־המדינה. אדירי־ההון משוחררים ממסים ומקבלים מתקציב־המדינה מענקים ומילוות במאות מיליונים. המוני־העם כורעים תחת נטל המסים ובשבילם בתקציב הממשלה המגיע ל־2 מיליארד ל״י לשנה, „אין כסף" לשרותים החיוניים של חינוך, בריאות וסעד, „אין כסף" להבטחת תעסוקה יצרנית קבועה, „אין כסף" להצלת החקלאות, „אין כסף" לפיתוח המשק. הרווחים עולים במאות אחוזים, היוקר מאמיר מחודש לחודש — ותוספת־היוקר נהפכה לפיקציה, וערכו הריאלי של השכר יורד פלאים. העשירים מתעשרים ודלת־העם מידלדלת. מותרות והוללות בפיסגת החברה — תת־תזונה וחרפת־רעב בקרב פועלי־דחק, בקרב מובטלים לחלוטין ולמחצה, בקרב נזקקי־סעד, בקרב מאות אלפי מקופחי־המשטר. ארמונות־פאר מול כוכים ומשכנות־עוני בפרברי הכרכים, בהתיישבות החדשה. אכן, מלאה הארץ חמס!

להמוני־העם בישראל דרושה מדיניות כלכלית, סוציאלית, תקציבית בכיוון הפוך: חוק עידוד העמל היוצר, קו של העלאת השכר לפועלים ולכלל העובדים השכירים בעיר ובכפר, לאנשי האינטליגנציה העובדת, קו של ביסוס ההתיישבות העובדת וביצורה, קו של הגנה על בעלי־המלאכה ועל בעלי התעשייה הזעירה והבינונית מפני הלוויתנים הגדולים; הטלת עומס המסים על החברות המונופוליסטיות הגדולות והורדת העומס משכם הפועלים ושכבות־הביניים. ועוד זאת: המיפנה למדיניות של שלום יחסוך סכומים עצומים מהתקציב הצבאי; המיפנה למדיניות של נייטראליות יזרים עזרה כלכלית מארצות־הסוציאליזם; המיפנה שבהפסקת פיטום „המפעלים המאושרים" והספסרים הגדולים למיניהם ישחרר מאות מיליונים נוספים בתקציבי־המדינה — וכל המקורות הללו גם־יחד יאפשרו הן צמצום התק־ציבים המנופחים וצמצום המסים, והן הרחבת הפיתוח הכלכלי והרחבת השירותים הסוציאליים. זאת הדרך לרווחת העם, זאת גם הדרך לריסון

האינפלאציה והיוקר, לאיזון המאזן המסחרי ומאזן התשלומים, להשתחררות מתלות בהון המונופוליסטי הזר, לעצמאות כלכלית.

5) **דמוקראטיזאציה של כל שטחי החיים!** כשם שמדיניות של מלחמה, התחברות עם הריאקציה הבינלאומית, השתעבדות להון הזר ודלדול מרבית העם מוליכה לצמצום הדמוקראטיה, להתנקשות בחופש הפרט והכלל, — כן מוליכה מדיניות של שלום, נייטראליות, עצמאות פוליטית וכלכלית, קידמה וצדק סוציאלי להעמקת הדמוקראטיה ולהרחבתה. ואין הדמוקראטיה ניתנת לחלוקה: הדיכוי הלאומי של האוכלוסיה הערבית, הנתונה בסד הממשל הצבאי, הוא כתם שחור על שמה של ישראל — ויש לבטלו לחלוטין ומייד! כן יש להסיר את חרפת האפלייה העדתית לגבי עדות־המזרח המקופחות.

אלה הם קווי־היסוד של התוכנית לשינוי המדיניות הישראלית והמציאות הישראלית, כפי שהותוותה בוועידת המפלגה הקומוניסטית הישרא־לית. תוכנית זו מבטאת את מיטב האינטרסים הלאומיים של העם והמולדת, את מיטב האינטרסים הסוציאליים של מעמד־הפועלים, של כל השכבות העממיות, וכן של הבורגנות הלאומית, הזעירה והבינונית — של רוב מניינו ורוב בניינו של העם. צירוף כל הכוחות הציבוריים האלה הוא המסוגל לחולל את המיפנה ההכרחי, הנכסף. ועידת המפלגה הקומוניסטית הישראלית נתנה, איפוא, תשובה נכונה לא רק על השאלה, מה ואיך יש לשנות, אלא גם על השאלה, מי ישנה. והתשובה היא: חזית לאומית דמוקראטית, וביסודה חזית פועלים להגנת הדמוקראטיה, השלום וזכויות העם העובד.

ביוזמה להקמת חזית זו פנת הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, עוד לפני חודשיים, אל מרכזי מפ״ם ו„אחדות־העבודה”, תוך הדגשה, כי בחזית־פועלים כזאת גם מקומם של המאוכזבים ממפא״י, וכי האחדות המגולמת בחזית כזאת תהווה גם כוח מושך את שכבות־הביניים מהיגררות אחרי הבורגנות הגדולה אל ברית עם מעמד־הפועלים. זה סודה וזה כוחה של אחדות־פועלים נאמנה למעמד ולעם.

למרבה הצער, התעלמו מנהיגי מפ״ם ו„אחדות־העבודה” מיוזמתה של מק״י ואל־מול התלכדותן של מפלגות־הבורגנות הם הפגינו את פלגנותם המסורתית אף בינם לבין עצמם, ואותם מנהיגי מפא״י, שהתנגדו להדחת פ. לבון על־פי תכתיבו של בן־גוריון, נכנעו למנגנון השליט במפלגתם, ונרתמו לשרותו, קו פלגני זה, הנובע במידה מכרעת מסירוף האנטי־קומוניזם שאחז בצמרת מפלגות הפועלים הממשלתיות, הריהו מסייע במישרין לכת הרודנית של בן־גוריון—דיין—פרס—אלמוגי, ובעקיפין לליבראליזם הבורגני, אשר מכריז בשמחה־לאיד שאלטרנטיבה פועלית לבן־גוריון אינה קיימת כלל וכלל.

האמת היא, כי האלטרנטיבה היחידה היא בחזית הלאומית־הדמו־קראטית ובחזית הפועלים להגנת הדמוקראטיה, אשר הקמתה היא דבר שבהכרח, ולכן היא קום תקום. וככל שיגדל כוחה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, כן תקדים לקום החזית הרחבה שתחולל את המיפנה הגואל בדרכה ובמצבה של ישראל. לפיכך חיזוק כוחה, ייצוגה והשפעתה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית הוא צו השלום, צו העצמאות הלאומית, צו הדמוקראטיה וצו הקידמה.

אל מעמד הפועלים בישראל!

המפלגה הקומוניסטית היא מפלגתכם — המפלגה שאין לה שום אינטרס אחר זולת האינטרס של העם העובד; המפלגה הניצבת תמיד להגנת צרכיו, זכויותיו ותביעותיו היומיומיים של מעמד־הפועלים הישראלי, להעלאת שכרו ורמת־חייו, לתעסוקה מלאה יצרנית, להבטחת תנאי־קיומו וחופש מאבקו נגד הניצול הקאפיטאליסטי; המפלגה המועידה את השליחות הלאומית למעמד־הפועלים כמעמד המנהיג והמדריך את האומה כולה במאבקה על השלום והעצמאות הלאומית, על הדמוקראטיה והקידמה; המפ־לגה המאירה למעמד־הפועלים את הדרך אל מטרתו ההיסטורית. — אל הסוציאליזם, אל החברה הקומוניסטית, האל־מעמדית, המשוחררת, המאוחדת, המאושרת.

אל אנשי ההתיישבות העובדת!

המפלגה הקומוניסטית הישראלית היא אשר חשפה הראשונה את מצוקת העובדים החקלאיים ואת שורשי המצוקה, הנעוצים בהון הגדול התמסני — הזר (יבוא מחבל) והמקומי; הבנקאי (ריבית קצוצה), המסחרי (רווחי תיווך עצומים), התעשייתי (העלאת מחירי המוצרים התעשייתיים לעומת החקלאיים), הממשלתי והסוכנותי (מדיניות מרושעת בשטח התקציב, האשראי והמחירים). המפלגה הקומוניסטית היא אשר קוראת למאבק המשותף של ההתיישבות העובדת עם מעמד־הפועלים ועם כל השכבות הנפגעות משליטת הון המונופולים הזרים; היא אשר קבעה את עקרון הברית של מעמד־הפועלים עם האיכרות העובדת, כתנאי וכיסוד למעבר המהפכני מקאפיטאליזם לסוציאליזם; היא אשר מראה למשק החקלאי השיתופי את הפרספקטיבה המזהירה של פריחתו ושגשוגו במשטר סוציאליסטי.

אל אנשי האינטליגנציה העובדת!

המפלגה הקומוניסטית עמדה ותעמוד תמיד לימין כל חוג וכל סוג של האינטליגנציה העובדת במערכה לשיפור תנאי־קיומם החומריים, בראותה כמושכל־ראשון את אחדות האינטרסים של כלל העובדים — בעיר ובכפר, בעבודת־כפיים ובעבודה רוחנית. המפלגה הקומוניסטית נאבקת גם ליצירת תנאים בשביל עליית רמתם המדעית והמקצועית של אנשי האינטליגנציה, בשביל קידום המדע הישראלי ושחרורו מכבלי התלות בזרים, בשביל התפתחות התרבות, הספרות והאמנות הלאומית המתקדמת, בשביל הפיכת העובדים האקדמיים משבויי ההון לעוזרי העם. המפלגה הקומוניסטית הנאבקת לשלום, אי־תלות, דמוקראטיה וקידמה, הרי היא נושאת דגל ההומאניזם העילאי — וליד דגל זה מקומה של האינטליגנציה הבלתי־משוחדת, האידיאית.

המפלגה הקומוניסטית היא חלוץ המהפכה הסוציאליסטית בישראל, אשר תעלה את האינטליגנציה מעלה מעלה ותקבע לה מקום־כבוד בחברה הישראלית הסוציאליסטית העתידה.

אל האוכלוסיה הערבית!

המפלגה הקומוניסטית הישראלית היא מפלגת המגן על האוכלוסיה הערבית המדוכאת, היא מפלגת המאבק העקבי והבלתי־מתפשר נגד הדיכוי הלאומי, נגד הממשל הצבאי, נגד נישול הפלחים מהקרקע, נגד קיפוח הפועל הערבי בשכר, בתעסוקה, בזכויות הסוציאליות והאיגודיות־מקצועיות, נגד הפקרת הנוער והמשכילים לאבטלה ולמחסור, בעד שוויון־זכויות אזרחי ולאומי מלא לציבור הערבי. המפלגה הקומוניסטית הישראלית היא מפלגת המאבק לשלום צודק ויציב ישראלי־ערבי על יסוד זכות ההגדרה העצמית של שני העמים, על יסוד הכרה הדדית בזכויותיהם הלאומיות הצודקות. לפיכך נאבקת המפלגה הקומוניסטית למדיניות ישראלית, אשר תכיר בזכויות הצודקות של העם הערבי הא״י, ובראש־ובראשונה בזכות הפליטים לחזור למולדתם. זו הדרך להכרת מדינות־ערב במדינת־ישראל ובזכויותיה הצודקות.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית היא עצמה ההתגלמות והמופת של אחווה יהודית־ערבית!

אל בני עדות המזרח!

המפלגה הקומוניסטית מטבע ברייתה שוללת ונוגדת כל אפלייה בין אדם לאדם, לפי הגזע וצבע־העור, לפי הדת או הלאום או העדה. המפלגה הקומוניסטית מאחדת וקוראת להתאחד את כל אנשי־העמל ללא הבדל מוצא למען מאבק משותף נגד כל עוול, נגד כל קיפוח, נגד כל אפלייה. לפיכך לוחמת המפלגה הקומוניסטית הישראלית כל השנים בכל גילוי של קיפוח ואפלייה כלפי בני עדות המזרח, כלפי יוצאי ארצות אסיה ואפריקה — בעד שוויונם בתעסוקה, בשכר, בשיכון, בחינוך ובהשכלה כללית ומקצועית, בעד שוויונם בחיים הממלכתיים והציבוריים, הכלכליים והתרבותיים. המפלגה הקומוניסטית הישראלית, כל מטרתה היא לכונן

בארצנו משטר של שלום וצדק, של שוויון וחופש, משטר המקים מעפר דל, מאשפות ירים אביון!

אל ציבור הנשים בישראל!

המפלגה הקומוניסטית היא מפלגת שחרור האשה והעלאתה מן הדרגה הנחותה, אשר הועידו לה בחברה, המשטרים החשוכים של עבדות, של עריצות פיאודאלית, של ניצול קאפיטאליסטי. המפלגה הקומוניסטית הישרא־לית נאבקת לשוויון האשה בחוק ובמציאות, בדיני משפחה, אישות וירושה, בעבודה ובהשכלה, לזכות שווה בתעסוקה ושכר שווה בעד עבודה שווה, וכן לזכויות הסוציאליות המיוחדות ההכרחיות כדי להבטיח לאשה את מיטב התנאים במילוי ייעודה הנעלה — האמהות.

הגנת האם והילד והגנת השלום — זאת אמנת הברית הכרותה בין התנועה הקומוניסטית לבין ציבור הנשים!

אל הנוער הישראלי!

המפלגה הקומוניסטית היא מפלגת הדאגה לגורלו של הדור הצעיר, לזכויותיו של הנוער העובד והנוער הלומד, היא הנאבקת ליצירת תנאים, בהם יוכל הנוער להפנות את מלוא כשרונותיו ומרצו, את מלוא להטו וגבורתו אל אפיקי היצירה החומרית והרוחנית — ולא יהיה עוד צפוי להיות קרבן על מזבח מולך־המלחמה. המפלגה הקומוניסטית הישראלית היא היחידה הנותנת תוכן ותכלית לנעורים, הפותחת לפני הנוער אופקים זוהרים, מציבה לפניו מטרה ומתווה לפניו את הדרך — דרך השחרור הלאומי והסוציאלי של ישראל: שלום עם העמים השכנים, אחוות־עמים יהודית־ערבית, השתרשות ישראל במשפחת עמי אסיה ואפריקה, הגנת העצ־מאות הלאומית וביצורה, תחיית התרבות הלאומית ברוח הקידמה, חזית העמל נגד ההון, שמירת הדמוקראטיה, העמקתה והרחבתה — עד לכינון הסוציאליזם בישראל. הנוער הוא עתיד העם, ועתיד כל העמים הוא הקומו־ניזם — יהא מקומו של הנוער הישראלי בשורות הלוחמים לשלום וקומוניזם!

אל כל אדם בישראל!

הנה, הבאנו לפניך את דבר הוועידה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, את עיקרי המחשבה והמעשה של מפלגתנו!

בוועידתנו זו הושמעו דברי־ברכה בעל־פה ובכתב מאת המפלגות הקומוניסטיות של ארצות־הסוציאליזם, המונות מיליארד בני־אדם, מאת המפלגות הקומוניסטיות בארצות המשוחררות מעול השיעבוד הקולוניאלי, מאת המפלגות הקומוניסטיות בארצות שליטתו של ההון. בדברי־ברכה אלה הובעה הסולידאריות המלאה של מרבית האנושות, של מיטב האנושות, עם תוכניתה, עם דברה, עם מאבקה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, הסולידארית אהדדי עם התנועה הקומוניסטית הבינלאומית, עם כל תנועות השחרור והקידמה בעולם. הנה־כי־כן, המפלגה הקומוניסטית הישראלית היא הגשר החי בין עמלי ישראל, בין עם ישראל — ובין המחנה האדיר של העמים הבונים את העולם החדש, את עולם השפע, החופש והשלום.

בל תתנו לכזב ולשיסוי של האנטי־קומוניזם הבזוי להפריד ביניכם ובין הגשר החי הזה הנטוי אל העתיד המזהיר של עם ישראל במולדתו!

הטו שכם למפלגה הקומוניסטית הישראלית! הצטרפו לשו־רותיה ולמערכותיה! הגבירו את כוחה בבחירות הקרובות לכנסת החמישית!

למען תהי ישראל מדינה דמוקראטית באמת ועצמאית באמת, מדינת שלום ואחוות־עמים, מדינת קידמה סוציאלית ותרבותית!

המפלגה הקומוניסטית הישראלית
הוועידה ה־14

תל־אביב—יפו, 3 ביוני 1961

תקנון

המפלגה הקומוניסטית הישראלית

(תוקן בוועידה ה־14, 31.5 — 3.6.1961)

פרק א'

שם המפלגה, מטרותיה ויסודותיה

1. שם המפלגה: המפלגה הקומוניסטית הישראלית.
2. המפלגה הקומוניסטית הישראלית היא המפלגה המהפכנית של מעמד־הפועלים בישראל; היא האוואנגארד של כלל העמלים בעיר ובכפר, בעבודה גופנית ורוחנית; היא הכוח המדריך של המוני־העם במאבק לשחרור לאומי וסוציאלי.
3. המפלגה הקומוניסטית הישראלית מושתתת על יסודות המארכסיזם־לניניזם — תורתו המנצחת של מעמד־הפועלים הבינלאומי. עקרונותיה של תורה זו הם המדריכים את ההלכה והמעשה של המפלגה.
4. א. מטרת המפלגה היא כינון משטר סוציאליסטי בישראל.

   ב. למען מילוי תפקידיה הבלתי־אמצעיים נאבקת המפלגה: לשלום העולם, להשגת שלום בין ישראל לשכנותיה ולניתוק ישראל מן התלות באימפריאליזם; להגנת העצמאות המדינית ולביצורה, להשגת העצמאות הכלכלית ולפיתוח הארץ; להגנת החירויות הדמוקראטיות של העם; לשוויון זכויות אזרחי ולאומי של האוכלוסיה הערבית בישראל; להגנת האינטרסים ולהעלאת רמת־החיים של העם העובד.

   ג. המפלגה הקומוניסטית הישראלית היא מפלגת הפאטריוטיזם הישראלי והאינטרנאציונאליזם הפרולטארי. המפלגה דוגלת בשותפות השאיפות ובאחדות המאבק של פועלי כל הארצות לשלום ולעצמאות לאומית, לדמוקראטיה ולסוציאליזם. לפיכך שוקדת המפלגה — לטובת האינטרסים הלאומיים והסוציאליים של המוני־העם בישראל ובעולם כולו — על קיום זיקת סולידאריות ואחווה בינלאומית אמיצה עם המפלגות הקומוניסטיות ומפלגות־הפועלים בכל ארצות תבל, שהאוואנגארד המוכר שלהן היא המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות, הפלוגה המנוסה והמחושלת ביותר של התנועה הקומוניסטית הבינלאומית.
5. למען תוכל המפלגה למלא את שליחותה ההיסטורית ולהרים את משימותיה היומיומיות, מקיימת היא קשר מתמיד עם מעמד־הפועלים והמוני־העם, מקשיבה לרחשיהם, מבטאת את מאווייהם האמיתיים, מדריכה את מערכותיהם, וקולטת לשורותיה את כל הטוב, הישר והמתקדם שבמעמד־הפועלים ובעם העובד הישראלי כולו.
6. ההצטרפות לשורות המפלגה הקומוניסטית הישראלית מטילה את החובה ומקנה את הזכות להיות שותף במפעל הנשגב והנאצל של שחרור ישראל והאנושות כולה מניצול מעמדי, מדיכוי לאומי, מהפליית האשה, מאימת המלחמות.

   החברות במפלגה מטפחת את הסגולות הנעלות ביותר של האדם — מסירות ללא־גבול ונכונות להקרבה עצמית למען ענייני העם ומעמד־הפועלים, נכונות קרבית ללא־חת, צניעות ויושר האופי. המפלגה מרימה מעלה מעלה את התואר והערך של חבר המפלגה.

המפלגה מלכדת את חבריה הקומוניסטים — אחים לדעה אחת, המאוגדים בתוכה מרצונם החופשי — לכוח אחיד לוחם להגשמת הפרוגראמה של המפלגה, להשגת מטרותיה ולמילוי תפקידיה. באחדות המפלגה — הערובה לנצחונה.

7. המפלגה הקומוניסטית הישראלית, כמפלגה לנינית, מפלגה מטיפוס חדש — בניינה הארגוני מושתת על הצנטראליזם הדמוקראטי, הממזג את הצנטראליזם בהנהגה עם דמוקראטיזם נרחב, את הקולקטיביות בעבודה עם אחריות אישית, את חופש הדיון עם חובת ביצוע ההחלטות, עם משמעת־ברזל הנובעת מתוך הכרה.

8. התקנון הוא החוק היסודי של המפלגה, הקובע את הכללים של חייה הפנימיים, את סדרי־עבודתם של כל ארגוניה ומוסדותיה, את חובותיהם וזכויותיהם של חבריה.

כל חבר וחבר חייב ללמוד ולדעת את התקנון, לזכור, לשמור ולכבד את כלליו, למען תוכל המפלגה להתקדם במלוא הבטחון והתנופה בדרכה לנצחון הסוציאליזם.

פרק ב'

החברות במפלגה

9. כל אדם בישראל מגיל 18 ומעלה, המקבל את הפרוגראמה של המפלגה, מגן עליה ועושה להגשמתה, השומר על תקנונה, הפעיל באחד מארגוני המפלגה והמשלם מס־חבר, הוא חבר המפלגה.

החברים מגיל 18 עד 20 שנה נכנסים למפלגה בדרך כלל באמצעות ברית הנוער הקומוניסטי. על יוצאים מכלל זה מחליט ועד המחוז.

10. כל אדם הרוצה להיות חבר מפלגה צריך תחילה לעבור תקופת מועמדות. מטרתה של המועמדות — להכשיר את המועמד מבחינה רעיונית ופוליטית לחברות במפלגה, וכן לבחון את נאמנות המועמד למפלגה ולדרכה.

לתקופת המועמדות מצורף המועמד אל אחד מתאי המפלגה. התא המפלגתי חייב להקדיש תשומת־לב מתמדת להינוכו המפלגתי של המועמד, להקנות לו את ידיעת הפרוגראמה והתקנון, ולהכניס אותו לכלל הפעילות של התא.

11. המועמד מתקבל באורח אישי על־ידי התא המפלגתי, אשר אליו הוא פונה בבקשה להתקבל למפלגה. הבקשה צריכה להיות מלווה בהמלצתם של שני חברי המפלגה. החברים הממליצים על הבקשה אחראים להמלצתם. הם צריכים להכיר אישית את מגיש הבקשה כאדם הראוי להתקבל למפלגה. קבלת המועמד טעונה אישור ועד הסניף וועד המחוז ויש להביאה לידיעת הוועד המרכזי.

חברי ברית הנוער הקומוניסטי מתקבלים למפלגה רק בהמלצה נוספת של מוסדות ברית הנוער הקומוניסטי.

12. חברי הוועד המרכזי ומועמדיו וחברי ועדת הביקורת המרכזית נמנעים מלהמליץ על קבלת מועמדים.

13. תקופת המועמדות נמשכת שישה חודשים החל בתאריך האישור על־ידי ועד הסניף.

במקרים יוצאים מן הכלל יכול הוועד המרכזי ליפות את כוחו של ועד הסניף לקבל חבר למפלגה ללא תקופת מועמדות או לקצר את תקופת המועמדות.

14. לאחר תקופת המועמדות חייב התא המפלגתי, בו מאורגן המועמד, לדון ולהחליט, אם להמליץ על חברותו במפלגה או על הארכת תקופת מועמדותו, או על כך שאין לו מקום במפלגה. על התא המפלגתי לדון על קבלת כל מועמד ומועמד לחוד.

המלצת התא המפלגתי מובאת להחלטת ועד הסניף. החלטת ועד הסניף טעונה אישור ועד המחוז ויש להביאה לידיעת הוועד המרכזי.

לאחר האישור מצד ועד־המחוז נחשבת החברות במפלגה החל בתאריך של המלצת התא המפלגתי על העברת המועמד לחברות במפלגה.

אם לאחר תקופת מועמדות של שנה המועמד טרם הועבר לחברות

במפלגה, חייב התא המפלגתי של המועמד להעביר שאלה זו להחלטת ועד הסניף.

15. חבר או מועמד הרוצה לעבור מסניף לסניף חייב לקבל תחילה רשות לכך מוועד הסניף, בו הוא מאורגן; ועד הסניף חייב להודיע לוועד המחוז ולוועד המרכזי על העברת כל חבר או מועמד לסניף אחר.
העברת החבר לסניף החדש תירשם בפנקסו.

16. חבר הרוצה לעזוב את המפלגה חייב להודיע על כך למזכיר ארגונו המפלגתי. אם לאחר בירור העניין עם המזכיר יעמוד החבר על דעתו לעזוב את המפלגה, יובא הדבר לאספת הארגון המפלגתי. אספת הארגון תחליט על אישור העזיבה לפי בקשת החבר ומתוך כך על ביטול חברותו או על הוצאתו מן המפלגה. כל החלטה כזאת יש להעביר לידיעת מוסדות־המפלגה הגבוהים יותר.

17. אדם שהוצא מן המפלגה או שחברותו בוטלה ורוצה להתקבל מחדש, יוכל להתקבל כמועמד רק באישור הוועד המרכזי.

18. פנקסי החבר והמועמד מוצאים על־ידי הוועד המרכזי. הפנקס הוא קניין המפלגה וכל חבר ומועמד אחראי לפני המפלגה על שמירתו. אי־שמירה על פנקס־המפלגה כראוי מהווה פגיעה במשמעת המפלגתית.

פרק ג'

החובות והזכויות של חבר המפלגה

19. חובות החבר:

א. לשמור מכל משמר על אחדות המפלגה, שהיא מקור כוחה וערובת הצלחתה.

ב. לקיים בקפדנות את המשמעת המפלגתית ולפעול להגשמת מדיניות המפלגה והחלטות מוסדותיה.

ג. להגביר את העירנות המפלגתית כלפי אויבי המפלגה, ולהגן עליה מפני כל פגיעה והתקפה.

ד. להשתתף באופן סדיר בישיבות הארגון המפלגתי ובפעולותיו; להשתתף באורח פעיל בחיים הפוליטיים של המפלגה, של מעמד־הפועלים והעם; לא להשלים עם שאננות.

ה. להדק את הקשר עם ההמונים ולהיאבק למען האינטרסים שלהם, לסייע לארגון מאבקם על זכויותיהם. להסביר בכל עת ובכל מקום את מדיניות המפלגה והחלטותיה ולפעול בהתמדה למען הרחבת שורות המפלגה.

ו. להרחיב ולהעמיק את ידיעותיו במארכסיזם־לניניזם לשם פיתוח הכרתו הפוליטית והעלאת כושר פעולתו בקרב העם העובד.

ז. לפתח ביקורת וביקורת עצמית המכוונת לשיפור פעילותו שלו ופעילות המפלגה; לחשוף שגיאות וליקויים בעבודת ארגונו המפלגתי ולפעול לתיקונם; להתריע על שגיאות וליקויים כלליים בעבודת המפלגה לפני מוסדות המפלגה עד לוועד המרכזי.

ח. לנהוג בנאמנות וביושר לגבי המפלגה; לטפח יחסי ריעות בין חברי המפלגה ולגלות ידידות כלפי אנשי־עמל; לנהוג בחייו הפרטיים בהתאם לעקרונות ולמוסר הקומוניסטיים.

ט. להיות מאורגן באיגוד מקצועי, אלא אם כן שוחרר מחובה זו על־ידי ועד הסניף.

י. לתרום כמלוא יכולתו את תרומתו לעיצוב מדיניות המפלגה ולפיתוח יוזמה לקידום מערכות המפלגה.

20. זכויות החבר:

א. לדון בארגונו המפלגתי ובאספות המפלגה, בהן הוא זכאי להשתתף, על שאלות מדיניות המפלגה, ארגונה ועבודתה.

ב. להביע בארגונו המפלגתי ובאספות המפלגה בהן הוא זכאי להשתתף את דעתו ואת ביקורתו על כל מוסד או חבר במפלגה בהתאם לעקרונות הצנטראליזם הדמוקראטי, במטרה לקדם את עניין המפלגה.

ג. לבחור במישרין או באמצעות צירים את מוסדות המפלגה, וכן להיבחר בעצמו.
ד. להשמיע את דברו בישיבת הארגון המפלגתי העומד לקבל החלטה על פעולתו והתנהגותו.
ה. לפנות בכל שאלה או הצעה אל המוסד המפלגתי הגבוה יותר, עד לוועד המרכזי ועד בכלל.

פרק ד׳

החובות והזכויות של המועמד

21. למועמד החובות והזכויות של חבר המפלגה, פרט לזכות ההצבעה והזכות לבחור ולהיבחר למוסדות המפלגה.
במקרים יוצאים מן הכלל רשאי המוסד המפלגתי הגבוה יותר לקבל החלטה אחרת.

פרק ה׳

המשמעת המפלגתית

22. כל חברי המפלגה ומועמדיה מקבלים על עצמם מתוך הכרה את משמעת המפלגה. המשמעת המפלגתית היא הכרח לקיום אחדות המפלגה וכושר־פעולתה.
23. המעשים הבאים נחשבים כהפרת המשמעת המפלגתית:
א. אי־מילוי החלטות המפלגה או אי־מילוי חובה אחרת של חבר־המפלגה;
ב. פגיעה בעקרונות הדמוקראטיה המפלגתית הפנימית;
ג. פגיעה באחדות המפלגה;
ד. נקיטה או גילוי של עמדה עויינת למפלגה;
ה. שימוש לרעה בחברות במפלגה, או בתפקיד ציבורי מטעם המפלגה;
ו. התנהגות אישית או ציבורית, הפוגעת בשמה הטוב של המפלגה.
24. חבר או מועמד אשר הפר את המשמעת המפלגתית ייענש באחד העונשים הבאים:
א. אזהרה;
ב. נזיפה;
ג. נזיפה חמורה באספת הסניף;
ד. סילוק מתפקיד ציבורי כנציג המפלגה;
ה. סילוק מתפקיד בתוך המפלגה;
ו. הורדה למועמדות לתקופה מחצי שנה עד שנה;
ז. התראה אחרונה;
ח. ביטול החברות;
ט. הוצאה מן המפלגה.
25. על העונש המפלגתי מחליט הארגון המפלגתי ב׳ מאירגן החבר או המועמד, או במקרים מיוחדים, מוסד גבוה יותר. הארגון המפלגתי או המוסד הגבוה יותר חייבים להזמין את החבר לבירור בטרם תתקבל החלטה. הוזמן החבר או המועמד פעמיים ולא הופיע לבירור, רשאי הארגון המפלגתי או המוסד המפלגתי לקיים את הבירור ללא שמיעתו ולקבל החלטה.
26. עונשים בסעיף 24 ג׳—ט׳ טעונים אישור מוסד גבוה יותר.
27. ארגון או מוסד מפלגתי, המטיל עונש על חבר או מועמד, חייב לנמק את החלטתו. נוגעת ההחלטה לחבר המאורגן בארגון מפלגתי נמוך יותר, מוסרים את ההחלטה ונימוקיה לארגון זה.
28. חבר או מועמד, שהוטל עליו עונש לפי סעיף 24 א׳—ד׳, רשאי לערער לפני מוסד מפלגתי גבוה יותר עד לוועד המרכזי ועד בכלל.
29. השתתפות באופן סדיר בישיבות הארגון המפלגתי שלו היא אחת החובות היסודיות של כל חבר ומועמד במפלגה.
חבר או מועמד אשר ללא סיבה מוצדקת ולמרות האזהרות אינו משתתף בישיבות הארגון המפלגתי שלו, יועמד לפני בירור, המשכת

הפגיעה בחיבת־יסוד זו של חברות במפלגה מביאה לביטול החברות במפלגה או להוצאה מן המפלגה לפי הנסיבות. על מסקנה חמורה זו יחליט הארגון המפלגתי בו מאורגן החבר לאחר בירור נוסף.
החלטה זו טעונה אישור מוסד גבוה יותר.

30. אי־תשלום מס־חבר מדי חודש בחדשו מהווה פגיעה באחת החובות היסודיות של חבר־המפלגה.
חבר או מועמד אשר ללא סיבה מוצדקת ולמרות האזהרות לא שילם מס־חבר במשך שלושה חודשים יועמד לפני בירור. המשכת הפגיעה בחובת־יסוד זו של חברות במפלגה מביאה לביטול החברות במפלגה. על מסקנה חמורה זו יחליט הארגון המפלגתי בו מאורגן החבר או המועמד, לאחר בירור נוסף. החלטה זו טעונה אישור מוסד גבוה יותר.

31. ההוצאה מן המפלגה הוא העונש החמור ביותר, ואין להטילו אלא במקרים חמורים ביותר.
ההחלטה להוציא חבר מן המפלגה או לבטל את חברותו נמסרת בצירוף ההנמקה ודברי הגנתו של החבר אל המוסד המפלגתי הגבוה יותר לשם אישורה. מייד עם קבלת ההחלטה, נפסקת פעילותו של החבר. הוא חייב להחזיר את פנקסו.
לאחר אישור הוצאת החבר או ביטול החברות על־ידי המוסד הגבוה יותר, יש להודיע על הדבר באספה הכללית הקרובה של הסניף ולוועד המרכזי.

32. ההחלטה בדבר הוצאת חבר, או על ביטול חברותו, אם לא אושרה ע״י המוסד המפלגתי הגבוה יותר, חוזרת לדיון מחודש בארגון או במוסד הראשון. במקרה שהארגון או המוסד הזה עומד על החלטתו הקודמת, נמסר העניין להכרעה סופית למוסד מפלגתי גבוה מן השניים.

33. חבר שהוצא או שחברותו בוטלה, רשאי לערער לפני מוסד מפלגתי גבוה יותר, אשר לא עסק בענייננו. עד לוועד המרכזי ועד לוועידת המפלגה ועד בכלל.

34. במקרים חמורים ומיוחדים רשאי הוועד המרכזי או ועד המחוז באישור הוועד המרכזי להחליט על הוצאת חבר מן המפלגה.

פרק ו׳

המבנה הארגוני של המפלגה

הדמוקראטיה המפלגתית־פנימית

35. המבנה הארגוני של המפלגה מיוסד על עקרון הצנטראליזם הדמוקראטי, וזו משמעותו:
א. כל מוסד מפלגתי — מוועד הסניף ועד הוועד המרכזי וועדת הביקורת המרכזית — נבחר בבחירות אישיות וחשאיות.
ב. כל מוסד מפלגתי חייב למסור, במועדים קבועים, דו״ח על פעולותיו לארגון אשר בחר בו ולמוסד הגבוה יותר.
ג. המשמעת המפלגתית מוטלת במידה שווה על כל ארגוני המפלגה ועל כל חברי המפלגה ואין יוצא מכלל זה. המיעוט כפוף לרוב.
ד. החלטותיו של מוסד מפלגתי גבוה יותר מחייבות את כל הארגונים והמוסדות הנמוכים יותר.
ההחלטות מתקבלות ברוב רגיל.

36. כל מוסד מפלגתי חייב לפעול בהתאם לעקרון הלניני של קולקטיביות בעבודה — העקרון העליון להנהגה מפלגתית. הקולקטיביות בעבודה כרוכה באחריות אישית.

37. הדמוקראטיה המפלגתית־הפנימית מבטיחה לכל חבר או מועמד את הזכות להשתתף בארגונו המפלגתי בדיון חופשי ומעשי על כל שאלה הנוגעת למדיניותה, לארגונה ולעבודתה של המפלגה.
הדמוקראטיה המפלגתית־הפנימית מחייבת גם לעודד את חבר־המפלגה לפעילות וליוזמה וכן לקיים קשר מתמיד בין המוסדות הגבוהים והנמוכים יותר.

ביקורת וביקורת עצמית הן חלק בלתי־נפרד מהדמוקראטיה הפנימית במפלגה.

38. כל ארגון ומוסד מפלגתי חייב לעמוד על המשמר, שלא יהיה בו ניצול־לרעה של הדמוקראטיה המפלגתית־הפנימית לשם החדרת השפעות של אידיאולוגיה עויינת או לשם פגיעה בקו המדיני ובכללים הארגוניים של המפלגה.

פעילות סיעתית אסורה בתכלית האיסור.

39. בבחירות למוסדות מפלגתיים רשאי כל חבר להציע מועמד וכן להביע את דעתו המנומקת נגד כל אחד מבין המועמדים המוצעים. מועמדים המקבלים את מספר הקולות הגדול ביותר — הם הנבחרים.

לגבי סעיף זה זכותו של מועמד־לחברות במפלגה כזכות חבר.

40. המבנה הארגוני של המפלגה מידרג כדלקמן:

א. ועידת המפלגה, המוסד העליון במפלגה, בוחרת בוועד המרכזי ובוועדת הביקורת המרכזית.

ב. ועידת המחוז, המוסד העליון במחוז, בוחרת בוועד המחוז.

ג. אספת הסניף בוחרת בוועד הסניף.

ד. התא המפלגתי בוחר במזכירות התא.

41. הסניף מורכב מתאים, מספר סניפים סמוכים מהווים אזור. כל הסניפים במרחב טריטוריאלי מסויים מהווים מחוז. הארגון המפלגתי המקיף שטח נרחב יותר, נחשב כגבוה יותר לגבי ארגון המקיף חלק מהשטח הזה.

42. כארגונו המפלגתי של החבר נחשב הארגון הגבוה ביותר מבין הארגונים אשר עליהם נמנה החבר.

43. כל ארגון מפלגתי הוא עצמאי בפעילותיו המקומיות, המתנהלות בהתאם לקו הכללי של המפלגה ובמסגרת ההוראות של מוסדות המפלגה הגבוהים יותר.

פרק ז'

ועידת המפלגה

44. המוסד העליון של המפלגה היא ועידת המפלגה.

ועידת המפלגה נערכת פעם בשלוש שנים.

45. ועידה יוצאת־מן־הכלל מתכנסת ע"י הוועד המרכזי על פי יוזמתו הוא, או לפי דרישת מספר ועדי מחוזות, המאגדים לא פחות משליש אחד מהמספר הכללי של חברי המפלגה.

הבדיקה אם המחוזות התובעים ועידה מהווים שליש מן המספר הכללי של חברי המפלגה — נתונה לסמכותה של ועדת הביקורת המרכזית.

במקרה שהוועד המרכזי אינו מכנס ועידה תוך חודשיים ימים כפי שנקבע על־ידי המספר הדרוש של ועדי מחוזות, זכאים ועדי־המחוזות הדורשים את עריכת הוועידה להקים ועדה בעלת סמכויות של ועד מרכזי בכל העניינים הנוגעים לעריכת ועידת המפלגה.

46. אופן בחירת הצירים לוועידה ומפתח הייצוג נקבעים על־ידי הוועד המרכזי; סדר־יומה של הוועידה, וכן כל חומר המוגש לקראת ועידת המפלגה לדיון במפלגה, מפרסם הוועד המרכזי לפחות חודשיים ימים לפני תאריך הוועידה.

הוועד המרכזי רשאי, במקרים מיוחדים, למנות חברי מפלגה כצירים לוועידה; מינוי כזה טעון אישור הוועידה.

47. הוועידה בוחרת בנשיאות המנהלת את הוועידה.

ועידת המפלגה:

א. דנה ומחליטה על הדו"ח של הוועד המרכזי ושל ועדת הביקורת המרכזית.

ב. דנה ומחליטה על הפרוגראמה ועל התקנון של המפלגה.

ג. דנה ומחליטה על הקו הכללי של המדיניות והטקטיקה של המפלגה.

ד. בוחרת בוועד המרכזי (בחבריו ובמועמדיו) לפי הסדרים שייקבעו ע"י הוועידה.

ה. בוחרת בוועדת ביקורת מרכזית.

48. החלטות ועידת המפלגה מחייבות את כל הארגונים והמוסדות המפלגתיים ואת כל חברי המפלגה.

פרק ח'

הוועד המרכזי

49. הוועד המרכזי הוא המוסד בעל הסמכות העליונה במפלגה בין ועידה לוועידה.

50. רק בעל ותק במפלגה של ארבע שנים ומעלה יכול להיבחר כחבר לוועד המרכזי. מקרים יוצאים מכלל זה טעונים החלטה מיוחדת של הוועידה.

51. הוועד המרכזי בוחר מקרב חבריו את הלשכה הפוליטית לניהול עבודת הוועד המרכזי בין ישיבות המליאה, וכן מזכירות לניהול העבודה השוטפת ולהגשמת ההחלטות של הוועד המרכזי והלשכה הפוליטית.

הלשכה הפוליטית והמזכירות מוסרות בישיבות מליאת הוועד המרכזי דו"ח על פעולתן ועל ביצוע החלטות הישיבה הקודמת.

הוועד המרכזי בוחר מקרב חבריו את המזכיר הכללי.

הוועד המרכזי מקים מחלקות מרכזיות לביצוע תפקידיו השונים.

52. הוועד המרכזי מתכנס לפחות אחת בשלושה חודשים. המועמדים לוועד המרכזי משתתפים בכל ישיבות הוועד המרכזי בזכות דעה מייעצת.

53. הוועד המרכזי:

א. מוציא לפועל את החלטות ועידת המפלגה;

ב. קובע את המדיניות והטקטיקה של המפלגה בהתאם להחלטות הוועידה;

ג. מדריך את פעולות המפלגה ומפקח על ביצוע התפקידים ומילוי החובות של כל הארגונים והמוסדות המפלגתיים;

ד. מדריך את החינוך הפוליטי והאידיאולוגי של חברי המפלגה;

ה. קובע את נציגי המפלגה בכנסת, במוסדות הארציים של ההסתדרות ובמוסדות המרכזיים של התנועות והארגונים ההמוניים הארציים, ומדריך אותם; מאשר את מועמדי המפלגה לעיריות ולמועצות המקומיות;

ו. ממנה את המערכות של כל בטאוני המפלגה ומדריך את עבודתן;

ז. מייצג את המפלגה כלפי מפלגות פוליטיות, ארגונים ומוסדות אחרים;

ח. קובע לוח דרגות של מסי־החבר, מבקר ומפקח על רכוש המפלגה.

54. הוועד המרכזי רשאי לנקוט בעונשין נגד כל חבר או ארגון מפלגתי, אשר פגע פגיעה חמורה בעקרונות המפלגה או בתקנונה.

הוועד המרכזי רשאי, ברוב של שני שלישים ממספר חבריו, להוציא חבר או מועמד מהוועד המרכזי.

55. במקרה שנתפנה מקום בוועד המרכזי, ימלא אותו חבר מבין המועמדים לוועד המרכזי, לפי סדר תוצאות הבחירות בוועידה.

הוועד המרכזי רשאי לצרף להרכבו חברים נוספים על־פי החלטה אשר תתקבל ברוב של שני שלישים ממספר חבריו.

מספר החברים המצורפים לוועד המרכזי לא יעלה על שליש מחברי הוועד המרכזי הנבחרים.

פרק ט'

ועדת הביקורת המרכזית

56. ועדת־הביקורת המרכזית נבחרת ע"י ועידת המפלגה.

רק בעל ותק במפלגה של 6 שנים ומעלה יכול להיבחר כחבר לוועדת־הביקורת המרכזית.

57. ועדת־הביקורת המרכזית בוחרת מבין חבריה ביושב־ראש. חברי ועדת־הביקורת המרכזית רשאים להשתתף בישיבות מליאת הוועד המרכזי בזכות דעה מייעצת. יו"ר ועדת־הביקורת רשאי להשתתף בישיבות הלשכה הפוליטית בזכות דעה מייעצת.

58. תפקידי ועדת־הביקורת המרכזית הם:
א. לפקח על ביצוע התקנון בכל הנוגע לדמוקראטיה הפנימית והמשמעת המפלגתית ע״י כל המוסדות המפלגתיים וכל חברי המפלגה.
ב. לדון ולהחליט בשאלות הנמסרות לוועדת־הביקורת המרכזית ע״י מוסדות, ארגונים וחברים של המפלגה והקשורות בהפרת תקנון המפלגה.
ג. לדון ולהחליט בשאלות בעלות אופי משמעתי הנמסרות לה ע״י הוועד המרכזי.
ד. לבקר את ניהול חשבונות הוועד המרכזי וכל שאר מוסדות המפלגה.
החלטות ועדת־הביקורת המרכזית בשאלות הנ״ל מחייבות את כל המוסדות והחברים הנוגעים בדבר.
ועדת־הביקורת המרכזית רשאית למנות נציגים במחוזות ובסניפים תוך התייעצות עם המוסדות המפלגתיים המחוזיים או המקומיים.

59. ועדת־הביקורת המרכזית רשאית, ברוב של שני שלישים ממספר חבריה, להוציא חבר מוועדת־הביקורת המרכזית. ועדת־הביקורת המרכזית רשאית, ברוב של שני שלישים ממספר חבריה, לצרף חבר חדש לוועדת־הביקורת המרכזית.

פרק י׳

מחוז המפלגה

60. מחוז המפלגה מורכב מכל אזורי או סניפי המפלגה שבתחום המחוז. הקמת המחוז ותחומיו נקבעים על־ידי הוועד המרכזי.

61. המוסד הגבוה ביותר במחוז הוא ועידת המחוז, המתקיימת אחת לשנתיים. הצירים לוועידת המחוז נבחרים באספות כלליות בסניפים. מפתח הייצוג נקבע על־ידי ועד־המחוז, באישור הוועד המרכזי.
ועד־המחוז רשאי למנות חברי מפלגה במחוז כצירים נוספים לוועידת המחוז. מינוי זה טעון אישור ועידת המחוז.

62. ועידת מחוז מיוחדת תתכנס על־פי החלטת ועד המחוז באישור הוועד המרכזי, או על־פי החלטת הוועד המרכזי. המקום, התאריך וסדר־היום של הוועידה יפורסמו לפחות 20 יום לפני כינוסה.

63. ועידת המחוז:
א. שומעת, דנה ומחליטה על דו״ח ועד־המחוז;
ב. דנה ומחליטה על בעיות המחוז ועל עבודת המפלגה במחוז.
ג. בוחרת בוועד־המחוז; ועד־המחוז הנבחר טעון אישור הוועד המרכזי.

64. ועד־המחוז הוא הסמכות הגבוהה ביותר במחוז בין שתי ועידות המחוז. ועד־המחוז מתכנס לפחות אחת ל־6 שבועות.
ועד־המחוז בוחר מתוכו את המזכיר ואת שאר חברי המזכירות, ובחירתם טעונה אישור הוועד המרכזי. מזכירות המחוז מוציאה לפועל את החלטות ועד־המחוז ומנהלת את עבודת המפלגה במחוז בין שתי ישיבות ועד־המחוז. בישיבת ועד־המחוז מוסרת המזכירות דו״ח על פעילותה ועל ביצוע החלטות ישיבתו הקודמת.

65. תפקידי ועד־המחוז הם:
א. להגשים את מדיניות המפלגה במחוז בהתאם להחלטות הוועד המרכזי וועידות המחוז;
ב. להדריך את פעולות המפלגה במחוז ולפקח על עבודת ועדי האזורים ועל עבודת ועדי הסניפים, וכן לסייע להם במילוי תפקידיהם; לארגן את החינוך הפוליטי והאידיאולוגי של החברים במחוז, ושל האקטיב המפלגתי בראש ובראשונה; לבקר את עבודת חברי המפלגה בכל התנועות והארגונים ההמוניים שבמחוז;
ג. למסור דו״חות במועדים קבועים לוועד המרכזי ולוועידת המחוז.

66. במקרה שמתפנה מקומו של חבר ועד־מחוז, ימלא אותו חבר מבין המועמדים לוועד־המחוז לפי סדר תוצאות הבחירות בוועידת המחוז. ועד־מחוז רשאי לצרף להרכבו חברים נוספים רק באישור הוועד המרכזי.

67. האקטיב המחוזי מורכב מפעילי המפלגה במחוז, הנקבעים ע״י ועד־

המחוז על־פי המלצת ועדי האזורים והסניפים. ועד־המחוז מכנס את האקטיב המחוזי לפחות פעם בשישה חודשים לשם התייעצות ודיון בבעיות השונות של עבודת המפלגה במחוז.

68. ועד־המחוז רשאי לנקוט נגד סניף בתחומו, שאינו ממלא אחרי ההחלטות של ועידת המחוז, של ועד־המחוז, או של הוועד המרכזי, באחד האמצעים הבאים: ריאורגניזציה חלקית או מלאה של הסניף או של ועד־הסניף.

ועד־המחוז רשאי להוציא חבר מוועד־המחוז ברוב של 2/3 של כל חברי ועד־המחוז ובאישור הוועד המרכזי.

69. ועד־המחוז רשאי לחלק את מחוזו לאזורים לשם הדרכה יעילה יותר של הסניפים.

פרק י"א

אזור המפלגה

70. על הקמת אזור מפלגתי והרכבו מחליט ועד־המחוז. האזור מורכב מכל הסניפים המפלגתיים בחלק מסויים של שטח המחוז. האזור מהווה ארגון־משנה של המחוז.

71. המוסד הגבוה ביותר באזור הוא ועד־האזור.

ועד־האזור מורכב מחברי ועד־המחוז הנקבעים ע"י מליאת ועד־המחוז לעבודה באזור ומםזכירי הסניפים שבאזור וכן מחברים אחרים אשר ייקבעו על־ידי ועד־המחוז; אלה האחרונים צריכים להיקבע מבין חברי ועדי־הסניפים. כמזכיר ועד־האזור ייקבע חבר ועד־המחוז על־פי החלטת ועד־המחוז.

ועד־האזור מתכנס לפחות אחת ל־3 שבועות.

72. ועד־האזור:

א. מגשים את מדיניות המפלגה באזור בהתאם להחלטות הוועד המרכזי וועד־המחוז;

ב. מדריך את עבודת ועדי־הסניפים אשר בתחומו ומסייע להם במילוי תפקידיהם;

ג. מארגן את החינוך הפוליטי והאידיאולוגי של החברים באזור;

ד. מארגן ומדריך את המאבק האיגודי־מקצועי והפוליטי במקומות העבודה;

ה. מוסר דו"ח במועדים קבועים לוועד־המחוז;

ו. דואג להקמת סניפים חדשים.

73. החלטות ועד־האזור מחייבות את הסניפים.

74. ועד־האזור מכנס את האקטיב האזורי המורכב מוועדי־הסניפים אשר באזור, מהחברים הפעילים בהדרכת התנועות והארגונים ההמוניים, במוסדות ההסתדרות, בוועדי העובדים ובמוסדות המוניציפאליים, וכן ממוזמנים נוספים מבין פעילי המפלגה — לשם התייעצות ודיון על בעיות עבודת האזור.

פרק י"ב

סניף המפלגה

75. על הקמת סניף מפלגתי מחליט ועד־המחוז.

הסניף המפלגתי מורכב מכל התאים המפלגתיים במקום.

76. האספה הכללית של חברי הסניף היא הסמכות הגבוהה ביותר בסניף. ועד־הסניף חייב לפחות אחת לשישה חודשים למסור דו"ח על עבודתו ועבודת הסניף לאספת הסניף.

77. אספת סניף כללית בוחרת בוועד־סניף, כרגיל פעם בשנה. עריכת הבחירות טעונה אישור ועד־המחוז. על אספה זאת ועל סדר יומה יש להודיע שבועיים לפני כינוסה.

78. ועד־הסניף מנהל את פעולת הסניף בהתאם להחלטות האספה הכללית של הסניף, ובהתאם להוראות ועד־האזור, ועד־המחוז והוועד המרכזי. ועד־הסניף מתכנס לישיבת מליאה לפחות אחת לחודש. הוא בוחר

מתוכו לניהול פעולתו את המזכיר ואת שאר חברי המזכירות. המזכירות מוסרת דו"ח על פעולותיה ועל ביצוע החלטות הישיבה הקודמת בישיבת ועד־הסניף.

ועד־הסניף רשאי לצרף להרכבו חברים נוספים רק באישור ועד־המחוז; צירוף זה טעון אישור האספה הקרובה של הסניף המפלגתי.

79. תפקידי ועד־הסניף הם:

א. להגשים את מדיניות המפלגה במקום, בהתאם להחלטות הוועד המרכזי, ועד־המחוז, ועד־האזור ואספת הסניף;

ב. להקים תאים חדשים במקומות העבודה ובשכונות ולהדריך את עבודתם של כל תאי המפלגה;

ג. להרים את העבודה הקולקטיבית בתאים, לפתח ביקורת וביקורת עצמית ולחנך את חברי הסניף למאבק נגד ליקויים בעבודה; לארגן את החינוך הפוליטי והאידיאולוגי של חברי הסניף ולערוך מחזורי לימוד מקומיים;

ד. להדריך את פעולת חברי המפלגה שבמקום בארגונים ההמוניים, בהסתדרות העובדים ובמוסדות המוניציפאליים, וכן ליזום ולפתח פעולות של רשת תרבות מתקדמת;

ה. למסור דו"ח במועדים קבועים לאספה הכללית, לוועד־האזור, לוועד־המחוז או לוועד המרכזי, הכל לפי העניין;

ו. לגבות את מס־החבר מהחברים והמועמדים ולהעביר את המס שהסניף חייב בו לוועד־המחוז ולוועד המרכזי, לנהל את רכוש הסניף ואת קופת הסניף;

ז. להבטיח מסירת ידיעות מקומיות לעתונות המפלגה;

ח. לארגן הפצת עתונות המפלגה ופרסומיה האחרים באמצעות התאים ובדרכים אחרות.

80. חברי מזכירויות התאים ופעילים נוספים שייקבעו לכך על־ידי ועד־הסניף — מהווים את האקטיב המפלגתי של הסניף.

ועד־הסניף מכנס את האקטיב המפלגתי לפחות פעם בחודשיים לשם התייעצות ודיון על בעיה או משימה מקומית מיוחדת של עבודת הסניף, על הבעיות הפוליטיות והארגוניות הכלליות העומדות לפני המפלגה, או על הדרכים להפעלת־יתר של כלל חברי הסניף.

פרק י"ג

התא המפלגתי

81. התא המפלגתי הוא היחידה הארגונית הבסיסית של המפלגה.

82. ועד־סניף מקים תא מפלגתי במקום שנמצאים בו לפחות שלושה חברים או מועמדים של המפלגה. ועד־הסניף רשאי לשנות את הרכב התאים או לפרק תא, בהתאם לצורכי המפלגה.

83. תא מפלגתי יורכב לפי השתייכות החברים למקום עבודה או למקום מגורים. בעת הרכבת התאים יש להעדיף תא של מקום עבודה על פני תא של מקום מגורים.

תא של מקום עבודה יכלול את כל החברים והמועמדים של המפלגה, העובדים או הפעילים באותו מקום עבודה. תא של מקום מגורים יכלול את כל החברים והמועמדים של המפלגה, הגרים או הפעילים באותו מקום מגורים, להוציא את החברים המאורגנים בתא של מקום עבודתם ואת החברים אשר ועד־הסניף מחליט כך לגביהם.

84. התאים הם החוליה המקשרת בין המוסדות המדריכים של המפלגה ובין המוני העם. תפקידי התא המפלגתי הם:

א. ליזום ולארגן בקרב ההמונים פעולות ומערכות, מלוות הסברה פוליטית בלתי־פוסקת, במטרה לממש את מדיניות המפלגה והחלטותיה;

ב. לקבל החלטות מעשיות ולהבטיח, כי כל חבר ומועמד ישתתף במילוי תפקידי התא במלוא יכולתו וימלא את חובותיו כלפי המפלגה;

ג. לפתח ביקורת וביקורת עצמית במטרה לשפר את פעילות החבר ופעילות המפלגה; לחנך את החברים לאי־השלמה עם ליקויים בעבודה מפלגתית;
ד. לנהל פעולת הסברה מיוחדת, במטרה לגייס חברים חדשים לשורות המפלגה ולדאוג לחינוכם הפוליטי והאידיאולוגי;
ה. לעזור לחברי התא בהרחבת ידיעותיהם במארכסיזם־לניניזם ובהעמקתן;
ו. לעזור לחברי המפלגה והמועמדים, שעליהם הוטל תפקיד ציבורי או פעילות בארגון המוני, במילוי חובותיהם, ולהקפיד שימסרו דו״ח על פעילותיהם הן למפלגה והן לבוחריהם;
ז. להפיץ את עתונות המפלגה ופרסומיה ולמסור ידיעות לעתונות המפלגה;
ח. לפתח יחסי ריעות ולעודד עזרה הדדית בקרב החברים.

85. תא של מקום עבודה, נוסף על פעולתו הרגילה במקום העבודה, מכוון את חבריו לפעילות במקום־המגורים שלהם, אחר שמילאו את תפקידיהם המפלגתיים במקום־העבודה. תא של מקום־מגורים עוזר לחבריו להגביר את פעילותם הפוליטית והאיגודית־מקצועית במקומות העבודה שלהם ומדריך אותם בהקמת אקטיב או תא מפלגתי במקום־העבודה. תא של מקום מגורים חייב, כמו־כן, לפעול במקומות עבודה הנמצאים בתחום שכונתו, במטרה להקים בהם אקטיבים או תאי מפלגה.

86. כל תא בוחר במזכיר או במזכירות, ובחירתם טעונה אישור ועד־הסניף. המזכיר או המזכירות הם מדריכי התא בעבודתו.

87. התאים חייבים להתכנס באופן סדיר לפי החלטת ועד־הסניף.

פרק י״ד

הכינוס הארצי

88. בין ועידה לוועידה מכנס הוועד המרכזי במידת הצורך כינוסים ארציים לשם דיון עם הקאדר המדריך על הבעיות הפוליטיות והארגוניות של המפלגה.

הכינוס הארצי יהיה מורכב מחברי הוועד המרכזי, מחברי ועדת־הביקורת המרכזית, מחברי ועדי־המחוזות ומוזמנים אחרים, לפי החלטת הוועד המרכזי.

פרק ט״ו

המפלגה וברית הנוער הקומוניסטי

89. המפלגה פעילה בקרב הנוער באמצעות ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי. הוועד המרכזי של ברית הנוער הקומוניסטי פועל בהדרכת הוועד המרכזי של המפלגה; ועדי־המחוזות של בנק״י מודרכים על־ידי ועדי־המחוזות של המפלגה וכו׳. ארגוני המפלגה חייבים לדאוג לכך, שהדרכה מתמדת ועזרה שיטתית יינתנו לארגוני ברית הנוער הקומוניסטי שבתחומם.

המפלגה מכוונת באמצעות חבריה בהנהגת ברית הנוער הקומוניסטי את חינוך הנוער ברוח המארכסיזם־לניניזם ומדריכה בצורה המתאימה את מאבק הנוער העובד והלומד, בהתאם לקו המפלגתי.

90. תאי המפלגה וארגוני הנוער משתפים פעולה ככל האפשר בכל מקום עבודה ובכל מקום מגורים.

91. ועד סניף המפלגה בשיתוף עם ועד סניף ברית הנוער הקומוניסטי, מעודדים כניסת חברי ברית הנוער הקומוניסטי מגיל 18 ומעלה לשורות המפלגה. שני מוסדות אלה יחד מחליטים גם, אם החבר המתקבל למפלגה יישאר בברית הנוער הקומוניסטי בתפקיד הדרכתי.

92. המפלגה הקומוניסטית הישראלית מדריכה את ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי להגשמת יעודה כמשמרת הצעירה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

הדין־וחשבון של ועדת־המאנדאטים

את דו"ח ועדת־המאנדאטים הביא לאישור הוועידה יו"ר־הוועדה, החבר ברל באלטי. הוועדה אישרה פה־אחד את הפרטי־כלים של הבחירות ב־73 סניפים. לוועדת־המאנדאטים לא הגיעו שום ערעורים על בחירת הצירים בסניפים. בכל הסניפים נערכו הבחירות בנוכחות חברי הוועד המרכזי, או חברי ועדת־הביקורת המרכזית, או חברי הוועדים המחוזיים. בחירות אלו הינן ביטוי לדמוקראטיה הפנים־מפלגתית.

נבחרו 275 צירים בדעה מלאה ו־35 צירים בדעה מייעצת.

בהתאם לסעיף 46 של תקנון־המפלגה הציעה ועדת־המאנדאטים לוועידה לאשר כצירים בדעה מכרעת את:

1) חברי הוועד המרכזי ומועמדיו.
2) חברי ועדת־הביקורת המרכזית.
3) חברים במזכירות הארצית של בנק"י: גניזדוביץ׳ בנימין, חביב רסאן, טובי ג׳ורג׳, כץ שושנה, צבן יאיר.

4) וכן את החברים הבאים: הד"ר אפשטיין הלמוט, בינצקי פסח, בנדיסר יצחק, דן יהודה, הירש משה, הרסגור מיכאל, וולף ארי, כאס מוחמד, טייבלום עדינה, יפה דובה, ליפסקי יוסף, מירון דב, פיינברג ישראל, פלג אלי, פן אלכסנדר, קיש ורה, זסק משה.

ועדת־המאנדאטים קבעה, כי הציר מסניף־טבריה יהיה בדעה מכרעת והציר הרביעי מסניף־הקריות בדעה מייעצת.

3 צירים — מן הסניפים דנון, מקר ורינה — נעדרו מהוועידה מסיבות בלתי־ידועות. ציר מגדל־העמק לא הופיע בגלל גיוסו לצבא. הציר בדעה מייעצת מתרשיחה נעדר גם הוא מסיבות בלתי־ידועות. ציר בדעה מייעצת מעכו נעדר בגלל מחלה.

הרכב הצירים לפי המין

	מספר הצירים	% הצירים
חברים	265	85
חברות	45	15

הוותק המפלגתי של הצירים

שנות החברות במפלגה	מספר הצירים	% הצירים
פחות מ־5	43	14
5—10	118	38
10—15	72	23
יותר מ־15	77	25

השתתפות הצירים בוועידות קודמות של המפלגה

	מספר הצירים	% הצירים
הוועידה הראשונה	71	28.4
2 ועידות	64	25.6
3 ועידות	38	15.2
4 ועידות	43	17.2
5 ועידות	12	4.8
6 ועידות	14	5.6
7 ועידות	7	2.8
8 ועידות	1	0.4
לא מסרו המספר	60	—

35 צירים נבחרו כנציגי־מק״י למועצות עירוניות ומקומיות ולמועצות־פועלים.

83% מן הצירים הם עובדים שכירים ו־17% עצמאיים.

הוועידה ה־14 אישרה פה־אחד את דו״ח ועדת־המאנדאטים.

בחירת המוסדות המרכזיים של המפלגה

הוועד המרכזי

הוועידה ה־14 בחרה 19 חברים ו־11 מועמדים לוועד המרכזי החדש:

חברי הוועד המרכזי

1. אירגה יהושע
2. ארליך וולף
3. באלטי ברל
4. בורשטיין עוזי
5. דרוקמן אליהו
6. וילנסקה אסתר
7. וילנר מאיר
8. זילבר יעקב
9. חביבי אמיל
10. חינין דוד
11. טובי תופיק
12. טובין פנחס
13. כאמים סליבה
14. כורי פואד
15. לוביץ׳ רות
16. ליטבק שמואל
17. מוסא ג׳מאל
18. מיקוניס שמואל
19. סנה משה

המועמדים

1. ברמן אברהם
2. ג׳רג׳ורה מונעם
3. הרצברג פישל
4. הס אברהם
5. כספי מרדכי
6. לבנבראון אברהם
7. פיילר אליעזר
8. אל־קאסם סאלים
9. קרקבי זאהי
10. שמלי שלמה
11. תומא אמיל

ועדת־הביקורת המרכזית

לוועדת־הביקורת המרכזית נבחרו 5 חברים:

1. אירגו מרדכי
2. ברייטשטיין צבי
3. כהן שמעון
4. נקארה חנא
5. פיינהויז פנינה

המזכיר הכללי — החבר שמואל מיקוניס

מייד עם נעילת הוועידה התכנס הוועד המרכזי החדש של מק״י, בהשתתפות חברי ועדת־הביקורת המרכזית, ובחר מחדש — פה־אחד — בחבר שמואל מיקוניס למזכירה הכללי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

יו״ר ועדת־הביקורת המרכזית — החבר צבי ברייטשטיין

בישיבתה הראשונה של ועדת־הביקורת המרכזית, אשר נערכה בערב נעילת־הוועידה, נבחר מחדש החבר צבי ברייטשטיין ליושב־ראש הוועדה.

הלשכה הפוליטית

בישיבת הוועד המרכזי נבחרה מחדש לשכה פוליטית בת 7 חברים. חבריה הם:

1. וילנסקה אסתר
2. וילנר מאיר
3. חביבי אמיל
4. חינין דוד
5. טובי תופיק
6. מיקוניס שמואל
7. סנה משה

המזכירות

בישיבת הוועד המרכזי נבחרה מזכירות חדשה בת 5 חברים. חבריה הם:

1. מיקוניס שמואל
2. וילנר מאיר
3. בורשטיין עוזי
4. כאמים סליבה
5. לוביץ׳ רות

מרכז המזכירות — החבר מאיר וילנר.

התוכן:

דפוס „עמל", ת"א

המחיר 1.50 ל״י

הוצאת הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית

דפוס „עמל״ בע״מ